

XIII. ÉVFOLYAM 1935. JANUÁR

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

A Katolikus Akció magyar értelmezése. Dr. Kiss Albin. — SZOCIÁLIS MUNKA: *Mi hiányzik a Kat. Akció programmjából? — A vegyes házasságok számokban.* Perr Viktor. — HITÉLET: *Katolikus házasság. — Levél egy katolikus tanítóhoz.* Koch Alajos. — SAJTÓ: *Évvégi gondolatok a sajtóról és közönségről.* Öreg ujságíró. — FIGYELŐ: *Az új szovjetkövet. Szeretet és igazság.* Nyilas Péter. — HÍREK. — TÁRCA: *És mégis: Boldog újévet!...* Pierre l'Eremite. — KÖNYVEK. — HIVATALOS KÖZLÉSEK. — *A máriakéméndi és németbólyi kerület hitbuzgalmi egyesületei.* — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetőink szaknévsora.

KÖZPONTJÁTÓL A NÉPKÖNYVTÁR
NEM KÖLCSÖNÖZHETŐ

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Pécs, Káptalan-u. 2.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

LEGCÉLSZERÜBB UJÉVI AJÁNDÉK

AJÓKÖNYV!

Ifiusági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények, Utleirások, művészeti könyvek, ima és ájtatossági könyvek, vagy bármilyen vallásos irányu könyvek. Levélpapirok diszdobozokban, amateur albumok. Emlékkönyvek, arany töltőtollak stb. olcsó választékban kaphatók.

TELEFON 11-79.

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT
könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 18.

Jung István uri- és hölgyfodrász Széchenyi-tér 14. szám. (Királyi tábla épület.)

KECSKÉS PÁL Pécs, Ferenciek-utca 5.
Műszaki és gépkereskedelmi vállalata.

Rádió zavar védők minden motorhoz, „EROVIX" parkettlényesitők, „AEROSAN" légfertőtlenitők lerakata. PORSZIVÓGÉP SZOLGÁLAT.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

NYOMTATVÁNYOKAT,

KÖNYVKÖTÉSZETI MUNKÁKAT IZLÉSES KIVITELBEN ÉS OLCSÓ ÁRON KÉSZIT A

PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R. T.

DUNÁNTÚL

PÉCS

Perczel-utca 42. Telefon: 32—22.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patroncsere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek,törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Háztartásban szükséges

edények, kályhák, tüzhelyek

legolcsóbban

Hamerli József

vasnagykereskedőnél szerezhetők be

Pécs

Király-utca 9. Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

Palaits Géza
spec. irógép műszerész
Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uri-divat | Harisnyák, kesztyük, fehérnemüek, vásznak, siffonok, selymek, rövidáruk, állandó divatujdonságok. **Telefonszám: 25-36.** | Női-divat

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

Dragila Antal
üveges és képkeretező
PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS BLONDEL-KERETEKBEN

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 január 1 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

A KATOLIKUS AKCIÓ MAGYAR ÉRTELMEZÉSE.

Nemcsak a pécsi egyházmegye területéről, de az ország egyéb vidékeiről is bizonyos kritikai megjegyzések hangzottak el, amelyek a Katolikus Akció lényegét, jelentőségét s alkalmazott módszereit illették. Számosan akadnak az igazán buzgó lelkek sorában is, akik az ő hivatásbeli kötelességeik tehertételét s hozzáadjuk azt is, hogy felesleges tehertételét vélik benne felfedezni. Bizonyos tekintetben meg is lehet érteni ezeket az észrevételeket.

Nem régiben járt itt közöttünk Pierre Delattre, Jézustársasági atya, aki Közép-Európát azzal a szándékkal utazta be, hogy a katolicizmus jelen helyzetét tanulmányozza s kutatásai eredményét Les luttes présentes du Catholicisme en Europe Centrale c. művében tette közé. *Pierre Delattre Magyarországra vonatkozó tapasztalatait három tételben süritette össze:* 1. *A katolicizmus Európa egyetlen államában sem örvend jelenleg akkora tiszteletnek s annyira kiterjedt cselekvési szabadságnak, mint Magyarországban.* 2. *A vallásoknak Európa egy országában sincs módjukban oly széles körben hintegetni a tanitás jó magvait, mint Magyarországban.* 3. *A katolikus megújhodásnak jelei Európa egy államában sem oly számosak — a papság, a magasabb értelmiség s az ifjúság köreiben, mint Magyarországban.* A régi idők viharzásaiból épségben maradt itt egy szellemi klenódium — a katolikus életfelfogásból s a haladottabb idők kultúrájából összeróva. Ez a klenódium az eszményi állapothoz mérten számos szempontból csiszolásra szorul: azonban nagy általánosságban nem adhatunk elég hálát a Gondviselésnek vallásos helyzetünknek a többi államokéhoz viszonyított kiváltságos voltáért.

Egészen természetes, hogy a Katolikus Akciónak a mi hazánkban más az értelme, mint pl. Olaszországban, ahol néhány évtizeddel ezelőtt rideg pozitív világfelfogás borította el az egész közéletet s az Egyháznak szinte a pogány világnézet ellenszereként kellett hangsúlyoznia a maga tanait a Katolikus Akcióban, vagy mint Franciaországban, ahol a vallás több, mint fél százada nem szerepel a hivatalos állam által elismert kultúreszközök sorában s ahol a magánbuzgalomnak kell a régi értékek megóvása kedvéért sorompóba szállani. Nálunk az Egyház hierarchiai szervei a laikus hatalommal harmoniában működnek s a Katolikus Akció nem jelent új tényezőt a lelki mozgalmak porondján.

A Katolikus Akciót akkor fogjuk fel helyesen, ha nagy általánosságban eddig követett nemzeti alapgondolkodásunk approbációját fedezzük fel benne, de egyben mégis bizonyos harci riadónak tekintjük, amely az emberi gyengeséggel természet szerint velejáró ellanyhulást igyekszik megakadályozni.

Nem tűnik-e fel csodálatosnak, hogy a világháború borzalmai után a széttépett, a megcsonkított Magyarország valami enyhe oázist képvisel Európa legtöbb államának vulkánikus talajához viszonyítva? Nem kell-e akaratlanul is összefüggést keresni a közélet rendje s ama világnézeti alapok között, amelyeken egész életberendezésünk felépül? Körülölel s megfojtással fenyeget bennünket a környező államok barbár mentalitása. Fegyverünk nincs más, mint az erkölcsi tekintély, amelyet képviselni tudunk, — a faji méltóságba, a magasabb emberiesség értékébe vetett hitünk. Ezek pedig a vallásos érzésbe mélyesztik gyökereiket s így bátran mondhatjuk, hogy vallásos életünk elevensége, vitalitása nemcsak az egyéni érték legelső fontosságú tényezője, hanem szinte egyetlen mentsvára nemzetünk fennmaradásának is.

A Szent Atya kiáltványa tehát, amelyet a pápai trón magaslatáról intez hozzánk, a természetfölötti világrendből gondviselésszerüen közvetített intelem számunkra. Ha ezzel szemben tekintjük a Katolikus Akciót, úgy kell éreznünk, hogy szinte elégséges energiát sohasem lehet annak szolgálatában kifejtenünk. A hagyományos magyar lélek vallásossága megőrizve s mélyítve krisztusi értékeit, mindenkor fog erőt, energiát szolgáltatni mindazon feladatok, munkálatok megvalósítására, miket a haladó idők az emberi élet minden síkján elénk tárnak. Nem jelent tehát lényegében új dolgot a Katolikus Akció Magyarországon, csak azt, hogy még jobban meg kell fogni az eke szarvát, hogy még mélyebben szántsunk a magyar lélek keresztény őstelevényébe s hogy az erőket koncentráljuk nagy célok, sürgető feladatok megvalósítására.

Dr. Kiss Albin.

Szociális munka.

Mi hiányzik a Katolikus Akció programmjából?

A konkrét szociális programm!

Tagadhatatlan, hogy az elmúlt 3 esztendő alatt a magyar katolicizmus a Karitász terén gyors ütemben bámulatos szép eredményt produkált s igyekezett tőle telhetőleg pótolni az elmúlt évtizedek súlyos mulasztásait.

De vajjon elmondhatjuk-e ugyanezt a *szociális térre vonatkozólag* is? Mi történt szociális reformok tekintetében Magyarországon a „Quadragesimo anno" megjelenése óta?

Nézzük meg, mit mond az Actio Catholica beszámolója. „A szakosztály *kísérletet tett*, hogy a szociális kérdésben járatos szakemberek bevonásával elkészítse a Katolikus Akció szociális programmját." Ez az egész?

Teljesen tisztában vagyunk azzal, hogy a szociális programm a Katolikus Akció legnehezebben összeállítható s a legtöbb körültekintést igénylő programmjai közé tartozik, de viszont teljesen igaza van P. Csávossynak, hogy *„a puszta felvilágosítás tempója túl lassú, mert nem tart lépést az ellenség haladásával."*

Talán sohasem volt még az Egyháznak az újabb időkben oly nagy lehetősége a távolálló tömegek megnyerésére, mint éppen napjainkban, ha egy jól megválasztott, korszerű szociális programmal lépne hívei elé, amely azonban nemcsak *„írott malaszt lenne, hanem napról-napra tettreváló komoly akarat, lépésről-lépésre figyelemmel kísérhető, ellenőrizhető valóraváltás, legalább is az őszinte valóraváltásnak mindenben szemlélhető akarata.“* (Csávossy: A szociális reform gátlásai. Magyar Kultúra. 1934. 21. sz.)

Ez a legkevesebb, amit a hívek a „Quadragesimo anno“-t hirdető egyháztól joggal elvárhatnak. Nagyon félő, hogyha hiveink azt látják, hogy csak az elveket hirdetjük, de azok megvalósítására semmit sem teszünk, végleg elszakadnak tőlünk s máshol keresnek orvosszert a mai kor kiáltó igazságtalanságai ellen.

Az alábbi sorokban néhány gondolatot szeretnénk felvetni, ami a *gyakorlati családvédelmet* szolgálná elsősorban a városokban. Minden nagyobb városban a város kezelésében van a vízvezeték, villamos vasút, autóbuszok, uszodák, vannak városi bérházak, városi iskolák, villanyvilágítás stb. Vajjon nem volna-e lehetséges, hogy a sokgyermekes családoknak a város *kedvezményes áron* juttatna villanyvilágítást, bizonyos mennyiségű fát, szenet; a sokgyermekes családok gyermekeinek, amennyiben szükséges, kedvezményes villamos, autóbuszjegyet, nagyobb tandíjkedvezményt, nyáron uszodajegyet, városi lakásokban kedvezményes lakbért stb., stb.

Ugyanígy a nagybirtokosok is adhatnának sokgyermekes alkalmazottaiknak megfelelő kedvezményeket. (Több állattartás, nagyobb konvenció stb.)

Várjuk a terveket, az irányelveket; a közös, nagy, országot átfogó katolikus szociális programmot!

A vegyes házasságok — számokban.

A Pécsi Katolikus Tudósító legutóbbi számában rámutattunk arra, hogy az 1931—33. években, tehát 3 év alatt Magyarországon kb. 21.000 házassággal, kb. 42.000 személy házasságkötésével, és 90.00 születéssel volt *kevesebb, mint* az előző évekhez viszonyítottan, *kellett volna.* Azt mondottuk, hogy ennek a feltűnő változásnak az 1931. év a választó vonala s mivel az 1931. év egyszersmind az általános gazdasági helyzet rosszra fordulásának is az éve, ebből — és egyéb körülményekből is — azt a következtetést vontuk le, hogy *a házasságkötések és születések számának csökkenése szoros összefüggésben áll a gazdasági helyzettel.*

Erre az okfejtésünkre tiszteletre méltó helyről azt a megjegyzést kaptuk, hogy talán nem is annyira gazdasági okokban kell keresni főképp a születések csökkenésének magyarázatát, mint inkább *a vegyes házasságok elszaporodásában.* Az illető nem hivatkozott számokra, csak impressiókra.

Nézzük tehát a vegyesházasságok kérdését a számok világánál.

Az 1926—30 évek átlagában volt különféle vegyesházasság	15.800
Az 1931—33 „ „ „ „ „	15.400

Az 1926—30. átlagában vegyes házasságra lépett 6.400 róm. kat. vőlegény
Az 1931—33. „ „ „ „ 6.200 „ „ „

Az 1926—30. átlagában vegyes házasságra lépett 7.100 róm. kat. menyasszony
Az 1931—33. „ „ „ „ 6.900 „ „ „

A gyermekek vallását illetően a róm. kath. vallás javára kötött megállapodások száma

Az 1926—30 évek átlagában	3.150
Az 1931—33. „ „	3.300

Igaz, hogy az összes házasságkötések közt a vegyes házasságok aránya 0.9 %-kal nőtt (20.3-ról 21.2 %-ra), de ez a szám az összes házasságkötések számában beállott óriási csökkenéshez képest elenyésző s csak azt mutatja, hogy a vegyes házasságkötések nem oly nagy mértékben csökkentek, mint az összes házasságkötések. Egyébként a fenti kimutatások tanúsítják, hogy *absolutszámokban nemcsak a vegyes házasságkötések száma fogyott, hanem úgy a vegyes házasságra lépő katolikus férfiak, mint nők száma is.*

Mindezekből látható, hogy a vegyesházasságok számának változása nem ad okot a fent érintett következtetésre.

* *
*

Sokkal inkább lehet következtetni az alábbi számokból:

1930-ban a 30 éven aluli férfiakból házasságot kötött	57.500
1932-ben a 30 éven aluli férfiakból házasságot kötött	52.300
1930-ban a 30 éven aluli nőkből házasságot kötött	65.800
1932-ben a 30 éven aluli nőkből házasságot kötött	63.300

Vagyis a férfiaknál, is, nőknél is a 30 év korig az *egyik évről a másikra 5—6.000-rel, összesen kb. 11.000 személlyel kevesebb kötött házasságot;* (nem beszélve most a többi korosztályról, ahol szintén megtalálható ez az eltolódás). Ebből a csökkenésből sokkal inkább lehet következtetést vonni a bevezető sorokban említett szomorú jelenségekre. *S ez a következtetés szükségképp a gazdasági okokhoz vezet: az elhelyezkedési nehézségekhez, a megélhetés megnehezüléséhez . . .*

* *
*

Érdemes-e vajjon e kérdések feszegetése? Segíthetünk-e rajta?

Érdemes, mert *ezeknek az anyagi és erkölcsi bajoknak nem szükségképpen kell így lenni,* — mintahogy ezt a Quadragesimo anno is mondja. *Segíthetünk is rajtuk,* — mintahogy szintén a Quadragesimo anno állítja.

A segítés azonban nem a tétlen, mindent felülről várásban van, hanem *a katolikus közvéleménynek a káros befolyásokkal szembeni határozott, férfias, okos, röviden: katolikus állásfoglalásától várható,* — ahogy a Quadragesimo anno tanítja.

E káros befolyások mindeddig uralkodók voltak a gazdasági, társadalmi és politikai életben, — mintahogy ezt a Quadragesimo anno elitéli.

Végre tehát szembe kell szállni velük! — mintahogy a Quadragesimo anno követeli.

Perr Viktor.

Hitélet.

Katolikus házasság.

(A „Casti connubii" pápai körlevélhez.)

(Folytatás.)

7. *„A házasság javai közt első helyen áll a gyermek".* Az ösztönös és a világ sokféle ingereitől, csábításaitól körülrajzott emberi gondolkodás egészen másban keresi a házasság elsőrendű célját és javát. Szerelem és kényelem, életbiztonság és érvényesítés azok a javak, melyeknek érdekében ismerkedéseket szövögetnek és házasságokat kötnek, a gyermek pedig igen gyakran félelemnek vagy önző számításnak tárgya. Pedig nem csupán az isteni kinyilatkoztatást hódolattal elfogadó hit, hanem az emberi természet berendezettségét felmérő tisztult ész útmutatásai szerint is a nemi különbség és a rajta épülő különleges vonzalom és életközösség következetes rendeltetése a gyermek. Csupán egy kissé valóságos fogalommal kell bírni az emberi szervezet és az emberi tevékenységgel összekapcsolt élmények benső célszerűségéről, nyomban kikényszerül a lélekből a meggyőződés, hogy a házasság javai közt első helyen áll a gyermek. Mélyen megindító egy ószövetségi leány imádsága: „Te tudod, Uram, hogy . . . soha a játszók közé nem elegyedtem, sem azokkal, kik könnyelműségben járnak, részem nem volt, férfiat pedig a te félelmedből akartam hozzám venni." (Tób. 3, 16, 17.)

8. *„Hogy a gyermek az Isten mekkora jótéteménye és a házasságnak milyen nagy áldása, kitűnik az ember méltóságából és magasztos céljából."* A gyermeket, mint a házasság gyümölcsét csak az tudja igazán becsülni, aki a csirázó, sarjadó és fejlődő emberi életben meglátja mindazokat a képességeket és lehetőségeket, viszonylatokat és hivatásokat, melyek eme két fogalomban tömörülnek össze: emberi méltóság és emberi életcél. Megdöbben az ember arra a gondolatra, hogy a leggazdagabb jellemek, a leghatásosabb és legtartalmasabb életfolyamatok életre hívása és megindulása az Isten titokzatos tervei szerint házasságban élő két egyén felfogásától, nemességétől függ. Természetes, hogy nem veheti jótéteménynek és áldásnak a gyermeket az, aki szűkkeblű szorongásában csak az élet koncai fölött marakodó ellenfelet vagy mohó gyönyörhajszolásában csak bénító kölöncöt lát benne. A gyermektiszteletnek és gyermekvárásnak egyetlen tiszta forrása az egyház tanítása az ember méltóságáról és életcéljáról.

9. *„A gyermeknemzés egyedül nem meríti ki a házasság első javának fogalmát. Hozzátartozik még a gyermeknevelés."* A gyermeknevelés a szülők szent joga és szent kötelessége. A jogból folyik minden ellenkező irányzatnak jogtalansága, sérelemjellege, a kötelességből pedig a gyermek meghódolása, engedelmessége és a neveltetéshez való joga. „A gyermek elvárja, hogy szeretettel fogadják . . . vallásosan neveljék" — mondja szent Ágoston. A testi és természetes élet megindulása és fejlődése mindenki számára a szülők ajándéka, de még inkább a lelki és természetfeletti életé. Az anyának öröme világra hozott gyermeke felett, melyet

az evangélium olyan hangsúlyozottan emleget, mint a lelket leginkább kitöltő örömet, még csak fokozódik, mikor ugyanazt a gyermeket a természetfeletti világba segíti. És ha nagy boldogság a gyermeknek első lépése és első értelmes szava, még nagyobb boldogság az első tudatos jócselekedet és első imádság.

LEVÉL EGY KATOLIKUS TANITÓHOZ.

Kedves Barátom!

Bizonyára nem kerülte el a Te figyelmedet sem az a végtelen szomorú ujsághír, hogy a mexikói szociáldemokrata tanítók indítványt nyujtottak be az ottani képviselőházban, hogy az összes papokat és püspököket azonnal végezzék ki, mert ellenségei a szociáldemokrata alapon elgondolt államnak.

Régen döbbentem meg annyira, mint mikor olvastam ezt a lesujtó hírt, melyre eddig nem volt példa a világtörténelemben. Tudom, Te is szégyenkeztél és szívből kivántad, vajha sohasem látott volna napvilágot ez a tanítói karra árnyékot vető hiradás. De ha ez a távoleső kollégáidról érkezett komor hír a szomorúság és szégyenkezés sötét felhőjével takarja is be lelkedet, gondolj arra, hogy az Úr előre megjelentette: „Szükséges, hogy botrányok legyenek." De azt is mondotta: „Jaj annak az embernek, ki által a botrány jő."

Ez a távoli világrészből érkezett botrányos hír kényszeríti ki belőlem ezt a kérdést: *„Mi az, amit nem vár a K. A. a kat. tanitótól?"*... Csak egy dolog lehet, amit nem vár tőle: *hogy rossz életminta, botránykő legyen* akár ifjúnak, akár öregnek. Mert aki az ifjúság lelkét formálja s a népnevelésre vállalkozott, mint élethivatásra, az nem lehet *„minta érték nélkül"*, még kevésbbé *botránykő*. Annak át kell itatva lenni istenfélelemmel, emberszeretettel, erkölcsi felelősséggel, tekintélytisztelettel, hazaszeretettel, általában a léleképités minden értékével. Amint tisztelettel, hálával és nagyrabecsüléssel adózik mindenki a tanítónak, míg a lélekgondozás nemes munkáját végzi, éppen úgy kérlelhetetlen szigorral távolítja el katedrájáról, mihelyt a destrukció terére lép. Mert a romboló szellem nemcsak szégyene, de kerékkötője is a K. Akciónak.

Mikor lesz a tanító rossz mintakép s mint ilyen kerékkötője a K. A.-nak?... Ha együttérez — akárcsak titokban is — a modern szélsőséges irányzatokkal s hogy elfogultnak, maradinak ne lássék, a Krisztus és az Ő Egyháza ellen intézett támadásokra nem felel, bólint rájuk, alkudozik a korszellemmel, hajlong a hitetlen, mindent felforgató eszmék vagy azok képviselői előtt — mint azt tették egynémely megkótyagosodottak 1919-ben, amikor készséggel vetették magukat a kommun karjaiba szégyenére a magyar kat. tanítóságnak, önmaguk vesztére és családjuk boldogságának megrontására... Nem véled K. B., hogy az ilyen tanító messzeesett hivatásától s abban a rengésben, mely egyre rázkódtatja körülöttünk az egész világot, igen rossz mintakép úgy a tájékozatlan ifjúság, mint a gyenge, ingadozó nép számára?

Rossz életminta a tanító akkor is, ha a léleknevelés szempontjából nem veszi komolyan azt a nagy igazságot, hogy ki-ki mester legyen abban, amire másokat oktatni akar. Mert tud-e egyáltalán lélek szerint nevelni a tanító, *ha magának nincs nemes, tiszta vagy bűnbánó, őszinte lelke?* Vajjon milyen nemzedékek kerülnek ki keze alól, ha nem forgatja gyakran elméjében és nem igazítja életét ehhez a pedagógiai igazsághoz, hogy *a tanító minden szava és tette halhatatlan?*... Hogyan merészel *az alkoholista tanító* beletekinteni növendékeinek tiszta szemébe? Hogy meri *a káromkodó tanító* ugyanazt a hangot, mellyel káromkodni szokott, tanítványai oktatására felemelni? És honnan veszi meggondolatlan merészségét az a tanító, *aki fajtalan bűnökkel szennyezte be lelkét*, hogy egyáltalában

be meri tenni lábát az iskolába és szembenézni növendékeivel, akiknek lelke még olyan tiszta, mint a liliom fehérsége? Hogyan oktathat *tekintélytiszteletre* az a tanító, aki egyházi és világi felsőbbségeiről csak a tiszteletlenség, a rágalom vagy gúny hangján beszél?

Ime, micsoda roppant botránykövet gördíthet romboló példájával a tanító a gondjaira bízott gyermekek lelki fejlődése s jövője elé. Mert ki van a gyermekek tekintetének jobban kitéve, mint a tanító? Kit figyelnek naprólnapra élesebben, mint őt?... És amiként a példás életű tanító sok-sok serdülő gyermeklléleknek szolgál világító fáklyául, éppen úgy a tanító bukása számtalanokra nézve válhat kőszirtté, melyen hitéletük hajótörést szenved. Ezt azonban igazán nem várja a K. A. a tanítótól! Ellenben várja, hogy legyen mélyen áthatva attól a pedagógiai sarkigazságtól, hogy *a tanítónak eggyel mindig több szeme legyen, mint a hány gyermeket tanít, hogy önmagát is folyton láthassa.* Akkor nem botránykő, hanem élő minta lesz, aki az apostoli buzgóság lángjával rajzolja ki a maga életében azt az ideált, melyet tudatlan gyermekeinek utánozniok kell.

A viszontlátásig köszönt baráti kézszorítással:

Lujzi.

Sajtó.

ÉVVÉGI GONDOLATOK A SAJTÓRÓL ÉS KÖZÖNSÉGRŐL

Sok szó esik mostanában a sajtóról. Az a hatalom, amelyet a sajtó a nyilvánosság révén biztosít magának láthatatlan, de meglévő valami. És ereje abban az arányban nő, amilyen arányban növekszik a nyilvánossága. Az újságnak ezt az erejét nem a szerkesztő, nem az újságíró, hanem a közönség adja meg. Minél nagyobb az olvasóközönsége a lapnak, annál nagyobb a súlya, a tekintélye. A magyar katolikus társadalom már rég felismerte az újságnak erejét és hatalmát, de nem ismerte fel azt az erőt és hatalmat, amelyet saját maga, mint a közönség része és mint olvasótömeg jelent. A katolikus újságolvasó közönség előtt hosszú időn át teljesen közömbös volt a maga jelentősége. Járatott és olvasott újságot anélkül, hogy megszokott lapjának szellemét, a betük és sorok mögött rejtőző célokat és érdekeket figyelemre méltatta volna. Megelégedett a hírszolgálat elevenségével és kielégítette igényét az eseményekről való tájékozódás. Nem vette észre, ha szabad szellemű lapja tovább ment az informálásban és szavak és gondolatok kanyargós ösvényén elvitte fantáziáját olyan buja tájakra, amely az életnek csak az egyik oldalát mutatta be, de annál színesebben és káprázatosabban. A jó ujságolvasó a formás mondatok és leírások között, mint valami titkos lépcsőn eljutott a hálószobák intimitásai közé, a félvilági szerencsétlenek mámoros légkörébe, a családi bünök rejtelmeibe. Emberi gyarlóságok, hibák és bünök francia parfőmmel illatosítva úgy tárultak eléje, mint kívánatos szépségek és a gyakorlati élet természetes velejárói. Nem vette észre, ha a gondolatok színes áthuzatában a lap irodalmi csevegései, elbeszélései, regényei témájukban üres és léha, alakjaiban csak a testnek élő, lélektelen vázakat vonultatnak fel, esemény, ideál, cél, kötelesség és magasztos emberi feladat nélkül. Mi több történelmi nagyságokat is ebbe a légkörbe igyekeztek lehuzni vagy az abban élőket azokhoz felemelni. A katolikus közönség egy jelentős része jóhiszeműségében nem vett észre tendenciákat, nem élt kritikával, a stilus könnyedsége, az intimitás érdekessége elfeledtette a lényeget. És a sajtó neki bátorodott hangban és beállításban. A kitartott barátnők botrányai mel-

lett eltörpült a több gyermekes anyák hősies önfeláldozása. A válóperek, a háromszög esetek érdekes témákká léptek elő és az eszményi gondolkodás, a tiszta élet sok-sok észre nem vett szépsége nem talált utat a sajtóhoz, az irodalomhoz.

Tudósok, akik számokat vetnek össze, hogy a kétszerkettő négy igazságaival állapítsák meg a társadalom, a nemzet életét, összecsapták a kezüket arra a képre, amelyet a válóperek sokasága folytán a családi élet szinte számszerű leromlása mutatott. Ijedten kaptunk a fejünkhöz, a katolikus nagygyűlés odaállította a családi élet megmentését a legsürgősebb feladatok közé. Ehhez a mentőmunkához a legnagyobb szükség a katolikus sajtóra van, de a katolikus sajtónak viszont a közönségre van szüksége, hogy új irányt, új szellemet adjon a mai életnek és a ködös élet sajtóirodalmának. Mindenkinek érdeke, hogy olyan sajtónk legyen, amely az élet tisztaságát szolgálja, amely nemcsak ideákat ad, hanem eszményeket hirdet, amelyek nem korok és divatok muló szeszélyeit szolgálják, hanem örök érvényű igazságokat. Az új évvel minden katolikus emberre a buzgóra úgy, mint a közönyösre az a feladat vár, hogy segítsen a családi élet alapjainak megszilárdításában, az a feladat vár, hogy meghallgassa lelkiismeretét és döntsön önmaga és hozzátartozói sorsa felett. Mert a jövő a saját kezünkben van, mint láncszem kapcsolódik minden tettünk és lépésünk a nagy összességbe. Ha felismerjük a családi életben, a társadalmi életben való jelentőségünket, ha a mi sajtónknak erejét és hatalmát a magunk érdekében meg akarjuk sokszorozni, akkor megalkuvás nélkül oda kell állnunk abba az előfizető táborba, amely az újabb korban a katolikus öntudat felébredésével mind nagyobb tömegben indul a Krisztus felé vezető úton.

Öreg ujságiró.

„Az én sebeim fogják a ti sebeiteket meggyógyitani"

1907 március 21-én halt meg a vizitációs rend chambery-i kolostorában Chambon Mária Márta egyszerű laikus nővér. Életrajzában olvassuk, hogy az Úr Jézus megbízást adott neki, hogy szent Sebeinek tiszteletét a világban újra élessze fel. Jézus maga akarta a nővért erre a küldetésre előkészíteni. Majdnem naponkint tartott neki szent Sebeiről katekizmus-féle magyarázatot, melyről azután főnöknőjének be kellett számolnia.

A szent Sebek tisztelete azóta rohamosan terjed, nálunk is nagyon sok helyen külön társulatok alakultak Jézus szent Sebeinek tiszteletére, legújabban a pécsi székesegyházi plebániában is a Keresztrefeszített Üdvözítő Társulata néven.

A Keresztrefeszített Üdvözítő Társulatának különleges célja a megváltás szent évének emlékét ébren tartani, gyümölcseit ápolni a lelkekben. Az Úr Jézus kereszthalála megváltásunknak s lelki üdvünknek legfontosabb, legfájdalmasabb és legszentebb ténye. A megváltás szent keresztfája felragyogott előttünk a szent évi ünnepségek idején. Áll a szent kereszt most is, hogy belevilágítson földi életünknek mostani sok-sok szomorúságába, sötétségébe, vigasztalan könnyhullatásába, ezer és ezer testi és lelki nyomorúságába. Az Üdvözítő szent Sebeire hivatkozva kell imádkoznunk, mert Ő mondotta a szent életü Chambon Mária Márta nővérnek: „Az én sebeim fogják a ti sebeiteket meggyógyítani." Az imádság fegyverével kell oda állnunk a mai élet halálos betegei mellé. A Keresztrefeszített Üdvözítő Társulatának éppen ez a kitüzött programmja. Részt akar venni a Szent Sebek tiszteletének ápolásával a megváltás lélekmentő művében és imádkozik 1. a haldoklókért, 2. nagy kisértésekkel küzdőkért, 3. a megátalkodott bünösökért, 4. a tisztitótüzben szenvedő lelkek közül azokért, akikre már senkisem gondol különösen. A Társulat főájtatossága Jézus szent Sebeinek vagy irgalmasságának olvasója. A tagok naponta egy tizedet végeznek, ebből az olvasóból, havonta egy fél órában munkájuk minden fáradalmát, vagy bármely jó cselekedetüket fel-

ajánlják engesztelésül az Úr Jézus szent Sebeinek és havonkint összejönnek a templomban közösen tartandó ájtatosságra. A Társulat vezetősége külön emléklapon közli az alapszabályok fontosabb részeit és a rózsafüzér elimádkozásának módját, melyet minden tag a felvétel alkalmával megkap. Tagul lehet jelentkezni Pécsett a székesegyház Corpus Christi kápolnájának sekrestyéjében a szent misék idejében.

„Én mindent teljesíteni fogok, amit tőlem szent sebeim nevében kértek." „Az én sebeim megmentenek titeket, megmentik az egész világot." „Nektek nem kell szegényeknek maradnotok... valahányszor szent sebeimnek érdemeit az Atyának felajánljátok, mindannyiszor végtelen kincseket nyertek." Lehet-e a mai halálosan beteg, boldogtalan családok számára hathatósabb védelem, orvosság, mint az Úr Jézusnak fenti szavai, melyet egyszerű kis szolgálója Chambon M. Márta által üzen e világnak?

A Pécsi Szociális Missziótársulat munkája.

A Szociális Missziótársulat pécsi szervezete 1934. november hó 28-án tartotta rendes évi közgyülését Virág Ferenc megyéspüspök úr részvételével. A beszámoló titkári jelentés szerint az egyesületnek, amely Gyarmathy Miklósné elnöknő vezetése alatt működik, 419 tagja van, akik 10 szakosztályba tömörülve végzik embertársaik érdekében testet és lelket mentő munkájukat. A munka oroszlánrésze a szegénygondozó szakosztályé, amely a város különböző kerületeiben lakó 400 szegényének támogatásán kívül, a székesegyházi egyházközség megbízásából, látogatta, segélyezte és gondozta ezen egyházközség 400 szegényét is. Egész éven át látogatták a fogház lakóit és azok hozzátartozóit, minden vasárnap délután a Zita-körben a cselédleányoknak nyujtottak nemes szórakozást, rendszeresen látogatták az Irgalmasok kórházának és a tüdőpavillonnak betegeit, mesedélutánokat tartottak a gyermekklinikán, a nyár folyamán 540 gyermeket vittek egész napos üdülésre a Mecsekre, a leányklub tagjai pedig a „kistestvér mozgalmat" karolták fel. A budai külvárosban az asszonyszövetség, a gyárvárosban az alig két éve alakult leánykör fejt ki áldásos tevékenységet. Az anyagiak előteremtése végett utcai urnagyüjtést, müsoros teadélutánokat, 1 kulturestélyt és 2 kézimunkavásárt rendezett az egyesület.

A szervezet munkája 3 csoportra osztható. Az első *az egyház szolgálatában* véghezvitt teljesítmények tartoznak. Ezek: 12 közös szentáldozással egybekötött szentmisehallgatás, 20 szentségimádáson való csoportos részvétel, 1 közös lelkigyakorlat, a foglyoknak a szentségekhez vezetése karácsonykor és húsvétkor, részvétel a fogház vasárnapi szentmiséin és a délutáni litániákon, 3 házasság rendezése, 6 konferencia, 2 Szívgárda vezetése, 1 pogány gyermek kiváltása, átlag 100—150 fogollyal való foglalkozás, megszámlálhatatlan katolikus imakönyv és folyóirat szétosztása, 1 kápolna egyházi ruháinak mosása és gondozása.

Második csoport *a szegénygondozás*. Kiosztottak pénzben 1379.— pengőt, természetben 7705.— pengőt, összesen 9084.— értéket. Környezettanulmány volt 385, munkaszerzés 64, kijárás és elintézés 202, levél és kérvény irás 161 és kb. 400 telefonálás. 540 gyermek egynapi ellátásáról gondoskodtak. A szegénygondozó irodában megfordult kb. 1300 segélykérő.

A harmadik csoportba *a kultúra szolgálatában* véghezvitt missziós munka tartozik. Ezek 1 kultúrest, 14 teadélután, 3 vásár, 1 tanfolyam rendezése, 4 karácsonyi ünnepély, 104 gyülés, 120 közös munka-összejövetel, 5 részvétel más egyesület munkájában és 1 utcai urnagyüjtés.

A szervezet jövő tervei: évtizedes munkaprogrammjukat folytatva, új tagokat gyüjtenek, megszervezik a rendszeres családgondozást és továbbfolytatják az elaggott urinők részére létesítendő Prohászka-Otthon előkészítő munkálatait.

Figyelő.

A SZOVJETKÖVET TEHÁT BEVONULT BUDAPESTRE, nagy gyönyörűségére azoknak, akik Vészi-Weisz József főrenddel az élen olyan kézzelfoghatóan bebizonyították, hogy Európának semmi oka sincs félni a vörös pestistől. A hivatalos bemutatkozás után várjuk, hogy milyen lesz az igazi — földalatti — bemutatkozása a vörös követségnek. Vajjon tudják-e a szovjet-ügynökök is — amit Vészi úr olyan pontosan tud, — hogy a szovjet nem akarja más államokban terjeszteni „eszméit". Amikor a szovjettel való diplomáciai kapcsolatot „megszavazta" pár tucat politikusunk, akkor arra hivatkoztak, hogy a politikában nem lehet szempont, hogy otthon milyen rendszer uralkodik. A fontos az, hogy ránk nézve gazdasági, politikai előnyt jelentsen a barátkozás. Különben Barthou kijelentette Genfben, hogy „Litvinov nem látszik banditának", Jóllehet, Litvinov 1907-ben, Stalin elvtársával résztvett a tifliszi bombamerényletben, amikor egy pénzszállítmányt felrobbantottak az utcán. Ebből a rablott pénzből iratkozott be Délfranciaországban Montpellier egyetemének jogi fakultására Finkelstein, a gömbölyű zsidógyerek és mint Litvinov, oroszosan hangzó néven került ki . . .

*

Tizenhét esztendő alatt hét millió ember vérét csurgatták ki ártatlanul, rétegeket, osztályokat, kultúrákat gázoltak sárba a vörös sakálok s a tömegmészárlás e művészei holttestek felrugdosása után lakkcipőben lejtenek az európai politika parkettjére, miközben a kényes nyugati társadalom baráti fogással szorongatja a véres kezet. Az európai szemforgatás, az erkölcsi hanyatlás Litvinovék egyenlősítésével eljutott a mélypontra: lejebb már nincsen. Abban a pillanatban, amelyben a szovjetrendszer bevonult a diplomáciába, a népszövetségbe, az európai közszellem automatikusan adta föl a vörös mozgalmak ellen való küzdelem és tiltakozás jogát. A szavaknak és a mondatoknak a nyomatékát elveszi az a tény, hogy az orosz vérebek szervezetének egyik vezéralakja odaülhet az európai népek közösségébe és a közszellem formulát keres, hogy szobatisztává tegye és elsikkassza alakjáról a vérfoltokat. Az európai kultúrnépek diplomáciájának feneketlen romlottságát és elvetemültségét mutatja az, hogy a gyilkosokat egyenranguaknak tekintik magukkal, sőt barátságukért vetélkednek.

*

SZERETET ÉS IGAZSÁG. Nagyon szép és lélekemelően krisztusi munka az, ami így karácsony táján történik. Jólelkű hölgyek bejárták a várost alamizsnáért, fát, szenet, ruhát, élelmicikket gyüjtenek, hogy az élet hajótöröttjeiben, kitaszitottjaiban fönntartsák a hitet, hogy a szeretet nem halt ki még egészen az emberi szivekből. Adnak a szegénynek, a náluknál szegényebbeknek, sőt a rideg, önző szíveken is megolvad egy napra a jégpáncél. S mikor ezt látom, fájó érzés fojtogat: miért nem ilyen az év többi, 364 napja is?! Hiszen az igazi szeretet kitartó, állhatatos, nem feledékeny, s nem elégszik meg azzal, hogy a nyomorgók az év egy napján érezzék a melegét. Nem elég neki csak akkor érezni a nyomort, ha az ajtón kopog s a jómódúak nyugalmát zavarja. Ma a szeretet annyit jelent, mint nem ismerni nyugtot és békét a fizikai és erkölcsi nyomorral szemben, annyit jelent, mint állandóan és nyitott szemmel küzdeni a nyomor ellen még akkor is, ha nem látjuk. Mert mint Prohászka püspök mondta az úgynevezett boldog békeévekben: „addig, mig körülöttünk milliók boldogtalanok és átkozzák sorsukat, addig egy ember sem lehet igazán boldog és megelégedett, csak önfeledés árán, tehát emberhez nem illő és nem méltó módon."

*

Bármilyen mélységes tisztelettel és megértéssel tekintünk is a karitativ és szociális intézmények hősies erőfeszitéseire, fájdalommal kell megállapitanunk, hogy nem tudják betömni a

nyomornak azokat a tátongó szakadékait, amiket egy igazságtalan, pogány gazdasági rend ütött a társadalom testén. De nem is várhatjuk ennek a nagymérvű nyomornak az enyhitését a karitativ intézményektől, mert nem az a hivatásuk, hogy amit az igazságosság ellen vétenek, azt a szeretet tegye jóvá. Már pedig a mostani társadalmi bajok nagy része onnét ered, hogy vagyonilag, gazdaságilag erősebbek roppant súlyosan vétenek nemcsak a szeretet, hanem az igazságosság ellen. Következésképp elsősorban az államhatalom kötelessége, hogy olyan törvényeket hozzon, amelyek a kiáltó igazságtalanságokat orvosolják, és a gyengét megvédik az erősebb lelketlen önzésétől. A karitativ intézményekre azért mindig nagy szükség lesz, mert az államhatalom — ha véletlenül egyszer mégis szociális törvényeket hozna — a szociális szeretet gyakorlására, a lélek kisugároztatására otromba és nyers apparátusnak bizonyulna.

*

—„A katolicizmus szociális hivatásának mérhetetlen fontossága van napjainkban. Bizonyos, hogy a lelkek üdvözitésével párhuzamosan kell haladnia a tömegek szociális üdvözitésének. A katolicizmusnak nemcsak túlvilágtanát, de e világi küldetését is ki kell domboritania. S nem nézhet addig a hivő nyugodt szivvel az égre, amig körülötte a mérhetetlen emberi szenvedés hasztalan kiált orvoslás után.“

Innitzer bécsi hercegérsek szavai ezek. Ne mondják tehát se a kapitalista rend oszlopai, se a jámborkodó keresztények, hogy a katolicizmus csak imádkozzék, hirdesse a szeretetet, de ne avatkozzék a társadalom gazdasági és politikai életébe. Igenis imádság és szeretet nélkül nincs katolicizmus, de ha a szeretet tanitása nem használ, kell igazságosság és jog is. És pedig mindenki javára, a katolikusokéra és nem katolikusokéra egyaránt, mint azt az evangélium csodálatos parabolája az irgalmas szamaritánusról tanitja.

Ma nagyon sok katolikus azt hiszi, hogy az evangélium szociális igazságai csak a templomba valók, érdemesnek sem tartja ezekkel foglalkozni s azzal üti el az összes megmozdulásokat, hogy ez „okoskodás“. Amikor katolikus részről valaki fel akarja emelni szavát a szörnyű szociális igazságtalanságokkal szemben, éppen a katolikus társadalom hagyja cserben és demagógnak és kommunistának bélyegezi. Nem lehet az emberiség kilencven százalékának keserű panaszát azzal elintézni, hogy azok „fel vannak izgatva“. Ha csakugyan fel vannak izgatva, úgy a nyomor és igazságtalanság izgatta fel őket. A cégérszerű, képmutató katolicizmust az Egyház feje, XI. Pius pápa ostorozta legjobban a Quadragesimo Annoban, amikor azt mondta: „vannak olyanok is, akik a vallást tolják maguk előtt spanyolfalnak, ezeket terheli a bűn, hogy az egyházra hamis fény eshet, mintha csak a gazdagokkal törődne.“

NYILAS PÉTER.

Katolikus kézbe katolikus lapot!

Katolizálás.

A magdeburgi szabadkőműves páholy vezére a lutheránus Favoreau Alfonz feleségének halála után nemcsak katholizált, hanem benedekrendi szerzetes lett és 57 éves korában pappá szentelték. — William Orhard dr., nagytekintélyű anglikán pap, egyháztörténelmi iró, Rómában katholizált. Aki keresi az Istent, az meg is találja.

Katolikus Férfiak Sajtóbizottságának január havi gyűlése 15-én délután 6 órakor lesz Káptalan-u. 2. sz. alatt.

Hirek.

Egyházmegyei hírek. A megyéspüspök Koch Ede kanonokot gátmonostori c. apáttá, Kővágó Péter dr. tb. kanonokot, bátaszéki plebánost tőli c. préposttá nevezte ki.

A Katolikus Akció egyházmegyei központi kultúrális szakosztálya dec. 10-én ülést tartott dr. Kiss Albin ciszt. r. főigazgató, szakosztályvezető elnöklete alatt. A szakosztály tagjai majdnem teljes számban megjelentek. Ügyvezető elnök magasvonalú előadásban ismertette a Katolikus Akció Országos Elnökségének sokirányú célkitűzéseit. Részletesen megtárgyalta a szakosztály a levente ügyet. Fontosnak tartja, hogy a leventék vallásos nevelésben részesüljenek s vallási kötelességeiknek (szentmisehallgatás, szentgyónás) pontosan eleget tegyenek. Ez csak a papság bekapcsolódása révén oldható meg. Szükséges volna nagyobb városokban pl. Pécsett külön levente lelkészi állás megszervezése. Egyelőre Pécsett a leventéknél egy ciszt. rendi tanár tart erkölcsi oktatásokat a leventéknek. A levente oktatóknak legalkalmasabbaknak tartja a szakosztály a tanítókat. Sajnálatos jelenség, hogy a testnevelési felügyelőség több helyen kivette a levente oktatás munkáját a tanítók kezéből. — Mivel a tanítók hivatalos esküjük alapján is kötelesek az ifjúság lelki érdekeit istápolni, s a tanítók a képzőből levente-oktatói képesítéssel kerülnek ki, első sorban ők hivatottak ennek a munkának a végzésére. — A szakosztály a beérkezett kimutatások alapján összeállítja az egyházmegye kultúrális lelkiképét s azt az egyházmegyei tanácsülés elé terjeszti. — Külön egyházmegyei gondja lesz az ormánysági **községek** iskolaügyének rendezése. — Az iskolánkívüli népmívelés ügyével foglalkozott részletesebben s erre vonatkozó irányítást a Pécsi Kat. Tudósítóban fogja megadni.

A Kat. Akció Központi Szervezési Szakosztálya 1934. november 19-én ülést tartott Hollósy Endre szakosztályvezető elnöklete alatt. A gyülés egyik legfontosabb tárgya volt, hogy a Pécsi Katolikus Egyesületek Központi Választmánya a maga egészében beolvadt a központi szervezési szakosztályba s így ez kibővülve a Katolikus Akció mindenirányú szervévé lett. Nemcsak a pécsi egyházközségek képviselői, hanem az összes hitbuzgalmi, kultúrális egyesületek, alakulatok képviselve vannak a központi szervezési szakosztályban s így adott esetekben a feladatok egységes és lehetőleg gyors lebonyolítása biztosítva van. A szakosztály azután részletesen foglalkozott a pálos ünnepség, a katolikus sajtónap és a katolikus családokért tartandó triduum ügyével.

Az ország minden részéből érkeznek adományok Kis Teréz rendjének zárdájára. Alighogy elhangzott a hír, hogy a pécsi Karmel megalakításának nincs akadálya, csakhamar megindultak az adományok is. Nemcsak csonka Magyarországból, hanem mint multkori számunkban is jeleztük Franciaországból, Ankarából, Törökországból is jött adomány a zárda céljaira.

A zárda tervei teljesen készen vannak, azonban az anyagi eszközök elégtelensége folytán a zárdának egyelőre csak egy része fog felépülni, a nagyobbik rész megépítése egy időre elhalasztódik. — Az építkezés legkésőbb március havában megkezdődik; ha az időjárás megengedi, úgy még hamarább. —

Ugyanakkor, amidőn a kármelita zárda alapkövét leteszik, lesz az *I. Kis Szent Teréz családi ház* alapkőletétele is, mely remélhetőleg nem sokáig fog egyedül állni.

A szombathelyi női karmelita zárda főnöknője azzal a kéréssel fordul a *főtisztelendő pécsegyházmegyei papsághoz, hogy intenciók vállalásával* szíveskedjenek a *zárda* megvalósítását és mielőbbi *felépítését előmozditani.* — Ebben az ügyben úgy a szombathelyi zárda, mint a pécs-belvárosi plébániahivatal készséggel szolgál felvilágosítással s továbbítja az intenciókat.

A legutolsó kimutatásunk óta a következő adományok érkeztek a zárda felépítésére. *Készpénzben:* Tauber Sándor dr. püspöki helynök, prelátus kanonok, Szombathely 1000 P, Piller Margit tanárnő Győr 50, Fekete Jánosné Csongrád 24, Edenhoffer Ferencné Szombathely 18, Müller Edéné Szombathely 42, br. Urray Margit Budapest 20, N. N. Budapest 40, Szimala Mária Győr 10.

Természetben: Dannhauser Jenő, Lyon: 1 db. himzett selyem velum, 1 db. fekete miseruha. Központi oltáregylet Budapest: 1 kehely. Tulok Jenőné Kissunyom: 1 db. konyhaszekrény, 11 db. asztalkendő, 2 db. abrosz, 8 db. konyharuha. Szabó Mariska Szombathely, 1 db. himzett selyem ciborium takaró.

Készpénz és természetbeni adományokat készséggel továbbít a pécs-belvárosi plébánia hivatal is. Inczédy Dénes-utca 2/2. — Telefon: 20—96.

*

Az iskolánkívüli népmívelés keretében *a Makár-utcai iskolában* rendezett nönevelési tanfolyam dec. 17-én tartotta záróünnepélyét. A kézimunka kiállítás beszélő bizonysága volt annak a szép és eredményes munkának, amelyet a tanfolyam vezetői végeztek. A záró ünnepségen jelen volt dr. Berze Nagy János kir. tanfelügyelő, Györkös József a Kat. Akció egyhm. igazgatója. A záróünnepség programmjából, dr. Berze Nagy János kir. tanfelügyelő záróbeszédéből kihangzott a nagy katolikus gondolat, amely a családi élet védelmét és megszentelését szolgálja.

*

A nőzárda tanítóképzőintézetének kongregánistái dec. 15—16-án missziós vásárt rendeztek. A zárda nagy vizsgaterme tele volt a legszebb tárgyakkal, amiket mind a lelkes leányok készítettek. A tiszta jövedelem 420 P volt, amelyet főleg a missziók támogatására fordítottak. Juttattak belőle a kiüldözött magyar testvéreinknek 100 P-t, azután a szegényháznak 50 P-t, a néger missziónak 100 P-t, a Szalézi missziónak 100 P-t s más jótékony célokra.

*

Dec. 2-án a **Fiume-utcai elemi iskolában** szívgárdista avatás volt.

*

Dec. 9-én **a Budai Külv. Kat. Körben** dr. Sziller Péter kir. közjegyző tartott előadást a családvédelemről.

*

Dec. 7., 8., 9. napjain **triduum** volt a plébániai templomokban a családok megszentelésére és felajánlására.

*

Dec. 6., 7., 8. napjain a **Maurinumban** Boros Alán dr. bencés plebános konferencia-beszédeket mondott az egyetemi ifjúság részére. Az egyetemi ifjúság ez alkalommal végezte karácsonyi szentgyónását és szentáldozását s az Emericánás corporációk bekapcsolódtak a családfelajánló ájtatosságba.

*

Nyisztor Zoltán dr. a Magyar Kultúra szerkesztője dec. 17-én a papnevelő intézetben a theológusoknak előadást tartott a kat. sajtó feladatairól és a katolikus irodalom mai helyzetéről.

*

Az Ágoston téri elemi iskola szívgárdistái szülői értekezlettel kapcsolatban műsoros előadást rendeztek. Beszédet mondott P. Nárcis szentferencrendi atya „A keresztény jótékonykodás" címmel.

*

A pécsi szigeti külvárosi egyházközség kultúrális szakosztálya december 6-án a Makár-utcai állami elemi iskola rajztermében népmüvelési előadást tartott, mely alkalommal Kantavári Ferenc ny. ptfőtiszt vetített képes előadást tartott a Szentföldről. Több mint hétszázan jöttek erre az előadásra.

A pécsgyárvárosi Szent József egyházközség karácsonyi segélyei. Pécs város ezen legszegényebb részének egyházközsége különös gondot fordít a sze-

gények, főleg az iskolás gyermekek karácsonyi segélyezésére, amit legjobban mutat az, hogy adóbevételének csaknem felét ezen célra fordítja, ami az 1934. évben mintegy 1100 pengőt tett ki. Az élelmiszeradományokhoz nagyban hozzásegítettek az abaligeti jó katolikus testvérek, kiknek adományából a gyárvárosi szegények 1 szekérre való élelemben és használt ruhaneműben részesültek, amiért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki az egyházközség vezetője. De nemcsak ők, hanem a tehetősebb gyárvárosi hivek is kivették részüket a szegények segítésében, mely célra december 6-án a cserkészek gyüjtöttek az egyházközség területén élelmiszert és használt ruhanemüeket. Ugyanezen célra Kriszt András mecsekszabolcsi hentes, mint minden évben, ezúttal is 20 kg. zsírt adományozott. Isten fizessen meg minden jótevőnek.!

A „Karácsonyi Credo Kalács"-akció, melyet néhány évvel ezelőtt a gyárvárosi Credó egyesület kezdeményezett, más több pécsi egyházközség testvéregyesületében is követőkre talált. A gyárvárosban összesen 56 finom, jobbára nagy, töltött, a Credo címerével ellátott kalácsot osztottak ki a kredista testvérek a szegények között, akik az összes adományok közül ezért versengtek és ennek örültek legjobban. A szép mozgalmat különösen városi Credo egyesületeknek követésre ajánljuk.

A Falu Szíve. Levél érkezett Abaligetről, hogy a plebánia egyházközségei az inségesek segélyezésére gyüjtést rendeztek és két társzekeret kell küldeni az adományokért. *Megmozdult a falu lelke s a szeretet a maga szegénységében is szinte csodát művelt.* A társzekerek döcögve jöttek Pécs városa felé, hozták a falu népének ajándékát a város inségeseinek. 35 zsákban 328 kg liszt, 426 kg bab, 1.269 kg burgonya, 65 kg hagyma, 1.50 kg mák, 2 kg dara, 3.75 kg lencse, az édes magyar föld termése, a falu népe munkájának gyümölcse, azután 18 kg zsír, 32 kg szalonna, 1.50 kg tepertő, 45 drb hurka, 6 drb kolbász, 2 zsákban használt ruhanemü, 49 pár használt cipő, 4 drb alma és még pénz is: 10.16 P. *Ezek a döcögő társzekerek beszélnek, prédikálnak a városnak, beszélnek a falusi nép jóságos lelkéről, beszélnek a magyar együttérzésről.* Az adományokat a pécsi Karitasz központ vette át és az juttatja el a város szegény családjainak. Minden köszönet és hálálkodás a szegények részéről és áldás az égből a derék, jóságos lelkü adakozóké!

Kakasd-Belac. Mozgalmas élet folyik a szívgárdában. Több alkalommal rendeztek színelőadást, szavaló kórust. Az ismétlő leányok részére kézimunka tanítás folyik, összekapcsolva érdekes müsorokkal. Bemutatták a Szt. Terézke filmet és Jézus Szent Szívének hatását a családi élet boldogságára. A Kat. Akció munkájában tevékeny részt vesznek a tanító testület tagjai: Grünwald Ilona és Keller Teréz tanítónők és Wagner Péter tanító.

Sellye. A kat. legényegylet első lelkigyakorlatát rendezte meg, amelyen résztvett a sellyei katolikus hivek színe-java. A lelkigyakorlatokat Pintér József pápai kamarás, szövetségi elnök vezette.

Mohács. A Misszió Társulat három napos „Szociális Kurzust" rendezett a családvédelem jegyében. Beró Cecilia és Elekes Klára missziósnövérek, P. Unyi Bernárdin házfőnök és Patton János dr. hitoktató voltak az előadók. Mindig nagyszámú hallgatóság vett részt az előadásokon. *A Kath. Legényegyletben* Advent minden vasárnapján „Adventi Est" volt. Az első est szónoka Cseh Ferenc káplán „Krisztus és a család" címen tartott előadást. *Dec. 23-án* a „Tomori Pál" cserkészcsapat rendezésében „Mindenki karácsonyfáját" állítottak fel az épülő Fogadalmi templom kupolája alá. A kedves ünnepély után több száz szegény kapott karácsonyi ruhasegélyt és élelmet.

Szekszárd. Dec. 16-án nagyszabású keretek között rendezték meg a Katolikus Akció nagygyülését a vidék bevonásával. A nagygyülésen megjelent Virág Ferenc megyéspüspök, aki ünnepi nagymisét pontifikált fényes segédlettel, szentbeszédet mondott a hatalmas templomot zsúfolásig megtöltő híveknek a Kat.

Akció lényegéről és jelentőségéről. Délután 3 helyen is voltak ülések, a férfiaknak, nőknek és külön az ifjúságnak. Az országos elnökség részéről megjelentek és előadásokat tartottak: P. Bangha Béla, Mihalovics Zsigmond országos igazgató, dr. Nyisztor Zoltán, Sprenger M. Mercedes nővér, dr. Szentgyörgyi Lóránt, dr. Hóka Imre; jelen volt és előadást tartott a nők szerepéről a Kat. Akcióban Györkös József a Kat. Akció egyhm. igazgatója. A nagyszerűen megrendezett és kiválóan sikerült gyülés, mint a Katolikus Akció zászlóbontása bizonyára lelkes és eredményes munkának lesz megindítója Tolna vm.-ben.

Mecsekszabolcs. 80 taggal megalakult a férfiak Credo Egyesülete. Az avatási szertartást dec. 26-án Bartinai Ferenc c. apát, esp. plebános végezte, amikor is az egyesület tagjai közös szentáldozáshoz járultak. — Az egyesület megalakítása Wager Ferenc bányakerületi vezető, Bauer Károly bányaellenőrzés vezetője, Gábor Andor főjegyző s Dr. Taksonyi János plebános buzgólkodásának eredménye.

Bátaszék. A Katolikus Akció szervezetei értekezletet tartottak. Dr. Kővágó Péter c. kanonok-plebános a kat. nagygyűlésen szerzett benyomásairól számolt be. Az értekezlet tervbe vette missziók tartását. Az ujonnan megalakult Cecília kórus vezetésére Babóssy János kántort kérte fel. — Zsombory Ferenc jegyző és dr. Szentlőrinczy Géza orvos az intenzivebb kat. sajtó pártolást sürgették. Rozgonyi Ilona polg. iskolai tanárnő a gyermek-lelkigyakorlatok tartását kérte. — Az egyházközség Alsónyék filiális részére köri helyiség céljaira 520 P hozzájárulást ajánlott fel.

Tolna. Nov. 5. Szent mise után a kat. iskola dísztermében szt. Imre ünnepély; a beszédet Martinek József tanító mondotta. Az iskolás gyermekek kétszólamú énekkara több éneket adott elő szt. Imréről Mandács József tanító vezényletével. Nov. 19. Az iskolában szt. Erzsébet ünnepély volt. Az ünnep jelentőségét Simon Sárika tanítónő méltatta. Dec. 8. Házasságvédelmi triduum E napokon a beszédeket Makray Lajos p. kamarás, plébános, Pitteszer Antal és Allap Ernő káplánok mondották. Dec. 8. Kongregációs tagfelvétel. Az összes kongreganista nők megújították fogadalmukat. Dec. 8. A polgári fiú és leány iskola jótékonycélú előadást rendezett a szegény sorsú gyermekek felruházása céljából. Dec. 13. A férfiliga gyülése. Makray Lajos plébános a kat. férfiú jellemképéről tartott érdekes előadást. Dec. 2—9—16. Kultúr előadások a kat. körben. Az előadások a kat. családokról szóltak és azokat Makray Lajos plébános, Ollop Ernő és Plichta Béla káplánok mondották. Dec. 14—20-ig misszió Fácánkertben, melyet Makray Lajos plébános tartott.

Szentlőrinc. A Szociális Misszió Társulat helyi szervezete dec. 11-én a szegény gyermekek felruházására nagyszerüen sikerült müsoros estélyt rendezett. Magasföldi Péter vikárius tartott előadást s a mükedvelő gárda szebbnélszebb számokkal gyönyörködtette a nagyszámban megjelent közönséget.

Siklós. December 2-án nagysikerü Credo gyülés volt a családvédelem jegyében. Dr. Emődy Géza járásbirósági elnök nagyhatású beszédet mondott. A kat. dalárda Sághy Dénes kántortanító vezetésével szép sikerrel szerepelt.

Dombóvár. December 11-én Credo taggyülés volt. A Credo Egyesületnek 600 tagja van már. Fűzy Sándor máv. tisztviselő tartott értékes előadást a hit szükségességéről. Most folyik a gyüjtés a Credo zászlóra.

Sióagárdon a Katolikus Akció kultúrális szakosztálya novembertőlmárciusig minden pénteken este kultúrális előadásokat tart énekszámokkal és szavalatokkal tarkitva. Az eddigi 8 előadást — mint a mult évben is — nagyszámú közönség rendkívüli érdeklődéssel hallgatta. Fáradhatatlan előadók a plébánoson kívül dr. Málinger János orvos, valamint a tanítói kar: Simainé Zs. Blanka, Szabó Erzsébet, Simai Vince és Gacsályi László.

Akik a Kat. Férfiak Sajtóbizottsága révén rendelik meg a Nemzeti Ujságot, havi 4 P helyett 2 P 80 fillérért kapják és az első 2 hétre teljesen ingyen. A Képes Krónikát és Nemzeti Ujságot pedig együtt havonkint 4 P-ért.

Tárca.

És mégis: BOLDOG UJÉVET!...

Irta: *Pierre l'Eremite.*

„Bolog újévet mindnyájuknak!"

Ezt kivántam neked, testvérem, mielőtt eltávoztál tőlem, de irodám ablakából jól látom, hogy reménytelen arccal rázod fejedet.

— Boldog újév? Beszélhetünk boldog újévről a tegnapi válság után? S ami még holnap jön...!? És ebben a nyomasztó légkörben, amely most nehezedik a lelkekre?...

— És én mégis, mégis boldog újévet kivánok!

*

„Boldog újév"... Meg kell értenünk egymást ezt a kifejezést illetőleg.

Neked csak akkor boldog az év, ha van mit enni-inni bőven?...

...Amikor van pénzed...?

...és amikor sokat szórakozhatsz...?

...és pihenhetsz reggeltől-estig, menten minden hajszától, gondtalanul...?

Nem hiszem.

Nem lehetsz ennyire önző és bizonyára magasabb célok felé tekintesz te is.

*

Elsősorban boldog az az év, melyben az ember meg tudja őrizni egészségét, fiatalságát, lelkének erejét, hogy soha el ne vakuljon, mindig az egyenes úton járjon és vágyódjék a magasságok felé.

Ez már maga nagy és bensőséges boldogság.

*

Boldog az az év, melyben az ember derekasan megfelel kötelességének... melyben melegebben sugárzik belőlünk a szeretet.

Ez az emelkedés a szeretetben a legfontosabb az életben.

Milyen szánalmasak is azok, akik bizonyos előnyökért letiporják és föltalják egymást... néhány értékpapirért... pár megtiszteltetésért... melyeket a halál úgyis el fog venni tőlük holnap.

Éljenek a föltfelé indulók! A föld igazi értékei.

*

— De azt mondod: nem csak lelkem van, de testem is!

— Kivánom, hogy egészséges, ép legyen az a test!... Szükség van az egészségére!...

De táplálni és öltöztetni kell ezt a testet! És gondozni is... És ha nincs miből, hogyan kivánhatja, hogy ne nézzek félelemmel a jövő elébe?!

— Először a jelent kell nézni testvérem. Krisztus mondta:

„Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma." Mára megkaptad a kegyelmet. Holnapra még nem. A jövő ismeretlen valami, tehát miért töprengsz miatta?...

*

— Tehát ne gondoljak a jövőre? — kérdezed.

— Igen! Gondolj! Értelmes lény vagy és tedd értelemből azt, amit a hangya tesz ösztönből... Foglalkozzál vele... készülj rá.... de ne merülj el benne! És mindenekelőtt a jövőre vonatkozó terveidhez kapcsold hozzá az Istenbe vetett bizalmat...

— Beszélhetünk Istenbe vetett bizalomról az elmúlt év keservei után?

— Sőt! Most kell biznunk a legerősebben... Mert csak éjszakának idején érdemes hinni a fényben.

*

— Ne hagyd el magad testvérem! Bizzál és higgyél! És a hit erőt fog adni neked az egész éven át és boldog leszel...

Mert boldogok, akik az elhagyatottságban, üldöztetésben és a megpróbáltatásokban is ezt kiáltják: Hiszek!... Hiszek!...

*

Ablakom előtt egy egész galambsereg tanyázik. Néha a gondoktól, munkától és felelősségtől fáradtan csak ideülök az ablak elé és nézem őket.

— És ez megnyugtat.

Milyen egyszerű, természetes és magától értetődő az életük.

Korai ébredés; kis reggeli sétarepülés az azurkék ég felé...

Azután megreggeliznek; hogy mit, még nem is tudják és mégis mindig találnak valamit.

Rendbehozzák magukat, utána szívélyesen elbeszélgetnek és ilyenkor — nekem úgy tetszik — jobban megértik egymást, mint az emberek.

És élnek!

Ehenhalni még egyet sem láttam közülük.

*

És ekkor megszégyenülten megtöltöm markomat buzaszemekkel. Ti is ezt tegyétek. És vegyetek példát a galamboktól testvéreim.

Mindenki magában hordja a boldogságot.

Vannak emberek, akik mindenütt boldogok és vannak akik sehol.

Légy az elsők között.

És ha nem lesz jó ez az év, tégy úgy, mint Krisztus, aki pompás borrá változtatta, az ízetlen kánai vizet.

A hit erejével mindig megteheted ezt a csodát.

*

1935... lesz, ahogy lesz.

De nem is fontos ez, mert annak, aki Istent szereti, minden jóra fordul végül.

És itt a földön a legfájdalmasabb megpróbáltatás is édessé válik, ha szomorú szívünk mellett ott érezzük dobogni Annak a szivét, akinek neve beragyogja a holnapokat.

Franciából fordította:
dr. H. Cs.-né.

„Különösek ezek a mai fiatalok!"

Karácsonyi ajándékul azt kérte a fiam, hogy az eddigi liberális lap helyett járassam a Nemzeti Ujságot. És milyen tüzesen tudott hadakozni mellette... Ne támogassuk filléreinkkel az ellentábort... Ma ez már becsületbeli vallásos kötelesség stb. stb. — Na ezt is megértük! A fiak tanitják a szülőket. De a végén beláttam, hogy igaza van. Kérem január 1-től küldjék cimemre a lapot." (Részlet egy levélből.)

Mit olvassunk?

Kühnelt-Leddihn Erik: **Jezsuiták, nyárspolgárok, bolsevikik.** Vigilia könyvek 4. Bpest, 1934. Ára: 3 P 20.

Az egyéni átélés és tapasztalás szuggesztív erejével megírt hatalmas munka. A fiatal, huszonhétéves szerző egyszerre meghódította a katolikus olvasóközönséget. Bámulatos nyelv-, ember- és országismeretével végigszáguldoz egész Európán és nemcsak Berlinben van otthon, ahol mint szerkesztő, a katolikus ujságírás csúcspontján mozog, de tökéletes biztonsággal járja be Moszkvát, a bolsevista Oroszországot, hogy összegyüjtse a titokban működő katolikus papok jelentéseit. A háttérben, de a berlini életben mindig az élen, Scapinelli jezsuita páter markáns egyénisége irányítja az eseményeket és a szerzőt is. Scapinelli elképzelt alakja a mai modern lelkipásztorkodás legkifejezőbb megnyilatkozása. Egy-két vonást kapunk Sonnenschein életéből is, hogy teljes legyen Berlin katolikus élete. Mindezt annyi élénkséggel, színnel, politikai és társadalmi alá-festéssel adja a szerző, hogy szinte sajnáljuk, mikor a könyv végén egy elképzelt halállal adja meg a lökést a további katolikus előretöréshez. Az újságírószerző a rendelkezésére álló ezernyi képből és eseményből bámulatos könnyedséggel válogatja ki a legérdekesebbeket és nem fél az élet örvényeitől és bukottjaitól sem, mert még az alantast is a katolicizmus egyedülálló igazsága mellett sorakoztatja fel.

Egyetlen katolikus pap és intelligens világi ember könyvtárából sem hiányozhat Kühnelt-Leddihn könyve!

Bangha Béla: **Dél keresztje alatt.** Budapest, 1934. Ára: 3 P 50.

A katolikus magyar reneszánsz egyik újjáépítőjének és a magyar katolikus sajtó megteremtőjének, P. Banghának a könyvét nem is kellene dicsérni, mert a név maga a legjobb ajánlólevél. A szerzőt ismerjük már hitvédelmi munkáiból, a keresztény Magyarország újjáépítésére szánt maradandó tervezeteiből, a jezsuita rend érdekében írt könyvéből, de az első szónokok között is tiszteljük, aki a szó diadalmas fegyverével vívja legszebb csatáit. A katolikus szépirodalomban is nevet szerzett magának. Ki ne olvasta volna az „Amerikai útinaplóját", a „Római leveleket", „Lóla naplóját" és rengeteg sok novelláját, amelyekben P. Bangha a lirikus tollát is megcsillogtatja. Legújabb munkája a délamerikai missziós útját örökíti meg. Nagy érdeklődéssel vártuk a könyvet és várakozásunkat messze túlszárnyalta a 243 oldalas és 90 szebbnél-szebb képpel illusztrált utinapló. P. Bangha mestere az utazásnak. Nemcsak a külsőségeket figyeli meg, de elsősorban a lelket keresi. Szinte együtt utazunk vele, úgy élvezzük a tenger végtelen, lenyügöző szépségét, Délamerika vadregényes partvidékét, az őserdők titokzatos rengetegét, a pampák sivárságában is megkapó veszedelmét. Megismerjük Délamerika történelmét, a jezsuita redukciók dicső multját, a magyar hithirdetők hősies erőfeszítéseit és mindenekelőtt meglátjuk az 50 ezer kivándorolt magyar testvér sanyarú állapotát. Őket is sújtja, talán jobban, mint más nemzetbelieket, a gazdasági válság, de elsősorban rájuk nehezedik a vallási elhagyatottság, a lélek Isten utáni kielégítetlen vágyakozása. Hogy megszeretjük ezeket a magyar testvéreket, akiket annyi melegséggel, aggódó szeretettel, a lelkekért harcoló apostol gondoskodásával örökít meg könyvében! P. Bangha útinaplója fölér bármilyen útleírás érdekességével, szépségével, elsősorban pedig tanulságaival.

Gerely Jolán: **Add nekem a szívedet.** Korda, 1934. Ára: 2 P 80.

Alig jelent meg Csaba Margit: Amit a nagyleánynak tudnia kell c. értékes leányifjúsági könyve, máris újabb irodalmi eseményt kell elkönyvelnünk: Gerely Jolán legújabb alkotását. Gerely Jolán már eddig is meghódította a katolikus leányifjúság szivét és valóságos izgalommal várják újabb könyveit. A szerző most a férjhezmenő leányokhoz és a fiatal asszonyokhoz szól. Bámulatos finomsággal, a leánylelkeket keresztül-kasul ismerő nevelő biztonságával és a kat. magyar leányokért aggódó szerető lélek menteni akarásával nyúl ehhez a nehéz és sokszor kényes kérdéshez. A csupa szív- és hangulat-leányok nagyon sokat tanulnak Gerely könyvéből, hogy az élet legkomolyabb kérdéseiben elsősorban a józan megismerésre, az értelemre hagyatkozzanak, hogy ne kelljen majd később összetört szívvel, meghasonlott lélekkel egy szétdarabolt életet összerakosgatni, foltozgatni, amikor már rendszerint késő a bánat és fogadkozás. Olvassák és tanulmányozzák ezt a könyvet a katolikus nagyleányok.

ÉBRESZTŐ ÍRÁSOK:

Dr. Közi-Horváth József: **A mocsoktalan házasság.** Bpest. 1934. Ára: 30 fill.

A katolikus nagytömegek megmozgatására, a katolikus öntudat felkeltésére szánták az ébresztő írásokat. Rövid keretek között egy-egy égető katolikus problémát tárgyal mindegyik füzet. „A mocsoktalan házasság" a XI. Pius pápának 1930. dec. 21-én megjelent „Casti connubii" kezdetű körlevele alapján a katolikus házasságok megmentésével, a legszükségesebb és legsürgősebb családvédelemmel foglalkozik. A házasság mibenléte, létrejötte, célja, a házasságot föntartó természetfölötti erő, a házasságot fenyegető anyagi és erkölcsi válság, — ezek a fejezetek alkotják az 52 oldalas röpirat rövid tartalmát. Ajánljuk a minél szélesebb körben való terjesztését.

Ilyen ébresztő írások még:

1. füzet. **Katolikus karitász.** Irta: Mihalovics Zsigmond. Ára: 12 fill.
2. füzet. **Krisztus kopogtat a gyárak kapuján.** Irta Huszár Károly. Á.: 20 fill.

3. füzet. **Lehet-e még segíteni az emberiségen?** Irta: Huszár Károly. (A Quadragesimo anno ismertetése.) Ára: 20 fill.

4. füzet. **Mi történik Oroszországban?** Irta: Huszár Károly. Ára: 20 fill.

Ajánljuk még a következő könyveket:

Esser—Lukácsy: Negyedóra a szószéken. — Ára: 2 P 40.
Dr. Czapik Gyula: Könyörülj rajtunk Uram! — Elmélkedések. Ára: 1.20 P.
Dr. Csaba Margit: Amit a nagyleánynak tudnia kell. — Ára: 3 P 50.
Plus—Laczika: „Krisztus Jézusban". — Ára 3 P 40.
Nagysolymosi: Égő sebeink. — Ára: 3 P.
Huszár Károly: A Kat. Akció szociális gondolatai. — Ára: 3 P.
Csávossy: Örök igazságok. — Ára 6 P 50.
Walter János: Üdvözlégy Mária. — Ára: 3 P.
Gerely Jolán: A müvelt leány. — Ára: 2 P 80.
Gerely Jolán: Hivatás vagy robot. — Ára 3 P.
P. Oslay: Szabin testvér, a szeretet-Isten hőse. — Ára: 3 P.
Pakocs K. Édua áldozata. — Regény. — Ára: 3 P 50.
Katona: Az aszfalt apostola. (Sonnenschein élete.) — Ára: 1 P.

A fenti könyvek kaphatók a Korda Rt.-nál Budapesten és minden katolikus könyvkereskedésben. Vásárlásnál, kérjük, hivatkozzanak a Pécsi Katolikus Tudósítóra!

Merényi Ferenc.

Hivatalos közlések

Teendőink.

1. Az Egyházmegyei Tanács tagjai kézhez kapták az Országos Elnökség által nyomtatott füzetben kiadott 1934/35. évi munkatervezete és az Egyházmegyei Tanács és Espereskerületi Tanácsok működésére vonatkozó Utmutatást. Tisztelettel kéri az Egyházmegyei Elnökség az Egyházmegyei Tanács tagjait, hogy ezeket **a füzeteket szíveskedjenek áttanulmányozni,** hogy az előreláthatólag most január hóban tartandó egyházmegyei tanácsülésen tárgyalásainkat azok alapján tarthassuk meg.

2. **A kultúresték központjában a családvédelem áll.** Az országos elnökség által megadott témákat a mult számunkban közöltük. Ezek az előadások a kultúrális egyesületekben a nagybőjti időszakban a legértékesebb s egyben a legfontosabb anyagot szolgáltatják. Meg ne feledkezzünk róluk!

3. **Január hóban fokozottabb sajtó agitációt indítsunk meg.** Sajtókátét, sajtó verset és színdarabot s más propaganda anyagot az országos központ díjmentesen küld minden egyházközségnek, csak egy lapon kell kérni.

4. **Állítsuk fel a „Szegények kamaráját"!** A Karitász munkájáról vezessünk pontos adatfeljegyzést!

5. **Felhívjuk a segédlelkész és tanító urak figyelmét,** hogy a Katolikus Akció Országos Elnöksége által kiadott nyomtatványokat, füzeteket díjmentesen megkaphatják, ha egy levelező lapon kérik. (Budapestről).

6. A Katolikus Akció munkájáról, megmozdulásokról, gyülésekről, fontosabb eseményekről, új kikezdésekről, elért eredményekről, vagy fel-

merült nehézségekről kérünk **rövid** tudósítást az egyes egyházközségektől. Ezeket a hiradásokat minden hó 20-ig kérjük a szerkesztőség címére küldeni, hogy idejében leközölhessük a lapban.

7. **Szerezzünk új előfizetőket a Pécsi Katolikus Tudósítónak!** Nagyon szeretnők mindazon buzgó világi hívőnek a kezébe adni havonként lapunkat, akik a Katolikus Akció munkájában tevékenykednek.

Györkös József,
a Kat. Akció egyhm. igazgatója.

KIMUTATÁS a pécsi egyház-

Plébánia és filiálisok	Hivek száma	Jézus szt. gyermeks.	Rózsafüzér társ.	Egyéb egyesületek
VI. Máriakéméndi Esperesi kerület.				
ERDŐMECSKE	1.080	80	—	
Apátvarasd	405	40	45	
FEKED	784	35	—	Missziótárs. 6 tag.
HIMESHAZA	1.800	120	165	
Püspökmárok	552	30	75	
Hercegszabar	1.170	50	—	
Szür	742	35	120	
MÁRIAKÉMÉND	1.195	110	165	
Monyoród	579	20	60	
Szederkény	917	90	45	
PALOTABOZSOK	1·843	188	150	
PÜSPÖKLAK	990	200	150	Szt József társ. 100 t.
Fazekasboda	495	50	—	
Geresd	796	100	—	
Maráza	520	60	—	
SZEBÉNY	1.339	35	285	Jézus Szíve t. 345 t. Skapuláré t. 157 t. Öröklámpa t. 35 t. Hitterjeszt. e. 40 t.
VÉMÉND	2·469	132	—	Jézus Szíve t. 87 t.
Filiálisok	121	—	—	
Összesen:	17·788	1.575	1.260	

Talán a Karácsony műve?

Mindenesetre feltűnő, hogy egy iparos család, mely 14 év óta minden este megvette AZ EST-et, — éppen most tért át a Nemzeti Ujságra. „Tetszik tudni, ez jobb lap is, meg nagyobb is. És mégsem kerül többe, mert egy hónapra csak 2.80.“ Gondoltam magamban: ezt nekem magyarázod, testvér? Én ezt már régen tudom. Sőt azt is tudom, hogy a kis Jézuska jászola mellé sehogyan sem illik oda AZ EST. Te ezt elhallgattad. Kár volt; hisz' nem egyedül vagy; mind többen kezdik belátni, hogy a sajtókérdés vallási kérdés is. Sőt! Elsősorban az! Ma ez az igazi vallásosság — kritériuma — előmozditója — vagy elpusztitója...

megye hitbuzgalmi egyesületeiről.

Plébánia és filiálisok	Hivek száma	Jézus Szive társ.	Jézus szt. gyermeks.	Rózsafüzér társ.	Szivgárda	Egyéb egyesületek
VII. Németbólyi Esperesi kerület.						
EGERÁG	351	—	—	60	47	
Áta	260	—	—	15	20	
Kisherend	398	—	—	—	19	
Kozárm.-Üszög	1.570	—	—	—	36	
Lotárd	481	—	—	15	42	
Magyarpeterd	334	—	—	—	16	
Pécsudvard	679	—	—	160	39	
Szemely	488	—	—	—	17	
Szökéd	626	—	—	—	35	
HERCEGTÖTTÖS	1.105	—	8	105	—	
NÉMETBÓLY	3.207	?	180	310	—	Máriatárs. 35 t.
Borjád	130	—	35	—	—	Oltáregyl. 60 t.
Kisbudmér	369	—	60	105	—	Órangyalt. 92 t.
Nagybudmér	465	—	70	75	—	Szt. Vince-e. 210 t.
OLASZ	603	234	—	300	320	Jézus Sz. szöv. 125 t.
Belvárd	587					
Birján	497					
Hásságy	625					
Hidor	379					
Nyomja	695					
SZAJK	881	144	54	120	—	
UJPETRE	1.282	—	79	210	92	Jézus Sz. szöv. 21 t.
Pécsdevecser	260	—	17	—	—	
Ivánbattyán	373	—	—	60	—	
Kiskassa	660	—	61	90	—	
Németpalkonya	490	—	—	120	—	
Egyéb	186	—	—	—	—	
VERSEND	1.280	—	—	55	—	Tiszteletörs. 152 t.
VÓKÁNY	1.565	150	80	210	—	
Filiálisok	176	—	—	—	—	
Összesen:	21.442	528	644	2.010	683	

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Jan. 1. Újév napja. 9 órakor ünnepélyes püspöki szentmise. Ezen, valamint a következő két napon a székesegyházban szentségimádás van. Mind a három napon 7, 8, 9, 11 órakor szentmisék. D. u. 3 órakor ünnepélyes vecsernye, 5 órakor szentbeszéd, utána litánia s a legméltóságosabb Oltáriszentség visszahelyezése. **Jan. 4.** Első péntek. D. u. 5 órakor szívőrségi ájtatosság. **Jan. 5.** Vízkereszt vigiliája. D. u. 3 órakor a Corpus Christi kápolnában vízszentelés. **Jan. 6.** Vízkereszt ünnepe. Ünnepi rend. egésznapos szentségimádás. Gyüjtés az afrikai missziók javára. **Jan. 10.** A Corpus Christi kápolnában 8 órakor votivmise körmenettel, szentségkitétellel. **Jan. 17., 24., 31.** A Corpus Christi kápolnában 7 órakor szentségkitétellel nagymise.

Belváros.

Vízszentelés. Vízkereszt ünnepének vigiliáján délután 5 órakor a plébánia templomban vízszentelés lesz.

Requiem a temetőben nyugvó elhunytakért. Január 14-én délelőtt 9 órakor a temetői Szent Mihály templomban gyászmise lesz a temetőben nyugvó összes elhunytakért.

Szentmise Kis Sz. Teréz tiszteletére. Január 17-én, reggel 8 órakor a plébánia templomban sz. mise lesz Lisieuxi Sz. Teréz tiszteletére.

Kis Sz. Teréz „Családi ház". Novemberi számunkban felhívást bocsátottunk ki s kértük L. Sz. Teréz tisztelőit, hogy havonkinti felajánlásaikkal tegyék lehetővé, hogy sok gyermekes szegénysorsú katolikus családok, ahol 8—10 kiskorú gyermek van, egy-két szoba és konyhából álló egészséges, rendes lakáshoz jussanak. Kérésünknek eddig 9 jólelkü hívőnk tett eleget, azonban ez az összeg még nem elegendő, hogy tervünket megvalósíthassuk. További szives felajánlásokat (havi 1 pengő) hálás köszönettel fogad a belvárosi egyházközség és a Karitász Központ.

XI. karácsonyi vásár. Az Iparos Asszonyok kongregációja dec. hó 2-án rendezte XI. karácsonyi vásárát, amely a legteljesebb siker jegyében ért véget az esti műsoros előadással. Mindazoknak, akik akár adományok felajánlásával vagy közreműködésükkel a vásár sikerét előmozdították, a kongregáció vezetősége ezúton is a leghálásabb köszönetét fejezi ki.

Szegények karácsonyfája. A szokásos karácsonyfaünnepély december 21-én, délután 5 órakor volt a Megye-utcai egyházközségi otthonban, amelyen a Leányegylet tagjai egy hangulatos karácsonyi színdarabbal gyönyörködtették az egyházközség közel 100 szegényét, akikhez Kelemen Andor dr. plébános intézett néhány buzdító szót.

Budai külváros.

Január 4-én, pénteken 7 órakor Jézus szt Szívének miséje. **Január 5-én,** szombaton, délután ½3 órakor vízszentelés. **Január 5-én,** szombaton reggel 6 órakor újhold szentmise a havi kápolnában. **Január 22-én,** kedden, szt Vince napján, a szt Bertalan kápolnában szentmise 9 órakor.

A MINDENSZENTEK TEMPLOMÁBAN

Január 5-én d. u. 3 órakor vízszentelés.

Január 6-án 9 órakor ünnepélyes szentmise. D. u. ½3 órakor litánia.

Adományok a Mindenszentek templomának. A templom néhány áldozatkész híve karácsonyra 6 drb. új barok-stilü padot készíttettek Szabó Loránt mérnök tervei szerint. Egy-egy pad előállítási költsége 79.60 P. Az eredeti terv szerint a templom mindkét oldalán 6—6 pad lesz, remény van arra is, hogy rövid időn belül, a többi hat padra is lesznek áldozatkész adakozók.

Gyermekek karácsonyfája. A Mindenszentek templomának énekkari tagjai gyüjtést rendeztek a szegény gyermekek felruházására. December 23-án az Ágoston-téri fiúiskola feldíszített termében, karácsonyfa ünnepség keretében történt a kiosztás, ez alkalommal 26 (Huszonhat) gyermek kapott új cipőt, ruhát és szeretetadományokat. Az ünnepi beszédet Gadó István városi bizottsági tag mondotta.

Szigeti külváros.

Újév napján ünnepi sorrend. Jan. 2-án **Jézus szent neve ünnepén** teljes búcsú nyerhető. Az **első péntek**et jan. 4-én a 6 és 8 órás misék alatt tartjuk. Vízkereszt vigiliáján — jan. 5-én — d. u. 3-kor **vízszentelés** és áldás. 17-én d. e. 8-kor **Kis szent Teréz** mise, d. u. 5 **órakor** áldás.

Credo gyülés jan. 8-án — kedden — este 8-kor a III. r. otthonban.

Január 13-án — vasárnap — d. u. 5

órai kezdettel tartjuk meg szokásos **teaestünket** a budai külv. Kath. Kör termeiben. A műsor arra fog törekedni, hogy mindenki jól érezze magát. A műsort, a napilapokban ismertetjük. Teajegyek a szent Antal Bazárban kaphatók, ahova a teaestre szánt adományok is leadhatók.

Gyárváros

Jan. 1. Kiskarácsony: Jézus névadásának ünnepe. Az új év első napja. **Jan. 2.** Jézus szentséges nevének napja, melynek egész nyolcada alatt — a szokásos feltételek mellett — teljes búcsú nyerhető. **Jan. 4.** A hónap első péntekje. ½8 órakor Jézus Szive mise. **Jan. 5.** Vízkereszt vigiliája. D. u. 3 órakor a templomban víz-, arany-, tömjén-, mirrha- és krétaszentelés. Akik ezen szertartáson résztvesznek, 100 napi búcsúban részesülnek. **Jan. 6.** Vízkereszt v. Három király ünnepe. Templomi gyüjtés a pogány missziók javára.

Szerkesztői üzenetek.

K. F. Kakasd. Gratulálunk az iskolás gyermekek kedves munkájához s ahhoz külön is, hogy a tanitói testületben olyan buzgó munkatársai vannak.

T. I. Mecsekszabolcs. Nagy örömmel olvastuk a Credo Egyesület megalakulásáról szóló hírt. Világos példaadás, hogy meg lehet a férfiakat is nyerni a hitbuzgalmi egyesületnek, csak akarni s apostolkodni kell!

Plichta Béla, Tolna. Feljegyzésünk szerint a 40 példány 1934 január 1 óta jár. Eddig 45.40 P-t kaptunk. Köszönjük szíves közreműködését lapunk érdekében.

H. I. Olasz. Örömmel olvastuk b. levelét, hogy olyan szépen sikerült a családvédelmi triduum. Az egész egyházmegyében nagy lelki megmozdulást jelentett a családfelajánlás, bizonyára áldásos hatásai sem maradnak el.

G. Tegyük fel, hogy valaki száz lépésnyi távolságból üldöz bennünket és mi két lépésnyire vagyunk házunktól. Nem fogunk reszketve futni, kapkodni, hanem nyugodtan megtesszük a két lépést, bemegyünk és bezárjuk az ajtót. Ha az üldöző zörget, nem fogjuk ijedten sopánkodni, hanem egy belső szobába megyünk és foglalkozásunkhoz látunk. Nem szabad idegeskedni a kísértések alkalmával, mert elveszítjük a lelki békét.

FONTOSABB TUDNIVALÓK.

A Katolikus Akció országos központi irodája: Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7. sz.

A Credo Egyesület megalakításánál szükséges utasításokat tartalmazó röpirat kapható a Credo Egyesületek országos központi vezetőségénél (P. Bőle Kornél O. P. Budapest, VII., Szent Domokos-u. 3. sz.)

A Pécsi Lelkigyakorlatos Otthon vezetősége: Pécs, Mátyás Flórián-utca 46. szám.

Pécsi Cselédotthon vezetősége: Pécs, Megye-utca 18. sz.

A Szivgárda megalakításánál a Gárdaközponthoz, Budapest, Horánszky-u. 20. kell fordulni.

A Katolikus Akció ügyében az egyházmegyei igazgató (Györkös József Igimn. igazgató, Pécs) mindenkor a legszivesebben rendelkezésre áll.

A Katolikus Népszövetség országos központja: Budapest, IV., Veres Pálné-utca 9. sz.

„Pfarrbote" szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., Baross-u. 85.

Minden fillérünkkel egymást támogassuk!

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Borbély:

Jung István, Széchenyi-tér 14.

Bútorasztalos.

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Cipészek:

Quintus Konrád, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cukrászda:

Ágota-cukrászda, Ferenciek-u. 52.

Csemegekereskedő:

Nick A. K. Király-u. 1.

Drogéria:

„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

„Hangya", Jókai-tér 11.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Kárpitos:

Csihálek Sándor, Mária-u. 11.

Kesztyük:

Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1.

Könyv- és papírkereskedők:

Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kefeáru, háztartási cikkek:

özv. Holecsek Péterné, Király-utca 20.

Irógép, műszerész:

Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Játékáru:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:

Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:

Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütöde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szabó:

Páll Ödön, Széchenyi-tér 18.

Szövet- és bélésáruk:

Páll Ödön, Széchenyi-tér 18.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Téglagyár.

Sándor-téglagyár. Irányi D.-tér 8.

Üveg, porcellán:

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Vaskereskedő:

Hamerli József, Király-u. 9.

Vegytisztítás és kelmefestés:

Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:

Kecskés Pál, Ferenciek-u. 5.
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Zongoratanítás:

Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:

Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Katolikus Hölgyek Orsz. Sajtóegyesületének gyülése január 8-án lesz Káptalan-u. 2. sz. alatt délután 5 órakor.

Teavajból készült olcsó és mégis jóizű édes és sós süteményeket lehet kapni az **ÁGOTA cukrászdában.** Pécs, Ferenciek templomával szemben. Telefon: 24-57.

Özv. HOLECSEK PÉTERNÉ, Király-u. 20. Kefeáru, háztartási cikkek, kerti butorok, **cocus futók legolcsóbb beszerzési forrása!**

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáromat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros.

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

LEGOLCSÓBB TÉGLA a Sándor-féle

KAPHATÓ: Irányi Dániel-tér 8. északi kapu, Basamalomnál és Majorossy I.-u. 6.

Megállítani a rohanó életet

Egy pillanatra és megörökiteni belőle az Ön mai arcát, ez a **fénykép** és ez ami halaszthatatlan

ELIT FOTO Pécs, Kossuth Lajos u. 7. (Cégt. KOZMA GIZI).

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

A Nemzeti Ujságot és Uj Nemzedéket vasárnaponkint vagy mindennap házhoz viszik. Tetszés szerinti időközökben fizethető. Pécsett megrendelést felvesz Balázs Jenő hírlapirodája, Rákóczi-u. 38. Földes Béla hirlapiró, Könyök-utca 14., Telefon: 12—85. és lapunk szerkesztősége.

Tekintse meg lapunkban a szaknévsort!

SZENT ANTAL

BAZÁR

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi elszerelések raktára -!-

A „Harmonia Sacra" c. nagyjelentőségű egyházi énekgyüjtemény is kapható.

Pécs, Ferenciek-u. **35.** sz. Telefon: 31—99.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt. (Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérnemüit** és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József füszer- és csemegeüzletében.

SZECHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

Benkovits sütöde

Deák-utca 15.
FIÓK: Irgalmas utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét. -:-

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

QUINTUS cipő- és sport szaküzlet

Pécs, Király-utca. Városház-épület.

Sajátkészitésü férfi- és női cipők.

Tennisz és football felszerelési tárgyak.

Tel.: 13-26.

Olcsó árak! Elsőrendű minőség!

Pécs legrégibb csemegeüzlete!

ALAPITVA 1874. **NICK A. K.** TELEFON 22-05

Pécs, Király-utca 1. szám.

Csemege különlegességek, cukorkák, likőr, rum, konyakok és borok nagy választékban.

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

Férfiöltöny 55 pengő mérték szerint

Télikabát 88 pengő mérték szerint

műselyem béléssel

PÁLL ÖDÖNNÉL

a Dunántúl legnagyobb férfiszabó üzeme, Pécs, Széchenyi-tér 18.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész *Pécs, Irgalmasok utca 1. szám.*

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitómühely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-Baranyai-Hangya

keresztény-, termelő-, értékesitő- és fogyasztási szövetkezet.

Izlelje meg

kávé- tea- és rum

különlegességeinket.

Az ünnepekre jó borokat, olcsó áron házhoz szállitunk!

Iroda és főüzlet:	Jókai-tér 11. sz.	Telefon:	13—20.
I. számu fiók:	Szigeti-országut 70 sz.	Telefon:	13 - 02.
II. „ „	Aidinger János u. 3 sz.	„	16—04.
IV. „ „	Mecsekalja	„	13—19.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon!!

Csihálek Sándor Pécs TELEFON: 15—84.

kárpitos és diszitő **Nagy raktár angol bőrbutorokban**

Mária-utca 11 sz.

Készit: kárpitozott butorokat a legszebb és legdivatosabb kivitelben.

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet **RUPPERT LAJOS** textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak

a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

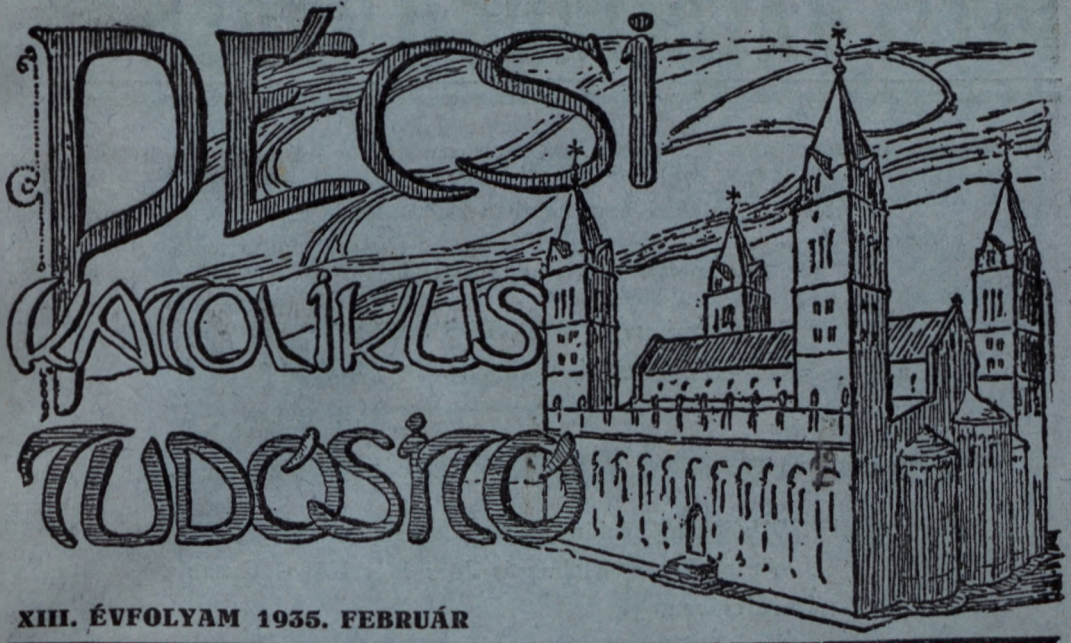
Ferenciek-u. 7. TELEFON: 12-61.

pörkölt kávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss!

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA RT. PÉCSETT

XIII. ÉVFOLYAM 1935. FEBRUÁR

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Gyertyaszentelő Boldogasszony. Dr. Gálos László. — HITÉLET: *Katolikus házasság. — Levél egy katolikus tanítóhoz.* Koch Alajos. — Női zárt lelkigyakorlatok. — SZOCIÁLIS MUNKA: *Pápai encyklikák, „reálpolitika" és közérdek.* Perr Viktor. — *Segítséget a falu népének!* Dr. Tegzes László. — *Szociális kurzus.* — SAJTÓ: *A gondolat tűzérsége.* Dr. Litványi László. — KATOLIKUS SZERVEZKEDÉS: *Ilyen vezetőket akarunk!* — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — A pécsváradi és mágocsi kerület egyesületei. TÁRCA: *Lábnyomok a hóban.* Dr. Horváth Csongorné. — *Durr . . . ! Durr . . . !* Pierre l'Eremite. — HÍREK. — KÜLFÖLD. — Pécsi hírek.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Pécs, Káptalan-u. 2.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-Baranyai-Hangya

keresztény-, termelő-, értékesitő- és fogyasztási szövetkezet.

Izlelje meg

kávé- tea- és rum

különlegességeinket.

Garantált ióminőségü harisnyák állandóan nagy választékban!

Iroda és főüzlet:	Jókai-tér 11.	Telefon:	13—40—13—20.
I. számu fiók:	Szigeti-országut 70 sz.	Telefon:	13 - 02.
II. „ „	Aidinger János u. 3 sz.	„	15—04.
IV. „ „	Mecsekalja	„	13—19.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon, mert ezzel a vásárlási VISSZATÉRITÉST NÖVELI!!

SZENT ANTAL BAZÁR

Missziókra alkalmas kegytárgyak, imakönyvek, rózsafüzérek, keresztek, érmek és szentképek nagyválasztékban olcsó árban kaphatók!

kegyszer-, írószer-, könyv-, papírkereskedése és templomi elszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35½ sz.
Telefon: 31—99.

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol**. Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

Férfiöltöny 55 pengő mérték szerint
Télikabát 88 pengő mérték szerint

műselyem béléssel

PÁLL ÖDÖNNÉL

a Dunántúl legnagyobb férfiszabó üzeme, Pécs, Széchenyi-tér 18.

Özv. HOLECSEK PÉTERNÉ, Király-u. 20. Kefeáru, háztartási cikkek, kerti butorok, **cocus futók legolcsóbb beszerzési forrása!**

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáromat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros.

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József füszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**
kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.
Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.
Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20. és VII., Erzsébet-körút 38.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!
Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza
Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.
Ferenciek-u. 7. TELEFON: 12-51

Palaits Géza
spec. irógép műszerész
Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.
Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy-utca sarok
Uridivat
Harisnyák, kesztyük, fehérnemüek, vásznak, siffonok selymek, rövidáruk, állandó divatujdonságok. **Telefonszám: 25-36.**
Noidivat

Pécs legrégibb fehérnemüüzlete
Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak
Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerekpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**
PETROVITS-nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR
műórásmester, ékszerész és látszerész ***Pécs, Irgalmasok utca 1. szám.***
Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitómühely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 február 2 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

GYERTYASZENTELŐ BOLDOGASSZONY.

Mintha lassan-lassan világosodnék. A tél fehér sötétjét felváltja, kiszorítja egyre jobban a hajnali bizonytalan opálos derengés, mely nem a föld havának, hanem az ég sugarának világossága. Lassan színe lesz az égnek, szaga lesz a takarója alól kibújt nyers földnek, hangja lesz a régóta borzasan, némán gubbasztó madárnak. Február elején megindul útjára az élő kandeláber: a Gyertyaszentelő Boldogasszony és belevilágít téli álmot alvó medve-lelkek barlangjába, karjaira veszi az örök tavaszt: a kisded Jézust és megaranyozza a fehérhajú aggastyán Simeonnak: a télnek utolsó napjait, aki aztán békésen belenyugszik, hogy meg kell halnia. Az égi tiszta fény pedig egyre erősödik, míg teljes kifejlődését elérve nyilvános működése terére lép Krisztus, a Gyertyaszentelő Boldogasszonytól hordozott világ Világossága.

A keresztény katolikus hit a fény, a nappal vallása. A kelő nappal együtt kél a hajnali harangszó, a reggel tiszta óráit szenteli meg a misztikus áldozat: a szentmise. A vigília, a virrasztás: e bátor szembeszállás az éjszakával, a sötétséggel, az álom öntudatlanságával keresztény eszme. Az oltáron gyertyák égnek, csak nagypénteken a csonkamise alatt nem, mert akkor Jézus meghalt és a világ Világossága kialudt, hiszen a kálvárián is sötétség lőn egészen kilenc óráig. De már az Úr feltámadása naptámadatnak idején, kora hajnalban történik, igazolva mintegy a régiek felfogását, mely szerint a fény az Istennek ruhája.

A mi hitünk a fény misztériuma. Hittitkaink nem azért titkok, mert sötétek, azaz észellenesek, hanem azért, mert nagyon is világosak, azaz észfelettiek. A Szentírás szerint Istenünk a világosság Atyja, akitől minden jó és tökéletes ajándék származik, a keresztények a sötétségből, Isten csodálandó világosságára vannak meghíva és a keresztség szentségének ősi neve is — melyre az átnyujtott égő gyertya ma is céloz: megvilágosítás.

A bűn viszont a sötétség misztériuma, azé a hiányé, melyről a régi tévedések árnyékában járó emberiség sokszor azt hitte, hogy önálló valóság, hogy egy Istennel ellentétes démoni hatalom külön teremtménye. Ez elveszi a dolgok színét, bizonytalanra változtatja a járást, becsukatja a virágok kelyhét, elnémítja a madárdalt és megtöri az élet feltételeit. Kriptákban, kövek alatt, pinceodúkban nincsen élet. De míg a világosság titkát nem tudja megoldani sem a prizma, sem a tükör, sem a lencse, addig a sötétség a maga teljes mivoltában a fény legkisebb szikrájától azonnal eloszlik, elfut, hogy helyet adjon az élet urának: a fénynek.

Az Úr Jézus nem hiába nevezte magát a világ Világosságának, az agg Simeon is ezt az égi fényt ismerte fel benne, mikor a Gyertyaszentelő Boldogasszony karján az ószövetségi szentélyben megjelent. Ő az, aki szent János szerint igaz világosság, mely megvilágosít minden e világra jövő embert. A mi keresztényi hivatásunk pedig ugyanaz, ami a Gyertyaszen-

telő Boldogasszonyé: hordozni e fényt, ennek mécsesévé, gyertyatartójává lenni és az élet farsangos telében didergőknek, az élet februári sötétségében botladozóknak odavetíteni, útat mutatni. Ugyanaz, mint Keresztelő Szent Jánosé: bizonyságot tenni e fényről: ennek megvallásával tovaűzni mindenünnen a bűn sötétségét, mely, ha helyet ad az égi fénynek, a kereszténység szeliden javító, ideális szellemének, akkor kiszorul vele együtt kártékony kísérete is: a korlátoltság, a nyomorúság és az élet sötét telének eme szomorú velejárói. A legszociálisabb tevékenység ugyanis nem egyéb, mint a mélyen vallásos keresztény élet.

Dr. Gálos László.

HITÉLET.

Katolikus házasság.

(A „Casti connubii" pápai körlevélhez; folytatás.)

10. *„A házasságnak második java ... a hűség ..., mely elsősorban a házasság tökéletes egységét követeli meg."* A többnejűség és többférjűség a keresztény kultúrától átitatott társadalomban, mint intézményesen tűrt jelenség teljesen kizárt dolog. Állami tilalmak is védelmezik a házasságnak ezt a külső egységét, mely szerint a férj csak egyetlen nőt nevezhet feleségének és viszont. A keresztény házassági hűség azonban ennél sokkal többet kíván. Megköveteli az érzéki bizalmasság kizárólagosságát, sőt a vágyak, indulatok, elgondolások és elképzelések megfékezését még akkor is, ha mindezek a házas életbe kapcsolt másik fél számára nem is jelentenének problémát. A házasságban nem lehet külön útakon járni, idegen hatások varázsától mámorosodni. De még a házasság keretein belül is vannak gátak, melyek nem engedik a hűség kertjét a pocsolyák vizével elárasztani. Ez a hűség szent Ágoston szerint a *„tisztaság hűsége."*

11. *„Megköveteli a házassági hűség, hogy a férjet és feleséget egészen különleges, szent és tiszta szeretet kösse össze."* Kettős szeretet van: vágyódás és jóakarat. A vágyódás gyökerei mindig az önszeretet talajába kapaszkodnak, a jóakarat teljesen önzetlen. Nagy különbség van ezen kétféle szeretet között. Vágyódással akkor szeretünk, ha valakit azért szeretünk, mert a mi számunkra jó; jóakarattal pedig akkor, ha valakit azért szeretünk, mert önmagában jó. Ha a jóakaró szeretet kölcsönös, akkor barátság a neve. A házastársi szeretet akkor lesz a hűség forrása, ha nem marad meg a vágyódások szintjén, hanem a jóakarat, a legnemesebb barátság magaslatára emelkedik. „Tehát nem olyan szeretetről van szó, amely az érzékiség gyorsan múló kívánságain alapszik vagy csak becéző szavakban nyilvánul, hanem amely a lélek legbensőbb érzésein nyugszik és külső cselekedetekben is bizonyosságot tesz magáról." A leghatásosabb külső cselekedetbizonyság az áldozat, az egymásért élés, az egymásért dolgozás, az egymással szenvedés. De egészen szent és tiszta akkor lesz a hitvesi szeretet, ha a hitvesi gondoknak és fáradozásoknak középpontjában egymás jellemének tökéletesítése, egymás lelkének megszentelése fog állani. Nem lehet elgondolni tisztább és mélyebb örömet, mint amit érez a szív, ha a legjobban szeretett jóbarát Isten felé emelkedik és viszont nincs nagyobb és keserűbb fájdalom, mint ugyanazon jóbarátnak lelki sülyedése.

12. *„A szeretettel összhangba kell hozni a házasságnak összes egyéb jogait és kötelességeit."* Ezek a férjnek és feleségnek a családban elfoglalt helyzetükből kifolyólag részben különbözők. Tehát nem lehet szoros értelemben vett egyenjogúságról szó, hacsak nem abban a színezésben, hogy a házastársak minden joga mögött kötelességek húzódnak meg és minden kötelességteljesítést jogok egyensúlyoznak ki. A fölé és alárendeltségnek tudata a szeretet kapcsán sohasem torzulhat zsarnoksággá a férjben és keserűséggé a feleségben. Parancsoló feleség és meghunyászkodó férj pedig a keresztény szeretet rendjében ismeretlen fogalom.

Levél egy katolikus tanítóhoz.

Kedves Barátom!

Ha keresed azt a tanítótípust, melyet a K. A. a „jó tanító" eszményképének tart, akkor meg ne állj annál a tanítónál, *akinek a buzgósága csak a tanterv pontos végrehajtásáig ér.* Mert az ilyen tanító lélek nélkül való gépember csupán, a K. A. pedig mindig és mindenkiben tehát a tanítóban is azt keresi, ami Krisztus szemében egyedül értékes: *a lelket.* Vagyis *lélek* vezesse a tanítót az iskolában, *lelkét* fektesse bele minden iskolánkívüli tevékenységébe, de vigye bele *lelkét* a maga kis otthonába, családjába is, hogy *ő legyen minden figyelő szem megítélése szerint a községben a legjobb, a leglelkesebb családapa is.* Nem lehet jó tanító, aki nem jó családapa; mert a tanító a családi szentélyből hozott lelkülettel lép mindig az iskola szentélyébe s ha romlott a családi légkör, megfertőzi vele az iskola levegőjét is, sőt tanítványain keresztül akár generációkat is.

Mivel Krisztus fájdalmas szeme legnagyobb figyelemmel a családokat vigyázza, az a kérdésem: *mikor lesz a tanító a legjobb családapa?*

Mindenekelőtt akkor, *ha nemcsak a világ szeme előtt, de otthon is gyengéd férj,* aki hitvesével szemben a figyelmes szeretetszolgálatban ki nem fárad soha; aki feleségét úgy tekinti mint lelkének felét s éppen azért nemcsak a maga, de hitvese lelkét is aggódó szeretettel gondozza. Együtt örülnek, együtt szomorkodnak s együtt kulcsolják imára könyörgő kezüket. Milyen értékes példaadás, milyen hódító látvány, főként hitvesek számára, mikor a tanítópár kitartó következetességgel lépked egymás oldalán nemcsak séták, látogatások és estélyek alkalmával, de ugyanilyen meleg és szétfeszíthetetlen együttérzéssel róják az utat az Istenháza felé is, hogy ott felemelkedjenek lelkes mivoltuk tiszta magasságába, megkönnyebbüljenek Isten közvetlen közelében, megtisztuljanak lelkük terhétől, gazdagodjanak kegyelemben és vigasztalást keressenek a családi élet minden viszontagságában. Ime, K. B. *ez az a lelkiség,* melyet Krisztus Urunk keres minden emberben, de elsősorban a példaadó tanítóban, mint családapában. Így szerezheted meg hitveseddel együtt azt a felséges lelkinyugalmat, mellyel az Ur Krisztus az ő hű és kitartó híveit a veszély és csapások idején megjutalmazza; így lesz családi életed boldog és megelégedett s így tartozol azon lelkek közé, akiket Krisztus keres és szeret ezen a világon.

A másik nagy dolog, mely a tanítót a családapák példaképévé teszi, *a maga gyermekeinek Krisztus szándéka szerint való nevelése.* Igaz, hogy a gyermekhez az édesanya van legközelebb. Ő dajkálja, ő táplálja saját kebléből, ő érti meg sírását, őt keresik vágyakozva a kis kezecskék, ő tanítja meg gyermekét arra, hogy kezeit összetegye, mikor a többiek imádkoznak... szóval a gyermek jövendő vallásos és lelkes életének alapjait az édesanyja rakja le; *de a serdülő gyermek nevelése vagyis a nevelés betetőzése már az apa kötelessége és feladata.* Miért? Mert a lelkek az anyák méhén keresztül kerülnek ugyan bele az életbe, de az apák kezein keresztül mennek ki a családból, a nagyvilágba. Nem elég tehát csak a vér, a tej, mit az anya ad, hanem apák is kellenek, akik

nem csak test szerint apák, hanem lélek szerint is nevelő atyja akarnak lenni a gyermeknek. Tehát lelket a nevelésbe! Ez a legfontosabb és legnemesebb szülői munka, ebbe fektesd be a Magad egész lelkét. Mert nézd K. B., drága edény a lélek. Isten keze alkotta csodás tisztaságban, ragyogó szépségben. Az apa, anya gondja, felelőssége, hogy mivel töltik meg a gyermeklélek drága edényét. Mert ha a gyermekek neveletlensége, a leányok romlottsága az apák, anyák lelkét terheli a szigorúan ítélő Isten előtt, akkor az is bizonyos, hogy az Isten félelmében és szeretetében, szorgalomban és jóigyekezetben nevelt gyermekek lesznek a szülők dicsősége egykor Isten előtt.

Azt is megkérdezem, *szereted-e otthonodat?* Mert bensőséges, lelkes családi élet az otthonból menekülő férj mellett el sem képzelhető, a gyermeknevelés meg éppen nem. A családi körből menekülő férj elhanyagolja hitvesét, a gyermekek az apai szem vigyázó tekintete nélkül maradnak s romlásnak indulnak, jómaga pedig a kártya, kocsma és hűtlenség családi békét bontó szomorú lejtőjére jut. De ebből támadnak a bűnös módon felidézett anyagi zavarok is, amit mindig a gyermekek sinylenek meg testben és lélekben egyaránt.

Végül a dicséretes családi élethez tartozik *az igénytelen megelégedettség is.* Nem vagy-e rabja hitveseddel együtt a nagyravágyó, pompázó életnek? Mert jaj, de sok modern tanítócsalád békéje és boldogsága bukott már meg az élet örömeinek szertelen hajszolása miatt. S jaj, milyen sötét bűnök odujává lett sok ódon tanítólak, melyben valamikor nem a világ, hanem Isten kedvét kereső tanítócsaládok élték nemesen egyszerű, de megelégedett életüket. Ahol valamikor az apró gyermekek víg lármája és muzsikáló kacagása hangzott, ott most szomorú csend terpeszkedik, mert — fájdalom — a tanítóék sem szeretik már az Isten áldását: a gyermeket úgy mint a régiek. Azt mondják: azért, mert kevés a fizetés. Nem igaz, a régieknek sem volt több. Hanem azért, mert sok és nagyok az igények és — kevés az Istenfélelem. A régi tanító lelke tele volt Isten félelmével és boldog megelégedés közt takarékoskodott filléreivel, hogy soktagú családja mindegyikének biztosíthassa a vagyonnál is értékesebb örökségét: a jó nevelést.

Vizsgáld meg K. B. családi életedet és igazíts rajta, ha nincs rendjén. Most még nem késő.

A viszontlátásig köszönt baráti kézszorítással: *Lujzi.*

Az idén már februárban megkezdődnek a női zárt lelkigyakorlatok.

A mai ember élete küzdelmes, sokszor hajszolt és zajos is. Testben, lélekben fáradtak, idegesek vagyunk. Mindennapi életünk sodrában lehetetlen ép lelkülettel megállnunk, ha Istenhez való kapcsolatunk sziklaszilárd alapjai meg nem épültek bennünk és ha a kegyelemmel közreműködve ébren nem tartjuk az alapvető lelki készséget, hogy tudjuk elfogadni mindazt, amit a jó Isten akarata felénk küld.

A lelki alapvetésnek ezt a munkáját, a lelki készségnek és rugalmasságnak ezt a megszerzését teszik lehetővé a *zárt lelkigyakorlatok.* A zárt lelkigyakorlat azt jelenti, hogy álljunk meg egy kis időre, hagyjuk el mindennapi életünket, zárjuk ki pár napra lelkünkből a világ történéseit, — a magunk életének apró eseményeit. A zárt lelkigyakorlat azt jelenti, hogy zárjuk be lelkünknek a világ felé néző ablakait és nyissuk ki azokat, amelyek az örökkévaló világ felé néznek és engedjük be ennek a világnak éltető tiszta levegőjét, hogy a hétköznapokba visszatérve, több, gazdagabb, igazabb élet legyen bennünk.

Még két éve sincs, hogy az Uristen jóságából megnyílt a pécsi *Női Lelkigyakorlatos Otthon,* mégis százak és százak tesznek már egyéni élményeik alapján bizonyságot arról, milyen kifejezhetetlenül sokat jelent egy lélek életében a

zárt lelkigyakorlat. Engedjük be lelkünkbe nagy kegyelmeit és legyünk rajta azon is, hogy minél többeknek legyen benne részük.

Lelkigyakorlatos naptár februártól: *Három napos* lelkigyakorlatok kezdődnek *február 11, március 11 és 23-án, április 14-én virágvasárnapon, hat napos kezdődik április 1-én,* — kezdet mindig a jelzett nap délutánján. Részvételi díj 3 napra 8 pengő, 6 napra 16 pengő. Ha egy helyről legalább 15-en együtt jönnek, a helybeli vasúti állomáson 33 százalékos vasúti kedvezményt kaphatnak és maguk választhatják meg a lelkigyakorlat időpontját is. Érdeklődni, jelentkezni lehet Angster Elzánál, Pécs, Mátyás Flórián-u. 46. Női Lelkigyakorlatos Otthon. Telefon: 34—34.

SZOCIÁLIS MUNKA.

Szociális encyklikák, „reálpolitika" és közérdek.

A Rerum novarum- és Quadragesimo anno-t (röviden: a *szociális* katolicizmust) nem értők úgy vélekednek, hogy a Pápa csak ideális, *nem reálpolitikai* elveket tanít... — A megértés kedvéért helyezkedjünk az ezek által is érthetőbb alapra s nézzük, mint gondolkodik egy kétségkívül reálpolitikus: *Roosevelt*, az Egyesült Államok elnöke!

Roosevelt egyik *legújabb* cikkében azt *kéri a papoktól*, hogy „tanítsák a szociális igazság eszméit", de ne csak, mint elvont ideákat, hanem, mint realizálandókat: *„tanítsák* — úgy mond — *sokmilliónyi híveiknek, hogy joguk van megkövetelni a kormánytól a jobb megélhetés feltételeinek megteremtését!"* Azt is írja: *„Nem szabad belenyugodni abba a botrányos állapotba, hogy a beérkezettek* csak a saját hasznukkal törődjenek s e célból ne kíméljék a mások pénzét se, bolonddá tartsák a kormányt és kárhozatos tényked esükkel *sértsék a törvények szellemét.* A haza igazi prosperitása *a közjót jelenti* s ezt *szociális, spirituális és morális értékekre kell alapítani, nem pedig egy kis elit jólétére, kiváltságos helyzetére és hatalmára."*

Ime, a reálpolitikát és közérdeket ismerő *Roosevelt*, gondolatainak terjesztésétől nem félti a „polgári egységet"; sőt közérdekű egységet akar a túlzott kapitalista-érvényesüléssel szemben. *És a gondolatok terjesztéséhez a papság segítségét kéri.*

Teszi pedig ezt ama eredmények alapján, melyeket néhány év alatt *F. Coughlin detroiti plébános* elért azzal, hogy *hetenkint 27 rádióállomáson 50 millió hallgatónak beszél a két nagy szociális encyklikáról. F. Coughlin* plébános „felelős Roosevelt megválasztásáért, politikájáért, népszerűségéért, reformtörekvéseinek keresztény szelleméért", legújabb választási diadaláért és a kapitalista cézárok remegéséért. De az ő érdeme az is, hogy *Amerika néptömegei nem tekintik már a kereszténységet a kapitalizmus életbiztosító intézetének s a papságot a bankárok alibi-igazolóinak.* A szociális kereszténység nevében főképp a kapitalizmust ostorozza, nevén nevezve a bálványokat, a Morganokat, stb. és konkréten megbélyegezve tetteiket. (L. Magyar Kultúra, 1934. XII. 20. 543—4.)

Nemcsak Amerikában igaz, hogy *a Haza jóléte a közjót jelenti s hogy ennek spirituális, erkölcsi és szociális értékekre kell épülni* (nem pedig egy kis elit jólétére, kiváltságára, hatalmára és a törvények szelle-

mének megsértésére). Nemcsak Amerikában *jog a közjólét feltételeinek megkövetelése.* Nemcsak Amerikában volnának kívánatosak a F. Coughlin plébánosok. Mert *nemcsak Amerikában van illetéktelenül nagy bankbefolyás a közéletre,* már pedig *Roosevelt* és a *F. Coughlin* plébános ennek tulajdonítják a gazdasági és szociális bajokat. (Nem fogva rá mindent Trianonra és a világgazdasági válságra, mint ahogy nálunk iparkodnak elhitetni a közügyekkel komolyan nem foglalkozó közvéleménnyel).

Roosevelt a közvélemény felvilágosításától várja a helyzet javulását és ehhez kéri a papok munkáját. Ha Amerikában *nem kívánatos, hogy a törvényhozásnak, vagy bármely közület képviseletének többsége a Morganokból, ezek adóssaiból, monopóliumokat élvezőkből, közületi szállítókból és szállítani akarókból, nagyadóhátralékosokból és fiaiknak protekciót kiérdemelni akarókból, a rezortjukon túli széles közéleti területek helyes meglátásában gátolt és tevékenységükben korlátolt szabadságú köztisztviselőkből és hasonlókból álljon,* akkor *nem kívánatos ez nálunk sem.*

Pedig így van. S Trianonon és világgazdasági bajokon belül *innen származnak legfőbb szociális és gazdasági bajaink.* Ezeken pedig csak a közvélemény tisztább látása és bátrabb állásfoglalása segíthet. Rooseveltünk még nincs, de van *P. Csávossynk* s legyenek öntudatos és kemény, keresztény világnézetű és szociális gondolkodással bátran kiálló nőink és férfiaink!

Perr Viktor.

Szociális és karitativ segitséget a falu népének!

(A Katolikus Akció egyházmegyei karitatív és szociális szakosztályának munkaterve. I. rész.)

A Katolikus Akció lényegében: tevékenység. Ez a tevékenység mint programm elsősorban felfelé, az örökélet felé irányul, és a hit eszközével akarja az egyes embert és egész terjedelmében az emberiséget az örök utakra vezetni.

De tenni akar az evangéliumi gondolat földi dicsőségéért is. Ugymint a Krisztustól adott Miatyánk mondja: Legyen meg a Te akaratod, miképpen a mennyben, *azonképpen itt a földön is!*

Az a nyomorúság, amiben ma szerte a világon az emberiség szerencsétlenebb rétegeinek sok százezrei vergődnek, okaiban és tüneteiben egyenes tagadása az isteni parancsnak. Ez a tagadás és nyomorúság az égig kiált, mert a gyengékben a hitet ingatja meg, s kútforrása a modern aposztáziának.

Új keresztes hadjáratnak kell indulnia, Krisztus igazi országának, a lelkeknek visszahódítására, melyet a nyomorúság pogánysága tart fogva.

Ennek a hadjáratnak a harci riadója XIII. Leó pápa világhíres körlevele, a *Rerum Novarum* és tökéletes fegyverzete a XI. Pius pápa által adott *Quadragesimo Anno* körlevél.

Ha a Katolikus Akció pécs-egyházmegyei szervezetének karitatív és szociális szakosztálya programmot ad, akkor ez a harc bátor kikezdése az ellenség erejének ott, ahol legközelebb érjük, a magunk portáján, a mi egyházmegyénkben.

Nem az a programm, amit ma úgy fújnak fel, hogy „nagyvonalú programm", mert ismerjük az emberi gyengeséget, mely hamar kimerül a nagyot kiáltásban és éppen azért, mert igen nagynak mondja saját feladatait, megretten a kivitel során.

Ez az a programm, amit végre *kell* hajtani, mert bizonyos, hogy végre *lehet* hajtani.

Kell, mert a szociális kérdés ma divat lett, — a beszédben legalább is, — és ezért mások is jelentkeznek a porondon, hogy milyen eszközökkel, és még inkább milyen céllal, nem tudhatjuk. Azt azonban tudjuk, hogy a magunk célja és a magunk eszközei nem a divatból teremtődnek, Krisztus parancsai a cél, és az egyház munkával terhes tradiciói az eszközök.

A programm első fele a magyar faluért való küzdelem, a magyar katolikusok többségéért és legszenvedőbb rétegeiért való munka.

Tudott dolog az, hogy a falunak ma nincs pénze és nem is várhat sehonnan pénzt. Az is bizonyos, hogy a falu népe ma még nem képes nagyarányú szociális tevékenység kifejtésére, még kevésbé arra, hogy hivatott vezetőjén, a papon kívül önmaga állítson vezetőket és irányítókat az ilyen munka élére.

Ehhez képest idomul a karitatív és szociális munka ez évi, első részű munkaterve,

I. Kisebb falu részére.

Mit kell tenni?

1. A Stefánia szövetség *vándor kosarának* mintájára, vándor (angyal) kosarat kell összeállítani, a szüléshez szükséges nem orvosi kellékekkel, csecsemőkellékekkel, melyet a falu minden rászoruló asszonya ingyen, vagy igen csekélyke ellenszolgáltatásért megkaphat.

2. Meg kell szervezni a *„segítő asszonyok"* csoportját, amely a gyermekágyas, vagy betegségbe esett asszonyt és családját megápolja, tisztán tartja, ellátja.

3. Meg kell szervezni aratási időre a *gyermek napközi-otthont,* (felügyeletet a falu intelligens leányainak vezetésével a nagyobb leánykák elláthatnák.)

4. Ugyanígy a *téli étkeztetést* a tanyákról bejáró iskolás gyermekek részére. (Sorosan házakhoz osztani be őket, vagy váltott főzéssel egy megfelelő konyhában, üres helyiségben.)

5. *Rendszeres* használt *ruha, cipő gyüjtést* kell csinálni a falu ruhátlanjainak felruházására. (Az igazítást, foltozást a hosszú téli délutánokon a megszervezett asszony és nagyobb lányok csoportja látná el.)

6. Rendszeres *gondozásba* kell venni a falu elhagyott szegényeit.

7. A falu munkanélkülieit természetbeni segítség ellenében arányosan és váltva foglalkoztatni magánosoknál, vagy a közületnél.

8. Módját kell ejteni annak, hogy a falu népe is megismerje az egyház szociális nézetét érthető és a maga világához való előadásokból.

A falusi karitatív és szociális munka *erkölcsi hangsúlya* azon van, hogy *Isten éppen úgy kívánja a tetteket, mint az imádságot* a katolikus embertől, a maga üdvösségéért és a mások javáért...

A munka *módszere* a kis falunál nem az egyesület alakítása, de a meglevő vallásos egyesületek, társulatok, új tartalommal való bővítése.

II. A nagyobb falu karitatív és szociális programmja.

1. Elsősorban a fentiek.
2. A *szegénygondozás* szakszerű kiépítése.
3. Főleg a szervezett *családgondozás.* (Látogatás, ügyek intézése, közbenjárás, utánjárás, révén; nagyobb segélyezési akciókban való részeltetés.)
4. Magasabb fokú *szociális képzés* a felső és főleg a középréteg (iparosság) részére.

Bevételi források:

Ruhagyüjtés, természetbeni élelem, tüzelő gyüjtése, színi előadás, tombola, Szt. Antal persely.

A fenti karitatív és szociális munkatervnek ez lenne az idei első fejezete. Olvasmánynak kevés, tettnek éppen elegendő. A hívek megértése, és szeretete, a vezetők felelőssége, ha tartalmilag megtölti a katolikus gondolat szentségével és erejével a Katolikus Akció, valóban katolikus tettek lesznek belőle.

Dr. Tegzes László.

Szociális kurzus.

Kellő számú jelentkező esetén a Szociális Misszió Társulat február második felében a szociális gondolat propagálására és szociális munkások gyakorlati kiképzésére 4 hetes szociális tanfolyamot nyit. — Az előadások központjában a családvédelem áll.

A Szervezet meg van győződve arról, hogy a pécsi társadalom minden egyes tagja azt vallja, hogy ha a családot megmentettük, a társadalmat is megmentettük és ha az ifjúság erkölcsös és rendezett családi élet talajába gyökerezik, akkor a jövő biztosítva van. — Éppen ezért reméli az Egyesület, hogy családvédelmi, nemzetmentő munkáját érdeklődéssel, és az előadások kitartó látogatásával fogják kísérni. A Szociális kurzussal kapcsolatban mutassuk meg, hogy kigyógyultunk már az úgynevezett magyaros szalmalángból.

Jelentkezni lehet február 6-án, szerdán d. u. 4—6 óra között a Szoc. Missz. helyiségében, Káptalan-utca 2. sz. alatt.

Részletes tanterv:

I. Febr. 13-án, szerdán: 1. Megnyitó. 2. A kurzus célja, jelentősége és menete. 3. A csecsemővédelem és a Stefánia. 4. Menhely, napközi otthon, árvaház, javítóintézet, patronáge, kistestvérmozgalom.

II. Febr. 15-én, pénteken: 1. Az iskolánkívüli ifjúság kézbentartása. 2. Leányklub, leánykör, Zita-kör. 3. Quadragesimo anno és Rerum novarum alapján a munkáskérdés.

III. Febr. 20-án, szerdán: 1. Quadragesimo anno és Rerum novarum alapján a munkáskérdés. (folyt.) 2. Munkanélküliség és munkaközvetítés. 3. OTI. 4. Védekezés a tbc. ellen.

IV. Febr. 22-én, pénteken: 1. Szociális betegápolás. 2. Egészségvédelem Pécsett. 3. Beteglátogatás és kórházmisszió. 4. Lakáskérdés és háztartás.

V. Febr. 27-én, szerdán: 1. Szegényügy. 2. Anyavédelem és női munka. 3. A tiszta házasság.

VI. Márc. 1-én, pénteken: 1. A tiszta házasság. (folyt.) 2. Sokgyermekes család védelme. 3. Családgondozás gyakorlati megoldása.

VII. Márc. 6-án, szerdán: 1. Családlátogatás. 2. Fogházmisszió. 3. Apologetika. 4. Városunkban hogyan támogathatná egymást ideálisan a hatóság, az egyesületek, és a társadalom?

VIII. Márc. 8-án, pénteken: 1. Szociális berendezések Olaszországban. 2. Milyen fokban nemesedik lelkem és jellemem a szociális munka folyamán? 3. Az egyház a szociális munka szolgálatában. 4. Zárszó.

Előadások február 13-tól kezdve minden szerdán és pénteken d. u. fél 6-tól fél 8-ig lesznek. Az előadásokat az arra leghivatottabb szakemberek tartják.

SAJTÓ.

„A sajtó a gondolat tüzérsége."

Ezt a címzést egy tábornok adta a sajtónak. Mások másképpen siettek az üdvözlésére; megtisztelte Napoleon is: maga mellé sorozta, mert ötödik nagyhatalomnak nevezte. De nem volt igaza: *a sajtó ma a legelső nagyhatalom.* — „Önök ujságírók a legnagyobb hatalmat képviselik a világon" — mondotta XI. Pius pápa mult hó 4-én a francia ujságírókhoz.

*

Minden attól függ, hogyan gondolkoznak az emberek. *A gondolkozást* pedig *legnagyobb fokban a sajtó irányitja.* Hatalmának hosszú ideig senki sem állhat ellen. A hívő hitetlenné, a hitetlen hívővé válhatik; a tiszta szennyé, a szennyes pedig tisztává lesz a sajtóban.

*

Ki milyen sajtót: könyvet, folyóiratot, ujságot *olvas állandóan, aszerint hasonul* át fokozatosan *a gondolkodása, érzése is.*

*

A ma uralkodó sajtó jókora része merő üzleti, anyagi érdekeket néz. Ezért van erkölcsi ítéleteiben oly kevés komolyság, ezért hoz annyi pikantériát, ízléstelenséget szövegben és képben. Egyházi híreket is szokott közölni, de valójában minden eleven kereszténységtől irtózik. Elsikkasztja olvasói elől a legfontosabb pápai körleveleket; a katolikus nagyságokat lehetőleg agyonhallgatja. Ez a liberális sajtó a józan hazafiságot összecseréli a szavaló és gyűlölködő sovinizmussal; ami aztán elidegenítette nemzetiségeinket; s végül Trianont hozta nyakunkra. Az önpusztító álhazafiságnak ez a sajtó a terjesztője.

*

És az elvtelen sajtót nagyrészt elvakított keresztények, a gondolkozni nem tudó katolikusok tartják fenn. Azok a gyászmagyarok, akik beugranak ennek az álhazafi kereszténytelen sajtónak.

*

Ha élni akarunk és azt akarjuk, hogy elveinket, érveinket, törekvéseinket ellenséges áramlatok meg ne fojtsák, az egyetlen megoldás ez: *minden öntudatra ébredt magyar katolikus embernek a katolikus sajtó mellé kell állania!* Ez nem jámbor óhaj, *ez nem felekezeti kérdés,* **ez egyszerűen a becsület és önfentartás parancsszava!** Még hozzá nemcsak katolikus érdek; *ez általános nemzeti érdek is.* Mert az *egész nemzetnek az érdeke,* hogy azon a nemes és tiszta *elvek* az *egész vonalon érvényesüljenek, amelyeket a katolikus sajtó képvisel.* Az egész magyar társadalomnak a java származik abból, ha azok az elvek jutnak vezető szerephez, amelyeket Krisztus és az ő Anyaszentegyháza hirdet legtisztábban és leghatározottabban.

Dr. Litványi László.

KATOLIKUS SZERVEZKEDÉS.

Ilyen vezetőket akarunk!

Először csak imitt-amott lehetett hallani, de most már kezd általánossá válni az a vélemény, hogy nincs korhoz kötve a fiatalság, t. i. az a modern fiatalos katolikus szellem, amely kezd mind több hívet toborozni a korban öregek táborából is. Ezek lesznek azután a leghivatottabb vezető egyéniségei az új világnak, mert a kor tapasztalatai mellett a fiatalos szellemmel is rendelkeznek.

Sokan félreértik a mai ifjúságot. Nem akarja az, hogy vezetői csak a saját köréből kerüljenek ki. Sőt jobb szereti, ha az öregek közül lát valakit az élen, de fiatalos, új szellemmel.

Volt idő, — de az az idő lejárt, — amikor a vezetéshez elegendő volt a kor és a méltóság. *A mai nemzedék olyan vezetőket akar, akik példásan meg is valósítják azt, amit hirdetnek.* Ezt értse meg mindenki! És ha nem érzi magát elég erősnek az *ilyen* vezetésre, akkor vonja le a következtetést: hagyja ott a vezérséget, akármennyire marasztalják is — udvariasságból.

A fentiek illusztrálására csak egy példát a sok közül: a pécs-belvárosi egyházközség januárban ejtette meg az esedékes képviselőtestületi választást. A választás előtt azonban az elnökség a jelöltekhez az alábbi kötelezvényt küldte el aláírás végett:

„Alulírott, mint a pécs-belvárosi egyházközség tagja, ezennel megígérem, hogy az egyházközségi képviselőtestület tagjává történendő megválasztásom esetén a pécs-belvárosi plébániatemplomban tartandó szentmisék egyikén a képviselőtestület részére fenntartott padokban veszek részt s amennyiben írásbeli felszólítást kapok, úgy az egyházközséget ünnepélyek, körmenetek stb. alkalmával képviselni fogom.

Ugyancsak ígérem, hogy a pécsbelvárosi plébániatemplom körmenetein résztveszek s a húsvéti szentáldozásomat a képviselőtestület által megállapított napon a belvárosi plébániatemplomban közösen fogom elvégezni. Ugyancsak ígérem, hogy a képviselőtestületi gyűléseken lelkiismeretesen résztveszek s amennyiben országos napilapot járatok, úgy kötelezem magamat arra, hogy a NEMZETI UJSÁG-ra fizetek elő.“

Mindenki tudja, hogy az egyházközségi képviselőtestületi tagság nem jár semmiféle különös előnnyel vagy haszonnal. Tehát csak az új idők szellemének lehet betudni azt, hogy *mind a huszonkét jelölt egy szó kifogás nélkül, a legnagyobb szívességgel írta alá a kötelezvényt.* Egész természetesnek találták ezt a jelöléssel kapcsolatban, mert ők az új idők emberei: vezetők akarnak lenni — nemcsak tisztségben és szép szavakkal — hanem példával is.

Reméljük, hogy ez a példa és példaadás követőkre és követésre fog találni máshol és más egyházközségekben is. —ő

*

„Fegyelmi vétséget követ el a katolikus tanító, ha haza vagy vallás ellenes sajtót pártol akár közvetve is, vagy ilyent rendszeresen kölcsönvesz. Ha ismételt intések után sem hagy fel ezzel, állását veszti.“ (Az 1934. évi veszprémi zsinat határozata.)

Pécsi Katolikus Férfiak Sajtóbizottsága február 19-én délután hat órakor tartja gyűlését Káptalan-u. 2. sz. alatt. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

Figyelő.

MI MÁR NEM TUDUNK MEGDÖBBENNI. A vasasbányatelepi munkások küldöttsége — amint a Dunántúl irja — megjelent a főispánnál és „hajmeresztő dolgokat" mondott el arról, milyen terrorral igyekszenek a szociáldemokraták letörni a nemzeti alapon szervezkedő munkásságot. Állandóan agyonveréssel fenyegetik őket, terrorizálják az igazgatóságot és a nemzeti érzésű munkások áthelyezésére kényszeritik. A főispán „megdöbbenéssel" hallgatta az eléje tárt adatokat és kijelentette, hogy ennek a terrornak véget fog vetni. Sajnos, mi már sem csodálkozni, sem megdöbbenni nem tudunk, mert befásultunk a tehetetlenség és közöny szemléletébe.

Nem kételkedünk a főispán jószándékában, sem erélyében, de mégsem merjük remélni, hogy magárahagyottan képes lesz letörni azt a szociáldemokrata terrort, amit tizenöt évvel ezelőtt az államhatalomnak kellett volna megcselekednie az egész országra kiterjedően. Tizenöt év súlyos mulasztásairól és öngyilkos nemtörődömségéről van itt szó. Akkor kellett volna sikra szállni ellenük, amikor még a radikális, kommunista testvéreikkel közösen elkövetett gyilkosságok sajgó sebként égtek a magyar lélekben. De a „keresztény, nemzeti kormány" tizenöt év alatt nem tudott, vagy nem akart rendet teremteni ott, ahonnét az ország felfordulása voltaképen kiindult s ahonnan az ország újabb felforgatásának akarása a mai napig egy percre sem szünt meg.

*

Pedig ha valamire, erre csakugyan lett volna alkalom és mód elég. Ha valamivel, azzal az iránnyal szemben csakugyan erélyesen védekezhetett volna az államhatalom, mert az most is az államfelforgató proletárdiktatúrát vallja marxi programmjában. Ha valamit, a vörös izgatást lehetett volna elnémitani s örökké lehetetlenné tenni csupán az által, hogy a meglévő törvényeket komolyan alkalmazzák s ha kell, hatásosabb törvényeket is alkotnak a tudatos népámitás, államfelforgató törekvések, alig leplezett mindennapi izgatás s a szakszervezeti erőszakoskodás iparlovagjaival szemben. Mert lehetetlen észre nem venni az államhatalmi beavatkozást kihivó államellenes törekvéseket a vörös izgatásban.

*

A szociáldemokráciának egész marxi kátéja — államellenes. A végcél a társadalmi forradalom, a magánvagyon eltörlése, a proletárdiktatúra. Államellenes az út, amelyen ezt a célt megközeliteni akarják, a szellem, amelyből mindez kiindul: az osztálygyülölet és osztályharc, amely csak szebb neve a polgárháborúnak, a testvérharcnak. Államellenes az eszközök legtöbbje, amelyet használ: a tudatos gyülöletszitás, az erőszak programmszerű alkalmazása, a szakszervezeti terror, a munkaszabadság tagadása, az alacsony ösztönök tervszerű ébresztgetése, a munkások tudatlanságának nyilvánvaló kihasználása, a lapjaikban folytatott orditó, útszéli hang s ezzel a munkásság erkölcsi szinvonalának alásülyesztése, a terrorszerű uszitás és izgatás, minden törvény, minden hatóság, bíróság, egyház, hadsereg, nemzeti szellem ellen, a ferditès, hazug beállitás, népfélrevezetés egész virtuózi rendszere, amellyel az izgatást alátámasztani igyekeznek. Az államhatalomnak sürgős kötelessége a társadalmi béke érdekében, hogy a tudatos rombolás és forradalmasitás démonjait megfékezze és ártalmatlanná tegye.

*

A MESTER ÉS A TANÍTVÁNY. Rákosi Mátyás, a kajlafülű vörös hóhér, személyi adatait s életének egyikmásik „mellékkörülményét" a jól értesült radikális és szocialista sajtó „véletlenül" elhallgatta. Pedig a mellékkörülmények sokat, sőt néha mindent megmagyaráznak. De úgy látszik, sem a szoc. demokrácia, sem a szabadkőmivesség nem akar büszkélkedni a vörös tanitvánnyal. Pedig sikerült diszpéldány, hivalkodhatnának vele! Érettségi után azonnal tagja lett a szociáldemokrata pártnak. Erről hallgat a Népszava. Tehát első nevelését itt

kapta s itt tanulta meg, hogy a vallás magánügy. S így lett belőle „felekezetnélküli". Tehát a szocialista nevelési elv diadalmaskodott. Később a Galilei Kör titkára volt — vallotta az ügyész kérdésére. Különös, hogy ezt az adatot a szabadkőmíves „Világ" jogutódja, a „Magyar Hirlap" — kifeledte a tudósításából. Vajjon miért restelkedik? Ha a Magyar Hirlapnak csakugyan nem lenne kapcsolata a szabadkőmivességgel, nyilván nem lett volna ilyen figyelmes és tapintatos irányukban. Rákosi Mátyás népbiztos tehát a szociáldemokratáknál kezdte, a szabadkőmiveseknél folytatta tanulmányait és így jutott egészen természetes úton a vörös forradalomig.

*

Ismeretes, hogy a Galilei Kört azért alapitották a szabadkőmives páholyok, hogy „a főiskolai szabadgondolkodó ifjúságot egy táborba gyüjtsék." Büszkén jelentette a hivatalos lap: ...„nem kell tartanunk a harcos szabadkőmivesség elfogytától, mert ha elernyedünk, ők lépnek helyünkbe... A szabadkőmivesség a Galilei Kört a szentély (!) előcsarnokává, a kőmivesség előiskolájává fogja kiépiteni." (Kelet, 1911. febr. 20.) Hát Rákosi Mátyás jól elvégezte az előiskolát, mert magába szivta a „szabadkőmivesség magasztos eszméit és céljait." A Galilei Kör „hivatva van a magyar értelmiségnek olyan harcosokat nevelni, akik eszméinkben oszlopai és zászlóvivői lesznek, majdan a jövőben."

Hasonló értelemben beszél Pfeifer Ignác (volt műegyetemi tanár) főmester 15 fővárosi páholy együttes ülésén: „a Galilei Kör feladata az, hogy a magyar társadalmat abban az irányban segitse átalakitani, amelyben a szabadkőmivesség igyekszik átalakitani a... sajnos, nagyon szomorú irányba, a klerikalizmus karjai közé tévedt társadalmat."

A Galilei Kör minden intézet minden érettségizett diákjának felhivást küldött és tagjai közé csalogatta őket. („A középiskola — mondja a felhivás — természeténél fogva kritizáló gondolkozástokat értelmetlen és hazug vallásos tanitásaival megrontotta.")

Az egyesületnek — amelynek tagjai túlnyomóan zsidó egyetemi hallgatókból kerültek ki — hivatalos havi lapja volt a „Szabadgondolat". Ez a lap, vallás- és egyházgyalázás dolgában vetekedett a Népszavával. Azt irja a 4-ik számában: „A vallás csak olyan méreg, mint az alkohol. Butit, gyilkol, aljasit"...

*

Ilyen iskolában nevelődött Rákosi Mátyás, a felekezetnélküli, pökhendi népbiztos, és az ország meggyalázásában szereplő többi szocialista és szabadkőmives koriféus. S ezekről a csemetékről mondta az „Alföld" páholy mestere 1911-ben: „...méltán nézhetünk telve reménnyel az Uj Magyarország jövendő oszlopai elé." Hát ide juttatták szegény hazánkat a szabadkőmives oszlopok.

Nem árt néha — ebben a mindent feledő és mindent megbocsátó korban — arra is figyelni, amit a lapok — elhallgatnak...

NYILAS PÉTER.

Előfizetőink között többen vannak, akik a Tudósító 1934. évi előfizetési díját még eddig nem küldték be. Kérjük, szíveskedjenek ezt február hó folyamán rendezni, mert különben kénytelenek lennénk a lap küldését beszüntetni.

Szoktak ők hallgatni is.

Például azt is elhallgatták, hogy a Vatikán állam elég nagy mennyiségü magyar lisztet rendelt ottani fogyasztásra. Rendelt volna csak a szovjet néhány kiló szappant, — ez, mint nagy gazdasági vivmány, feltétlenül lapod elejére került volna, — amelyről Te, Kedves Testvér, még ilyen és hasonló esetek után is szent együgyüséggel hiszed, hogy — elfogulatlan. —

KIMUTATÁS a pécsi egyházmegye hitbuzgalmi egyesületeiről.

Plébánia és filiálisok	Hivek száma	Jézus szt. gyermeks.	Rózsafüzér társ.	Jézus Szive társ.	Szivgárda	Egyéb egyesületek
VIII. Pécsváradi esperesi kerület.						
BERKESD	1200	116	150	—	—	
Szilágy	642	60	120	—	—	
Ellend	492	40	60	—	—	
Pereked	355	32	—	—	—	
HIRD	620	—	—	40	50	
Vasas	2300	—	—	—	60	
HOSSZÚHETÉNY	3142	120	180	200	—	Credo 60 taggal
Martonfa	410	20	60	—	—	„ 27 „
LOVASZHETÉNY	473	60	—	—	—	Oltáregyl. 32 taggal
Pusztakisfalu	155	20	—	—	—	Antialk. egyl. 38 t.
PÉCSVÁRAD	2230	—	—	—	120	
Nagypall	482	37	—	—	—	
Zengővárkony	223	—	—	—	—	
PÜSPÖKNADASD	2452	—	200	160	120	
Óbánya	400	—	30	—	—	
PÜSPÖKSZTERZSÉBET	615	60	18	30	—	Oltáregyl. 10 taggal
Kátoly	796	130	26	—	—	„ 20 „
Kékesd	534	60	30	—	—	„ 10 „
Szellő	412	50	30	—	—	
PÜSPÖKSZTLÁSZLÓ	106	10	45	—	—	
Kisújbánya	327	50	105	—	—	
ÖSSZESEN:	18,366	865	1054	430	350	
IX. Mágocsi esperesi kerület.						
ALSÓMOCSOLÁD	814	101	236	125	50	
BIKAL	327	?	—	—	—	
Nagyhajmás	500	?	70	—	—	
KARASZ	492	—	—	—	—	
Magyaregregy	1240	—	—	—	—	
Vékény	276	—	—	—	—	
KISVASZAR	697	24	75	75	—	
Tékes	198	10	45	45	—	
KÖBLÉNY	552	14	120	60	—	
Hegyhátmaróc	524	—	80	—	—	
MÁGOCS	3590	—	120	357	85	Skapulárétárs. 162 t.
Egyéb	122	—	—	—	—	Szt. Ferenc III. r. 11 t.
SZALATNAK	972	—	135	45	25	
SZÁSZVÁR	1618	—	165	120	—	
Császta	452	—	75	60	—	
Győre	408	—	135	75	—	
Mága	885	—	90	45	—	
ÖSSZESEN:	13,667	149	1256	1007	160	

TÁRCA.

LÁBNYOMOK A HÓBAN.

A kis falut félig betemette a hó... Késő este van... csöndes fehérség mindenfelé... A kis házak csukott pillákkal alszanak.

De a faluvégen Márkusék ablakából gyenge fény festi rózsaszínűre a ház előtt a havat.

Az asszony varr a lámpa mellett; sápadt, sovány arca könnytől fénylik. Le sem törli már; hasztalan, úgyis előtörnek újból. Kidolgozott ujjai reszketve bökdösik a tűt a kis agyonfoltozott nadrágba. A nadrág hároméves gazdája ott pihenteti buksi fejét a kékcsikos párnán, de a szép nagy csillagszemét még nem zárta le az álom... Anyját nézi ijedt szomorúsággal...

Az asszony tudja jól, hogy mi tartja ébren a gyereket... Az éhség. Ma elfogyott az utolsó falat kenyér is... Pedig ma lehetett volna venni; ma kapta meg az ura a heti bért. De elment; ma is elment, mint már annyiszor; és hasztalan volt minden könyörgés. Majd hazajön részegen, káromkodva, üres erszénnyel... Nem! Nem! Ezt nem lehet hagyni! Mi lesz a gyermekemmel!? Jó Szüzanyám, segíts!

Kiejti kezéből a foltozást... előkapja a szekrényből a nagykendőjét, átkötí derékban és indul is már; de megszólal a gyerek vékonyka hangja: Édes, hova megy? Én is elmék... és már mászik is ki az ágyból. Az asszony gondol egyet: hátha... hátha van még szíve... talán majd a gyerek...

Sietve felöltözteti a kisfiút, előkerül a meleg kucsma; kis csizmáit fölsegíti; ő is kap egy nagy meleg fekete kendőt a vállára, hátul éktelen nagy csomóra köti.

Elindulnak... a kis csizmák bele-belesüppednek a hóba... arcukat pirosra csípi a hideg. Utjukat bevilágítja a hold.

De már nincs messze a kocsma... Erősen dobog az asszony szíve... A nagy kocsmaudvaron megüti fülüket a belülről kiszűrődő zaj... egy-egy erősebb hang...

Elszánt bátorság vesz most erőt az asszonyon. Keményebben lép, nagyobbakat. A kisfiú valamivel mögötte szaporázza kicsi markával az anyja szoknyájába kapaszkodva. Nem is látszik más belőle, csak a nagy csillogó szeme és a vörös orrocskája.

Benyitnak... Pár percig csak állnak dermedten a küszöbön. Fojtó, borgőzös a levegő... csak körvonalakat látnak a sűrű füstben... Az asszony térdei remegnek... szíve vadul ver... menekülni szeretne, de már késő!...

Irtózatos hang dördül föl az egyik asztal mellől és rögtön utána ott áll előttük fölemelt ökéllel a férfi. Szeméből düh szikrázik... Az asszony kétségbeesetten emeli rá szemét... szólni nem tud...

A férfi tekintete az asszony mellett szepegő, ijedt gyerekre esik... Ökle lehanyatlik... de kilöki az ajtót és fékevesztett hangon ordítja: takarodjatok!...

És az asszony elindul vissza a hóban... fáradtan és nagyon összetörten... síró kisfiát vonszolja maga után...

A férfi pár percig az ajtóban maradt... fogai közt durva káromlások...

A hóra rávilágít a hold.

Az asszony és a gyermek már hazafelé baktat, de lábnyomuk ottmaradt a hóban... ott feketedik a nagy fehérségben... A férfi nézi mereven... az ő asszonya lábnyoma... érte jött el.... milyen halálosan szomorú volt az arca és milyen sápadt... és ő milyen durva volt hozzá... pedig jó asszony... soha sincs egy rossz szava sem hozzá... pedig megérdemelné...

És a kiscsizmák nyoma... Szegény, kicsi fiam!... Milyen vádoló ez a pár fekete folt... az a hazafelé tartó két pár lábnyom.... Valami megmozdul

a szívében... valami könnyű fátyol borul a szemére, ahogy nézi a lábnyomokat... valamit érez... valamire ráeszmél... valami világosság gyullad ki benne... csöppnyi fény... De nőni kezd ez a fény, ez a melegség, míg végül elönti az egész embert.

Pillanatok alatt kapja magára a bekecsét, süvegét és lehajtott fővel, megszégyenülten és mégis boldogan — elindul a lábnyomok után.

Dr. Horváth Csongorné.

DURR...! DURR...!

Irta: *Pierre l'Eremite.*

A Tanganyika partjai mellől toppant be hozzám egy hittérítő szerzetes barátom, akinek sztrájkoló, beteg mája miatt kellett otthagynia négereit.

Tehát elindult a hosszú-hosszú útra és addig utazott, míg meg nem érkezett Vichybe, a missziónáriusok házába, mely a modern felebaráti szeretet egyik legmeghatóbb alkotása.

Innét Noirmoubierbe utazni igazán semmi annak, aki Afrika közepén szállt hajóra.

Tehát a Páter ellátogatott az „Öreg Rákok társaságá"-ba is, ahogy a noirmoubieri tengerészek nevezik magukat. És mint vérbeli misszionárius, olyan káprázatos képet tárt eléjük a hittérítők magasztos hivatásáról, hogy csak úgy ragyogott a fiúk szeme és valóban nem lenne csodálatos, ha ezek a fiatal emberek egyszercsak azzal állanának elő, hogy leküzdhetetlen vágy vonzza őket az afrikai tavak felé.

Amikor a Páter befejezte előadását, háromszoros üdvrivalgással adtak kifejezést tetszésüknek és a lelkesedők egy csoportja el is kísérte őt.

A part mellett egy kis tarka vásáron kellett áthaladniok: szalmaszékfonók... bábosok... szatócsholmik... üvegapróságok és... egy céllövölde.

Egy kis nyomorult, szegényes céllövölde.

Beteg karabély... pár megsárgult karton.. vagy tíz agyagpipa... és egy táncoló tojás a magasban.

A győztesnek négy egymásután lelőtt tojásért egy üveg pezsgő jár abból a négy üvegből, mely az egész vállalatnak egyetlen kereskedelmi alapját képezi. A kartontalálatért agyagpipa.

Az egésznek a vezetője egy kövér, sárgahajú asszony, aki körül három mosdatlan kölyök cseleng.

Lövés!... Durr!...

Erre még a leghiggadtabb természetű fiúk is fölfigyelnek.

— Hű! Ha egyszer el lehetne találni egy kartont! — kiált föl az egyik fiú a Páter kísérői közül.

— Rendben van! — szól a Páter — mindegyikteket befizetlek egy lövésre.

Szánalmasak a lövések. A golyók — egyenesen irtóznak a célponttól.

A Páter mégegyszer befizeti a fiúkat.

Majdnem semmi

Az asszony mosolyog.

De a Páter észreveszi, hogy a golyók többnyire lefelé és jobbra térnek el a célponttól.

Talán a puska csövében van a hiba...?

— És ön, Pater...? kérdezik a fiúk kicsit szégyenkezve.

— Nos, megpróbálom... mondja szerényen.

A Pater már előbb is föltünt szép, fehér ruhájával, magas alakjával és határozott tekintetével, de amikor a vásár matrózai meglátják, hogy fölveszi a karabélyt és szakértelemmel vizsgálgatja, egy egész tömeg csoportosul köréje.

Néhány jólelkű, öreg bennszülött fohászkodik magában, hogy bárcsak sikerülne a Paternek ez a próba.. Mert — úgye — Szent Pál is azt mondta, hogy mindent meg kell tenni Isten dicsőségéért.

De erre az eshetőségre bizonyára nem gondolt.

— Először egy kartont... aztán megpróbálom a tojást...

A hir körbemegy: a Pater megpróbálja a tojást...

Néhány lövés után megállapitja, hogy a karabély valóban hibásan visz, tehát ehhez igazodik.

Végre, a tojás...

A nyakak megnyúlnak, mindenki jobban akar látni.

Durr!... — már lent is van!

Durr!... — a második is... a harmadik is...!

Majd a negyedik és az ötödik is.

A „Rákok" örömujjongásban törnek ki.

— Éljen a Pater!... Folytassa... Ma este mindnyájan pezsgőt iszunk!...

A sárgahajú asszony kétségbeesett gyülölettel nézi a szerzetest.

— Komisz papja!... Ki ez a jöttment?...

A Pater nyugodtan folytatja.

A tömeg mulat.

Húsz lövés után a Pater megáll... Megnyerte mind a pezsgőt.

Az asszony öklével fenyegeti:

— Ha valaki igy lő, akkor ne jöjjön ide azért, hogy egy egész családot megfosszon a kenyerétől!...

— De asszonyom, én nem a kenyértől fosztottam meg magukat... ez pezsgő...

— Ugyanaz!

Most a Paternek jóságossá válik a hangja:

— Tudom!... Ugyanaz... De én egy percig sem gondoltam arra szegény asszonyom, hogy elvegyem magától ezt a pár palackot, melyek valóban a maga kenyérkeresői... Én csak örömet akartam szerezni ezeknek a fiatalembereknek... és hogy egy kicsit büszkék legyenek az ő barátjukra...

— Hát... hát meghagyja nekem a pezsgőt?...

— Igen. Sőt kérem, hogy fogadja el tőlem ezt a pénzt is...

Nem vagyok gazdag, de tapasztalatból tudom, hogy a töltények manapság igen drágák...

Ezzel a Pater odanyujtja neki a bankjegyet.

Egy szeretetteljes mozdulat hatalma!

Az asszony sirvafakad és magához rántja egyik kicsinyét:

— Lesz kenyeretek estére! Lesz kenyerünk...

Tehát a Pater első bemutatkozása nagyon jól sikerült.

„Az ember nem is tudja sokszor, hogy mikor cselekszik jót."

Mint például ma a jó Pater a noirmonbieri szegény vásár öreg karabélyával.

Franciából fordította: *P. I.*

FONTOSABB TUDNIVALÓK.

A Katolikus Akció országos központi irodája: Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7. sz.

A Credo Egyesület megalakításánál szükséges utasításokat tartalmazó röpirat kapható a Credo Egyesületek országos központi vezetőségénél (P. Bőle Kornél O. P. Budapest, VII., Szent Domokos-u. 3. sz.)

A Pécsi Lelkigyakorlatos Otthon vezetősége: Pécs, Mátyás Flórián-utca 46. szám.

A Katolikus Akció ügyében az egyházmegyei igazgató (Györkös József Igimn. igazgató, Pécs) mindenkor a legszivesebben rendelkezésre áll.

A Katolikus Népszövetség országos központja: Budapest, IV., Veres Pálné-utca 9. sz.

„Plarrbote" szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., Baross-u. 85.

Kérjük előfizetőinket, hogy a csekken és utalványon szíveskedjenek nevüket olvashatóan írni.

Hirek.

Pécs. Változások az egyházmegyében. Gebauer Miklós dr. püspöki irodaigazgatót a kanonoki kinevezés után újabb kitüntetés érte, amennyiben a káptalani uradalmak kormányzója lett. Erre a terhes elfoglaltságra hivatkozva a Megyéspüspöktől az irodaigazgatói tisztség alól való felmentését kérte. A felhozott okok alapján a Megyéspüspök teljesítette kérését és pásztorlevelében elismeréssel emlékezett meg dr. Gebauer Miklós hosszú éveken át végzett buzgó és sikeres munkásságáról.

A Megyéspüspök a püspöki iroda vezetésével dr. Farkas Józsefet bízta meg, akit egyidejüleg püspöki titkárnak nevezett ki; dr. Erdélyi Gyula püspöki szertartó pedig szentszéki jegyző lett.

Hoffmann Kálmán pécsi hitoktató Németkérre került plébánosnak. Utóda Wolf József bükkösdi káplán. Bükkösdre Weiszenburger József segédlelkész jött Németkérről.

Az egyházmegyei Kultúrális Szakosztály új elnöke. dr. Kiss Albin c. főigazgató lemondott a szakosztály elnökségéről; utóda dr. Sziller Péter kir. közjegyző lett.

Szekszárd. A szekszárdi Oltáregylet élére új elnöknő került dr. Perczel Béláné személyében.

Magyar misenaptárak. Mindazok részére, akik a magyar misekönyvet használják, feltétlenül szükséges a magyar misenaptár (Directorium), amely pontosan jelzi, hogy melyik napon milyen szentmisét kell mondani az idei 1935. évben. — A Misenaptár 50 fillérért kapható a Szent Antal bazárban és a belvárosi plébánián.

Boldog Mór Imafüzet. A Pécsi Hitoktatók testülete közel 100 oldal terjedelemben a tanuló ifjúság részére a legszükségesebb imákból és énekekből 10 filléres árban imafüzetet adott ki, amelyet azonban felnőttek is igen jól használhatnak. 100 példány rendelésénél 10 % engedmény. Megrendelhető a belvárosi plébánia hivatalnál.

A Megyéspüspök Gratzl Gyula magyarkeszi plébánost sásdi plébánossá nevezte ki. A magyarkeszi plébánia vezetésével Simon Lajos eddigi káplánt bízta meg, Budavári László volt sásdi adminisztrátort pedig Magyarkeszibe helyezte át kápláni minőségben.

Az Oltáregylet közgyülése. Január 5-én tartotta a Pécsi Oltáregylet rendes évi közgyülését Virág Ferenc megyéspüspök elnöklete alatt. A betegsége miatt távollevő elnöknő, Zichy Lujza grófnő helyett dr. Jellaschich Lajosné alelnöknő üdvözölte a főpásztort, majd dr. Sipos István kanonok, igazgató elmélkedése vezette be a gyülést. A titkári és pénztárosi jelentés egy gazdag évnek a munkásságát tárta fel, amelyből csak annyit ragadunk ki, hogy az év folyamán 526 drb. új és 172 drb. javított — tehát összesen 698 drb. — egyházi ruha került ki az Oltáregylet munkatermében. Ebből 161 darabot ajándékba készítettek 958 P értékben. Mennyi szegény templomon segítettek és menynyi örömet okoztak az eucharisztikus Úr Jézusnak! Az Oltáregylet régi munkavezetője, az általánosan ismert és szeretett „Mariné" valóban nagy dícséretet és elismerést érdemel. De nem különben a buzgó tagok is, akik ezt a szép munkát lehetővé tették és segítették. A Megyés Főpásztor is megragadta az alkalmat és a legnagyobb elismeréssel méltatta a tagok munkásságát, főképen Zichy Lujza grófnő elnöknő páratlan odaadó buzgóságát, amellyel a Pécsi Oltáregyletet — országos viszonylatban is — a legelsők közé emelte.

Állandóan érkeznek adományok a pécsi női karmelita zárda építéséről. Mihelyt az időjárás megengedi, a Mindenszentek temploma mellett megindul a pécsi Karmel építkezése. Magyarországon Pécs lesz a harmadik hely, ahol női karmelita zárda épül. Legutolsó kimutatásunk óta a zárda építési költségeire a következő adományok érkeztek: Kelemen Krizosztom dr. pannonhalmi főapát 100, Tökölyi Blanka Budapest 20, N. N. theológiai tanár Kalocsa 100, dr. Hanza József főorvos Esztergom 20, N. N. pap Pécs 25, dr. Waldmayer Károly Kö-

szeg 30, Bleiciffer Laura hitoktatónő Budapest 80, özv. Grimm Károlyné Szombathely 112 pengő értékű aranyékszer. A szombathelyi zárda főnöknője azzal a kérelemmel fordul a főtisztelendő papsághoz, hogy intentiók vállalásával szíveskedjenek az építkezés költségeihez hozzájárulni. Az építkezéssel kapcsolatban mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a szombathelyi női karmelita zárda, vagy Pécsett a belvárosi plébánia hivatal. — A pécs-belvárosi plébánia templomban minden hónap 17-én reggel 8 órakor szentmise van Lisieuxi Kis Teréz tiszteletére. A Megyeri Kertvárosban építendő Kis Sz. Teréz Karitász-házra Gyimessy Margit gimn. tanárnő 24 P-t adományozott.

Kakasd—Belac. A többször előadott karácsonyi pásztorjátékok mellett az előadások fénypontja volt a leventebúcsúztató est jan. 6-án. Ezt a családvédelem jegyében tartották. Egyébként állandóan folynak a filmes előadások.

Külföld.

Az Egyesült Államok vallási állapotaira jellemző az Unió elnökeinek hitvallása. A századforduló óta a 8 elnök mindegyike más vallás felekezethez tartozott: Ms. Kinley metodista, Theodore Roosevelt németalföldi reformált, Taft unitárius, Wilson presbyteriánus, Harding baptista, Coolidge hengregationalista, Hoover Gnaker, a mostani anglikán episcopalis. Az Egyesült Államok alapítása óta 32 elnök közül egy sem volt katolikus.

Az Unio Kongresszusa. Az Unio 1935-ben újra választott kongresszusában a katolikusok a régi számarányban szerepelnek. Számuk 8. A képviselőházba 40 vezető katolikus személyiség került be. Ilyen nagy arányban még sohasem szerepeltek.

Angliai választások. A november elején lezajlott angliai polgármester választások meglepő eredménnyel zárultak. Tizenöt város katolikus polgármestert választott. Köztük Laudonnak és Cardiffnak katolikus lett újból még a főpolgármestere is. Megválasztásuk után valamennyi polgármester szentmisére ment.

A világvárossá duzzadt Berlinnek ma félmillió, kereken 475.092 katolikus lakosa van, tehát a város egytizede katolikus. — Svédország 6 millió lakosa közül 4000 a katolikus; Norvégiában — Sigrid Undset hazájában — 3000, Dániában 25.000, Finnországban 1700, Izlandban 300 katolikus él, —

Madridban és környékén 2 év alatt 274 új iskola épült. A szükséges összeget templomgyüjtéssel adták össze a hívők. Sokan saját házukat ajánlották fel. Szeminárium épült külön arra a célra, hogy ott laikus kateketákat neveljenek, akik látogatni fogják az állami elemi iskolákat és privát vallásoktatásban részesítik a gyermekeket.

Bécsben és környékén 1933—34-ben 30 új templom épült.

Svájc. 1934-ben alakult meg Svájcban a „Commission Internationale pro Deo." Feladata: hatásos ellenakció a bolsevisták istentelen propagandájával szemben, felrázni a világ lelkiismeretét és ráterelni a figyelmet a fenyegető veszélyre. Idén alakult még Németországban is.

Katolicizmus Európában. Olasz lapok érdekes statisztikai adatokat hoztak a katolikusok arányszámáról az egyes európai országokban. Az 1931-es népszámlálási adatokat véve alapul: Olaszország 99.6 %-ban katolikus, Franciaország 95 %-ban, Ausztria 92 %-ban, Csehszlovákia 77.3 %-ban, Lengyelország 74 %-ban, Magyarország 67.2 %-ban, Jugoszlávia 37.4 %-ban, Anglia 5 %-ban.

A rossz filmek ellen. Az elmult vasárnapok egyikén az Egyesült Államok összes templomaiban a papság a szószékről megfogadtatta a hívekkel, hogy harcba száll a rossz filmek ellen. A fogadalom szavait a tömeg harsány hangon

ismételte: Katolikus ember illetlen, erkölcstelen filmet nem nézhet meg. Csak az egyházi hatóság által engedélyezett darabokat. A fogadalmat 15 millió katolikus tette le! Meg is tartják! Hatását már érzik a filmvállalatok.

Női alkalmazottak római zarándoklata. Decemberben fogadta XI. Pias pápa a női házi alkalmazottak egy csoportját. Beszédében mindenekelőtt megköszönte az átnyujtott missziós ajándékot. Majd többek közt kifejtette, mily csodálatos Krisztus ama kijelentése, hogy sok mindent tartott fenn a kicsinyeknek és alázatosaknak, ami örökre elrejtve marad a világ nagyjai előtt. Erre gondoljanak sokszor a cselédek. Valamint arra is, hogy ők valamiképen „úrnői" Krisztus helyettesének, mert hisz a pápa, „servus servorum Dei" Isten szolgáinak szolgája. Tiszteljék bensőségesen szt. Zitát, a ker. cselédek és szolgák védőszentjét. Az ő oltalma alatt, ki az alázatosságnak és szentségnek oly fényes jelét adta, sokra vihetik.

Szentes Károly.

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Febr. 1. Első péntek. 7 órakor a Corpus Christi-kápolnában szentséges nagymise. D. u. 5 órakor szívőrségi ájtatosság. **Febr. 2.** Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. 9 órakor gyertyaszentelés, melyet a megyés főpásztor végez. Egésznap ünnepi rend. **Febr. 3.** Egész napos szentségimádás. A 7 órai szent mise után torokáldás. **Febr. 7.** A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentséges körmenettel. **Febr. 10.** A főoltárnál 9 órakor Őszentsége megkoronáztatásának évfordulója alkalmából főpapi szentmise. **Febr. 18.** A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor I. b. Ákos Ferencért gyászmise. **Febr. 25.** Sz. Mátyás apostol ünnepe. A Mór-kápolnában 9 órakor ünnepélyes szentmise.

Belváros.

A plébánia templom búcsúja. — Február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén tartja a belvárosi plébánia templom búcsúját. Ezen alkalomból február 2-án délelőtt háromnegyed 10 órakor gyertyaszentelés, majd pedig ünnepélyes nagymise lesz, amelyet **Bartinai Ferenc** c. apát, pécs-bányatelepi esperes plébános fog celebrálni. A szentbeszéd evangélium után van, amelyet **Hajós György dr.** theológiai tanár tart.

Tagfelvétel az Iparos Asszonyok kongregációjában. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén tartja az Iparos Asszonyok Kongregációja tagfelvételét és a fogadalom megújítását. A tagfelvétel s a fogadalom megújítás az ünnep délutánján 5 órakor lesz a belvárosi plébánia templomban.

Adományok a temetői Szt. Mihály templom számára. Kenessey Aladár dr. főorvos és neje 100 pengőt adományoztak a temetői Szt. Mihály templomnak egy templompad előállítási költségeire a „Szánthó család emlékére", ugyancsak egy padot ajánlottak fel a **Hamerli nővérek** boldogult édesanyjuk „Hamerli Józsefné emlékére." — **Buday Ferencné** a temetői templom részére egy díszes kivitelű vörös selyem miseruhát adományozott. — N. N. pedig egy régi német 5 márkás ezüst pénzt adományozott a temetői monstrancia anyagára. Mindezeket az adományokat hálásan köszöni a belvárosi egyházközség elnöksége.

Szentmisék a temetői templomban. — Február 8-án a temetői templom egyik nagy jótevőjének **Szauter Gusztávné** halálának évfordulóján reggel 8 órakor szentmise lesz; február 11-én pedig a temetőben nyugvó elhunytak lelkiüdvéért lesz szentmise.

A Szent Mihály templom kriptájában az 1933—1934. években összesen 22 halott lett eltemetve. Kriptafülkék még kaphatók 700 pengő lefizetése ellenében, a vételár azonban havi részletekben is fizethető.

Lesz-e harangjáték? Mint ismeretes, közel 10 esztendeje, hogy a belvárosi egyházközségben mozgalom indult meg a templom elrekvirált három harangjának a pótlására. A gyüjtés közben vetődött fel az a gondolat, hogy a templom tornyában harangjátékot kellene elhelyezni. Ezt az eszmét Pécs közönsége nagy lelkesedéssel karolta fel s nemcsak katolikusok, hanem más vallásúak is tekintélyes összeggel járultak a cél megvalósításához. Közben az egyházközség a kérdést alapos tanulmány tárgyává tette s az így beszerzett információk alapján úgy határozott, hogy csakis egy minden tekintetben megfelelő és modern harangjátékot enged megvalósítani s nem bocsátkozik kísérle-

tekbe. — Egy minden tekintetben megfelelő 42 harangból álló harangjáték azonban legalább is 70—72 ezer pengő költséget igényel. Ennek az összegnek előteremtése azonban az egyházközség anyagi erejét felülmulta. Sajnos, a jelenlegi súlyos anyagi nehézségek nem alkalmasak arra, hogy egy nagyobb szabású gyüjtést lehessen megindítani s így az egyházközség kénytelen addig várni, mig az eddigi összeg kamatokkal annyira felszaporodik, hogy meg lehet ezt a régi tervét valósítani. — A **„Harangjáték"**-alap összege 1934. december 31-én: **41.178.34 pengő** volt, amely összeg teljes egészében a temetői Szt. Mihály templomnak van kikölcsönözve.

Budai külváros.

1-én, pénteken 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. Előtte csütörtökön délután 5 órakor gyóntatás. **3-án,** vasárnap, a ¾ 7 órai és a 8 órai szt. mise után szt. Balázs-áldás. **9-én,** szombaton 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában. **10-én,** vasárnap, 10 órakor ünnepélyes szt. mise a pápa őszentsége koronázásának évfordulóján.

A MINDENSZENTEK TEMPLOMÁBAN

Febr. 2-án Gyertyaszentelő B. A. ünnepén az ünnepélyes gyertyaszentelés a 9 órai szentmise előtt, ½ 9 órakor lesz. **Febr. 3-án** Szt. Balázs napján a torokáldás a 9 órai szt. mise után lesz megtartva. **Febr. 17.** Vasárnap a templom felszentelési évfordulója napján, egész napos szentségimádás lesz, reggel 8 órától este 6 óráig. 9 órakor ünnepélyes főpapi szentmise.

Kedves híveink figyelmét felhívjuk a február 10-én a budai Kat. Körben templomunk padjai javára tombolával rendezendő teadélutánra. Kezdete 4 órakor. 5 órakor műsoros előadás.

Szigeti külváros.

Február hó 1-én a 6 és 8 órás misék keretében tartjuk az **első pénteki** szentségimádást. Gyertyaszentelő Boldogasszony napján ünnepi sorrend, ünnepélyes gyertyaszentelés és körmenet a 8 órás mise előtt. A szertartás alatt a Collegium Seraphicum növendékei énekelnek. 5-én — kedden — este 8 órakor a szig. külv. **Credo** csoport gyülése a III. r. Otthonban.

Február 3-án d. u. 6 órakor kezdődik a szig. külv. ferences plébánia **teaestje.** A vidám műsoron a ciszterci gimnázium zenekara, az „Assisi szent Ferenc" cserkészcsapat és a Szeráfi Kórus működővei szerepelnek. A rendezés munkáját a III. rendiek végzik. Mindennemü felvilágosítással a szent Antal-Bazár szolgál.

Régi óhajnak tesz eleget a **Szeráfi Kórus,** amikor március 3-án — farsang vasárnapján — a Kat. Legényegyletben teadélutánt rendez.

Gyárváros

Febr. 1. Első péntek. ½ 8 órakor Jézus Szentséges Szíve-mise. **Febr. 2.** Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. 10 órakor gyertyaszentelés körmenettel, utána énekes szentmise. **Febr. 3.** Szent Balázs püspök és vértanú napja. A ¼ 8 és 8 órai szentmisék után torokáldás. **Febr. 10.** Szentséges Atyánk XI. Pius Pápa koronázási évforduló napja alkalmából 10 órakor ünnepélyes szentmise.

A pécsgyárvárosi templom főoltára ügyében az egyházközségi képviselőtestület legutóbb tartott közgyülésében úgy határozott, hogy minden lehetőt elkövet, hogy azt minél előbb megrendelhesse. A főoltár suskicai és siklósi márványból, Szent József szoborral együtt mintegy 12.000 P-be kerül Ezen összegből 7500 P. már biztosítva van. A hiányzó összeg nagyobb részére szintén meg van már a fedezet az özv. Kernyák Vincénétől örökölt ingatlanokban, mivel azonban azok még értékesítve nincsenek, az egyházközségi képviselőtestület úgy határozott, hogy a hiányzó költségeket részben gyüjtés útján, részben rövidebb lejáratú kamatmentes, vagy alacsony kamatláb mellett felveendő kölcsönből fedezi. Az egyházközség reméli, hogy mint eddig, ezúttal is bizonyára lesznek Szent József tisztelői között, akik önkéntes adományokkal, esetleg olcsó kölcsönnel elő fogják mozditani a mostoha anyagi körülmények között levő gyárvárosi hívek régi vágyának teljesülését, és a templom búcsúja alkalmával, május hónapban, már az új oltárnál mutathatják be az Úr szolgái szentmiséiket s a hívek hódolatukat Szent József tiszteletére. Adományokat a főoltárra hálásan fogad a plébánia hivatal.

Szerkesztői üzenetek.

V. I. Püspökpuszta. A hiradás a januári számhoz későn érkezett, most pedig már elévült. Örömmel olvastuk Unger intéző úrnak és kedves nejének, valamint Vértes Arankának önzetlen buzgó munkásságát. „Az Isten látja és megjutalmazza."

Minden fillérünkkel egymást támogassuk!

— Kérjük katolikus testvéreinket hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Borbély:
Jung István, Széchenyi-tér 14.

Bútorasztalos.
Géczy József, Várady A.-u. 9.

Cipészek:
Quintus Konrád, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cukrászda:
Ágota-cukrászda, Ferenciek-u. 52.

Drogéria:
„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:
Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fényképész:
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:
„Hangya", Jókai-tér 11.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Kalapos:
Kertész T. Király-u. 10.

Kesztyűk:
Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1.

Könyv- és papírkereskedők:
Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kefeáru, háztartási cikkek:
özv. Holecsek Péterné, Király-utca 20.

Irógép, műszerész:
Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Játékáru:
Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:
Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:
Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:
Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütőde:
Benkovits, Deák-u. 15.

Szabó:
Páll Ödön, Széchenyi-tér 18.

Szövet- és bélésáruk:
Páll Ödön, Széchenyi-tér 18.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Téglagyár.
Sándor-téglagyár. Irányi D.-tér 8.

Üveg, porcellán:
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Vaskereskedő:
Hamerli József, Király-u. 9.

Vegytisztítás és kelmefestés:
Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:
Kecskés Pál, Ferenciek-u. 5.
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Zongoratanítás:
Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:
Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Katholikus Hölgyek Országos Sajtóegyesületének gyülése február 5-én lesz délután 5 órakor Káptalan-u. 2. sz. alatt. Hölgyeket — nem tagokat is — szívesen látnak. Előadó: dr. Erdélyi Gyula szentszéki jegyző.

LEGCÉLSZERÜBB AJÁNDÉK

AJÓ KÖNYV!

Ifjusági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények, Utleirások, művészeti könyvek, ima és ájtatossági könyvek, vagy bármilyen vallásos irányu könyvek. Levélpapirok diszdobozokban, amateur albumok. Emlékkönyvek, arany töltötollak stb óriási választékban kaphatók.

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT

TELEFON 11-79. könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 18.

Jung István uri- és hölgyfodrász Széchenyi-tér 14. szám. (Királyi tábla épület.)

KECSKÉS PÁL Pécs, Ferenciek-utca 5.

Müszaki és gépkereskedelmi vállalata.

Rádió zavar védők minden motorhoz, „EROVIX" parkettfényesitők, „AEROSAN" léglertőtlenitők lerakata. **PORSZIVÓGÉP SZOLGÁLAT.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassütemenyeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Háztartásban szükséges edények, kályhák, tüzhelyek

legolcsóbban

Hamerli József

vasnagykereskedőnél szerezhetők be

Pécs

Király-utca 9. Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

LEGOLCSÓBB a Sándor-féle **TÉGLA**

KAPHATÓ: Irányi Dániel-tér 8. északi kapu, Basamalomnál és Majorossy I.-u. 6.

Dragila Antal

üveges és képkeretező

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS BLONDEL-KERETEKBEN

Olcsó és mégis kitünő süteményeket lehet kapni az **ÁGOTA** cukrászdában Pécs, Ferenciek templomával szemben. Tel. 24-57.

QUINTUS cipő- és sport szaküzlet

Pécs, Király-utca. Városház-épület.

Sajátkészitésü férfi- és női cipők.

Tennisz és football felszerelési tárgyak.

Olcsó árak! Elsőrendű minőség!

Tel.: 13-26.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható
Köves Gusztáv
fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.
TELEFON: 20—42.

Schwarcz Károly
selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

pörköltkávéja
KLOBUCSÁR
naponta friss

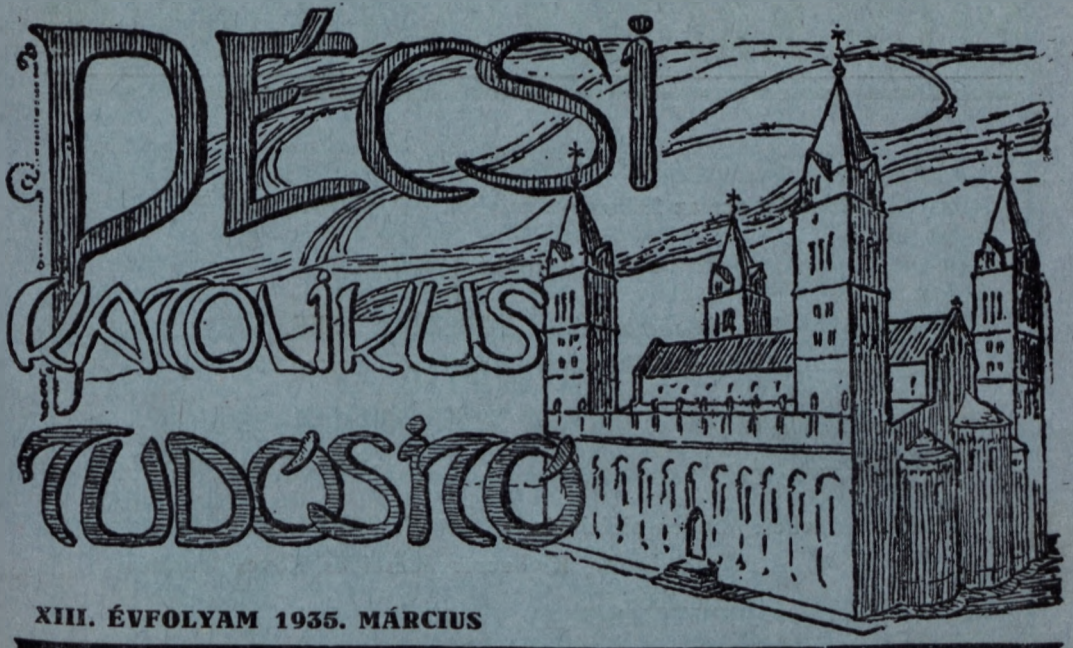
Megállítani a rohanó életet
Egy pillanatra és megörökiteni belőle az Ön mai arcát, ez a **fénykép**
ELIT FOTO **és ez ami halaszthatatlan**
Pécs, Kossuth Lajos u. 7. (Cégt. KOZMA GIZI).

Divatkalap különlegességek
Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok
Kertész T. **kalapos mesternél**
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS
TELEFON: 17-64. SZÁM.
Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben.)
AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**
„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIII. ÉVFOLYAM 1935. MÁRCIUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

A nagyböjt szelleme. dr. Gálos László. — HITÉLET: *Az igazi férfi.* Gy. J. *Uj világ.* dr. G. Gy. *Katolikus házasság.* — SZOCIALIS KÉPZÉS: *A nyomorenyhítés már nem karitativ kérdés.* Perr Viktor. — SAJTÓ: *Pécstől — Pestig.* — KATOLIKUS SZERVEZKEDÉS: *Rést ütöttek a gáton.* dr. Nagykajdy. *A gát.* Pierre l'Ermite. *A pécsi lelkigyakorlatok.* — FIGYELŐ. — HIREK. — KÖNYVEK. — KÜLFÖLD. — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetőink szaknévsora.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Pécs, Káptalan-u. 2.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-Baranyai-Hangya

keresztény-, termelő-, értékesitő- és fogyasztási szövetkezet.

Izlelje meg

kávé- tea- és rum

különlegességeinket.

Garantált ióminőségü harisnyák állandóan nagy választékban!

Iroda és főüzlet:	Jókai-tér 11.	Telefon:	13—40—13—20.
I. számu fiók:	Szigeti-országut 70 sz.	Telefon:	13—02.
II. „ „	Aidinger János u. 3 sz.	„	15—04.
IV. „ „	Mecsekalja	„	13—19.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon, mert ezzel a vásárlási VISSZATÉRITÉST NÖVELI!!

Alapittatott: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Palaits Géza Pécs, Jókai-tér 2.
spec. irógép műszerész Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

KÉTYI DEZSŐ **PÁRISI ÁRUHÁZ**
Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uri-divat

Harisnyák, kesztyük, fehérnemüek, vásznak, siffonok, selymek, rövidáruk, állandó divatujdonságok. **Telefonszám: 25-36.**

Női-divat

Pécs legrégibb fehérnemüüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS-
nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

müórásmester, ékszerész és látszerész *Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.*

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

SZENT ANTAL BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi elszerelések raktára -!-

Missziókra alkalmas kegytárgyak, imakönyvek, rózsafüzérek, keresztek, érmek és szentképek nagyválasztékban olcsó árban kaphatók!

Pécs, Ferenciek-u. 35½ sz.
Telefon: 31—99.

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol**. Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08**.

Férfiöltöny 55 pengő mérték szerint
Télikabát 88 pengő mérték szerint
műselyem béléssel

PÁLL ÖDÖNNÉL

a Dunántúl legnagyobb férfiszabó üzeme, Pécs, Széchenyi-tér 18.

Özv. HOLECSEK PÉTERNÉ, Király-u. 20. Kefeáru, háztartási cikkek, kerti butorok, **cocus futók legolcsóbb beszerzési forrása!**

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáromat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF**
butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József füszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 március 3 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

A NAGYBŐJT SZELLEME.

Az Anyaszentegyház liturgiája tulajdonképpen: átélésben dramatizált hit; szinekben, mozdulatokban, köszöntésekben, dallamokban élő áhitata a keresztény közösségnek. Az egyházi év pedig kegyeletes emlékezésben mindig ujra végigkiséri az Üdvözitő életét, lélekben átéli a három nagy titkot: karácsonykor ünnepli a Fiát nekünk elküldendő Atyát, husvétkor az érettünk magát feláldozó Fiut, pünkösdkor pedig a Fiutól hozzánk elküldött Szentlelket.

Most a husvéti szent idő kezdetén egy nyolcvannapos óriási ivezetü utra állit minket az Egyház, mely hamvazószerdán a sir mélyéről indul el és áldozócsütörtökön a mennybemenetel széditő magaslatán köt ki. Középütt áll Krisztus keresztje, mely előre a bánat negyvennapi árnyékát boritja ránk, hátra pedig negyvennapi fényt, örömöt áraszt. Előbb a nagybőjtben a szenvedő Krisztus nyomában járunk, azután a husvéti időben megdicsőült környezetében örvendezünk.

A negyvennapi bőjti időt több szentirási példa ajánlja. Negyven napig esett az eső a vizözön idején, mig megtisztitotta a bünös világot. Most éppigy negyven napig hull a kegyelem esője és a bánat könnye, hogy megtisztitsa bünös lelkünket. Mózes ugyanennyi idő alatt készült, mig felment a Sinai hegyre, hogy átvegye Isten kezéből a parancsok kemény kőtábláit. Nekünk is negyvennapi előkészület után szabad csak a Kálváriára mennünk, hogy ott az örök szeretet élő parancsát Krisztustól átvehessük. Illés ugyancsak ennyi idő alatt menekült a bünös királynő elől, mig hosszu ut után eljutott Hóreb hegyére, hol Isten szólitotta meg vigasztalóan. Számunkra is negyvennapi idő kinálkozik most, hogy megmenekülhessünk saját büneinktől és Isten közelségébe juthassunk. Jónás próféta is igy hirdetett penitenciát a niniveieknek: „Negyven nap és Ninive elpusztul!", mire mindannyian bőjtölni és vezekelni kezdtek. Most ugyanezt mondja nekünk az Egyház: itt az alkalmas idő, használd fel, mert lehet, hogy nem lesz többé alkalmad megtérésre. Végül nagybőjt első vasárnapjának evangéliumában elénk áll az Ur Jézus maga, hogy példájával, negyvennapi bőjtölésével bennünket követésre buzditson.

Minden szent idő liturgiájában bizonyos hármashangzat adja meg az alaphangulatot. Ádvent alaphangulata a megváltás előkészülete (Ad te levavi: hozzád emelem...), a megváltás vágya (rorate coeli: harmatozzatok egek), és a megváltás öröme (gaudete: örvendezzetek). *A husvéti idő* hármashangzata: jubilate, cantate, rogate: örvendezzetek, énekeljetek, imádkozzatok. *A nagybőjté viszont a jejunium, a fletus és a planctus: a bőjt, a bünbánat és a gyász.*

Mivel a bün először úgy jelent meg itt a földön, mint a tiltott étel dolgában megnyilvánuló mértéktelenség, a Megváltó első tevékenysége

a böjtölés. Igy nekünk is most egyik fő kötelességünk a böjt, hogy miután a paradicsom boldogságából az étel által estünk ki, annak visszanyerésére az evésben gyakorolt önmegtagadás által emelkedjünk.

De ez maga nem elég. A test önmegtagadásához kell *a lélek bánata*, hiszen nem a test követte el a vétket, hanem a lélek. Nem elég a csak fizikai aszkézis, mert a mi hitünkben a lényeg mindig a lélek, annak szándéka, lelkülete. Ezért a bűnbánat kapcsolódjék a böjthöz, mely az Úr Jézus szenvedéseiben fölismeri bűnének nagyságát és amig Krisztuson szánakozik, saját büneit is mossa, siratja.

A harmadik a planctus, *a gyász*. Mikor a keresztjét vonszoló Úr Jézus nyomában járunk, nem illik könnyelmü farsangi szórakozásainkat folytatni, hanem amint eltakarjuk gyászlepellel az oltárképet a templomokban, ugy kell most a Krisztus kinszenvedésén érzett részvét gyászleplével eltakarnunk a profán vidámság szineit, vonásait, felületességeit.

Ha igy végig éljük az Egyházzal a nagyböjtöt, az áhítatnak bizonynyal sok illatos kenetét vihetjük majd az Úr sírjához, hol eltemetve a régi embert, feltámad bennünk Krisztussal az uj ember.

Dr. Gálos László.

HITÉLET.

Az igazi férfi.

Március tavasztnyitó napsugárzásában s virágbontó természetébredésében lép elénk Szent Józsefnek, a názáreti ácsnak, a gyermek Jézus nevelő atyjának, a názáreti kis ház kenyérkereső gazdájának, a szent család fejének és oltalmazójának kedves, szent alakja. — A szentírás „vir iustus"-nak, „igaz férfiunak" nevezi őt s ennek a dicsérő jelzőnek magyarázásakép mondja, hogy „iustus ex fide vivit" — „az igaz hitből él". — *Ma is az egészséges és meg nem fertőzött közfelfogás a férfi fogalmához nemcsak nagykorúságot, hanem bizonyos lelki tartalmat is kapcsol.* — Az igazi férfinak vannak elvei és pedig helyes erkölcsi elvei, amelyekhez következetesen ragaszkodik, — az igazi férfiu független az emberi tekintettől s elveit nehézségek, áldozatok árán is követi. Igazsággá válnak életében az elvek; tettekben, életben valósulnak meg, s a férfi jellemben tökéletesednek ki.

Becsületbe vágó dolognak, durva sértésnek tartják azt, ha valakiről azt mondják, hogy jellemtelen. Jellemtelen férfi — szinte fogalmi ellentétet jelent. — Pedig erre minden férfi rászolgál, aki elveket vall s azokat nem követi. — S ezek az elvek, igazságok, nemcsak politikai meggyőződésre, társadalmi felfogásra, konvenciókra, etiketre, irodalmi és müvészeti irányokra vonatkoznak, hanem *első sorban s legfőkép a vallási és erkölcsi igazságokra, amelyek az életnek igazi célját adják, a lélek legigazibb tartalmát képezik.* — A legszebb s legtökéletesebb férfi lélek tehát a vallásos férfi karakterben, a vallásos férfi jellemben virágzik ki — vagyis az lesz az igazi férfi, aki nemcsak a mellét öklözi, hogy ő vallásos ember, hogy ő jó katolikus, hanem aki a hite szerint él is.

Valamikor, nem is olyan régen, a liberális világban — ritkaság

számba ment a templombajáró, gyónkodó keménykalapos úri ember! Ha megkérdezted, hogy milyen vallású, legtöbbször bátor hangon válaszolt, hogy róm. kat. — Igen „róm. kat." — aki hisz Istenben — de nem imádkozik; — aki hisz Jézus Krisztusban, az Ő anyaszentegyházában, de a parancsokat nem teljesíti; — aki így őrült logikátlanságba kerül önmagával szemben s a gondolkodás következetességében messze elmarad a templombajáró, rózsafűzéres öreg anyókától. *Micsoda szánalmas önmagába ütköző enervált alak volt a liberálismus által kitermelt opportunista — alkalmazkodó, utilitarista — haszonleső, szélkakas „férfi"*, a madzagon rángatható Paprika Jancsi, a színét mindenkor a környezet szerint változtató kameleon, a „nekem mindegy" alak, aki a papok társaságában az egyház rendithetetlen oszlopaként üritette fenékig poharát; politikai körökben, kaszinókban — páholyokban pedig Judás szerepre is vállalkozott.

A magyar katolicizmusnak a legnagyobb gyengéje, igazi átka volt ez a közömbösségben s következetlenségben felnevelkedett, karakter nélküli nádszál — férfi generáció, ez a gerinc-nélküli középosztály. De ez volt a nemzetnek is az átka, a gyengéje! Jött a próba a kommunizmus alatt, hogy recsegett, ropogott, hajladozott az intelligencia dereka, gerince! Voltak vértanúk, de sokkal többen voltak behódolók.

Ezeket ma el lehet, sőt el kell mondani nagy tanulság okából. — Ma igaz férfiak kellenek! S észre is kell vennünk, hogy Pál-fordulások történtek az idősebb nemzedékben. Észre kell vennünk hogy az ifjabb férfi generáció a vallásos jellem igazságában, életbátorságában, logikus cselekvésében, aktivitásában áll előttünk. Belemélyeszti lelkét a Krisztusi hitigazságokba, s bátor lépésekkel megy előre, van benne ellenálló erő, következetesség, független egyéniség, ragyogó katolikus jellem. — Gyakran kerül ma szóba az ifjabb nemzedék s az öregek ellentétes szembehelyezkedése. — Ha valaki ezt a jelenséget elemzi — ha ezt a problémát ügyes kézzel bontogatja s tud lélekben olvasni — megérti, hogy *nem annyira kenyérharcról van szó, mint lelki antagonizmusról* — lelki ellenkezésről, az öregséget nem születési dátumokkal mérik le, hanem a világnézeti felfogással s itt a liberális elavultság áll szembe a katolikus renaissance-szal; *a mai ifjabb nemzedék nem az 50—60 éves vezérektől idegenkedik, hanem a régi liberális világ külsőleg átfestett papirmasé figuráit nem birja türni maga fölött.* — Igaz férfiakat akar vezérekül, akikkel a korkülönbség mellett is a lelki — egybevágóság forrasztja össze. Nézzünk be ma templomainkba! Ott látjuk ájtatos imába merülve, az oltár előtt térdelve a katolikus férfiakat! *A vallásos férfi, az igaz férfi*, aki a hit igazságait elveknek tekinti, amelyek szerint igazodni a jellemes férfinak kötelessége.

A názáreti kis ház lépcsőjénél állva, a ház gazdájának, a kedves Szent Józsefnek szemlélése közben jutottak eszembe ezek a gondolatok. Lejegyeztem az Ő tiszteletére, a mi megfontolásunkra!

Gy. J.

Propaganda célra ingyen példányok százszámra kaphatók a Tudósító szerkesztőségében (Inczédy-u. 2/2.) a köv. lapokból: Nemzeti Ujság, Uj Nemzedék, Képes Krónika, Magyar Kultura. Ugyanott mindenféle katolikus szellemű lapot meg lehet rendelni.

ÚJ VILÁG.

Egy szentgáli kisgazda vetődött be hozzám. Beszéd közben megemliti, hogy a mult hónapban lelkigyakorlaton voltak a pesti Manrézában.

— Kik?

— Mi huszan, magyarszentiváni és szentgáli kisgazdák, a plébános úrral és a tanító úrral együtt.

Kisgazdák? Tizennyolcan?

... Majdnem leestem a székről — csodálkozásomban. Mert azt tudom, hogy minden faluban akad egy-egy szentantalos öreg bácsi, de még egy zárt lelkigyakorlatot végzett falusi polgárral nem volt szerencsém találkozni.

— Mondja el, hogy' történt.

— Az én megtérésem ott kezdődik, hogy amikor nálunk misszió volt, nagyon rám ijesztett a páter. A káromkodásról beszélt, egyenesen rám mutatott, oszt azt mondta, hogy a káromkodó embereket már messziről meg lehet ismerni. Én híres káromkodó voltam, de hogy már ennyire vagyok, azt nem gondoltam. El is határoztam a javulást, sikerült is.

— És akkor jött a lelkigyakorlat.

— Nem, még egy stáció volt közben, — felelte, nem hagyta magát kizökkenteni, — elkezdtem az első pénteki áldozásokat. Mert ahogy a plébános úr kiprédikálta, hogy mit mondott az Úr Jézus Alapok szent Margitnak, gondoltam nagy dolog ez, jó lesz a kilenc pénteket elvégezni.

— Szóval maga egészen vallásos ember lett.

— Igy gondoltam én is, — egészen a lelkigyakorlatig. De ott aztán láttam, hogy mennyi mindennek vagyok én hijjával. Hogy az a három nap én rám milyen hatással volt, azt nem lehet szavakkal elmondani. Az első nap még nem igen kavart meg. De a második nap már alig birtam a szobát. Ki kellett menni a szabad levegőre, annyira tört bennem valami.

— Mi ragadta meg különösen?

— Legelőször is nagyon megfogott a halálról való elmélkedés. „Itt vagyunk ötvennégyen — mondotta Timár Máté páter — készen vagytok-e a halálra? Ha most, ebben a pillanatban kellene az Isten elé menni, nyugodtan indulnál-e?..." No, én nem, — gondoltam. „Pedig közülünk az egyik első lesz. Kicsoda? Nem tudjuk..." Nem igy mondta ő. Nem lehet azt utánozni. Azt csak az tudja, aki ott volt.

— A többiekre is ilyen hatással volt a lelkigyakorlat?

— Eddig magam voltam első pénteki áldozó a férfiak közül, most vagyunk tizennégyen; az asszonyokkal együtt több, mint száz. Eddig csúfolódtak a vallásos emberen, de most büszkén megyünk még a litániára is. A lelkigyakorlat után való héten meg egész defetáció ment a plébános úrhoz, hogy vigye el őket is. Volt ötven új jelentkező.

— Volt pénzük rá?

— Hát nem volt. Hitelbe mentem én is. Az Istent áldja meg őket! Voltak jó emberek, akik kölcsönöztek nekem is, másnak is. De most nem adnám oda 5000 pengőért, hogy ott voltam. Sőt, ha valaki igérne nekem ötezret, hogy ne menjek fel többet, — Isten látja lelkemet — nem fogadnám el. Most már tudom, hogy mi az a lelkigyakorlat. Kell az az embernek, hogy közben-közben helyreigazitsa.

Nagyon beleveszekedik az ember a napi munkába, meg a gondokba. Nem is gondol a lelkire eleget. Csak most tudom, hogy mennyire boldog lehet az ember itt a földön is. Be is hoztam most az édesanyámat is, hogy csinálja végig ő is itt Pécsett a lelkigyakorlatot. Tartozok ennyivel az édesanyámnak.

— Hol végzi a lelki gyakorlatot?

— Itt fent a Mecseken. Tizennyolcan jöttek asszonyok a mi falunkból, a tanitóné nagyságos asszony vezetése alatt. Már fel is kisértem őket.

Uj világ! Huszonhét éves derék magyar kisgazda. Családos ember. Józan, nyilteszű. Megáldva a magyar faj sok természetes jótulajdonságával. Most beáll a természetfölötti áramlatba. Ilyen talajból virágzik majd a magyar jövő. Egy mondatát soha sem fogom elfelejteni: „Tartozok ennyivel az édesanyámnak". Ilyen dicséretet nem igen kapott mostanában a lelkigyakorlat.

dr. G. Gy.

Katolikus házasság.

(A „Casti connubii" pápai körlevélhez; folytatás.)

13. *„De az összes nagy áldásokat betetőzi és tökéletesíti a keresztény házasságnak az az előnye, amelyet szent Ágoston szavával szentségnek neveztünk s amely jelenti a házassági kötelék felbontatlanságát és a házassági szerződést, mint kegyelmet közvetítő jelet, amivé azt Krisztus felemelte és megszentelte."* A katolikus hitrendszernek egyik dogmatikus megállapítása az, hogy a házasság szentség, a hét szentség egyike. Szentségnek az esetben mondható egy külső emberi tevékenység, ha kegyelmet közlő, kegyelmet, megszentelődést okozó erővel bír, ha a tevékenység mint végrehajtott tény a természetfeletti életelveknek és életenergiáknak nem csupán jelképe, hanem valóságos eszközlője. A külső emberi tevékenység, mely tudatos és szándékkal irányított szavakból, jelekből és anyaghasználatból áll, csupán az isteni mindenhatóság intézkedése folytán lehet természetfeletti ajándékoknak hordozója és kiárasztója. Ugyancsak Krisztus állapítja meg azt is, hogy minő személyi adottságok szükségesek ahhoz, hogy valaki valamely szentségi tevékenységhez jogosultsággal birjon. A házasság szentségénél az emberi tevékenység a házasság megkötésében, a szerződésben áll előttünk.

14. *Mikor tehát a hivek őszinte lélekkel megadják a házassági beleegyezést, akkor önmaguknak megnyitják a szentségi kegyelem kincstárát".* Egészen egyedülálló, hogy a házasság szentségénél a jegyesek egymásnak szolgáltatják ki a szentséget, tehát önmaguk nyitják meg önmaguk számára a kegyelmek tárházát. Abban a pillanatban, amikor a menyasszony beleegyezését adja, befejeződött a szentségi tevékenység és a megszentelődés az egyéni felkészültség és lelki megnyitottság arányában bontakozik ki. Erre a pillanatra nagy lelki átadással, figyelemmel és erénygyakorlattal kell készülni és nem szabad az esküvői és lakodalmi gondoknak és idegeskedéseknek oly arányt ölteniök, hogy azokban a szentség felvételének időpontja minden élményszerü hatás nélkül oldódjék fel. Az esketö pap már az érvényesen megkötött házasságot áldja meg és szoros értelemben vett eskü megható ősi szokás jellegével bír. A pápai szózat „őszinte" lélekkel adott beleegyezéséről beszél. Vagyis a házassági beleegyezés nem csak külső szó, hanem belső akarásnak külső megnyilvánulása.

15. Ha részletezni akarjuk azokat a kegyelmi ajándékokat, melyek a házasság szentségéből fakadnak, első helyre kell tennünk a természetfeletti életnek állandó forrását, a megszentelő kegyelmet, melyet a házasság, mint élők szentsége az emberi lélekben megnövel, felfokoz. A házastársak tehát inkább Isten gyermekei, mint voltak a házasságkötés előtt. A megszentelő kegyelem növekedésével együtt jár az egész természetfeletti belső világnak fejlesztése azzal, hogy a belénk öntött erények és a Szentlélek ajándékai ugyancsak megnövekednek. Tehát a házastársak inkább hivő, inkább bizakodó Istenszerető lelkek, mint voltak a házasságkötés előtt, alkalmasabbak a segítő kegyelem magával sodró erejének felfogására, mint annak előtte. A házasság szentségében részesülő férfi tehát nem fogja osztani az evangéliumi meghivott férfi kifogását: „Felesé-

get vettem és azért nem jöhetek" (Luk. 14.), hanem éppen ellenkezőleg a házasságban a lelki életnek felfokozó erejét fogja megtapasztalni. Azonban aláhuzottan kell megemlítenünk a körlevél szavaival, hogy ebben csak azok részesülhetnek, akik „a szentség működése elé akadályokat nem gördítenek".

SZOCIÁLIS KÉPZÉS.

A nyomorenyhítés már nem karitatiu kérdés.

A *Quadragesimo anno* — amint erről már többször volt szó — *az emberiség örök üdvösségének legfőbb veszedelmét a fennálló gazdasági és társadalmi rendszerben, a vagyon- és jövedelemeloszlás igazságtalanságában és abban látja, hogy a törvényhozás mindezt nemcsak eltüri, de szentesiti is.* A legtöbb nyugateurópai államban — ha nem is valláserkölcsi szempontból, hanem nemzeti és állami érdekből — keresik is a helyzetnek korrektivumait, csak épp nálunk késik ily irányu erőteljes változtatási törekvés. A jelzett államokban rendszerint egy-egy kimagasló egyéniség varázsa állitotta a tömegeket a cél szolgálatába; *nálunk — ugy látszik — a közhangulatnak kell kialakulnia, hogy az államhatalom a megfelelő utra térjen.* Ez a Qu. a. érvényesülési útja is.

A Quadragesimo anno a jelen helyzet erkölcsi bajait röviden összefoglalja, *a házasság, a családi élet és a közerkölcsiség válságában.* E lapban foglalkoztunk már a jelen gazdasági és társadalmi berendezkedésnek a házasságra és családi életre kiható magyarországi káros következményeivel (az utolsó 4 év alatt az előző 4 évhez viszonyítottan 20.000 házassággal és 80.000 születéssel kevesebb stb.); ez alkalommal *a közerkölcsiség hanyatlását mutatnók be néhány, magyarországi számadattal.*

Ezeket a számadatokat a biróságok munkájában, a bünügyi statisztikában találjuk meg. (De mennyi még az, ami nem került oda!) Itt csak röviden jegyezzük meg, hogy az 1930. előtti 3 évhez viszonyítottan az 1930. utáni *3 év alatt* a büntető ítéletekkel végződő *bűnesetek száma 42 %-kal emelkedett.* (Az 1930. év a választó vonal a jobb és rosszabb gazdasági viszonyok közt.) Részletes adataim az első 3 évről nincsenek kéznél, de módomban van összehasonlítani az 1931. és 1933. évek büntető itélettel végződő bűneseteit.

Elitéltek 1931-ben 73.960 felnőtt egyént,
„ 1933-ban *92.009* „ „ .
(A fiatalkoruak aránya még rosszabb.)

Tehát csak az utóbbi 3 év alatt is (a közbeeső évet nem számitva) *37.6 %-os az emelkedés.* A 18 éven fölüliek közül *1931-ben krb. minden 75-ik embert, 1933-ban krb. minden 60-ikat itélték el.*

Ha most azt vizsgáljuk, hogy a bünözés mily téren emelkedett leginkább, akkor azt találjuk, hogy *a megélhetéssel összefüggő anyagi téren az emelkedés 43 %-os.* Még vigasztaló, hogy nem a súlyosabb természetüekre esik a nagyobb arányú emelkedés, de viszont *a kisebbek, a járas-*

bíróságok hatáskörébe esők annál inkább emelkedtek, és pedig 90.6 %-kal. Ezek közül pedig:

a pénzhamisitás, stb.	157.—	%-kal,
a közegészségellenesek	43.4	„
a lopás, stb.	97.9	„
a zsarolás	300.—	„
a sikkasztás, stb.	60.7	„
az orgazdaság, stb.	107.—	„
a csalás, stb.	49.6	„
a vagyonrongálás, gyujtogatás	88.9	„ , stb.

A járásbíróságok és törvényszékek által kiszabott *szabadságvesztések egy év alatt átlag 7.200 évnek felelnek meg*, átlag fejenkint 100 nappal, *ami megfelel 7.430 ember egész évi állami eltartásának* (nem számitva persze a különféle rendőri büntetéssel kiszabott szabadságvesztéseket, ami mind összeszámitva, krb. 3.000.000 elveszitett évi munkanapot jelent) *s ezek nagyobb része a megélhetéssel összefüggő anyagi természetü bünökre esik.*

Kétségtelen, hogy jobb viszonyok közt is voltak büncselekmények, de kétségtelen, hogy az 1931- és 1933-ra eső *4.241 bünöző többlet szabadságvesztése közötti 210 évi, 76. 650 napnyi többlet a gazdasági viszonyok rosszabbodásának a következménye.* A gazdasági viszonyok ily nagyarányu romlását pedig a Quadragesimo anno a liberális kapitalista gazdasági berendezkedés terhére irja.

Miután pedig az ily irányu testi-lelki nyomor ellen csak a *Quadragesimo anno-szellemü szociálpolitikával lehet eredményesen küzdeni s ezt Qu. a. katolikus kötelességgé is teszi*, azért komolyan kell a szociális és gazdasági kérdések iránt érdeklődnünk (ami nem egyenlő a karitativ-szociális tevékenységgel, bár ez *is* szükséges). A közszellemet, a közéletet kell kereszténységszellemüvé alakitani. S ehhez, mint eszközt a Qu. a. először az *egyéni keresztény nevelődést*, aztán a *polgári jogoknak és kötelességeknek kereszténységszellemü gyakorlását* jelöli meg. Sokezer testvérünk nem került volna börtönbe, ha az államhatalom keresztény szellemben gondoskodott volna a munkaalkalom általi megélhetésükről. A *kevesek tulzott szabadsága* és szabadossága (pl. a „szabadverseny") *juttatta az ezreket* testi-lelki nyomoron keresztül a — *fogságba.*

Az irgalmasság egyik cselekedete: „A fogságban lévőket kiváltani". Még jobb: oda se juttatni, engedni. Ennek eszköze lenne a kevesek tulzott szabadságának korlátozása igazi keresztény szellemü kormányzással. Erre törekedjünk polgári jogaink gyakorlásával!

Perr Viktor.

Divat.

Egy filmsztárnak mondott női személyiség került vissza Kaliforniából Landauba. Arca sápadt volt — nyilván az „élettől" — orra azonban vörös, — nyilván a szesztől. A vörös orrot kaliforniai divatnak nyilvánitotta. És mi történt? Két hét mulva valóságos orrfényesitő műszereket kellett a fodrászoknak beszerezni a sztár színvonalán mozgó személyiségek részére.

Katolikus kézbe katolikus lapot!

SAJTÓ.

Pécstől—Budapestig.

Már indulásra nyújtózkodott a pécsi állomáson a pesti gyors, amikor az egyik II. oszt. fülkében az ablaknál elhelyezkedtem. Szembe velem egy jól fésült fiatal ember, 20 f-es Milliók könyvét forgatta unottan kezében. — Így ültünk szótalan idegességgel egymással szemben egész úton. A fülkében elhelyezett utazó táskák gazdáiként két nő is helyet foglalt — egymásnak jó ismerősei — egy fiatal asszony s egy fiatal (?) úrileány. — Mi ketten férfiak hallgattunk — ők ketten egymás közt szünet nélkül beszélgettek. A fiatal asszony — mint boldog beérkezett, — sorba vette és sorba dícsérte az összes leánykori fiú ismerőseit, udvarlóit. Előkerült az otthon! Kedves tisztelettel tárgyalták meg a mamának s a papának egészségi állapotát, amely az előrehaladott koruk ellenére is — hála Istennek — mindkét részről kielégítő. „Jaj a papa — mondja a fiatal asszony — olyan jó étvággyal eszik meg mindent — s még fel sem kel az asztaltól, már azt kérdezi, hogy mi lesz holnap az ebéd. Különösen szereti a libamájat." S ezután szakszerű kioktatás következett arról, hogy mivel és hogyan kell a libát tömni, hogy 1 kilós májája legyen. A családi témánál kegyeletes érzéssel emlékeztek meg a gyászesetekről. A fiatal asszony megható részletezéssel beszélte el nővérének váratlan halálát.

Egy pillantás balra az ablak felé — ahol mi ketten férfiak csendben olvasgattunk — újabb beszéd-témát adott a hölgyeknek s irodalmi igényeikről nyilatkoztak, amely a regényolvasásban merül ki, Gárdonyi és Mikszáth favorizálásával. Állandó látogatói a pécsi Szabad-Lyceum előadásainak, már foglalt helyük van a városházi közgyülési teremben. — Talán az én papi mivoltom adta az eszmetársítást, mert a folytatólagos beszélgetésben arról tettek vallomást, hogy mindketten a budai külvárosi plebánia templomban szoktak vasárnaponként szentmisét hallgatni. Majd visszatértek a gyermekkorba, amikor még a zárdai polgári leányiskolának voltak növendékei. Őszinte lelkesedéssel beszéltek a jó apácákról, külön megnevezve azokat, akik „olyan aranyosak" voltak. — Itt sokáig időztek, vonatunk már elhagyta Ercsit, amikor arra került a sor, hogy a pesti programmot megbeszéljék, mit is fognak csinálni, milyen bevásárlásokat fognak eszközölni a székesfővárosban. — Egyik sem gyujtott rá cigarettára, nemes konzervativizmust mutatott külsejük is. Úgy ahogy beszédjükben megmutatkozott lelkük, egyéniségük — a középosztály értékes, vallásos s így tiszteletreméltó, ájtatos női neméhez tartoztak. — Megérkeztünk a Keleti pályaudvarhoz, vonatunk a váltók biztos beállításán lassított menetben közeledett a végállomáshoz. — Öltözködünk, utazó táskák kézben! Az egyik hölgy — a szende leányzó — a vonat megálláskor izgatottan sietett vissza a fülkébe. *„Jaj, az ujságomat, majd itt felejtettem, pedig még el sem olvastam s enélkül nem egész a napom."* S mint féltett kincsét, mint drága kedvencét rejtette el kabátja alá a . . . . . -t — *nem katolikus napilapot.* — Mintha megütöttek volna! Taxiba ültem, de nem vettem észre a főváros villany fényben ragyogását, a Rákóczi út reklámjait, egymás után zaklattak a gondolatok: „Hát lehetséges ez? Tényleg egy vallásos katolikus nőnek lehet mindennapi szellemi s lelki igénye az, amit egy nem katolikus lap naponként feltálal olvasóinak! Nincs itt valami nagy tévedés! Valami nagy ellentét, következetlenség? Hol a hiba?" Mint valami érdekes lelki probléma álltak elém ezek a kérdések! Pécstől Pestig csupa jóság szólt a beszédjéből — s mégis a forrás, amelyben naponként megitatja lelkét, nem tiszta. A mesebeli juhászlegény jutott eszembe, aki nyájával tiszta folyású patakhoz ért, de nem itatta meg báránykáit. „Megnézem majd a patak forrását — mondotta s ha az tiszta, megitatom a nyájamat." Gyors futással odaér a

patak eredetéhez s csodálkozva látja, hogy *egy döglött kutyának szájából csobog a forrás vize. — Nem itatta meg bárányait. — Mikor lesznek már* ilyen okosak legalább a mi jámbor hiveink? Hol van a katolikus önérzet? Hol van az érzékeny lelkiismeret? Katolikus lélek? — Erről számot kell ám adni egykoron majd az Örök Bíró előtt is!

KATOLIKUS SZERVEZKEDÉS.

Rést ütöttek a gáton.

Mi a gát?

A jelen esetben a házasság. Ez szab határt az érzékiség hullámzásának. Ez biztosítja a nyugodt, rendes lefolyását annak az építő-romboló áradatnak. Ha gátak közé szorítjuk, malmokat hajt és hajókat hordoz: „életet" ad és életet visz. Ha leomlik a gát, mocsár lesz belőle, mely állandóan a halál leheletét bocsátja magából, éjjeli lidérceket és lápvirágokat termel. A gátat Isten építette! Ember, hogy mertél hozzányúlni? . . . Ő alkotta a titokzatos erőket, Ő ismeri hatalmukat és rendeltetésüket, Ő szabta útjukat és irányukat . . . Ember, hogy mertél belekontárkodni? . . . A bűvészinas sem tudta az áradatot megállítani, csak megindítani . . . Most láthatod te is, hogy az életet hordozó folyam hogyan lett árvízveszedelemmé és hogyan posványítja el az országokat . . .

Mikor ütöttek rést a gáton?

Akkor, amikor behozták és kötelezővé tették a polgári házasságot, megtoldva mindjárt a könnyű elválás lehetőségével. Mintha csak érezték volna, hogy ilyen alapon úgysem lehet sokáig együtt maradni.

De hiszen ez csak erősítette, támogatta az egyházi házasságot: egy kötelék helyett lett kettő.

Igen. Támogatta, „mint az ágyúgolyóbisok a vár falát" (Pázmány kifejezésével élve). A házasságtörőket szalonképessé tette. Az állam önkénytelenül is segédkezik abban, hogy az elváltak s újra házasodók és az akárhányszor elváltak és újra házasodók — a társadalom előtt mintegy államilag igazolva legyenek. Sikerült elérni, hogy a házasság — az emberek szemében! — a félve tisztelt szentségi magaslatról elkerült a papir-szerződések színvonalára. Így erősítették meg a házasságot! Az Isten kösziklagátját papírral ragasztották végig. Az emberek azt hitték, az egész papirból van. Nem vették komolyan. Nem törődtek vele. Nem ápolták, nem erősítették, nem gondozták (a gátat gondozni kell!) — így támadt a rés, amelyen kitört az érzékiség áradata és mocsárrá változtatta azt a gyönyörű vidéket, ahol azelőtt „élet" termett . . .

Lehet-e még segíteni?

A Hercegprímás azt mondja, hogy igen: az állam ismerje el a bevett vallások (katolikus, kálvinista, luteránus, görögkeleti, unitárius, zsidó) házasságait úgy, hogy ezek híveit ne kötelezze polgári házasságkötésre is. Ezzel emelni fogja a vallási házasságok megbecsülését, vagyis jóváteszi előbbi hibáját. Erre köteles is! — De nem ez a fő. Hanem az, hogy így majd *csökkenni fog a válások száma:* ennek a szerencsétlen országnak a legnagyobb rákfenéje, a ráknál is veszedelmesebb — ma már szinte járványos — betegsége.

Nem látom, hogyan?

Egyszerűen. Aki komoly házasságot akar kötni, az nem fog az egyházi mellett egy polgáriba is belemenni. Ezzel aztán a válás lehetősége is ki van zárva. És nem lesz minden kis veszekedésből „Isten áldjon meg", hanem — tudva, hogy úgysem lehet válni — meginl szépen összetörődnek: mindkettőjük, a gyermekek és a haza javára.

*

Minden katolikusnak szent kötelessége tehát, hogy oda sorakozzék a Hercegprimás által kibontott zászló alá. A házassági törvényt módosítani kell! Az elődök hibáját jóvá kell tenni minél előbb. Nem vagyunk annyira erősek, hogy még egypár ezer magyar gyermeket kidobhassunk a családtalanság pusztító éjszakájába.

*

Vas vármegye volt az első, mely 1895-ben üdvözölte a kormányt az új házassági törvények beterjesztése alkalmából. És most — 40 évvel később — ugyancsak Vas vármegye törvényhatósága az első, mely a kormánytól a házassági törvények revízióját kéri.

Igy kell jóvátenni az apák bűnét! Igy kell állást foglalni minden törvényhatóságnak, minden magyar embernek, aki a haza javát akarja!

(— ő)

A gát.

Irta: *Pierre l'Ermite.*

Egy derék múzeumőr ismerősömmel találkoztam multkorában.

Enyhén pocakos, rózsaszínképü ember, aki — miközben fontoskodva tömögette a pipáját — előadta az őt ért sérelmek litániáját.

Volt a panaszok között jogos és kevésbbé jogos is; de voltak bizony olyanok is, melyek egyáltalán nem állták meg a helyüket.

*

Sorra meg kellett volna vitatnom valamennyit.

De én először is nem vagyok barátja az ilyenféle vitatkozásoknak, azután meg az ég is olyan édesen kék volt; ragyogott a nap és a fák kedvesen nyujtották felénk zöldelő ágaikat... Húsvéti vakáció volt!

Tehát igy szóltam hozzá:

— Durand papa, elmesélek magának egy kis történetet...

Ő csak eregette szaporán a füstfelhőket és gyönyörködve nézte, mint szállnak föl, az égboltozat felé... aztán leverte a dohányt a pipája széléről és minden szót hangsúlyozva felelte:

— No, hadd hallom!

*

— Ime!... Néhány évvel ezelőtt Amsterdamban jártam és ott hallottam a következő tragikus esetet:

Egy éjszakai vihar alkalmával a tenger vad hullámai széles rést törtek a gáton, mely az egyik partot védte az áradás ellen.

A polgármester — egy jóságos, 80 éves aggastyán — tüstént meghúzatta a templomok vészharangjait és összehivta a szomszéd falvak vezető embereit.

Eléjük tárta a vidéket és egyúttal az országot ért szörnyü veszedelmet.

...A gát, mely az egész vidéket védi — mondta — át van törve. A következő dagály idejére föltétlenül ki kell javítani.

...Ha a rés addigra nem lesz teljesen elzárva, bekövetkezik a végzetes összeomlás.... A tenger kiönt, elárasztja a földeket, megsemmisíti a falvakat és az embereket is.

... Sürgősen hívjátok össze tehát a munkabíró férfiakat és asszonyokat és szólítsátok fel őket, hogy jöjjenek azonnal és tömjék be a rést a gáton.

*

A megrémült előljárók élénken helyeseltek: „... Igen, igen, mindent meg kell tenni, amit csak lehet!"

De később — maguk között — keserüen kifakadtak.

— Kilyukadt a nagy gát... És mindjárt minket rángatnak elő!.. Először utána kellett volna nézni, hogy nincs-e valami építési hiba és szólni a vállalkozónak... ők felelősek a kárért...

Kitört az általános méltatlankodás.

... Bolondját járatta velünk a polgármester úr... Éjszaka közepén zavart fel bennünket, hogy elkérje az embereinket, akik — ha most erre a kemény munkára mozgósítanánk őket, ami nem is tartozik rájuk, — minden bizonnyal dühbe jönnének és talán többet újra sem választanának bennünket.

... Igazuk volna!

... A nagy gát... messze van... nagyon messze!... Mit érdekli az őket!?

... A házat, mely egyedül az övék... a földjüket... azt féltik ők!...

Találjon ki mást a polgármester!...

*

Igy is történt minden.

Az előljárók összeültek és alárendeltjeikkel egyetemben kijelentették, hogy véglegesen és minden erejükkel visszautasítják a közérdekü áldozatot.

... No, de ki látott ilyent!? Hogy rendelkezik velünk ez a szerencsétlen polgármester!... az ágyból rángat ki bennünket, hogy követ talicskázzunk és cementet csináljunk!...

... És ha meghalna ott valaki közülünk, vajjon adna-e ő kenyeret az asszonynak és a gyermekeknek?...

... Ugyan... A középkorban lehetett csak ilyesmit csinálni!... De ma... ma már öntudatosak az emberek... és szervezve vagyunk... ma már nem tömhetik tele a fejünket ilyen ostobaságokkal!.. Nem, nem!...

*

Mégis titokban mindegyik elhatározta, hogy a maga részéről megteszi a szükséges óvintézkedéseket.

A nagy gátról senki sem akart hallani, de egy kicsit azért mindenki épített a *saját háza* körül.

És pedig nagyon ügyesen, a legjobb kőből és elsőrendü cementből.

Ezzel a gáttal, ezzel a kis vaskos tallal minden házacska egy olyan vár benyomását keltette, mely bátran szembeszáll minden veszedelemmel.

A férfiak nyugodt boldogsággal pipázgattak a ház előtt.

És mindegyik nyugodtan aludt — csöndes gúnnyal gondolva arra a huncut polgármesterre.

*

De mi történt?

Néhány hét múlva bekövetkezett a nagy áradás.

A tenger erősebb dühvel támadt a nagy gátra, mint az előző hónapokban és fékevesztetten tört át a még mindig nyitott hasadékon.

A gátat egész hosszában felborította és most már ellenállás nélkül áradt szét a földeken; mint könnyü szalmaszálat sodorta magával a kis magángátakat... fölborította a házakat... hullámaiba fojtva az embereket, állatokat...

*

... Ezt a történetet mesélték nekem Amsterdamban, mondtam a múzeumőrnek, aki pipája hamuját verte ki a cipője talpán.

Közömbös szemmel nézett rám:

— Nem jelent sokat a maga története! Párisban vagyunk... nem Amsterdamban.

— De már itt is megvan a rés. És ha mindenki csak a *maga családjával* törődik, könnyen átszakadhat a nagy gát.. Nem gondolja, hogy össze kellene fogni *az elavult házassági és válási törvények ellen?*...

— Ugyan, fölösleges túlzott aggodalom az egész!...

— Igen, fölösleges... mint a gát...

*

Ennél a szónál elváltunk.

— Ejnye... — gondoltam — ma megint egy pohár édes vizet öntöttem — a tengerbe... Miért is fecsegtem annyit?....

Mégis visszapillantottam.

Kissé előrehajolva, hátul összekapcsolt kézzel megy... megáll... vitatkozik magában... sokszor ez a leg-

eredményesebb vitatkozás. Ismételgeti:

— A gát;... A gát... Egészen megizzasztott a gátjával!

*

Hát mégis jó volt ez az én történetem?... És ha úgy elmesélgetnék mindenfelé... ki tudja?... minden megtörténhetik!... talán a franciák okosabbak lennének, mint voltak valaha ezek a szegény hollandusok.

Fordította: **Dr. H. Cs.-né.**

Előzetes jelentés.

A Katolikus Akció az idei nyáron is megrendezi a zárt férfi lelkigyakorlatokat. Hat alkalommal lesz 3—3 napos lelkigyakorlat. Még pedig a jezsuitáknál a Pius Internátusban: június 28, 29, 30. — Augusztus 18, 19, 20. —

A Szent Mór Kollégiumban pedig: július 2, 3, 4. — Július 7, 8, 9. — Augusztus 18, 19, 20. — Augusztus 25, 26, 27. —

Az ellátás díja — beleszámítva az első nap előtti vacsorát és a negyedik napi reggelit is — 12 pengő.

Azért jelezzük jóelőre a lelkigyakorlatok idejét és költségét, mert tavaly egypáran lemaradtak anyagi okok miatt. Már most kezdjük el a gyüjtést erre a szent célra — a lelkünk érdekében, — hogy megszerezhessük magunknak ezt a nagy lelki élményt: a zárt lelkigyakorlatot.

Pécsi Katolikus Nők!

Mindenkinek figyelmébe ajánljuk, hogy a közös női lelkigyakorlatok az Oltáregylet rendezésében az idén *április 8—12-ig lesznek a székesegyházban d. u. 6 órakor.* Délelőtt 9 órakor szentmise a népoltárnál, utána szentbeszéd. *A szentbeszédeket Somogyi Jenő jezsuita atya tartja.* A közös gyóntatás április 11-én pénteken délután lesz. Az Oltáregylet, kongregációk és a női egyesületek ezen a lelkigyakorlaton vesznek részt!

Használjuk ki a kegyelem napjait lelkünk üdvösségére és a szentgyónásban és áldozásban megtisztult lélekkel készüljünk a húsvét megünneplésére!

Senki ne várjon névre szóló meghívót! A templomokban hirdetik majd a lelkigyakorlatokat és mindenki úgy vegye ezeket a szavakat, hogy az Úr Jézus személyesen kopogtat szíve ajtaján. „Ma, ha az Úr szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket". (Zsolt.)

Pécsi Katolikus Férfiak!

Közelednek a lelki megújhodás napjai és méltóbban nem is készülhetünk a húsvéti szentgyónásra és áldozásra, minthogy résztveszünk a férfiak közös húsvéti lelkigyakorlatán.

Április 1—5-ig minden nap este 8 órakor P. Hász Brokárd kármelita atya tartja a lelkigyakorlatos beszédeket a *székesegyházban.* Hogy a napi munka fáradsága se legyen ok az elmaradozásra, ezer ülőhelyről gondoskodtak. *Április 5-én, pénteken este közös nagy gyóntatás a székesegyházban* és szombaton reggel szentáldozás.

A kongreganista és credista férfiak testületileg vesznek részt a közös lelkigyakorlatokon! Minden kongregánista és credista hozzon magával még egy jóbarátot, hogy megteljen a székesegyház hitvalló férfiakkal!

Figyelő.

431 HAZAFIAS EGYESÜLET ÉS 16 MILLIÓ PENGŐ ADMINISZTRATIV KIADÁS. Talán örülnünk kellene, hogy a történelmi Magyarország 9 hazafias egyesületével szemben a csonkaországban 431 egyesület ébreszti a hazafiság szent tüzét, de nem tudunk örülni. Sem az egyesületek nagy számának, sem a 16 millió pengő eladministrálásának. Mit végzett ez a közel félezernyi egyesület és hol, miben mutatkozik az évi 16 millió pengőnek s ezenfelül az évi 7 millió pengő „személyzeti kiadás"-nak az ellenértéke? Hiába keressük — tizenöt év után is — azt az egységes, józan, egészséges nemzeti közszellemet, amely nélkül a ránk váró nagy feladatokkal megküzdeni nem tudunk. Tettek-e valamit Széchenyi még ma is korszerű gondolatainak a megvalósítására?! Amit nálunk hazafiságnak és irredentának neveznek, alig ér többet, mint szép és bánatos szavaknak zengő sokaságát, mint henye, álmatag lelkeknek elfáradhatatlan csodavárását. Nálunk a rengeteg hazafias szóvizenyőn rengeteg retorikai buborékok keletkeznek és pattannak szét azonnal. Nagyszerű formája a kötelesség elől való gyászos megfutamodásnak, amikor szó és nótaözönbe fojtjuk bánatunkat, a cselekvés és bátorság hiányát, a csüggedés és vigasztalanság keserűségét. Sose halunk meg — sose volt úgy, hogy valahogy ne lett volna. Ezzel aztán el is bocsátjuk magunktól zsörtölődő lelkiismeretünket, amely néha-néha mégis csak felsivít bennünk.

*

A liberális „arany kor" sujtásos, szóvirágos, kongó hazafiságát már régen fel kellett volna váltania egy igazabb, mélyebb hazafiságnak. Mélységesen megcsömörlöttünk attól a hurrá-hazafiságtól, amely folyton a dobot veri, a zászlót lobogtatja, éljent kiabál, azonban künn az életben becsületes és lelkiismeretes munkáról fogalma sincs, hősi önfeláldozásra pedig álmában sem képes. Sem a nemzetnek, sem a sokat emlegetett hazának nincs abból haszna, ha egy csomó ember politikai ünnepségeket rendez s a felgyujtott görögtűznél saját nagyságában és úgynevezett önzetlenségében gyönyörködik. A kereszténységnek semmi köze sincs az iparszerűleg űzött hazafiaskodáshoz, amely igen sokszor csak cégerül és ugródeszkául szolgál pár türelmetlen, könyökölő stréber előmeneteléhez. Aki igazán szolgálni akarja a hazáját, az ne csak a léleknélküli dicséret és tömjénezés özönében tegye azt, hanem az egyszerű, munkanapokon álljon helyt. Kevesebb egyletesdit, kevesebb tagdíjat és mélyebb, tartalmasabb hazafiságot!

*

A ROTARY CLUBOK VÉDELMÉBEN a „Fiatal Magyarság"-ban cikket irt Imre József, a mozgalom egyik magyar vezetője. Amit cikkében elmond, azt már több helyen olvastuk. De ez az irás sem alkalmas arra, hogy végleg tisztán lássuk a Rotary céljait és törekvéseit. Arra a gyakran ismétlődő vádra, hogy a Rotary alapitói szabadkőmivesek s hogy a vezérkarban ma is sok a szabadkőmives, Imre József azt feleli:

„A Rotary felnőtt emberekből tevődött össze, akiknek egy része a Rotaryban való munkálkodása előtt a szabadkőmivességben gondolta megtalálni azt a helyet, ahol a közügyek iránti érdeklődésének és szolgálatra készségének kielégülést találhatott. Viszont a rotaryanusnak, ha már egyszer áthatotta a Rotary-mozgalom egyenes, tiszta, minden titokzatosságtól mentes programmja, sem a szabadkőmivességre, sem más mozgalomra szüksége nincsen".

Hogy Imre József ilyen loyalis hangon nyilatkozik a szabadkőmivességről, azt teljesen megértjük. Hiszen valamikor érdemes páholytag volt. Mi azonban nem tudunk ilyen naivak és jóindulatuak lenni a szabadkőmivességgel szemben egyszerüen azért, mert tiszteljük a tényeket. Ez utóbbi tizenötév alatt annyi komoly leleplezés jelent meg a világszabadkőmivesség forradalmi tevékenységéről, sötét összeesküvéseiről, politikai gyilkosságairól, vallásgyülölő cselekedeteiről, hogy a

páholytagságot nem lehet csak úgy kezelni, mintha valaki egy Jótékony Asztaltársaságnak, Sportklubnak, Saskörnek, vagy a Kisfaludy Társaságnak lett volna a tagja, mielőtt a Rotaryba lépett. A háború után jelent meg egyszerre Bécsben és Németországban Wichtl Frigyes osztrák képviselő szenzációs könyve: „Weltfreimaurerei, Weltrevulution, Weltrepublik" cimmel, amelyben a szerző teljesen hitelt érdemlő bizonyitékokra támaszkodva megállapitja, hogy az utóbbi félszázad mondhatni összes forradalmainak és politikai természetü gyilkosságainak legtitkosabb hátterében ott dolgozott mindig a szabadkőmivesség keze: Közismert dolog, hogy a trónörökös gyilkosai, a gyilkosság irányitói páholytestvérek voltak. A mexikói, spanyol, portugál s az orosz forradalom vezetői szabadkőmivesek voltak. A Tisza-gyilkosságban szereplő Kéri— Krammer Pál és Pogány József, a Károlyi forradalom vezérlő szellemei — Jászi, Kunfi, Ágoston Péter, Szende Pál stb. — exponált szabadkőmivesek.

Az Eötvös páholy 1918. évi titkári jelentését és főmesteri beszámolóját tartalmazó füzet 7-ik oldalán a következőket irja a szabadkőmives végcélról: „December 18-án dr. Bálint Lajos testvér a szabadkőmivesség initiáló hivatásának megfelelően azokról az eszmékről szólt, amelyek a ma még messzi jövőben az emberek közti ellentéteket teljesen megszüntetnék s igy az emberiség igaz boldogságát megvalósitanák.

„Ezek a végcélok a kozmopolitizmus, atheizmus és kommunizmus."

*

A Kazinczy páholy 1917. évi jelentésében igy szól:

— A nagy világégésben egy páholy kis lángját ki látja? Látjuk mi, akik ápolgatjuk... mert ismerjük a törvényt, hogy lánggal gyújthatunk s kellő világosságot hozhatunk, ha megvan a Trockijok és Leninek bátorsága, hogy az előidézett tüzet uralni is tudjuk, nemcsak létrehozni."

A szabadkőmivesség titkos, földalatti, forradalmi szervezet. Nem ok nélkül oszlatták fel a vörösforradalom után nálunk, s nem ok nélkül törölte el Mussolini és Hitler a föld szinéről. Aki ilyen társaságban „gondolta megtalálni esetleg, azt a helyet", ahol a közügyeket szolgálhatja, az vagy elképesztően naiv volt (akadtak ilyenek is), vagy vérbeli felforgató. Lényegében, céljaiban tökéletesen ellentétben állt minden társadalmi, politikai, vagy világnézeti alapon álló egyesülettel. Éppen azért nem lehet előkelő hanyagsággal, vagy nagyon is tudatos tervszerüséggel úgy kezelni, mint pld. a Hivatalnokok Társaskörét, vagy a Muskátli jótékony asztaltársaságot, mert a páholy tagság súlyos világnézeti szolidaritást jelent a vakolók egész eszmevilágával.

*

Dehát minek felhánytorgatni a multat, miért kutatjuk, hogy ki hol volt azelőtt? Hiszen ez nem keresztényi dolog! Igen, mi is azt mondjuk: megbocsátani mindazoknak, akik belátták és megbánták tévedéseiket. Sokan vannak ilyenek is, és mi örülünk legjobban a megtérőknek, ha lélekben is megtértek, és nemcsak külsőleg, mivel hivatalosan nem működhetnek, nem oszthatnak tejet a páholyok a szegény egyetemi hallgatóknak. Mert hiszen a jótékonyságot, a karitászt, a humanitást hirdették.

De a szabadkőmives páholyból való kilépés nem olyan egyszerű. Alkotmányuk szerint, ha valakit egyszer szabadkőmivessé avattak, nem léphet ki soha a páholyból. Mert szerintük az avatás eltörülhetetlen jegyet nyom a testvérekre, mint a keresztség, vagy bérmálás. Amikor Polónyi Géza, volt igazságügyminiszter (aki Szabadkőmives emlékeim cimen le is leplezte őket) kijelentette a parlamentben, hogy szabadkőmives volt, de már nem az, a „Kelet" cimü hivatalos lap azt irta: ... „Kedves Polónyi testvér, a szabadkőmivesség olyan, mint a keresztség: eltörölhetetlen jelleg. Aki harminckét évvel ezelőtt szabadkőmives volt, az ma is az. Legfeljebb szabálytalan testvér a neve"...

Ismeretes, hogy Polonyi Gézát ettől kezdve haláláig üldözték, mint a vadat, a liberális és szabadkőmives lapok. Imre Józsefnek tudnia kell, hogy nem könnyü dolog lemosni a szabadkőmives jelleget, hogy a testvérek szá-

mon tartják minden lépését és felelősségre vonják minden cselekedetéért.

Ezért ne csodálkozzanak a Rotary Club jóhiszemű tagjai, ha bizonyos fenntartással és óvatossággal kisérik a működésüket azok, akik ismerik a szabadkőmivességet s tudják azt is, hogy nagy számmal vannak közöttük olyanok, akik valaha aktiv szabadkőmivesek voltak. S legfőkép ne higyjék azt, hogy aki őket kritizálni merészeli, az a világosságot, a haladást, az emberiességet s minden nagynak és elbűvölőnek a csúcspontját kritizálja. S ha valaki nem rotarysta, még nem okvetlen a butaságnak, sötétségnek és elmaradottságnak a reakciós lovagja, ahogy némely rotarysta úr mérsékelt gőgjében elképzeli....

NYILAS PÉTER.

Hirek.

A Szociális Misszió szociális tanfolyama. A Szociális Missziótársulat régi tervét valósította meg, amikor február 13-én megnyitotta szociális kurzusát. Az érdeklődés oly nagy volt, hogy a misszió helyisége szorongásig megtelt közönséggel. A kurzust Virág Ferenc megyéspüspök szavai vezették be. A megyéspüspök gondolatokban gazdag megnyitója után a Szociális Misszió elnöke, Gyarmathy Miklósné ismertette a kurzus célját és menetét. Azután Mattyasovszky Zsolnay Margit tartott előadást a Stefániáról és csecsemővédelemről. Tegzes László dr. a menhelyről, napközi otthonról, árvaházról, javító, patronázs- és kistestvér-mozgalomról beszélt. Végül Virág Ferenc megyéspüspök záró szavaival a kurzus első előadása véget ért. A kurzus a hallgatóság lankadatlan kitartása mellett a már ismertetett tanterv szerint tovább tart.

A Mindenszentek templomának hívei által rendezett teaest fényes sikerrel folyt le a Budai Külv. Kat. Körben. A tombolával egybekötött teaestre zsufolásig megtelt a kör minden helyisége. Megjelentek a teaesten: Virág Ferenc megyéspüspök Farkas József püspöki titkár kíséretében, Czernohorszky József apátplébános, Makay István h. polgármester és Sebestyén Lajos dr. városi tanácsnok. A müsort szavalatok, kisebb tréfás színdarabok, táncszám, vidám énekparódiák töltötték ki, amelyet Radnai Antal karnagy kántor konferált be igen ügyesen. A templom vezetősége ez uton is köszönetet mond mindazoknak, akik úgy anyagilag, mint erkölcsileg hozzájárultak az est sikeréhez. A teaestély tiszta jövedelme 1155 Pengő volt, amelyet új padok, gyóntatószék készítésére és az orgona javítására fordítanak.

A pécsi III. rend beszámolója. A zárt lelkigyakorlatot P. Gábris Grácián tartotta február 16-tól 24-ig. Egész napi szent szentségimádási napok voltak fájdalmas pénteken, a nagyböjt utolsó két napján és szent Anna napján. Szent Antal napján 700 városi szegényt vendégeltek meg igen izletes ebéddel. Augusztus 19-én volt a Mária-gyűdi zarándoklat 820 résztvevővel. Szív ujság 523, Kat. misszió 55, Ferences Közlöny 164, Isten Dalosai 540, Szent Antal lap 27, Kis Terézke Rózsakertje 32, Az Élet 20, Katolikus Tudósító 40, Korunk Szava 20 példányban jár a tagoknak. A rendi pénztár bevétele 5206 pengő 10 fillér. Ferences Misszió tagjainak száma 1593. A misszió szövetség mult évi bevétele 2370 pengő 39 fillér volt. A szent Antal munkatermében 779 új és 336 régi egyházi ruha készült el. A rendi munkateremben a szegények részére 422 új és 357 régi ruha készült, illetve lett javítva. A testvérek karácsony előtt a szegények részére gyüjtést rendeztek. Összeszedtek 400 pár cipőt és több mint 1000 darab ruhanemüt. A Rend kebelében müködő temetkezési és szentmise szövetség tagjainak száma 1485.

Szigetvár. Dr. Szily Ádám m. kir. kormányfőtanácsos, ügyvéd, egyházközségi világi elnök lelkes kezdeményezésére a Katolikus Akció kultúrális szakosztályának rendezésében március 16—24-ig konferenciahetet rendez az egyházközség a szigetvári Ker. Olvasóegylet dísztermében, kizárólag férfiak ré-

szére. A konferenciák előadói: Dr. Szily Ádám ügyvéd, Dr. Pálffy Gyula kir. közjegyző, Jobst Kázmér gyógyszerész, Dr. Szoó Károly orvos, és Dr. Perczel Győző járási főszolgabíró, egyházközségi tanácstagok lesznek, akik a kat. családvédelem jegyében fognak öt, egymásután következő estén előadásokat tartani. Ezt követőleg három estén keresztül, március 21., 22. és 23-án, az egyhk. képviselőtestület felkérésére Bencze Ernő plébános lelkigyakorlatot tart a plébániatemplomban a kat. férfiak részére, melynek befejezése után közös szent gyónásukat végzik, másnap, március 24-én pedig közös szent áldozással fejeződik be a gazdag programmu konferenciahét. — Ettől függetlenül még a nagyböjt folyamán Családvédelmi Triduum is lesz a mindkét nembeli kat. hivőközönség részére. — A Katolikus Akció szakosztályaiban is lelkes és fáradságot nem ismerő propaganda munka folyik minden irányban. A hitbuzgalmi szakosztályban Perczel Győző dr. főszolgabíró, a Szoc. Szakosztályban Radnai István közs. főjegyző és a Kultúrális Szakosztályban Dr. Pálffy Gyula kir. közjegyző, világi elnökök irányítják azt a nagy munkát, amelynek nyomán hamarosan szép eredményről számolhat be Zrinyi városának buzgó kat. vezetősége.

Németbóly. A gyakorlati karitászt, vagyis a tettekben megnyilvánuló szeretetet Németbóly község — lelkes elöljárói indítványára és buzdítására — megértette és fölkarolta. Igy alakult meg a Szeretetegyesület 1934. január 25-én. Az egész évi természetbeni és pénzbeli segélyezés összes értéke: 2381.83 P. 1934 karácsonyán 98 személy részesült támogatásban. Az egész év folyamán pedig 20 családot gondozott az egyesület.

Tolna. *Február 2-án.* A Mária kongregáció színielőadása. *Február 9-én.* A Nőegylet műsoros estélyt rendezett. Mindkét egyesület, mint az Akció szociális szakosztályának tagszervezete, előadásaik jövedelmét az inségesek javára fordították. Jól sikerült mindkét előadás.

A Szent Mór Ima- és énekfüzet megjelent németül is Frantz József kiadásában St. Maurus Gebet und Gesangbüchlein címmel. Ez is, mint a magyar kiadás, tartalmazza a leghasználatosabb imákat és énekeket. A tanúló ifjúságnak nagyon alkalmas. Ára 10 fillér. Kapható a Haladás Nyomdában, Pécs, Szent Mór-utca, a magyar kiadás pedig a pécs-belvárosi plebánián.

Könyvek.

Dr. Tóth Kálmán: **Az evangéliumok látszólagos ellenmondásai.** — Bpest. 1934. Ára: 4 P 20.

Dr. Tóth Kálmán ezzel a biblikus-apologetikus tanulmányával nemcsak a papság kezébe adott egy hasznos segédkönyvet, hanem az intelligens és szentirásolvasó világiak is nagy haszonnal tanulmányozhatják a szentírás látszólagos ellenmondásait megfejtő értékes munkát. A szentírásirodalmunkban valóban hézagpótló ez a mű és bizonyára sok kétségnek lesz az eloszlatója.

Plus—Laczika: **„Jézus Krisztusban."** Bpest, 1934. Ára: 3 P 40.

„Élek én, de már nem én, hanem Krisztus él bennem." A szentpáli szavak igazságát és örök értékét akarja megmutatni ez az értékes könyv és a lelkiéletre törekvők előtt nem lehet nagyobb célkitüzés, mint Krisztust kialakítani önmagunkban. P. Plus neve már fogalom a francia aszkétikus irodalomban és több müve megjelent magyarul is. Nagyon ajánljuk ezt a könyvét is!

Dr. Schmiedt Béla: **Loretói litánia.** Bpest, 1934. Ára: 2 P.

A Mária-tisztelet egykorú a kereszténység életével és az első Üdvözlégygyel indult meg, hogy milliók vigasztalása, bátorítása és éltetője legyen az élet küzdelmeiben. Ez a kis imádságos, elmélkedő könyv is két művészi lélek megnyilatkozása, hogyan lehet a Szent Szüzet méltó módon tisztelni és követni. Minden oldal egy kép és egy rövid kis elmélkedés a litánia egy-egy megszólításáról. Az előszót P. Bangha Béla irta.

Külföld.

Rovatvezető : ESZKÁ.

Film. Világszerte és hazánkban is óriási megfeszítéseket tesznek a családi élet megmentésére. A családvédelmet szolgálja a rossz film elleni küzdelem is. Ebben az Egyesült Államok katolikusai vezetnek. Máris nagy sikereket értek el. Hogy küzdelmük eredményes legyen, megalapították a „tisztességlégiót" (Legion of Decency). De — amint Mario Meneghini megjegyzi egyik cikkében — nagy hiba volna, ha azok a milliók, kik esküvel kötelezték le magukat a harcra, megmámorosodva a győzelemtől, most már a lomtárba vetnék fegyverüket. Az amerikai filmgyárak megigérték ugyan, hogy betartják a filmgyártás erkölcsi kódexét, de kérdés, hogy ez az önbírálat nem lesz-e nagyon enyhe. Nem szabad elfeledni, hogy a filmgyárak, melyek évtizedeken át a katolikus világszemlélettel ellentétes, a katolikusok előtt idegen világban éltek, nem tudnak márólholnapra átvedleni. Ez az önbírálat csak akkor lesz hatásos és maradandó, ha a közvéleményben továbbra is támaszra talál; és hogy szellemileg és erkölcsileg egészséges közvélemény alakuljon és kristályosodjék ki, ez a „Legion of Decency" feladata. Az európai katolikusok pedig, akik évek óta szintén a filmatmoszféra megtisztításán fáradoznak, az amerikaiak film-csatájából két dolgot tanuljanak. Először: Megfelelő hatalmi eszközzel alátámasztott, tervszerű fáradozás a film megnemesítése érdekében nem lesz hatástalan, ellenkezőleg biztos eredménnyel fog járni. Másodszor: Európa, mivel nagyon is függ az amerikai filmgyáraktól, éppen a „Legion of Decency" sikerei után könnyen abba a veszélybe kerülhet, hogy azokat a filmeket, melyeket otthon nem tudnak lepergetni, majd Európára zúdítják. Ha tehát nem szervezik a „tisztességlégiót", úgy ez csak arra fogja ösztönözni a filmvállalatokat, hogy hivatkozással az európai publikum „változatlan ízlésére", olyan filmeket produkáljanak és dobjanak az európai piacra, melyeknek erkölcsi értéke nagyon kétes, nagyon is negatív.

Ilyen világban élünk! Ez a világ, melyben élünk, nemcsak komikus, de sokszor pokolian ördögi torzképét mutat. Ime: Rouen-ban *a legtehetségesebb evők és ivók díját* nyertek. Gargantuas eme méltó unokái babérkoszorút kaptak e költői felírással: „Le ventre de France". „Franciaország gyomra". Amerikában szeplőrekordot állítanak fel. Egy 13 éves kis legény Illinoisban vitte el a pálmát. 2666 szeplő éktelenkedik (ékeskedik?) testén, 305 díszlik az orrán, 350 a fülén. Kevésbé mulatságos a következő: New-Yorkban letartóztattak egy bélyeggyűjtőt, akit szenvedélye arra ragadott, hogy feleségét (ennek beleegyezésével!) eladja 900 dollárért csak azért, hogy bélyegeket vásárolhasson és gyűjteménye teljes legyen. Oroszországnak is megvan a szenzációja: Moszkvában a „haladás és technika napján", melyet minden esztendőben megünnepelnek, egy jazz zenekar 1000 m. magasból ereszkedett le ejtőernyőn és így játszott a levegőben a nyakukat nyujtogató és fülüket hegyező moszkvaiak nagy örömére. Ugyancsak ebben a „békés" országban, melynek zsidó képviselője mint valami hőstenor, meglepően pacifista hangon fuvolázott a békéről, meglehetősen hű gépfegyvereket árúsítanak gyermekjáték címén. De térjünk csak vissza a „civilizáció" szülőföldjére: a párizsiak, újabban „Änán", az éneklő fókán mulatnak. Repülőgépen hozták és egy állatutánzó fókanyelven üdvözölte. Kellog professzor egy fiatal csimpánszt két hónappal idősebb kis gyermekével együtt nevelt. 9 hónap után az eredmény: a szőrös növendék majom maradt. Hogy a kis fiú megváltozott-e, arról hallgat a fáma. Ilyen világban élünk! Ez a másik oldal: a tőlünk idegen világ!

A Pécsi Katolikus Férfiak Sajtóbizottságának gyülése márc. 19-én d. u. 6 órakor lesz Káptalan-u. 2. sz. alatt.

Számok beszélnek. *Lourdesben* 1933-ban 14 csodás gyógyulás történt. A gyógyulást felülvizsgáló bizottságban 797 különféle világnézetű orvos működik. — *Páris* érseke, *Verdier* bíboros 1934 márciusban fejezte be egyházmegyéje 60-ik templomának építését. E templomépítő mozgalmat 1931-ben kezdte el kizárólag a hívek adakozásából. — *Mexikó* társállamában — Puebloban — eddig 208 pap működött s így minden 4000 embernek jutott egy pap. A legújabb rendelkezés minden 50 ezer embernek csak egy papot engedélyez. Így is csak azokat részesítik előnyben, akik már 50 éven felül vannak és akik megnősültek. Az Emberi Jogok Védelmi Ligája nem háborog most és a Népszövetség és a „liberális" sajtó némán hallgat! — *Angliában* az utóbbi tíz év alatt 121,165 anglikán tért át a kat. hitre. 1933-ban 12.206 áttérés történt. A katolikusok száma — nem értve bele Skóciát — 1933-ban 2,321.117. Templomok és kápolnák száma 2277. Ezek közül 100 részint teljesen új, részint átépített. A katolikus gyermekek 70%-a katolikus iskolába jár. E célból az angol katolikusok 1385 privát népiskolát tartanak fenn. Tehát átlag 2000 katolikusra esik egy iskola fenntartása. — *Oroszországban* eddig 67 püspököt és 18,500 papot végeztek ki, vetettek börtönbe és kínoztak halálra. Ezenkívül 200 kat. és ortodox püspököt és körülbelül 27.000 papot fosztottak meg szabadságuktól. 29.000 templomot zártak be. Az istentelenek mozgalma erősen terjed. A legujabb statisztika szerint 5 millió tagja van. A szovjetunió 180 néptörzséből 100-nak külön nemzeti szervezete van. 14 nyelven 10 újság és 23 folyóirat jelenik meg. Mind a vallás ellen izgat és lázít. 37 millió röpiratot osztottak ki, 600 könyvben terjesztik eszméiket, 80 múzeumot rendeztek be. Az „istentelen rohamosztagok" száma 4500-ra szökött fel. Az üldözések dacára mégis hitéleti felfrissülés és kivirágzás tapasztalható. „Kölnische Volkszeitung" szerint valóságos katakomba-kereszténység ismétlődik meg. Új, laikus apostolok támadtak, főleg a tanuló ifjúság között, akik végigvándorolják az országot és munkások, földmívesek előtt fejtegetik a ker. hitigazságokat és a szentek életét. Megesik, hogy nyilvános parkokban egy sereg hallgató lesi szavaikat. — *Kölnben* 50.000 munkás zarándokolt el a „Három szent Királyhoz". Megrázó hitvallás volt ez. A templom nem volt képes ezt a nagy tömeget befogadni. A dómban tartott istentiszteletet hangszórókkal közvetítették a teret zsúfolásig megtöltő sokasággal. A szónok beszédében hangsúlyozta, hogy a zarándoklat nem akar tüntetés lenni a rezsim ellen. De mint jó katolikusok és jó hazafiak, kötelességüknek tartják, hogy hitükért síkra szálljanak. „Krisztussal, vagy Krisztus ellen?" — ez ma az elhatározó kérdés. Egyházellenes megmozdulások máról-holnapra elvihetik a pálmát, de a végső győzelem mindig az egyházé. — *A beuroni* apátságban *ministráns zarándoklatot* rendeztek. 1300 kis ministráns vett részt tarka, színes ruhákban. A beureni kegytemplomban szentmisét és előadásokat hallgattak, melyek a ministrálás lelki szépségeit és nagy előnyeit emelték ki. — *Faulhaber* bíboros megsértése miatt a „Völkischer Herold" felelős szerkesztőjét 4 hónapi fogságra ítélték, mert a bíborosnak a „Pester Lloyd" és a „Neue Freie Presse" tudósítója előtt adott nyilatkozatát önkényileg meghamisította és ebből kifolyólag hazaárulással vádolta. A valóságban a nagy egyházfejedelem éppen az ellen kelt ki, hogy egyik tisztán egyházi beszédét politikai szempontból félremagyarázták. Ezenkívül a „Völkischer Herold" azt is állította, hogy az „Algemeine Rundschau" egykori kiadója, dr. Moenius Faulhaber kegyeltje volt, holott a bíboros soha nem is látta! — A *bíborosok száma* jelenleg 52. Ezek közül 6 püspök-kardinális, 44 presbiter- és 2 diakon bíboros. Nemzetiség szerint 26 olasz, 2 francia, 4 amerikai, 3 német, 3 spanyol, 2 lengyel, 1—1 magyar, osztrák, csehszlovák, belga, portugál, ír, kanadai és braziliai. — A bíborosok ma az egyházban a pápa után az első méltóságot töltik be, a pápa tanácsadói és segítői az egyház kormányzásában. Számuk 70 és 3 rendbe vannak osztva: 6 püspök, 50 presbiter és 14 diakonus bíboros. A pápa szabadon nevezi ki őket. A római egyház hercegei s mint ilyenek, az uralkodó házak tagjaival egyenlők. Bíborszínű ruhát és kalapot viselnek. Ők választják a pápát. — *Szenttéavatás* az elmult esztendőben 8 történt.

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Március 1. Első péntek. 7 órakor a Corpus Christi-kápolnában énekes mise szentségkitétellel. D. u. 5 órakor szívőrségi ájtatosság. — **Márc. 3.** Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. — **Márc. 6.** Hamvazószerda. Hamvazás a Corpus Christi-kápolnában a 7 órai, a Mórkápolnában a 9 órai szentmisékkel kapcsolatban. **Márc. 7.** A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise körmenettel, szentségkitétellel. **Márc. 10.** Nagyböjt első vasárnapja. Gyüjtés Péter-fillérekre. Délután 5 órakor az első nagyböjti szentbeszéd. A böjti szentbeszédeket Domosvay Lajos karkáplán tartja. A litániák után a szent kereszt ereklyéinek csókoltatása. **Márc. 15.** Nemzeti ünnep. 9 órakor a főoltárnál ünnepélyes szentmise. — **Márc. 19.** Sz. József ünnepe. 9 órakor a Mór-kápolnában szentmise. **Márc. 25.** Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe. — Ünnepi rend.

Belváros.

Szentségimádás. A farsang három utolsó napjáni szokásos szentségimádás az idén március 3., 4. és 5-én lesz a belvárosi plébánia templomban. A szentségkitétel vasárnap 6, hétfőn és kedden pedig ¾ 7 órakor. Mindhárom nap csendes szentmisék vannak 8, 9 és fél 12 órakor, 10 órakor pedig énekes nagymise. Mindhárom nap délután 5 órakor szentbeszéd és áldás van, a szent beszédeket Hajós György dr. theológiai tanár tartja. Kedvező idő esetén kedden délután a Széchenyi-téren tartandó körmenet fejezi be a szentségimádást. Az egyházközségi képviselőtestület tagjait ezúton is kéri az elnökség, hogy a körmeneten feltétlenül szíveskedjenek résztvenni.

Nagyböjti istentiszteletek. Az egész nagyböjtben minden pénteken délután 5 órakor keresztúti ájtatosság van a plébánia templomban, a Kálvária kápolnában pedig minden pénteken reggel 7 órakor szentmise. A nagyböjti szentbeszédek vasárnap reggel 6 és 10 órai szentmise alatt vannak, a szentbeszédeket Gergye Győző dr. káplán mondja.

Hamvazás. Híveinket hamvazó szerdán a reggel ¾ 7, 8 és 9 órai szentmisék után hamvazzuk meg s ugyancsak hamvazunk a nagyböjt I. vasárnapján is a plébániai szentmisék (6, 10, fél 12) után is.

A VII. máriacelli zarándoklat. Mint minden évben, úgy az idén is indul június 30-án Pécsről Máriacellbe zarándoklat, amelynek részletes programmját a jövő számunkban közöljük. A részvételi díj előreláthatólag a tavalyi marad, II. osztályon 85, III. osztályon 65 pengő. Tekintettel arra, hogy az utazáshoz szükséges silling megszerzése hosszabb időt vesz igénybe, a zarándoklat vezetősége ezúton is kéri mindazokat, akik résztvenni óhajtanak, hogy ezt a szándékukat minél előbb szíveskedjenek élőszóval vagy levelező lapon a belvárosi plébánia hivatalnak bejelenteni. Pécs. Inczédy-utca 2/2. A zarándoklat 6 napig tart. Útlevél nem szükséges.

Megkezdik a Kis Teréz családi-ház építését. Mint már több ízben is jeleztük, a belvárosi egyházközség egy sokgyermekes szegény család részére Kis Szent Teréz tiszteletére egy 2 szobából és megfelelő mellékhelyiségekből álló házat szándékozik építeni. A ház építése előreláthatólag ugyanazon a napon fog megkezdődni, mint a Női Kármelita zárda építkezése, amely tudvalevőleg a Mindenszentek temploma mellett fog felépülni. Mindazoknak, akik a havi 1 pengős felajánlásokkal lehetővé tették az építkezés megvalósítását, ezúton is hálás köszönetét fejezi ki az egyházközség.

Gyászmise Szilvek Lajos nagyprépost lelkiüdvéért. Március 7-én I. b. dr. Szilvek Lajos nagyprépost lelkiüdvéért, a temetői Szent Mihály templom nagy jótevőjéért a belvárosi egyházközség temetésének évfordulóján, március hó 7-én d. e. 9 órakor a Szent Mihály templomban ünnepélyes gyászmisét mondat.

Szentmisék a temetői templomban. A temetőben nyugvó összes elhunyt hívek lelkiüdvéért a szokásos szentmise március 11-én reggel 9 órakor lesz. Szentmise lesz még március 29-én 9 órakor is.

AZ EGYHÁZKÖZSÉGEK ÉS KATOLIKUS EGYESÜLETEK TEVÉKENY TAGJAINAK okvetlenül szükségük van a Katolikus Akció Lapjára, azért kérjük, hogy szíveskedjenek a Pécsi Katolikus Tudósítóra előfizetni. Évi előfizetés helyben 2.— P, vidéken 2.40 P.

LEGCÉLSZERŰBB AJÁNDÉK

A JÓ KÖNYV!

Ifjusági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények, Utleirások, müvészeti könyvek, ima és ájtatossági könyvek, vagy bármilyen vallásos irányu könyvek. Levélpapirok diszdobozokban, amateur albumok. Emlékkönyvek, arany töltötollak stb óriási választékban kaphatók.

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT

TELEFON 11-79. könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 18.

Jung István uri- és hölgyfodrász Széchenyi-tér 14. szám. (Királyi tábla épület.)

KECSKÉS PÁL Pécs, Ferenciek-utca 5.

Műszaki és gépkereskedelmi vállalata.

Rádió zavar védők minden motorhoz, „EROVIX" parkettlényesitők, „AEROSAN" léglertőllenitők lerakata. **PORSZIVÓGÉP SZOLGÁLAT.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Háztartásban szükséges edények, kályhák, tüzhelyek

legolcsóbban

Hamerli József

vasnagykereskedőnél szerezhetők be

Pécs

Király-utca 9. Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

LEGOLCSÓBB a Sándor-féle **TÉGLA**

KAPHATÓ: Irányi Dániel-tér 8. északi kapu, Basamalomnál és Majorossy I.-u. 6.

Dragila Antal

üveges és képkeretező

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS BLONDEL-KERETEKBEN

Olcsó és mégis kitünő süteményeket lehet kapni az **ÁGOTA** cukrászdában. Pécs, Ferenciek templomával szemben. Tel. 24-57.

QUINTUS cipő- és sport szaküzlet

Pécs, Király-utca. Városház-épület.

Sajátkészitésü férfi- és női cipők.

Tennisz és football felszerelési tárgyak.

Olcsó árak! Elsőrendű minőség!

Tel.: 13-26.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Megállítani a rohanó életet

Egy pillanatra és megörökiteni belőle az Ön mai arcát, ez a

fénykép

és ez ami halaszthatatlan

ELIT FOTO Pécs, Kossuth Lajos u. 7. (Cégt. KOZMA GIZI).

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fiókuzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

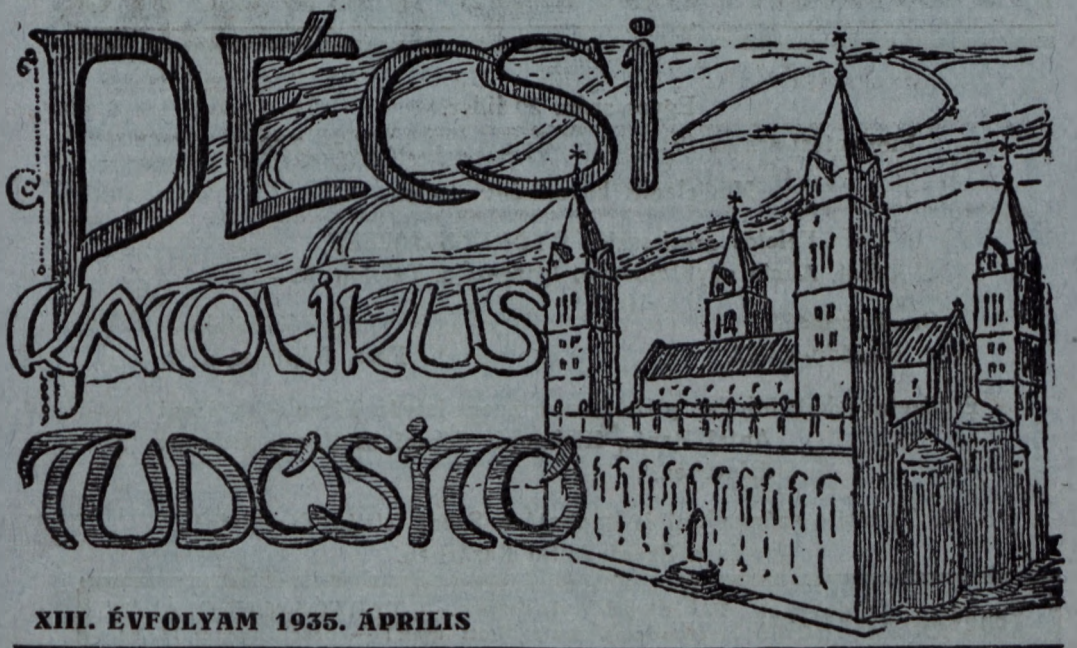
(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**lehérnemüit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIII. ÉVFOLYAM 1935. ÁPRILIS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Krisztus Urunk búcsúja. dr. Gálos László. — HITÉLET: *A gyónással még nincs minden elintézve.* dr. G. Gy. *Levél egy katolikus tanítóhoz.* Koch Alajos. *Zárt téri lelkigyakorlatok.* Hollósy Endre. — SZOCIÁLIS KÉPZÉS: *Quadragesimo anno és — politika.* Perr Viktor. *A Katolikus Akció karitatív és szociális munkája.* dr. T. L. — FIGYELŐ. — HÍREK. *Lelkigyakorlatok a székesegyházban.* — KÜLFÖLD. — TÁRCA. *A vér.* Pierre l'Ermite. — KÖNYVEK. — Pécsi plébániák hírei.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.
Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Pécs, Káptalan-u. 2.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Jung István úri és hölgyfodrász. — TARTÓS ONDOLÁLÁS (vízhullám). Leszállított árak! — Széchenyi-tér 14. sz. (Királyi tábla épülete.)

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-Baranyai-Hangya

keresztény-, termelő-, értékesitő- és fogyasztási szövetkezet.

Izlelje meg

kávé- tea- és rum

különlegességeinket.

Garantált jóminőségü harisnyák állandóan nagy választékban!

Iroda és főüzlet:	Jókai-tér 11.	Telefon:	13—40—13—20.
I. számu fiók:	Szigeti-országut 70 sz.	Telefon:	13—02.
II. „ „	Aidinger János u. 3 sz.	„	15—04.
IV. „ „	Mecsekalja	„	13—19.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon, mert ezzel a vásárlási VISSZATÉRITÉST NÖVELI!!

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**
kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!
Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza
Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.
Ferenciek-u. 7. *TELEFON: 12-61.*

Palaits Géza
spec. irógép műszerész
Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

KÉTYI DEZSŐ **PÁRISI ÁRUHÁZ**
Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uri-divat Harisnyák, kesztyük, fehérnemüek, vásznak, siffonok, selymek, rövidáruk, állandó divatujdonságok. **Telefonszám: 25-36.** Női-divat

Pécs legrégibb fehérnemüüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**
PETROVITS-nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR
müórásmester, ékszerész és látszerész *Pécs, Irgalmasok utca 1. szám.*
Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitómühely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

NYOMTATVÁNYOKAT,

KÖNYVKÖTÉSZETI MUNKÁKAT IZLÉSES KIVITELBEN ÉS OLCSÓ ÁRON KÉSZIT A

PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R. T.

DUNÁNTÚL

PÉCS

Perczel-utca 42. Telefon: 32—22.

QUINTUS

cipő- és sport szaküzlet

Pécs, Király-utca. Városház-épület.

Sajátkészitésü férfi- és női cipők.

Tennisz és football felszerelési tárgyak.

Tel.: 13-26.

Olcsó árak! Elsőrendű minőség!

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Dragila Antal

üveges és képkeretező

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS BLONDEL-KERETEKBEN

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 április 4 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

KRISZTUS URUNK BUCSÚJA.

Az utolsó vacsora termétől a Getszemani kertig ünnepélyes lassúsággal halad az Üdvözítő tanítványaitól körülvéve. Amit mond, részben búcsúzás, részben végintézkedés, utolsó figyelmeztetés. Ez az út kapcsolja össze az eucharisztikus áldozatot és a keresztáldozatot, a szeretet estéjét és a kínok éjszakáját. Az Úr szava most halk, szeretettől áradó, tanítványain keresztül az egész világot magához ölelő. A búcsúzás pillanatában szorosabb az ölelés és a csók — itt is: az elválást megelőzően beszél az Úr a legszorosabb egységről, összetartozásról. Refrainje: maradjatok bennem, maradjatok az én szeretetemben, szeressétek egymást, az én örömöm, az én békém legyen bennetek.

Ő a szőlőtő, mi a vesszők. Nem Urunk többé, hanem barátunk. Nekünk is össze kell forrnunk egymással szeretetben. A világ gyűlöletét éppúgy nem kerüljük el, mint Mesterünk. Jönni fog a Szentlélek, ki Krisztust igazolja, a tanítványokat pedig igazolókká teszi.

Mindez szentháromsági távlatokba van beleállítva.

Az örök Szentháromság életében ugyanis a kegyelem, a szeretet, a szenvedésnek Krisztussal és Krisztusért viselt közössége részeltetnek minket. A búcsúzó Krisztus itt az állandó velünkmaradásnak kegyelmi, lelki föltételeit és biztosítékát nyujtja kárpótlásul azért, hogy test szerint elhagy bennünket. Megjelöli az eszközöket, melyek összekapcsolnak vele és rajta keresztül az Atyával. Az egész kegyelmi és szeretet-összetartozásnak viszont a Szentlélek ad teljességet és valóságot.

Az Atya a szőlőműves, Krisztus a szőlőtő, mi vagyunk a vesszők. Az Atya gondoz, a Szentlélek pedig a nyári tűz, a tavasz, mely termékenyít és éltet. Egymásban maradásunk feltétele annak, hogy a tő isteni nedve: a kegyelem áthatoljon belénk. A termés bár a tőkéé, rajtunk, a vesszőkön jelenik meg. Tehát nem szabad dicsekednünk vele: „lássák jócselekedeteiteket az emberek és dicsérjék Atyátokat, aki a mennyben van", tehát nem titeket. Ha sok gyümölcsöt hozunk az az Atya dicsőségére: „Azáltal dicsőíttetik meg Atyám, hogy sok gyümölcsöt teremjetek és tanítványaim legyetek."

Az Úr Jézus leírja itt az isteni életáram keringését, bemutatja, hogy a Szentháromság élete hogyan folytatódik bele minden bőlcseségével és szeretetével az Anyaszentegyházon keresztül a világba. Amint az Atya szeret engem, úgy — azaz ugyanazon Szentlélekben — szeretlek én is titeket. Maradjatok az én szeretetemben, tehát a Szentlélekben. Amint engem az élő Atya küldött és én élek az Atyáért, úgy éltek ti is az Eucharistia által. Ti is így szeressétek egymást és éljetek egymásért. Ez az isteni életáram: a kegyelem bennünket is fölmagasztal: Isten szolgáiból barátai, bizalmasai, titkainak letéteményesei, majd gyermekei leszünk: közösek vele boldogságban és e világ részéről tapasztalt gyűlölet viselésében. Viszont aki minket gyűlöl, gyűlöli Krisztust, aki minket küldött, aki pedig őt gyűlöli, az gyűlöli az Atyát és a Szentlelket kioltja, mert hiányzik belőle a szeretet. Ha eljön a Szentlélek, tanúságot tesz Krisztusról és a tanítványok is: „tanuim lesztek a föld végső határain". Istennel fennálló statikus, állapotszerű életközösségünk tehát a kegyelem, Krisztus barátsága folytán valósul, tevékenységünk pedig a Szentlélekével azonos, ezzel a lobogó, lángoló, áradó, viharosan zugó, tehát örökké működő szeretet Lelkének működéséhez hasonló.

Azután részletezi a világ részéről bennünket látogató sértéseket, szenvedéseket. Biztat, hogy ezek nem lesznek hosszabbak, mint a vajúdó asszony kínjai és rövidesen örömre változnak. Majd folytatja szentháromsági revelációit. Végül végrendelkezik, nekünk hagyva az ő békéjét, amit a világ meg nem adhat. Utolsó szava hozzánk: „Bízzatok, én meggyőztem a világot."

A. János evangélium 14, 15. és 16. fejezetei festik elénk ezeket a fölséges tartalmú és mélytónusú freskókat az utolsó vacsora terméről és a nagycsütörtöki enyhe tavaszi alkonyról. A 17. fejezet pedig Jézus főpapi imáját adja, melyben kér, beszámol, tanít, szeret, összefoglal mégegyszer mindent, mielőtt Judás és csapatai megérkeznének.

Dr. Gálos László.

HITÉLET.

A gyónással még nincs minden elintézve.

Sokan azt hiszik, hogy ha meggyónták bűneiket, azzal mindent elintéztek és utána ugyanolyan helyzetben vannak, mint voltak a bűn elkövetése előtt. *Óriási tévedés!* ... Vissza van még a bűnökért való vezeklés! A gyónásban az Isten megbocsátja a bűnt és elengedi az örök büntetést: a poklot. De azért nem hagyja teljesen büntetés nélkül a bűnöst. A bűnért vezekelni kell. Ideigtartó büntetéseket bocsát rá; vagy itt a földön, vagy a másvilágon, a tisztítótűzben. Ezt követeli az Isten igazságossága.

Az államfő is, mikor kegyelmet gyakorol a halálra ítélttel szemben; nem bocsátja szabadon minden büntetés nélkül, hanem csak a halálbüntetését engedi el: átváltoztatja életfogytiglani fegyházra. *Így az Isten is a gyónásban csak az örök halál büntetését engedi el, de nem az összes büntetéseket.*

Aki bűnt követett el, a legrosszabb üzletet csinálta, mert — ha meg is kapta utólag a gyónásban a bocsánatot — parányi élvezetért rettenetes kínokat, büntetéseket vásárolt magának, melyek előbb-utóbb esedékesek lesznek.

És nem lehet ezektől a büntetésektől semmiképen sem megszabadulni?

Dehogy nem! Éppen erről lesz szó.

A büntetések egy részét már mindjárt a gyónás után elengedi a jó Isten, mikor a föladott elégtételt elvégezzük. És később is — ha a kegyelem állapotában vagyunk — minden jótettünkért kapunk büntetéselengedést. De az egyház külön is gondoskodik róla, hogy búcsút, vagyis büntetéselengedést nyerhessünk: bizonyos imák elvégzéséért vagy bizonyos ünnepek, zarándoklatok alkalmával búcsút engedélyez.

A búcsúk között a legmagasabbrangúak és leggazdagabbak a szentévi búcsúk. Az egyházban minden huszonötödik esztendő szentév, jubileumi év. Akik a szentévben *Rómába* zarándokolnak, azok különleges és sokféle búcsúban részesülnek. A legutolsó ilyen rendes szentév volt 1925-ben. A legközelebbi 1950-ben lesz.

1933-ban azonban — az Üdvözítő halálának 1900 éves évfordulója alkalmából — a Szentatya rendkívüli szentévet engedélyezett. Ez a szentév 1933 feketevasárnapjától 1934 fehérvasárnapjáig tartott. Körülbelül

egy millió zarándok fordult meg ez idő alatt Rómában, ahol teljes búcsúban részesülhettek.

A római szentév eltelte után aztán a Szentatya a szentévnek bizonyos kiváltságait még egy év folyamára az egész világra kiterjesztette. Annak idején a katolikus lapok közölték a pápai bullát és a szószékekről is felolvasták.

Ennek az egész világra kiterjesztett szentévnek az utolsó napjaiban vagyunk most. A húsvét utáni vasárnapon, április 28-án lesz vége. Az egyház még egyszer figyelmeztet mindenkit, hogy igyekezzék magának biztosítani ennek a szentévnek a kegyelmeit. *Ha valaki eddig elmulasztotta volna, még ezen a vasárnapon teljes búcsút nyerhet.* Föltételei: gyónás, áldozás, — Pécsett — négy plébánia templom meglátogatása processzióval és ott imádkozás a pápa szándékára.

Április 28-án minden pécsi plébánia templomból körmenet indul. Meglátogatnak még két templomot és végül az összes processziók a székesegyházban találkoznak. Ott lesz a szentévet bezáró ünnepélyes áitatosság.

Annyit panaszkodunk a bajok miatt. Ezeknek egy részét — talán nagy részét — bizonyára büntetésből kapjuk. Igyekezzünk tehát búcsút nyerni, hogy a jó Isten büntetéseitől megszabaduljunk.

A szentév utolsó napját megelőzőleg három napos áitatosság lesz a pécsi plébánia templomokban. Így készülünk a szentév bezárására és a teljes búcsú elnyerésére. Lourdes-ban különös módon ünneplik meg a szentév utolsó napjait: három napig egy folytában éjjel-nappal megszakítás nélkül fognak folyni a szentmisék. A megváltás jubileumát a keresztáldozat sorozatos, feltűnő ismétlésével óhajtják befejezni.

Mi is vegyünk részt az itteni befejező áitatosságokon, hogy a magunk módján mi is megünnepeljük a keresztáldozat jubileumát és kegyelmeiben részesüljünk.

Levél egy katolikus tanítóhoz.

Kedves Barátom!

A kat. tanító nemcsak tárgyi ismeretek közlésére van hivatva, *de világnézeti műveltség terjesztésére is vagy még igazabban: tanítványainak hiterkölcsös nevelésére is.* A szovjet-tanítót bizonyára elcsapnák, ha nem volna egyben fanatikus kommunista is és nem nevelné az ifjúságot teljes sikerrel istentelenné. De ha a lelkek elnevelésében tobzódók csak tizenhárompróbás istengyűlölő tanítókat türnek meg iskoláikban, lehet-e akkor közömbös az Egyház, hogy tanítói hívők, vagy hitetlenek-e? Benső, lelkes vallásosság tüzeli-e őket, vagy a hitközönyösség sovány kosztján tengődnek-e? Mert tanítani lehet ugyan hit nélkül is, de hiterkölcsi nevelést adni, benső, lelkes, aktiv kat. élet nélkül egyszerűen képtelenség. Ha őszinték akarunk lenni, meg kell állapítanunk, hogy tanítóink egy része a nevelést, a lelkiség elmélyítését sok esetben soronkívüli feladatának tekinti. Miért?

Érdekes kinyomozni ezen megállapítás hátterét... Talán nem tartja magát illetékesnek a vallásos nevelésre? Bocsánat, de esküje másként hangzik: „*...a vezetésemre bizott ifjúságot... vallás-erkölcsös szellemben nevelem...*" Vagy nem járatos eléggé a lelki élet útain? Nincs kiforrt, megállapodott világ-

szemlélete? stb.... Lehetnek ezek is okai a nevelés elhanyagolásának; de egészen bizonyos, hogy a neveléshez nem értő tanítóból *hiányzik egyfelől a benső, lelkes vallásosság, másfelől az apostoli lelkület.*

Tudod, K. B., hogy mit jelent *a benső, lelkes vallásosság?* Azt, hogy én az Úr Jézus Krisztusba vetett hitem és reményem szerint intézem minden dolgomat. És mivel a Krisztus szerint való vallásosság a lelkemben van, a lelkemet pedig mindenütt magammal viszem, azért nekem minden jártamban-keltemben, tehát iskolai munkámban is belső, lelki ember módjára kell viselkednem, beszélnem és cselekednem. Más szóval minden kat. iskolának a lelkes életre nevelő szemináriumnak kellene lenni, ahol szellemi formákat, célokat és programot kap a serdülő ifjúság tanítójának olvasztóan forró, lelkes, vallásos egyéniségének hatása alatt. Erre törekedjél K. B.; akkor nem lesz oka senkinek panaszra, mert nevelő munkád gyümölcsei hirdetik majd, hogy nem üres külső forma, hanem valóságot és életet formáló cselekedet a Te vallásosságod.

A második nagy dolog, aminek nem volna szabad hiányoznia a kat. tanító lelki kincstárából: *az apostoli lelkület.* Fordulj egy kissé önmagadba. K. B. és gondold el: *ég-e Benned az apostoli lelkület szent tüze?...* Mielőtt gyorsan rámondanád, hogy igen, gondold meg, hogy *apostoli lelkülete csak annak a tanítónak van,* akinek minden vágya átadni az utókornak azt, amit Ő szeret és tisztel; meggyökereztetni az ifjúságban azt, amit ő hisz és imád, hogy az a szent érzés és imádás, mely az ő lelkét betölti és életét megaranyozza, éljen nemzedékről-nemzedékre, éljen örökké. *Apostoli lelkülete csak annak a tanítónak van,* aki minden alkalmat megragad, hogy a gyermekek eszét és szívét az evangéliumi eszmék szeretetére és átkarolására kifejlessze, a lágy, fogékony lelkekbe belemélyessze a kat. elvek csontgerinceit, valamint az erkölcsi eszmék finom szirmait és apró levélkéit is... Látod K. B., *ez az apostoli lelkület,* mely nem hagy nyugtot a hivatása magaslatán álló kat. tanítónak, mikor látja egyfelől felséges hivatását, másrészről pedig, hogy az apostolkodásra előtte nyílik a legtágasabb munkatér: az iskola, vagyis a gyermek, az ifjúság világa. S ha ezen a téren a magyar Kat. Akció elvesztené a csatát, ezért a végzetes csatavesztésért csaknem kizárólag Benneteket terhelne a szörnyű felelősség Isten és a nemzet előtt. Szörnyű felelősséget említek, mert Egyháznak is, a Hazának is legféltettebb kincse: a gyermek, az ifjúság.

Olvastam valahol, hogy a londoni életveszélyes forgalomban a rendőr szeretettel megfogja a gyermek kezét, megállítja a forgalmat és átvezeti az utca másik oldalára, ahonnan nyugodtan folytathatja útját. Ezt teszik az állam őrei a gyermek testi épségének és életének biztosításáért. Dicséretes figyelem és utánoznivaló gondoskodás... És most megcsendül a Mester szelíd hangja és csodálatos igéretek kecsegtetésével mondja: „Aki egyet a kisdedek közül befogad az Én nevemben, Engem fogad be". Máskor meg kemény fenyegetésként hangzik szava: „Aki egyet a kisdedek közül megbotránkoztat, annak jobb volna, ha malomkövet kötnének a nyakába s így sülyesztenék a mélységbe".

Ime, állam, Egyház, Krisztus... mind-mind a gyermek kezét szorongatja; az egyik a testért, a másik inkább a lélekért aggódik; az egyik erőskarú rendőrlegényre bízza, a másik kincseslelkű nevelőt, tanítót keres, akinek lelkét evangéliumos tartalom duzzasztja s azt kívánja tőle, hogy fogja meg a gyermek kezét a lélekért remegő szeretet szorításával és vezesse be az életbe s vezesse addig, míg a maga lábán nem tud járni, sőt vezesse még azontúl is... vezesse mindig... világoskodó élete példájával és eligazító tanácsadásával.

A viszontlátásig köszönt baráti kézszorítással:

Lujzi.

Katolikus Nők Országos Sajtóegyesületének gyűlése április másodikán délután öt órakor lesz Káptalan-u. 2. sz. alatt.

Zárt férfi lelkigyakorlatok.

Tavaly az egyházmegyei Kat. Akció férfiak részére az első 3 napos zárt lelkigyakorlatot augusztus 3—5-ig a Maurinumban tartotta.

A lelkigyakorlatokon résztvettek megfürdetve lelküket a kegyelem forrásánál, hitben és erőben megizmosodva, felejthetetlenül eltöltött 3 nap boldog emlékeit vitték magukkal, ki a hétköznapi életbe. Ezek a világi apostolok azóta Krisztus ügyének szolgálatába léptek és örömmel vesznek részt a Kat. Akció építő munkájában. E munka elvégzéséhez azonban még sok, igen sok bátorszavú és öntudatos vitézre van szükség.

Az egyházmegyei Kat. Akció ebben az évben is szeretettel kéri az egyházmegye katolikus férfiait, hogy vegyenek részt minél többen zárt lelkigyakorlaton. Aki Krisztus hadseregének méltó tagja, vitéze akar lenni, az vegyen részt zárt lelkigyakorlaton, egy világi apostolokat kiképző tanfolyamon, mert csak ennek elvégzése után válik az egyházközségének valóban hasznos tagjává. A zárt lelkigyakorlatokat a nyáron tartjuk Pécsett s idejét már most azért közöljük, hogy mindenkinek ideje legyen ügyeit akkép rendezni, hogy azok egyikén résztvehessen.

Szeretettel kérjük az egyházközségek elnökeit, toborozzanak résztvevőket s így neveljenek célkitűzéseikhez apostoli lelkeket. A Kat. Akció az egyházközségek keretein belül épül fel, ennek eredményes munkássága attól függ, mennyi élet, elevenség és főleg mekkora apostoli hevület lüktet az egyházközségi képviselőtestületben.

A képviselőtestület az egyházközségi életnek a fundamentuma. Ezt kell jól megalapozni. Ennek első lépése a Képviselőtestület tagjait ily zárt férfi lelkigyakorlaton való részvételre rábirni. Hivatásukat méltóan csak ily vallásos lelkület megszerzésével fogják elvégezhetni, amivel megszilárdul az egyházközség alapja és jótékony hatása szét fog áradni az egyházközség egész társadalmára. Ezért tartja oly nagyfontosságúnak a zárt lelkigyakorlatokat a Kat. Akció.

A zárt 3—3 napos lelkigyakorlat 25—30-as csoportokban 6 alkalommal lesz.

A Pius internátusban június 28, 29, 30, és augusztus 18, 19, 20. — A Maurinumban július 2, 3, 4, — július 7, 8, 9, — augusztus 18, 19, 20, és 25, 26, 27.

Az ellátás díja — beleszámítva az első nap előtti vacsorát és a negyedik napi reggelit is — 12 pengő, (tizenkettő pengő), mely összeget a megjelenéskor kell lefizetni.

Jelentkezni lehet Pécsett a plébániai hivatalokban, vidékről levélben, a Kat. Akció egyházmegyei igazgatójánál (Györkös József leánygimn. igazgató, Pécs.) legkésőbb május végéig, hogy előadókról idejében gondoskodhassunk.

Hollósy Endre.

AZ EGYHÁZKÖZSÉGEK ÉS KATOLIKUS EGYESÜLETEK TEVÉKENY TAGJAINAK okvetlenül szükségük van a Katolikus Akció Lapjára, azért kérjük, hogy szíveskedjenek a Pécsi Katolikus Tudósítóra előfizetni. Évi előfizetés helyben 2.— P, vidéken 2.40 P.

SZOCIÁLIS KÉPZÉS.

Quadragesimo anno és — politika.

A Quadragesimo anno szerint „minden katolikusnak" kötelessége az oly tevékenység, mely „a társadalmi rend megújítása" felé vezet.*

A társadalmi rend megújításának célja, hogy megvalósuljon az isteni célkitüzés: „Isten az embert a földre helyezte, hogy társadalomban élve, ideiglenes és örök boldogságát megszerezze". Szükséges a társadalmi rend megújítása, mert ettől a céltól nagyon visszaestünk; „a jelenkor társadalmi és gazdasági rendje a mindennapi kenyérgond által ellanyhitja a keresztény szellemet, elijesztő sok akadályt gördít a házasság, a családi és erkölcsi élet elé s igy az emberiség nagy részének a beláthatatlan tömegeknek rendkívül megnehezíti az örök üdvösség keresését".

„A társadalom megújításához leginkább két dolog szükséges: az intézmények reformja és az erkölcsök megjavulása. Az intézmények reformjánál pedig *elsősorban az államra gondolunk.* Az államnak a liberálizmus oly korlátokat szabott, hogy az állam csak a fönnálló törvényes rend őre legyen". A törvényes rend viszont ugyancsak a liberális kapitalizmus hatása alatt úgy alakult, hogy „a kevesek minden előny élvezése mellett a *beláthatatlan tömegek szörnyű tengődését, az igazság e megsértését a törvényhozás eltürte, sőt szentesitette;*" pl. „a részvénytársasági jog biztositotta névtelenség homályában a leggonoszabb jogtalanságok és csalások húzódhatnak meg még azokkal szemben is, akiknek megtakaritott vagyonát őrzik az ily részvénytársaságok és cégek". „ A vagyon mellett félelmetes zsarnoki gazdasági hatalom is halmozódik egyeseknél, akik többnyire csak kezelői és forgatói a rájuk bizott vagyonnak; *különösen azok kezében van szörnyű hatalom, akik a hitel felől határoznak,* ellenük még lélegzeni sem lehet. A korlátlan szabadverseny az erősebbnek, erőszakosabbnak és lelkiismeretlenebbnek győzelmével végződik s igy alakul ki az a gazdasági hatalom (kartelek, stb.), melynek nyereségvágya és hatalmi mohósága következtében a gazdasági élet kegyetlen, durva és félelmetes lett; legszomorúbb következménye *a megalázott államfönség,* mely *önös érdekek akarattalan, megláncolt rabszolgája lett*".

Ime, a mai — liberális kapitálista — társadalmi és gazdasági rend Qu. a.-beli fotográfiája. (Ime, a mai liberálizmus — bár taktikából nemzeti, sőt keresztény szint is ölt — pápai elítéltetésében még annyi enyhitő körülmény sincs, mint a szociálizmusében, melynek „sok programmpontja nagyon közeláll a keresztény társadalmi reform követeléseihez".)

Ezzel szemben a helyes keresztény elvek szerint „az állam több legyen, mint a fönnálló törvényes rend őre: törekednie kell oly törvények és intézmények teremtésére, melyek által *a köz- és magánélet fölvirágozzék;* a jogvédelem gyakorlásánál *különös figyelemmel kell lennie a gazdaságilag gyengékre,* mert a gazdagok igy is körül vannak véve saját védőbástyáikkal".

Mi által érvényesülhetnének ezek az elvek? A 25 oldalnyi Qu. a.-ban krb. ötvenszer történik hivatkozás „kormányokra, államférfiakra, törvényekre, jogra, jogszabályokra, országgyülésre, törvényhozásra, törvény-

* Az idézetek mind a Qu.-a.-ból valók.

hozókra, szociálpolitikára, sőt politikára", stb. — mint oly *tényezőkre*, melyektől az ilyen, vagy olyan elvek érvényesítése függ. Viszont e tényezőket a társadalom helyes, vagy helytelen közvéleménye termeli ki a „polgári jogok és kötelességek" helyes, vagy helytelen gyakorlásával.

Fontos tehát a közvélemény helyes kialakulása, hogy a döntő tényezőket kitermelni és kiválogatni tudja. A közvélemény kialakításának eszközeiként dicséri a Qu. a. a „szociális irodalmi tevékenységet, a szociális tanfolyamokat, szociális heteket, szociális gyűléseket", az Actio Catholicanak „nevelő" munkáját, melyről kívánja, hogy ne csak elméleti, hanem „tevékenységre, aktivitásra nevelő" legyen. (Az A. C. maga, mint szervezet nem foglalkozhat politikával, de foglalkoznia kell tagjainak megfelelő tevékenységre nevelésével.) Ismételten kívánja a Qu. a. azt is, hogy a katolikus tevékenység „bátor, merész, elszánt, erélyes, se az alulról, se a felülről fenyegető erőktől meg nem rettenő" legyen.

Mennyire különbözik *ez az igazi katolikus felfogás* a liberálizmus által a közvéleménybe szuggerált nemtörődöm, álfölényes, áltekintélytiszteletes, álloyális felfogástól, mely a társadalmat eltéríti a saját sorsával való törődéstől, s a közfigyelmet eltéríti attól a ténytől, hogy valahányszor alkalom nyílnék a döntő (törvényes) tényezők kiválasztására, a „társadalmi rend megújítására, a reformok megvalósítására": — mindannyiszor mennyire tevékenykednek a Qu. a. által említett „gazdasági hatalmak", „részvénytársaságok", „különösen azok, akik a hitel felől határoznak"; mennyire iparkodnak ezek és „megláncolt rabszolgáik", hogy a döntő tényezők kiválasztása *nekik* megfelelően történjék a közvélemény befolyásolása által. S a „szociális", „szociálpolitikai" és általában a közéleti kérdésekben csak hírlapi műveltségre és jelszavakra nevelt keresztény közvélemény újra és újra felültethető.

A Qu. a. azt akarja, hogy ez megszűnjék. Ehhez pedig szükséges, hogy a fenti idézeteket elménkbe vessük, *„a helyes keresztény társadalomból-cseleti, szociális és nemzetgazdasági elveket* ismerjük és *érvényesüléshez segítsük"*, vagy legalább *az ellenkezőt ne segítsük* . . .

Perr Viktor.

Érdekes újítás.

Előttem fekszik a „Beremendi Plebánia Hírnöké"-nek első és második száma. „Mire való ez? — gondolja az ember, mikor kezébe veszi. De ha kinyitja, érdekes dolgokat talál benne. Az első oldalon a plébános szól a híveihez. Azokhoz is, akik nem járnak templomba, — mert a Hírnököt mindenki kézhez kapja. A két filléres árat utólag jóformán mindenki megfizeti. A „Mi történt"? rovat beszámol a plebánia eseményeiről, a Credo, a Szociális Missziótársulat, a Mária-legényegylet és Szívgárda működéséről; megtudjuk belőle az új egyházközségi képviselőtestületi tagok névsorát, a kereszteltek, eskettek, meghaltak és kat. hitre áttértek neveit. Egyházi naptárt ad, közli a tanítók fogadó óráit és sok mindent, ami a híveket érdekli. *Minket egy hír örvendeztetett meg különösen:* a lapáncsai plébániához tartozó Magyarbólyban és Károlymajorban vasárnapi szentmisék vannak. Az ottani plébános betegsége miatt eddig ezt nem tehette meg, most elvégzik helyette a beremendiek. — A matertől messze eső hívek régi vágya teljesült végre. Sok felé hallatszik még sóhajtás a kálvinista tengerek katolikus szigetein a pap és szentmise után. Ó bárcsak minél többen lennének, akik meghallják! —*ő.*

A Katolikus Akció karitatív és szociális munkája a városokban.

I.

A katolikus Anyaszentegyház karitatív és szociális megmozdulását nem a bűnöknek és mulasztásoknak ma már vésztjósló fellegei szülték. A „Szeresd felebarátodat!..." és a Hegyi Beszéd elhangzása óta a jólét és bőség századaiban éppen úgy mint a tömegnyomorúság idején, változatlanul és apadhatatlanul hatott és működött a nagy Parancsolat. Mert mindig voltak szegények és szenvedők. Mindig voltak elfelejtettek és kitaszítottak.

Ha a feladatok természete szerint szétválasztjuk a karitatív és szociális programot, nem csinálunk új dolgot. Az Egyház mindenkor tudta és tette ezt a kétfelé ható munkát. Ott állott, ahol a gyors segítség, az egyes ember haladékot nem biró szegénységét és szenvedéseit kellett enyhíteni, (ez a karitatív szolgálat) és élén volt a tömegek igazságáért és jobblétéért folytatott küzdelmeknek, (ez a szociális program.)

A nagy embertömegek gyűlő helyein a városokban ezt a jelenért és jövőért folyó kettős munkát a karitatív és szociális tevékenységet feltétlen egyforma erővel kell magára vállalnia a katolikus Akciónak, ha Krisztus tanítását vállalják és nem akarnak kiesni az idők rohanó folyásából.

Ha az eltökélés megvan, tisztán kell látni a feladatot. A feladatokhoz módszerrel és előrelátással kell hozzáférkőzni. Ma ezt nehezebb megtenni mint bármikor. A levegőben keringenek és zakatolnak a célok, módszerek és a szakkifejezések. Kétségtelen, hogy nagy adag jóindulat buzog az egyesekben és a közületekben is. Fél, ha ezeket nem sikerül gyakorlatilag helyes irányban összefogni a drága sok jószándék, az áldozatos munka építés helyett rombol, — legjobb esetben a félsikerekig vezet el.

Mi a Katolikus Karitász feladata? *Krisztus szellemével és szeretetével* gyakoroltatni az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit. Bekötözni a nyomorúságokozta testi-lelki sebeket.

Ez gyakorlatilag jelen idejű, természetű, közbeneső megoldás jellegével biró feladatkört jelent a Katolikus Akció számára.

Ha a szociális programot ettől a karitatív munkától mereven elválasztani nem is lehet és szabad, mégis az a jövő idejű célokat rejtő, gyökeres átalakulás révén ható, társadalmi gyógyító feladatokat foglalja magában.

Ez a két feladatkör azért ér össze, mert a karitatív segítés végrehajtása is az érzelmi túltengés és rendszertelenség helyett szociális szempontok szerinti irányítást kíván.

Mik a karitatív munkaterv alapelvei?

1. *A karitatív munkát feltétlen szakképzett (nagy gyakorlattal biró) egyének vezessék és kellőképen kioktatott egyének végezzék.*

A tömegnyomorúság idején főleg egy dolgot kell jól szem előtt tartani. Azt, hogy, ez a paraziták nagy szüretének és megsokasodásának ideje. Azoknak, akik a mások szegénységének leple alatt az igazi rászo-

rulóktól távolálló ügyességgel és bátorsággal tartatják el magukat a hiszékeny jószívűekkel. Sőt nem csak eltartatják magukat, de a bűneiket és gaztetteiket pénzeltetik a félrevezetett adakozókkal. A hozzánemértés, a helytelen adakozás nemcsak az igazi rászorulók megrövidítése, de öntudatlan bűnpártolás is.

Gyakorlatilag ez a pont a katolikus, karitativ és szociális tanfolyamok létrehozását,

előadók képzését

a szakirodalom figyelemmel kísérését

és a közönség állandó, való esetekkel indokolt tájékoztatását kívánja.

2. Az előzőkből következik és az eredményes végrehajtás megkívánja, *a kataszter feltétlen felfektetését, még pedig jól kidolgozott környezettanulmányok alapján.*

A karitativ kataszterben külön kell választani a segítségre szorulók különböző rétegét. Munkanélkülieket, munkaképteleneket, pótlásra (kereső, de sokgyermekes családfenntartók) időlegesen segítségre szorulókat stb.

3. *Az anyagiakat célszerűen és tervszerűen kell felhasználni.* Itt különösen a pénz természetbeni segítségnyújtás eseteit és a különböző természetbeniek (élelem, tüzelő, ruhanemű, gyógyszer) arányát és megfelelő helyre juttatását kell adott esetekre szigorú tárgyilagossággal és nagy hozzáértéssel előre szabályozni és végrehajtani.

4. *Meg kell teremteni a tervszerű együttműködést a katolikus egyesületekkel, szervezetekkel és a világi hatóságokkal.*

Az erőnek szétforgácsolását és a tengerbe öntött vizet jelenti az, ha az anya és csecsemő védelemtől az aggok gondozásáig minden egyesület, minden feladattal foglalkozik. Az egyesületekbe tömöritettek életkora, műveltsége, társadalmi helyzete, az egyesület célkitűzései és szelleme szerint kell elosztani a teendőket. A leányegyesületek inkább rátermettek a gyermekvédelmi feladatokra és az uri asszonyok kongregációja a szemérmes szegények istápolására mint megfordítva. Így az egyesületek is kézzelfoghatóbb eredményeket mutathatnak fel és ez erős ösztönzésük lesz a további munkára.

A világi hatóságokkal való kapcsolat pedig egyenesen döntő jelentőségű. Elsősorban az anyagi támogatás szempontjából. De erkölcsileg is. A hatóságok hiányolják, de nem adhatják azt a többletet, amely a vallás-erkölcsi erőkből fakad és, amelynek hiányában minden erőfeszítésükkel sem tudják elérni a nyugalmi állapotot. Viszont katolikus részről az anyagi lehetőségek, összeköttetések birtokában az Egyház tekintélye, a tömegek vallási élete a hitbuzgalmi eszközöknél sokszor hatásosabban munkálható vagy legalább is a kimunkáláshoz ezek révén a hozzáférkőzés lényegesen könnyebbé válik.

5. *Erkölcsileg is fel kell használni az anyagi áldozatokat.*

A Karitász itt lesz több az inségenyhítő akciónál. De a kenetteljesség és türelmetlenség helyett az őszinte egyszerűség, a mások benső életének tiszteletbentartásával párosult megértés legyen az erkölcsi gondozás módszere. Nem lehetünk olyan gyávák és pulyák, hogy álszerénységből elhallgassuk azt a katolikumot, amelynek erejével és jóságával eny-

hitjük a szenvedéseket, de nem zárhatunk ki a Krisztus szeretetéből egyetlen igazán segítségre szorulót sem.

Alig van testi seb és nyomorúság, amely mögött a lelki szenvedés vagy bün nem húzódna meg. Ezt a rejtett sebet *őszinte segíteni akarással* megtalálni és meggyógyítani, ez az igazi karitász.

6. *Ahol lehet és indokolt, kérjünk viszontszolgálatot munkában.*

Ezzel a kivánalommal ott kell élni, ahol megbecsüljük vele az ajándékozottat és elvesszük a juttatás alamizsna ízét, vagy, ahol az ingyenélősködés, munkaiszony erkölcsi orvossága a munka, vagy más viszontszolgáltatás.

7. *Minden elgondolás és tevékenység igazodjon a helyi viszonyokhoz.*

8. *Ne fukarkodjunk a beszámolókkal.*

Ez megnyugtatás és lelkesítés a katolikus tömegek, ötletek tára a munkát kezdők számára és tagadhatatlan bizonyítéka Krisztus erejének — a közönyösekkel, kishitüekkel és hitetlenekkel szemben. *Dr. T. L.*

„Mit tegyünk Kedves Hivek, mi magyarok, kiknek amúgy is elég bajunk van. Ellenségek veszik körül csonka kis országunkat és alig van őszinte jóbarátunk. Mit tehetnénk mást, ahhoz fordulunk, akihez eleink is fordultak, mikor bajba jutottak.

Boldogasszony Anyánk, régi nagy Pátronánk, Nagy inségben lévén, igy szólit meg Hazánk: Magyarországról, édes hazánkról, Ne feledkezzél meg szegény magyarokról.

Figyeljétek csak meg ezt a jó Szüzanyát, hogyan gondoskodik, mint érez és cselekszik, milyen tanácsot ad a bajbajutott családnak ott a kánai menyegzőn. Ő az, aki észreveszi a bajt, a lakodalmas nép zavarát; ő az, aki kéretlenül is szól Szent Fiához: „Nincs boruk"; ő az, aki azt mondja a szolgáknak: „Amit nektek mond, cselekedjétek". Szót fogadtak neki. Ha ezt a bibliai történetet magunkra vonatkoztatjuk és alkalmazzuk, nekünk szól a figyelmeztetés. Ha akarjuk, hogy segitségünkre legyen a családvédelem érdekében folytatott és talán erőnket is felülmúló nagy munkánkban, küzdelmünkben, ha akarjuk a keresztény családi élet tisztaságát, bensőségét és zavartalan biztonságát helyreállitani, a családi élet züllését, bomlását megállitani, fogadjunk szót égi Anyánknak és cselekedjünk, tegyük meg, amit Szent Fia nekünk mond.

És mit mond nekünk Jézus? Azt mondja, hogy hit és erkölcs dolgában, tehát a családvédelem, a házasság szentségének ügyeiben, a családi életre vonatkozó ügyekben is ne világi bölcsektől kérjünk tanitást, tanácsot és útbaigazitást, hanem attól, kit Ő azzal megbizott és meghatalmazott — az egyháztól . .

Vegyétek fel tehát velünk együtt a küzdelmet a keresztény családvédelem ügyében. Ez minden jó keresztény hivőnek szent és elengedhetetlen kötelessége. Mindenekelőtt magatok adjatok jó példát. Szülők, gyermekek, ifjak és hajadonok „úgy világoskodjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó tetteiteket és dicsőitsék Atyátokat, ki mennyekben van". (Máté 5, 16.) Kisérjétek figyelemmel az országosan megindult családvédelmi mozgalmat és kapcsolódjatok bele, kiki úgy, ahogyan helyzete és körülményei engedik. Ha a mozgalom sikerrel jár, nemcsak Krisztus Egyházának tettünk szolgálatot, hanem szegény, sokat szenvedő nemzetünknek is. Soha ne feledjük az Úr figyelmeztető szavát: „Aki nincs velem, ellenem vagyon, aki nem gyüjt velem, szétszór". (Luk. 11, 23.) /Virág Ferenc megyéspüspök nagyböjti körleveléből./

Katolikus kézbe katolikus lapot!

Figyelő.

REFORMOKTÓL ÉS IGÉRETEKTŐL HANGOS AZ ORSZÁG. Képviselőválasztásra készül a nemzet, amikor e sorokat irjuk és ilyenkor, ősi szokás szerint, a honatyaságra hivatott, vagy önjelölt hazafiak csapra ütik az igéretek hordóját. Az igéretek között nemcsak gazdasági reformtervek szerepelnek, hanem a felelős kormánytényezők gyakran emlegetik a családi élet védelmét, a házasságjog reformját s a liberális kapitalista rend hatalmának megtörését. Hogy mit váltanak be az igéretekből az új törvényhozók, s mi volt belőlük a megtévesztésre szánt kortesfogás, hamarosan kiviláglik.

*

Gyakran hivatkoztak a hercegprimásra s kijelentették, hogy magukévá teszik a család- és házasságvédelmi javaslatait. Ne feledjék, hogy a primás nem kizáróan csak erkölcsi rendszabályoktól várja a keresztény családok megmentését. Világosan kijelentette: „Mi azt akarjuk, hogy a család megkapja azt a lehetőséget, hogy Isten akarata szerint emberhez méltó életet élhessen. Azt akarjuk, hogy a gazdagok ne higyjék, hogy megfeledkezhetnek Istenről, a szegények viszont ne higyjék azt, hogy megfeledkezett róluk az Isten."

Amily szomoruan igaz, hogy legyőzött, kifacsart nemzet vagyunk, s az államot szörnyű terhek nyomják, épúgy bizonyos, hogy ezt a körülményt aztán minden mulasztásra és tehetetlenségre, minden hibás elosztásra és aránytalanságra amolyan egyetemes mentségképen ruházni nem lehet. Ebben az országban olyan nyomor van az egyik oldalon s olyan tényűzés a másikon, olyan agyonterheltetés egyfelé, szabad harácsolás másfelé, hogy itt nem lehet többé az általános elnyomorodás jelszavával előhozakodni. Nem az általános elnyomorodás a főbaj, hanem a szociális érzés hiánya, vagy a szociális talpraállitás módszereinek meg nem látása.

*

A mai termelési és elosztási rend minden, csak nem keresztény. A liberális kapitalizmus nekünk époly ellenségünk, mint pld. a kommunizmus. Ez a kérdés független a háborútól és forradalmaktól. Az olyan gazdasági életrend ellenkezik a kereszténység szellemével, amely pld. az erkölcsös családi életet megnehezíti, sőt szinte lehetetlenné teszi, amely mellett a férfiak 30 éves korukig nem nősülhetnek s a házaspárok már a harmadik gyermek születésénél az anyagi tönk szélére jutnak. Az olyan gazdasági rend ellenkezik a kereszténység szellemével, amelyben mamutvagyonok halmozódnak fel élelmes és sokszor lelkiismeretlen tőkések kezén s viszont a keresztény tömegek óriási százaléka a legnagyobb nyomorban gyötrődik. Pedig — amint Apponyi Albert mondta — aki gazdaságilag szükséget szenved, az nem képes lelkének magasabb képességeit kifejteni, mert az erkölcsök süllyedésének egyik oka a szegénység.

*

AZ ÁLLAM FELELŐS AZÉRT, ha a kétségbeejtő nyomorban százával-ezrével szaladgálnak munkaalkalmat kereső emberek az utcán, ha apák-anyák lesznek már szinte tömegesen öngyilkossá, mert hónapok, évek óta nem találnak kenyeret s nem tudják tovább nézni gyermekeik éhezését. Az állam elveszti erkölcsi létjogosultságát abban a pillanatban, amikor e szerencsétleneket sorsuknak engedi át, amikor lemond annak az elsődleges hivatásának teljesitéséről, hogy minden becsületes és dolgozni kivánó polgárának kenyérszerzési lehetőséget biztositson. Ha emellett bármi kultúrális, külpolitikai vagy katonai teljesitményeket is visz végbe, semmi sem pótolhatja, még átmenetileg sem, a legelső és lényeges államfeladat elmulasztását. Mert az állam legelsősorban szociális hivatottságú és mindenek előtt az életet kötelés biztositani polgárai számára. A szociális fölény minden más fölény előtt való, mert először élni kell, s csak azután lehet filozofálni. És mit használ a politikai, vagy akár kultúrális fölény is, ha fényes tettekben mutatkozik be

otthon s a külföld felé, ugyanakkor azonban elfogy a magyar, éhenhal, öngyilkos lesz, nem mer családot alapitani s nem meri családját gyarapitani. Igenis kell kultúrális fölény, de mindenek előtt mégis szociális fölény kell. A legnagyobb kultúra, amit megtehetünk — mondja Csávossy páter — ha nincs nyomorgó a hazában.

*

CSAK A KERESZTÉNYSÉG MENTHETI MEG AZ EMBERISÉGET: nemcsak a túlvilág, de a jelen élet számára is. Minden reformkisérlet, amely a kereszténység nélkül, vagy vele szemben akarja a csődbe jutott emberiséget megmenteni, kudarcot vall. A liberálisok, szocialisták, sőt még a szabadkőmivesek is kétségbeesetten állanak — mondjuk — a munkanélküliség problémájával szemben, vagy az előtt a megoldhatatlannak tetsző feladat előtt, hogy a kultúrnépek szolidaritását megalkossák hasonlóképen a bolsevizmus szörnyű világveszedelmével szemben. Kétségbeesésükben odáig mennek, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel, tőkéjükkel, gépeikkel, mérnökeikkel a keresztény kultúrának a moszkvai Kremlben tanyázó ősellenségét támogatják és ezáltal saját hóhérjuk bárdját élesitik. Minden józanul gondolkodó embernek be kell látnia, hogy egy ilyen példátlan esztelenség csakis a legszörnyűbb kétségbeesés tébolyának minősithető. Az összes mentőkisérletek, amelyek az emberiséget ki akarják emelni a szellemi és anyagi összeomlás romjaiból, meddő erőlködésnek bizonyulnak, amig nem az Evangéliumot választják a világmentés alapjául.

NYILAS PÉTER.

Hirek.

A Megyéspüspök nagybőjti szózata a családvédelemről szól. Felhívja a papságot és a hiveket, hogy vessenek gátat annak a pusztító világias szellemnek, mely már betört a családi szentélyekbe is. Atyai szavakkal kér és figyelmeztet, hogy a maga módja szerint mindenki vegyen részt ebben a munkában. A körlevél egyik legszebb részét lapunkban is közöljük.

A VIII. máriacelli zarándoklat. Az a nagyfokú érdeklődés, amely a VII. máriacelli zarándoklattal szemben megnyilvánult, már előre biztosítani látszik a zarándoklat sikerét s amelynek részletes programmját az alábbiakban közöljük. Indulás Pécsről június 30-án reggel. Sopronban autóbuszokra szállva, Wiener-Neustadton keresztül este érkezés Semmeringre. Itt megszállás a Mürzzuschlag, Mürzsteg, Todtes Weib, Frein érintésével délben megérkezés Máriacellbe. Elszállásolás a Feichtegger-féle „Weisser Ochs" szállodában. A zarándoklat négy napot tölt Máriacellben s pénteken (VII. 5.) délben indul vissza s Sopronon keresztül éjjel érkezik vissza Pécsre. — A zarándoklat részvételi díja II. osztályon 85, III. osztályon pedig 65 pengő. — A zarándoklathoz sem útlevél, sem vízum nem szükséges. — Tekintettel arra, hogy az utazáshoz szükséges silling megszerzése hosszabb időt vesz igénybe, a zarándoklat vezetősége kéri mindazokat, akik részt óhajtanak venni, hogy *legkésőbb április 30-ig 10 pengő lefizetésével jelentsék be részvételüket.* — A zarándoklat ügyében készséggel szolgál felvilágositással a pécs-belvárosi plébánia. Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/2.

Április hó 10-ig lehet pályázni a Kármelita zárda épitésére. A Mindenszentek templomának csendes környékét csakhamar az épitési munkának mozgalmas képe fogja felváltani. Ugyanis a zárda épitésének különböző munkálataira a kiírások megtörténtek s április hó 10-ig kell az egyes munkálatokra megtenni az ajánlatokat. A döntés a munkák kiadását illetőleg a legrövidebb időn belül megtörténik s a húsvéti ünnepek után azonnal megkezdődik erőteljes tempóban az épitkezés, úgyhogy őszre már az elkészült zárdába be is költöz-

ködnek Kis Szent Teréz rendjének apácái. Megható az a nagy áldozatkészség, amely az új Kármel építésével kapcsolatban megnyilvánul. Nemcsak Magyarországból, hanem Francia- és Törökországból is érkeznek nap-nap után adományok a zárda elöljáróságához. — Az építkezésekre vonatkozólag felvilágosítással készséggel szolgál s adományokat továbbít a pécs-belvárosi plébánia.

Megkezdik a Kis Szent Teréz Karitász ház építését. Ugyanezen a napon, amikor az első kapavágás megtörténik a kármelita zárda építésével kapcsolatban, ugyanakkor fog megkezdődni a Karitász-ház építése is, úgyhogy amikorra a kármelita apácák bevonulnak az új zárda falai közé, ugyanakkor egy 8—10 gyerekes család is otthont fog nyerni a Karitász-ház egészséges, tágas szobáiban! További szíves támogatást kér a Karitász Központ, Megye-utca 18. Telefon: 18—78.

A Központi Kultúrális Szakosztály jelentése. Február és március hó folyamán két nagyszabású szociális kurzus volt Pécsett a Szociális Missziótársulat és a Keresztény Szociális Egyesület rendezésében. Mindkettőt állandóan igen nagyszámú hallgatóság látogatta. Örömmel állapítjuk meg a pécsiek érdeklődését e korszerű kérdések iránt. A neves előadók jóvoltából a jövőben bizonyára még többen és még több szociális megértéssel, felkészültséggel fognak résztvenni városunk ilyen irányú munkáiban.

A pécsi Katolikus Körök és A Legényegylet régi szokásaihoz híven az idei nagyböjtben is gazdag műsorral körített nívós előadásokat adtak tagjaik részére.

Az 50-ik lelkigyakorlat kezdődik a Női Lelkigyakorlatos Otthonban! A pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a lelkigyakorlatok sorrendje a következő: 6 napos kezdődik április 1-én; 3 napos április 14-én (virágvasárnap), május 6-án és 20-án, június 3-án és 24-én. Kezdet mindig a jelzett nap délutánján. Részvételi díj 6 napra 16 P, 3 napra 8 P. Ha egy helyről legalább 15-en jönnek, 33 százalékos vasúti kedvezményt kaphatnak és maguk választhatják meg az időpontot is. Érdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs, Mátyás Flórián utca 46. Női Lelkigyakorlatos Otthon.

Lelkigyakorlatok a székesegyházban.

Férfiak részére: április 1—5-ig minden nap este 8 órakor. A beszédeket P. Hász Brokárd kármelita atya tartja. A templomban 1000 ülőhelyről gondoskodtak. Április 5-én, pénteken este közös nagy gyóntatás a székesegyházban, szombaton reggel szentáldozás.

Minden katolikus férfi vegyen részt a lelkigyakorlaton, hogy lelki ügyeit rendbe hozza és előkészüljön egy jó húsvéti szentgyónásra.

*

A nők részére április 8—12-ig lesz lelkigyakorlat. Naponkint két szentbeszéd lesz: délelőtt a kilenc órai szentmise után és délután hat órakor. A lelkigyakorlat vezetője P. Somogyi Jenő jézustársasági atya.

Ne alakítsunk kicsi csoportokat, hanem minden katolikus nő és minden egyesület ezen a lelkigyakorlaton vegyen részt.

Akik a Kat. Férfiak Sajtóbizottsága révén rendelik meg a Nemzeti Ujságot, havi 4 P helyett 2 P 80 fillérért kapják és az első 2 hétre teljesen ingyen. A Képes Krónikát és Nemzeti Ujságot pedig együtt havonkint 3.60 P-ért.

Külföld.

Rovatvezető: ESZKÁ.

Abesszínia. Az olasz-abesszin viszályok a Negus országára terelték a világ figyelmét. Egyes ujságok az irták, hogy Abesszínia Afrika egyetlen keresztény állama. Mennyi ebben az igazság? A kereszténység 340-ben vert gyökeret Abesszíniában. Ebben az időben két ker. ifjút fogtak el a tengerparton, Frumentiust és Edesziust. A király udvarába kerültek, hol csakhamar beférkőztek a király kegyeibe és pedig oly nagy fokban, hogy zavartalanul, ellenállás nélkül lehettek a ker. hit apostolai. Ez a missziós munka azonban nem tudta a nép szélesebb rétegét átformálni. Az V. században újabb mozgalom indult meg. Kilenc szerzetes jött Syriából, ahonnét valószínüleg monofizita érzelmeik miatt kellett menekülniök. Igy lett a monofizita tévtan, — mely Etutychestől ered és Krisztus emberi természetét tagadja — az abesszin nép hivatalos vallása. A királyok hűen ki is tartottak a tévtan mellett, bár sok támadás érte őket a muzulmánok és pogány népek részéről. Európa számára csak a XVI. század elején vált Abesszínia megközelithetővé. A portugálok nagy tengeri expedíciója idején. Ekkor jezsuiták jöttek az országba, akiknek sikerült is a nép nagy zömét megnyerni a katolicizmusnak. Sisinnius király is katolizált. Sisinnius király halálával (1632) csökkent a kat. befolyás. A jezsuiták el is hagyták az országot. Üldözések törtek ki. Jelenleg Abesszínia 4 egyháztartományból áll, melyekben francia lazaristák, kapucinusok és olasz misszionáriusok dolgoznak. 12 millió bennszülött közül a katolikusok száma alig több 13 ezernél. 4 millió monofizita és egyéb eretnek, a többi pogány és mohamedán.

MOZAIK. Rómában tisztogatják a szent Péter templom kupoláját. A munkát az úgynevezett „Sampietrini"-ekre bízták. Ez egy olyan kézművescéh, mely őseit 1500 évre vezeti vissza. A tisztogatás során szükséges javításokat is végeznek. A különböző hírek ellenére már is megállapitották, hogy a kupola teljesen szilárdan áll. — **Münchenben** a katolikus szülők gyermekeiket 70 %-ban hitvallásos iskolába iratták be. Tekintettel arra, hogy Németországban a közösségi iskolák — Gemeinschaftsschulen — mellett a legerősebb propagandát fejtik ki, ehhez nagy bátorság kellett. A próbát fényesen, egyházhűen megállták. — **Csehszlovákiában** nagyszabású katolikus napra készülnek. A szabadgondolkodók és istentelenek erre megijedtek és felröffentek. Ellenakcióra készülnek. A régi recept szerint viszályt igyekszenek szitani a kat. pártok között. Nem fog sikerülni! A nagygyülés jelszava — Christus, salus mundi — már maga mutatja, hogy vallásos, egyházi és nem politikai megmozdulásról van szó. Az előkészületek várakozáson felüli sikert sejtetnek. — **Prágai** lapok jelentik, hogy dr. Nassek, a kat. néppárt képviselője és egykori miniszter teljesen visszavonul a politikától és szerzetbe lép. — **Amerikában** 1800—1934-ig az összlakosság huszonhétszeresére, az egyháztagok száma pedig nyolcvanszorosára emelkedett. Az egyháztagok száma évenkint 750,000 fővel szaporodik. Az elmult évszázadban rengeteg templom épült. Jelenleg van 232,150. Hetenkint 30 millió amerikai látogatja a ker. istentiszteleteket. Téves tehát az a hir, hogy Amerikában a hitélet és templomok kiveszőfélben vannak. — **Az angol** katolikusok hetilapja — „The Universe" — példányszámával — 107,630 — veri az összes kat. lapokat. Napilapjuk az angol katolikusoknak nincs, mert nincs is pártjuk. A viszonyok olyanok, hogy nem látszik célszerünek, hogy külön pártot alakitsanak. A kat. folyóiratokat azonban jobban támogatják, mint a többi felekezetek a magukét. A kat. folyóiratok élénkek, modernek, érdekesek. — **A spanyol marxisták** az októberi fornadalomban leromboltak 730 magánházat, 63 középületet, 58 templomot, 26 gyárat, levegőbe röpitettek 58 hidat. Rablókalandozásaik közben 40 millió értékű pénzt és értéktárgyat „szereztek." Igy épitik ők a jövőt! — **A svájci** becsületes polgárok mozgalmat indítottak a szabadkőmüvesség ellen. A nemrég alakított „fascista

liga" vezére Fougallad ezredes áll a mozgalom élén. A liga erélyesen követeli a szabadkőmívesség betiltását. 56,579 aláírást tudott már gyüjteni. Mivel pedig 50,000 szavazat elég, hogy a törvényhozás foglalkozni kényszerüljön valamely kérdéssel, a svájci parlament most már nem mellőzheti. A közvélemény kíváncsian lesi, mi fog történni. — **Bajorországban** a prot. „Reichsbote" szerint az utóbbi időkben 1056-an tértek a kat. hitre. Ezek közül 959 prot. volt. — **Kairónak** a Szent Családról nevezett kollegiuma, mely a jezsuiták vezetése alatt áll, egyike Egyiptom leghíresebb nevelőintézetének. Volt növendékei ma az országban a legmagasabb hivatalokat töltik be. Nemrég gyűlést tartottak. Befejezésül Sesostri Sidarus pasa beszélt és „egész Egyiptom" köszönetét nyilvánította az iskola kiváló vezetéséért, mely „olyan férfiakat nevel, kik tudnak engedelmeskedni, parancsolni, dolgozni és alkotva működni a Haza javáért és Isten dicsőségére." — **Philadelfia** érseke híveihez intézett pásztorlevelében azt írja, hogy az a bojkott, melyet az amerikai katolikusok már is látható eredménnyel indítottak meg a filmvállalatok ellen, nagyon is helyénvaló és megokolt. Az Egyesült Államokban hetenkint 70—120 millió ember látogatja a mozikat. A mozilátogatók közül 28 millió kiskorú, 11 millió még a 13. évet sem érte el. Pszihológusok és szociológusok meglátogattak több javítóintézetet, hogy személyesen győződjenek meg arról a romboló hatásról, melyet a mozi a fiatalokra gyakorolt. És ezek a szerencsétlenek megvallották, hogy a betörővilág minden cselfogását és ravaszságát tanulták el a mozi vásznán. A filmvállalatok ugyan azt állítják, hogy minden darabjukban a bűnöst utoléri az igazságos bűnhődés, a tapasztalat azonban az ellenkezőjét bizonyítja. — **A francia parlament** balszárnyát a szabadkőmívesség tartja kezében és ennek segítségével igyekszik programmját keresztülhajszolni. 1928-ban egy szabadkőmíves konvent a következő határozatot hozta: „Ha valakit felveszünk a páholyba, köteles esküt tenni. Ha pedig képviselő lesz, nemcsak a választó polgároknak tartozik felelősséggel, de nekünk is! Sőt elsősorban a páholyoknak. Minden képviselőnk elsősorban szabadkőmíves!" És mivel gyakran megesett, hogy szabadkőmíves képviselők a páholyok utasítását nem tartották be, egy tizenöt tagból álló bizottságot alakítottak, mely állandóan megfigyeli a képviselők magatartását a parlamentben és szemmel tartja leadott szavazatukat. Amennyiben a páholyok rendelkezéseit betartják, dícséretben nem lesz hiány, ellenkező esetben azonban kigolyózzák őket. Amint kizárták 1930-ban azokat, kik egy francia misszióshaz felállítása mellett szavaztak. Nem ártana talán, ha a képviselők ellenőrzésére nálunk is alakítanának kerületenkint egy ilyen bizottságot!

Panasz.

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur!

Lapjának februári számában örömmel üdvözöltem azt az újitást, hogy a pécs-belvárosi egyházközség képviselőtestületi tagjaitól — amennyiben fővárosi lapot járatnak — a Nemzeti Ujságra való előfizetést követeli.

Nagyon helyeslem az egyházközség eljárását, úgyannyira, hogy magam is a kötelezvény aláirói között vagyok, — de egyben tisztelettel kérdezem: Nem volna-e még sokkal jogosultabb ugyanezt követelni a katolikus tanitóktól és az egyházi uradalmak alkalmazottaitól? Mégis csak lehetetlen dolog az, — amit sajnos, sok esetben a saját szemeimmel láttam — hogy az egyház alkalmazottja pénzével a közömbös vagy egyenesen egyházellenes sajtót támogatja.

Tisztelettel:

N. K.

Válasz.

Mélyen tisztelt Nagyságos Uram!

Mindenben osztom felfogását. Egyben nagy örömömre szolgál, hogy ezzel kapcsolatban jó hírrel is szolgál-

hatok: A pécsi Székeskáptalan február hó folyamán körlevelet intézett a székesegyházi, káptalani és papnöveldei uradalom összes gazdatisztjeihez, amelyben többek között a katolikus sajtó pártolását is kötelességükké teszi és különösen felhívja figyelmüket a Nemzeti Ujságra és Új Nemzedékre.

Hálásan köszönjük Nagyságos Urunknak szíves érdeklődését és jóindulatát a katolikus sajtóügyekben. Még sok tenni való van! Negyedévenkint megkapjuk a Központi Sajtóvállalattól pécsegyházmegyei előfizetőinek névsorát; és ebben — sajnos — még mindig sok egyházi alkalmazottnak és „jó katolikusnak" a nevét nélkülözzük. Reméljük azonban, hogy lassan legalább a saját portánkon rendet tudunk csinálni.

Kiváló tisztelettel:

Pécsi Kat. Tudósító Szerkesztősége.

A vér.

Irta: *Pierre l'Ermite.*

Derék vidéki plébános... egészséges, pirospozsgás, mint a hívei általában.

Erős fajta a normandiai.

Jó ott a levegő és jó az almabor is.

Szép csendesen élik le az életüket ott az emberek, nem úgy, mint az ostoba párisiak.

Tehát a plébános úr nagyszerű egészségnek örvend, amihez joga is van.

Mindig szolgálatra kész jóságos lélek. Három községének majdnem minden tagja szereti.

*

Azt mondom „majdnem", mert a főplébániához tartozik egy vad és elszánt kommunista is, aki nem szíveli őt... egyáltalán nem!

Miért?

Nem tudják!

Irigység talán?

A plébános úr egészséges... Ő betegeskedik.

De ez még nem elég ok ekkora gyűlöletre.

Valahányszor csak meglátja a plébánost, elönti a méreg:

— Adta plébánosa... Nemsokára már be sem fér a templomba, olyan kövér lesz!...

Ő persze sovány.

Pedig hihetetlenül többet eszik és iszik, mint a plébános úr. De nem használ neki.

*

Egy napon a kommunista súlyosan megbetegszik.

Az odasietö orvos bélátfuródást állapít meg és azonnal beviteti az apácák vezetése alatt álló szegénykórházba.

Amikor a tapasztalt, öreg nővér megpillantja az újonnan érkezett beteget, azonnal látja, hogy milyen súlyos az eset.

És mivel egy lyukas garast sem adna ennek az úrnak az életéért és nem ismeri annak vörös elveit, így szól hozzá:

— Jó ember, bizony elég komoly baja van magának... Az orvos mindent meg fog kísérelni a maga meggyógyítására. De a legfőbb orvos, mégis mindig a jó Isten... Megengedi, hogy elhívjam magához a kórház lelkészét? Nagyon-nagyon jó ember a mi lelkészünk...

*

Tyű!... Megjárta most a nővér!...

Ilyent még soha életében nem hallott.

25 beteg volt a teremben. A kommunista bajusza veszedelmesen fölborzolódott, ő maga pedig torka szakadtából ordította:

— Alig tettem be ide a lábamat és máris meg akarnak vesztegetni!... Egy papot akarnak rámszabaditani!!?... Azt már nem!...

— Csak ajánlottam... De ha nem akarja: rendben van...

— És ha „megdöglenék" polgári temetést akarok... csak polgárit!...

És mert dühében egészen magánkívül van, a nővér csillapítani próbálja:

— Ne ragadtassa el magát ennyire. Ha meg fog halni...
— Megdögleni!...
— Polgárilag fogják eltemetni.
— Csakis polgárilag!...
— Rendben van!...

*

Este az orvos végigvizsgálta a másnapi „operálandókat".

Fejcsóválva állt meg a nagyon sápadt kommunista ágya előtt.

— Nem vagyok megelégedve magával. Itt csak egyetlen dolog segíthet: vérátömlesztés. De nem tudom kitől...?

— „Nem tudom kitől...?" — ismételte tovamenőben — „ingyen..."

A beteg bambán néz a távozó orvos után...

— Hát akkor...? kérdezi a nővértől.

— Hát akkor... nem tudja kitől!...
— Tehát: elvesztem!...
— Talán kellene valakit...
— És ön... ön nem tud senkit?
— Igen... én tudok valakit.
— Kit?

A beteg fölemelkedik; az egész ember egy óriás kérdőjel.

— Igen, tudok valakit... A plébános úr...

— Ha!... A plébános!... Mindig a plébános!... Ezek mindenhol ott vannak!... Az ember meg sem mozdulhat a nélkül, hogy beléjük ne ütköznék!

— Kérem, ne izgassa magát... Nem mondtam semmit...

A beteg forgolódik... nyugtalan... nagy fájdalmai vannak...

A nővér a többi beteg körül foglalatoskodik. De mikor az ágya elé ér, a halálraítélt int neki:

— Kedves Nővér!...
— Tessék.
— Gondolja, hogy eljönne?
— Hiszen ön nem akarja!
— Eh!... Lesz, ami lesz!... Hívja ide mégis...

*

A plébános eljött... a kövér plébános.

A kommunista ránéz, majd bátortalanul nyújtja felé a kezét:

— Valóban, ön akar segíteni rajtam?
— Miért ne, barátom...?
— Barátom!!...

És 7 orvos előtt... s az ágyukban kíváncsian fölemelkedő 25 beteg jelenlétében a plébános odafekteti karját az asztalra a kommunista karja mellé, amelyen tetovált sarló és kalapács ékeskedik...

A vérátömlesztést körültekintő előkészületek előzik meg.

Végül a hosszú tű a plébános karjába mélyed. És folyik a pap vére a kommunista ereibe...

A teremben templomi csend...

*

A dolog végeztével a plébános — nagyon sápadtan — odaszólt a betegnek:

— Mindig gondoltam, kogy mi ketten megértjük egymást.

— Mit fognak szólni az elvtársak!...

— Bizony, maga, kedves barátom, ezekután már nem tagadhatja le, hogy egy pap véréből is folydogál az ereiben!...

— Egy papnak a vére!... De... mégis... köszönöm!

És, most, egyszerre megváltozik minden... A gyűlöletet elfojtja a szeretet. A kommunista minden erejét összeszedve kiáltja:

— Plébános úr, ön megmentette az életemet!... Ön nagyon jó ember!...

És két könnycsepp... két nagy könnycsepp pereg le szeméből a bajuszára... Két nagyon-nagyon messziről jött könnycsepp...

*

Fécamp közelében játszódott le ez a megható történet.

Talán egyik prédikációja sem volt ilyen eredményes a plébános úrnak.

Mert ettől a naptól kezdve az oroszlán szelíd bárránnyá változott és a két ember úgy szereti egymást, mint a testvérek.

És az a tudat, hogy egy papnak a vére folyik az ereiben, ma már egyáltalán nem izgatja a kommunistát, sőt „még azon sem csodálkoznék — írja nekem ez a derék pap — ha egy szép napon lemondana egyidőre a pipadohányáról, hogy egy téglát küldhessen önnek, Szent Odilo épülő templomához".

Ford.: dr. H. Cs.-né.

Könyvek.

Willam — Zsiros: **Jézus élete.** A Szív kiadása. Budapest, 1935. Ára: 6 P.

Hatalmas munka, amely alapos kortörténelmi, politikai és néprajzi háttérben rajzolja meg az Üdvözítő életét és mindenkor az evangéliumok útmutatásai nyomán. A mai Szentföldet is megismerjük, mert a szerző a legújabb fényképfölvételekkel illusztrálta a könyvét. Az 506 oldalas életrajz a lelkiéletet kedvelők, de a korrajzokat keresők kezében is épületes és értékes olvasmány lesz és melegen ajánljuk olvasóinknak.

Magyar Jezsuiták **Kínában.** A Kat. Missziók kiadása. Budapest, 1935. Ára: 4 P.

A tamingi magyar misszió első tíz évének alapvető, heroikus munkája vonul föl előttünk változatos és színes vonásokban, mint milyen Kína története is az utóbbi időkben. A csendes hittérítő és kultúrmunkától a bolsevista kínai rablóbandák garázdálkodásáig az élet minden megpróbáltatásán keresztül mentek a Kínában élő magyar jezsuiták és ez a munka nem „hősök emléke" akar lenni, csak szerény beszámoló keretében szeretné újabb áldozatokra lelkesíteni az itthoni misszionáriusokat is. A müben a szereplő hittérítő mindig háttérbe szorul és a nagy isteni munka: a hittérítés szent kötelessége lép előtérbe. Érdekfeszítő, lebilincselő munka és ha hozzávesszük, hogy 200 eredeti fénykép illusztrálja a mai kínai életet, akkor aktuálisabb magyarnyelvű missziós könyvet nem is ajánlhatunk ennél megvételre.

Sigrid Undset: **Merici szent Angéla.** Szt. István Társulat. Budapest, 1934. Ára: 1 P 60.

Ki ne ismerné Sigrid Undset nevét és írásait? A Nobel-díjas írónő a magyar olvasóközönséget is meghódította már regényeivel, amelyek a középkor vallásos áhitatát és a vallásban megoldott életproblémákat lehelik felénk. Merici szent Angéla rövid életrajzában, amit „Nő és kultúra" c. tanulmánnyal vezet be, a tizenhatodik század egyik legérdekesebb szentjének az életét varázsolja elénk. Szent Angéla a kolostornélküli apácák rendjét alapítja meg, akik abban az időben az egész társadalmat áthatották müködésükkel. Alapítása sok változáson ment át, míg végre az orsolyiták zárt szerzete lett belőle. A müben nemcsak szent Angéla alakja jelenik meg előttünk, hanem megismerjük az újkor nőinek érdekes világát is.

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Ápr. 4. A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor körmenettel, szentségkitétellel votivmise. **Ápr. 5.** Első péntek. 7 órakor a Corpus Christi-kápolnában énekes mise szentségkitétellel. D. u. 5 órakor szívőrségi ájtatosság. **Ápr. 7.** Fekete vasárnap, Egésznapos szentségimádás. **Ápr. 14.** Virágvasárnap. 8 órakor barkaszentelés, körmenet, utána ünnepélyes szentmise passióval. **Ápr. 16.** Nagyhét keddje. 9 órakor a Mór-kápolnában káptalani nagymise, alatta passió. **Ápr. 17.** Nagyszerda. 9 órakor nagymise passióval. D. u. ¾ 4 órakor zsolozsma. **Ápr. 18.** Nagycsütörtök. Püspöki nagymise 8 órakor. Mise alatt olajszentelés. Utána oltárfosztás, vecsernye s az apostolok lábmosása. D. u. ¾ 4 órakor zsolozsma. **Április 19.** Nagypéntek. 8 órakor a megyéspüspök végzi a szertartásokat. Csonkamise. Az Oltáriszentség elhelyezése a szent sírnál. Az altemplomban szentbeszéd. D. u. 2 órakor a papság szentsírlátogató körmenete. ¾ 4 órakor zsolozsma. **Ápr. 20.** Nagyszombat. 8 órakor tüzszentelés, húsvéti gyertya szentelése, próféciák, keresztkút szentelés. Utána szentmise. D. u. 6 órakor feltámadási körmenet. **Ápr. 21.** Husvétvasárnap. 9 órakor főpásztori szentmise szentbeszéddel. **Ápr. 22.** Húsvéthétfő. Ünnepi rend. **Ápr.**

25. Búzaszentelési körmenet. indul 8 órakor a belvárosi plébániatemplomba. Háromnapos triduum a szentév befejeződésekor **ápr. 25, 26., 27-én. Ápr. 28.** Délután templomok látogatása körmenetileg a teljes búcsú elnyerése végett.

Belváros.

Az egyházközség új tisztikara. A pécsbelvárosi egyházközség legutóbb megtartott tisztújítása alkalmával az egyházközség tisztikara a következőképen alakult meg: Világi elnök: dr. Vasváry Ferenc egyetemi ny. r. tanár. Alelnök: Hamerli József keresk. tanácsos, vasnagykereskedő, ügyész: dr. Szabó Gyula ügyvéd, pénztáros: Köves Gusztáv kereskedő, gondnokok: Krassóy Nándor ítélőtáblai bíró és Gianone Virgil ny. bányaigazgató, jegyző: Antalfia Jenő rendőrségi főtiszt. Pénztári ellenőrök: Mantuano Jenő ny. máv. felügyelő és Komlós György ny. v. tisztviselő. — A Kat. Akció egyes szakosztályának vezetői a következők: Hitbuzgalmi szakosztály: Dr. Schaurek Rafael egyetemi ny. r. tanár; kultúrális szakosztály: dr. Sziller Péter kir. közjegyző; szociális és karitativ szakosztály: vitéz Barsy József ny. tábornok; sajtó szakosztály: dr. Vasváry Ferenc egyetemi ny. r. tanár; szervezési szakosztály: Mantuano Jenő ny. máv. felügyelő. Az egyházközség eddigi világi elnökét, dr. Liber Györgyöt, aki 12 éven át állt az egyházközség élén, tb. világi elnökké választotta.

A képviselőtestület közös húsvéti áldozása. A pécs-belvárosi egyházközség képviselőtestülete április hó 7-én, fekete vasárnap a délelőtt 10 órai szentmise keretében járul a húsvéti közös szent áldozáshoz.

Szentmisék a temetői templomban. A temetőben nyugvó összes elhúnytak lelkiüdvéért a szentmise április 8-án reggel 9 órakor lesz megtartva. Szentmisék lesznek még április 16-án és 29-én.

Adományok: Özv. Friedel Károlyné a kálvária kápolna részére kókusz szőnyeget, N. N. pedig a temetői templom részére 5 pengőt adományozott.

Keresztúti ájtatosság a Kálvárián. Fekete vasárnap, (ápr. 7.) Fájdalmas pénteken (ápr. 12), virágvasárnap (ápr. 14) és Nagypénteken (ápr. 19.) délután 4 órakor keresztúti ájtatosság lesz, amely után nagypénteken szentbeszéd lesz.

Nagyheti szertartások. Virágvasárnap délelőtt háromnegyed 10 órakor barkaszentelés, passió és nagymise, nagycsütörtökön d. e. 9 órakor szentmise, nagypénteken d. e. 9 órakor csonka-mise, nagyszombaton reggel 8 órakor tűz- és keresztkút szentelés, 9 órakor szentmise, d. u. 5 órakor feltámadási körmenet. — A két húsvéti ünnep alatt a szentmisék 6, 8, 9, 10 és fél 12 órakor lesznek.

A Szentév befejezése. A szentév befejezése április 29-én, vasárnap végződik, amely alkalommal a búcsúk elnyerése céljából a plébánia templomból d. u. 4 órakor körmenet indul a másik három plébánia templomba, a befejező közös istentisztelet a székesegyházban lesz. A befejezést megelőzőleg a Lourdesi jubileum emlékére három napon át este 6 órakor a plébánia templomban ájtatosság lesz.

Májusi áldások. A régi tradiciókhoz híven a májusi áldások április hó 30-án este fél 7 órakor kezdődnek s egész hónapon át a jelzett időben lesznek megtartva, szombaton, vasár- és ünnepnapokon megelőző szentbeszéddel.

Az Irgalmasrend templomában

Nagycsütörtökön, ünnepélyes szentmise reggel 7 órakor, mise alatt közös áldozás, mise végeztével az Oltáriszentség áthelyezése, majd oltárfosztás. **Nagypénteken,** a szertartások reggel 8 órakor kezdődnek. **Nagyszombaton,** a szertartások reggel 7 órakor kezdődnek, délután fél 5 órakor feltámadási körmenet a templomban. **Húsvét vasárnapján és hétfőjén:** Reggel 6 órakor énekes szentmise Szentség kitétellel, 8 órakor ünnepélyes nagymise, szentbeszéddel, 9 órakor orgonás mise, ¾ 10 órakor katonák miséje. Délután ½5 órakor litánia szentség betétellel. **Húsvét kedden:** Reggel 6 órakor énekes szentmise szentség kitétellel, 8 órakor nagymise, 9 órakor orgonás mise, 10 órakor ünnepélyes nagymise. Délután fél 5 órakor szentbeszéd, utána litánia, majd megfelelő idő esetén körmenet a Széchenyi-téren, megkerülve a Szentháromság szobrát az Oltáriszentséggel. A húsfélék, étkek megszentelése húsvét vasárnapján, 6 órai mise alatt, áldozás után lesznek. Ezen kegyelmi napok alkalmával a rendház Perjele kéri az ájtatos Hívőket, Társulatokat és Egyesületeket, hogy a Szentségimádáson és a kapcsolatos körmeneten, minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni.

Budai külváros.

Április 5-én, pénteken, 7 órakor Jézus Szent Szívének miséje. **Csütörtökön** előtte délután 6 órakor és napján reggel 6 órakor gyóntatás. **Április 6-án,** szombaton, 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában. **Április 14-én,** Pálmavasárnapon, 10 órakor pálmaszentelés. **Nagycsütörtökön** és **Nagypénteken** 8 órakor kezdődik az istentisztelet. **Nagypénteken** este 6 órakor

szt. beszéd és ájtatosság. **Nagyszombaton** reggel ¾ 7 órakor tűz- és vízszentelés, este 5 órakor feltámadási körmenet. — Nagyszombaton, amikor az Úr Jézus magára marad a szt. sírban, a hívek szíveskedjenek ½ órai imádást vállalni és azt előjegyezni a sekrestyében kitett íven. A sekrestyében kitett íven a nagyhét előtti héten írjuk fel pontos címmel azon gyengélkedők nevét, kik húsvéti kötelességüknek otthon tesznek eleget. **Április 22-én,** hétfőn, húsvét másnapján, a temető kápolna búcsúja. Istentisztelet 8 órakor. Kérjük a híveket, hogy Nagypénteken este a szt. beszéd alatt ne látogassák a szent sírt, mert járkálásukkal nagyon zavarják az istentiszteletet. **A népének** elősegitésére a sekrestyében énekes imakönyveket bocsájtunk a hívek rendelkezésére 36 f, kötve 56 fillér árban. **Húsvét hetében** a Szentév bezárása alkalmából templomunkban is csütörtökön, pénteken és szombaton, április 25, 26, és 27-én, este 6 órakor szt. beszéd és ájtatosság lesz. Pénteken egész napi Szentségimádás. — Vasárnap litánia után a szentévi teljes búcsú elnyerésére körmenetben meglátogatjuk a belvárosi és szigeti külvárosi és székesegyházi templomokat, mely utóbbiban szt. beszéd és Szentségbetétel lesz.

Április 5-én este 8 órakor a Budai külvárosi Katolikus Körben az egyházközségi Katolikus Akció szervezőtestületi gyülést tart. Erre szeretettel meghivjuk híveinket.

A Mindenszentek templomában

Nagybőjti istentiszteletek. Minden vasár- és ünnepnap d. u. ½ 3 órakor keresztúti ájtatosság. **14-én,** Virágvasárnap d. e. ½ 9 órakor barka szentelés, a szentmise alatt Máté evangélista passióját adják elő az énekkar tagjai. **Nagycsütörtökön** ¼ 8 órakor szentmise. **Nagypénteken** ¼ 8 órakor csonkamise, alatta passió. **Nagyszombaton** reggel ½ 7 órakor tűzszentelés és szentmise, d. u. 4 órakor feltámadási körmenet. **Húsvét vasárnapján** 9 órakor ünnepélyes nagymise.

Adományok a templom új harangjára: Greksa Etelka 50 pengő, Állami Fémipari Szakiskola 85 kg. rezet, Hegedüs Jánosné 20, Czigler Pálné 10, özv. Petrovics Mihályné 5, Járányi Ferenc 5, Borsódy Júlia 5, Osztovics Károly 3 pengőt adományozott.

Szigeti külváros.

Április 5-én **elsőpéntek.** A 6 és 8 órás misék alatt szentségimádás. Április 14-én **Virágvasárnap** barkaszentelés a 8 órai mise alatt, majd körmenet és a Passió olvasása magyar nyelven. Április 16-án **Szent Ferenc megemlékezésének** napján a rendi tagok fogadalom újítása a 6 órai mise alatt.

A nagyheti istentiszteletek sorrendje:

Virágvasárnap pálmaszentelés a 8 órai mise előtt, mely alatt a Szeráfi Kollégium növendékei énekelnek. Mise alatt a Szeráfi Kórus énekel. **Nagyhétfőn** betegek gyóntatása és húsvéti áldozása. **A lamentációk** — nagyszerdán, nagycsütörtökön és nagypénteken d. u. 4 órakor kezdődnek. **Nagycsütörtökön** csak egy szentmise lesz d. e. 8 órakor, mely alatt a hívek és a papság közösen áldoznak meg. Nagypénteken nincs se gyóntatás, se áldoztatás (csak a betegeknek.) D. e. 8 órakor szertartások és imák, passió, keresztleleplezés és csonkamise, utána szentbeszéd. A Szeráfi Kórus és a Kollégium növendékei énekelnek. Este 8 órakor Szentségbetétel. **Nagyszombaton** reggel 7 órakor Szentségkitétel, utána a húsvétigyertya és tüzszentelés lesz. A próféciák olvasása után keresztútszentelés és szentmise. Délben a böjti tilalom megszünik, lehet húst enni. Délután 4 órakor feltámadási körmenet a Várady, Rákóczi és Ferenczieк-utcáján keresztül. **Húsvét vasárnap** reggel 6 órakor lesz a húsfélék és húsvéti kalács megáldása, 8 órakor ünnepélyes nagymise szentbeszéddel. **Húsvétbétfőn ünnepi sorrend.**

A Szent Ágnes Kongregáció tagjai ápr. 7-én 6 órai kezdettel a III. r. Otthonban előadást rendeznek a ferences Misszió javára.

Gyárváros

Ápr. 5-én. Elsőpéntek. ½ 8 órakor énekes szentmise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. **Ápr. 12.** Szüz Mária hét fájdalmának napjai. ½8 órakor énekes szent mise. **Ápr. 14.** Virágvasárnap. 10 órakor barkaszentelés, utána körmenet, ének végeztével énekes szentmise Passió énekléssel. **Ápr. 18. Nagycsütörtök.** Csak egy szentmise lesz, mely 9 órakor kezdődik. **Április 19. Nagypénteken.** A csonkamise és szertartások 9 órakor kezdődnek. Este ½ 6 órakor keresztúti ájtatosság. **Ápr. 20. Nagyszombat.** Reggel 7 órakor tüz, húsvéti gyertya, víz és keresztelővíz szentelés, ezek végeztével (körülbelül ½ 9 órakor) énekes szentmise. Este 6 órakor feltámadási szertartás és körmenet. **Ápr. 21. Húsvétvasárnap.** Reggel 7 órakor hús és egyéb élelmiszerek szentelése. Szentmisék, mint más vasár- és ünnepnapon: ¼ 8, 8 és 10 órakor. **Ápr. 22. Húsvéthétfő.** — Szentmisék ¼ 8, 8 és 10 órakor. **Ápr. 24.** Szent György vértanú napja. Előtte való estétől az esti harangozás 8 órakor lesz Szent Mihály napjáig.

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Borbély:
Jung István, Széchenyi-tér 14.

Bútorasztalos.
Géczy József, Várady A.-u. 9.

Cipészek:
Quintus Konrád, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Drogéria:
„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:
Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fényképész:
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:
„Hangya", Jókai-tér 11.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Kalapos:
Kertész T. Király-u. 10.

Kesztyűk:
Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1.

Könyv- és papírkereskedők:
Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kefeáru, háztartási cikkek:
özv. Holecsek Péterné, Király-utca 20.

Irógép, műszerész:
Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Játékáru:
Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:
Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:
Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:
Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütőde:
Benkovits, Deák-u. 15.

Szabó:
Páll Ödön, Széchenyi-tér 18.

Szövet- és bélésáruk:
Páll Ödön, Széchenyi-tér 18.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Téglagyár.
Sándor-téglagyár. Irányi D.-tér 8.

Üveg, porcellán:
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Vaskereskedő:
Hamerli József, Király-u. 9.

Vegytisztítás és kelmefestés:
Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Zongoratanítás:
Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:
Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Pécsi Katolikus Férfiak Sajtóbizottságának gyűlése április 16-án délután hat órakor lesz Káptalan-u. 2. sz. alatt.

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Megállítani a rohanó életet

Egy pillanatra és megörökiteni belőle az Ön mai arcát, ez a

fénykép

és ez ami halaszthatatlan

ELIT FOTO Pécs, Kossuth Lajos u. 7. (Cégt. KOZMA GIZI).

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

SZENT ANTAL BAZÁR

Elsőáldozási, bérmálási emlékképek és legszebb ajándék tárgyak olcsó árban kaphatók. — Kongregációs és Szívgárda-érmek, jelvények, diplomák nagy választékos raktára. — Egyházi ruhák és rózsafüzérek rendelését és javitását vállaljuk.

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35½ sz.
Telefon: 31—99.

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

Férfiöltöny 55 pengő mérték szerint
Télikabát 88 pengő mérték szerint

műselyem béléssel

PÁLL ÖDÖNNÉL

a Dunántúl legnagyobb férfiszabó üzeme, Pécs, Széchenyi-tér 18.

Özv. HOLECSEK PÉTERNÉ, Király-u. 20. Kefeáru, háztartási cikkek, kerti butorok, **cocus futók legolcsóbb beszerzési forrása!**

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáromat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József füszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

LEGOLCSÓBB a Sándor-féle **TÉGLA**

KAPHATÓ: Irányi Dániel-tér 8. északi kapu, Basamalomnál és Majorossy I.-u. 6.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

LEGCÉLSZERŰBB AJÁNDÉK

AJÓKÖNYV!

Ifjusági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények, Utleirások, művészeti könyvek, ima és ájtatossági könyvek, vagy bármilyen vallásos irányu könyvek. Levélpapirok diszdobozokban, amateur albumok. Emlékkönyvek, arany töltőtollak stb óriási választékban kaphatók.

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 18.

TELEFON 11-79.

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassütemenyeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Háztartásban szükséges edények, kályhák, tüzhelyek

legolcsóbban

Hamerli József

vasnagykereskedőnél szerezhetők be

Pécs

Király-utca 9. Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

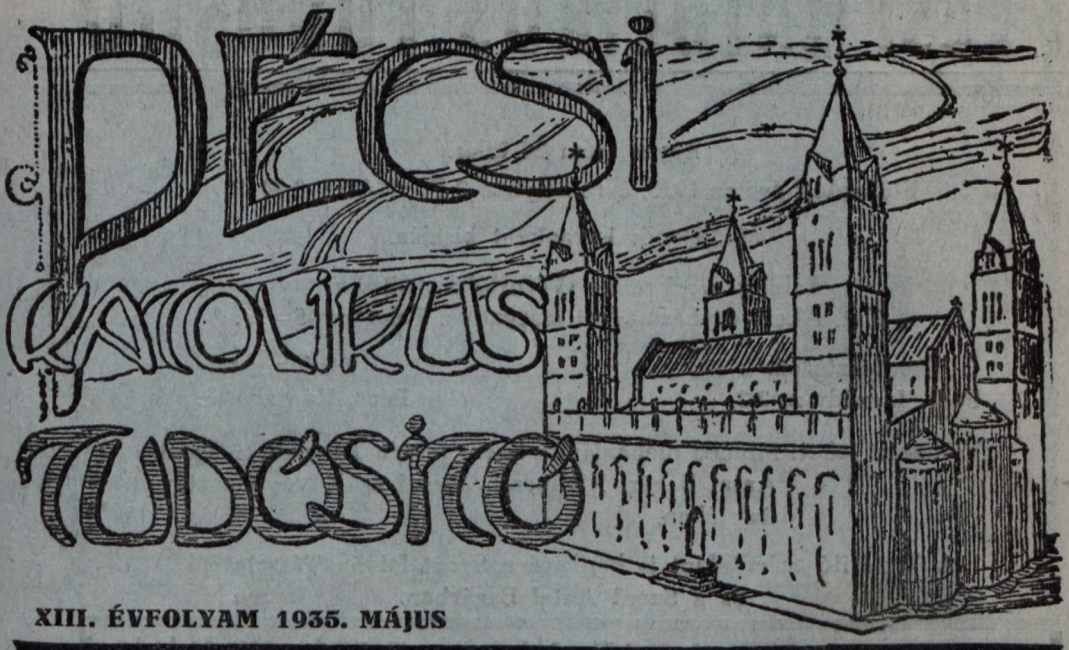
„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIII. ÉVFOLYAM 1935. MÁJUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Élő egyházközségeket! Mihalovics Zsigmond. — HITÉLET: *A legméltóságosabb Oltáriszentség Asszonya.* dr. Gálos László. *A lélek weekendje.* P. I. — KATOLIKUS KULTURA: *Az Ormányság.* dr. Sziller Péter. *Levél egy katolikus tanítóhoz.* Koch Alajos. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — HIREK. — A gödrei esperesi kerület egyesületei. — *Az Úr.* dr. Sonnenschein. — *A bátai Szent Vér templom építése.* Zárt férfi lelkigyakorlatok. — KÖNYVEK. — HIVATALOS KÖZLÉSEK: *A népmissziók és a katolikus Akció.* dr. F. J. *Népművelés és a Szentírás.* Pulay János. Pécsi egyházközségek hírei. — Hirdetőink szaknévsora.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.
Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.
Megjelenik havonként elsején.
Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Pécs, Káptalan-u. 2.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Jung István uri és hölgyfodrász. — TARTÓS ONDOLÁLÁS (vízhullám). Leszállított árak! — Széchenyi-tér 14. sz. (Királyi tábla épülete.)

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-baranyai Hangya

Keresztény Szövetkezet

tagjainak 2% vásárlási visszatérítést és fennállása óta 5% osztalékot fizet.

Kitünő fajborok, kávé-, tea- és rum különlegességek.
Garantált jóminőségü női-, férfi- és gyermekharisnyák.
Aluminium edények!

Iroda Tel.: 13-40. Jókai-tér 11. Főüzlet Tel.: 13-20.

I. sz. fiók Szigeti-országut 70. szám. TEL.: 13-02 sz. — II. sz. fiók Aidinger János-utca 3. sz. TEL.: 15-04 sz. — III. sz. fiók Kossuth Lajos-utca 24. sz. — IV. sz. fiók Mecsekalja. TELEFON: 13-19. sz.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon, mert ezzel a vásárlási VISSZATÉRITÉST NÖVELI!!

NYOMTATVÁNYOKAT,

KÖNYVKÖTÉSZETI MUNKÁKAT IZLÉSES KIVITELBEN ÉS OLCSÓ ÁRON KÉSZIT A

PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R. T.

DUNÁNTÚL

PÉCS

Perczel-utca 42. Telefon: 32—22.

QUINTUS

cipő- és sport szaküzlet

Pécs, Király-utca. Városház-épület.

Sajátkészitésü férfi- és női cipők.

Tennisz és football felszerelési tárgyak.

Tel.: 13-26.

Olcsó árak! Elsőrendű minőség!

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Szinház mellett, Király-utca 18. szám.

Dragila Antal

üveges és képkeretező

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS BLONDEL-KERETEKBEN

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek,törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

KÉTYI DEZSŐ **PÁRISI ÁRUHÁZ**

Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uridivat

Harisnyák, kesztyük, fehérnemüek, vásznak, siffonok, selymek, rövidáruk, állandó divatujdonságok. **Telefonszám: 25-36.**

Nőidivat

Pécs legrégibb fehérnemüüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

mÓrásmester, ékszerész és látszerész ***Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.***

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitómühely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 május 5 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

ÉLŐ EGYHÁZKÖZSÉGEKET!

Az Emmausba menő két tanítvány így borongott: *„Azt hittük, hogy Ő váltja meg Izráelt s már harmadik napja, hogy mindezek történtek . . .“*

Nem egy jóakaratú ember borong ugyanígy a Katolikus Akció felett: Azt hittük, hogy kezébe ragadja a közélet irányítását. Megszűnnek a katolikus sérelmek! Végetér a katolikusoknak másodosztályú hazafiakká való leminősítése! Mint a szélvész söpör ki utcáról, sajtóból, irodalomból, színpadról, vászonról minden mocskot! A törvénykönyv gyorsan a katolikus elvekhez igazodik! Az enciklikákkal kezében ellenállhatatlan erővel megépíti a szociális államot! Családvédelmi akciójával anyagi bázist tol a családok alá és visszaadja szentségi jellegét.

Három éve már, hogy a Katolikus Akció propagandája hangzik s mindebből alig látszik még valami! A választás alatt sehol sem volt! A rosszindulatúak ajkán mephistói mosoly torzul. Ők eleve lemondtak a Katolikus Akció minden sikeréről.

Vajjon a jobb jövő csak a hatalomtól, politikai pártoktól, külsőséges szervezkedéstől, érdekcsoportosulástól várható-e? Ez a mentalitás nem a letűnt kor eretnekségének maradványa-e? Ez a kor korlátozta az embert és társadalmát önmagára. Csak olyan erőkkel működött, amelyek kizárólag földi eredetűek. Kikapcsolta az isteni fényforrásokat. Kiküszöbölte a metafizikai valóságokból származó spórákat. Autonommá tette az embert, tevékenységét laicizálta.

Ám egymást váltogatták a krisztustalanság szörnyű kísérletei. Jött a Gyűlölet, az Önzés, a szentséges Pénz, a korlátlan Üzlet s a Bűn feldícsérésének korszaka.

Lehet-e a Katolikus Akció műveleteit oly fegyverekkel megvívni, amelyek egy elmúlt kor múzeumából valók? Lehet-e oly emberfelettien finom, gyöngéd és szépséges valamit, mint az Isten-ország vizióját; a pártszervezetek, hatalmi sűrűsödések goromba szerszámaira bízni? Csak földi gépezettel lehet-e megvilágítani a földi problémákat és azok kapcsolatát az örök valóságokkal? Merő mechanika, melyet nem hajt új lélek, széthintheti-e az Isten-ország csiráit?

Az ember, gépei, szervei, alkotásai sorban csődöt mondanak. Nem életet hoztak, hanem halált. Nem üdvöt, hanem poklot. Nem édes világosságot, hanem borzongtató sötétséget.

A gépezet, szervezet, kormányzat azért beteg, mert az emberek lelke betegedett meg. A nagy beteg maga az élet.

Mily szörnyű tévedés lenne, ha beteg lelkű emberekre és beteg gépezetekre bíznánk a Katolikus Akció mozgalmát. Ne minősítsük le a csak emberi mesterkedés színvonalára. Ne várjunk mindent az öblös szájtól, a zseniális szervezettől, ügyes taktikától, szóval az egészen emberi ügyeskedéstől.

Vegyük észre, hogy nemcsak az emberek, hanem az Isten is alakítja a dolgok menetét. Szörnyű ítéletével önmagába engedte roskadni az emberi, büszke tornyokat. Ma a világ-katasztrófák nyelvén a történelem Urának iszonytató ítélete szól. Ám a romokat csak azért engedi, hogy rajtuk új országot építsen. A Katolikus Akció világmozgalmában ennek az új világ-építésnek tavasza zenél. E mozgalom a lelkekre száll alá. Új fiakat és új leányokat nemz, akiknek szeme előtt éles kontúrokban fénylik a népek, államok, kultúrák, gazdaságok fókuszait átölelő Isten-ország. Akik a Templom árnyékában látják a Hatalmat. Akiket tetőtől talpig átjár a misztérium és ennek erejével keresnek társakat, építenek szervezeteket, gyűjtenek tömegeket és keltenek epochalis hadrakelést az Idő és a Hatalom meghódítására.

Mig meg nem szüljük ezen Istennel csordulásig töltött generációt, kábaság minden külszínre irányított erőfeszítés. *Ezt az újjászületést meg nem teremtheti Központ, hanem csak az Egyházközség sejtmunkája.* Azért kívánja a közös püspöki körlevél, hogy emeljék ki az Egyházközségek az apostoli lelkeket és helyezzék el azokat a vezető pozíciókban. Ha az egyházközségekben még az elnökség, vagy a tanács sem jár rendszeresen szentmisére s nem érez együtt az Egyházzal és nem lobog a lelkek meghódításának vágyától, lehet-e várni a Katolikus Akció sikereit? Munka nélkül, áldozat nélkül, lélek nélkül, ingyen — nem születnek eredmények. A súlypont tehát az egyházközségeken pihen. Náluk mehet csak végbe az ujjászületés nagyszerű folyamata, mely a férfiaktól a gyermekekig az egyénekben halmozza fel a krisztusi tartalmakat. Azért kívánja a püspöki kar levele az egyházközségi ötös csoportok megszervezését s általuk és bennük a katolikus lélek intenzív kimunkálását. Családgondozói szervezet, szakosztályi munka azért szükséges, hogy a tett legyen a lélek legjobb iskolája.

Előbb a lelket teremtsük meg. Az magától kiverődik a felszínen. Fordítva nem lehetséges. Előbb a lényeget, azután a velejárót!

Ha minden egyházközség a misztikus Test élő tagja lesz, a Kat. Akció máris elindult reformáló útjára.

Mihalovics Zsigmond,
a K. A. országos igazgatója.

A lelkipásztorok arra törekedjenek, hogy legelőször az egyházközség képviselőtestületét hassa át az Actio Catholica apostoli szelleme. Az egyházközség tevékenysége nem önálló munkálkodás, hanem az apostoli munkában való segítség. Azért alkalmas módon elsősorban a képviselőtestületet vonják be a lelkipásztorok az apostoli munkálkodásba. Tartsák kötelességüknek, amelyért főpásztorunk és Isten előtt felelősek, hogy minden jószándékú munkaerőt szívesen fogadjanak, megfelelő módon foglalkoztassanak, munkakedvüket elismerjék, buzdítsák és támogassák.

Eljött annak az ideje, hogy rendet teremtsünk a saját portánkon. Ügyeljenek a lelkipásztorok arra, hogy az egyházközségi képviselőtestületbe csak gyakorlati hitéletet élő egyének választassanak be.

Hisz a képviselőtestület tagjainak kell elsősorban jó példát adniok a katolikus életben, mert csak így lehetnek a hitélet fejlesztésében s a katolikus összefogásban apostoli munkatársak. Nem lehet a képviselőtestület tagja az, aki vallásgyakorlatában hanyag, vagy ha katolikusellenes, esetleg színtelen lapot, folyóiratot járat. (A Püspöki kar közös pásztorleveléből).

HITÉLET.

A LEGMÉLTÓSÁGOSABB OLTÁRISZENTSÉG ASSZONYA.

Mi a kapcsolata a boldogságos Szűz Máriának az Oltáriszentséggel? Az Élet Asszonyának az Élet kenyerével? Lehetne-e megtoldani a lorettói litániát, az Isten Anyjának ezt a szép névsorát ezzel az új címmel: Legméltóságosabb Oltáriszentség Asszonya — könyörögj érettünk?

Az Oltáriszentség a megtestesülésnek folytatása, kiterjesztése és a megváltás kegyelmeinek alkalmazása, áldásainak közvetítője. A boldogságos Szent Szűz tehát, aki a megtestesülésben közremunkált, aki a megváltás nagy művében is szereppel bírt, — mindenesetre ennek folytatásával: az Oltáriszentséggel is valamely titokzatos, kegyelemmel teljes kapcsolatban fog állni.

Üdvösségünk történetének kezdetén: már a paradicsomban kárhozatos kapcsolatban jelenik meg az asszony és az étel. Éva és a tiltott étel közvetítik hozzánk az eredet bűnét, melyben mindannyian születtünk. De a bűnös asszony és a tiltott étel kapcsolatát felváltotta, kijavította az idők teljességében a tiszta Asszony és a parancsolt étel viszonya: amint Éva nyujtotta Ádámnak és általa egész nemünknek a tiltott ételt, úgy Szűz Mária meghozta nekünk Krisztust, a parancsolt ételt. Attól eltiltott bennünket az Isten szava: ne egyetek, mert meghaltok! ehhez viszont hozzá terel: vegyétek és egyétek és ha eszitek mégha meghaltok is örökké éltek! Évának és a tiltott ételnek köszönhetjük a bűn átkát, a Szent Szűznek és a parancsolt ételnek, az Oltáriszentségnek viszont minden áldást.

A mindennapi életben, továbbá úgy tapasztaljuk, hogy a családban a férfi keresi a kenyeret, az asszony pedig kiosztja és feldolgozza a gyermekek javára. Az Anyaszentegyház nagy család, ennek vagyunk tagjai mindnyájan, e népes háztartás számára az igaz kenyeret: az Oltáriszentséget az „igazolt férfi" — ahogyan a szentírás Krisztust nevezi — szerezte, de ennek élvezésére, gyümölcsös vételére édesanyánk: a boldogságos Szent Szűz tanit meg bennünket. Ő a példabeszédek könyvében magasztalt erős Asszony, aki „mint messziről jövő, kenyeret hozó hajó" hozza felénk éhezők felé a túlvilági kontinens kenyerét: az Eucharistiát. Amit neki a kis fehér pólya rejtett, — az volt élete drága kincse, így, amit nekünk a kenyér színének fehér pólyája takar — az nekünk is Istenünk és édes mindenünk. Áldozás előtt imádkozni annyi, mint Krisztusért a Szűz Mária módján dolgozni, áldozás előtt meggyónni annyi, mint Jézus ruhácskáit a Szűz Mária módjára fehérre kimosni, áldozás után imába mélyedni annyi, mint a Szent Szűz mintájára a kisded Jézust szivünk bölcsőjében dalolgatva ringatni, altatni.

Végül Krisztus eucharisztikus szent teste iránti kellő tiszteletre és szeretetre csak a boldogságos Szent Szűz tud ránevelni bennünket, aki Jézus emberi testét ápolta, gondozta, ruházta, dédelgette. Csak attól tanulhatjuk el az eucharisztikus Jézus fogadását, aki az emberré lett Jézust

a Szentlélektől méhébe fogadta. Csak akkor lesz életünk úrnapi körmenet, ha mint élő szentségtartók, magunkban hordozzuk az oltáriszentségi Jézust, mint a Szent Szűz Erzsébet látogatásakor a testté lett Igét. Csak akkor lesz a mi életünk is tele karácsonyi örömmel, ha mi is a világra hozzuk, megnyilatkoztatjuk, megvalljuk a bennünk állandóan lakó eucharisztikus Jézust, mint a Szűz Anya Betlehemben az emberré lett Istent.

Minden keresztény lélek, aki a megszentelő kegyelem állapotát éli, aki az Eucharistiából él — az életszentség útját járja és megilleti ez a név: Chirstophoros: Krisztusvivő. E legbizalmasabb Istenközösség magas iskolája a boldogságos Szent Szűz életét használhatja csak egyedül mintának, tankönyvnek.

Dr. Gálos László.

A lélek weekendje.

A. (X. főtisztelendő). — Már régóta szeretnék magával beszélni kedves barátom valamiről, ami a szívemet nyomja. Van egy kis ideje?

B. (Y. úr), — Ó, inkább a főtisztelendő urat szólítja százfelé az elfoglaltsága... Én, most ráérek és igazán érdekel, hogy mi lehet az, amit annyira a szívén visel?

A. (Mosolyogva). — A maga lelke üdvössége.

B. — Jaj! Csak nem gondolja, hogy veszélyben van?

A. — De igen, és olyan veszedelmektől félek, melyekre maga talán nem is gondol.

B. — Óh! Óh! Hamar mondja meg, mi az, mert elsősorban az én érdekem, hogy megmentsem a lelkemet.

A. — Rátérek a tárgyra kertelés nélkül: maga — kedves barátom — teljesen megfeledkezik arról, hogy megszentelje a vasárnapját.

B. — Ahá! Ez kétségtelenül az én hétvégi kirándulásaimra vonatkozik!... Hatnapi robot után szükségem van a pihenésre, felfrissülésre. És úgy gondolom, hogy ez a legjobb módja a vasárnap megünneplésének.

A. — És hogy csinálja ezt a pihenést?

B. — Egész egyszerű. Már hajnali 6 órakor fölkelek, hogy elérjem az egyetlen megfelelő vonatot, mely kedves kirándulóhelyemre visz — az Isten háta mögé. Mire odaérek, már nem kapok misét. Így tehát a legjobb akarat mellett sem hallgathatok vasárnap misét. Ebben — úgye — igazat ad nekem?

A. — Nem egészen. Azt elismerem, hogy a sok fárasztó munka után szüksége van pihenésre, de nem szabad elfelejtenie, hogy maga mindig és mindenhol keresztény marad. — A tiszta, jó levegő nélkülözhetetlen a test egészségének fenntartására, de a lélek egészségének is megvannak ám a nélkülözhetetlen föltételei...

B. — De mit tegyek?! Elmondtam az én esetemet... Itt nincs más mód...?

A. — Ugyan... ugyan... nincs más mód!... Még sohasem próbálta ezt a két látszólag összeférhetetlen dolgot összeegyeztetni... a pihenést és a vasárnap megszentelését?

B. — Megvallom, én úgy gondolom, hogy az előbb említett kifogások igazolnak engem.

A. — A test egészségének valóban fontos, hogy a munka után szabad levegőre jusson és védekezhessék a sok betegség ellen, melyek a négy fal között dolgozó embert veszélyeztetik. De ez csak a testre vonatkozik... És a lélek? Azt is fel kell szabadítani a sok anyagi elfoglaltságtól és levegőt biztosítani neki, hogy élhessen... Mert — úgye — egész héten át csak igen-igen keveset foglalkozik vele... Rövidke ima reggel és este...

B. — Amit néha elfelejtek....

A. — Az Urangyala...

B. — Arról már régen leszoktam.

A. — Kevés lelkiolvasmány...

B. — Csak ujságot olvasok.

A. — Látja, a maga lelkének — kedves barátom — egész héten át hiányzik a levegő, a táplálék és a pihenés. A test 6—8 órát dolgozik naponta és 16—18 órája marad még a pihenésre, szórakozásra, stb.-re. Tehát vasárnap elsősorban a lélek igényeit kell kielégíteni.

B. — Hálás vagyok a főtisztelendő úrnak, hogy erre fölhívta a figyelmemet és most kérem, mondja meg, hogy mit tegyek?

A. — Az már a maga dolga. Én csak rámutattam arra, hogy milyen helytelenül „ünnepli" meg a vasárnapot, ha nem vesz részt a szentmisén és nem hallgat szentbeszédet.

Gondoljon a régi keresztények erős, törhetetlen hitére! Ó, és az afrikai új keresztények!? Napokig gyalogolnak, hogy misét kapjanak és áldozhassanak.

Kérem a jó Istent, hogy az én kedves barátom is megbékélten és hálatelt szívvel imádkozza végig ezentúl vasárnaponkint a szentmisét. Megigéri?

B. — Megigérem.

A. — Bucsuzóul egy kedves esetet mesélek el:

1921 decemberében Foch marsall meglátogatta Kanadát. Ottawában díszes fogadtatást rendeztek számára... Szárnysegéde bemutatta neki az ünnepeltetés programmját. A marsall gyorsan áttekintette a műsort, de hirtelen megállt, ceruzát kapott elő, egyetlen határozott vonással kihúzott egy civil ceremóniát és helyette odaírta: Nagymise a Bazilikában.

P. I.

KATOLIKUS KULTÚRA.

AZ ORMÁNYSÁG.

Az Ormányság a legszomorúbb vidéke Magyarországnak. Innen indult hódító útjára a legpusztítóbb magyar népbetegség, az egyke. A magyar törzsnek egyik ősi hajtása sorvad ott s a betegség bacillusa a legfrissebb virulenciával fertőzi állandóan a szomszédos népelemeket.

Amióta Pezenhoffer Antal a demográfiai viszonyoknak a népesedésre gyakorolt hatásáról megírt könyvében a legalaposabb tudományos felkészültséggel kimutatta, hogy az egyke terjedése és a nép vallási hovatartozása között okozati összefüggés van, sok katolikus abból, hogy a statisztika szerint a katolikusok számaránya az Ormányságban szemmelláthatóan emelkedik, arra következtet, hogy az Ormánysággal kapcsolatban csak a reformátusoknak vannak szinte megoldhatatlan, keserves problémáik, a katolikusok ellenben csak egy újabb bizonyítékkal gazdagodtak arra nézve, hogy vallásuk jobban fel tudja vértezni híveit az egyke ellen; tehát bármennyire fájjon is az ormánysági színmagyar református gazdatársadalom haldoklásának szemlélete, vígasztalhat némileg az a tudat, hogy az ősi magyar katolikus egyház az elveszők helyébe utánpótlást küld.

De ha közelebbről vizsgáljuk az ormánysági viszonyokat, hamarosan rájövünk arra, hogy itt a katolikusoknak talán más irányú, de még súlyosabb feladataik vannak, mint a reformátusoknak. Mert katolikus pap és iskola az Ormányságban alig van. Az állandóan beszivárgó, legnagyobb részt földhöz ragadt szegénységben élő katolikusok gyermekei *túlnyomó többségben református iskolába járnak* s ha nagyritkán része-

sülnek is egy-két hittanórában, a református tankönyvekből kénytelenek ilyeneket is megtanulni: „a hóhérokká vedlett jezsuiták", — „a vérszomjas katolikusság", — „a katolikus papság az ördöggel is szövetkezett" és így tovább. (Aki nem hiszi, nézze meg az ottani iskolákban használatos Ligárt Mihály-féle olvasókönyvet.) *Ezrével élnek az Ormányságban katolikusok, akik papot évekig nem látnak, nemhogy gyónni, de még keresztet vetni sem tudnak.* Lassan-lassan érzésben, vagy forma szerint is reformátusok lesznek; és beleesnek ők is a nagy betegségbe: elvesznek mind az egyház, mind a nemzet számára. Az tehát, amit az utánpótlást küldő katolikus társadalom az Ormányságban végez, tulajdonképen olyan meddő munka, mintha az ember rostába önti a vizet.

Lehetetlen, hogy a pécsegyházmegyei és különösen a pécsi katolikusokat az Ormányság ne érdekelje. Nem nézhetjük ölbe tett kezekkel azt a pusztúlást, ami tőlünk 30—40 kilóméternyire történik. *Hazafias, okos lélekkel, áldozatos katolikus szeretetben össze kell fognunk valamennyiünknek s meg kell találnunk az orvoslás módját és eszközeit,* mert minden ember nem csak azért felelős, amit tesz, hanem azért is, amit elmulaszt — holott meg kellett volna tennie.

Dr. Sziller Péter.

Van a pécsi egyházmegyének egy olyan területe, amely katolikus szempontból nagyon hasonlít az alföldi sivár helyzethez, amit újabban eredményesen sikerül rendezni. Ez az Ormányság. Pécstől délnyugatra fekvő terület, amely Bogdása, Garé, Siklósbodony, Vajszló, Máriagyűd és Siklós plébániákat öleli föl. Ezen a területen a vallási megoszlás a következő:

a katolikus		*a református*	
hívek száma	22.947	hívek száma	19.463
tankötelesek száma	2.043	tankötelesek száma	1.337
papok száma	13	lelkészek száma	50
tanítók száma	28	tanítók száma	57
felekezeti tantermek száma	25	felekezeti tantermek száma	50

A kimutatás szerint a katolikus hívek száma jóval több, mint a reformátusoké, a tankötelesek számából több mint kétharmad katolikus, a papok száma mégis csak a negyedét, a tanítóké pedig a felét teszi ki a reformátusokénak.

Még elszomorítóbb a helyzet, ha az egyes plébániákat tekintjük. Csak egyet említek meg: a vajszlói plébániához tartozik 22 község és 25 puszta, amely falvak távolsága a mátertól 5—15 km között váltakozik. Ezen a plébánián 2 pap és 3 katolikus tanító működik. Velük szemben 17 református lelkész és 20 református tanító van. Még azt sem lehet mondani, hogy talán a hívek arányszáma volna kedvező a reformátusoknak. Az 1931. évi népszámlálás adatai szerint a vajszlói plébánia területén él: 4142 katolikus és 5874 református. Ha egyenlő elbánást akarnánk keresni, akkor ezen a plébánián 12 katolikus papnak és 14 katolikus tanítónak kellene működni.

Természetes, hogy a vallási tudatlanság a katolikusok körében nagyon is elszomorító. Megtörtént, hogy a húsvéti tömeggyóntatások alkalmával a leventék és felnőttek 30%-a nem tudott keresztet sem vetni és a mentegetődzés az volt, hogy református iskolába jártak, ahol csak református hittant tanultak és református imákat.

A másik nagy baj az anyagi eltolódás. A puszták leszámításával a földbirtoknak közel 90%-a református kézben van, a megmaradt tíz százalék

pedig annyira megoszlik a katolikusok között, hogy katolikus kisgazdát alig lehet találni. A legtöbb uradalmi cseléd, napszámos, feles munkás, akinek fogata nincs, hogy a papot hitoktatásra kivinné. Lóháton, biciklin és gyalogszerrel járják a káplánok a falvakat és tanyákat. Ha ehhez még hozzávesszük a falusi káplán nagyon is mérsékelt dotációját, akkor könnyű elképzelni, hogy mekkora áldozatba — fizikaiba és anyagiba — kerül a legminimálisabb lelkipásztori munka elvégzése is.

Merényi Ferenc.

Levél egy katolikus tanítóhoz.

A vérbeli kat. tanítónak egyik leghitelesebb lelki vonása *a katolikus sajtó őszinte szeretete, lelkes pártolása és még lelkesebb terjesztése.* A keresztény lélekkel írt sajtótermék az ő legjobb barátja, mert ez oldja meg problémáit megnyugvására, irányítja gondolkozását teljes biztonsággal és mert hófehér minden gondolata, nem kell rejtegetni családja elől sem. A gyökeréig kat. tanító *félti iskolai nevelő munkáját,* ezért beleoltja már növendékei szívébe is a kat. sajtó szeretetét és pártolását. De ezentúl még figyelő szemmel kísér mindenkit, aki csak hatáskörébe esik és a testvéri szeretet tapintatával óvja a sajtóbanditák lelki rémuralmától.

Ezt a messzetekintő éberséget és gondosságot katolikus lelkiismerete diktálja. Mert a néppel bibelődő tanítót győzi meg elsősorban a fájdalmas tapasztalat arról a nagy igazságról, hogy amint az újság, a sajtó, a betű győzelmes hadserege lehet a jónak és igaznak, éppen úgy lehet igen nagy veszedelme is, ha a betű a gonoszság s hazugság szolgálatában áll. Mert a betű mindenüvé befurakodik, minden házban otthon van. A gonosz sajtó termékei napról-napra, hétről-hétre megjelennek és szakadatlanul viszik, csepegtetik a hazugság lassan, de biztosan ható mérgét az olvasók lelkébe. Tudunk példát rá, hogy békés, istenfélő, szorgalmas és tisztaerkölcsű községet néhány esztendő alatt egyetlen gonosz lap fenekestől felforgatott. *Ez a sürgető körülmény, mely a lelkiismeretes kat. tanítónak szent kötelességévé teszi a sajtóapostolkodást* minden rendelkezésére álló módon és eszközökkel.

De meg különben is *a tanító a nép leghivatottabb vezetőembere,* akinek a jó Isten nemcsak azért engedte meg, hogy a tudományokból kanalazva, oklevele szerint álláshoz, állása szerint kenyérhez és kalácshoz jusson, hanem azért is, hogy kimüveltebb értelmével a népet testvérének tekintse, minden testi-lelki bajában segítségére legyen, teste, lelke, vagyona pusztulásától megmentse. Aki hivatása szerint a néppel foglalkozik, az hivatása szerint köteles a népet: lelkének, hitének, erkölcseinek veszedelmétől is — tehát a rossz ujságoktól is — megvédelmezni. Állítom és tartom, hogy ez a kötelesség nem gyerekjáték, mert Isten előtt erről is meg kell majd csinálni a végső számadást. És végre is, mi fáradságába kerülne a tanítónak, hogy a népet figyelmeztesse, oktassa, mit olvasson és mit ne olvasson?... Úgy-e, ha vész, ha ragály üt ki a faluban, rögtön kidobolják, a doktor pedig piros cédulát ragasztat ki a fertőzött házra, így akarja az embereket egészségük romlásától visszatartani; hát a gonosz, erkölcstelen, ocsmány, Isten, és haza ellen ordítozó ujságok nem veszedelmesek a nép lelki egészségére? Sajnos, a törvény megengedi az ilyen ujságok gyártását, de a törvény nem tiltja ám, hogy a népet okos szóval felvilágosítsuk és önmaga megrontásától visszatartsuk! *Az a tanító, aki katolikus lelkiismerettel szolgálja a népnevelés roppant felelősséggel járó munkáját, az a sajtót tekintve, kettős irányban érzi magát lelkiismeretben kötelezve: egyik* az erkölcstelen, lelket mételyező, ocsmány ujságokat kiszorítani falujából; *a másik* pedig a nevelő munkáját támogató kat. sajtó pártolásának

gondolatát cselekvő módon állandóan felszínen tartani. A kat. lelkiismerettel dolgozó tanító mindig keres és talál is módot arra, hogy a felelősségére bízott népet e kettős irányban kioktassa. Ez irányú tevékenységét már az iskolában kezdi s kioktatja gyermekeit nemcsak a gyanús értékű szellemi árúcikkekkel szemben való óvatos tartózkodásra, hanem bemutatja nekik úgy az ifjúságnak, mint a felnőtteknek való ujságokat, hogy lássák szemtől-szembe, megismerjék és az életben tartsák igen komoly katolikus kötelességüknek *kizárólag az erkölcsös és hazafias keresztény sajtó támogatását.* A felnőttekkel pedig összejövetelek alkalmával vagy barátságos poharazás közben is meg lehet a sajtó ügyét beszélni, az asszonynép meg pláne igen alkalmatosan végig tudná adogatni a hírt a falu hosszában, hogy: emberek, ezt vagy azt a gonosz ujságot többet meg nem vesszük, még ha ingyen adják is! Kat. ember kezébe kat. újság való! stb.

Egy szóra is elhiszem, hogy minden faluban akadnak rongyos lelkiismeretü és vékonybecsületü emberek, akiknek hiába magyarázkodik akár a tanító, akár a pap. De ez ne szegje kedvedet K. B., hanem tekints azon derék tanítókra, akik közül nem is egy valóságos lelki szülője és védője népének, egyrészt, a gonosz sajtó kiirtásával, másfelől a keresztény és hazafias szellemü sajtó megismertetésével és megkedveltetésével. Ezek azok a tanítók, akiknek tisztelet és becsület jár, mert az Úr nevében idejüket és erejüket, tudásukat és buzgóságukat áldozzák a népért. Vajha valamennyi kat. tanító ezen tiszteletreméltó és érdemszerző törekvésekkel volna átitatva, akkor a krisztusi eszmék ereje és hódító útja biztosítva volna. A Kat. Akció korában lelkesen cselekvő vezető emberekre van szüksége a falu népének s bizony nem érdemel semmi tiszteletet, söt félreállítandó az a tanító, aki csak olyan messziről tekint, ameddig a pipaszár ér és ott is csak arra figyel, hogy jól ég-e a pipa? S mit érdemel az a katolikus tanító, aki pipa-szó mellett, mint mindennapos táplálékát veszi kezébe a nem katolikus lapot? ?....

A viszontlátásig köszönt baráti kézszorítással:

Lojzi.

Nemzeti és kultúrális törekvéseink, általában a magyar közéletnek katolikus szemszögből való megismerése végett egyesületünk visszatérő óhaja, hogy tagjaink a katolikus sajtót pártolják, napilapjaink közül a most már tökéletes szerkesztésmóddal, minden témakörre kiterjedő gazdagsággal és éppen azért teljes versenyképességgel megjelenő folyóiratokat és napilapokat járassák. Az utóbbiak tekintetében a Nemzeti Ujság és az Új Nemzedék jöhet tekintetbe. Az egyházmegyei tanfelügyelőségnek ugyanaz az álláspontja, amit azáltal is érvényesit, hogy az évi jelentésekben beszámolót kíván azokról, akik az ezirányú előírásoknak engedelmeskedni vonakodnak. („Katolikus Iskola" 1935. március 1.)

Egy iparos, moziismeretség után — szülei jóindulatú figyelmeztetése dacára megnősült. Amint irja, miután feleségét felruházta, bundával és lakkcsizmával felszerelve, továbbá dúsan felszerelt raktárának kulcsát rábizta, melyet az asszony kiürittetett, megszökött. Most azt kérdezi, hogy mitévő legyen? Azt üzenjük a szerencsétlen és minden hasonló körülmények között nősült testvérünknek, hogy aki feleségét moziban, szinházban, kávéházban, vagy akár fényesen világitott bálteremben szerezte, ilyen meglepetésekre mindig elkészülhet. Nagyon természetes, hogy az ilyen házasság szomorú következményeit most már Istenbe vetett hittel szenvednie kell!

Figyelő.

MEGINT EGYMÁSRA TALÁLTAK. A forradalmi szakszervezetek moszkvai központja utasítja az egész világ kommunista szakszervezeteit, hogy minden eszközzel próbáljanak a szociáldemokratákkal közös frontot létesíteni és igyekezzenek a májusi ünnepségek közös megtartására. A kommunista internacionale közlése szerint a kommunista megbizottaknak „sikerült" a szociáldemokratákkal megegyezésre jutni, amelynek értelmében Svájcban, Svédországban, Csehországban, Franciaországban és Amerikában a kommunisták és a szociáldemokraták közösen rendezik meg a május 1-i ünnepségeket.

Ez a hir ismét megerősiti azt az egyébként közismert igazságot, hogy a szoc. demokrácia és a kommunizmus között nem lényegbevágó, hanem csak „tempó-különbség" van. A marxismus kifelé mindenkor hajlandó arra, hogy látszólag bizonyos kompromisszumokat kössön, hogy akár a polgári társadalmat, akár az államhatalmat félrevezesse, de belülről ugyanaz a láng s ugyancsak az elszántságnak vakmerősége fűti őket. Hiába jelentkeznek a marxisták ma is különböző internacionálékban, hiába húznak meg látszólagos határvonalakat a második és harmadik internacionalé között, mindez nem más, mint maszlag, hogy ott, ahol a nyilt bolsevizmus hirdetésével nem léphetnek fel, a szociálista párt álarca alatt keressék a poziciók elnyerésének lehetőségét és a hatalmi helyzet megalapozását. A formák csak arra valók, hogy agitációjukat más más cégér alatt folytathassák, de a lényeg mindenkor az, hogy forradalmasitsanak és hogy államok, nemzetek és népek megsemmisitésén, holttestén át odáig jussanak, ahol Oroszország népét lebéklyózták és rabláncra fűzték.

*

A marxismus különböző jelentkezési formája csak taktikai célokat szolgál, de magának a marxismusnak célja és elve sohasem változik meg. Jól tudjuk, — a magunk bőrén tapasztaltuk, — miként olvadt bele egyik napról a másikra, egyik óráról a másikra egész vezérkarával és egész szervezetével a bolsevizmusba a magyarországi szociáldemokrata párt is, hogy hogyan működött égetve és dúlva Kun Béláék diktaturája . . .

Hol a különbség a marxista árnyalatok között, amikor a kommunista vezérek újból szerepet játszanak a magyarországi szociáldemokrata párt életében is, amikor a hazai szoc, dem. párt az emigráns kommunisták védelmében zajong és kesereg állandóan és hol a különbség célok és törekvések, szándék és program tekintetében? Vajjon mi választja el a második internacionálét a harmadiktól, mi választja el a szociáldemokrata pártot a kommunista párttól, hol a határvonal a szoc. demokrácia és a bolsevizmus között: ezt nem lehet sohasem megállapitani.

*

Vannak bölcs tájékozatlanok — politikusok és egyéb hanyag előkelőségek — akik meg sem ütköznek azon, hogy Kun Béla volt szövetségesei és megszöktetői és mostani helytartói, az egyelőre titkon bolsevisták nyugodtan itt ágálnak, dolgoznak, mérgeznek közöttünk, a mentelmi jog védelme alatt, az állam pénzét zsebrevágva grasszálnak, mert hát: „kérlek alássan ezek szociáldemokraták és nem kommunisták". Hát persze: a neve más a selyemgubónak is, meg a selyempillének is, amelyik a maga idején abból a gubóból kibujik. De azért ugyanezek a bölcs tájékozatlanok gorombaságnak tartanák, ha azt mondanánk, hogy ők nem tudják, hogy a gubó nélkül nem lenne pille, hogy aki esetleg a pille ellen akar védekezni, annak a gubót kell megfojtani. Ha a Népszava nem vallotta volna is meg annak idején nyiltan, hogy szociáldemokraták és kommunisták között csak tempókülönbség lehet, akkor is tudnia kellene ezt minden értelmes magyar embernek.

A polgári társadalom semmivel sem lehet elnézőbb azzal a szociáldemokráciával szemben, amelyik azt mondja,

hogy ő csak egy óra mulva akarja felfalni ezt a társadalmat, mint azzal a bolsevizmussal szemben, amelyik azt mondja, hogy ő nyomban végre akarja hajtani ezt a kannibáli műveletet...

*

LITVINOVÉK CSAK A KERESZTÉNYEK HITÉT AKARJÁK KIIRTANI. Litvinov, a szovjet rettegett külügyi népbiztosa, Barthou volt francia külügyminiszter lelkiüdvéért tartott gyászmiséken egyszer sem jelent meg azzal a megokolással: „szovjetdiplomata nem teszi templomba lábát". Annál különösebb, hogy — egyik genfi lap hiradása szerint — Litvinov (akinek nem volt mindig ilyen oroszosan hangzó neve) a zsidó nagy ünnepek alkalmával, mint népszövetségi megbizott, buzgón és mélységes áhitattal imádkozott a genfi zsidó templomban. Ime: a zsidó népbiztos nagy hittel imádkozik Jehovához, a „maga istenéhez". De keresztény templomba nem teszi be a lábát. Ezért rombolja sátáni kegyetlenséggel a keresztény templomokat, gyilkolja halomra a papokat Litvinov, a szovjetzsidó. Csak a keresztények lelkéből akarják kiirtani a hitet, a vallási meggyőződést, csak nekik hirdetik az istentelenséget. Akárcsak a szabadkőmivesek. A vezérkar ott is. — miután a páholyokban megbeszélték a valláselleni terveiket — elmentek imádkozni a — zsinagógába.

Nyilas Péter.

Hirek.

Pécs. Szentévzáró körmenet. Ápr. 28-án a négy plébánia templomból ugyanegyidőben körmenet indult és valamennyi körmenet négy templomot látogatott meg. Vasárnap Pécs imádkozó város volt és magába mélyedt áhitattal búcsúzott a szentévtől. Délután 4—6-ig közel 15.000 főnyi közönség járta körmenetekben a templomokat. A négy körmenet 6 órakor ért a székesegyház elé, ahol az utolsó ájtatosságot is elvégezték. A dóm előtti tér szorongásig megtelt, sőt a sétatér egy részét is elfoglalták a hívek. Az előírt ájtatosságok elvégzése után Virág Ferenc megyéspüspök szólt a hatalmas tömeghez. A főpásztor beszéde után szentséges áldást adott a hívekre. Majd felcsendült a pápai himnusz és a magyarok örök imádsága a Himnusz és ezzel a szentév befejező ünnepségei végetértek.

A Kat. Akció Pécsegyházmegyei Tanácsülése. Április 30-án délelőtt tartotta meg a K. A. Pécsegyhm. Tanácsa az idei nagy beszámoló és programmkitűző gyülését. A nagy számban megjelent tanácstagokat *Virág* Ferenc megyéspüspök elnök meleg szeretettel köszöntötte és a K. A. szent ügyének szolgálatára kérte a megjelenteket. A betegen fekvő *Györkös* József egyhm. igazgató helyett *Merényi* Ferenc titkár olvasta fel az igazgatói jelentést, amely az elmúlt év rövid bírálatával, a jövő munkaterv megállapításával foglalkozott. Ezután *Mihalovics* Zsigmond, a K. A. országos igazgatója tartott élvezetes és mindvégig tanulságos előadást a K. A. célkitűzéseiről és annak megvalósításáról. Részletesen ismertette a világi apostolok munkásságának fontosságát, a szakosztályok szervezetének kiépítését, az esperesi kerületek gyüléseinek és az egyházmegyei Tanács irányító szerepének óriási horderejét, általában a katolikus összefogás rendkívüli szükségességét. Az értékes előadást a megyéspüspök-elnök néhány kiegészítő megjegyzés után, amelyben a mai helyzet pasztorációs nehézségeit hangsúlyozta, de a további kitartásra lelkesítve, köszönte meg. Az egyházmegyei szakosztályok vezetőinek beszámolója és jövő munkatervezete következett. Dr. *Bozóky* Géza egyet. ny. r. tanár, a hitbuzgalmi és erkölcsvédelmi, dr. *Sziller* Péter kir. közjegyző a kultúrális, dr. *Kelemen* Andor a szociális és karitatív, dr. *Vasváry* Ferenc, egyet. ny. r. tanár a sajtó és *Hollósy* Endre ny. máv. főfelügyelő a szervezési szakosztályok eddigi munkáját ismertették, majd

néhány kiegészítéssel az országos központ 1935—36. évi munkaprogrammját ajánlották elfogadásra a Tanácsnak. Az alapos és minden részletre kiterjedő beszámolót a megyéspüspök nagy köszönettel fogadta és a Tanács is lelkesedéssel tette magáévá az előterjesztett munkatervet. A munkaterv részletezésére szűk kereteink között most nem térhetünk ki, de a központ gondoskodik róla, hogy mielőbb *az összes plébánosok és vezetők megismerhessék a teljes programmot és módjukban legyen annak tervszerű megvalósítása is.*

Személyi változások a pécsi egyházmegyében. Virág Ferenc megyéspüspök Csarmasz István dombóvári káplánt Magyarkeszibe helyezte át ideiglenes adminisztrátori minőségben. Helyébe Pethő Gyula káplán került Dombóvárra. Simon Lajos, eddigi magyarkeszi adminisztrátor Dunaföldvárra helyeztetett át káplánnak.

A pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a zárt lelkigyakorlatok sorrendje a következő: Három naposak: május 6., május 20., június 3., június 24., július 10., július 22., augusztus 5. Részvételi díj 8 pengő. Hat napos: augusztus 21. Részvételi díj 16 P. Kezdet mindig a jelzett nap délutánján. — Ha egy helyről legalább 15-en jönnek, 33%-os vasúti kedvezményben részesülnek és maguk választhatják az időpontot. Jelentkezni, érdeklődni lehet: Pécs, Mátyás Flórián utca 46. sz. Angster Elza vezető.

Kisszékely. *Folyó év márc. 25-én* bensőséges ünnepség keretében, nagyszámú buzgó hívek jelenlétében áldotta meg P. Szabó Szerafin, simontornyai sz. ferencrendi házfőnök-plébános a templomban felállított új keresztúti ájtatossági képeket. A keresztút felállításának kb. 500 pengős költsége a buzgó hívek adományaiból gyűlt össze, ahol első helyen áll Botos Ferencné polgárasszonynak 200 pengős adománya. A mult év november hó elején, kb. 1200 pengős költséggel sikerült a templomnak korhadt, már alig elviselhető, rozoga állapotban levő fa ablakait, új, stílusos vasablakokkal felcserélni. Ez az új beszerzés is nagyban hozzájárult a templom belső szépségének emeléséhez.

Máriagyűd. *A kegyhelyen tartandó főbb búcsúk sorrendje:* 1935. május hó I., II., III., IV. vasárnapján. Áldozócsütörtök, május 29—30-án. Pünkösdibúcsú, június 7—8—9—10-én. Szentháromság vasárnapja, június 16-án. Kisúrnapja (Úrnap utáni vasárnap), jún. 23-án. Péter és Pál napja, június 29-én. Sarlós Boldogasszony (A kegytemplom búcsúja), július 2-án. Kármelhegyi Boldogasszony (az ünnep utáni vasárnap), júl. 21-én. Nagyboldogasszony, aug. 15-én. Szent István király, aug. 20-án. Órangyalok vasárnapja, szeptember 1-én. Kisasszony napja, szept. 8-án. Mária nevenapja (egésznap szentségimádás) szept. 12-én. Fájdalmas Szűz Anya (körmenet a fájdalmas szoborhoz), szept. 15-én. Rózsafűzér Királynéja, okt. 6-án. Magyarok Nagyasszonya, okt. 13-án. Minden vasár- és ünnepnapon 8 órakor csendesmise, 10 órakor szentbeszéd és énekes nagymise. Hétköznapokon 7 és fél 8 órakor — június 1-től szept. 1-ig 9 órakor is — csendes szentmisék.

Kultúrest Sásdon. A Szociális Missziótársulat sásdi szervezete nagysikerű és nívós böjti kultúrestet rendezett az Apolló mozi helyiségében, melyet Gratzl Gyula plébános vezetett be szellemes, kedves szavakkal. Dőry László dr. teológiai tanár arról beszélt, hogy miért kell a modern embernek is a vallás. Megnyerő egyéniségével és megkapó gondolataival nagy lelkesedést váltott ki nagyszámú és hálás hallgatóságából. Cziglányi Aladár dr. járásbíró érdekfeszítő felolvasást tartott: „Amiről Róma kövei beszélnek" címmel. Ez az előadás katolikus öntudatot nevelő hatásával váltott ki élénk tetszést. Nagy sikere volt dr. Cziglányi Aladárné két énekszámának Darányi Mihályné preciz, finom zongorakísérete mellett.

Katolikus Hölgyek Orsz. Sajtóegyesületének gyülése május 7-én, délután 5 órakor lesz Káptalan-u. 2. sz. alatt. Merényi Ferenc hittanár a Nobel-díjas írónőkről tart előadást. Érdeklődőket is szívesen látnak.

KIMUTATÁS a pécsi egyház-

Plébánia és filiálisok	Hivek száma	Rózsafüzér társ.	Jézus Szive társ.	Szivgárda	Jézus szt. gyermeks.	Egyéb egyesületek
X. Gödrei esperesi kerület.						
Abaliget	741	150	67	30	150	
Bános	261	—	—	25		
Kovácsszénája	227	21	—	—		
Mecsekszakál	120	15	—	—		
Egyéb helyek	971	—	—	—		
Baranyaszentgyörgy	459	34	—	—	30	
Szágy	398	—	—	—	54	
Tormás	592	—	—	—	46	
Felsőmindszent	782	74	—	70	—	Bakócán:
Bakóca	618	75	—	20	—	Órangyalok társ. 20 t.
Kisbeszterce	252	29	—	21	—	
Godisa	335	14	—	39	—	
Gyümölcsény	243	—	—	15	—	
Kishajmás	347	21	—	37	—	
Egyéb helyek	524	—	—	—	—	
Gödre	1·110	45	—	—	60	
Baranyajenő	800	30	—	—	—	
Kiskeresztúr	270	—	—	—	—	
Gödreszentmárton	340	30	80	—	—	
Egyéb helyek	368	—	—	—	—	
Hetvehely	618	75	75	—	—	
Kán	390	30	—	—	—	
Okorvölgy	243	30	—	—	—	
Szentkatalin	387	30	—	—	—	
Egyéb helyek	421	—	—	—	—	
Magyarhertelend	592	45	—	—	—	
Barátur	199	—	—	—	—	
Kisbodolya	143	30	—	—	—	
Egyházbér	247	45	—	—	—	
Magyarszék	1·128	180	40	—	100	Missziótárs. 30 tag.
Liget	648	30	20	—	48	Szt. Fer. 3. r. 6 „
Mecsekpölöske	404	30	16	—	21	
Mánfa	636					
Pécsbudafa	425	90	—	75	50	
Puszták	104					
Mecsekjánosi	486	105	180	—	25	
Komló	2·336	50	—	30	—	
Mecsekfalu	264	40	26	—	12	
Kisbattyány	240	30	10	—	12	
Egyéb helyek	93	—	—	—	—	
Sásd	1·238	105	44	86	30	Skapulárétárs. 11 tag.
Felsőegerszeg	295	30	—	20	15	Szt. kereszt 12 „
Hörnyék	724	45	18	20	15	Szt. sebek társ. 49 „
Meződ	532	45	—	12	30	Szt. Fer. 3. r. 10 „
Oroszló	402	15	—	20	15	Sz. keresztúti t. 14 „
Varga	442	90	—	32	15	
Vázsnok	262	15	—	16	15	
Palé	204	15	—	15	—	

megye hitbuzgalmi egyesületeiről.

Plébánia és filiálisok	Hivek száma	Rózsafüzér társ.	Jézus szive társ.	Szivgárda	Jézus szent gyermeks.	Egyéb egyesületek
Vásárosdombó	892	120	84	62	62	
Csikóstőttös	538	80	—	—	—	
Gerényes	269	40	—	—	—	
Jágónak	822	60	—	—	—	
Kaposszekcső	358	—	—	—	28	
Tarrós	217	—	—	22	22	
Egyéb helyek	200	—	—	—	—	
Összesen:	27.160	1.038	660	665	855	

AZ ÚR.

Dr. Sonnenschein.

Fritz Tillmann mondja egyik művében: érdemes megfigyelni, Máté hogyan adja elő a dolgot. Csónakról szólt a parton félkörben köréje gyürüzö néphez. A Genezáret tavának csendes öblében. Közel Kafarnaumhoz. A tanítványok kérlelik a fáradt Mestert, pihenje ki magát. Majd ők átviszik a fényes tavon Gerasába. És hátul a fedélzeten elkészitik a puha párnát. A Mester ledől. Felette elnyújtózkodott a csendes, késő, nyári délután. Egyetlen felhő sincs az égen. A fák mozdulatlanok. Madárdal nem hangzik. Csak az evezők csapása és a kormány nyikorgása. Majd végre a vitorlákba belekapaszkodik a lágy palesztinai szellő. Szélroham. Hermon felől, hol a szakadékok jégtáblákba öltöznek. Szélvihar. Orkán. Az árbócok hajlongnak. A ladikok remegnek. A nyilt hajón hullám hullám hátán bukik át. Mozgás. Idegeskedés. Kapkodás. A viz emelkedik. Meritik. A csónak mindjárt felborul. A viz tükre már nyaldossa a szegélyt. És Ő alszik. Nekiesnek. Kiméletlenül, durván felkeltik. Kiáltanak. Segélyt kérnek. Máté szabatosan megadja a három kétségbeejtő kiáltást: „Uram! Ments meg minket! Elveszünk! . . . És Ő alszik. Szempillája meg sem rezzen. Válla meg sem rándul. Hagyja őket és alszik tovább . . . Most felnéz és könnyed mozdulattal — de még mindig pihenő helyzetben — odaszól: „Ti kicsinyhitűek!"

Csak ennyit! Haha! Ezek aztán apostolok. Ezek hóditsák meg nekem a világot. Ezt küldjem én Syriába. Ezt menesszem Rómába! Ezt a Pétert a Vatikánba! Ezt a Jakabot Spanyolországba! Ezt az Andrást Tráciába! Uram, Istenem, hogy reszketnek. Csak éppen hogy átcsurog a tó vize a csónak szélén. És nem tudják, hogy Kyrios-t viszik a hajójukon . . . Napoleon, mikor Elbáról menekült, egy kis ladikon siklott át a genuai tengeren. Szárazföldre. Az evezőslegények féltek. És akkor rájuk kiáltott: „Tudjátok meg, hogy Napoleont viszitek a ladiktokon." Ezt a mondást a Mester arzenáljából kölcsönözte. Tudjátok meg, hogy az Urat viszitek a hajótokban! . . . És hogy soha el ne feledjék, hogy a lelkükön nyoma maradjon, hogy kiolthatatlanul égjen az agyukban, a hajó elejére szökik. És áll, mint egy szobor . . . Aztán egyetlen egy szócskát lehel bele a dühöngő természetbe. Lecsendesiti a szélvihart, a tengert. Amint lehordja az ember a kutyát, mely kicsit messzebbre merészkedett. Melyet az ember visszakényszerit. És mint a megregulázott kutyák, megjuhászkodik szél és hullám. Hizelegve odalapulnak a hajó köré. Vonitva odakúsznak Mesterük lábaihoz. És nagy csöndesség lőn . . .

Kinek szól ez? Apostolok! Ha remegve álltok Róma márványpalotái előtt, gondoljatok arra, hogy az Urat viszitek ladiktokban. Diasporák lelkésze! Ha a végtelenbe nyúló szürke utcák összeesnek fejed felett és ha úgy tűnik fel neked, hogy bérkaszárnyáid legpiszkosabb udvarában is minden csak földizű és istenkáromlás és hit — kereszténység temetése, tudd meg, hogy az Urat viszed sajkádban.... A cirkusz arénájában az mondja Marcus Pompejus a hivalló Máriához: „Akarom, hogy te az enyém légy! Miért nézel olyan csüggedten, leverten? Hol van a szeretőd?" És hangzik elragadtatva a válasz: „Nincs szeretőm!" És a kórus, az udvaroncok, a talpnyalók, a páholy, a tágas cirkusz halkan, kuncogva mormolja, hangosan kiáltja: „Butaság szeretőt nem tartani!" ...

Színésznő! Aki az érzékiség atmoszférájában, a már életszabállyá lett aljasságban élsz, aki engeded, hogy mindezek pacskoljanak és átkaroljanak, színésznő! győzhetsz! Tanuld meg, hogy az Úr utazik ladikodban....

A gépházban ott áll a „tizenötéves" háromszáz „más" között. Ott él háromszáz között, akik a vasárnapot alvásra, élvezetre fordítják. Élvezetre ebben az átkozott, ördögi világban. Ebben a siralomvölgyben. Élveznek, hogy Dante sem tudott hátborzongatóbban irni róla. A gépházban szünet nélkül kisért a tompa kétségbeesés. Vallás: badarság. Krisztus: mitosz. Örökélet: költemény. Anyád: buta lengyel, ki hiszi még a csuhások meséjét. Barátom! Te „tizenötéves", tudd meg, hogy az Urat viszed ladikodban!...

Ha elfog az apostolfejedelem Quo vadis hangulata és kedved kerekednék elhagyni ezt a pogány várost, — mert nem tudod elhinni, hogy ez a hazug, megrekedt, velőkig pulyává lett világ még egyszer tisztára mosakodhatik; és ha arra gondolsz, hogy ezt a Sodomát, mint az ószövetségben, pusztitsa el a kénköves eső, akkor fontold meg, hogy az Urat viszed ladikodban. Már pedig Ő Úr. Parancsol szélnek, hullámnak. Lába nyomán tavasz ágaskodik a kiaszott földben és liliom nő a posványban....

Ford.: Sz. K.

M. N. napilap XII. évf. 29. számában ezt a hirt közli: „A Rákóczi-téren várakozó munkanélküli 50 pengőért feleségül vett egy szőke művésznőt." Leirja azután, hogy egy ismert ügyvéd öt perc alatt kieszközölte a diszpenzációt és az útcáról felhivott biciklista, mint második tanú jelenlétében megtörtént a házasságkötés, mely után a kérgeskezű munkanélküli kapott 50 pengőt s mehetett útjára, a művésznőt pedig az autó röpitette tovább. Azt kérdezem, hogy szabad-e egy törvényt igy nevetségessé tenni? Szabad-e a házasságot ennyire semmibevenni? Úgy látszik, hogy a polgári házasságot igen!

*

Lindbergh-bébi bűnügyével kapcsolatosan egyes túloldali lapok azt irták, hogy egy kongregáció elnöke, valami Burus nevű lelkész a gyilkos javára tett tanúvallomást. Megbizható jelentés alapján közöljük, hogy Burusnak semmi köze a kongregációhoz, ő egy protestáns szektának, a methodistáknak a papja és nyilván a methodista üzleti jövedelem megcsappanása miatt jelentkezett anyagi érdekből védőtanúnak, mert az ügyészség inditványa folytán pénzért történt hamis tanúzás és hatóság elleni erőszak miatt letartóztatták. Tehát nem védelemből papjaink iránt, mert kat. papnak erre szüksége nincs, de a lapok szabadkőműves izű és célzatos közleményei miatt irjuk meg, hogy Burus protestáns szektalelkész és nem katolikus pap.

Ez is divat.

Egyik táncnál a kis kutya ugrándozását kell utánozni, amiről a „kutyalépés" nevet kapta. A kölyök kutya utánzóinak bizonyára nagyobb tábora lesz, mint — mondjuk — a koldús gyermekeket támogató akciónak. Izlés és lélek dolga!

A bátai Szent Vér templom építése.

A Tudósító mult évi novemberi számában rövid ismertetés jelent meg a magyar bencés rend hajdani híres búcsújáró helyéről a bátai apátság Szent Vér-templomáról. Már akkor jeleztük, hogy a magyar katolikus múlt ezen gyönyörű emlékét most a régi apátság helyén építendő új templom emelésével akarják feleleveníteni, amelyet szintén megváltásunk drága árának, a Szent Vérnek tiszteletére szentelnek. Tehát itt nem csak Báta község r. k. híveinek befogadására alkalmas szentélyről van szó, hanem egyúttal méretekben is *méltó emléket akarnak állítani a magyar katolicizmus egyik legdicsőségesebb történelmi korszakának,* hogy az bevehetetlen fellegvár és kifogyhatatlan erőforrás legyen a nemzetünket és hitünket fenyegető nemzetietlen és hitetlen törekvések ellen.

A m. kir. belügyminiszter úr a templom felépítésének hathatósabb előmozdítására országos gyüjtést engedélyezett. *Ez a mű megérdemli, hogy a szokottnál nagyobb figyelemre méltassuk* és minden tőlünk telhetőt elkövessünk annak sikere érdekében. Az összeg közvetlenül a bátai plébániahivatalnak küldendő el a forrás és cél megjelölésével, amely azt megfelelő módon nyugtázni fogja.

Zárt férfi lelkigyakorlatok.

A zárt 3—3 napos lelkigyakorlat 25—30-as csoportokban 6 alkalommal lesz.

A Pius internátusban június 28, 29, 30, és augusztus 18, 19, 20, — A Maurinumban július 2, 3, 4, — július 7, 8, 9, — augusztus 18, 19, 20 és 25, 26, 27.

Az ellátás díja — beleszámítva az első nap előtti vacsorát és a negyedik napi reggelit is — 12 pengő, (tizenkettő pengő), mely összeget a megjelenéskor kell lefizetni.

Jelentkezni lehet Pécsett a plébánia hivatalokban, vidékről levélben, a Kat. Akció egyházmegyei igazgatójánál (Györkös József leánygimn. igazgató, Pécs) legkésőbb *május végéig,* hogy előadókról idejében gondoskodhassunk.

Dédelgetett alakja volt a fővárosnak, aki előtt senki és semmi volt a közönséges halandó. Szűk lett neki a fővárosi terep. Külföldre ment és mint a Riviera szépségkirálynője iratott magáról hasábos cikkeket. Megtehette, mert gazdag ember felesége lett. Urát egy-kettőre koldusbotra juttatta. Tovább ment! házasságot kötött egy dúsgazdag emberrel. A házasságnak hamar vége szakadt és jöttek a szomorú napok. Palotából polgári lakásba, innen mindig lefelé került s végül is egy rideg kuckóból szállitották el az év első havának utolsó napján a nagy-nagy kört futott volt szépségkirálynőt. A szépségkirálynőket nevelő napilapok azt irták róla, hogy öngyilkos lett „a nyomorult!" Mi nem minősitjük, csak mint sajnálatraméltó jelenséget iktatjuk ide az esetet.

Könyvek.

P. Csávossy Elemér: **A nagy Király nyomdokain.** Bpest. Korda. 1935. Ára: 6 P 50 f.

A lelkigyakorlatos irodalom ismét egy értékes kézikönyvvel gyarapodott. A szerző első munkája: „Az örök igazságok" a bevezető elmélkedéseket foglalja össze, jóllehet teljesen önállóan is használható, míg a mostani kötete Jézus életét tartalmazza egészen a jeruzsálemi bevonulásig, a kínszenvedés megkezdéséig. Célja ennek a műnek, hogy a helyes pályaválasztással megismertessen és a választott életpályán állhatatosságra serkentsen. Lelkigyakorlatot vezetők, papok, de világiak is igen nagy haszonnal forgathatják P. Csávossy könyvét, mert a lelkiéletet élők és vezetők gyakorlati tapasztalataival és a krisztusi igazságok mélységes ismeretével szólal meg a szerző mindenegyes elmélkedésben.

Dr. Csaba Margit: **Amit a fiatalasszonynak tudnia kell.** Bpest Szt. István Társulat 1935. Ára: 3 P 40 f.

A szerző neve már ismeretes és fogalom a leányifjúsági irodalomban. „Amit a serdülő leánynak tudnia kell", „Amit a nagyleánynak tudnia kell" c. munkái csak bevezetői voltak mostani kötetének, de ez még nem adja a befejezést, mert az édesanya keresztény képe még követni fogja a szerző harmadik kötetét. Dr. Csaba Margit egyénisége, tudása, katolikus felfogása már is ajánlólevél, hogy a kényes problémához, az anyaság szent és örök hivatásához avatott kézzel, a pozitív vallási törvényekhez ragaszkodó lélekkel és az orvosi magasztos hivatásba vetett meggyőződéssel szól hozzá. Felnőtteknek, leendő édesanyáknak, intelligens olvasóközönségnek írja sorait és valóban ne legyen egy felnőtt, művelt katolikus férjhezmenendő leány, aki el ne olvasná ezt a munkát. Sok nehéz kérdésre kap megnyugtató választ és sok ferde felfogást lesz hivatva kijavítani ez a könyv. Csak Tóth Tihamér dr. előszavának befejező sorait idézem: „Hiszem, hogy erre a könyvre óriási küldetés, áldásos hivatás vár, mert sikerült neki majd megszerettetni a legszebb képet, amit a föld csak felmutathat: a gyermekeit karján tartó édesanyának áldott képét"!

Jámbor László S. J.: **„A hetedik a házasság."** Kiadja: a Szív. Ára: 60 fillér.

E 108 oldalas könyvecskében egy népszerű misszionárius szól hozzánk világos, érthető módon a házasság szentségéről. Szóba hozza a vad-, a polgári- és a vegyesházasságot. Kellő tapintattal megemlíti korunk bűneit a házasság és a „bűnös egyke" körül. Adatai megrendítők. Jól esik olvasni az édesapáról, mint a család papjáról szóló fejezeteket. Párhuzamosan állítja elénk a régi pogány és a názáreti családot, hogy megtudjuk, mit is köszönünk ez utóbbinak. Az utolsó fejezetben a modern és a Jézus Szívének felajánlott család képét rajzolja élénk színekkel. E könyvecskét a művelt és az egyszerű ember örömmel olvashatja.

JÓ MAGYARSÁG. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvművelő Bizottsága az 1932-ben megindított nyelvvédő mozgalom terjesztése és megerősítése végett NYELVMŰVELŐ FÜZETEK címen közérdekű és könnyen hozzáférhető tanulmánysorozat kiadását határozta el. A sorozatnak most jelent meg első két száma.

Szinnyei József: Jó magyarság-a az első szám. A magyar nyelvtudomány nagy tiszteletben álló vezérének pompásan megírt összefoglalása sorra veszi a leginkább elterjedt nyelvi hibákat — mindenütt rámutatva a helyes használatra és a jó magyarság követelményeire.

Zolnay Gyulának Van-e szükség nyelvművelésünk irányítására? című tüzetes tanulmánya a sorozat második száma. A kiváló szerző a példák nagy tömegével bizonyítja, hogy a bántó idegenszerűségek terjeszkedése és az ide-

gen szók kedvelése aggasztóan veszélyezteti nyelvünk egészséges fejlődését, s ezért szükség van a nyelvvédelem minél sürgősebb megszervezésére.

Hogy a közérdekű füzeteket mindenki megszerezhesse, az Akadémia az első szám árát 10, a másodikét 20 fillérben állapította meg.

Ajánljuk még a következő könyveket:

Kühnelt—Leddin Erik: Jezsuiták, nyárspolgárok, bolsevikik. Ára: 3 P 20 f. — Bangha Béla: Dél keresztje alatt. Ára 3 P 50. — Gerely Jolán: A művelt leány. Ára: 2 P 80. — Gerely Jolán: Hivatás vagy robot. Ára: 3 P. — Gerely Jolán: Add nekem szívedet. Ára: 2 P 80. — Dr. Csorba Margit: Amit a nagy leánynak tudnia kell. Ára: 3 P 50. — P. Oslay: Szabin testvér, a szeretet-Isten hőse. Ára: 3 P. — Walter János: Üdvözlégy Mária. Ára: 3 P. — Nagysolymosi: Égő sebeink. Ára: 3 P. — Dr. Közi—Horváth József: A mocsoktalan házasság. Röpirat. Ára: 30 fillér.

A fenti könyvek kaphatók a Korda Rt.-nál Budapesten és minden helybeli katolikus könyvkereskedésben. Vásárlásnál, kérjük, hivatkozzanak a Pécsi Kat. Tudósítóra!

Hivatalos közlések

A népmissziók és a Katolikus Akció.

Sokszor halljuk, hogy a Katolikus Akció addig nem tud megfelelni a hozzáfüzött reményeknek, amíg az egyes hívek — vezetők és tagok — lelkét nem járja át egészen, mind a magán mind a közélet terén, a természetfölötti hitben gyökerező katolikus gondolat. Majd ha a papság és a hívek — mondják egyesek — a mindennapi életnek minden megnyilvánulását a természetfölötti lét szemszögéből nézik, akkor lesz eredményes a Katolikus Akció megmozdulása. Ez csakugyan igaz is. Azért a szervező munka kezdetén az első célkitűzés a lelkek egyéni megreformálása legyen. Itt jutnak nagyon fontos szerephez a népmissziók.

Azon a 7—8 missziós napon az Isten kegyelmével párosult apostoli munka csodálatos változást szokott előidézni a község életében és gyönyörűséges gyümölcsöket terem az emberek lelkében. Vagy nem csodálatraméltó-e, mikor úgynevezett „megrögzött bűnösök" összetört szívvel, zokogva borulnak le az isteni irgalom forrásához, hogy kiszáradt lelküket teleszívják az örök élet vizével? Mikor helyreáll a családok békéje? Mikor a régi haragosok kibékülnek? Mikor az ifjúság féktelensége alább hagy és komolyabb gondolatokba merül? Mikor a tabernaculumban magára hagyott Üdvözítő naponta ünnepi lakomát rendez és mennyegzős ruhában köréje sereglik a hívek apraja-nagyja? Mikor a bűn szégyenkezve megbújik a sötét odukban és az erény emelt fővel jár az utcán?

A népmisszió valóságos gyeptörő szántás a lelkek ugarán. Igazi előkészítés az eredményes Katolikus Akció megszervezésére és munkájára. Egyik hívő a misszió után ezeket írta a missziós atyának:

„Úgy éreztük, mintha ezekben a napokban nem is a földön, hanem a mennyországban járnánk. Bárcsak sohasem lett volna vége! Bárcsak sohasem kellene visszatérni az előbbi élethez!"

Hogy kicsendül ezekből a szavakból a természetfölötti élet után való vágy!

A népmissziók tartása a Katolikus Akció országos évi munkatervének egyik pontja. Egyházmegyénk e tekintetben egészen különös előnyös helyzetben van. Dicsekedhetünk azzal, hogy itt, a népmissziók ügye már régóta

intézményesen van rendezve. A Pécsegyházmegyei Papok Missziós Egyesülete évenként tiszteletreméltó munkát végez az egyházmegye területén sőt azon kívül is.

Ép ez az adott helyzet könnyíti meg a Katolikus Akció más irányú munkáját is. Lehet-e kedvezőbb alkalom a hitbuzgalmi egyesületek megalakítására, illetve fejlesztésére, a karitász munka felkarolására, a kat. sajtó propaganda megindítására mint a missziónak kegyelemben gazdag és hatékony eredménye? A népmissziók természetes folytatása a Katolikus Akció, — amely nem egy hétig tartó lelki buzgóságot, hanem állandó munkát jelent. A népmissziókban megnyilatkozó lelki hajlandóságot ki kell használni s mint hajtó erőt, beállítani a Kat. Akció gépezetébe. — Valaki mondotta, hogy nincs szükség az ő falujában Katolikus Akcióra, mert ott 100 %-os a vallásosság. — Ugyanezzel a logikával így kellene beszélni: Nincs szükség hajóra, mert kedvező szél feszíti a vitorlákat, — vagy nem kell a malmot megindítani, mert tele van a malom árok. — A népmisszió tarlószántás, utána kell jönnie az evangeliumi magvetésnek.

Dr. F. J.

Népművelés és a Szentírás.

A népművelési idény alatt négy vallásos tárgyú vetítésre szánt filmet kértem ki tolnavmi Népműv. Bizottság raktárából.

A „Kultura Vetítő Ipari Vállalat" gyárából kikerült *„Ruth Története"* egyáltalában nem kat. szellemben s nem a kat. szentírási szövegezés alapján készült. Idézetből áll az egész kísérő szöveg, azonban egy mondata sem egyezik a kat. szövegezéssel.

A bibliai nevek a protestáns írás szerint vannak felvéve. A kat. Orfa itt Orpah; a kat. Booz itt Boár.

A másik képcsoport: *Képek Jézus életéből.* Ehhez kísérő szöveget nem adtak, nincs. Képei nem jók, egyáltalában nem gerjesztenek vallásos érzést. Képeinek címei nem katolikus szelleműek. Pl. „Mária megismeri hivatását." Vagyis Gábor arkangyal köszöntése. Azonban feltünően elhagyja Mária neve előtt a „Szűz" epitetont; pedig az Irás is annak nevezi még Károli Gáspárnál is (Lukács ev. I. 27. v.)

A 11. kép *„Az Urvacsora"* Miért nem a kat. szövegezésü s használatú Utolsóvacsora?

A 13. kép *„A vesszőfutás"*. Ez alatt a „Megostorozást" kell érteni.

Az összes képeknél feltünően kerüli a Szüzanya alakját, még a keresztúton se igen látható. E filmtekercs német eredetü.

A harmadik képcsoport újra a magyar *„Kultúra* Vetítő Ipari Vállalat" müve. *„Jézus csodatételei"* címet viseli. Előre is meg kell állapítanom, minden van benne, de legkevesebb a csoda. Jézus kb. 40 csodájából csak négyet szerepeltet. Igaz, nem akarja s címében sincs: Jézus összes csodái, tehát nem követelhetjük a teljes csodalistát; azonban mit keres akkor a csodák közt pl. Jézus megkeresztelkedése. Mit M. Magdolna Jézus lábainál? mit a házasságtörő asszony megitélése?

Nem akarok bövebb magyarázatba bocsátkozni. Teljesen feldolgoztam ugyan a szövegezést, azonban Szentírásban nem nagy jártassággal bíró személyeee is hamar észreveszik a csalást; csak a csupasz kísérő szöveg olvasása közben is.

7—11. kép. Szöveg: „Mária Magdolna Jézus lábai előtt. Jézus egy gazdag farizeus asztalánál foglal helyet. Egy szegény bünös nő, aki a tömeget követte,

Jézus lábai elé vetette magát és megcsókolta azokat. — A megbotránkozott tömeg megakarta kövezni Mária Magdolnát. „Az vesse rá az első követ, akinek nincsen büne." „Ő sokat bünözött, de én szívében olvasok és meglészen néki bocsájtva."

Csak elő kell vennünk az Ujszövetségi Szentirást s megkeresni a kérdéses szövegeket s azonnal látjuk, hogy a képek magyarázatában súlyos tárgyi és személyi tévedések vannak, nem szólva még a súlyosbító körülményről, hogy az idézett szentirási szöveg sem vág össze a Szent Irás szövegével. Két bibliai történetet kever össze: A Szent Lukácsnál olvasható M. Magdolna jelenetét (7. 36—50. v.) és a Szent Jánosnál megirt házasságtörő asszony történetét (8. 7..v.)

A Kat. Akció e téren is nagyon sok tennivalót talál. Itt igazán nagy szükség van az egyházi cenzurára. Kat. népünknek csak olyan szentirási szöveg, történet magyarázható, mely az egyházi cenzurát kiállotta. Ezeket a képeket s a kisérő szöveget katolikus előadásokon nem lehet használni.

Pulay János.

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Május 1. 9 órakor ünnepélyes szentmise a proletárdiktatúra áldozataiért. **Május 2.** A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentségi körmenettel. **Május 3.** Első péntek. 7 órakor a Corpus Christi-kápolnában szentséges nagymise. D. u. 6 órakor szivőrségi ájtatosság. **Május 4.** Szt. Flórián vt. ünnepe. 8 órakor körmenet indul a Sz. Flórián szoborhoz. Utána ünnepélyes szentmise. **Május 5.** Első vasárnap. Egész napos szentségimádás. 8 órakor körmenet a Xavér-templomba. **Máj. 6.** 9 órakor ünnepélyes szentmise megyésfőpásztorunk püspökké szentelésének 9. évfordulója alkalmából,. **Máj. 8.** Szent József oltalma. 9 órakor ünnepélyes nagymise. **Máj. 27., 28., 29.** Keresztjáró napok. A körmenet mindannyiszor 8 órakor indul és pedig hétfőn a ferences, kedden a belvárosi, szerdán az ágostontéri templomba. **Máj. 30.** Áldozócsütörtök. Ünnepi rend.

Belváros.

Májusi áldások. A pécs-belvárosi plébánia templomban április 30-tól kezdődőleg május 31-ig minden este fél 7 órakor májusi ájtatosság lesz, szombat, vasár- és ünnepnapokon szentbeszéddel.

Májusi szónokok: 4-én Módly Dezső, 11-én Varga Nándor, 18-án dr. Jurányi György, 19-én dr. Gyenis Vilmos, 25-én Pásztor Endre, 26-án dr. Gálos László, 30-án dr. Vértesi Frigyes.

Mise a temetőben. A központi temetőben nyugvó összes elhunytak lelkiüdvéért május hó 13-án gyászmise lesz a Szent Mihály templomban.

Adomány. Ferenczy huszárezredes özvegye a Mária oltár részére egy díszes oltárterítőt adományozott.

Szentmise a Havi hegyen. Az Iparos Asszonyok Kongregációja május hó 24-én reggel 7 órakor a Havi hegyen szentmisét hallgat és közös szent áldozáshoz járul.

Szentmise a Kálvárián. Május hó 3-án a Szent kereszt feltalálásának ünnepén reggel 7 órakor szentmise lesz a Kálvária kápolnában.

A VII. Máriacelli zarándoklat. Mint előző számunkban már jeleztük, kellő számú jelentkező esetén június hó 30-án Pécsről zarándoklat indul Máriacellbe. A zarándoklat útiránya Sopron-Wiener Neustadt-Semmering-Mürzzuschlag—Máriacell. A zarándoklat hétfőn érkezik Máriacellbe, ahol 4 teljes napot tölt. A zarándoklat pénteken éjjel érkezik vissza. Részvételi díj II. osztályon 85, III. osztályon 65 pengő, amelyben az útiköltség s a teljes ellátás összege is benfoglaltatik. A zarándoklathoz nincs szükség sem útlevélre, sem vízumra. Jelentkezni lehet 10 pengő lefizetése ellenében a belvárosi plébánia hivatalban, Pécs, Inczédy Dénes utca 2/2.

Budai külváros.

Május 1-én, szerdán, ½8 órakor szt. mise azokért, akik a proletár diktatúra idejében életüket áldozták a hazáért. — **Május 3-án,** pénteken, Jézus szt. Szívének miséje 7 órakor. **Május 4-én,** szombaton, 6 órakor újhold szt. mise a havi

kápolnában. **Május 29-én,** szerdán, 8 órakor indul a keresztjáró körmenet a székesegyházból templomunkba. Itt szt. mise és szt. beszéd. **Június 1-én,** szombaton, 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában. — **Május 3-án,** pénteken, este 8 órakor az egyházközség szervező bizottsága értekezletet tart a budai külv. Kat. Körben. Minden egyházközségi tagot szívesen látunk.

Szigeti külváros.

Máj. 3-án a 6 és 8 órás misék alatt tartjuk az **első pénteki** szentségimádást. 12-én — vasárnap — **egész napos szentségimádás** lesz templomunkban. Reggel 6 órakor szentségkitétel, este 6 órakor szentbeszéd, litánia és szentségbetétel. 17-én reggel 8-kor szent mise **Kis szent Teréz** tiszteletére, este 6 órakor litánia. 27-én jön hozzánk a **keresztjárónapi körmenet** a székesegyházból. 30-án **áldozócsütörtökön** — reggel 8 órakor járulnak az első szentáldozáshoz a szig. külv. elemi iskolák, utána szeretet-reggeli a rendház udvarán. A **májusi litániákat** minden este 6 órakor tartjuk templomunkban. Az idén is indítunk zarándoklatot a **mátraverebély-szentkúti** kegyhelyre. Az előkészítés most folyik, felvilágosítással a Szent Antal Bazár szolgál.

A Mindenszentek templomában

Május hó folyamán minden reggel ¼8 órakor orgonás mise. Vasár- és ünnepnap 9 órakor énekes nagymise szentbeszéddel. Délután ½3 órakor áldás.

Adományok a harangra. Hamerli József 65 kg rezet, Luczani Sándorné 10, Oszkai Vilma 10, özv. Birkmayer Jánosné 5, özv. Gadó Mátyásné 5, Rothardt Antalné 5, Sásdi Szoc. Misszió Társulat 3 pengőt adományozott. Ez úton is köszönetet mondunk azoknak, akik sikerhez segítették harangakciónkat.

Gyárváros

Máj. 1. ½8 órakor énekes szentmise a proletárdiktatura idejének hősi halottaiért. **Máj. 3.** Első péntek. ½8 órakor énekes szentmise szentségkitétellel. Jézus Sz. Szíve tiszteletére. **Máj. 4.** Szent Flóriánnak, városunk egyik védőszentjének napja. ½8 órakor énekes szentmise. **Máj. 6.** Főpásztorunk püspökké szentelésének évforduló napja. **Máj. 8.** Szent József ünneplésének (oltalmának) egyházi ünnepe, templomunk búcsúnapja, melyet a következő vasárnap tartunk meg külső ünnepséggel, s ezért most csak ½8 órakor lesz énekes szentmise a legméltóságosabb Oltáriszentség kitételével. **Május 12.** Templomunk búcsújának külső ünneplése, ünnepi rend szerint. Szentmisék ¼8, 8 és 10 órakor, litánia ½6 órakor. **Máj. 19.** Főpásztorunk püspöki beiktatásának évfordulónapja. Imádkozzunk érette. **Máj. 30.** Krisztus Urunk mennybemenetelének ünnepe: Áldozócsütörtök. Az iskolás gyermekek ünnepélyes első szentáldozása a 8 órai szentmise alatt.

Májusi litániák templomunkban mindennap, vasárnap és ünnepnapon is, este ½6 órakor lesznek.

Búcsúnapján tombolát nem rendezünk, azonban hálás köszönettel fogadunk adományokat a már megrendelt és június hónapban felszentelendő Szent József tiszteletére készülő főoltárunk javára, különösen annak felszerelésére: szentségtrónusára, keresztjére, gyertyatartóira. Egy gyertyatartó 40—50 P-be kerül.

FONTOSABB TUDNIVALÓK.

A Katolikus Akció országos központi irodája: Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7. sz.

A Credo Egyesület megalakításánál szükséges utasításokat tartalmazó röpirat kapható a Credo Egyesületek országos központi vezetőségénél (P. Bőle Kornél O. P. Budapest, VII., Szent Domokos-u. 3. sz.)

A Pécsi Lelkigyakorlatos Otthon vezetősége: Pécs, Mátyás Flórián-utca 46. szám. Telefon: 34—34.

A Katolikus Akció ügyében az egyházmegyei igazgató (Györkös József lgimn. igazgató, Pécs) mindenkor a legszívesebben rendelkezésre áll. Telefon: 25—37.

A Katolikus Népszövetség országos központja: Budapest, IV., Veres Pálné-utca 9. sz.

„Pfarrbote" szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., Baross-u. 85.

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Borbély:

Jung István, Széchenyi-tér 14.

Bútorasztalos.

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Cipészek:

Quintus Konrád, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Drogéria:

„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

Pécs-baranyai Hangya Keresztény Szövetkezet, Jókai-tér 11., Szigeti országút 70., Aidinger János u. 3., Kossuth Lajos utca 24 és Mecsekalja.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Kesztyűk:

Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1

Könyv- és papírkereskedők:

Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kefeáru, háztartási cikkek:

özv. Holecsek Péterné, Király-utca 20.

Irógép, műszerész:

Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Játékáru:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:

Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:

Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütőde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szabó:

Páll Ödön, Széchenyi-tér 18.

Szövet- és bélésáruk:

Páll Ödön, Széchenyi-tér 18.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Téglagyár.

Sándor-téglagyár. Irányi D.-tér 8.

Üveg, porcellán:

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Vaskereskedő:

Hamerli József, Király-u. 9.

Vegytisztítás és kelmefestés:

Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:

Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Zongoratanítás:

Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:

Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Akik lapunk szerkesztősége révén rendelik meg a Nemzeti Ujságot, havi 4 P helyett 2 P 80 fillérért kapják és az első 2 hétre teljesen ingyen. A Képes Krónikát és Nemzeti Ujságot pedig együtt havonkint 4 P-ért.

LEGOLCSÓBB a Sándor-féle **TÉGLA**

KAPHATÓ: Irányi Dániel-tér 8. északi kapu, Basamalomnál és Majorossy I.-u. 6.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

LEGCÉLSZERŰBB AJÁNDÉK

AJÓ KÖNYV!

Ifjusági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények, Utleirások, művészeti könyvek, ima és ájtatossági könyvek, vagy bármilyen vallásos irányu könyvek. Levélpapirok diszdobozokban, amateur albumok. Emlékkönyvek, arany töltőtollak stb óriási választékban kaphatók.

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT

TELEFON 11-79. könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 18.

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassütemenyeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Háztartásban szükséges edények, kályhák, tüzhelyek

legolcsóbban

Hamerli József

vasnagykereskedőnél szerezhetők be

Pécs

Király-utca 9. Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

SZENT ANTAL BAZÁR

Elsőáldozási, bérmálási emlékképek és legszebb ajándék tárgyak olcsó árban kaphatók. — Kongregációs és Szívgárda-érmek, jelvények, diplomák nagy választékos raktára. — Egyházi ruhák és rózsafüzérek rendelését és javitását vállaljuk.

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31—99.

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

Férfiöltöny 55 pengő mérték szerint
Télikabát 88 pengő mérték szerint

műselyem béléssel

PÁLL ÖDÖNNÉL

a Dunántúl legnagyobb férfiszabó üzeme, Pécs, Széchenyi-tér 18.

Özv. HOLECSEK PÉTERNÉ, Király-u. 20. Kefeáru, háztartási cikkek, kerti butorok, **cocus futók legolcsóbb beszerzési forrása!**

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáromat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József füszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

Első szent áldozási fényképek
1 darab 1 pengő **ELIT FOTOBAN**
(6 osztálytárs egy képen) Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható
Köves Gusztáv
fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.
TELEFON: 20—42.

Schwarcz Károly
selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

pörköltkávéja
KLOBUCSÁR
naponta friss

Divatkalap különlegességek
Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok
Kertész T. kalapos mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS
TELEFON: 17-64. SZÁM.
Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben.)
AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**lehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.
„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIII. ÉVFOLYAM 1935. JUNIUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézus szentséges Szívének szeretete. Dr. Gálos László. — *Szociális Front.* Perr Viktor. — *Ami Pécsett 44 év óta nem volt.* Sebestyén Károly. — *A pók.* P. I. — HIREK. — *Istentiszteletek rendje a pécsi templomokban és kápolnákban.* — *Zárt férfi és női lelkigyakorlatok.* — HIVATALOS KÖZLÉSEK. — Beszámoló ívek a K. A. 1934—35. évi munkájáról. — KÜLFÖLD. — A Katolikus Akció nagyszabású gyermeknyaraltatási akciója. — Pécsi Egyházközségek hírei. — Hirdetőink szaknévsora.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Pécs, Káptalan-u. 2.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-baranyai Hangya

Keresztény Szövetkezet

tagjainak 2% vásárlási visszatérítést és fennállása óta 5% osztalékot fizet.

Kitűnő fajborok, naponta frissen pörkölt kávé valamint tea és rum különlegességek. Garantált jóminőségű női, férfi és gyermekharisnyák.

Aluminium edények!

Kossuth Lajos-u. 24. sz. alatti III. sz. fiókban TEXTIL osztály. Kék mosó 60 f. Szines mosó 72 f. Mosó delén 80 f. Mintás müselyem 98 f. Jóminőségü vászon 85 f. Ingzefir 95 f. Munkásnadrág 250 f. flanell takaró 440 f.

Iroda Tel.: 13-40. Jókai-tér 11. Főüzlet Tel.: 13-20.

I. sz. fiók Szigeti-országut 70. szám. TEL.: 13-02 sz. — II. sz. fiók Aidinger János-utca 3. sz. TEL.: 15-04 sz. — III. sz. fiók Kossuth Lajos-utca 24. sz. TEL.: 13-12. — IV. sz. fiók Mecsekalja. TEL.: 13-19.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon, mert ezzel a vásárlási VISSZATÉRITÉST NÖVELI!!

NYOMTATVÁNYOKAT,

KÖNYVKÖTÉSZETI MUNKÁKAT IZLÉSES KIVITELBEN ÉS OLCSÓ ÁRON KÉSZIT A

PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R. T.

DUNÁNTÚL

Perczel-utca 42. PÉCS Telefon: 32—22.

SZENT ANTAL BAZÁR

Elsőáldozási, bérmálási emlékképek és legszebb ajándék tárgyak olcsó árban kaphatók. — Kongregációs és Szívgárda-érmek, jelvények, diplomák nagy választékos raktára. — Egyházi ruhák és rózsafüzérek rendelését és javitását vállaljuk.

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35½ sz.
Telefon: 31—99.

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol**. Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

Özv. HOLECSEK PÉTERNÉ, Király-u. 20. Kefeáru, háztartási cikkek, kerti butorok, **cocus futók legolcsóbb beszerzési forrása!**

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáromat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József füszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

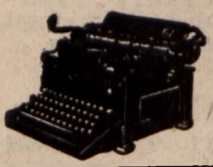
Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**
kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!
Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza
Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.
Ferenciek-u. 7. TELEFON: 12-61.

Palaits Géza
spec. irógép műszerész
Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uridivat — Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért. — Nőidivat

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE** **PETROVITS-**nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR
műórásmester, ékszerész és látszerész *Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.*
Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 junius 6 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

JÉZUS SZENTSÉGES SZÍVÉNEK SZERETETE.

Az isteni Szivet — mint maga mondotta — háromféleképpen lehet szeretnünk: b a r á t i, j e g y e s i és f i u i szeretettel. Ez a három tiszta földi érzés az Úr Jézus itélete szerint is méltó arra, hogy szimboluma legyen az emberi és az isteni Szív kapcsolatának.

1. A j ó b a r á t a szentírás szerint igaz kincs. Bizalmunk letéteményese, problémáink ismerője, bajaink segítője, fájdalmaink résztvevő megosztója a földi jóbarát. Valami egyenlegező erő van benne: vagy egyetértő jellemek között tonódik, vagy egyetértővé formálja a hű társakat. Benne feloldódik minden önző zárkózottság és a biztos támasz jóleső érzésével tölti el mind a két jóbarátot.

Az Úr mondja utolsó vacsorai búcsúszavaiban, hogy már nem vagyunk többé szolgái, hanem barátai. Mert a szolga ki van zárva urának lelkivilágából, mi pedig mindannak ismeretére eljutottunk, amit Krisztus az Atyától hallott. E mély bizalmi viszony teszi sulyossá a hütlenség bünét: a bünbánó Dávidnak is egyik legsúlyosabb önvádja ez: „Bölcsességednek titkos és rejtett kincseit nyilatkoztattad ki nekem." (Ps. 50.) Igy lesz az újszövetség a félelem testamentuma helyett a szabadság és szeretet szövetsége, mert nem szolgái vagyunk az Istennek, hanem bizalmasai, barátai.

Az Úr tehát barátommá tette magát, de én fölemelkedem-e arányosan ezzel az isteni leereszkedéssel? Erős-e eléggé ez a barátság és tudatos-e annyira bennem, hogy együttdobogóvá változtassa szivemet az övével, hogy hasonlóvá tegye gondolataimat az ő gondolataival? Van-e benne egyenlegező erő, mely engem: isteni titkok bizalmas ismerőjét Jézushoz emel és támaszt jelent minden bajomban, nyomorúságomban?

2. A j e g y e s e k szeretete meleg, egészen kizárólagos, fenntartásnélküli hatalmas érzés, melyben a legnagyobb földi érték: a család épül. Testi kapcsolatokról még nem tudó, egészen lelki érzés. Mélyebb és több mint a barátság, mert minden földi javaknak és értékeknek kölcsönös kicserélésére irányul. Kölcsönös átadás és elfogadás, áldozatos, mindenre kész erős szeretet és önzetlenség.

Ebben az elgondolásban az emberi szív a mennyasszony, az isteni szív a vőlegény. A szentírás gazdag pompás eloquenciája sokszor alkalmazza ezt a képet: e misztikus jegyesség halvány rajzát, mását látja a földi jegyesek szerelmében. Az Úr magát vőlegénynek, tanítványait menyasszonynak mondja (Mt. 9, 15, 22, 1, 25,), azt mondja, hogy felkészülve, égő méccsel kezünkben: a megszentelő malaszt birtokában kell rá vár-

nunk, mint a jegyesnek a vőlegény jöttére. Ezt festi plasztikus keleti képekben elénk az ószövetség idillikusan szép könyve: az Énekek éneke és a titkos jelenések könyvének is leggrandiózusabb viziója, a Bárány mennyegzője.

Ennek a szeretetnek bennem csodálatos mélységei nyilhatnak és sok földi mulólagos érzésért kárpótolhatnak, ha elmélyülök benne. Ennek az isteni szívnek a gazdagsága kimeríthetetlen, nem kell félnem, hogy elér egyszer Lohengrin tragédiája: hogy rájövök minden titokra és ekkor üresen, csalódottan hagyom el azt, amitől annyit vártam és amit annyira szerettem. Hogy egyedül a katolikus vallásnak vannak coelibátusban élő papjai, annak ez az oka: elég nekünk egy egész életre Jézus szerelme, mely bőséges élettartalom, életmeleg, életpoézis. Ha asszisii szent Ferenc boldog volt az ő misztikus házasságában az egyszerű Szegénység Úrnővel, mi is egészen hiánytalanul boldogok lehetünk az isteni Szív szeretetének nyári sugaraiban. Ez a misztikus frigy is termékeny, ebből is születnek erények, jócselekedetek és lelkünket elárasztja az isteni Jegyes sok-sok kegyelme, ajándéka, boldogsága.

3. A harmadik a fiúi szeretet. Isten fiainak nemcsak neveztetünk, mondja szent János apostol, hanem valósággal azok is vagyunk. A Szentlélekből születtünk a természetfeletti rendben Isten fiaivá és részesei vagyunk az isteni természetnek a kegyelem révén. Jézus szent testének és vérének szentsége tesz minket Jézus testvéreivé, tehát az Atya fiaivá. Krisztus az elsőszülött, az ő szentséges Szíve az Isten fiainak örök példakép: hogyan kell egészen felolvadnunk abban az atyai szeretetben, mely egyszülött Fiát adta értünk.

A fiak hasonlítanak Atyjukra és javainak örökösei. A mi hasonlóságunk Isten hibátlan képe értelmünkben és akaratunkban. A mennyország a mi örökségünk, melyben sok lakást ment készíteni nekünk elsőszülött testvérünk, Jézus, amikor égbeszállt.

Így lehetünk Isten szolgáiból Isten barátai, hideg közönyös lelkekből Isten jegyesei és elhagyatott nyomorgó szegényekből Isten fiai.

Mindez a két szív munkája, az isteni és az emberi szív egymásbalángoló szeretete.

Isten a szeretet — mondja a szeretet tanítványa: szent János. És hozzáteszi: aki nem szeret, halálban marad. Szent Bernát pedig e három szeretetnek megfelelően három csókról beszél: a barátság csókja Jézus lábain, a jegyesi csók Jézus szívén és a fiúi Jézusnak ajkán.

Dr. GÁLOS LÁSZLÓ.

Dr. Innitzer wieni hercegérsek mozgalmat indított az éhinséggel küzdő orosz nép támogatására! A katolikus főpap meghallja a segélykiáltást; az Emberi Jogok Ligájának, úgy látszik, más gondja van!

A mexikói földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy az alkalmazottak tartoznak belépni az Atheista Szövetségbe. Tartoznak a szövetség előadásain jelen lenni és az „istentelenség tudományából" vizsgát tenni. Amennyiben a második vizsgán sem felelne meg valaki, állását nyomban elveszti. Tehát nem az a fő, hogy érti-e beosztását, hanem hogy megjegyezte-e az istentelen, szabadkőműves elvtárs ömlengéseit? Így dolgoznak ők!

Szociális Front.

Nyisztor Zoltán, a Magyar Kultúra kiváló szerkesztője, akit a Székesegyházban tavaly tartott lelkigyakorlata révén is a pécsiek előnyösen ismernek, a Nemzeti Ujság május 12-iki számában érdekes nyilatkozatot tett a Szociális Front címmel indult katolikus *társadalmi* mozgalomról. Ugyane tárgyban levelet intézett e rovat és e sorok írójához. A *téma* katolikus *közérdekességre* való tekintettel közöljük a *Nyisztor* levelére adott választ.

Kedves Barátom!

Május 18-iki b. leveledben két dologgal tiszteltél meg: 1. (meghívtál a *Szociális Frontba*, 2. függetlenül, hogy csatlakozom-e, kérted, írnám meg „azokat a szociális követelményeket, miket mindenáron hirdetendőknek és megvalósítandóknak" tartok.

Ad 1. A Nemzeti Ujságban Általad ismertetett *Szociális Front* és ennek szerve, a *Százak Tanácsa* a következőket akarja: mivel „egy *tisztán szociális program az egyedüli*, minek alapján az egész magyar társadalom közös nevezőre hozható", azért *a)* „a keresztény szociológia alapján az egész magyar társadalom számára elfogadható *szociális programot* nyújtani", *b)* ezt „egy *szellemi* és lelki mozgalom által *százezrek közös világnézetévé* tenni" s ezzel "egy *igazi reformpolitika* számára talajt törni", és pedig *c)* „vagy a régi társadalmi és politikai keretek új életre galvanizálásával, vagy alkalmas időben új párttá alakulással".

Az *a)* és *b)* pontokban teljesen egyetértünk, sőt: *mindenkinek* el *kellene* fogadnia. (A keresztényszociális mozgalomban régóta hangoztatom: hogy *mindenki* csatlakozhassék, legalább egyelőre vegyük el *pártizét* s csak a *b)* cél megközelítése után legyen talán párt.) Az a kérdés, hogy *a c) pontnak mily magyarázatot enged a Szociális Front*? Ettől sokak csatlakozása függhet.

Azt mondod: „A magyar gazdasági és szociális helyzet halálosan beteg, azért a Szociális Front figyelmét elsősorban a *jelen* feladatainak szenteli. A jövőről beszélni se lehet ott, hol a *jelent* tétlenül, segítség nélkül veszni engedik. Célunk a *ma* emberének megmentése, a *ma* bajainak sürgős orvoslása. Ezt, ha kell, az *áldozatkészség* hősi fokán is, de meg *kell* oldani".

Ez ugy-e azt jelenti, hogy a *ma* feladatainak munkájából nem szabad kimaradnunk s azt átengednünk olyanoknak, akik nem az *örök*, hanem talán csak a *divatos* eszmék szerint kísérleteznek. Ami pedig *ma* sürgős, ahhoz *ma* kell, és pedig *gyakorlatilag is* hozzá fognunk. Mivel azonban a hatalom nincs kezünkben, azért a *hatalmat* vagy *belülről*, vagy *kívülről* kell az *örök* szempontok szerint *befolyásolnunk*.

A hatalom mindig a saját gondolatai szerint akar menni, különösen az oly hatalom, mely a kellő logikai és erkölcsi alap hiányában is folyton hivatkozik hatalmára, és a totalitás iránt szimpátiát, sőt tán hajlamot is mutat. Az ily hatalom bármily jószándéku — mindenkitől alkalmazkodást követel, különösen azoktól, akik e hatalmat nem kigondolni és létrehozni, hanem csak csatlakozásukkal szinezni, segítettek. Az ily rendszerben az *örök* szempontok képviselői helyett az irányító szerep azoknál marad,

akik külföldi példák stílusában nem Krisztust hangsúlyozzák *vezérként*; az örök szempontok képviselői pedig csak pillanatnyi és partikuláris sikereket érhetnek el. A hatalmon belüli szerepük tehát jelenleg legalább is kétes értékű...

Szociális katolicizmusunknak a hatalmon *kívüli* érvényesítési szándéka kétségkívül „hősi áldozatkészséget" igényelhet; de egyrészt *ez* a katolicizmus történelmi útja, másrészt a minden veszélyt magában rejthető totalizmussal szemben ez lehet elveinek esetleg egyetlen életbiztosítása, a szociális kereszténység „százezrek világnézetévé" tételének s így a veszélyek csökkenésének, sőt a *sikernek* egyetlen lehetősége. Nem utolsó szempont az se, hogy az egyelőre csak ígéretek területén mozgó és várakozásokat csigázó hatalom a tömegekben *csalódást*, míg az ígéretek teljesítésének *külső* szorgalmazása *bizalmat* kelthet.

A jelenleg szándékos hatalmon *kívüli* magunktartása persze nem lehet terméketlen kritika és mindent megellenzés; sőt segítenünk kell minden jószándékot, melyet ma még — atavisztikus vonásai és külföldi divatszínei dacára — nem kell mindenkép kétségbe vonni. Viszont azonban a szociális és gazdasági reform: *katolikus gondolat. Igazi* megvalósítása is elsősorban az Evangélium hit- és *erkölcsi* rúgói által feszített *akciósorozat* eredménye lehet, amely akciósorozatban a keresztény elvek fölött nem dominálhat semmi más elv, még a Führer-princip sem. Félő, hogy a hatalmon *belül* ez még az *örök* szempontok képviselőit is *inficiálja.*

Már most — ha a *ma* miatt már *ma* sem maradhatunk a föltétlen realizálandó *a)* és *b)* pontnál s ha hatalom mankója *nélkül is* tudnunk *kell* járni — *mi a teendő?*

A *c)* pont *első* alternatívája (ha a távolabbi múltban érdemeket szerzett, de a közelmúltban a tömegek szemében hitelvesztett kat. párt vidéki szárnyára vonatkoznék) a ma és közeljövő szempontjából idő- és energiapazarlás, a *második*, szimpatikusabb alternativa késedelemmel járna. A *c)* pontot átírnám, legalább is folytatnám: „az *a)* és *b)* pont *szellemében* a Szociális Front tagjai iparkodnak a *legnépesebb*, minden más társadalmi osztály szempontjából is *legfontosabb*, *legkatolikusabb* és *legelhanyagoltabb* kisagrár *társadalmi osztálynak* (még ma is inkább ösztönös *népi*, mint párt-) *mozgalmát*, a népnek pártnévben való gondolkozásához alkalmazkodva, *segíteni*, szervezeteiben a legalsótól a legfelsőig *komoly* munkával *irányításhoz* jutni s így a pártalkotmány révén a parlamenti csoportra, a legnépesebb és gouvernamentális programu hatalmon *kívüli* csoporton keresztül *a hatalomra is befolyást gyakorolni*": (L. Uj Kor május 4-i sz.).

Ha ez a Szociális Front programjába beilleszthető, vagy a *c)* pontban már is bennfoglaltatik, legnagyobb készséggel ajánlom föl szolgálatomat.

A 2. kérdésedre való hosszadalmas válasz helyett utalok a *Quadragesimo anno*-ra. Ami ott szociális követelmény, az *mind hiányzik Magyarországon.* A Qu. a. alapján könnyű lesz programot összeállítanotok. Ha valamit konkretizálni akarnék, első lenne az *adósságrendezés*, mely legalább 200 millió P igazságtalan kamattehertől mentesítené a közt és egyeseket, akik közt az alig 2.500 millió nemzeti jövedelem és az adósság fordított arányú igazságtalansággal oszlik meg. A *részvényjog* és a *vámrendszerünk reformja* szintén könnyíthetné az életet. A Qu. a. sürge-

tése, hogy lehetőleg minél több proletár, jusson magántulajdonhoz, alig képzelhető el *földreform* és *telepítés* nélkül, ez pedig a — nem is oly megoldhatatlan — *pénzügyi megalapozás* nélkül...

Ezek csak a legégetőbb szociális bajok *gyógyszerei* lennének; *építő* program nem fér egy gyors levél keretében, de visszatérhetünk rá.

Isten Veled! Őszinte szeretettel:

Pécs, 1935. május 20.

Perr Viktor.

A cikket a „Szociális Front"-tal kapcsolatos aktualitása miatt közöljük, bár nem fedi mindenben a mi felfogásunkat. **Szerk.**

Ami Pécsett 44 év óta nem volt.

Püspöki székvárosunk a székesegyház újjáépítése és a katolikus hitélet három évtizedes reneszansza óta sokféle kisebb-nagyobb vallási ünnepségeknek volt színhelye. A nagyobbak közül csak a székesegyház felszentelését és az 1907. évi kiállítás alkalmával tartott katolikus nagygyűlést említem. Az előbbi oly nagyszabású volt, hogy azon a bécsi pápai nunciuson és 8 püspökön kívül még I. Ferenc József király is résztvett, ami akkor igen nagy eseményszámba ment; az utóbbi pedig arról nevezetes, hogy tulajdonképen ott született meg a magyar katolikus sajtóakció.

A legkülönbözőbb kisebb vallási és egyházi vonatkozású eseményekből és ünnepélyekből csaknem minden esztendőre esik egy-kettő, különösen a legutóbbi évtizedben. Uj szerzetes házak alakulnak, régiek bővülnek, új plébánia, lelkészség, templomok lètesülnek; egy évtized alatt több, mint máskor évszázadokon át.

És a püspöki városnak vallásos érzületű népe szeretettel, érdeklődéssel, örömmel kíséri és karolja fel valamennyit. Ilyen nemes érzülettel viseltetett Pécs város katolikus társadalma kezdettől fogva a gyárvárosi plébánia és templom ügyei iránt is. Bár ezek messze, a város külső szélén vannak, mégis olyanok is, akik csak egyszer, vagy még egyszer sem látták, meleg érdeklődést tanúsítanak mindannyiszor, valahányszor a gyárvárosban valami örvendetes történik. Elsősorban a gyárvárosi templom igen nagyszámú jóakaróival óhajtjuk közölni a mi örömünket, t. i. azt, hogy templomunk főoltára elkészült, s azt a felállítási munkák befejeztével, folyó évi június 16-án, Szentháromság vasárnapján fogja kegyes Főpásztorunk az ünnepélyesebb szertartással, vagyis consecratioval felszentelni.

Az ilyen oltárszentelés az egyháznak egyik legszebb és legmagasztosabb szertartása, és ilyen Pécsett a székesegyház felszentelése, vagyis 1891 óta nem volt. Erre a ritka egyházi ünnepségre, a mi örömünnepeinkre szeretettel hívjuk meg pécsi és pécskörnyéki katolikus testvéreinket, hogy az ezen új főoltárról évszázadokon keresztül áradó kegyelmek, áldások és szentmiseáldozatok zsengéjében és a mi nagy örömünkben mindazok, akik velünk együtt éreznek, szintén osztozzanak. A szertartás rendjét és kezdetének időpontját az oltárszentelés előtti napokban a Dunántúl napilapban fogjuk közölni.

Sebestyén Károly
plébános.

A pók.

Egy szép tavaszi délután, séta közben az utamba eső játszótér egyik padjára ültem le, hogy kissé megpihenjek. Közelemben kis homokbucka mellett két fiúcska játszott; 6—7 évesek lehettek. Engem észre sem vettek.

— Játszunk tengerpartost — ajánlja az egyik.

— Azt nem tudok — mondja a másik.

— Hát te még nem láttad a tengert?

— Nem.

— No most majd meglátod.

Ezzel nagy komolyan munkához lát a két gyerek: lapátkájuk segítségével körbefutó partot tákolnak a homokból.

— Én most sziklákat építek, jelenti ki a „tengertjárt" felsőbbségének biztos tudatában. Te csinálj kabinokat a fürdőzőknek. Aztán majd hajókat is építünk és egy világítótornyot.

De a játszótér homokja nem olyan alakítható, mint a tengerparté; nem elég nedves és tele van kaviccsal. Ennek következtében a sziklák és a kabinok összeomlanak.

— Nem baj — mondja a „tenger ismerője" — majd én elmondom neked, miért van ez.

Ezzel nagy magyarázásba kezd; a másik gyerek szája tátva marad a figyelemtől és az ámulattól.

— A partnak ezen a részén szedik a kis apró tengeri rákokat, amikor apály van. De, ha nagy rákokat akarunk, akkor meg erre kell menni. Én csak arra vadászok. Tudod ezek a nagy rákok hátrafelé járnak és hatalmas ollójuk van. Ha nem vigyázol, még az ujjadat is levágják vele. De én nem félek ám! Cipő nélkül járok köztük és csupasz kézzel huzogatom ki őket a sziklák hasadékaiból.

A kis rákvadász mindjobban fellelkesedik. Arca kipirul, kabátja ujját feltűri, hogy minél jobban illusztrálhassa hőstetteit. Könyökig fúrja karját a homokba és úgy mutatja meg, hogy milyen ügyes fogással „szokta" azokat a felelmetes rákokat hatalmába ejteni.

Hallgatójának néma ámulata mindinkább felbátorítja.

— Látod — kiáltja — úgy fogom meg, hogy nem tud bántani.

— Egyszer Papával sétáltunk és észrevettük, hogy egy óriás szikla sötét hasadékában valami mozog. Papa szólt, hogy vigyázzak, mert nem lehetett tudni, hogy mi lehet az? De én bátran benyulok és egyik lábánál fogva kihúzok onnét egy csuda nagy tengeri pókot. Node semmi baj, nem kell megijedni, a tengeri póknak nincs ollója!

Jót nevet a gyerek a saját hőstettén, de hirtelen fölugrik és ijedten elsikoltja magát...

Csupasz karján egy nagy fekete és szőrös pók mászik. ... jaj.

Ekkor a másik fiucska egy nyugodt mozdulattal lefricskázza a „szörnyeteget".

De ezzel megtört a varázs. Mert amikor a kis rákvadász újra fölveszi a mese fonalát:

A tengeri pók akkor...

A másik fordul és otthagyja, mondva:

— Ugyan hallgass! Hiszen te még egy közönséges póktól is félsz.

Ez a kis ártatlan gyerekmese — sajnos — sokszor megismétlődik a nagyok hazug és dicsekvő világában.

P. I.

A Pécsi-Gyárvárosi Kath. Leányegylet május 5-én tartotta a próbaévet kitöltött tagok ünnepélyes felavatását. A szertartást a templomban az egylet egyházi tanácsadója, a plébános végezte szentbeszéd kíséretében, az egyesületi kék keresztes jelvényeket pedig Benigna szociális missziós nővér tűzte fel a fogadalmat tett 13 új tag mellére. A templomi szertartás után az egyleti helyiségben ünnepély volt, melynek keretében az egylet tagjai többi között előadták a „Nemzeti levél" című hatásos színművet és „A „TAC" nők" című jelenetet.

Hirek.

Pécs. Megkezdődött a Karmelita-kolostor építése. *Adományok Magyarországról és külföldről.* Kis Szent Teréz szenttéavatásának tizedik évfordulóján vette kezdetét a pécsi Kármelita Zárda építési munkálata. A kolostor tervezője Szabó Lóránd budapesti műépítésznek tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála miatt ugyan némi késedelmet szenved az egyes munkáknak kiadása, de június hó első napjaiban remélhetőleg kiadásra kerülnek az összes ipari munkák, november elsejére pedig beköltözködhetnek a zárda új lakói, Kis Sz. Teréz nővérei, a Sarútlan Kármelita apácák.

Sajnos a nehéz gazdasági viszonyok egyelőre nem engedik meg, hogy a Pécsi Kármelita Zárda teljes egészében megépüljön, hanem jelenleg csak az egyik részét tudják a rendelkezésre álló pénzösszegből megépíteni, de mint az alábbi kimutatás is mutatja, Csonka Magyarország majdnem minden vidékéről jönnek a kisebb-nagyobb adományok, sőt még külföldről is, hogy lehetővé tegyék a pécsi Kármel mielőbbi megvalósulását. Meg vagyunk győződve, hogy mihelyt hire megy az építkezések megindulásának, csakhamar együtt lesz az az összeg is, amely még szükséges ahhoz, hogy a zárda teljes egészében felépüljön.

Legutolsó kimutatásunk óta a következő adományok érkeztek a Pécsi Zárda felépítésére: Dr. Hauzer József Esztergom 20, dr. Waldmayer Károly Kőszeg 30, dr. Horváth Zoltán, Gelse 20, Kis Sz. Teréz tiszteletére N. N. Pécs 20, Kratzer Jánosné Szombathely 15, N. N. Győr 100, Börzsei Erzsébet Szombathely 20, Dezső István Szászhalombatta 300, Hankóczy Aranka Szászvár 20, Perepatics Károly Pápa 25, Urbán Julianna Budapest 10, dr. Rozmann József Hegyfalu 30, N. N. Róma 80, dr. Szabó Miklós Innsbruck 85, Mintsek Antal Szombathely 60 pengő.

Különös hálával és köszönettel fogadja a Kármelita-rend a cella alapítók adományait. A már eddig közölteken kívül újabban *Romaisz* Ferenc praelatus-kanonok és *Szimala* Mária Győr küldött *1000 pengőt egy cella alapítási költségeire.* Tájékoztatóul itt közöljük, hogy egy kórusablak alapítási költsége 150, épületablaké 85, cella ajtóé 75, kórus ülés megváltási ára pedig 20 pengőben van megállapítva. A rend szabályai értelmében a cella mindenkori lakója vagy a kórusülés birtokosa tartozik egész életén keresztül az alapítóért imádkozni s jócselekedeteit érette felajánlani.

Az építkezéssel kapcsolatban mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a Kármelita Zárda Szombathely vagy a pécsi-belvárosi plébánia hivatal.

Ujmiséseink. *Albert József* Fácon (Fejérm.) született 1909. aug. 30-án. Középiskoláit Rákospalotán és a székesfehérvári Ciszt. gimnáziumban végezte. Érettségi után jött a szemináriumba. Primiciája Pécsett lesz a Mindenszentek templomában jún. 29-én. Kézvezetője, bérmaatyja: dr. Sipos István kanonok, szemináriumi rector; szónoka: dr. Vértesi Frigyes teológiai tanár.

Csigi Imre született Dunaföldvárott 1912. szept. 12-én. Középiskoláit a Piusban végezte I—IV-ig mint bennlakó, V—VIII-ig mint kisszeminarista. A teológia I. évét Pécsett végezte, II. évre előljárói Budapestre küldték a Központi szemináriumba. Első szentmiséjét jún. 30-án Mohácson mondja. Manuduktora: Dr. Kápolnay Zsigmond esperes-plébános; szónoka: dr. Gálos László teológiai tanár.

Gerlach György Majson született 1909. dec. 1-én. Középiskoláit a Piusban végezte. Alsós gimnazista korában az Emericanum növendéke volt, V-re jött a szemináriumba. Első szentmiséje Majson lesz június 29-én. Manuduktora: Riedlinger Rezső ottani esperes-plébános; szónoka: Wolf József pécsi hitoktató.

Gyuk István 1908. nov. 27-én született Tarodfán (Vas megye). Mint alsós a körmendi áll. polgári iskola növendéke volt, a középiskola felső 4 osztályát a szentgotthárdi állami reálgimnáziumban végezte. Primiciája Taródfán

Tessék megőrizni! Csak most az egyszer közöljük!

Istentiszteletek rendje a pécsi templomokban és kápolnákban.

Tessék megőrizni! Csak most az egyszer közöljük!

Templom	Vasár- és ünnepnapokon					Hétköznapokon		Gyóntatás		
	Szentmise	Szentbeszéd	Ünnepélyes szentmise	Tan. ifjuság szentmiséje	Délutáni ájtatosság	Szentmise	Délutáni ájtatosság	Vasár- és ünnepnap	Hétköznapok	Szombat és ünnep előtt
Székesegyház Szent Péter apostol templom	7, ó. Corpus Christi kápolnában. ½8, 8, 9, 10, 11 órakor (a 10 órai csak az iskolai év alatt).	7, 8, 11 ó.-kor, d. u. 3 ó. (nyáron 6 ó.)	7, 9 órakor.	8 órakor.	3 órakor [illegible] vecsernye, 5 órakor [illegible] nyáron 6 ó.) szentség, utána litánia.	7, ó. Corpus Christi kápolnában. 9. ó. Mór-kápolnában. Időhöz nem kötött szentmisék ½6—8-ig.	Csütörtökön és szombaton télen 5, nyáron 6 ó. litánia Corpus Christi kápolnában. Októberben 6 órakor rózsafüzér ájtatosság.	Reggel ½7—½12-ig	Reggel 7—9-ig. Csütörtökön a litánia alkalmával.	Szombaton a litánia alkalmával
Belvárosi Gyertyaszentelő Boldogasszony plébánia templom	6, 8, 9, 10, ½12 órakor (a 9 órai csak az iskolaévben)	6, 8, 10, ½12 órakor.	10 órakor	8, 9 órakor.	Novembertől [illegible] 5, nyáron [illegible] májusban [illegible]		Szombaton és ünnepek előtti napokon, mint vasárnap. Nagyböjtben pénteken 5, májusban ½7 órakor, októberben 6 órakor.	Reggel 6—10-ig	Reggel ¾7—8-ig	Télen d. u. 4 órakor, nyáron 5-kor
Budai külvárosi Szent Ágoston plébánia templom	¾7, 8, 9, 10, (¼12 feltételes) órakor.	¾7 és 10 órakor.	10 órakor.	8 órakor.	3 órak[illegible] litánia.	7, ½8 órakor.	Októberben 6 órakor rózsafüzér ájtatosság. Nagyböjtben pénteken 4 órakor litánia és keresztúti ájtatosság.	Reggel ¾7—10-ig	Reggel 7—8-ig	Délután 4 órakor
Szigeti külvárosi Szent Ferenc plébánia templom	6, 7, 8, ½10, 11 órakor.	6 órai szentmise után csak vasárnapokon Délután 3 ó. vasár- és ünnepnapokon.	8 órakor.	½10 órakor.	Nov.-től litánia [illegible] nagyböjti keresztúti ájtatosság nov.-ig	[illegible]jusig 5 ó. [illegible]beszéddel. [illegible] keresztút; máj.-[illegible] órakor.	Kedden 6 órakor szentbeszéd és litánia. Nagyböjtben pénteken 6 órakor szentbeszéd. Májusban és októberben 6 órakor litánia.	Reggel 6—½12-ig	Reggel 6—10-ig. Első péntek előtti napon d. u. 4—7-ig.	Délután 4—7 óráig
Bányatelepi Szent Flórián plébánia templom	7, ½11 órakor, a kórházi kápolnában 8 órakor.	10 órakor.	½11 órakor.	½11 órakor.	3 órak[illegible] advent [illegible] vasárnap [illegible] tény [illegible] nő[illegible]	litánia, [illegible] nagyböjt [illegible] keresztút[illegible] fel[illegible]nek.	7 órakor.	Nagyböjtben pénteken 5 órakor szentbeszéd és litánia. Májusban este 8 órakor, októberben 5 órakor litánia.	Reggel 6—11-ig	Reggel ½7—½8-ig	Délután 3 órakor
Gyárvárosi Szent József plébánia templom	8, ½11 órakor.	8 órai szentmise alatt, 10 órakor.	½11 órakor.	8 órakor.	½6 ór[illegible]	litánia.	½8 órakor.	Nagyböjtben pénteken, májusban és októberben mindennap litánia ½6 órakor.	Reggel 7—11-ig	Reggel 7—8-ig	Délután 3—4 óráig
Jézus Szíve templom	5, ½6, 6, ½7, 7, ½8, ½10, nyáron ½5 órakor is.	8 órai szentmise után.	5 órakor.	8 órakor.	Télen 5 litánia, be[illegible]	[illegible]áron 6 ó. [illegible]a szent[illegible]del.	½6, 6, ½7, ½8 órakor.		Reggel 5—8-ig	Reggel ½6—8-ig	
Irgalmasrend temploma	6, 8, 9, ¾10 órakor.	8 és 10 órai [illegible]sztmisék alatt.	8 órakor.	9 órakor.	½3 ór[illegible]	litánia.	7 órakor.		8 órai szentmise alatt	7 órai szentmise után	
Egyetemi templom	8, reáliskolások. 9 e. elemiiskolások. 10 o. egyet. hallg.	8, 9, 10 ó.-kor.		8, 9 órakor.			¼8 órakor.		Reggel 8—10-ig	Reggel ¾7—8-ig	
„Miasszonyunk" Nőzárda templom	½7, ¾8, ½9, ¼10 órakor. Iskolai szünidőben csak 8 órakor.			¾8, ½9, ¼10 órakor.	4 óra[illegible] [illegible] máju[illegible] be[illegible]	litánia, [illegible] szent[illegible]del.	½7 ó., május, június, szeptember, október hónapban ½8 órakor is.	Májusban 6 órakor			
Xavéri sz. Ferenc kápolna	8 órakor.						6 órakor.				
Kórházi kápolna	¾6, 8 órakor.				5 [illegible]kor.		¼6 7 órakor.	Pénteken, májusban és októberben mindennap d. u. ½6 órakor litánia.			
Temetői templom	9 órakor.										
Istenkúti iskola	Havonkint kétszer 9 órakor.										
Szegényház	½8 órakor.						7 órakor.				
Megyei Árvaház	¼7 órakor.						¼7 órakor.				

Havi Boldogasszony kápolnában szentmise van: minden újhold vasárnap előtti szombaton reggel 7 órak[illegible] [illegible]ugusztus 4-én 7 órakor, augusztus 5-én (buesu napján) 5, 7, 10 órakor, szentbeszéd a 7 órai szentmise előtt.
Kálvária kápolnában szentmise van: nagyböjtben minden pénteken, május 3, szeptember 14, és szeptember [illegible] [illegible]utáni vasárnapon délelőtt 10 órakor.
Szt. Bertalan kápolnában szentmise van: január 22, és augusztus 24-én 9 órakor, utóbbi napon szentbe[illegible] [illegible]del.
Szt. Donát kápolnában szentmise van: január 22, július 20-án 10 órakor, augusztus 7-hez legközelebb eső [illegible]rnap d. e. 10 órakor, mindaháromalkalommal szentbeszéddel.

lesz június 30-án. Manuduktora: Hajszányi Adolf esp. plébános. Szónoka: Huszár Mihály apátplébános, országgyűlési képviselő.

Horváth Dezső Becsehelyen született 1912. június 16-án. Középiskoláit a kőszegi reálgimnáziumban végezte mint a Keler Adelffy Fiúnevelő intézet növendéke. Érettségi után lépett a szemináriumba. Első szentmiséjét június 27-én mondja a budapesti Jézus Szíve templomban. Kézvezetője: Kéri Ferenc prépost-plébános; szónoka: Kéri Nándor szentszéki tanácsos, a székesfehérvári Prohászka-templom plébánosa.

Horváth József Budapesten született 1910. június 10-én. Középiskoláit részint a kispesti Deák Ferenc reálgimnáziumban, részint mint piarista papnövendék a kecskeméti kegyesrendi főgimnáziumban végezte. Három félévet a Kegyesrendi Hittudományi Főiskolán hallgatott; II. évre lépett a pécsi szemináriumba. Primiciája Kispesten (Wekerle-telep) lesz június 30-án. Manuduktora: Winkler József esperes-plébános. Szónoka: dr. Tomek Vince, piarista asszistens, házfőnök.

Sarlós György született Pécsett 1912. április 25-én. Középiskoláit I—IV-ig a Ciszt. r. Nagy Lajos reál-gimnáziumban végezte mint emericanista, V—VIII-ig a Piusban, mint kispap. Első szentmiséje jún. 29-én lesz Pécsett a Belvárosi templomban délelőtt 10 órakor. Manuduktora: Dr. Kelemen Andor belvárosi plébános. Szónoka: Várkonyi János spirituális.

Somorjai István Villánykövesden született 1910. szept. 20-án. Alsóskorában mint székesegyházi ministráns a Cisztercita gimnáziumba járt, felső éveit mint kisszeminarista a Piusban végezte. Primiciája az alig egy éves Nagyárpádi templomban lesz június 29-én. Manuduktora: Perr Viktor emericanumi igazgató. Szónoka: P. Ünyi Bernardin, mohácsi szt. ferencrendi házfőnök.

Staub Ádám Nagynyárádon született 1910. március 16-án. Középiskoláit a pécsi Jézustársasági atyák gimnáziumában végezte részben mint emericanista, részben mint externista. Érettségi után lépett a szemináriumba. Első szentmiséje szülőfalujában, Nagynyárádon lesz június 30-án. Manuduktora: Faludi Ádám ottani plébános; szónoka: Ambach Mihály dunaföldvári apátplébános.

Szirt István Bagolasáncon (Somogy m.) született 1907. dec. 15-én. Középiskoláit a nagykanizsai piarista reálgimnáziumban végezte; teológiára jött a pécsi szemináriumba. Primicája Bagolasáncon lesz június 30-án. Manuduktora: Bognár János plébános; szónoka: Markó Gyula püspöki tanácsos, plébános.

Az egyház búcsút engedélyez azoknak, akik egy újmisés első szentmiséjén résztvesznek. *Az újmisés vérrokonai* egészen a harmadízig teljes búcsúban részesülnek, ha gyónnak, áldoznak és a pápa szándékára legalább egy Miatyánkot, Üdvözlégyet és Dicsőséget végeznek. Minden más hívő az új misén való részvétellel 7 évi és kétszer 40 napi búcsút nyer, ha a pápa szándékára imádkozik. A búcsú nem az új misés áldásához van kötve, hanem a szentmisén való jelenléthez.

Személyi változások a pécsi egyházmegyében. Virág Ferenc megyéspüspök a következő személyi változásokat eszközölte az egyházmegye segédlelkészei körében: Lukács István Pécsbányatelepről Lakócsára, Bujdosó Tibor Nagynyárádról Pécsbányatelepre, Belázi Ernő Lakócsáról Magyarkeszibe, Simon Lajos Magyarkesziből Dunaföldvárra, Budavári László pedig Nagynyárádra került segédlelkészi minőségben.

Katolikus nap Sellyén. Az ősi Draskovics-kastély előtt felállított tábori oltárnál gyülekezett az ormánység népe. A sellyei katolikus társadalom teljes számban vett részt, de felvonult hosszú-hosszú sorokban a környék lakossága is. Megjelent a község földesura, Draskovich Iván gróf is családjával együtt. Tíz órakor kezdetét vette az ünnepi mise, melyet Komócsy István prépost-kanonok pontifikált. Az ünnepi szentbeszédet P. Badalik Bertalan domonkosrendi tartományfőnök mondotta. Hatalmas beszédében közvetlen egyszerűséggel mutatta be az Egyház hivatását és a katolicizmus jelentőségét. A mise után kezdetét vette a katolikus díszgyülés. A díszgyülés Hajnal Ernő pécsi polg. isk.

tanár vezette be a katolikus öntudatról tartott beszédével, majd Saly Dezső, az Uj Nemzedék főszerkesztője mondott nagyhatású beszédet. Vitéz Maróthy Géza ny. ezredes közvetlen hangon tett férfias hitvallást a katolicizmus mellett és szépen felépített beszédével teljesen meghódította a sellyeieket. Verseghy Károly, a központi sajtóvállalat titkára a katolikus sajtóról beszélt, magával ragadva a hallgatóságot. A délutáni programm legkiemelkedőbb eseménye a körmenet volt, amelyben kétezer ember vett részt. Sellyén még nem emlékeznek ilyen nagyarányú katolikus megmozdulásra, mert még a közelmult missziói sem tudták ilyen nagy arányban megmozdulásra bírni a lakosságot. Litánia alatt P. Badalik Bertalan mondott beszédet. A nap méltó befejezéseképpen, műsoros est keretében mutatták be a katolikus irodalom gyöngyeit. Közreműködtek: Brunner Ilike, Saly Dezső, Vonyó József, Verseghy Károly, Hajnal Ernő és Petry Kató, az Operaház nagytehetségü művésznője.

Sajtónap Dunaföldváron. Dunaföldváron sikerült sajtóestét rendezett a Szociális Missziótársulat. Az estélyen megjelent Forster Gyula ny. államtitkár, P. Bangha Béla S. J., Petainek József országgyülési képviselő. Az előadást Ambach Mihály apátplébános vezette be. Utána Forster Gyula ny. államtitkár, az Akció Katolika célkitüzéseiről beszélt. Igen kedves darab előadása következett ezután az irgalmas nővérek leánynövendékeinek közreműködésével, majd Győri-Nagy Istvánné és a 8 éves Hidegh Edit zongoranégykezese szerepelt a műsoron. A zeneszám után P. Bangha Béla S. J. mondott nagyhatású beszédet a katolikus sajtó feladatairól. Végül J. Tóth István egyfelvonásos tréfáját adták elő a dunaföldvári műkedvelők nagy sikerrel.

A nyári szünet miatt a Tudósító legközelebbi száma szeptember elsején jelenik meg.

Zárt férfi lelkigyakorlatok.

A zárt 3—3 napos lelkigyakorlat 25—30-as csoportokban 6 alkalommal lesz.

A Pius internátusban június 28, 29, 30, és augusztus 18, 19, 20, — A Maurinumban július 2, 3, 4, — július 7, 8, 9, — augusztus 18, 19, 20 és 25, 26, 27.

Az ellátás díja — beleszámítva az első nap előtti vacsorát és a negyedik napi reggelit is — 12 pengő, (tizenkettő pengő, mely összeget a megjelenéskor kell lefizetni.

Jelentkezni lehet Pécsett, a plébánia hivatalokban, vidékről levélben, a Kat. Akció egyházmegyei igazgatójánál (Györkös József leánygimn. igazgató, Pécs).

A júliusi és augusztusi résztvevők is okvetlenül jelentkezzenek június közepéig. Még júniusra is lehet jelentkezni.

*

Zárt Női lelkigyakorlatok. A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a háromnapos zárt lelkigyakorlatok sorrendje a következő: június 3, június 24, július 10, július 22, július 28 (ferences), augusztus 5 és augusztus 10. A *6 napos* lelkigyakorlatok augusztus 21-én kezdődik. A lelkigyakorlatok mindenkor a jelzett nap délutánján kezdődnek. Részvételi díj 3 napra 8 pengő, 6 napra 16 pengő. Ha egy helyről legalább 15-en jelentkeznek, úgy 33%-os vasuti kedvezményben részesülhetnek és maguk választhatják meg a lelkigyakorlatok időpontját. Érdeklődésre szívesen válaszol *Angster Elza* vezető, Pécs, Mátyás Flórián-u. 46.

Hivatalos közlések

Beszámoló ivek a K. A. 1934-35. évi munkájáról.

A K. A. országos elnöksége a nm. püspöki kar határozata értelmében egységesen összegyüjti az egyházközségek statisztikai adatait az egész országban. A központtól kibocsájtott *gyüjtő-iveket még a napokban megkapják az egyházközségek vezetői két példányban*, az egyiket a plébános láttamozva a plébánia irattárában helyezi el, míg a másikat *június 15-ig az Esperesi Tanácsnak küldi el.* Az Esperesi Tanács szakosztályi referensei az íveket átvizsgálják, észrevételeiket megteszik, az esperes pedig az adatok átvizsgálását a gyüjtő-boritékon aláírásával igazolja s legkésőbb *július 1-ig az egyházmegyei igazgatósághoz beküldi.* A leányegyházak önálló egyházközségeinek adatai külön-külön, de az anyaegyház ívén töltendők ki.

Az adatok kitöltése a lehető legnagyobb pontossággal történjék. Ha valamelyik kérdésre egész pontos adat nem áll rendelkezésre, úgy ezt „kb." jelzéssel kell az ívre rávezetni. Ha az egyházközség működésében az íveken feltüntetett kérdéseken kívül más érdemes adatok is akadnának, úgy azt egy külön papírlapon csatoljuk az ívhez. Az így összegyüjtött adatokat a központ egy számológépen összegezi és a kész statisztikai adatokat az őszi kat. nagygyűlésen publikálja.

A K. A. országos elnöksége nagy súlyt helyez arra, hogy *az első adatgyüjtés* — amennyire az emberileg lehetséges — *a legnagyobb pontossággal történjék*, mert ez szolgál alapul a további eredményes működéshez.

Külföld.

Rovatvezető: ESZKÁ.

Balti államok. A „Katolische Korrespondenz" röviden a következőkben adja a kat. Egyház helyzetét a balti államokban: legnagyobb súllyal talán még *Litvániában* rendelkezik, hol a lakosság 80%-a katolikus (1,750.000). 440 plébánián 990 világi pap és 160 szerzetes látja el a lelkipásztori munkát. Az Egyház és állam viszonya nem valami kielégítő. A diktatórikus rezsim minduntalan megnyesegeti az Egyház jogait. Az 1927-ben kötött konkordátum megállapodásait nem respektálja, legalább is nem igyekszik lojalisan végrehajtani. A hitélet szépen fejlődik. A litván püspöki kar különösen nagy súlyt helyez a hitoktatásra, melyet mindenképpen tökéletesíteni akar. Nagy számban képeznek ki világi hitoktatókat. Tervbe vették kat. egyetem felállítását is. Az A. C. is fellendült. A püspöki igazgató-tanács elnökévé Matulanius püspököt választották meg, aki csak a múlt évben szabadult ki bolsevista rabságból. Mint fogoly a legdurvább munkákat végezte, de társai sohasem tudták, hogy püspök robotol mellettük. Püspökké is titokban szentelték 1929-ben.

Lettországban a katolikusok az összlakosságnak csak 23.7%-át teszik ki (450.000). A többség luteránus. 142 plébánián 140 pap müködik. Az 1922-ben kötött konkordatum az Egyháznak nagy szabadságot adott. Pápai követség is van. A papság száma, tekintve a plébániák nagy kiterjedését, közlekedési eszközök hiányát, a katolikusok elszórtságát a más vallásúak közt, a soknyelvűséget, meglehetősen alacsony. Megnehezíti az apostoli munkát a nyomor és szegénység is.

Észtországban csak 2—3000 katolikus él. A lakosság kétharmada luteránus, a többi görögkeleti és zsidó. Nagy veszteséget jelentett a lelkipásztorkodásban az, hogy a világháború után a lengyel papokat hazarendelték. 1925-ben az egész országban — területileg majdnem akkora mint Belgium! — csak két katolikus pap volt. A következő években sikerült aztán még 8 papot munkába állítani, de munkájukat a kat. missziós egyesületek támogatása nélkül képtelenek folytatni. Pedig a másvallásúak nagyon érdeklődnek a katolikum iránt. A katolicizmus terjesztése a magyar katolikusoknak volna természetes feladata, mert az észt nép tudatában van a velünk való rokonságnak, szeret és becsül minket.

Franciaországban idén 17.343 főiskolai hallgató végezte el a húsvéti szentgyónását. A párisi főiskolai hallgatók közül közel 600 zárt lelkigyakorlatot tartott, 200 fogadalmat tett, hogy minden hónap első péntekén szentségekhez járul. Örvendetes jelenség a fr. ifjúság e lelki megfordulása, Krisztus felé igazodása. Úgy látszik megérezték, hogy nemcsak az anyagban van erő, hanem elsősorban a lelkiekben. Éhes lélekkel, tüzes, lángoló szemekkel keresik azt, amit eddig elrejtettek előlük. Jól esik hallanunk, hogy Franciaország jövő intelligens, vezető emberei már hitvalló, praktizáló katolikusok.

Spanyolországban a katolicizmus tekintélye emelkedőben van. Mikor Murcia püspöke ünnepélyesen bevonult székhelyére, a tartomány kormányzója, a radikális Don Rodriguez Soriano, cikket írt, melyben az egyháznak a nyilvános életre gyakorló jótékony befolyását méltatja és a püspökét melegen üdvözli. A katolikusellenes hangulat enyhülését jelzi az is, hogy Villada Zacharias jezsuita atyát visszahívták a tudományos akadémiára. Villada Spanyolország első historikusa. Főmunkája egy négy kötetes egyháztörténet. 1931-ben, a forradalmak és kolostorrombolások idején Madridban tartózkodott, ahol kénytelen volt végignézni, mint semmisítik meg a barbár fosztogatók fáradságos munkáinak zömét: 30.000 oldalból álló katalógusát, megszámlálhatatlan fényképet, egész sereg kútfőt a spanyol egyház és kultúrtörténelemből.

Leánykereskedelemről adott ki a Népszövetség titkári hivatala statisztikai kimutatást. 28 állam és sok gyarmat adatait dolgozták fel. A jelentések mind olyan esetről számolnak be, melyek a leánykereskedelem, nőrablás és hasonló bűncselekmények körébe esnek. Ez a jelentés világos, kézzelfogható cáfolata annak a téves véleménynek, hogy a leánykereskedelem megszűnt, vagy legalább is ismeretlen Európa civilizált államaiban. Ellenkezőleg! Még a kis Svájcban is 1933—34-ben 130 eset került bíróság elé, 65 esetben elmarasztaló ítélettel. Ausztriában 140. Ilyen lesújtó a statisztika a többi európai, de különösen a tengerentúli államokról. A jelentés megemlít egy egiptomi kerítőt, aki két év leforgása alatt 7 fiatalkorú leányt csábított el és ezért mindössze 6 hónapi fogházzal és 100 egip. font pénzbirsággal sújtották! Ebből látszik, hogy sok állam még mindig nem fogja fel a leánykereskedelem bűntényét a maga gonoszságában.

A születések ijesztő csökkenése nagy gondot okoz az *angol kormánynak* és mély benyomást gyakorol az angol közvéleményre. A malthusianismus és a „scientific-birth cantrol", a „tudományosan megalapozott születésszabályozás" terén eddig is az angol liberális körök vezettek. Úgyannyira, hogy Európa leggazdagabb állama ma a születési görbét tekintve, az utolsó előtti helyre szökött. Jelenleg 1,600.000 a gyermektelen házasságok száma. Ebből 750.000 természettől fogva, míg a többi 900.000 a házas élet első éveiben alkalmazott mesterséges beavatkozás folytán terméketlen. 3,000.000 család egykés, 1,600.000-ben csak 2 gyermek van. Amilyen mértékben csökkentek a születések, olyan arányban emelkedett az olyan intézmények száma, ahol a születésszabályozást hivatalosan űzik. 1921-ben csak egy „Brith-Cantrol-Klinik" működött, ma már 50. Ehhez kell számítani azt a 150 „egészségügyi" állomást, melyekben a malthusianismust in praxi propagálják.

A Katolikus Akció nagyszabásu gyermeknyaraltatási akciója.

Kisdorog község katolikusai 50 gyermeket 3 hétig nyaraltatnak.

A pécsi iskolás gyermek orvosi vizsgálata megdöbbentő módon tárja elénk, hogy mennyi közöttük a vérszegény, különböző betegségekre hajlamos, üdülésre, jobb táplálkozásra rászoruló gyermek. Ezen a hiányon akar már évek óta segíteni a Karitász gyermek nyaraltatási akciója, amelyet az idén még fokozottabb mértékben óhajt folytatni. — A gyermek nyaraltatási akciót az idén nagyban megkönnyiti az a körülmény, hogy *Virág Ferenc* megyés főpásztor a nyaraltatási akció céljaira az *idei nyárra átengedte a püspöknádasdi volt püspöki nyaralót*, amelynek termei s a kastély hatalmas parkja kiválóan alkalmas arra, hogy az ott nyaraló gyermekek testileg-lelkileg felüdüljenek. A Karitász Központ több csoportban szándékozik a nyaraltatást lebonyolítani, egy-egy csoport nyaraltatás 3 hetet vesz igénybe, amelynek díja egy gyermek részére 15 pengő. — A szakosztály vezetősége ezuton is azzal a kéréssel fordul az egyes egyházközségekhez, hogy egy-két gyermek nyaraltatási költségeit vagy legalább az utiköltség fedezését (személyenkint 3 pengő) elvállalni sziveskedjenek.

A nyaraltatási akció szélesebb körökben való lehetővé tételére a K. A. vezetősége megkereső sorokat intézett az egyházmegye jobbmódu lakosságu falusi plébániához s kérte, hogy a nyári hónapokban tegyék lehetővé a pécsi, szegénysorsu, sokgyermekes családok gyerekeinek nyaraltatást. Alig hogy elhangzott a kérelem, máris oly eredményről számolhatunk be, ami igen tekintélyes számú gyermek 3 hetes nyaraltatását lehetővé teszi. — Reif József kisdorogi plébános közölte a Karitász Központtal, hogy Kisdorog s a plébániához tartozó Tabód filiális 50 szegény pécsi iskolás gyermek részére 3 héten keresztül szállást és ellátást biztosít. — Reméljük, hogy ennek az áldozatos példának egyházmegyénk többi plébániáján is akad követője s íly módon sok szegénysorsú pécsi gyermek számára válik lehetővé néhány heti testet-lelket felüditő nyári vakáció!

A nyaraltatási akcióval kapcsolatban mindennemü felvilágosítással készséggel szolgál a *Karitász Központ*. Pécs. Megye-utca 18. szám.

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Jún. 2. Egész napos szentségimádás. — **Jún. 6.** A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentségi körmenettel. **Jún. 7.** Első péntek. A Corpus Christi-kápolnában 7 órakor szentséges nagymise. **Jún. 8.** Pünkösd vigiliája. Szigorú böjt. Keresztszentelés. **Jún. 9.** Pünkösd ünnepe. 8 órakor püspöki szentmise. Utána bérmálás. **Jún. 10.** Pünkösd hétfő. Egész nap ünnepi rend. **Jún. 12., 14., 15.** Kántorböjt. Szerdán és szombaton enyhített, pénteken szigorú böjt. **Jún. 16.** Szentháromság vasárnapja. 8 órakor körmenet indul a Szentháromság szobrához, utána nagymise. A székesegyház felszentelésének évfordulója. D. u. 6 órakor ünnepi szentbeszéd. Tartja dr. Piliván Mihály vicerektor. **Jún. 20.** Úrnapja. 9 órakor püspöki szentmise, melynek végeztével körmenet a legméltóságosabb Oltáriszentséggel. Úrnap nyolcada alatt 9 órakor szentmise szentségkitétellel. D. u. 3 órakor a nyolcad alatt szentségkitételes vecsernye. **Jún. 23.** 9 órakor püspöki szentmise, alatta papszentelés. **Jún. 25., 26., 27.** Jézus szent Szíve Triduum. Naponként d. u. 6 órakor szentbeszéd, utána litánia. **Jún. 28.** Jézus szent Szívének ünnepe. 9 órakor ünnepélyes szentmise. **Június 29.** Szent Péter és Pál apostolok ünnepe. A székesegyház búcsúja. 9 órakor püspöki szentmise, utána ünnepi szentbeszéd, mondja Bauer József bonyhádi plébános.

Júl. 1. Jézus Szent Vérének ünnepe. 9 órakor nagymise. **Júl. 2.** Sarlós Boldogasszony ünnepe. 9 órakor ünnepélyes szentmise. **Júl. 5.** Első péntek. D. u. 6 órakor szívőrségi ájtatosság. **Júl. 7.** Egésznapos szentségimádás. **Aug. 1.** 8 órakor szentséges votivmise. **Aug. 2.** Első péntek. Délután 6 órakor szívőrségi ájtatosság. **Aug. 4.** Egésznapos szentségimádás. **Aug. 5.** Havi Boldogasszony ünnepe. 6 órakor reggel körmenet indul a székesegy-

házból a Havi-hegyre. **Aug. 14.** Nagyboldogasszony vigiliája. Szigorú böjt. **Aug. 20.** Szent István király ünnepe. A 9 órai püspöki szentmise után Te Deum a megszállás alól való felszabadulás emlékére, utána ünnepi beszéd.

Belváros.

A belvárosi templom 250 éves jubileuma. Jövő év őszén lesz 250 esztendeje annak, hogy Pécs városa felszabadult a közel 150 évig tartó török megszállás alól s ugyancsak 250 éves fordulója annak, hogy a török mecsetből katolikus templom lett. Az egyházközség nagyobbszabású ünnepség keretében szándékozik ezt az évfordulót megünnepelni s már most megkezdette az előmunkálatokat. Mint ismeretes, az 1705. évi rác betörés alkalmával a jezsuita rendház 5 tagja életét vesztette, akik a belvárosi templom kriptájában vannak eltemetve. Tervbe van véve, hogy a sirokat felkutatják s megfelelő emléktáblával látják el. A jubileumnak a részletes programmját a szeptemberi számban fogjuk közölni.

Requiem a temetőben nyugvó elhunytakért. Miután a második hétfő ünnepnapra (pünkösd hétfő) esik, a szokásos gyászmise a temetőben nyugvó összes elhunytak lelkiüdvéért nem június 10-én, hanem az első hétfőn, június 3-án reggel 9 órakor lesz megtartva. Szentmisék lesznek a temetői Sz. Mihály templomban június 13-án reggel 8 és június 28-án 9 órakor.

Kis Urnap a belvárosban. A belvárosi plébánia az Urnapját a követő vasárnap szokta megtartani az úrnapi körmenetét, amely alkalommal a szentmise délelőtt fél 10 órakor veszi kezdetét, utána körmenet indul a Széchenyi-téren felállított oltárokhoz. Az egyházközség elnöksége ezuton is kéri a Széchenyi-tér lakóit, hogy szíveskedjenek a körmenet idejére a házak ablakait kivilágítani s feldíszíteni.

Primicia. Sarlós György jún. 29-én, Péter Pál napján tartja első miséjét templomunkban. Manuduktora dr. Kelemen Andor belvárosi plébános, szónoka pedig Várkonyi János spiritualis lesz.

Családi ház Kis Szent Teréz tiszteletére. Minden hónap 17-én, Kis Sz. Teréz szenttéavatásának napján reggel 8 órakor szentmise van a belvárosi templomban. Itt említjük meg, hogy a Kis Sz. Teréz tiszteletére emelendő családi ház megépítése rövidesen megkezdődik. A ház megépítését az tette lehetővé, hogy egyrészt tekintélyes mennyiségü építésü anyagot ajánlottak fel s az egyes pécsi iparosok különböző munkák elvégzését díjtalanul vállalták, másrészt pedig, hogy Kis Sz. Teréz igen sok tisztelője 50 fillértől 3 pengőig terjedő havi megajánlásokkal segíti a Karitász szép tervét, az *igazi családmegsegítést*, megvalósítani. A legkisebb adományt, vagy a természetbeni megajánlását köszönettel fogadja a Karitász Központ vagy a belvárosi plébánia hivatal.

Budai külváros.

Június 1-én, szombaton 6 órakor újhold szt. mise a Havi kápolnában. **7-én,** pénteken, 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **8-án,** szombaton, szigorú vigiliai böjt húsfélék nélkül és egyszeri jólakással. — 7 órakor keresztvízszentelés. — A bérmálkozók reggel 6 órától és délután 3 órától gyónhatnak. **23-án,** vasárnap, Urnapi körmenet. Az ünnepélyes szentmise 7 órakor, mely után körmenet a rendes úton. — Kérünk virágokat az Ur Jézus hódolatára. **28-án,** pénteken, Jézus szt. Szívének ünnepén 7 órakor szt. mise.

Bérmálandók figyelmébe: Minden bérmálandónak június 7-én, pénteken pontosan este 6 órakor a plébánia templomban kell megjelennie előkészítésre. Csak ott kaphat bérmacédulát.

Júl. 2-án, kedden, ½ 6 órakor körmenet a havi kápolnába. **Július 5-én,** pénteken, 7 órakor Jézus szent Szivének miséje, **Július 6-án,** szombaton, reggel 7 óra előtt indul a körmenet Máriagyűdre. — 6 órakor újhold szentmise a havi kápolnában.

Augusztus 2-án, pénteken, 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **Augusztus 5-én,** hétfőn, a havi kápolna búcsúja. 5 órakor szt. mise. A körmenet a székesegyházból 6 órakor indul. A kápolnában szt. mise és szt. beszéd. 10 órakor énekes szt. mise. Délután 3 és 6 órakor litánia. — Előtte vasárnapon este 6 órakor litánia. **Aug. 25-én,** vasárnap, a szt. Bertalan kápolna búcsúja. A körmenet 7 óra előtt indul. — Ott 10 órakor szt. beszéd és szt. mise. — **Aug. 31-én,** szombaton, újhold szt. mise 6 órakor a havi kápolnában. **Szept. 1-én,** vasárnap, a pléb. templom búcsúja.

A Mindenszentek templomában

Jún. 2-án 8 órakor a Felső Vámház-utcai iskolások elsőáldozása. Énekel a Szent Ágnes Congregatio énekkara. **Jún. 9-én** Pünkösdvasárnapján 9 órakor ünnepélyes szentmise, szentbeszéddel, d. u. ¼ 3 órakor áldás. Pünkösdhétfőn ünnepi rend. **Jún. 29-én** Péter és Pál napján primicia lesz templomunkban. Albert József tartja

első miséjét. Kézvezetője, bérmaatyja: dr. Sipos István kanonok, szónoka pedig dr. Vértesi Frigyes teol. tanár lesz.

Áldozócsütörtökön **harangszentelés** volt templomunkban. A szentelés szertartását Czernohorszky József apátplébános végezte. A haranganyai tisztet ifj. Hamerli Károlyné töltötte be.

Szigeti külváros.

Június 2-án *harangszentelés Nagyárpádon* a 9 órai szent mise alatt, d. u. népünnepély a templom felszerelése javára. *A* **2-án** induló *Máriagyűdi zarándoklaton* a szigeti külvárosi Credo csoport és a férfiak teljes számmal résztvesznek. **4-én** — este 8 órakor — *Credogyülés* a Ferences Otthonban. **13-án** *szent Antal napján* d. e. 10-kor szentbeszéd és ünnepélyes szent mise, d. u. 6-kor litánia, körmenet és a kisgyermekek megáldása. Délben 700 szegényt vendégelnek meg a Ferences atyák, amelyhez természetbeni és pénzbeli adományokat köszönettel fogadnak. Szentháromság-vasárnapján d. e. fél 12 órakor nyílik meg a *Szent Antal-napi vásár* és tombola, az egyházközségi udvaron (Rákóczi út 1. sz.), délután sorozatos előadások egészen litániáig. **17-én** d. e. 8 órakor *Kis szent Teréz* mise, d. u. 6 órakor litánia. *Urnapi körmenetünket* 23-án, a szokott módon tartjuk meg, 27-én indul a zarándoklat *Mátraverebély-Szentkútra*. Felvilágosítással a szent Antal Bazár szolgál.

*

Július 5-én, első pénteki **szentségimádás.** 13-án a 6 órás mise után indul a **máriagyűdi** zarándoklatunk, visszaérkezünk 14-én este 8 óra felé. 14-én templomunkban egész napos **szentségimádás.** 17-én d. e. 8 órakor szentmise, d. u. 6 órakor ájtatosság **Kis szent Teréz** tiszteletére. 26-án **Szent Anna napján** — egész napos szentségimádás.

*

Augusztus 2-án Porciunkula ünnepét tartjuk. Teljes búcsú nyerhető aug. 1-én déli 12 órától aug. 2-án este 8 óráig anynyiszor, ahányszor a ferencesek templomában — kegyelem állapotában, a pápa szándékára imádkozunk (6 Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség.), 4-én indul a **ferences III. rendiek** zarándoklata Máriagyűdre. Felvilágosítással a Szent Antal Bazár szolgál. 11-én — **Donátus napján** — a kápolnánál szentmise, szentbeszéd és d. u. ájtatosság. Ugyanekkor templomunkban egész napos **szentségimádás.** 17-én d. e. 8 órakor és d. u. 6 órakor szentmise és ájtatosság **Kis szent Teréz** tiszteletére.

Jelentős fordulathoz jutott egyházi énekkarunk, a **Szeráfi Kórus.** 6 évi szorgalmas és Istennek ajánlott munka után elérte azt a helyzetet, hogy zászlót szentelhet. Nem a hiúság vezette ebben a cselekedetében az énekkart, hanem az, hogy ez a jelkép még jobban egybe kovácsolja őket áldásos munkájukban. A *zászló szentelést* e hó 10-én, Pünkösdhétfőn tartják a 11 órás mise alatt, amely után a zászlószegek beverése következik. D. u. 6-kor templomi *hangversenyt* rendeznek az uj zászló javára, magas színvonalú műsorral. Közreműködnek: Halász Béla orgonaművész, Tóth Aladár karnagy, a Szent Erzsébet leánygimnázium és a polgári fiúiskola énekkara. A műsoron: I. de Pres, O. di Lasso, Müllerhartung, Halmos László, Sass Dezső, Bárdos Lajos és Kodály Zoltán művei szerepelnek.

Gyárváros

Jún. 7. Első péntek ½ 8 órakor énekes szentmise szentségkitétellel Jézus Szent Szíve tiszteletére. **Jún. 4.** Trianoni békeparancs aláírásának napja. D. u. 4 órakor harangozás. **Jún. 8. Pünkösd vigiliája.** Szigorú böjti nap. Reggel ½ 7 órakor víz és keresztelővíz szentelés, utána ½ 8 órakor énekes sz. mise. **Jún. 9.** Pünkösd vasárnap. Szentmisék ¼ 8, 8 és 10 órakor. **Jún. 10.** Pünkösd hétfő. Szentmisék mint Pünkösdvasárnap. **Jún. 12., 14., 16.** Kántorbőjt napok. **Jún. 13.** Paduai sz. Antal napja, ½ 8 órakor énekes sz. mise. **Jún. 16. Szentháromság vasárnap. Templomunk új főoltárának ünnepélyes felszentelése, melyet Virág Ferenc megyéspüspök úr Önagyméltósága végez.** A szertartás kezdetét és a szentmisék rendjét a Dunántúlban fogjuk közölni. **Jún. 20.** Úrnapja, a legméltóságosabb Oltáriszentség ünneplése. Szentmisék 7, ½8 és 9 órakor. A 9 órai szentmise után úrnapi körmenet. **Jún. 28.** Jézus Szentséges Szívének egyházi ünnepe. ½ 8 órakor énekes szentmise. **Jún. 29.** Sz. Péter és Pál apostolok ünnepe.

Júl. 1. Jézus sz. Vérének egyházi ünnepe. **Júl. 2.** Szűz Mária látogatásának napja, Sarlós Boldogasszony. **Júl. 5.** Első péntek. ½ 8 órakor énekes szt. mise. **Júl. 16.** Kármelhegyi Boldogasszony napja. **Júl. 26.** Sz. Anna napja.

Aug. 2. Első péntek. ½ 8 órakor énekes sz. mise. **Aug. 5.** Havi Boldogasszony napja. **Aug. 14.** Nagyboldogasszony ünnepének vigiliája s szigorú böjtinap. **Aug. 15.** Nagyboldogasszony ünnepe. **Aug. 20.** Szent István király ünnepe.

Vasár- és ünnepnapokon az iskolai nyári nagy szünidőben a gyárvárosi templomban csak reggel 8 és 10 órakor lesz szentmise.

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Cipészek:

Quintus Konrád, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Drogéria:

„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

Pécs-baranyai Hangya Keresztény Szövetkezet, Jókai-tér 11., Szigeti országút 70., Aidinger János u. 3., Kossuth Lajos utca 24. és Mecsekalja.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
Lehner János, Kossuth Lajos-u. 6.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Kesztyűk:

Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1

Könyv- és papírkereskedők:

Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kefeáru, háztartási cikkek:

özv. Holecsek Péterné, Király-utca 20.

Irógép, műszerész:

Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Játékáru:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:

Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:

Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütőde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szövet- és bélésáruk:

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Téglagyár.

Sándor-téglagyár. Irányi D.-tér 8.

Üveg, porcellán:

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Vaskereskedő:

Hamerli József, Király-u. 9.

Vegytisztítás és kelmefestés:

Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:

Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Zongoratanítás:

Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:

Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Adjunk kiolvasott lapokat a Szent Antal Bazárnak. Onnan szét viszik a klinikákra a betegeknek.

Első szent áldozási fényképek
1 darab 1 pengő **ELIT FOTOBAN**
(6 osztálytárs egy képen) Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható
Köves Gusztáv
fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.
TELEFON: 20—42.

Schwarcz Károly
selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

pörköltkávéja
KLOBUCSÁR
naponta friss

Divatkalap különlegességek
Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok
Kertész T. kalapos mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fiókúzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS
TELEFON: 17-64. SZÁM.
Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben.)
AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermek ruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**
„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

Mindennemü nyomdai munkát, u. m. müveket, folyóiratokat, napi- és hetilapokat, bank- és üzleti nyomtatványok, meghivókat, névjegyeket, röpcédulákat stb. olcsón gyorsan készit a

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R. T. Perczel-utca 42. Telefon 32-22.

Vásároljon **Lehner János** füszer- és csemegekereskedőnél Kossuth L-u. 6. Telefon 15-47.

QUINTUS cipő- és sport szaküzlet

Pécs, Király-utca. Városház-épület.

Sajátkészitésü férfi- és női cipők.

Tennisz és football felszerelési tárgyak.

Tel.: 13-26.

Olcsó árak! Elsőrendű minőség!

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Dragila Antal

Üveges és képkeretező

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS BLONDEL-KERETEKBEN

LEGOLCSÓBB a Sándor-féle **TÉGLA**

KAPHATÓ: Irányi Dániel-tér 8. északi kapu, Basamalomnál és Majorossy I.-u. 6.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

LEGCÉLSZERŰBB AJÁNDÉK

AJÓ KÖNYV!

Ifjusági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények, Utleirások, művészeti könyvek, ima és ájtatossági könyvek, vagy bármilyen vallásos irányu könyvek. Levélpapirok diszdobozokban, amateur albumok. Emlékkönyvek, arany töltőtollak stb. ólási választékban kaphatók.

TELEFON 11-79.

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 18.

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassütemenyeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Háztartásban szükséges edények, kályhák, tüzhelyek

legolcsóbban

Hamerli József

vasnagykereskedőnél szerezhetők be

Pécs

Király-utca 9. Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

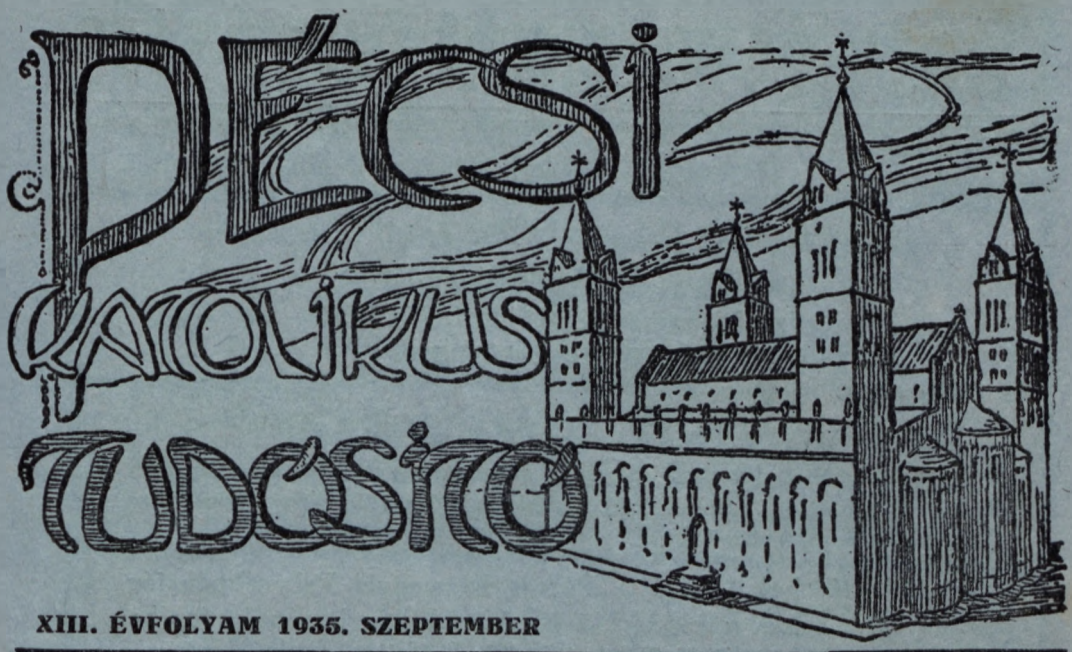
„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIII. ÉVFOLYAM 1935. SZEPTEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

„Jöjj el Szentlélek Isten!" Gy. J. — *Tüntetés a gyermek mellett.* Kovács Sándor. — *A XXVI. Orsz. Katolikus Nagygyűlés.* — HIREK. — *Az iró felesége.* H. Pap Ilus. — KÖNYVEK. — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek — Hirdetőink szaknévsora.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Pécs, Káptalan-u. 2.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-baranyai Hangya

Keresztény Szövetkezet

tagjainak 2% vásárlási visszatérítést és fennállása óta 5% osztalékot fizet.

Kitünő fajborok, naponta frissen pörkölt kávé valamint tea és rum különlegességek. Garantált jóminőségű női, férfi és gyermekharisnyák.

Aluminium edények!

Kossuth Lajos-u. 24. sz. alatti III. sz. fiókban TEXTIL osztály. Kék mosó 60 f. Szines mosó 72 f. Mosó delén 80 f. Mintás müselyem 98 f. Jóminőségü vászon 85 f. Ingzefir 95 f. Munkásnadrág 250 f. flanell takaró 440 f.

Iroda Tel.: 13-40. Jókai-tér 11. Főüzlet Tel.: 13-20.

I. sz. fiók Szigeti-országut 70. szám. TEL.: 13-02 sz. — II. sz. fiók Aidinger János-utca 3. sz. TEL.: 15-04 sz. — III. sz. fiók Kossuth Lajos-utca 24. sz. TEL.: 13-12. — IV. sz. fiók Mecsekalja. TEL.: 13-19.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon, mert ezzel a vásárlási VISSZATÉRITÉST NÖVELI!!

Nagyittasson

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Régi fakult képről is garanciával készitünk nagyitásokat!

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

Mindennemü nyomdai munkát, u. m. müveket, folyóiratokat, napi- és hetilapokat, bank- és üzleti nyomtatványok, meghivókat, névjegyeket, röpcédulákat stb. olcsón, gyorsan készit a

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R. T. Perczel-utca 42. Telefon 32-22

Vásároljon **Lehner János** fűszer- és csemegekereskedőnél Kossuth L.-u. 6. Telefon 15-47.

QUINTUS cipő- és sport szaküzlet

Pécs, Király-utca. Városház-épület.

Sajátkészitésü férfi- és női cipők.

Tennisz és football felszerelési tárgyak.

Tel.: 13-26.

Olcsó árak! Elsőrendű minőség!

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Szinház mellett, Király-utca 18. szám.

AJÓKÖNYV!

LEGCÉLSZERÜBB AJÁNDÉK

Ifjusági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények, Utleirások, művészeti könyvek, ima és ájtatossági könyvek, vagy bármilyen vallásos irányu könyvek. Levélpapirok diszdobozokban, amateur albumok. Emlékkönyvek, arany töltőtollak stb óriási választékban kaphatók.

TELEFON 11-79.

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 18.

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 szeptember 7 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

„Jöjj el Szentlélek Isten!"

Pár nap mulva vége az aranyszabadságnak, a vakációnak. — Gondos szülők sok szeretettel bocsájtják az édes otthonból gyermekeiket az iskolák falai közé. A kis elemistákat kéznél fogva vezetik; a nagyobbakat lelkük nagy gondjával és jóságával, buzditással, okos tanácsokkal tarisznyázzák fel. Megindul a kis népvándorlás. — Az iskolák nagyszünidei komoly csendjét egészséges hangosság váltja fel, a templomokban összegyült gyermekseregek ezüst-hangján felcsendül a Veni Sancte himnusza, megszólal az iskolai csengő szava s megindul az új iskolai évnek szorgos munkája. — Ez a sok ezer magyar diák a jövendőnek bölcsője, lelkében a magyar reménységeket, várakozásokat ringatja. Áldott televény földje a magyar léleknek, amelybe hullatott mag ezerszeres termést igér. — Drága szent föld a gyermek lelke! Édes anyák csókja, könnye — édes apák verejtéke harmatozza; tanitók, nevelők féltő gondja, napi munkája szántja, boronálja, kapálgatja. — Szülők és nevelők, a család és iskola hinti, hullátja a jómagot a fogékony gyermekszivbe!

S a gyermek naponkint megteszi a maga útját a szülői otthontól az iskolába, s innét megint haza. Hordozza magával mint kinyilt virágkelyhet a kis szivét, mint fehér lapot a tudnivágyó lelkét. — Jaj annak, aki a virág kehelybe harmat helyett mérget csepegtet, aki a fehér lapra pókhálót sző. — Égi szeretet, a kegyelem napsugara, Krisztus világossága kell a gyermeknek, s igazság — a lelkének!

A Veni Sancte nemcsak a diákság himnusza s égretekintése, hanem munkát kezdő s megszentelő imádsága a gyermeklélek munkásainak: a szülői háznak és az iskolának. Közös kincs a gyermek, közös a gond, a munka, az öröm, a szomorúság, közös a siker, a kudarc, közös a jutalom, de a bűnhődés is!

S most midőn az új iskolai évvel ismét megindul a szülői ház és az iskola közös, egycélú, egyvonalú munkája, mint valami felséges orgonaszó hallatszik fel s zeng bele a munka-muzsikájába az országos katolikus nagygyülésen a Katolikus Akciónak nagy programmgondolata: Krisztus és a gyermek. „Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket s ne tiltsátok el őket tőlem!"

Krisztushoz vezetni a gyermeket — ez az egyedül helyes pedagógiának örökké igaz s üdvözitő programmgondolata. — Szülői ház és iskola — megfogva a gyermek két kezét együtemű lépésekkel, előre szegzett tekintettel, Krisztus keresztjének útjelző fényével, az akadályok gondos kikerülésével vezethetik el a gyermeket az ő boldog jövőjének világába.

Jaj annak a szegény gyermeknek, akit másfelé irányit a szülői ház, mint az iskola! Kiszakad a karja, széttépődik a lelke. — Micsoda irányt-

vesztett botorkálássá lesz a kis ember minden lépése, aki más világot talál otthon s mást az iskolában! A kiáltó ellentétben torzzá silányul s az élet nyomorékává lesz, törpévé satnyul, akiben a kis királyt s óriást sejtett a szeretet várakozása.

Szülőknek, nevelőknek együtthangzó imára kell összekulcsolni kezüket s intonálni az égi kegyelmet kérő himnuszt: Jöjj el Szentlélek Isten! Araszd reánk kegyesen, mennyből tényességedet! Ez égi tényben járva, vezetve a gyermeket jutunk el Krisztushoz, — s az ő áldásának ereje lesz a gyermek jövőjének biztosítéka. Mert a gyermek sorsa azon eszményektől függ, amelyek felé vezetjük. Két kezét kitárva szinte repülésre készen, szülők és nevelők segítő vezetésével újra útnak indul a magyar diák! Krisztusi tényben járj, kedves magyar gyermek!

TÜNTETÉS A GYERMEK MELLETT...

Irta: *Kovács Sándor*, az A. C. országos titkára.

Ma már az egész ország visszhangzik a Katolikus Nagygyűlés vezető gondolatától, amely Krisztus és a gyermek kapcsolatát akarja kifejteni s arra törekszik, hogy ezt a kapcsot minél erősebbre csomózza. Kétségtelen, hogy sokan felfigyeltek erre a mottóra s nagyon helyes azoknak sejtése, akik úgy gondolják, hogy az idei Katolikus Nagygyűlés, amellett, hogy nagy és szent eszmék kivetítésével ünnepi méltóságát nem adja fel, messzire ható tüntetés lesz a gyermek mellett.

Sokan úgy vélik, hogy a mai kornak a gyermeket illetően csak az a büne, hogy egyre több az üres bölcsők száma. Ennek a bünnek nagyságát s nemzetpusztító hatását festegetik meg állandóan, annyira, hogy — nagyon okosan és helyesen — végrevalahára kormánykörök is felfigyeltek erre a szörnyű veszélyre. Ugyanakkor azonban akaratlanul is megfeledkezik a mai ember egy másik nagy mulasztásról, amely szintén bün s amely szintén pusztulással fenyegeti a nemzetet, hogy *a meglévő gyermekekkel szemben fennálló erkölcsi kötelességek nagyon sok esetben üres parancsok, amelyeket nem is ismernek, vagy ha ismernek is, sokan s egyre többen semmibe vesznek.*

Kinek van ma preciz fogalma a szülői felelősségről, arról az ijesztően nagy és megrázó parancsról, amelynek felértése egyik nélkülözhetetlen alapja a krisztusi szellemben kötött házasságnak? Melyik szülő tud felemelkedni gyermekével szemben a vérségi kötelék ösztönös vonzalmán túlra, arra a magaslatra, *amely a gyermekben a halhatatlan lélek hordozóját láttatja meg* s amely olyan elvet kristályosit ki a szülő lelkében, mint IX. Lajos, a franciák szent királya anyjának gondolata: inkább lássalak halva, gyermekem, mint halálos bün szennyével lelkeden!? Ilyen szülőket ma kevés számban találunk, mert a szülei gondoskodás maximális terjedelme a földi lét kiédesítése s a Prohászkától oly szépen megénekelt kenyérillatú csók mellett nincs meg az a másik szülői csók, amelyen az örök életre nevelő Kenyér illata elömlenék. Az a szent Leonidász-féle csók, amely egy jámborlelkü nagyapa ajkáról hullott napról-napra a bölcsőben pihenő kisunoka mellére s amelynek tüneményesen szép indokolása

ez volt: ez a csók a Szentléleknek szól, akinek temploma lett kis unokám teste is a keresztség szentsége felvételével . . .

A szülői felelősség elhalványulása mellett, még inkább feledésbe ment a közösség felelősségének kötelező ereje. Kit ne ütött volna szíven Mécs László híres szép versének refrénje: „ezért a gyermekért valaki felelős!"? S mégis úgy látszik, hogy minden nappal több a gazdátlan gyermekek száma. Oroszországban falkába verődve csatangolnak tízéves gyermekek, vagy kórházak betegágyain fetrengenek gyalázatos és szörnyű nyavalyákban. Németországban most folyik a gyermekeknek az egyházzal szemben való gyűlölettel telitése, akiknek azt a szerepet szánták, hogy bajnokai legyenek egy új kultúrharcnak. De ne menjünk idegenbe: itt a, mi földünkön is van elszomorító látvány éppen elég. Kültelkek apró csirkefogói csatangolnak a mozik előtt, potyajegyeket kunyorálnak a dúspénzünek gondolt emberektől, utcák, terek tele vannak velök s utadba állanak pár garast kérve, hogy eszedbe juttassák: „ezért a gyermekért valaki felelős . . ." De ki? Csak a szülő? Ó, nem, de mindenki, az egész közösség, amely türi, hogy az utcák szemérmetlen plakátjai, felnőtt ember fásult idegzetének állítólag semleges, de a gyermek fogékony lelke számára bizonnyal méreg mozidarabok, reklámok, sajtóközlemények, könyvek, egyebek s főleg a ma divatos társalgási tónus büntetése nélkül, szabadon grasszálhassanak.

Mennyire időszerű, hogy a Kath. Nagygyűlés eszmesugárzásainak fényében ráeszméljenek az emberek a gyermekkel szemben való nagy kötelességekre s hogy a gyermekrontásban szisztematikusan vétkes tömeg mellett megmutatkozzék egy másik tömeg is a gyermek megmentéséért való emelkedett tüntetésével. Sokan vannak, akik megértik ennek a törekvésnek nagyszerűségét s ez a Kath. Nagygyülés elmaradhatatlan sikerének legnagyobb biztosítéka. Ha valami megtudja mozgatni s áldozatnyújtásra tudja birni a magyar vidéket, ez feltétlenül!

Mit tegyek én? — kérdi valaki. Mit? Először is változtasd meg véleményedet azokkal szemben, akiknek kezéhez ártatlan gyermek vére tapad. Ha kezetfogsz vele saját magadat is beszennyezed. Mit is mond Shakespeare a Macbet-ben? „Arábia összes illatszerei nem tudják elvenni a gyilkos kezekről a rajuk tapadt vér szagát, semmi viz nem tudja lemosni a piroslo, véres foltokat". Kerüld a gyilkossággal kérkedő embert és ne fogadd be a társaságodba. Becsüld a sok gyermekes családokat! Követeld, hogy az állam hozzon törvényt, mely a több gyermekes családnak magasabb családipótlékot biztosit, az állásbetöltésnél ezeket előnyben részesiti. Az adót csökkenti a gyermekek száma arányában. Emberhez méltó lakást biztosit nekik. Drákói szigorral lecsapni Heródes minden csatlósára. Mentesiteni az anyákat a gyári munka kényszerűségétől és megváltoztatni az örökösödési törvényt, mely az egykéknek előnyösebb anyagi körülményeket biztositanak. Ügye, van munkatered? Dolgozz ezen, mert enélkül hiába való a „magyar ugar" emlegetése, hiábavaló a legszebb pohárköszöntő is, bármily jót kacagnak is rajta, vagy bármilyen hangosan kiáltják is utána az „Éljen"-t, mert maholnap a poharadban levő bornak is vérszaga lesz már és az ártatlan gyermekek halálvisitása elfojtja a leghangosabb „éljen"-eket is.

Farkas István.

A nyári szünet miatt a Katolikus Tudósító július és augusztusban nem jelent meg.

A XXVI. Országos Katolikus Nagygyűlés.

A Katolikus Akció országos elnöksége a XXVI. országos Katolikus Nagygyűlést f. évi szeptember 29., 30. és október 1. napján rendezi. — A nagygyűléssel kapcsolatban megyés főpásztorunk az 1935. VII. sz. körlevelében a következőkre hívja fel a papság s a hívek figyelmét: „Ennek a nagygyűlésnek vezető gondolata *Krisztus és a gyermek* lesz. A magyar katolikus társadalomnak idei nagyarányú megmozdulása tehát szervesen hozzákapcsolódik a múlt évi Nagygyűlés gondolatához, annak mintegy logikus folytatása. Hogy ezeknek a problémáknak felvetése mennyire nem alaptalan és hiábavaló, azt láttuk az elmúlt év folyamán. A keresztény család és mocsoktalan családi élet helyreállításának és hathatós védelmének szükségessége ma már egyaránt foglalkoztatja nemcsak az illetékes egyházi köröket, hanem a világi társadalomnak minden rétegét, sőt még az arra hivatott kormányzati tényezőket is és mindenkit, akinek a magyar nemzet jövője és társadalmi léte szívén fekszik. Ezt elsősorban annak a hatalmas munkának köszönhetjük, amelyet a tavalyi Katolikus Nagygyűlés indított el és az Actio Catholica egész országra kiterjedő szervezete folytatott fáradságot nem ismerő kitartással és lendülettel.

De nem kevésbbé fontos és súlyos problémája a mai magyar katolikus társadalomnak a gyermek kérdése sem. Különlegesen magyar probléma nemzeti szempontból és különlegesen katolikus probléma erkölcsi szempontból. Égető problémája a városok és falvak lakosságának egyaránt. Ha megoldására nem találjuk meg a helyes utat és módot, akkor megoldatlan marad a házasság problémája is és megoldatlan marad a magyar katolicizmus jövőjének kérdése is, illetőleg olyan megoldás felé sodródunk, amelynek még a gondolatára is elszorul a szívünk.

Ezek után nem kell külön hangsúlyoznom az idei Katolikus Nagygyűlés fontosságát. Minden lelkipásztor és buzgó hívő kövessen el minden tőle telhetőt annak sikere érdekében. Aki csak teheti, tartsa szent kötelességének az azon való megjelenést. A magyar katolikus családok legdrágább kincséről, a gyermekről van szó, ne sajnáljuk tehát a csekélyke kis áldozatot!

Az Országos Elnökség az idén is tervbevette, hogy az egyházmegyei központokból kedvezménnyel kúlturvonatok, u. n. „keresztes gyorsok" indítását biztosítja, hogy az ország minden részéről minél többen és minél kevesebb költséggel vehessenek részt a főünnepségeken. A lelkipásztorok és az egyes helyi szervezetek buzgolkodásán múlik, hogy az idén a mi egyházmegyénkből is induljon ilyen „keresztes gyors".

Egyúttal a hagyományos szokásnak megfelelően elrendelem, hogy a Nagygyűlés megnyitását megelőző napon, szeptember 28-án, szombaton az esti harangszót megelőzően fél órán át minden templomban harangzúgás hirdesse a nagy jelentőségű esemény kezdetét."

*

Figyelem! A nagygyűlésen való részvétel s egyéb tudnivalók tárgyában a plebánia templomnál kifüggesztendő plakátok s az egyes plebániai hivatalok adnak felvilágosítást. — A kedvezményes utazás ügyét,

jegyek kiszolgáltatását a menetjegyirodák közvetlenül végzik. — Jelvények, amelyek a nagygyűlésen való részvételre jogosítanak, 50 f. árban kaphatók a Szent Antal Bazárban. — Ha elegendő jelentkező lesz, akkor 57 %-os kedvezménnyel két napra tervezhető utazással lehet a keresztes gyorsot beállítani. — Elszállásokat a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalánál (Bpest, V. Deák F.-utca 2.) lehet közvetlenül előjegyeztetni.

LEVÉL.

Főtisztelendő Szerkesztő úr!

Örök harag, ha e sorok szerzőjét bárki előtt is elárulja. Isten látja lelkemet, nem hősködésből rovom ez irást, hanem azért, hogy abból mások is okuljanak. — A többezer Credistának máriagyűdi hitvalló összejövetele után (VI. 2.) hivatalos utam Harkánytürdőn vezetett keresztül. A jót a kellemessel összekapcsolandó, tervbe vettem, hogy ott töltöm a délutánt. Fürdés után az újságárus kioszkban az „Uj Nemzedéket" és „Nemzeti Ujságot" kértem. Az árus meglepődve nézett reám, az volt a benyomásom, hogy eddig hasonló kivánsággal még aligha kellemetlenkedtek nála. „Ezeket az újságokat mi nem tartjuk." Erre aztán én sem rejthettem véka alá fölháborodásomat. Hát hogyan? A sok-sok sajtótermék közül a mienk, a katolikus még mutatóban sem szerepelhet? A sok-sok kat. fürdő-vendég között nem akad egy sem, aki erkölcsi kötelességének tudná a kat. újságok követelését, olvasását? Ellenben „a liberálisok" és a lagymatagok egymaguk, egy kioszkot tudjanak fönntartani? Vagy talán Ők is úgy tesznek, mint az egyszerü falusi ember, aki otthon megtartja a pénteket, de ha kimozdul hazulról, p. o. a pincébe, akkor már nem tartja kötelezőnek magára nézve?

Sarkon fordultam, ozsonna nélkül otthagytam a fürdőhelyet, gyalog vágtam neki a forró délutánnak s a poros országútnak. Kocsimmal természetesen csak jó másfél óra mulva találkoztam.

Katolikus testvéri üdvözlettel

Aláírás.

*

MEGJEGYZÉS.

Teljesen igaza van a levél írójának. Hiányzik még a katolikus tömegekben a bátor s öntudatos egyéni fellépés, követelése annak, hogy jogos kultúrigényét kielégítsék. Hogy fürdőhelyen nem kapható katolikus újság, az a katolikus fürdővendégek hibája. Ha naponként 10 katolikus fürdővendég menne oda az ujságárusító bódéba s követelné a Nemzeti Ujságot v. Uj Nemzedéket, hamarosan meg is kapná. — Hogy mit egyék ebédre, vacsorára arra nagy gondja van mindenkinek s tud patáliát csapni, ha nem jó az étel, nem hideg a sör — de beveszi azt, amit a nem katolikus ujságok tálalnak fel neki.

Jól van — ez így?...

Ő: Az egyke gazdasági kérdés.

Én: Igen, gazdasági. De ilyen értelemben is: A statisztika szerint főkép a módosabb családoknál van elterjedve. Tehát ha nem volna, akkor több ruhára, cipőre, élelemre és sok minden másra kellene pénzt kiadni — onnan, ahol úgyis elég van. S így több munkához, keresethez, pénzhez jutnának azok — akik jelenleg munkanélküliségben, nyomorban sinylődnek.

Ha aztán hozzávesszük, hogy az egykés, meg a gyermektelen családokban mennyi pénz megy szórakozásra, külföldre nyaralásokra, piperére, selyemre, luxus cikkekre — szóval végeredményben: külföldre (mert ezek nagyobbrészt import cikkek) — akkor valóban elmondhatjuk, hogy az egyke „gazdasági" kérdés is, mert nagyban hozzájárul az ország gazdasági helyzetének rosszabbodásához.

—ő.—

Hirek.

Az újrafestett Havihegyi Kápolna. Az idei búcsú napján, augusztus 5-én a híveknek eddig még nem látott roppant tömege kereste fel a fogadalmi kápolnát. S a nagy tömeget kellemes meglepetés várta. Az agilitásáról jól ismert Czernohorszky apátplébános kezdeményezésére a budai külvárosi egyházközség — élén Sándor Károly elnökkel — újrafestette a templomot. A festést olyan szakemberekre bízták, akikben megvolt a tudás és ügyesség a sikeres megoldáshoz.

Nem akarjuk a két festő munkáját itt külön is méltatni. Legyen elég idéznünk a „Dunántúl" július 18-i számában megjelent szakszerű kritikát egy komoly művészember tollából: „Ami pedig a munka művészi, ill. iparművészi részét illeti, az nem marad mögötte a szakszerűségnek. Ha ezt a munkát nézi meg valaki, az megérti, hogy itt tulajdonképen a barok faldíszítés gipsz domborművei vannak festéssel helyettesítve. Más templomban esetleg csak a cifraságot látja, itt azonban azt is tudja, hogy mi az. A tervezés teljes mértékben az építészeti szerkezethez igazodik. A díszítmények nem akarják hazúg módon megváltoztatni az építészeti szerkezetet, hanem kiemelik, hangsúlyozzák azt. Ez természetes volna és mégis hányszor, de hányszor vétenek ellene! A motívumok elsőrendüek. A formák mindenhol megmaradnak a józanság határain belül, nem kalandoznak át a rokokó határtalan önkényességébe. Biztos plasztikai érzékkel, biztos kézzel van minden pontosan a helyére festve. Piszkos-szürke, kellemetlen színek sehol sem zavarják a szemet. Kaszánovits Antal és Őry József festők mesteri munkát végeztek. Igazán kár, hogy nem a város belsejében van ez a kis kápolna, hogy a nagyközönség könnyebben hozzáférhetne és gyönyörködhetne ebben a munkában. Büszke lehet Pécs, hogy ilyen kitünő templomfestői vannak".

A kritikához a magunk részéről csak egyet teszünk hozzá. Egy őszinte kivánságot. Azt kivánjuk a két kiváló festőnek, hogy minél több alkalmuk legyen templomainkat ilyen szép és művészi festéssel díszíteni!

Áthelyezések a Ferences Rendházban. A júliusban történt ferences tanácskozás a pécsi ferences rendházban változásokat idézett elő. Ugyanis P. Keizer Nándor házfőnökhelyettes tartományfőnökké történt megválasztása magával hozta, hogy más főnököt válasszon a Rend elöljárósága. A pécsi ház főnökévé ezelőtt 4 évvel a Siklósra távozott P. Jagicza Juvenált választotta az elöljáróság, egyben plébánossá is. Igy az eddig közszeretetnek örvendett volt plébánost elhelyezték Egerbe, míg a volt házfőnök Budapestre került. Ugyancsak el lett helyezve P. Kéry Xavér is Pécsről Hatvanba, helyettes házfőnöknek. Elhelyezést kapott a növendékek tanulmányi felügyelője, P. Kozma Kájus Siklósra, helyette tanulmányi felügyelőnek Pécsre lett helyezve P. Nyiznik Mátyás újmisés. Pécsi rendházba kaptak beosztást P. Kriszten Ráfael Szegedről, P. Árvavári Angellus újmisés Gyöngyösről. Az áthelyezettek és idehelyezettek már elfoglalták helyeiket, az áthelyezettek ezúton vesznek búcsút a pécsi hívektől. P. Jagicza Juvenál az egyházközség tanácsának a július 28-án egybehívott tanácsülésén mutatkozott be. E gyülésen vázolta programmját, mely a szeretet és megértés bázisán épül és kérte a tanácstagok támogatását. Majd megemlékezett elődjének eredményekben oly gazdag munkálkodásáról, melyet a tanács jegyzőkönyvében is kívánt megörökíteni. Felolvasta az egyházmegyei Katolikus Akció igazgatójának leiratát, mely felhívja arra, hogy a hirdetett zárt férfilelkigyakorlatokon való részvételre a hívek körében fejtsenek ki tevékenységet. Megtárgyalták az ennek sikere érdekében megteendő intézkedések részleteit és ezzel az ülés véget ért.

Említésre méltó a vezetőség egyes tagjai által az ülés után folytatott eszmecsere, melynek során a jövő évben megtartandó zárt férfilelkigyakorlatok

mikénti megszervezésére nézve egy nagyon ügyes és követésre ajánlatos javaslat megtételét határozták el. Javaslatot tesznek, hogy az egyházközség a jövő évben a Piusban vagy a Maurinumban tartson tagjai részére külön zárt lelkigyakorlatot, a propagandát már ősszel megkezdik, lehetővé teszik a részvételi díjnak havi részletekben való befizetését és előterjesztést tesznek a képviselőtestületnek, tegye lehetővé szegénysorsú és arra érdemes egyházközségi tagoknak is a részvételt és erre a célra a költségvetésbe 100 pengőt vegyen fel.

A máriagyűdi férfizarándoklat az idén is kitűnően sikerült. Több mint kétezren vettek részt Pécsről és környékéről; különösen nagy számban voltak a dombóváriak. A Megyéspüspök maga vezette a zarándoklatot, amelynek Pestről meghívott illusztris szónoka P. Bangha jezsuita házfőnök. A délutáni eszmecserén még az alábbiak tartottak előadást: dr. Sziléry Péter kir. körjegyző a katolikus családról, Hollósy Endre ny. MÁV. főfelügyelő a kegyhely fejlesztéséről, dr. Várnagy Elemér polgármesteri titkár a katolikus ifjúság legégetőbb problémáiról. A zarándoklat résztvevői nagy figyelemmel és ki-kitörő lelkesedéssel hallgatták a kiváló előadókat. Hitükben megerősödve, tettekre felbuzdulva és sok jó tervvel meggazdagodva tértek haza a Szűz Anya kegyhelyéről. Most pedig kezdődik a tervek megvalósításának ideje! Figyeljük a Tudósító minden számát. Ezek fognak egységes irányt mutatni a katolikus akciónak.

Beöltöztetés a pálosoknál. Július 25-én, Jakab napján, a pálosok pécsi kolostora szép és megható ünnepségnek volt a színhelye.

A pálosok, akik 150 évi számkivetésük után alig 10 hónappal ezelőtt tértek vissza Pécsre, oda, ahol annak idején oly áldásos munkásságot fejtettek ki, és ahol még ma is annyi emlék hirdeti régi, dicső multjukat, — kezdenek ismét gyökeret verni. A mag, amelyet ezen az ősi talajukon elvetettek, mintha már is mutatná hajtását és az a meleg érdeklődés és szeretet, mely az egyetlen magyar alapítású férfiszerzet iránt immár az egész országban megnyilvánult, biztosíték arra, hogy e hajtás idővel terebélyes fává fog nőni.

Július 25-én házi ünnepélye volt a rendnek. Ismét 8 új tagja cserélte fel polgári ruháját a fehér pálosruhával és ajánlotta fel szolgálatait az Istennek. A beöltöztetési szertartás házi kápolnájukban folyt le, s így csak kevesen láthatták. A jelöltekhez a szertartás megkezdése előtt P. Gyula budapesti pálosatya intézett magas szárnyalású beszédet. Ezután P. Mihály pécsi perjel megkezdte a szertartást és egyenként rájuk adta a pálos ruhát. Beöltöztetésük után a jelöltek az oltár előtt arcra borultak és elimádkozták a Mindszentek litániáját. Ennek végeztével először a perjel atya, utána pedig rangsorban a többi pálos szerzetes is az új tagokat szerzetesi csókkal testvérnek fogadta. Ezzel a lélekemelő szertartás véget ért.

Megkezdették a „Karitász-Ház" építését. Az az akció, amely egy szegénysorsú, sokgyermekes család részére megfelelő lakóházat akar biztosítani, befejezéséhez közeledik, amennyiben a Megyeri kertvárosban még július hónapban megkezdették egy 2 szobából, konyhából és megfelelő mellékhelyiségekből álló családi ház építését. A belvárosi egyházközség vezetősége ezúton is köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik akár természetbeni (kő, tégla, homok, fuvar stb.) vagy pedig készpénz adományaikkal lehetővé tették ennek a szép szociális akciónak a megvalósítását. A ház előreláthatólag november hónapra elkészül s beköltözhető lesz.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a háromnapos zárt lelkigyakorlatok sorrendje a következő: szept. 1., szept. 23., okt. 7., okt. 21. A lelkigyakorlatok mindenkor a jelzett nap délutánján kezdődnek. Részvételi díj az egész időtartamra 8 P. Tizenöt jelentkező külön időpontot kérhet. Hogy egyes vidéki, főleg falusi csoportok részére a lelkigyakorlaton való részvétel megkönnyíttessék, a részvételi díjat lehet kívánságra részben vagy teljes egészében is terményekben (liszt, zsír, tojás, stb.) kiegyenlíteni. Érdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs, Mátyás Flórián-u. 46. Női Lelkigyakorlatos Otthon.

Gyermekzarándoklat Máriagyűdre. F. év június 23-án felejthetetlen kedves látvány volt a 650 iskolás gyermek zarándoklata Máriagyűdre azért, hogy hálát adjon a Szűz Anya oltáránál minden kegyelemért, melyet az iskolaévben a jó Istentől nyert. Külön vonattal reggel indultak P. Tamás Krizánt plébános, P. Milánkovics Nárcisz és P. Krupa Kolumbán hitoktatók, valamint több tanítónő és orvos felügyelete alatt. Odaérve P. Kaiser Nándor kedves beszédben üdvözölte a kis zarándokokat, majd utána szt. mise volt. A nap többi része játékkal és szórakozással telt el a templom háta mögötti gyönyörű hegyoldalon. 5 órakor indultak vissza egy kellemes nap emlékével a kis zarándokok. Pécsre érve áldás fejezte be a ferences templomban az első gyermekzarándoklatot, mely remélhetőleg ezentúl minden évben megismétlődik.

A kármelita zárda építkezése. Június 30-án a hívek nagy sokaságának, a város, a székeskáptalan megbizottjainak jelenlétében tette le P. Pöltl Ignác kármelita tartományfőnök a pécsi zárdának alapkövét. Azóta szünet nélkül folynak a zárda építkezési munkálatai néhai Szabó Lóránd építész tervei szerint. Az építési munkálatokat Gadó Ignác és Kristóf Károly építkezési vállalkozók végzik Hoffmann László építész-mérnök irányítása mellett. Az építési munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy szeptember első napjaiban tető alá kerül az épület. Amennyiben a kedvező időjárás megengedi, úgy még az idén beköltözködnek a zárda lakói, ellenkező esetben a beköltözködés a jövő esztendő tavaszán fog megtörténni. Az alapkőletételről sikerült felvételek kaphatók darabonkint 50 fillérért a belvárosi plébánián. A zárda részére a belvárosi plébánia hivatalhoz a következő adományok érkeztek: N. N. 25 és Takács Elvira Budapest 20 pengő. Az adományokat hálásan köszöni a zárda előljársága.

Zárt férfi lelkigyakorlatok. A Katolikus Akció rendezésében a nyári hónapok folyamán, június és augusztus hóban szépen sikerült 3 napos zárt lelkigyakorlatok voltak férfiak részére. A június 28—30. napjain, a Pius Intézetben tartott lelkigyakorlaton résztvettek: vitéz Maróthy Géza nyug. ezredes, Kaffka József postatitkár, Kantavári Ferenc ny. postafőellenőr, Schal József alezredes, dr. Somkuthy Ferenc máv. titkár, Angster Emil orgonagyáros, dr. Buzás Árpád kir. tszéki bíró, Kőszeghy Ferenc ny. postafőfelügyelő, Rédl Géza posta s. ellenőr, Stollár József ny. főjegyző, Molnár Endre máv. főintéző, Vajdics Géza ny. postafőfelügyelő, Reisz András ny. igazgató-tanító, Ruzsinszky József ny. igazgató-tanító, Montuanó Jenő ny. máv. műszaki tanácsos és Maróthy László. A lelkigyakorlatok vezetője P. Ambrus István Jézustársasági atya volt. Az augusztus hó 18—20-ig tartó lelkigyakorlatokon a Maurinumban résztvettek: Gundrum Károly kereskedő, Halász Antal tanár, Kopjár Antal ny. tisztviselő, Major Jenő százados, dr. Müller János fogorvos, dr. Németh Ferenc kir. ítélőtáblai tanácsjegyző, Palecskó Lipót vaskereskedő, Prigly Jenő kir. járásbíró, Siptár Lajos takarékpénztári igazgató, Szigvárt Béla ny. városi főszámvevő, Szomor Ferenc körjegyző (Szentdienes), Szabó József kereskedő, Werner Ferenc ny. körjegyző, Németh István tisztviselő. A lelkigyakorlat vezetője P. Polgár Andor Jézustársasági atya volt.

Boldog Mór püspök jubileuma lesz a jövő esztendőben, ugyanis jövőre lesz 900 éves fordulója annak, hogy pécsi püspöki székét elfoglalta. Sajnos, tiszteletének terjesztése érdekében még mindig kevés történik. Mint ügyes kezdeményezés látott napvilágot a pécsi hitoktatók kiadásában a „Boldog Mór Ima- és Énekfüzet". Ez nagyon alkalmas arra, hogy a szentéletű püspök személyét az ifjúsággal megismertesse. Emellett az annyira kívánatos énekkultúrát is szolgálja. (74 éneket tartalmaz!) Nincs szebb, mintha a templomban az egész gyermeksereg énekel. Ez az énekfüzet állandóan ott lehet a táskában. Az énekeket tehát bármelyik nap lehet gyakorolni. A szegényeknél pedig pótolja az imakönyvet. Valóban csak a pécsegyházmegyei tanítóktól és nevelőktől függ, hogy a „Boldog Mór Ima- és Énekfüzet" minden gyermek kezébe eljusson. Ára 10 fillér. Tömeges rendelésnél %-os jutalék. Kapható vagy megrendelhető a pécs-belvárosi plébánián: Inczédy-u. 2/a.

Külföld.

Rovatvezető: ESZKÁ.

XI. Pius pápa júl. 31. óta Castel Gandolfóban nyaral, ahol valószínüleg szept. végéig fog maradni. Az útat autón tette meg. Az útak mentén a hívek ezrei álltak sorfalat, hogy bemutassák hódolatukat, gyermeki ragaszkodásukat. Castel Gandolfó örömmámorban, ünnepi díszben fogadta. Hatalmas, sürü tömeg szorongott a pápai kastély előtt elterülő téren és hangos, közvetlen lelkesedésben törtek ki. Őszentsége rögtön az erkélyre sietett, apostoli áldásban részesítette a népet, miközben a Propaganda Fide növendékei a hagyományos „acclamationes"-eket énekelték. — Aug.-ban a vatikáni hivatalok nagy része szintén szünetel a nagy nyári hőség miatt. A „Maestro di Camera"-nak akad azonban munkája így is elég. Számolnia kell az északamerikai zarándokvonatokkal, mert ebben az évszakban az Egyesült Államok egyes vidékein a hőség még elviselhetetlenebb, mint Latiumban. XI. Pius, aki mindezt nagyon jól tudja, mindig szeretettel fogadja őket, Castel Gandolfói tartózkodása alatt is. Nem lehet őt erről lebeszélni. Ezek a pápai állás áldozatai, melyeket Őszensége szótlanul visel. Természetesnek találja. Nem akarja, hogy a zarándokok várakozásukban csalódjanak. Hisz messziről jöttek. Az a vágy üzte őket, hogy egyszer szemben állhassanak Krisztus helytartójával.

A „Jungen Kirche" c. német újság tanulságos levélváltást közöl, mely a hamburgi birodalmi rádió leadóállomás igazgatósága és egy rádióhallgató között folyt le. A túlbuzgó hitleri német az egyik előadásban egyoldalú keresztény tendenciát látott. „Olyan időkben — írja — mikor minden német érzi, hogy a felocsudott német néplélek kezdi levetni magáról a zsidó gyökérzetből eredő kereszténységet . . . mikor a kereszténységnek bünről, megváltásról vallott dogmájával szemben tért hódít a vér, a faj északi mitusza, szükségtelen, hogy a német rádió kölcsönt vegyen és tanuljon a ker. ízü előadásokból. Mikor ma nincs másra szükség, csak derék harcosokra a birodalom belső és külső veszélyeztetett szabadsága érdekében, teljesen felesleges volt az előadó figyelmeztetése „das deutsche Volk müsse wieder ein Volk von Betern werden!". Nem imádságos németek, hanem harcos németek kellenek. Az igazgatóság válasza erre ez volt: „Amit ön felpanaszol levelében, az az ön privát felfogása, egyéni világnézete. Ezt azonban a német rádió, mely a mai államforma hivatalos eszköze, nem teheti magáévá, mert ellenkezik a Vezér akaratával, aki a nemzeti szocialista munkáspártnak adott 25 programpontjában kifejezetten hangsúlyozta, hogy a párt és ezzel együtt természetesen a birodalom is a pozitív kereszténység alapján áll. Ezt a pontot a Vezér még nem adta fel. Továbbá fel kell önt világosítanunk, hogy lehet az ember harcos még akkor is, ha imádkozik. Ziethen generális bizonyára nagyon jól tudta, miért jelent meg minden ütközet előtt az istentiszteleten. Ha ön meghallgatja a vezér beszédeit, meg fog győződni arról, hogy ő mint példás, mintaszerü harcos nemcsak hogy nem tagadja az imádság erejét, de maga is nem egyszer imádkozik az elesettek sirjánál. És ez nemcsak valami olyan pietisztikus érzelem. Ez a vezér meggyőződése. Vallja, hogy elpusztul az a nép, mely a vallást elveti."

Az orvostudományt a X. XI. és XII. században majdnem kizárólag szerzetesek ápolták. A „monacus infirmarius" idővel rendes hivatás lett. IV. Ince pápa volt az első, aki a XIII. század végén világiak részére is orvosi tanszéket állított fel. A pápai tilalmak ellenére az orvostudomány ápolása a kolostorokban praktikus indítóokoknál fogva azért tovább dívott. Magasabb egyházi személyiségek, mint pl. Albertus Magnus, Giuliano bíboros, a későbbi XXI. János pápa, maguk is müvelték. VIII. Bonifác az orvostudománynak új ösztönzést adott. A legkiválóbb orvosokat Rómába csalogatta. 1303-ban Rómában állandó jellegü egyetemet alapított, a „Sapienzá"-t és ennek keretében orvosi fakultást is létesített, mely nem szünt meg a 70 éves avignoni fogság alatt sem, amikor Róma lakossága

pedig 17.000-re csökkent. Fénykorát Casini Ferenc vezetése alatt érte el, aki pápai udvari orvos és Petrarca barátja volt. A pápáknak az avignoni fogságból történt visszatérése után a senátus határozata alapján még egy főiskola alakult Trastevereben, de a kezdődő sizma miatt nem volt hosszú életű. A sizmatikus mozgalmak lecsillapodása, de főleg V. Márton megválasztása után a pápák támogatásával és sürgetésére újból felvirágzott az orvostudomány. IV. Jenő megerősítette VIII. Bonifác alapítását. Nagy reformátor volt az orvostudomány terén ebben az időben Paolo della Valle, pápai udvari orvos és Róma örökös kancellárja. Meghalt 1440-ben és az Ara Coeli-ben nyugszik. Az orvostudomány Rómában a pápák ösztönzése, támogatása folytán azóta is mindig magas fokon állott.

Neumann Terézről az utóbbi időkben olyan hírek terjedtek el, hogy politikai jóslatokba bocsátkozott. Naber, Konnersreuth plébánosa cáfolja a híreket. Nem egyebek ezek szerinte, mint rosszakaratú, szenzációéhes emberek agyának vad szüleményei, melyek csak azt a célt szolgálják, hogy azokat a természetfeletti dolgokat, melyek Neumann Terézhez fűződnek, rossz hírbe hozzák, nevetségessé tegyék. N. Teréz nem jövendel. Hivatása, hogy imádságával és szenvedéseivel lelkeket nyerjen meg és hozzon közelebb Krisztushoz. Azt is mesélték, hogy megszökött volna. Ez sem áll.

A britt birodalom külügyminisztere, Sir Samuel Hoare egy beadványra, mely a kormány védelmét kérte az üldözött mexikói katolikusok érdekében, angol hidegvérrel a következőképen válaszolt: „Tudomására kell hoznom, hogy a miniszterium Őfensége mexikói követe révén állandóan értesül a kat. Egyház helyzetéről Mexikóban és az államtitkár továbbra is figyelemmel kíséri a helyzetet. A minisztérium nem ítéli meg a helyzetet úgy, hogy Őfensége kormánya ezt a kérdést a Népszövetség elé terjeszthetné, amint ön ezt tiltakozó iratában indítványozza."

Egy olasz alpesi klub bronz emléktáblát készíttetett annak emlékére, hogy XI. Pius 1889. júl. 29-én először mászta meg a Mante Rosa csúcsát. Az emléktáblát beszentelték és egy alpesi vezetőkből álló csoport vitte fel rendeltetési helyére, ahol most az örök jég birodalmában tesz bizonyságot a Pápa turista teljesítményéről.

Rosenberg hírhedt müve „Mythus des XX. Jahrhunderts" 60 kiadást ért el 300,000 példányban. „An die Dunkelmänner unserer Zeit" c. munka 6 hét alatt 440,000 példányszámot ért el!

A Laval kormánynak 7 tagja szabadkőmíves. A legfontosabb minisztériumok vannak a páholyok kezében.

Az Egyesült Államok legnagyobb férfi szervezete, a Kolumbus lovagok rendje elhatározta, hogy minden erejével belekapcsolódik a kat. akcióba. Elnökük nemrég rádión keresztül mozgósított 500.000 lovagot. Elsősorban a kat. nevelés és iskoláztatás érdekében akarnak propagandát kifejteni. Az iskoláztatás terén máris sokat produkáltak: különböző kat. tanszékeket állítanak fel az egyetemeken, diákjóléti intézményeket, iskolákat alapítanak. 2500 helyi szervezetük karitatív téren is szépen tevékenykedik. Sokszor siettek segítségükre a hajléktalanoknak, korházakban alapítványaik által ingyenes ellátást és kezelést biztosítanak a szegényeknek.

Párisban felszentelték az „autósok katedrálisát". A templom védőszentje szent Kristóf. A falfestmények modernek, mondhatnók szokatlanok, újszerűek. A fal és az oltárképek mind autókat és motorkerekeket ábrázolnak, melyeket allegorikus vonatkozásba hoztak a védőszenttel és őrzőangyalokkal. Általános vélemény a templomról az, hogy itt sikerült a modern, nagyvárosi forgalom eszközeit ízlésesen és méltóságteljesen vallásos művészettel feldolgozni.

A Pécsi Katolikus Tudósító a katolikusok érdekeiért küzd. Szerezzünk új előfizetőket a Tudósítónak!

Az iró felesége.

Galambos Péter két évvel ezelőtt szeretett bele a feleségébe, amikor egy virágos, dalosvidéki majálison először látta meg a légiesen karcsú, ragyogószemű leányt. A szerelemből rövidesen házasság lett és a fölkapott, fiatal iró oldalán most már gyakran látták a fővárosiak a törékeny, bájos asszonykát is.

Éva-asszony nemcsak felesége, de munkatársa is volt az urának; gépelt neki, boritékba zárta, elküldte a tárcákat, cikkeket a lapokhoz. Szívesen segített az urának, boldog volt, ha mellette lehetett, hisz rajongásig szerette.

A férfi is szerette az asszonyt a maga rajongó, szeszélyes, kicsit könnyű szerelmével, de hatalmas, ezerszínü fantáziája sokszor messze vitte tőle.

Igy történhetett, hogy egyik este, amikor a kiadójával tárgyalt törzskávéháza megszokott asztalánál, kissé sokáig felejtette szemét a szomszédasztalnál ülő, ragyogóan szép nő mélyvörös haján, ideges, piroskörmü kezén, kihívó mosolyán. A hölgy a közeli kis színház művésznője volt, látásból ismerte az írót és tudta, hogy sokat jelenthet neki ez az ismeretség. Mert ismeretség lett a vége a nézegetésnek és a mosolyok forró szavakká nőttek, a mélyvörös haj bódító illatot lehelt és a piroskörmü, ideges kezek simogatokká szelídültek.

Az iró készülő nagy regénye megtestesült hösnőjét látta Bogyay Lillában és erőtlenül, bódultan adta át magát az új érzésnek.

Éva szelíd, gyermekesen naiv lénye nem eszmélt föl a változásra, arra gondolni sem mert volna, hogy az ura, a bálványa, mindene — akit egész szívével szeretett — nem az övé egyedül.

Pedig Pétert sodorta magával ez a szerelem. Érdekesnek, újnak találta, bár lelke mélyén lassan megmozdult valami lelkiismeretfurdalás féle, hazugnak, csalónak érezte magát és mindjobban megérlelődött benne az elhatározás, hogy véget vet ennek a lehetetlen állapotnak.

Bogyay Lilla minden erejét összeszedte, hogy megtartsa magának a férfit. Az ő pártfogásával látta biztosítottnak eljövendő, nagy hírnevét.

Nagyon szelíd, nagyon alázatos tudott lenni, amikor úgy érezte, hogy az esik jól a férfinek és tudott lángoló, vad, féktelen szerepet játszani, ha arra volt szükség.

Igy el is érte célját: Péter egy szép napon végleg elhatározta, hogy elválik a feleségétől.

Elhatározni könnyű volt ezt a lépést, de odaállni Éva elé csak úgy, egyszerüen a szemébe mondani, a mitsem sejtő, ártatlan szemébe és látni, hogy sápad el a rózsás arc, hogy rándulnak meg a keskeny ajkak és látni a könnyeket, nem... ezt nem lehet!... ezt nem szabad!...

Egyszerre kitünő ötlete támadt: elbeszélést fog írni, abban föltárja a helyzetet úgy, hogy Éva megértsen mindent és így legalább símán, szónélkül intézi el a nehéz kérdést.

Igy is történt. Az elbeszélés páratlanul sikerült. Megható volt. Többször átolvasta és szinte megsajnálta benne magát, az önmagával küszködő, nagyszerű írót, akit új utakra sodort a végzete és akinek a jövője és hivatása érdekében új életet kell kezdeni.

„És a szelídszemü, halkszavú asszony egyedül maradt, hogy elkészítse szívét az új szerelemre, ami jönni fog".

Az elbeszélés ottfeküdt az íróasztalon, amikor délután elment hazulról, nem is tette a fiókba, hogy Éva minél előbb észrevegye és elolvassa.

Éjszaka jött haza. Először a dolgozószobába lopódzott, bevitte a kiváncsiság. Remegő ujjakkal csavarta föl a kis állólámpa kapcsolóját... Az írásnak hült helye... Talán a fiókban... nincs! ott sincs... érthetetlen! Elégette volna hirtelen fájdalmában Éva!? Vagy széjjeltépte?... Hol lehet?...

Zakatoló szívvel osont a hálószobába... A tompafényü ámpolna meg-

világította az asszony finomszépségű arcát... sötét, hosszú pillái parányi árnyékot vetettek a rózsás bőrre, kissé nyitott száján édes, békés mosoly... Alszik...

Nem értette meg a témát?! Lehetetlen... A megbocsátó, mindenben megnyugvó feleségben ne ismert volna magára?... És a férfiszereplő is egészen ő volt, a nagy író, aki rabja lett hírnevének, hivatásának, fantáziájának. Érthetetlen...

Álmatlanul vergődte át az éjszakát... Reggel zavartan figyelte az asszonyt, az épolyan jókedvüen, mosolyogva, fürge kezekkel tett-vett a lakásban, mint máskor és egyetlen szava, vagy mozdulata sem árulta el, hogy tud valamit.

Kétségbeesve menekült el hazulról. A kávéházba ment, mint rendesen, hogy a friss lapokat elolvassa. Először az ő lapját, ahova évek óta dolgozik... Szeme megakadt az elbeszélés címén: mi ez? Az ő írása... Hát mégis elolvasta Éva? Nem tépte össze: El sem égette!?... Sőt: lemásolta: és beküldte a kiadóba, mint máskor.

Izgatottan futja át a sorokat, már a végéhez közeledik... De hirtelen összefutnak a sorok szeme előtt... lélegzete elakad, arcát pirosság önti el, majd halottsápadtra válik... Újra olvassa, félig hangosan, szinte tagolva a befejező sorokat.

„És a szelídszemű, halkszavú asszony egy lombhullásos, szomorú őszi napon lehúnyta örökre szemét és elindult az új élet felé, szíve alatt a gyermekkel, akiért élni akart".

Galambos Péter író még ma sem tudja, hogy azon a délelőttön hogyan ért haza percek alatt, de sohasem fogja elfelejteni azt a könnyes, boldog pillanatot, amelyben bünbánóan, hálatelt szívvel ölelte magához a feleségét.

H. Pap Ilus.

Könyvek.

Müller Lajos S. J.: **A jó Isten.** Korda kiadása. 1935. Ára: 1 P 80 fillér.

Az Isten végtelen irgalmáról szól ez a 128 oldalas könyv. A szerző először azt magyarázza meg, miért félnek sokan a jó Istentől, majd az Isten jóságáról ír nagyon értékes és gyakorlati fejezeteket. A szentírás alapos ismerete és használata a könyv minden lapjáról előcsillan. A lelki életet keresők nagy haszonnal elmélkedhetnek és tanulhatnak ebből a műből. P. Müller Lajos neve meg egyenesen a legjobb ajánlólevél.

Nyisztor Zoltán: **Felhőkarcolók, őserdők, hazátlanok.** Palladis kiadása 1935. Ára: 2 P 60 fillér.

A szerző P. Bangha Bélával együtt járta be a délamerikai magyarok településeit és alig hogy P. Bangha: Dél keresztje alatt c. útleírása megjelent, máris Nyisztor Zoltán nem kevésbé érdekes munkája hódította meg a magyar kat. olvasóközönséget. Nyisztor a Magyar Kultúra szerkesztője, vérbeli újságíró, komoly kritikus, buzgó népmisszionárius, aki nyitott szemmel járja be Dél-Amerikát és mindent észrevesz, ami érdekes, új és különleges. Nagyszerüen tud megeleveníteni eseményeket, kis epizódokat, bemutatni népeket, családokat, embereket és könyvét az elsőtől az utolsó lapig a legnagyobb érdeklődéssel olvassuk.

Sinzig-Guth: **Leánykézen.** Szentföldi Biztosi Hivatal. Bpest, 1935. Ára: 1 P 20 fillér.

Igazi braziliai regény. Rövid gondolatmenete: Hogyan vezeti a kis Heleninha unokabátyját Hektort a világias élet léhaságaiból a komoly, cselekvő, katolikus életre, sőt egyenesen az Úr oltárához. Érdekfeszítő, rendkívül mozgalmas regény és bővelkedik a megható, bájos jelenetekben. A kis Heleninha kedves, napsugaras szerepe sokszor csal könnyeket is az olvasó szemébe.

Blazovich Jákó O. S. B.: **A legfájóbb válság.** Korda. 1935. Ára: 1 P 50 fill.

A válságok korát éljük. A gazdasági forrongásoknál, csak a szellemi világ zürzavarai kétségbeejtőbbek és mindkettőnek egyenes leszármazottja a családi élet ősi, krisztusi szervezetének szétbomlasztása. A szerző az intelligens közönség számára írja munkáját. A dogmatikus biztonságával mutatja be a házasság szentségi mivoltát, az apa, az anya és a gyermek szerepét ebben a szent kötelékben. Példák és gyakori utalások teszik nagyon is fordulatossá és érdekessé komoly könyvét. Sokszor a költő lelkének szépségeit csillogtatja meg soraiban. Minden müvelt katolikus embernek ismerni kell ezt az értékes könyvet!

Kriston Endre: **Emberfészkek.** Korda. 1935. Ára: 20 fillér.

A Kat. Akció „Ébresztő írások" címen megindult füzet-sorozatában a hetedik ez a munka. Kriston Endre egri segédpüspök a világosan látó főpap szemével nézi a családi élet sokféle baját, nyomorúságát és biztos kézzel nyul a bajok forrásainak orvoslásához. A népnek írja füzetét. Tökéletesen ismeri a nép gondolkodását és közvetlen egyszerüséggel, eredeti zamatossággal felel meg a föladott kérdésekre és érezzük, hogy minden szavából a kétezer éves Egyház igazsága szólal meg és amíg oktat, figyelmeztet, utat mutat, ugyanakkor bíztat, bátorít is, hogy Krisztus kegyelmével és az igaz hithez való ragaszkodással lehet még ideális keresztényi családi életet élni. Kriston Endre füzetét minden jegyespár kezébe kell adni, mert belőle sok életbölcseséget és katolikus józanságot meríthetnek. Nagyon ajánljuk a plébánosok figyelmébe!

Kutor Ferenc: **Rövid Requiem** férfiszóló orgonakísérettel. Ára: 1 P.

Kutor Ferenc, a pécsi püspöki tanítóképzőintézet zene- és énektanára. Preludiumos és nótáskönyvei ismertek már mindenütt. Improvizáló készsége, eredetisége és mégis újszerű zenei meglátásai teszik különösen értékessé alkotásait. Rövid requiemé-ben is erre törekszik. Egyházias szellem, a gyászmisék zsolozsmázó éneke, az újszerüség érdekessége, előadásbeli könnyüsége és szépsége jellemzik Kutor requiemjét. Katolikus kántorok nagy élvezettel fogják használni ezt a szerzeményt. Kapható a szerzőnél: Pécs, Szkókó 1.

Mihelics Vid: „A szociális kérdés és a szocializmus". Régóta érzett hiányt kíván pótolni ez a munka, amennyiben először dolgozza fel irodalmunkban pedagógiai szempontból a társadalmi problémákra vonatkozó ismeretanyagot. Lelkipásztorok, jegyzők, tanítók, leventeoktatók, egyesületi vezetők és általában mindazok, akik kisebb-nagyobb embercsoport irányítására hivatottak, megbízható kalauzra találnak ebben a tartalmi gazdagsága ellenére is rövidrefogott műben, amely könyvtárak végigtanulmányozása alól mentesíti az olvasót. A szerző messzemenően számolt a gyakorlati igényekkel, amikor a való életben, főként a szociáldemokrata agitáció nyomán sürün felvetődő kérdések köré csoportosította közléseit. Igy az olvasó könnyen és hiánytalanul megtalálja azokat a feleleteket, amelyeket népnevelő tevékenysége kíván tőle. A mű egyben bevezetésül szolgál a társadalomtudományba, amit az is előmozdít, hogy külön fejezetben irodalmi tájékoztatással szolgál azok számára, akik egyik-másik kérdésben az általános tudnivalókon kívül szakismeretre is törekszenek.

A nyolc és fél íves könyv kiállítása a legkényesebb ízlésnek is megfelel. Művészi kartonkötése, finom szedése miatt ajándéknak is alkalmas. Ára 2.— P.

Megkezdtük a pécsi előfizetők nyugtáinak kikézbesítését. Ha valaki időközben — míg a kézbesítés folyt — a díjat befizette volna, kérjük szíves elnézését az alkalmatlankodásért. Ez esetben egyszerűen jelezze a pénzbeszedőnek, hogy az előfizetést már kiegyenlítette.

Tekintse meg lapunkban a szaknévsort!

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Szept. 1. Első vasárnap. Egész napos szentségimádás. — **Szept. 5.** A Corpus Christi kápolnában 8 órakor szentséges körmenettel votiv-mise. — **Szept. 6.** Első péntek. A Corpus Christi kápolnában 7 órakor szentséges nagymise. D. u. 6. szívőrségi ájtatosság. — **Szept. 8.** Kisasszony napja. Teljes ünnepi rend. — **Szept. 18—20—21.** Kántorbőjt. — **Szept. 21.** Szent Máté apostol és evangelista ünnepe. 9 órakor ünnepélyes szentmise.

Belváros.

A Kálvária kápolna búcsúja. Szeptember 14-én, szombaton a Szent kereszt felmagasztalásának ünnepén, a Kálvária kápolna búcsú napján, reggel 7 órakor a kápolnában szentmise lesz, vasárnap, szeptember 15-én, délelőtt fél 10 órakor pedig körmenet indul a belvárosi plébánia templomból a Kálváriára, ahol énekes szentmise és szentbeszéd, délután 5 órakor pedig litánia lesz.

Jézus Szíve péntekje. Szeptember 6-ától kezdődőleg minden hó első péntekén reggel 3 szentmise lesz és pedig reggel fél 7 órakor énekes nagymise szentségkitétellel, 8 órakor csendes szentmise szentségkitétellel és 9 órakor csendes szentmise. Minden első csütörtökön délután 6 órakor litánia van Jézus szentséges szívéről és gyóntatás.

Szentmise a temetői templomban. A központi temetőben nyugvó összes elhúnytak lelkiüdvéért a szeptember havi szentmise 9-én, hétfőn reggel lesz 9 órakor a Szent Mihály templomban bemutatva.

Adomány. Lohr György és neje 50 éves házassági jubileumuk alkalmából a Szent Mihály templomnak 20 pengőt adományoztak.

Szentmise K. Szent Teréz tiszteletére. Szeptember 17-én, reggel 8 órakor szentmise lesz a Mária oltárnál Lisieuxi Szent Teréz tiszteletére.

A Szent Mihály templom búcsúja. Szeptember 29-én, vasárnap tartja a temetői Szent Mihály templom harmadízben búcsú ünnepét. A tavalyi esztendőben ezen a napon avatták fel a temetői templom orgonáját. A hívek áldozatkészsége folytán erre az ünnepre ismét több értékes tárggyal gyarapodik a Szent Mihály templom felszerelése. Így mindenekelőtt elkészül a templom főoltára, amely a maga egyszerűségében nemes formáiban uralni fogja az egész templomot. A főoltár anyagát legnagyobb részben azok a síremlékek szolgáltatták, amelyeket egyes hívek a régi budai temetőből ajánlottak, míg a megmunkálás költségeit Greksa Etelka ny. posta főellenőr volt szíves magára vállalni s ezzel újabb tanubizonyságát adva a temetői templom iránti nagy áldozatkészségének.

Ugyancsak elkészül a búcsú napjára a templom három nagy színes ablaka is, amelyek közül kettő a templom hajóját fogja díszíteni, a harmadik a kórusra kerül, a templom főhomlokzatára. A templom hajójának 2 ablakát a templom alapítója s nagy jótevője Ujváry Kamilla ny. polg. leányiskolai igazgató ajánlotta fel és pedig a Feltámadt Krisztust ábrázoló ablakot b. édesatyja Ujváry Péter ny. honvédszázados, a „Fájdalmas Szüz"-et ábrázoló ablakot pedig édesanyja, Ujváry Péterné sz. Rumy Julianna emlékére. Mindkét ablak Stefán Henrik festőművész rajzai után Johan Hugó üvegfestő művész műtermében készül. Ugyancsak ott készül a kórus nagy üvegablaka is, amely szintén Stefán Henrik festőművész kartonja után készül. Ennek az ablaknak özv. Johan Béláné az adományozója, aki meghalt férje emlékére ajánlotta fel. A művészi kivitelezésű színes ablak az irgalmasság testi cselekedeteit ábrázolja.

Hátra vannak még a kupola színes ablakainak, valamint a szentély négy ablakának az elkészítése. Az utóbbiaknak már mindegyiknek meg van az adományozója, a kupola húsz ablakából azonban még 9 adományozóra vár. Remélhetőleg a jövő évi búcsú ünnepre már az összes színes ablakok helyükön lesznek s színhatásukkal nagyban fogják emelni a templom szépségét. Itt említjük meg, hogy egy kupola-ablak felajánlási díja 200 pengő, amely összeg azonban 20 pengős havi részletekben is fizethető.

Ugyancsak elkészül a búcsúünnepre a sekrestye berendezése is, amely Weichinger Károly tervei szerint Schönberger Lajos pécsi asztalosmester műhelyében készül. A templom szépségét nagyban fogja emelni a Hősök kápolnájának művészi kivitelű vasajtója, amely a világháborúban gyermekeiket s férjeiket elvesztett anyák fájdalmát örökíti meg. A kápolna ajtaját Weichinger Károly műépítész tervei szerint Bizse János lakatosmester készíti.

A búcsúünnep alkalmával délelőtt 10 órakor szentmise lesz.

Budai külváros.

Szeptember 6-án, pénteken 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje.

Szeptember 15-én, vasárnap, Szentségimádás a plébánia templomban. Kitétel reggel ¼7 órakor szt. misével és szt. beszéddel. Betétel este 6 órakor. Kérjük a híveket, hogy egy-egy félórát vállaljanak és azt jegyezzék elő a sekrestyében kitett íven.

Szeptember 28-án, szombaton, újhold szt. mise a havi kápolnában reggel 6 órakor.

Az októberi ájtatosság október 1-én, kedden este 6 órakor kezdődik.

Az egyházközség szerkesztőbizottsága október első péntekén kezdi meg működését a szokott helyen és időben.

A Mindenszentek templomában

Aug. 18-án a d. u. litániával kapcsolatban áldotta meg Czernohorszky apátplébános azt a művészi Jézus Szíve szobrot, amelyet néhai Pókász Amália tanítónő készíttetett az Ecclesia bpesti céggel. Az apátplébános beszédében rámutatott arra a szeretetre, amelyet Jézus Szíve prédikál mindenkinek, szülőnek és gyermeknek, rokonnak és idegennek, jóbarátnak és ellenségnek, gazdagnak és szegénynek. Majd a szobor megáldása után a templom férfi énekkara háromszólamú Jézus Szíve éneket adott elő.

Adja a jó Isten, hogy az a szeretet, amelyről az apátplébános prédikált s amelyet az igazán művészies Krisztusarc szótlanúl és mégis hangosan hirdet, a hívekben mindig megmaradjon. Ez lesz a legszebb hála is, amely a nemeslelkű adakozó emlékét dicsérni fogja.

Szigeti külváros.

Ferences máriagyüdi zarándoklat volt augusztus hó 4-én, amely felejthetetlen emléket hagyott, úgy a résztvevők, mint pedig az itthon maradottak lelkében. 2100 résztvevővel megtelt két filléres gyors indult a főpályaudvarról; menet közben ének és ima hangzott a vasuti kocsikból; odaérve hatalmas menetben indult fel a kegytemplomba a zarándokcsapat egyöntetű énekszóval. Odaérve mise, majd szent beszéd volt, amelyet P. Hermann Hermenegild tartományfőnök tartott. Délután 2 órakor eszmecsere és konferenciabeszédek voltak, melynek szónokai voltak: A. tartományfőnök, P. Jagicza Juvenál pécsi és P. Réz Marián salgótarjáni házfőnök. Ez évben újítás volt, hogy orvosok is kísérték a zarándoklatot, akik önként és szívességből ajánlották fel szolgálataikat.

*

Szeptember hó 8-án, vasárnap szentségimádás reggel 6 órától este 6 óráig.

Az első pénteki szentségimádást e hó 6-án tartjuk a 3 és 8 órai misék alatt.

Szeptember 17-én, kedden szent Ferenc sebhelyeinek ünnepét — egyben templomunk búcsúnapját, reggeli ünnepi szent misével ünnepeljük meg. Ugyanezen a napon 8 órakor lesz a szokásos Kis Teréz mise.

Szeptember hó 20-án kántorbőjt péntekje. Egyszeri jóllakás, hús nélkül. A ferences missioszövetség reggel 6 órakor énekes misét mondat. Egész héten gyűjtés a ferences missiok javára.

Szeptember hó 22-én, vasárnap a III-ik rendiek szent miséje lesz reggel 6 órakor, közös szent áldozással. Délután 4 órakor rendi gyülés a templomban.

Gyárváros

Szept. 6. Első péntek. ½8 órakor énekes szentmise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. **Szept. 8. Kisasszonynapja,** vagyis Szűz Mária születésének ünnepe. **Szept. 12.** A Boldogságos Szűz Mária nevenapja. ½8 órakor énekes szentmise. Nyolcada alatt a szokásos feltételek mellett teljes búcsú nyerhető. **Szept. 14.** Szent Kereszt felmagasztalásának egyházi ünnepe. Akik e napon a népmissziók emlékére emelt keresztek előtt a Szentséges Atya szándékára imádkoznak és a szentségekhez járulnak, teljes búcsúban részesülhetnek, mely a tisztítóhelyen szenvedő lelkekért is felajánlható. **Szept. 18, 20, 21.** Kántorbőjti napok. Imádkozzunk jó papokért. **Szept. 29.** Szent Mihály főangyal napja. E nap előestéjétől kezdve az esti harangozás 7 órakor lesz.

A gyárvárosi plébánia híveinek zarándoklata Máriagyűdre szeptember 7-én (szombaton) reggel a fél 6 órakor tartandó szentmise után, vagyis 6 órakor a templomból indul a Zsolnay-, Rákóczi-, Alsómalom- és Siklósi-utcán át és másnap, vagyis 8-án (vasárnap) este ugyanezen úton tér vissza.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy az 1935. évi előfizetési díjat most már okvetlenül küldjék be, mert különben kénytelenek leszünk a lap küldését beszüntetni.

Szerkesztői üzenetek.

M. J. Vajszló. Betegségem miatt cikkével eddig nem foglalkozhattam. Most rövidesen levélben fogok válaszolni. — **Czibulka V. Pécs.** A Nemzeti Ujság előfizetése most már ugyanezen árban közvetlenül a kiadóhivatalba is küldhető: Bp., V., Honvéd-u. 10.

*

Szabad-e pénteken pörcös pogácsát enni vagy pörcöt tenni a túrós csuszára?

Igen. Mert a húsmennyiség, amit így elfogyasztunk, oly kevés, hogy az nem számit a böjt megszegésének. Már ebből is következik tehát, hogy csak kis mennyiségben, mintegy fűszerképen szabad alkalmazni.

Hasonló indokolás alapján szabad böjti napon — a háromszori étkezésen kívül is — egy kiflivéget vagy egy falatot magunkhoz venni — ha az embert itallal kínáljuk — hogy az ital meg ne ártson.

*

Akaratomon kívül, véletlenül későn érkeztem a szentmisére: első evangélium volt mikor beléptem. Érvényes-e misehallgatásom?

Igen. — De, azon a napon még van szentmise, köteles egy másik misét hallgatni evangéliumig. Mert vasárnap **egész** szentmisét kell hallgatni. Éppen azért, ha valaki készakarva mulasztja el a felajánlásig való részt, bocsánatos bünt követ el.

Eszerint tehát a misét két részletben is lehet hallgatni?

Lehet, ha valami ok van rá. De az Úrfelmutatásnak és Áldozásnak egy misében kell lennie. A többit veheti hozzá egy másik miséből. Természetesen ebből nem szabad rendszert csinálni!

*

Milyen mulasztás vagy elkésés jelent súlyos bünt?

Ha valaki az elejétől kezdve még a Felajánlást is készakarva elhagyja, halálos bünt követ el, mert nem tesz eleget a parancsnak. — Különben itt nem annyira az elhagyott rész nagysága, mint inkább a szentmisével szemben tanusított hanyagság és könnyelműség lehet súlyos bün. Saját fülemmel hallottam egy féltizenkettes misén a templomajtóban: *„Látja, még egy fagylaltot megehettünk volna"*. Mise közben, evangélium után éppen prédikált a pap, mikor „Őnagysága" a gavallérjával megérkezett — és a fenti megjegyzésre nyitotta élénken virító ajkát. Jobb lett volna hallgatagon, minden szó nélkül bánkódni az elkésés fölött! — Sőt, a legjobb volna, ha ezek a notórius elkésők csak sétálgatnának egész délelőtt a korzón és nem óhajtanák új divatkreációjukat a misével kapcsolatban is bemutatni, mert jövés-menésükkel bosszantóan zavarják a többi rendes hívőket. **ő.**

FONTOSABB TUDNIVALÓK.

A Katolikus Akció országos központi irodája: Budapest, IV. ker.. Ferenciek-tere 7. sz.

A Credo Egyesület megalakításánál szükséges utasításokat tartalmazó röpirat kapható a Credo Egyesületek országos központi vezetőségénél (P. Böle Kornél O. P. Budapest, VII., Szent Domokos-u. 3. sz.)

A Pécsi Lelkigyakorlatos Otthon vezetősége: Pécs, Mátyás Flórián-utca 46. szám. Telefon: 34—34.

A Katolikus Akció ügyében az egyházmegyei igazgató (Györkös József lgimn. igazgató, Pécs) mindenkor a legszívesebben rendelkezésre áll. Telefon: 25—37.

A Katolikus Népszövetség országos központja: Budapest, IV., Veres Pálné-utca 9. sz.

„Pfarrbote" szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., Baross-u. 85.

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Cipészek:

Quintus Konrád, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Drogéria:

„Éden" drogéria, Király-u. 18.
Dr. Vámos drogéria, Városház-épület.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

Pécs-baranyai Hangya Keresztény Szövetkezet, Jókai-tér 11., Szigeti országút 70., Aidinger János u. 3., Kossuth Lajos utca 24. és Mecsekalja.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
Lehner János, Kossuth Lajos-u. 6.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Kesztyűk:

Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1

Könyv- és papírkereskedők:

Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kefeáru, háztartási cikkek:

özv. Holecsek Péterné, Király-utca 20.

Irógép, műszerész:

Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Játékáru:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99

Órás és ékszerész:

Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:

Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4

Sütőde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szövet- és bélésáruk:

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9

Téglagyár.

Sándor-téglagyár. Irányi D.-tér 8

Üveg, porcellán:

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Vaskereskedő:

Hamerli József, Király-u. 9.

Vegytisztítás és kelmefestés:

Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:

Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4

Zongoratanítás:

Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:

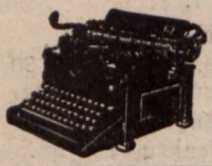
Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Saját maga meggyőződhet róla, hogy legjobb napilapok a NEMZETI UJSÁG és UJ NEMZEDÉK. Csak az oktalan ember járat olyan lapot, amelyik nem az igazságért és közjóért, hanem — búsásan megfizetve — titokban és rejtve, de mindig következetesen egyesek, vagy egyes osztályok önző érdekeiért küzd.

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**
kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.
Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.
Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!
Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza
Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.
Ferenciek-u. 7. TELEFON: 12-61.

Palaits Géza
spec. irógép műszerész
Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.
Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Minden-fajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy-utca sarok
Úri-divat
Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.
Női-divat

Pécs legrégibb fehérneműüzlete
Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak
Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**
PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR
műórásmester, ékszerész és látszerész *Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.*
Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

LEGOLCSÓBB a Sándor-féle **TÉGLA**

KAPHATÓ: Irányi Dániel-tér 8. északi kapu, Basamalomnál és Majorossy I.-u. 6.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Háztartásban szükséges
edények, kályhák, tüzhelyek
legolcsóbban
Hamerli József
vasnagykereskedőnél szerezhetők be
Pécs
Király-utca 9. — Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

Tímár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.

Dragila Antal
Üveges és képkeretező
PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8
Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN ÉS BLONDEL-KERETEKBEN

„Haladás" Nyomda r. t.
PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

DR. VÁMOS DROGÉRIA

Kozmetikai szalon,-
egészségügyi cikkek

PÉCS–VÁROSHÁZ

Rózsafüzér-különlegességek legnagyobb raktára. Ezüst eozin, alpacca, kókusz, gyöngyház öt és héttizedes rózsafüzérek legolcsóbb beszerzési forrása. Gyermekolvasók legnagyobb választékban itt kaphatók. — A szülők, iskolák és intézetek figyelmét felhivjuk iskolai cikkekkel dusan felszerelt raktárunkra. Füzetek, iró- és rajzszerek, festék- és körzőkészletek, tinták, tussok, radirgummik, ragasztók és ironok raktára. Töltőtoll és csavarirón különlegességek speciális lerakata. Névjegykártyák, képeslevelezőlapok, levélpapirok legnagyobb választékban kaphatók.

SZENT ANTAL BAZÁR

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. **35.** sz.
Telefon: 31—99.

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

Özv. HOLECSEK PÉTERNÉ, Király-u. 20. Kefeáru, háztartási cikkek, kerti butorok, **cocus futók legolcsóbb beszerzési forrása!**

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF**
butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

XIII. ÉVFOLYAM 1935. OKTÓBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Szeresd a gyermeket! Gy. J. — *Illemszabályok az Úr asztalánál.* P. O. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — HIREK. — *Volt egyszer . . .* Pierre l'Ermite. *Édeske.* H. Pap Ilus. — KULTÚRÁLIS ROVAT. — KÖNYVEK. — *Pécsi egyházközségek hírei.* — Hirdetőink szaknévsora.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Pécs, Káptalan-u. 2.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

LEGCÉLSZERŰBB AJÁNDÉK

AJÓKÖNYV!

Ifjusági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények, Utleirások, müvészeti könyvek, ima és ájtatossági könyvek, vagy bármilyen vallásos irányu könyvek. Levélpapirok diszdobozokban, amateur albumok. Emlékkönyvek, arany töltőtollak stb. óriási választékban kaphatók.

TELEFON 11-79.

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT
könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 18

Háztartásban szükséges
edények, kályhák, tüzhelyek
legolcsóbban
Hamerli József
vasnagykereskedőnél szerezhetők be
Pécs
Király-utca 9. — Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

Dragila Antal

üveges és képkeretező

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS BLONDEL-KERETEKBEN

Vásároljon **fűszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

Kongreganistáknak árkedvezmény! Kongreganistáknak árkedvezmény!

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Kézimunkaanyagok nagy választékban! cégtulajdonos:

MUFICS ILONA okl. kézimunkamesternő.

QUINTUS **cipő- és sport szaküzlet**

Pécs, Király-utca. Városház-épület.

Sajátkészitésü férfi- és női cipők.

Tennisz és football felszerelési tárgyak.

Tel.: 13-26.

Olcsó árak! Elsőrendű minőség!

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

LEGOLCSÓBB a Sándor-féle **TÉGLA**

KAPHATÓ: Irányi Dániel-tér 8. északi kapu, Basamalomnál és Majorossy I.-u. 6.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE** **PETROVITS-**nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész *Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.*

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Vásároljon Lehner János **fűszer- és csemegekereskedőnél Kossuth L-u. 6. Telefon 15-47.**

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 október 8 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Szeresd a gyermeket!

A fakadó rügynek, a bimbónak napsugárra van szüksége, hogy virággá nyíljék s gyümölcsöt teremjen. A kifakadt új életnek, a gyermek lelkének a szeretet melege kell, hogy kibontakozhassék, hogy kiteljesüljön s az egész, a tökéletes ember szép igéreteit hordozhassa s teremhesse meg. Szülőknek s nevelőknek, a nevelés munkájának legfőbb parancsa: Szeresd a gyermeket!

Az isteni nevelő mester, Krisztus, a szeretet törvényének parancsolatával erre kötelez, és fenséges példájával erre tanít! A szeretet új törvénye építi fel az árvaházakat, a menhelyeket, az iskolákat, a nevelőintézeteket, s hirdeti, hogy a gyermek áldás, Istennek drága ajándéka, akit szeretni kell. S az evangéliumi kedves történetben találkozunk a napi munkában kifáradt Üdvözítővel, akihez már napnyugta felé hozzák gyermekeiket az édes anyák, hogy áldja meg őket. A jólelkű apostolok, komoly, férfi ésszel is úgy gondolják, hogy sok, ami sok s nem akarják az édes anyákat s a gyermekeket Jézushoz engedni. — Fáradt az Üdvözítő, pihenni kellene, de a szeretet, nem tud pihenni, az csak áradni, áldást osztani tud. A szeretet hivogatása, az apostolok gyengéd rendreutasítása hangzik szavaiban: „Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket s ne tiltsátok el tőlem, mert ilyeneké a mennyek országa!!"

E szavakban a gyermek igazi értéke s a nevelés eszménye van megadva! Istené a gyermek, Istennek, a mennyországnak örököse — úgy kell vezetni, úgy kell útját egyengetni, úgy kell nevelni, hogy mindig Istené maradjon, hogy gazdag örökségétől soha ki ne essék. Így a vallásos, a természetfölötti alapon nyugvó nevelés volt mindig s lesz mindig az egyedül helyes s célravezető.

A szülők Istentől kapják a gyermeket, Istennek vissza kell adniok a drága ajándékot.

Pedig de kevés szülő gondol erre. — A gyermek egészségének ápolása, ruházása, kitaníttatása valamely pályára, ez szokott a szülői gondnak főtárgya lenni. Az élet pedig elrettentő, szomorú példákat szolgál, keserves kioktatásokat ad.

Vannak szülők, akik — még leírni is szörnyűség! — akik gyűlölik gyermekeküket! Itt Pécsett nem is olyan régen egy felnőtt leány, egyetemi hallgatónő — öngyilkosságot követett el, megmérgezte magát.

Talán azt gondolta a szegény boldogtalan, hogy a pokol sem lehet kínzóbb, mint az a tudat, az az érzés, amelyet hordozott lelkében; anyjától kellett gyakran hallani: „Tudd meg, hogy gyűlöllek születésedtől fogva, mert akaratom ellenére jöttél a világra!" Ez már az állat alá való süllyedés!

Gyermekgyilkos anyák, kitett, elhagyott, agyonkínzott gyermekek az élet mélységeinek szörnyű alakjai. — Átokként s büntetésképp már a földi életben is sötét tragédiák merednek felénk: anyagyilkos gyermek, megvert édesanyák, halálra kinzott öregek.

Nem szereti gyermekét az a modern édes anya sem, aki egész napját önmagának szenteli, s egy idegen harmadikra bizza a gyermeket. Gyermekszobák hangos sírása, de sokszor keresi az igazi édes anyát!

Mennyi, de mennyi komolytalan üresség van abban az anyában, aki babajátéknak tekinti a gyermeket, a külső szerint értékeli s mikor jön az a kor, amikor megváltozik a gyermek, külsejében hanyag és kajla lesz, amikor csupa láb és kéz lesz az előbb aranyos s gyönyörűséges kicsike — akkor már „kiállhatatlanná" lesz előtte, s vége a szeretetnek.

Ezek persze csak az élet abnormitásai, rendellenességei. — Ezzel szemben áll s ma is még a legnagyobb kincs, a legdrágább érték, az okos, áldott lelkű jó édes anyáknak szíve, szeretete gyermekeik iránt, — akiket átölelnek a gyermek karjai, s akiket haló poraikban is áldanak fiaik s leányaik. Hiszünk az édes anyai szeretet örök hatalmában! *Gy. J.*

A SZERETET NYARA.

A májusi nap már bőven ontotta éltető, melengető sugarait, mikor a *Karitász Központ* a Pécs-egyházmegyei plébániák segítő kezét kérte a gyermeknyaraltatási akciójának megvalósulásához. — Kevés volt a pénz: a levegő változásra, jobb táplálkozásra szoruló, sápadt, vézna gyermek pedig sok, nagyon sok. Tehát kérnünk kellett s kértünk apró testvérkéink részére a nélkülözést nem ismerő, jómódu vidéki családoknál befogadást 1—2 hétre.

Kérésünket meleg szeretettel karolták fel *Kisdorog, Németmárok, Abaliget, Lakócsa, Vajszló és Nagybicsérd* plébánosai és csakhamar 85 gyermeknek volt 3—3 heti üdülése biztosítva. Mindegyik faluban megható szeretettel fogadták a kis nyaralókat. Családtagnak tekintették őket és igazán meleg otthont nyújtottak nekik. Főtisztelendő Plébános urak, jegyző, orvos, tanító, postamester és kedves lelkű gazdálkodó családok háza pécsi gyermek vidám játékától és kacagásától volt hangos. — Az egyik faluban tekepályát építettek a fiúknak, másutt pedig disznót öltek, hogy csak mindene meg legyen a kis vendégnek. A vendéglátó családok minden gondolata szeretetet sugárzott. Ilyen körülmények között gyermekeink csakhamar otthon, családhoz tartozónak érezték magukat. — Az egyik gyárvárosi fiú meg is kérdezte társát, hogy jó helyen van-e? mert ő nagyon jól érzi magát, „mindennap húst eszünk és még 5 sonkánk is van." A kérdezett sem hagyta magát: „az semmi" — mondja — „nekünk meg akkora szalonnánk van mint Csonka-Magyarország".

Jól esett tapasztalni, látni, hogy milyen kedves, önzetlen a falu lelke: nagy szeretettel hozta meg áldozatát az idegen gyermekért, aki talán vissza is élt a jóságukkal. Nagyobb gondoskodással és szeretettel nem bánhattak volna velük. Amit csak kívántak mindent megkaptak és így a 3 hét elteltével, megerősödött, kipirult arcu gyermekek jöttek vissza. Nem egy

4—5 kg.-t gyarapodott. A legtöbb helyen új ruhával is megajándékozták őket, sőt volt olyan, aki 2—3 öltözetet is kapott. Hazajövetelkor elhalmozták őket minden földi jóval; kaptak egész sonkát, szalonnát, csirkét (élőt), nyulat, galambot sőt egy leányka boldogan cipelte haza a kapott kotlóstyukot 21 tojásra megültetve. — Kisdorogon minden gyermek kapott még egy 4 kilós kenyeret, hogy hozzák haza mutatóba, hogy lássák itthon, milyent ettek nyaralásuk alatt.

Nagy szeretet rejlik minden egyes cselekedet mögött! Az Úr Jézus bizonyára azoknak a kedves családoknak is fogja mondani az utolsó napon, — akik az Ő nevében nyaraltattak egy-egy gyermeket, — hogy „mindazt amit ezen legkisebbeknek cselekedtétek azt nekem tettétek".

A nyaraltatás második része *Püspöknádasdon* a Megyéspüspök Úr őnagyméltósága által erre a célra átengedett volt püspöki nyaralóban történt. Régen nem volt ennek a kedves, öreg kastélynak ennyi lakója, mint a nyáron. Hangos volt a ház és a park 65 gyermek ujjongásától, örömétől. — Az első napokban alig lehetett fegyelmezni a napsugárra, szabad levegőre vágyakozó kis csapatot. Reggeltől estig övék volt a mesevilág. Volt játék, labdázás, közös séta, kirándulás stb. — Nagy örömet jelentett nekik Fényes plébános úr gyakori látogatása, kinek kedves atyai gondoskodását állandóan érezték ottlétük alatt. — A gyermekek egészsége fölött mindvégig megható szeretettel őrködött a jó körorvos úr.

Három hétig tartott ez a boldog idő, mely alatt minden este a kastély kápolnájában hálás szívből fakadó imával köszönték meg az Úr Jézus nagy jóságát és áldást kértek mindazokra, akik lehetővé tették számukra a kedves vakációt.

Missziós nővér.

Mussolini *az olasz tanárokat és tanítókat az újszövetségi Szentírás olvasására és egyes helyeknek könyvnélküli megtanulására kötelezte. Elrendelte, hogy az ifjúságot a Szentírásra lelkiismeretesen oktassák. „Minden iskolai könyvtár tartozik beszerezni ezt a könyvet, mert ez magában többet nyújt, mint az egész világ összes könyvtára. Ennek a könyvnek tartalma kétezer év dacára is új: Ha ez a könyv utat tör a nemzetek lelkéhez, akkor szerzője: az Úr Jézus fog uralkodni, mely esetben nem érheti a hazát baj." Igaza van Mussolininek, mert hiszen Oroszország, Mexikó, Spanyolország sorsa, valamint a hol itt, hol ott kitört forradalom, politikai és egyéb gyilkosság, rablás, emberölés, gyujtogatás nem kiáltják elég hangosan, hogy a Szentírás tanítása helyett destruktiv tanokkal töltik meg a lelkeket?*

*

Egy hétfői újság hírei. *Véresre verték egymást a futballmeccs játékosai. — Négy halálos autóelgázolás. — Szinházi díszitők verekedése. — Öngyilkos leventeoktató. — Öngyilkos lett és meghalt egy szinésznő. — Egy törbecsalt férj véres bosszúja. — Leugrott a harmadik emeletről és szörnyethalt egy asszony. — Megtalálták az öngyilkos asztalos holttestét. Megmérgezte magát a temetőben egy varróleány. — Halálra gázolta a vonat a gazdát két lovával együtt. — Leszúrta feleségét a féltékeny férj. — Lelőtte vadházastársát és ennek anyját a megunt férfi, aki öngyilkos lett. — Véres utcai harcok Madridban. — 250 ember pusztult el a hajóalkalmazottak részegsége miatt egy kiránduló hajón. — Elcsábított egy iskolás leányt és öngyilkos lett. — Igy „szentelték meg" a vasárnapot!*

ILLEMSZABÁLYOK AZ ÚR ASZTALÁNÁL.

A testi készület a szentáldozáshoz abban áll, hogy éjféltől kezdve a szentáldozásig semmit se eszünk és semmit se iszunk.

Ha csak egy cseppet ittál vagy csak egy morzsát nyeltél le, vagy csupán véletlenségből nyeltél egy falatot, ha csak megkóstoltál valamit, már nem vagy éhgyomorral. Azonban nem ételnemű például a fogpiszkáló darabka, köröm vagy ajkaidról leszakadt bőrdarabka, fogaidból szivárgó vér stb.; ilyenek véletlen lenyelésével ne gondolj.

Tisztán öltözködj fel. Foltos, kopott, szegényes öltözeted ha tiszta, sokkal kedvesebb a vendéglátó Úr előtt, mintha csinos öltözeted hiú, rút vagy éppen szennyes lélek takarója volna.

A mélyen kivágott vagy ujjatlan női ruhára, mint a lelki mezítelenség kolduscafrangjára az evangéliumi tolakodó vendég sorsa vár: kivettetik a külső sötétségre. XI. Pius pápa szigorúan eltiltotta az ilyen ruhában érkezők megáldoztatását.

Az áldoztató asztalhoz összekulcsolt kezekkel, szemlesütve közeledj.

Ne tolakodj, ne furakodj előbbre soha. Másokat a legszentebb pillanatokban zavarsz. Várj nyugodtan míg az előtted állók szépen eltávoztak és magától megnyílik az utad.

Ha letérdeltél, kezeid ne kulcsold össze olyan magasan, hogy az áldoztató tálca nem fér el az állad alatt. A terítőt ne fogd meg. Imakönyved ne tartsd a magasba; olvasódat tedd félre egészen.

Áldozáskor a fejed fölfelé tartsd úgy, mintha a papra néznél azonban szemed ne a papra, hanem a Legszentebbre függeszd. Ha arcod nem fordítod a pap, hanem az asztal felé, akkor a pap nem látja az ajkadat és ezért a szent ostya hol az ajkad, hol a fogaidba ütközik.

Ne vess keresztet se az áldozás előtt se utánna! Kapkodásoddal kiütöd a pap kezéből a szent ostyát vagy legjobb esetben ahelyett, *hogy te várnád nyugodtan az Urat, neki kell várakoznia rád, míg fölkészülsz.*

Nincs nagyobb tiszteletlenség, mintha úgy kapsz a száddal a szent ostya után, hogy a papnak, ha vissza nem rántja kezét, az ujját is bekapod. Szégyenletes dolog ez és mégis tömegesen így tesznek. *Maradj teljesen mozdulatlanul, fejed és felsőtested teljesen mozdulatlanul álljon, mert a legkisebb elmozdulással oka lehetsz annak, hogy beleütközöl a pap kezében levő szent ostyába.*

Mikor a pap az Oltáriszentséget *nyujtja, fejünket kissé felemeljük, nyelvünket alsó ajakunkra kitesszük és az Oltáriszentséget a legnagyobb tisztelettel magunkhoz vesszük,* — mondja a katekizmus. Tehát *ne az ajkadat csucsoritsd, ne a fogsoraidat mutasd, hanem a nyelvedet nyujtsd a szent ostya fogadására. Sem a száraz ajkaidon, sem a fogaidon nem áll meg a szent ostya, hanem ha a nyelvedet alsó ajkaidra kitetted, arra a pap kényelmesen és biztonságban ráhelyezheti az Oltáriszentséget. Próbáld meg egyszer a tükörben: ha ezideig a nyelved nem érte szentáldozáskor az alsó ajkadat, akkor te az áldoztató papnak csak gyötrelmére voltál és az Úr Jézus csak úgy „beesett" hozzád.*

Ne szívd ki szentáldozás előtt szádból a nyálat. A száraz nyelvedről egykettőre lepereg és földre esik a Legszentebb. Ha szájpadlásod száraz, rögtön odatapad a szentostya és a nedvhiány az oka, hogy nem tudod leválasztani. Várj tehát míg magától leolvad, máskor pedig legyen elég nedvesség a szádban.

Ne mutasd meg a nyelved méreteit. Csupán alsó ajkad külső széléig nyujtsd előre — mindig nedvesen — és fogaiddal ne zárd le a szádat a nyelved fölött, mert lelököd a Legszentebbet. Nyisd ki a szád.

Ha a szent ostya fogaidhoz ért, ne ijedj meg. *Ne forgasd összevissza nyelveddel a szent ostyát. Ne mozgasd ajkaidat susogó imádsággal, sem ideges kapkodásból. Ne kapd le a fejedet azonnal, ha a szent ostyát nyelveden érzed, hanem előbb csukd be a szádat és azután hajtsa fejet nyugodtan.*

Ha a szent ostya valamikép ajkaidon megakadt volna, ne nyúlj hozzá, hanem maradj mozdulatlanul; a pap majd megigazítja. Ha leesett volna, ne rémülj meg, lelkifurdalásokat ne csinálj magadnak; ellenben tartsd meg jobban ezeket az illemszabályokat.

A szentáldozás után lassan hajtsd meg fejedet és imádd lelked vendégét. Azonban csak néhány pillanatig maradhatsz ott térdelve, körülbelül addig, míg a pap tőled a harmadik-negyediket áldoztatja. Rögtön kelj fel és adj helyet az utánad jövőknek; magad pedig összekulcsolt kezekkel hajts térdet és a középső rész felé indulj helyedre vissza.

Sohse képzeld, még ha bizonyos is vagy benne, hogy te vagy a legutolsó áldozó. Ne maradj tehát az asztalnál térdelve, hanem távozz el onnan. Csak a képzelődők hiszik azt magukról, hogy a pap megfigyelte becses személyüket és eszében tartja, hogy ők már áldoztak. A pap figyelmét azonban a Legméltóságosabbnak a kapkodó, ügyetlen és szeszélyes áldozók ajkaira való helyezése köti le és amíg ő ott térdelőket lát, addig természetesen újra vissza is tér. Az ilyenek tehát csúf játékot űznek a pappal és a Legszentebbel.

P. O.

Oroszországban az 1933. év folyamán — gabonahiány miatt — egymillió ember halt éhen. A külföldi beviteli statisztika szerint a bolseviki vezetőség ugyanakkor tízmillió métermázsával emelte fel gabonakivitelét. Minő gonoszság kellett ahhoz, hogy az éhenhalásnak tették ki a népet csak azért, hogy a világba a bolseviki túltermelést harsogják a kivitellel! Minő gonoszság? Kommunista gonoszság!

*

Jankovszka Mária szabadkőműves lengyel újságírónőt, aki egy kat. temetésről vallásgyalázóan irt, a bíróság félévi börtönre ítélte.

*

Amint olvasom, Hollandiában nemcsak a közterhek, hanem még víz, gáz- és villanydijaknál is kedvezményt adnak a többgyermekes családoknak. No igen, mert ahol virágzik a kat. hitélet, ott Őszentsége szellemében járnak el, és nem vesznek el, hanem adnak.

Kérjük a katolikus híveket, hogy ne feledkezzenek meg a Karitász szegényeiről! Október utolsó hetében használt ruhákat gyüjtünk!

Figyelő.

A MAGYAR RÁDIÓ nemcsak művészi, de nemzeti és erkölcsi szempontból is fokozatosan züllik. Néhány évvel ezelőtt a liberális lapok gyakran kifogásolták a rádió keresztény és nemzeti szellemét. Most már meglehetnek elégedve. A rádió figyelembe vette kívánságaikat. A pesti aszfalt kabaré költészete, szindarabjai, meghóditották — nem a magyar társadalmat, de a rádió vezetőségét. Szeptember 4-én például a Bársony-est sürű istenkáromlásai, máskor az ostoba, kétértelmű kabaré viccei, a futurista költők ijesztő, szellemi tatárdúlása nem a keresztény társadalom igényeit és szellemi szükségletét szolgálják. Jól tudjuk, hogy a rádiónak nagyon különböző igényeket és szempontokat kell kiszolgálnia, de sohse szabad az üzleti szempontnak legyűrnie a művészi és erkölcsi követelményeket. Az ellen a felháborító tapintatlanság ellen pedig a legélesebben tiltakozunk, hogy a rádió, akár csak hanglemezen is olyan otromba, cinikus támadást intézzen a katolikus papság ellen, mint az Ormai-Bodrogi: „Dicsértessék szól a legény" című álmagyarkodó nótájával cselekedte. Ha a két zsidófiú, mint ez a Bodrogi Zsigmond és Ormai Árpád Attila vastag tudatlanságában vagy rosszindulatában úgy képzeli, hogy a katolikus pap stóla nélkül nem temeti el a halottat, ezen nem csodálkozunk. Elvégre ők nem kötelesek tudni vagy ismerni a katolikus ügyeket és szokásokat. De a rádió műsorellenőrétől igenis elvárjuk, hogy ne aludjék, amikor a műsort összeállitja, másrészt legyen érzéke, hogy ne kerüljön olyan dolog műsorra, amely a hallgatóság erkölcsi vagy vallási érzületét sértheti.

*

A SZOCIALDEMOKRATA VEZÉREK nagyon megvannak önmagukkal elégedve s ezt nem is titkolták el a 30. pártgyülésükön. Bőségesen kijutott a dicsekvésből és a marxismus dicséretéből egyaránt. A vezérkar homokba dugja a fejét és nem veszi tudomásul, ami rájuk, vagy a marxismusra nézve kedvezőtlen. Az események, a tapasztalatok, a számok mást bizonyitanak, mint a vezérek. Az ellenkezőjét bizonyitják annak, amit Marx, Bebel, Lenin bekonferáltak. A vas- és érctörvények, az anyagelvű felfogásból megjósolt vak bizonyosságok, kérlelhetetlen következetességű fejlemények nem váltak be, mert a számitásból kiküszöbölt lélek, szellem, erkölcs, nemzet, vallás, mint nemcsak létező, de az anyagnál jobban ható tényezők engedély nélkül is beleszóltak döntően, végzetesen a fejlődésbe. A számitás hibás volt. Az élet rácáfolt a jogokra. Meg kellene ezt őszintén mondani a tömegeknek. Ehhez azonban bátorság kell, tudományos lelkiismeretesség és az igazságot kutató elszántság, ami a szocialista vezérekből hiányzik. Az intézmények, a társadalmi és állami szervezet, valamint a gazdasági élet reformja elkerülhetetlenül szükséges: de a reformok céljukat csak akkor érik el, ha az intézményeket kialakitó, irányitó ember lélekben maga is ujjászületik, mert nem az anyag, hanem a lélek a törvény!

*

APOLJÁK A „FELEKEZETI BÉKÉT" — a protestáns atyánkfiai a különféle gyüléseiken. A liberális lapok különös gyönyörűséggel, öklömnyi betükkel sietnek segitségükre. A cimben mindig a „felekezeti béke" szerepel. Esetleg: feltünően kemény szózat a „felekezeti gyülölködés" ellen. A gyülölködést természetesen a bálványimádó pápisták követik el, mig a béke vértanuit kizárólagosan a reformátusok és luteránusok adják a világnak. A miskolci ev. másodfelügyelő nyilván útszéli hangjával akart kiemelkedni az ismeretlenség homályából. Sajnos nem sikerült szegénynek. Pedig még a szabadkőműves lap is azt irta: nagy feltünést keltett éles hangú beszéde a közgyülésen. De azért senki sem igazitotta helyre, sőt még nem is tompitották. Mondott azért egy közismert igazságot is: „ma az embereket aszerint mérlegelik, hogy ki milyen vallású és

az állásokat vallás szerint osztogatják". Kérdem a nyájas olvasót, vajjon nem így van-e? Bemutatkozott az új dunántúli ref. püspök is. A liberális lap szerint feltűnő nyiltsággal és bátorsággal mutatott rá olyan kérdésekre, amelyek az utóbbi években sok káros izgalmat és egyenetlenséget okoztak. Kifogásolja, hogy főpapjaink nem beszélnek a felekezeti békéről. Ez igaz is! Ellenben beszédek helyett annál inkább gyakorolják a békét. „A tudás és rátermettség helyett — mondja — a statisztikai felekezeti számarány érvényesitését követelik a tisztviselők alkalmaztatása terén". Szóval most a tudás és rátermettség érvényesül, azért mellőzik a katolikusokat az állások betöltésénél. Ha tehát 5 vasúti kinevezésnél 4 református és csak egy katolikus, az annyit jelent, magyarán, hogy a katolikusok ostobák és tehetségtelenek. A tehetség, tudás, országmentés a ref. valláshoz van kötve! S még ők mondják, hogy ne felekezetieskedjünk, akik egyebet sem tesznek! Megnyugtatjuk a gyűlölködőket: ha csakugyan a tudás és rátermettség érvényesülne az állások betöltésénél és nem a felekezeti hovatartozandóság, rögtön helyrebillenne az egyensúly az arányszámban. Az egész „püspöki jelentés" a katolikusok becsmérlése és szemenszedett gyűlölködés. Egy mondatát — amivel önmagát üti agyon — elfogadjuk: A békének nem az az útja, hogy egymás ellen torzsalkodjunk és kiméletlen erőszakkal lépjünk fel a másként vélekedők ellen. Miért nem cselekszenek is így?

*

A NÉMET ZSIDÓTÖRVÉNNYEL kapcsolatban irja egyik liberális lap: „Ez nem zsidó ügy. Ez általános emberi ügy . . ." Semmi okunk sincs védelmezni a hitlerizmus pogány és brutális eltévelyedéseit. A törvényről azt mondják, hogy teljesiti a cionista zsidóság minden követelését. Nem tudjuk, de ez nem is fontos. De fölötte jellemző, hogy a liberális internacionale rögtön egyetemes emberi üggyé tudja dagasztani, ha a zsidóságon, vagy a hozzájuk közelállón valami valódi, vagy vélt sérelem esik. Rögtön az egész emberiséget, a világhumanizmust mozgósitja és hivja tanúul. Ha valahol Kamerunban egy hitsorsosnak elfogják az ultimóját, mint feldúlt méhkas, heteken át zúg a liberális felekezetű világsajtó. Amikor Hatvany Deutsch Lajost érdeme szerint elitélte a magyar biróság „hazafias" tevékenységéért, egy rejtélyes gombnyomásra az összes európai liberális tényezők sikra szálltak érdekében. Sürgönyök és levelek bombázták a magyar kormányhatóságokat a szigorú birói itélet miatt és mindenütt kibuggyant a szolidaritás és részvét. Ami különben nagyon szép dolog, csak az nem szép, hogy miért korlátozódik ez a nemes érzés csak egyetlen felekezetre: az izraelitára. Amikor Mexikóban, Spanyolországban, Oroszországban ártatlan ezreket gyilkoltak le, nem irták a liberális lapok, hogy ez nem katolikus, hanem általános emberi ügy. S amikor az „Egyenlőség" cimű zsidó felekezeti lap 1918. nov. 2-án azt irta: „Előbb a pénzüket kell elvenni tőlük, a hazugsággal gyűjtött vagyont, hogy ne üzithassanak tovább. Aztán meglátjuk mihez kezdenek? Minden épkézláb, botviselő, kardforgató magyar zsidó tudni fogja velük szemben kötelességét" — erre a kis felhivásra nem mondta a Pesti Napló, hogy ez a rablási szándék az általános emberi érzésbe ütközik, (a kat. sajtóalapról volt szó. Az úszitók pedig: Prohászka, Bangha, Huszár K., Baranyay I. stb. voltak.) Nagyon szabályozható portéka az a pesti liberalizmus, amelyet a felekezeti sajtó terjeszt . . .

Nyilas Péter.

Kérjük a katolikus híveket, hogy ne feledkezzenek meg a Karitász szegényeiről! Október utolsó hetében használt ruhákat gyűjtünk!

A Pécsi Katolikus Tudósító a katolikusok érdekeiért küzd. Szerezzünk új előfizetőket a Tudósítónak!

Hirek.

Dr. IGAZ BÉLA nagyprépost, felsőházi tag szeptember hó 1-én, élete 71. évében meghalt. Váratlanul ért mindenkit a köztiszteletben álló főpap halála. Úri egyénisége jóságot, szeretetet sugárzott, kifogyhatatlan szívességgel állott minden hozzáforduló szolgálatára. Pécsett, a vármegyében, az egyházmegyében úgyszólván mindenki ismerte, de becsült neve volt országos viszonylatban is. Élete utolsó napjaiban is agilis, fáradhatatlan volt. Csak a halál futára, a gyilkos kór tudta pihenésre kényszeríteni. Egyházának hű fia, Istennek jó papja, embertársainak megértő barátja volt.

A kalocsai főegyházmegye négynapos máriagyüdi zarándoklata olyan felemelően impozáns volt, amely még a nagy tömegekhez szokott Máriagyüdön is ritkaságszámba ment. Az egyházmegye 60 községéből négy különvonattal 4700 hívő vett részt a zarándoklaton. A hatalmas zarándokcsapatot maga Zichy Gyula gróf érsek vezette. Kíséretében voltak: Mosonyi Dénes dr. prelátus, Wiederkehr József kanonok, Huszár Károly volt miniszterelnök, Bozóky Gyula nyug. ezredes, P. Böle Kornél, Farkas Géza dr. kalocsai polgármester és még igen sokan a katolikus közélet vezetői közül.

Az ünnepélyes bevonulás szombaton délután folyt le a kis máriagyüdi pályaudvarról. 4700 zarándok vonult végig a községen mindenütt mély áhitatot keltve. Szombaton délután folyt le a nagyszabású gyűlés is, amelyet Zichy Gyula gróf érsek nyitott meg. Ezután Huszár Károly, Makay István Pécs h. polgármestere és Farkas Géza dr. kalocsai polgármester mondott szünni nem akaró tapssal fogadott nagyerejű beszédet. Este 8 órakor gyertyás körmenetet tartottak a zarándokok a Kálvárián.

Vasárnap délelőtt Zichy Gyula gróf a szabadban felállított tábori oltárnál szentmisét mondott. Ez alkalommal a szentbeszédet P. Böle Kornél mondotta Mit tesz az katolikusnak lenni címmel.

A hatalmas zarándokcsapat útközben három óra hosszat Pécsett tartózkodott és az utasok megtekintették a város nevezetességeit.

A dombóvári nők zarándoklata Máriagyűdre. Kisasszony napján két, összesen 41 kocsiból álló vasúti szerelvény futott be a pécsi főpályaudvarra és magával hozta a dombóváriak és a környékbeli falvak 2500 főből álló hatalmas női zarándoktáborát. Rövid tartózkodás után a két vonat tovább ment Máriagyűdre, ahová 9 óra után érkeztek meg a zarándokok. Végeláthatatlan négyes sorokban vonultak fel a kegytemplomba, amelyet már zsúfolásig megtöltött a német és sokác ajkú hívek különböző csoportja. A nők részére Magyar Béla pápai kamarás, dombóvári plébános mondott tábori szentmisét, amely alatt P. Jagicza Juvenál lelkes szentbeszédet intézett a templomteret teljesen megtöltő óriási tömeghez. Ugyanekkor a kegytemplomban Dubniczky József kurdi plébános csendes szentmisét mondott és az evangélium után német és magyar nyelvű szentbeszédben szólt a hívekhez. A zarándoklat többi papi vezetője: Fehérváry József újdombóvári plébános, Németh László dombóvári káplán és Kovács János dr. felsőmindszenti káplán szakadatlanul gyóntattak a ferences páterekkel együtt közel fél 1 óráig.

Délután két órakor a kálvária dombon eszmecsere volt a nők részére. Merényi Ferenc pécsi karkáplán nyitotta meg a beszédsorozatot és a Kat. Akció célkitüzéseinek keretében az édesanyáról beszélt. Az eszmecsere utolsó szónoka P. Jagicza Juvenál volt, aki zamatos egyszerűséggel és nagy ráhatással a leányifjúság problémáiról szólt.

Az eszmecsere után litánia volt a kegytemplomban és délután 5 órakor megindult a hatalmas női tábor a vasút felé. Megkapóan színpompás volt a za-

rándoklat festői serege, amint énekelve és imádkozva valósággal betöltötték Máriagyüd főutcáját. A zarándokok az esti órákban érkeztek meg Dombóvárra és gyertyás körmenetben vonultak be a plébániatemplomba, ahol áldás volt. A következő környékbeli falvakból jöttek női zarándokok a dombóváriakkal: Újdombóvár, Gyulaj, Kurd, Attala-Csomaj, Kapospula, Döbrököz, Szakál, Kaposszekcső, Vásárosdombó, Sásd és Felsőmindszent.

Credo-zászlószentelés Kővágószőllősön. Ünnepélyes keretek közt szentelte fel a kővágószőllősi Credo-csoport zászlóját vasárnap Bartinai Ferenc c. apát, kerületi esperes. Szentbeszédet tartott Sebestyén Károly p. kamarás, pécs-gyárvárosi plébános. A művészi kivitelű zászlót Sziács Istvánné Kovács Franciska készítette fínom ízléssel.

Szakcs és Kocsola községben szept. 1-én Tóth Lajos és Polgár János plébánosok vezetésével különvonaton 500 főnyi zarándok indult Máriagyüdre, ahonnan a Szűz Anya szeretetében és katolikus öntudatban megerősödve tértek haza. Este mindkét községben gyönyörű, lélekemelő gyertyás körmenet zárta be a szépen sikerült zarándoklatot.

Glattfelder püspök úr írja: „A gyermek problémája a kereszténység számára nemcsak jogi és gazdasági kérdés, hanem lelkiismereti ügy s ezzel biztosítja annak egyedüli helyes kezelését. Mindazok, akik a gyermekben csak népszaporulatot vagy katonaanyagot látnak, kétségkívül fontos államérdeket szolgálnak, de minden jogos igény kielégülést csak akkor nyer, ha a törvényes intézkedések is sub specie aeternitatis történnek, abból az elgondolásból, hogy a gyermek Isten adománya s eszerint kell érdekében minden családi és állami intézkedést megtenni.

Ahol az emberi élet ez alaptörvényéről mélységesen meg vannak győződve, ott a gyermekáldás nem üres szó s az egyke nem probléma. Bizonyos, hogy a kenyérkérdés nagy szerepet játszik az erkölcsi világválsággal kapcsolatban, amely a bölcső körül dul, de amikor erős hitű szegények előteremtik az energiát a több élet számára, míg enervált gazdagok pártütőkké válnak a jövővel szemben, akkor nyilvánvaló a hit ereje a kérdéssel kapcsolatban, de kézenfekvő az is, hogy csak vallásos életszemlélet fogja megvalósítani az önzéssel szemben — amely a néphalál tulajdonképpeni magyarázata — azokat a jóléti és gazdasági intézkedéseket, amelyeket minden államrezonnál inkább sugall a lelkiségből és krisztusi testvériség tudatából kivirágzó felebaráti szeretet törvénye.

Az egyház nem vár mást, csak erkölcsi missziója támogatását a világi hatalom részéről s komoly intézkedést, hogy a keresztény morált a léhaság — akár divat, akár hamis érzelgés címén — ne rombolhassa és ne pellengérezze. Mert kívánni a gyermekáldást és tétlenül nézni sajtóban, irodalomban, kirakatban és műtermekben a csirázó élet elleni merényletet nem lehet, amint az sem tűrhető, hogy az egyház következetes és komoly álláspontját a fakadó élet meltett hivatalos tényezők részéről vállvonogatással elintéztessék. *A probléma elsősorban erkölcsi kérdés* s ezt az államhatalomnak teljes komolysággal kell honorálni, mert különben minden üdvös szociális és gazdasági intézkedés is kárbavész."

A Szent Ágnes Kongregáció október 6-án délután 6 órai kezdettel a Kat. Legényegylet dísztermében büffével és tombolával egybekötött műsoros előadást rendez, melyre az érdeklődőket szeretettel hívja meg a kongregáció vezetősége. Belépődíj nincs, műsor megváltása 50 fill.

VOLT EGYSZER . . .

Irta: *Pierre l'Ermite.*

Gyönyörű kis zuga volt ez a földnek. Tele napfénnyel és tele mély árnyékokkal. Tele bájjal és tele aranyos emlékekkel. Ha az ember odament, a multak illatát lélegzette be, mint ahogy egy tengerparti réten az egész óceánt szivjuk magunkba néha. A lakósok egyszerüek és jó akaratuak. Nyitott ajtók mellett alusznak. Minden falu előtt gránitkeresztek. Itt hivő lelkek laknak. És ha az ember valamit vásárolt, nem alkudott, mert oly alacsonyak voltak az árak.

A régi fogadókban — mert régi volt valamennyi! — egyszerű, de izletes ételeket szolgáltak fel. Kitűnő volt a kék pisztrángjuk, a tojáslepényük, a hagymalevesük. Az angolnát pedig úgy tudták elkészíteni, hogy gourmandok szájában is összefutott a nyál, mikor asztalhoz hozták.

És mind e jó mellé még egy pohár vörös bor!

Csak pár művész ismerte ezt a kis helyet. Szívesen dolgoztak itt a magányban, ahol mindenünnen szépség vette őket körül.

— Ha csak tartós lesz! — szóltak olykor.

Sajnos!... A jó és szép dolgok itt a földön nem tartósak. Ha boldog vagy és azon a ponton vagy, hogy már-már kimondd a boldogságodat, akkor vigyázz!... A szerencsétlenség már az ajtó előtt les...

A festő felesége elmondotta ennek az álomszép zugnak a dicséretét egy jó barátnőnek, az tovább adta egy másiknak, ez egy harmadiknak s az elrejtett hely dicsősége bejárta az összes ismerősöket. Tudod, hová vezetett ez? Az emberek elkezdtek idejönni. Következő évben még többen. Aztán egy valóságos invázió támadt... Inundatio camelorum... Magyarán: a modern turistáknak az ideáramlása.

Minthogy a vendéglőkben nem volt több hely, egy új-gazdag a maga és a kisérete számára az ár ötszörösét ajánlotta fel. A fogadósok, akik nem voltak ilyenhez hozzászokva, eleinte vonakodtak. Aztán így szóltak magukhoz: „Miért ne?" És ez az ötszörös ár a többi árakat is felszökkentette.

Szeptemberben vadászok jöttek, akik mókusoknak és tengeri szárnyasoknak valóságos hekatombáit mészárolták le. Ezek a madarak — mosolygása és öröme ennek a vidéknek — persze élvezhetetlenek voltak. De hát egy puskalövés mégis csak egy puskalövés!...

A nagy veszély nyilvánvalóbbá lett, mikor egy sereg kereskedő — prédát szimatolva — idejött. Az ország minden sarkából jöttek ide, vörös, sárga és olajszínü arcokkal, görbe vagy lapított orral. És ezek az idegenek mind elkezdettek a pénzükkel dobálózni. A közvetlen következménye ennek az volt, hogy az árak újból felszöktek. A művészek — valamennyien szegény ördögök — sietve pakkoltak... Tessék csak elgondolni: a tojás — egykor egy sou volt darabja — most már 10 soura emelkedett. A szardinia darabja 2 sou volt, most tucatja 3 franc! És ha a halászok sokat fogtak, a nyerekedő kalmárok azzal biztatták őket, hogy dobják a fölösleget a tengerbe, nehogy az árak essenek.

— Idomitani kell előbb benneteket! Ti még a régi copf szerint dolgoztok! Nem ismeritek még az eszközöket, hogyan lehet gyorsan meggazdagodni!

A lakósok mosolyogtak. És ahogy gyakran egyetlen fa elveszi a szabad kilátást az erdőre, úgy vakitotta meg őket a várt aranyfolyam ragyogása, hogy ne lássák mind azt a pusztulást, amely előtt a közeljövőben állottak.

Egy szép napon egy szőke, vasaltnadrágu svájci szállt ki autójából. Azért jött, hogy a legszebb és legnagyobb földbirtokot megvásárolja — egy kaszinó céljaira.

— Bravó! kiáltották a kereskedők. — Most még többet és még drágábban adunk el!

Az ágyu félre sült el. Jött Párisból egy anonim társaság, nagy áruházat alapított és egyetlen csapással tönkre tette az összes tegnapi kis kereskedőket.

És a tánc tovább tartott. Három év alatt a vidék összes falvai és majorjai az idegenek kezében voltak. Ezek rögtön szindikátust alakitottak, hogy ezt a kicsi, elmaradt zugocskát a haladás folyamába sodorják.

Gögös hangon panaszkodtak az autótulajdonosok az utak homokja miatt.

— De minek rohannak itt olyan gyorsan? — kérdezték a parasztok. — Miért kell autóra ülniük, ha meg akarják venni az ujságjukat? Mi szeretjük a mi öreg országutunkat. Szamaraink megszokták.

Lehetséges!... De a nagy hotel- és kaszinótulajdonosok előtt a parasztok nem számitották többé. Kivágták a régi, tiszteletreméltó fákat az utak mentén. Aszfaltozni kezdték a mohos ösvényeket. Promenádot ültettek a pályaudvarig. Bevezették a villanyt. Építettek filmszinházat. Mechanikus zongorák üvöltöztek az uj kávéházakban. A régi, csendes, aranyos mohával diszitett házak, melyekben erőteljes generációk nőttek fel egykor, ma a por és az autók tülkölése miatt lakhatatlanokká váltak. Tyúkokat, kacsákat, libákat, bárányokat, melyek nem voltak hozzászokva a haladáshoz, naponta legázoltak. És ha a paraszt eleinte félénken, de aztán teli dühvel felemelte tehetetlen ökleit, a kocsi már eltünt a messzeségben.

A paraszt, mikor elvesztette földjét és nyugalmát, kezdte elveszteni a hitét. Kezdett megromlani a vére. Az erős leányok, akik századokon át hivek maradtak az Egyházhoz, az otthonhoz, az óceánhoz, elkezdtek a városi szép úrfiakra hallgatni, elkezdték a dámákat kopirozni. Levágatták pompázó hajukat. Testük most — pedig a hagyományos öltözet előkelő formájához volt szokva — be van préselve egy fátyolszerü modern zsákba. És nagy hányada ezeknek a leányoknak elhagyott apát és anyát, hogy Párisba menjen, ahol — úgy szokták odahaza mondani — a vidéki embernek a sült galambok a szájukba repülnek... Mások meg készülnek, hogy kövessék ezeket...

És most az öregek ránéznek ennek a nyugodt és poétikus vidéknek egészen megváltozott arculatára. Keresik ezt az ő otthonukat, melyet átvettek az ősöktől. Keresik a régi szépsége és bájt... És nem találják... Egyszer megvolt a drága régi... Most megvan a vadonatúj. A banális kisváros, mely mindent más kisvároshoz hasonlít, mely a nagyvárost akarja kopirozni...

Nincs már hazájuk. Uruk és mesterük ma már a szőke, vasalt svájci vagy az amerikai vagy az az ásó- és harapófogógyáros, akiről azt sem tudni, honnan jött...

És némelyek ezek közül az öregek közül... a polgármester... a tanácsosok... lelkiismeretfurdalást éreznek, amiért évről-évre eladtak egy darabot hazájukból — 30 ezüstért.

Volt egyszer egy gyönyörü kis zuga a földnek. Tele napfénnyel és mély árnyékokkal. Tele bájjal és aranyos emlékekkel...

Egyszer volt... Müvészek, a csend és szépség barátai, ne menjetek többé oda... Ez a kis zug — meghalt...

Ford.: o. á.

A mexikói katolikusok két legnagyobb ellensége és gyilkosa, Calles volt elnök és ennek fia egymás után került műtőasztalra. Hazájuk orvosai iránt bizalmatlanok levének, más országba és katolikus kórházba vonultak, ahol éppen azok az apácák ápolták őket, akiktől kiüzetésükkor éppen ők szedték el a legszükségesebb ruhaneműeket is. És ezek az apácák a legönfeláldozóbban ápolták a két vérebet, mert hiszen az apácák lelke nem ismer mást, csak Krisztus iránti szeretetet.

Tekintse meg lapunkban a szaknévsort!

ÉDESKE.

Édeske ijedten dobta félre kedvesen kócos bábuját. Jaj! Anya sír... Erőtlenül ejti ölébe drága két kezét és az arca nagyon fehér és nagyon szomorú. Hiába Édeske simogató kis keze, tágranyitott, kérdező szeme... Anya csak sír... megint ... nagyon sokat sír mostanában.

— Mi fáj kisanyám?

A meleg gyermekhang bágyadt mosolyt hív a szenvedő asszonyi szájra:

— Semmi Édeském, játszál csak tovább, apát várom...

Igaz... apa... apa nem is ebédelt itthon... még haza sem jött reggel óta... hol lehet apuka?

Szörnyű lassusággal múlnak a percek, kínos-keserves órák. És az asszony szívét vad féltékenység tépi... az ura nem az övé... nem a gyermeké... a kártya szerelmese lett. Hiába minden erőfeszítés, könyörgés, lázadozás, fenyegetés. És ha így folytatódik, maholnap már egy falat kenyérre sem jut.

— Még mindig sírsz anyácskám? Mit csináljunk?

— Imádkozzunk kislányom, hogy hazajöjjön apuka.

Az ég is vésztjóslóan szomorú ma; súlyos szürke-fekete felhők mögött most ment le a nap... borzongó szellő suhan be a tárt ablakon és percek múltán gyorsléptű szellő erősödve tépdesi a fákról a sárga-vörös leveleket. Nagy, ritka cseppekben megered az eső... majd elönti az egész utcát és zuhog-zuhog végeláthatatlanul.

— Édeske! — De hol ez a gyerek?! Édeske! Édeske nincs bent és nincs kint és nem látni sehol. Talán kis pajtásához szaladt át a szomszédba... de engedély nélkül sohasem szokott... és ilyen rettenetes időben... A szél eszeveszetten cibálja a fákat és szünet nélkül ömlik az égből az eső... Édeske!... Édeske!...

Édeske! Jaj, kicsi lányom, mi történt veled!? Hol voltál? — Zokogva kapja magához a vacogó, agyonázott gyermeket.

— Imádkozni voltam... a templomba szaladtam... akkor még nem volt ilyen idő... a Szűz Mária oltárához mentem, ott olyan jól lehet imádkozni... olyan szép kék a ruhája és úgy ragyog a sok kicsi aranycsillag a feje körül és a kis Jézuska a Szűz Mária karjáról rámmosolygott anyácskám... Imádkoztam apukáért, hogy haza jöjjön mindig ebédre és este is és hogy anyácska ne sírjon többé és ne legyen mindig szomorú... jaj, de fázom!...

Az orvos szigorú arcán a biztatásnak legkisebb jele sincs. A gyermek zavarosan égő szemekkel fekszik, arcocskáján a láz beteg-vörös rózsáival. A szobában két ember várja sápadtan az ítéletet.

Tompán, színtelenül zuhan a csöndbe a kegyetlen szó: tüdőgyulladás.

Ólomlábon járnak az idegtépő napok... rettenetes tusában viaskodik egymással a két örök-nagy ellenfél: az Élet és a Halál.

Ezen az éjszakán az egyik győzni fog. Kimerülten virraszt a szobában két szomorú ember... Az asszony meggyötört tekintete segítségért esdve az ura szemét keresi... És abból a szemből is lassan, bátortalanul, hivatlanul megindul egy ragyogó könnycsepp... és a kéz, a tékozló, bűnös és büszke kéz alázatosan kapcsolódik az asszony gyenge, fáradt kezére...

Két ajkról egyszerre száll a forró, kétségbeesett könyörgés az ágy fölött függő feszület felé:

— Irgalmas Isten, élet és halál Ura, könyörülj rajtunk!

Lázasan vergődik a kis test... Az angyalian szabályos arcot eltorzítja a kín... a két játékos kis kéz ijedten röpdös a takaró fölött...

— Édeske!... kicsi virágom!... jaj... Édeském...

A falióra nyugodtan üti a hármat... Ebben a pillanatban a vergődő kis test megnyugszik, a vad zihálás egyenletes pihegéssé csendesül és a gyermek gyenge mosollyal arcán elalszik... Mintha már tudná, hogy odafönt az Égben meghallgatták a kérését és hogy anyácska többé sohasem fog sírni.

H. Pap Ilus.

KULTURÁLIS ROVAT.

A közeledő téli hónapokkal ismét megkezdődnek az iskolánkívüli népművelés és a különböző kultúrális egyesületek munkálatai. A Kat. Akció kultúrális szakosztályai már a multban is figyelemreméltó működést fejtettek ki ebben az irányban. Az országos központ a Kat. Akció évi programmjának megfelelőleg ezúttal is meg fogja adni a részletes irányítást. A meglévő kereteket s lehetőségeket — amiket az iskolánkívüli népmívelés — és a már sok helyen létesített egyesületek, körök kultúrházak készen nyujtanak, ki kell haszálnunk a Kat. Akció eszméinek terjesztésére s programmjának gyakorlati megvalósítására. Szét kell osztanunk a városi sokrétegü társadalomban ép úgy, mint a falvak népében azokat az eszméket, amiket az idei országos katolikus nagygyűlésen a Kat. Akció országos elnöksége meghirdetett. Emlékül csak elhangzott szép szó, levegőbe kiáltott hang marad minden megnyilatkozás.

Ebben a kultúrális munkában az egyházmegyei központ is szíves készséggel áll az egyházközségek szolgálatára. — Abban a helyzetben vagyunk, hogy *több álló-kép filmsorozatot tudunk kikölcsönözni vetítőgéppel együtt. Kivánatra előadóról is gondoskodunk.* A birtokunkban lévő s rendelkezésre álló sorozat a következő előadás-anyagot tartalmazza: A Kat. Akció. — Az orosz egyházüldözés. — Ókori üldözések. — Katakombák világa. — Pálosok története. — Magyar szentek. — Róma. — Az egyháza építőművészek. — A szentmise. — Pápai állam. — A vatikán. — Szent Bonifác élete. — A csillagos ég. — Hiszek egy. — Parancsolatok. — A szentségek. — Az egyházi év. — Ezirányú megkereséseket tessék a Kat. Akció egyházmegyei igazgatójához intézni.

FONTOSABB TUDNIVALÓK.

A Katolikus Akció országos központi irodája: Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7. sz.

A Credo Egyesület megalakításánál szükséges utasításokat tartalmazó röpirat kapható a Credo Egyesületek országos központi vezetőségénél (P. Böle Kornél O. P. Budapest, VII., Szent Domonkos-u. 3. sz.)

A Pécsi Lelkigyakorlatos Otthon vezetősége: Pécs, Mátyás Flórián-utca 46. szám. Telefon: 34—34.

A Katolikus Akció ügyében az egyházmegyei igazgató (Györkös József Igimn. igazgató, Pécs) mindenkor a legszívesebben rendelkezésre áll. Telefon: 25—37.

A Katolikus Népszövetség országos központja: Budapest, IV., Veres Pálné-utca 9. sz.

„Pfarrbote" szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., Baross-u. 85.

Adjunk kiolvasott lapokat a Szent Antal Bazárnak. Onnan szét viszik a klinikákra a betegeknek.

Könyvek.

P. Csávossy Elemér S. J.: **Együtt a Mesterrel.** Korda kiadás 1935. Ára: 3 P.

A szerző ebben a most megjelent művében Jézus Szíve bensőséges és tevékeny tiszteletére akar megtanítani. Három hétre osztja be az elmélkedéseket és az alapvetés, lelki tisztulás, követés, egyesülés útján vezet el az apostoli lelkület megszerzéséhez. Jézus életét valósággal megjeleníti a szentírás szavaiból és lélektanilag megalapozva építi föl elmélkedéseit. Lelkigyakorlatot adók és végzők kézikönyvül használhatják Csávossy művét.

V. Lehodey—Müller: **Isten kezében.** Korda. 1935. Ára: 3 P 20 fillér.

A vízözön óta nem zúdult még ilyen általános nyomor a világra, mint éppen napjainkban — állapította meg Krisztus földi helytartója, a pápa — és azért különös szükség van annak megtanítására, hogyan kell az Isten szent akaratán megnyugodni. V. Lehodey könyve P. Müller Lajos átdolgozásában nagy segítségére lesz a jámborságot Istenért kereső világiak és szerzetesek számára. A könyvet a szentek életéből és írásaiból vett számtalan idézet teszi változatossá és értékessé.

P. Finn S. J.: **Merton Ada.** Korda. 1935. Ára: 1 P 20 fillér.

Merton Ada c. regény egy bájos, tisztalelkü kisleánynak érdekesen megírt áldozatos, térítő életrajza. A leányifjúsági irodalomban számottevő munka. Nagyon ajánljuk az ifjúságnak. Katolikus szülők ilyen könyvvel ajándékozzák meg gyermekeiket.

Rachmanova: **Gyermekkorom.** Budapest. 1935. Ára:

Alja Rachmanova első három kötet életrajzi naplójával meghódította az egész müvelt világot. Közvetlenség, könnyedség, a lélek nagyságának bámulatos megnyilatkozása, a szenvedések hősies elviselése, az új életkörülményekbe való öntudatos elhelyezkedés, az Istenben való rendíthetetlen hit nyilatkozott meg eddigi müveiben és mióta megismerték a rokonszenves szerzőt, egymásután tart különböző városokban előadásokat, mert mindenkit érdekel életrajza. Ez a most megjelent munkája egy színes csokor gyermekkorából. A gondtalan, játékos, vídám, de mégis kalandos ifjúság őszinte képe. A gimnáziumi élet sok érdekessége nagyszerüen egészíti ki a gyermekkor ragyogóan kék egét. Rachmanovának ezt a könyvét is sokan fogják elolvasni.

Szent Bernát hegyéről két év előtt Tibetbe vándorolt szerzetesek nemcsak zárdát és kórházat épitettek a rövid idő alatt, hanem megtéritették a vidék lakóinak élet- és vagyonbiztonságát állandóan fenyegető rablókat is. Hogy hány meg hány életet mentettek meg, azt csak a jó Isten tudná megmondani. Munkásságukat nem ütik nagydobra, nem kisérik hasábos lapközlemények.

*

Lord Simpill világhirü hadirepülő, az angol légügyi minisztérium által a japán, majd a görög hadsereghez kirendelt szervező, jelenleg Anglia első repülővállalatának főnöke konnersreuthi Neumann Teréz ismételt látogatója és csodás jelenségeinek tanulmányozója, katolizált. Aki oly sokat jár a magasban, megértette, hogy van valaki még magasabban is. Ehhez a magasságbelihez vezető útra Konnersreuth útján talált rá a világhirü hadirepülő lord!

A Nemzeti Ujságot és Uj Nemzedéket vasárnaponkint vagy mindennap házhoz viszik. Tetszés szerinti időközökben fizethető. Pécsett megrendelést felvesz Balázs Jenő hírlapirodája, Rákóczi-u. 40 1., Földes Béla hírlapíró, Könyök-utca 14., Telefon: 12—85. és lapunk szerkesztősége.

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Október minden napján este 6 órakor rózsafüzéráldás, 24-től kezdve ugyanazon időben Mór-áldások. **Okt. 3.** A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentséges körmenettel. **Okt. 4.** Első péntek. A szívőrségi ájtatosság a rózsafüzéráldás miatt elmarad. **Okt. 6.** Első vasárnap. Egész napos szentségimádás. **Okt. 11.** Szűz Mária anyaságának ünnepe. 9 órakor a Mór-kápolnában ünnepi szentmise. **Okt. 13.** Sajtóvasárnap. **Okt. 25.** B. Mór püspök ünnepe. 9 órakor ünnepélyes szentmise. **Okt. 27.** Krisztus királyságának ünnepe. **Okt. 28.** Sz. Simon és Júdás Tádé apostolok ünnepe. 9 órakor a Mór-kápolnában ünnepi szentmise.

Belváros.

Októberi áldások. Október hó egész folyamán este 6 órakor a plébánia templomban rózsafüzér ájtatosság lesz, litániával és áldással. Az utolsó rózsafüzér ájtatosság november 1-én, Mindenszentek ünnepén lesz, amelynek végeztével gyászistentisztelet lesz az elhunytakért.

Requiem a temetőben nyugvó elhunytakért. A központi temetőben nyugvó összes elhunytakért az ünnepélyes gyászmise a hónap második hétfőjén, október 14-én, reggel 9 órakor lesz a temetői Szent Mihály templomban megtartva.

Mindenszentek ünnepe a temetőben. Mindenszentek ünnepét megelőző 3 napon, október 29., 30. és 31-én reggel 9 órakor szentmise, délután pedig fél 5 órakor a tisztitótüzben szenvedő lelkekért ájtatosság lesz. A halottak emlékére felajánlandó gyertyákat kérjük a templom sekrestyéjében leadni, mert **úgy a templomban, mint a kriptában gyertyákat gyujtani szigorúan tilos.** Mindenszentek napján délelőtt 9 és fél 11 órakor szentmise, délután pedig fél 5 órakor szentbeszéd és gyászistentisztelet lesz az elhúnyt hívekért.

Szentmise Lisieuxi Sz. Teréz tiszteletére. Október 3-án, Kis Sz. Teréz névünnepén, valamint 17-én, reggel 8 órakor szentmise lesz a Mária oltárnál Kis Sz. Teréz tiszteletére!

Elsőpénteki szentmisék. Reggel fél 7 órakor énekes nagymise szentségkitétellel, 8 órakor csendes szentmise szentségkitétellel, 9 órakor pedig csendes szentmise van a belvárosi plébánia templomban Jézus Sz. Szíve tiszteletére.

Budai külváros.

Okt. 1-én kedden este 6 órakor kezdődnek az októberi ájtatosságok. **Okt. 4-én,** pénteken, 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **Este 8 órakor** a budai külv. kat. körben az egyházközség szervező bizottságának értekezlete. Tekintettel arra, hogy egy missziós nővér fog fontos előadást tartani, kérjük az asszonyszövetség minden tagjának és mennél több érdeklődőnek megjelenését. **Okt. 20-án,** vasárnap, a világmisszió céljaira gyüjtünk. Fillérekkel is sokat segíthetünk ezen annyira fontos célra. **Okt. 26-án,** szombaton, 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában.

A Mindenszentek templomában

Október hó folyamán egész hónapban, minden este 5 órakor a Mindenszentek templomában rózsafüzér ájtatosság lesz.

Nov. 1-én a templom búcsúnapján délelőtt 9 órakor ünnepélyes nagymise lesz, d. u. 5 órakor gyászistentisztelet az elhunytakért.

Szigeti külváros.

Október havában naponkint este 6 órakor rózsafüzér ájtatosságot tartunk. **Október 1—2—3-án** szent Ferenc Atyánk tiszteletére triduumot tartunk este 6 órakor szent beszéddel. A beszédeket Dr. Hajós György theológiai tanár tartja. Október 4-én **6—7—8 órakor** szent misék 10 órakor ünnepélyes nagymise. Este 6 órakor szentbeszéd, rózsafüzér ájtatosság, majd utána Szent Ferenc halálának emlékezete (Transitus).

Ugyancsak Szent Ferenc napjára esik az első péntek. **6—8** óráig Szentségimádás. **Október 3-án** Kis Szent Teréz napján este 6 órakor triduummal kapcsolatos szentbeszéd Kis Terézről, majd oltáránál rózsafüzér-ájtatosság. Kis Szent Teréz napjától minden szombat este 6 órakor litánia Kis Szent Teréz oltáránál Segítő Szent Szűz és Kis Szent Teréz tiszteletére.

Október 27-én vasárnap a III. rendiek szentmiséje lesz közös szent áldozással reggel 6 órakor. Délután fél 3-tól előljárósági gyülés, majd fél 4 órakor termi gyülés és 4 órakor templomi gyülés. Ujoncok oktatása 20-án d. u. 3 órakor lesz. Az új tagok (jelöltek) beöltözése ünnepélyesen 27-én lesz a templomi gyüléssel kapcsolatban.

Gyárváros

Okt. 4. Első péntek. ½8 órakor énekes szentmise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. **Okt. 6.** Rózsafüzér ünnep, templomunk felszentelésének évforduló napja. E napon van az évi, szokásos, egész napon át tartó szentségimádás az alább, külön cím alatt levő rend szerint. **Okt. 13.** Magyarok Nagyasszonya vasárnapja. Templomi gyüjtés a katolikus sajtó javára. **Okt. 20.** Templomi gyüjtés a pogány missziók javára. **Okt. 27.** Jézus Krisztus Király ünnepe. Az egész emberiség felajánlása Jézus Szentséges Szívének. **Okt. 31.** Mindenszentek ünnepének vigiliája, bőjti nap, de a húsféle megvan engedve.

Rózsafüzér litánia a gyárvárosi templomban mindennap d. u. ½6 órakor van (vasárnapokon is) október 1-től kezdve november 1-ig bezárólag.

Szentségimádás egész napon át, mint ez minden templomban szokásos, a Gyárvárosban október első vasárnapján, templomunk felszentelésének évforduló napján, ez évben október 6-án van. Szentségkitétel reggel 7 órakor, utána szentmisével. 8 órakor csendes szentmise rövid szentbeszéddel, 10 órakor szentbeszéd, utána — ½11 órakor — ünnepélyes énekes szentmise. Szentségvisszatétel az este ½6 órakor kezdődő rózsafüzéres litániával kapcsolatban lesz.

Nem mindegy, hogy mit olvasunk!

A legjobb lapokat olvassuk!

Napilapok:

Kitűnően szerkesztett, magas színvonalú napilap a **NEMZETI UJSÁG.** Egy hóra 2.80 P. — Mindenről gyorsan és olcsón tájékoztat a 4 filléres **ÚJ NEMZEDÉK.** — Népies irányú az **ÚJ LAP.** Egy hóra 1.40 P. — Hazánk legelterjedtebb vidéki napilapja a **DUNÁNTÚL.** Egy hóra 2.50 P.

Folyóiratok:

A katolikus értelmiség tudományos és irodalmi kincstára a **MAGYAR KULTURA.** Megjelenik havonta kétszer. Negyedévre 3 P. — Az aktiv katolicizmus bátorszavú folyóirata a **KORUNK SZAVA.** Megjelenik kéthetenkint. Félévre csak 3 P. — Irodalmával is elsőrangú a **KÉPES KRÓNIKA.** Rádió, színház, film, divat és kézimunka rovat. Heti lap. Negyedévre 3.80 P. — Tudományos folyóirat kiváló irodalmi szemlével a **KATOLIKUS SZEMLE.** Havilap. Egy évre 10 P. — Kiállításban, szerkesztésben, tartalomban megújult az **ÉLET.** Hetenkint jelenik meg és mégis csak egy pengő egy hóra. — Az összes hitbuzgalmi lapok között a legjobban van szerkesztve a **MÁRIAKONGREGÁCIÓ.** Megjelenik havonkint. Egész évre 3.20 P. — A **MUNKÁSIFJÚ** annyira érdekes, hogy nemcsak a tanoncok, hanem mindenki érdeklődéssel olvassa végig. Havilap. Egy évre 2.40 P. — A magyar falu kedvenc vasárnapi olvasmánya a **NÉPUJSÁG** és a németnyelvű **PFARRBOTE.** — Minden katolikus hetilapja **A SZÍV.** — A konstruktiv magyar szellem terjesztője és bátor harcosa a **FIATAL MAGYARSÁG.** Havonta jelenik meg. Évi előfizetése 2.40 P. — **ASSZONYOK-LÁNYOK** a katolikus nők folyóirata. Minden modern kérdésről havonkint tájékoztat. Egy évre 2 P. — **Lányoknak: NAGYASSZONYUNK.** Egész évre 5 P. — **Fiúknak: ZÁSZLÓNK.** Egy évre 5 P. — **Gyermekeknek: TÜNDÉRVÁSÁR.** Negyedévre 1.30 P.

Az igaz katolikus — katolikus lapot olvas.

Az összes katolikus lapok megrendelhetők: Katolikus Hölgyek Országos Sajtóegyesülete, Budapest, VIII. Horánszky-u. 20. sz. és Pécsett Inczédy Dénes-u. 2/2. sz.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy az 1935. évi előfizetési díjat most már okvetlenül küldjék be, mert különben kénytelenek leszünk a lap küldését beszüntetni.

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.
Géczy József, Várady A.-u. 9.

Cipészek:
Quintus Konrád, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Drogéria:
„Éden" drogéria, Király-u. 18.
Dr. Vámos drogéria, Városház-épület.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:
Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fényképész:
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:
Pécs-baranyai Hangya Keresztény Szövetkezet, Jókai-tér 11., Szigeti országút 70., Aidinger János u. 3., Kossuth Lajos utca 24. és Mecsekalja.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
Lehner János, Kossuth Lajos-u. 6.

Kalapos:
Kertész T. Király-u. 10.

Kesztyűk:
Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1

Könyv- és papírkereskedők:
Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Irógép, műszerész:
Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon
Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékáru:
Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:
Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:
Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:
Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütőde:
Benkovits, Deák-u. 15.

Szövet- és bélésáruk:
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Téglagyár.
Sándor-téglagyár. Irányi D.-tér 8.

Üveg, porcellán:
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Vaskereskedő:
Hamerli József, Király-u. 9.

Vegytisztítás és kelmefestés:
Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

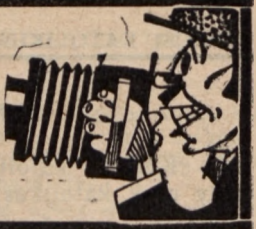
Villanyszerelés:
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Zongoratanítás:
Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:
Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Saját maga meggyőződhet róla, hogy legjobb napilapok a NEMZETI UJSÁG és UJ NEMZEDÉK. Csak az oktalan ember járat olyan lapot, amelyik nem az igazságért és közjóért, hanem — búsásan megfizetve — titokban és rejtve, de mindig következetesen egyesek, vagy egyes osztályok önző érdekeiért küzd.

Nagyittasson

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Régi fakult képről is garanciával készitünk nagyitásokat!

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fiókuzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.**

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassütemányeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek,törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. *TELEFON: 12-61.*

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ

Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Úri-divat

Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

Női-divat

DR. VÁMOS DROGÉRIA

Kozmetikai szalon,-
egészségügyi cikkek

PÉCS—VÁROSHÁZ

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-baranyai Hangya

Keresztény Szövetkezet

tagjainak 2% vásárlási visszatérítést és fennállása óta 5% osztalékot fizet.

Kitünő fajborok, naponta frissen pörkölt kávé valamint tea és rum különlegességek. Garantált jóminőségü női, férfi és gyermekharisnyák.

Aluminium edények!

Kossuth Lajos-u. 24. sz. alatti III. sz. fiókban TEXTIL osztály. Kék mosó 60 f. Szines mosó 72 f. Mosó delén 80 f. Mintás müselyem 98 f. Jóminőségü vászon 85 f. Ingzefir 95 f. Munkásnadrág 250 f. flanell takaró 440 f.

Iroda Tel.: 13-40. Jókai-tér 11. Főüzlet Tel.: 13-20.

I. sz. fiók Szigeti-országut 70. szám. TEL.: 13-02 sz. — **II. sz. fiók** Aidinger János-utca 3. sz. TEL.: 15-04 sz. — **III. sz. fiók** Kossuth Lajos-utca 24. sz. TEL.: 13-12. — **IV. sz. fiók** Mecsekalja. TEL.: 13-19.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon, mert ezzel a vásárlási VISSZATÉRITÉST NÖVELI!!

Rózsafüzér-különlegességek legnagyobb raktára. Ezüst cozin, alpacca, kókusz, gyöngyház öt és héttizedes rózsafüzérek legolcsóbo beszerzési forrása. Gyermekolvasók legnagyobb választékban itt kaphatók. — A szülők, iskolák és intézetek figyelmét felhivjuk iskolai cikkekkel dusan felszerelt raktárunkra. Füzetek, iró- és rajzszerek, festék- és körzőkészletek, tinták, tussok, radirgummik, ragasztók és ironok raktára. Töltötoll és csavarirón különlegességek speciális lerakata.

Szent Antal missziós NAPTÁR már kapható, ára 60 fillér.

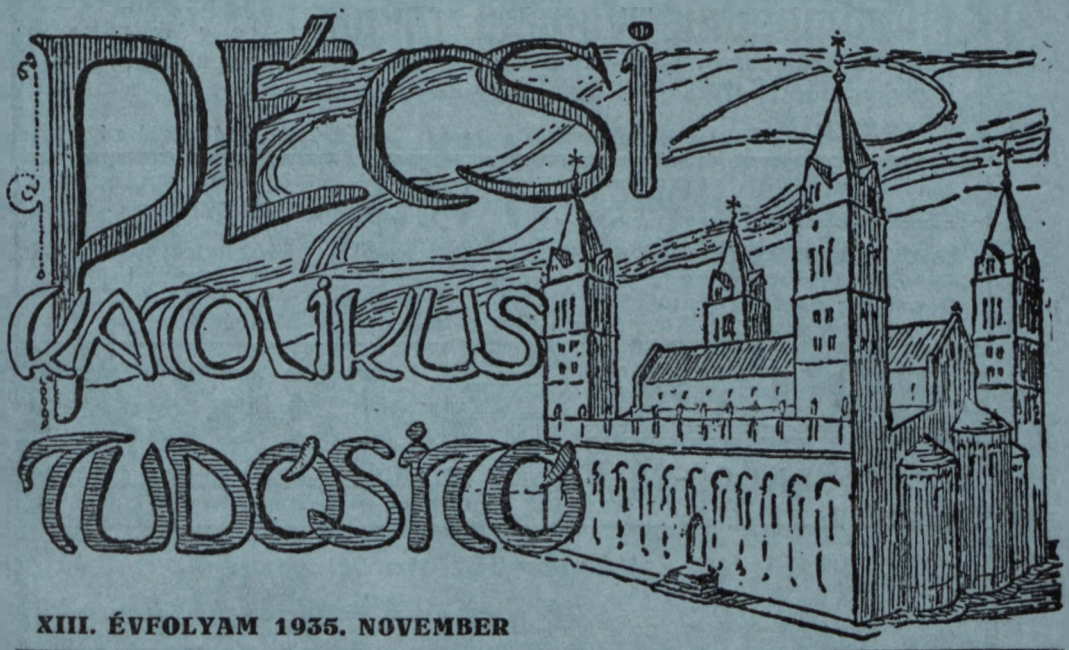
SZENT ANTAL BAZÁR

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35½ sz.

Telefon: 31—99.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIII. ÉVFOLYAM 1935. NOVEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Tiszteld a gyermeket! — *Gyermekáldás — istenáldás.* — *Világnézeti tanfolyam.* — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — HIREK. — KÜLFÖLD. — KÖNYVEK. — *Pécsi egyházközségek hírei.* — Hirdetőink szaknévsora.

Mindennemü nyomdai munkát, u. m. müveket, folyóiratokat, napi- és hetilapokat, bank- és üzleti nyomtatványok, meghivókat, névjegyeket, röpcédulákat stb. olcsón, gyorsan készit a

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R. T. Perczel-utca 42. Telefon 32-22

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyügyár és kesztyübőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyügyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon 21-30.
Kesztyübőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

LEGOLCSÓBB a Sándor-féle **TÉGLA**

KAPHATÓ: Irányi Dániel-tér 8. északi kapu, Basamalomnál és Majorossy I.-u. 6.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS-nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész ***Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.***

Dús választék kiváló svájci órákban Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Szinház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassütemányeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ

Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uri-divat

Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők. Fillérekért.

Női-divat

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

Dragila Antal

üveges és képkeretező

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS BLONDEL-KERETEKBEN

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József füszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

Kongreganistáknak árkedvezmény! Kongreganistáknak árkedvezmény!

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.

Elvállal elönyomást, montirozást, mindennemü kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Kézimunkaanyagok nagy választékban! cégtulajdonos: MUFICS ILONA okl. kézimunkamesternő.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 november 9 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

TISZTELD A GYERMEKET!

Bár a gyermek kicsinysége és gyengesége arra szolgál, hogy a felnőttnek jóindulatú támogatását és gyengéd segítségét váltsa ki, kedvessége és bája pedig egyszerűen lenyügözi a felnőttnek nemes hangulatát, mégis a gyermekkel való áldozatos foglalkozásnak, az igazi, komoly gyermekszeretetnek van egy komoly velejárója és biztosítéka, a gyermek iránti tisztelet.

A gyermektisztelet annyival több az egyszerű gyermekszeretetnél, amennyivel kevesebb ösztönös érzelmességgel és amennyivel több belátásos értékeléssel van átitatva. A gyermektisztelet hátterében a gyermek jogai, szunnyadó képességei, csodálatos lehetőségek lappanganak, homlokterében pedig a gyermek jövőjének körvonalai bontakoznak ki.

Szent kis Teréz édesatyja, Martin Szaniszló, kis királynőjének nevezte gyermekét, ami nem annyira becézgetés, mint inkább hódolat volt. Donna Pica, assziszi szent Ferenc édesanyja tüneményes álmokat szövögetett fiacskája felől: talán dalnok, talán lovag, talán uralkodó lesz! Leonidas vértanú mély tisztelettel csókolta meg alvó fiának keblét, azt suttogván: íme a Szentlélek temploma.

A gyermeknek természetadta és természetfeletti jogai és képességei azt a szent kötelességet hárítják reánk, hogy a kegyeletnek egy bizonyos színezetével és erejével közeledjünk feléjük és jogot tisztelő tapintatossággal, képességet megbecsülő körültekintéssel és lendülettel nyuljunk a gyermek lelkéhez, szelleméhez, érzelemvilágához. Ez a kegyelet elsősorban a szülők, de azután minden szülőhelyettes lelkületének sajátságos irányzata, mely megóvja őket egyrészt a türelmetlenség kisszerű szeszélyeitől, másrészt a túltengő lágyság bátortalan elnézéseitől. A kegyelet valamiképen a gyermekből kiinduló tiszteletnek a szülők és nevelők részéről a gyermekre való visszasugárzása a nagyokat megillető jogtöbbletekkel, de egyszersmind a nagyokat terhelő kötelességtöbbletekkel együtt.

Hogy mekkora tiszteletet érdemel a gyermek jövője, azt a hívő, egyházias érzületű és hazáját szerető felnőtt ember tudja csak igazságosan felmérni. Valamiféle úgynevezett nyárspolgári jövőbetekintés az egészségnek, elhelyezkedésnek és vagyonnak szűk keretein belül töpreng és emésztődik. Az emelkedett gondolkodású és érzésű felnőtt a gyermek földi boldogságának kiküzdésében inkább a jellemre és kegyelemre számit. és mindent alárendel a földi élet örök céljának.

A gyermeket tisztelni kell jogaiban, képességeiben, jövőjében!

—s.

GYERMEKÁLDÁS — ISTENÁLDÁS.

Dr. Waitz Zsigmond püspök egyik prédikációjában arról tárgyalt, hogy: *„A nép ereje a keresztény családokban rejlik."* — Ki ne helyeselte volna ezen mondást, mikor még egyházellenes államférfiak is ezt nyilvánosan bevallják: keresztény családok, azaz gyermekgazdag családok egy népnek legnagyobb kincsei. Ilyen családokból származnak a legjobb fiuk és leányok, nem pedig az egy, vagy két gyermeket bíró családokból, mert ezeket nem nevelik, hanem becézik, elkényeztetik, elrontják.

Felső-Sziléziában, Zahorce község temetőjében egy misszionárius van eltemetve. Tiz nyelvet beszélt. Sirhantja fölött egy lourdesi barlang emelkedik, az Immakulata lábánál rámában van elhelyezve, üveg mögött, az elhúnyt pap anyjának menyegzői mirtuszkoszorúja és alatta e szavak: *„Édesanyám, köszönöm neked, hogy nékem, tizedik gyermekednek belépését a világba meg nem akadályoztad."*

Népes családokból származtak a leghíresebb férfiak és nők. Garcia Moreno Ekvador nagy prezidense szüleinek 8. gyermeke volt, Stolz Albán, a híres iró és pap 16. gyermek, Rudigier, linzipüspök 8., bold. posszenti Ferenc, a 19. század szent Alajosa, 13. gyermeke volt szüleinek. Érdekes szinai sz. Katalin esete. Ez a domokosrendi apáca, egy posztófestő leánya, ki nem félt pápák és fejedelmek elé lépni és kötelességeikre figyelmeztetni, polgárháborukat megakadályozott és békét csodálatos módon létrehozott, szüleinek 25. gyermeke volt. Anyja pedig meghalt majdnem 100 éves korában. — Sz. Hofbauer Kelemen, redemptorista pap, Bécs nagy apostola, 12 testvérének legfiatalabbja volt. — Szent Hildegard 10., Kis sz. Teréz 9. gyermeke volt becsületes szüleinek. — A nagy természettudós Frauenhofer 10., Doerbeck híres festő 5. volt a gyermeksorban. — Lessing német költő 13., Händel 10. gyermeknek született. Haydannak 11 testvére volt. Károly osztrák főherceg, ki legyőzte Aspern mellett I. Napoleont, azzal dicsekedhetett, hogy 15 testvére közül ő volt az 5., Franklin Benjamin, egy szappanfőző fia — szüleinek 17. gyermeke volt. — Braziliában, Rio de Janeiro városában meghalt 1919 szeptember 8-án szentség hírében az Oltáriszentségről nevezett Mária nővér, özvegy volt, mikor belépett a kolostorba; családi néven Zelia Pedraivának hívták. Házasságának ideje alatt 12 gyermeket szült, kik közül 9 papi, vagy szerzetesi pályát választott és 3 meghalt. — Hogy egynéhányat említsünk: Werner Ernőnek 11, Dürer Albrechtnek 17, Brentano Kelemennek 11, Lojolai Ignácnak 10 testvére volt.

Lapozgassuk a régi vagy az új történet könyveit, azt fogjuk látni, hogy nagy férfiak és nagy asszonyok mindig sok gyermekkel megáldott családokból származtak, ritkán gyermekszegény családokból. És ez természetes is. Ahol több a gyermek, szigorúbban lesznek tartva, nem csinálnak belőlük ölebecskéket. Ilyen családban aztán a szülők követelnek gyermekeiktől engedelmességet, pontosságot, tanítják őket egyetértésre, szeretetre, előzékenységre többi testvéreik iránt. Igy képződik ezen gyermekeknek jelleme, feltéve, hogy az apa és anya gyermekeik nevelésében együttéreznek és maguk is vallásosak. Ilyenkor a gyermekek szüleiknek aranyos áldása. Ha ezeket a gyermekeket sikerül megmenteni a mennyország számára, mennyire fognak szüleiknek köszönni azért, hogy a világra hozták. Mily könnyű ilyen szülőnek a halála szemben olyanokkal, akik a gyermeket

még a születés előtt megölték s a gyermekdús szülőket kicsufolták és kinevették. Ez a vétek sokszor oka annak, hogy a szülők a templomot kerülik és a gyóntatószéket még inkább. De hát gyermekáldás igazán Isten áldása! De ez nagy áldozatkészséget kíván, persze ilyen nem terem olyan családokban, ahol vallási közömbösség, világi szellem uralkodik. *Ily nagy lelkek csak kereszt tövében, a tiszta szerény otthonban, a jó Istennel való békében virágozhatnak.*

Világnézeti tanfolyam.

Az Akció Katolika pécsegyházmegyei kultúrális szakosztálya érdekes tervet valósít meg, amikor főiskolai világnézeti tanfolyamot rendez és tudós tanárok előadásával világít meg eszméket és problémákat, hogy a kultúrális haladást és fejlődést szolgálja azok bevonásával is, akik már kikerültek az iskolák és főiskolák padjaiból és a napi munkától és gondoktól terhelten nincs idejük könyveket beszerezni, tanulmányokat folytatni, de viszont szükségét érzik, hogy a kultúra és a tudomány fejlődésével lépést tartsanak. De más célt is szolgál a november 6-án megnyíló és december 12-én záródó tanfolyam. A keresztény világszemlélet kialakítását is célozza. Az életnek, az eseményeknek, politikának katolikus szemüvegen át való szemléletét. Ez a katolikus életszemlélet Szent István óta sugározza erejét a nemzeti életbe és nemcsak jámborságot, istenfélő életet hirdet, hanem tisztességet és erkölcsöt a családi, társadalmi, politikai és az egész közéletben. Ennek a nemzeti jövőt jelentő aktív keresztényi életnek kiszélesítéséhez és állandósításához a tanfolyam során szellemi munícióval kívánja ellátni a hallgatóságot, természetesen magasabb nézőszempontból, tisztán tudományos alapon, a pártpolitika teljes kikapcsolásával.

Akik nem mulasztják el ezeknek az értékes előadásoknak látogatását, azok szellemi kincsekkel fognak gazdagodni.

Az előadások november 6-án, szerdán este 6 órakor kezdődnek a Pécsi Katolikus Kör dísztermében.

Az előadások rendje a következő:

November 6-án, szerdán: Vinkler János egyetemi tanár: A Quadragesimo Anno és a jog. — Vértesi Frigyes dr. teológiai tanár: Megismerésünk forrásai és a misztériumok hite.

November 7-én, csütörtökön: Krisztics Sándor dr. egyetemi tanár: A társadalmi irányeszmék katolikus értelme. — Hajós György dr. teológiai tanár: A természeti erkölcsi törvény.

November 13-án, szerdán: Tóth László dr. egyetemi rk. tanár: A középkori állam. — Gálos László dr. teológiai tanár: Az újkor lelke.

November 14-én, csütörtökön: Krisztics Sándor dr.: A társadalmi irányeszmék katolikus értelme. — Vértesi Frigyes dr.: Isten és a világ.

November 20-án, szerdán: Tóth László dr.: A középkori állam. — Hajós György dr.: A kinyilatkoztatott erkölcsi törvény.

November 21-én, csütörtökön: Krisztics Sándor dr.: A társadalmi irányeszmék katolikus értelme. — Gálos László dr.: Korunk lelke.

November 27-én, szerdán: Tóth László dr.: A középkori állam. — Vértesi Frigyes dr.: Krisztus és a kultúra.

November 28-án, csütörtökön: Schaurek Rafael dr. egyetemi tanár: Glosszák a házassági törvényhez. — Hajós György dr.: Az egyházi törvény.

December 4-én, szerdán: Ujsághy Pál dr. orvos: A sport története. — Kocsis László hittanár: A modern magyar katolikus irodalom.

December 5-én, csütörtökön Frigyér László dr.: egyetemi m. tanár: Az eugenika problémája orvosi megvilágításban. — Hajós György dr.: Az állami törvény.

December 11-én, szerdán: Ujsághy Pál dr.: A sport orvosi vonatkozásai. — Vértesi Frigyes dr.: Szellemi lélek és lélekvándorlás.

December 12-én, csütörtökön: Tóth László dr.: A középkori állam. — Gálos László dr.: Liszt Ferenc.

Az előadások mindenkor 6 órakor kezdődnek a Pécsi Katolikus Körben. Belépőjegyül a 20 filléres program szolgál.

APRÓSÁGOK.

Pompadour márkiné, XIV. Lajos bűntársa vihar alkalmával mindig egy gyermeket tartott maga mellett. Ugy gondolkodott, hogy az ártatlan gyermeket megőrzi az Isten a villámcsapástól s igy ő is megmenekül. — Hányszor mentik meg az ártatlan imádkozó gyermekajkak szüleiket nagy szerencsétlenségektől!

*

„Ilyeneké a mennyekország.“

Kis ostyákat készitek elő másnapra az áldoztatáshoz. Egymásután rakom bele az áldoztató kehelybe. Egyszercsak bejön a sekrestyébe egy papa kis fiával. Mig a férfival beszélek, észreveszem, hogy a kis gyermek titkon odalopózik, elveszi az egyik ostyát, nagy áhitattal megcsókolja és visszateszi. Itt valami tévedés van — gondoltam — és igyekeztem helyre igazitani: „Fiacskám, ez még nem szentostya, ebben még nincs benne a Jézuska“. — „Tudom, hittanárbácsi. de ha a Jézuska holnap belemegy , akkor már az én csókomat rajta találja.“

*

„Semmi sem öregiti úgy az embert, mint a hibái és elkövetett ostobaságai.“

Rachmanova.

*

Don Achille Ratti átutazott Mantován és miután elmondta miséjét a székesegyházban, megkérdezte az egyik szolgától: Fogad-e ilyen korai órákban a püspök?

— Minden órában fogad — volt a válasz.

Erre elment a püspöki palotába, fel az emeletre, de nem látott senkit. Mit volt mit tennie, kopogtatott az egyik ajtón és belépett. Szemközt találta magát a püspökkel.

— Miséztél már, fiam? — kérdezte Sarto püspök, s mikor meghallotta, hogy igen, kézen fogta a fiatal papot, bevezette a konyhába, kávét készitett és sajátkezűleg az ő jellemző kedves mosolyával, kiszolgálta vendégét.

Ki gondolta volna, hogy az a püspök, aki komornyiki teendőket végzett saját házában, később X. Pius pápa lesz és a pap, akit kiszolgált, ugyanazon a néven (XI. Pius) utóda Szent Péter Székében.

Figyelő.

A RESTAURÁCIÓ ELLENES MOZGALOMNAK világnézeti háttere is van. A kisantant s annak szabadkőmives prágai fészke a Habsburgok ausztriai visszatérését szerencsétlenségnek tartja. Ez a félelem a francia baloldali fronton is uralkodik, azokban a körökben, amelyek különös gyengeséggel viseltetnek Csehország és Szovjetoroszország iránt. Egy francia iró szerint két állam helyezkedik élesen szembe a Habsburg-restaurációval: Csehország és a hitlerista Németország. Ez a két állam még háborúra is el van szánva, hogy megakadályozza annak az erőnek Bécsbe való visszatérését, amely egyedül adhatja meg Ausztria valódi önállóságát. Ha ez a hagyományos hatalom ismét megjelennék Bécsben, olyan vonzóerőt gyakorolna az utódállamok katolikus szláv népességére és a hitleri újpogányság által zaklatott német katolikusokra, hogy az valóban egyaránt fenyegető volna úgy az istentagadó és kommunista pánszlávizmusra, amely felé most Prága vezetői fordulnak, mint a pángermanizmusra. Ugy látszik tehát, hogy aki ma Európában kereszténységellenesnek számít, akár fajvédő, akár hitlerista, akár marxista, vagy demokrata-szabadkőmives, az mind politikai dogmává teszi a Habsburgok ellen való gyűlöletet. Az ateista-szabadkőmives kisantant front és a párisi baloldali körök azért dolgoznak Schuschnigg megbuktatásán, mert ki akarják vonni Ausztriát Olaszország és a Vatikán befolyása alól, hogy e helyett a szociáldemokrácia révén Csehország és a szovjet felé vonzzák. A restauráció külföldi ellenségei tehát nemcsak a „békét", az elrablott területeket féltik a Habsburgoktól, hanem a pogányság és szabadkőmivesség ellenségét látják bennük ...

*

EGY LONDONI KLUBBAN PARFÖMÖZIK A KUTYÁKAT. Ugy látszik csak ez hiányzott az emberiség boldogságából. Majd egy igazabb és tisztultabb kornak a történetirója talán megütközik kissé a mi büszke felvilágosultságukon, talán felháborodik a művelt ember lelketlenségén és elvetemült vakságán: milliók pusztulnak éhen, milliók élnek az „embert" megszégyenitő életszinvonalon, millióknak az élete állandó kinpad és gyötrelem — de ugyanakkor az angol arisztokraták kutyáinak klubot alapitanak. Itt szórakoztatják, fésülgetik, becézik a hűséges, okos kutyuskákat s amig a klub személyzete az állatokkal bibelődik, addig gazdáik a szomszédos termekben szórakoznak. Hogy külön parfümöt készitettek a kutyák számára, azt csak helyeselhetjük. Legalább nem tévesztik össze egymást a klubban ...

*

„A KORRUPCIÓ MOCSARAINAK LECSAPOLÁSA és a kijárók tipusának kiirtása csak a szabadság, a demokrácia levegőjében lehetséges" — igy elmélkedik a Népszava egy sötét panamapör kapcsán. A korrupciót szerinte csak a „szociáldemokrácia forradalmian új politikai erkölcse" tudja kiirtani. Ahol a demokrácia, pontosabban a szociáldemokrácia uralkodik, ott hirből sem ismerik a panamát, a visszaélést, közéleti erkölcstelenséget, mert ott mindenütt és mindig tiszta képpel, tiszta lelkiismerettel kezelik a közvagyont a megközelithetetlen Cato-i jellemek: a marxista apostolok. A pártsajtó egyoldalúságra nevelt olvasói bizonyára elhiszik ezt az igazságot, annál is inkább, mert hiszen ők még sohasem olvasták kedvenc lapjukban, hogy vezéreik panamáztak volna. Ilyen esetet a Népszava egyszerűen nem ismer. De tárgyilagosan meg kell állapitanunk — nem a kapitalista rend, hanem az igazság érdekében, — hogy a marxista politikai erkölcs nem védi meg az embert a korrupciótól és a visszaélésektől, ha még ugy a tisztaság szigetének hirdeti is a Népszava uralmuk szinterét. Majdnem az öntelt dicsekvéssel egyidőben olvastuk, hogy az elszakitott Komárom demokrata, sőt szociáldemokrata polgármestere a szocialista és kommunista korrupciónak és erőszaknak micsoda szörnyű uralmát

teremtette meg Jókai szülővárosában. Hogy ült rá, mint prágai szempontból megbizható csehszlovák hazafi az ősi, szinmagyar város nyakára, hogy csinált a város bőrére, annak teljes anyagi romlásával tizenöt millió korona adósságot, milyen panamákat müvelt a városi közüzemeknél, hogy épittetett villát és kéjlakot magának a lopott közvagyonból, hogy dobálta ki a városi üzemekből a magyar munkásokat, szóval mennyire marxista szellemben müvelte a demokráciát, s közéleti tisztaságot. Százharminc oldalas vádirat bizonyitotta be Csizmazia elvtárs tehetségét, érdemeit és marxista erkölcsét.

*

IGEN ÉPÜLETES PÉLDÁIT LÁTTUK a szocialista gazdálkodásnak a szomszédos Ausztriában, amikor a marxisták uralkodtak a tisztaság szigetén. Talán a jól értesült Népszava is hallott valamit — ha nem is irta meg — Breitner elvtárs milliárdos proviziójáról, a bécsi proletár elvtársak fejedelmi villáiról, a linzi polgármester közpénzen vásárolt luxus autójáról, amelyen az éjjeli mulatókat látogatta. Bizonyára tudomása van a Népszavának arról is, hogy a Bécs mellett levő Schwechat város egész vezetőségét letartóztatták, mert valósággal kifosztották a községi pénztárt magán- és pártcélokra. És „véletlenül" a becsukott város atyák egytől-egyig a szabadságnak és demokráciának hétpróbás marxista vezérei voltak. A marxista politikai erkölcs Kunfiék uralma alatt hazánkban is bemutatkozott a maga leplezetlen mivoltában. De később is történtek a demokrácia levegőjében bizonyos dolgok a vezérelvtársak körül, amiről a Népszava hallgat, mint csuka a vizben. S ha a budapesti kir. törvényszék hites könyvszakértője, Kuntner Róbert meg nem állapitja az elvtársi pénzkezelés némi szépséghibáját, bizony a Népszava soha fel nem világositja bennünket. „Alapkő könyvelését — mondja a hites szakértő — már 1927-ben meghamisitották és hibás könyveléssel mutattak ki 267.000 pengő tiszta hasznot, holott a valóságban több mint 962.000 pengő volt a hiány, amely összeg az üzletrészekkel együtt 1 millió 229 pengőre nőtt. Tehát az 1927-ben elveszett összeget 1 millió 229 pengőre tehetjük."

„Az Alapkő vezetői — folytatja tovább a szakértői jelentés — egész természetesnek tartották, hogy a Magyarországi Épitőmunkások Országos Szövetsége fizesse a hiányzó összegeket és még annyi fáradságot sem vettek maguknak, hogy ezt a tényt a könyvekbe bevezessék." Csodálatos, hogy a Népszava a marxista politikai erkölcs eme kilengéseiről nem tájékoztatja hüséges előfizetőit. Pedig bizonyára érdekelné őket, hogy miként gazdálkodnak a vezérelvtársak a munkások fillérreivel ...

NYILAS PÉTER.

Ferences atyák tartottak missziót a faluban. A szomszéd községbeliek is eljöttek és annyira kérték a pátereket, jöjjenek el hozzájuk is. Miután plébános is csatlakozott a kéréshez, a páterek elmentek. Mialatt kocsin a falu felé igyekeznek, az egyik atya megkérdezi a kocsist.

— Aztán mondja csak kend, mi a maguk falujának a legnagyobb hibája?

— Hát az szentatyám, hogy a gyerekek megverik a szüleiket.

A páter nem felelt rá semmit, de amikor először lépett a szószékre, igy kezdte a beszédet:

Kedves testvéreim! hallom, hogy a ti falutokban a gyermekek megverik szüleiket. Szörnyű nagy bűn ez, de megérdemlik. Mert aki nem tanitja meg gyermekeit a tizparancsolatra, nem tanitja meg Isten tiszteletére, az nem kivánhatja azt sem, hogy gyermekei őt tiszteljék, szeressék!

*

„Bármit beszéljenek is a természet szépségéről, az emberi szenvedélyekről, a bűn szépségéről, — semmi sem ér fel a lélek tisztaságával, amely mindig újra és újra térdre fogja kényszeriteni az emberiséget."

Rachmanova.

Hirek.

Az Emericana korporációi október 14-én tartották közös összejövetelüket a Legényegyletben *Scipiades* Elemér dr. nagyprior elnöklete alatt. Az évadnyitó gyülés előadója *Nyisztor* Zoltán, a Magyar Kultúra szerkesztője volt. Előadásában megmutatta a katolicizmus modern feladatait és eszközeit. Ezek között elsőnek az előadó a katolikus világnézet minél szélesebb alapon való *meghirdetését* jelölte meg. Amikor — mondotta — a világ a tömeghatás leggrandiózusabb eszközeit találja fel és veszi igénybe, mi még a legkezdetlegesebb eszközöknél tartunk. Amikor film remeg és rádió rezeg a világ szemén és fülén állandóan és a tudatos reklám szinte ördögi büvészetével folyik a csábítás, mi még a zárt templom nagyon is korlátolt lehetőségeivel akarunk megelégedni. Hát csak az üzleti szimat lehet olyan élelmes, hogy mindenben azonal a profit szagát megérezze és nem lehetne már egyszer az Istenért való buzgóság is annyira éber és szemfüles, hogy a világnézeti használhatóság lehetőségeit is megérezze? Nemcsak azzal szolgáljuk az Isten országát, ha senkitől sem érintett magány boldog perceiben szövögetjük magunknak az erény koszorúját, hanem azzal is, ha fáradságot és harcot, vihart vagy akár földrengést is vállalunk. Kellenének végre a katolicizmusnak nyugtalan emberek is, akik nemcsak a minden idegizgalomtól távól álló élet békés nyugalmát választják, hanem a harcok, kockázatok, sebesülés vagy elbukás rizikóját is vállalják.

— A keresztény világnézet második hódító fegyvere *a példa* kellene, hogy legyen. Ameddig az evangélium igazságai csak írott malasztok és nem gyakorlatilag átélt példák, csak iskolákat alapíthatunk, de a világot át nem formálhatjuk. Hogy akarunk új és tisztultabb világot teremteni, ha ugyanazok a bűnök és szenvedélyek ásnak alá bennünket is, mint a nagy világot? Egyénileg talán jó, de a tömeghatás szempontjából hatástalan, ha az istenhívő és az istentagadó között csak az a különbség, hogy az egyik a lopást és gyilkosságot meggyónja, a másik pedig nem.

— Harmadik modern hódító fegyvernek a katolicizmus számára a *szocializmus* kínálkozik.

Ez a világ nem tehet róla, hogy a szociális kérdés a fejére nőtt és felgyujtotta felette a házat. Nem kérdi, hogy a tüzoltók honnan jöttek és mi a multjuk, csak a tüzet akarja kioltva látni. Jegyezzük meg hát magunknak, hogy ez a század megváltójának és vezetőjének, urának és istenének is azt fogja elfogadni, aki neki a lidérccé nőtt szociális kérdést megoldja. Valamikor az Isten lett kenyérré, ma az emberek szemében a kenyér lett Istenné. Aki kenyeret fog nyujtani a mai kenyértelen világnak, ahhoz fog szólni tartósan és egyetemlegesen a mai kor Miatyánkja. *Ha a pápa merte egy új gazdasági rend lehetőségét meghirdetni és irányelveit megmutatni, merje hát végre félelem és fenntartás nélkül a magyar katolicizmus is ezt a szerepet vállalni.*

A pálos-templom alapkőletétele november 3-án, vasárnap délután 3 órakor lesz a Mátyás Flórián-utcában. A szertartást *Hanuy* Ferenc prelátus-kanonok végzi a *Szeráfi Kórus* énekszámainak kíséretével. A szentbeszédet *Hajós György* dr., theol. tanár tartja. A templom 800 személy befogadására készül a pálos telek déli részén, a magaslati utvonal mellett, úgyhogy szembe fog nézni a fölfelé emelkedő Mátyás Flórián-utcával s ezáltal nagyban emeli a környék szépségét. — Ezzel kapcsolatban ki kell emelnünk *Hollósy Endre* ny. MÁV. főfelügyelő érdemeit, aki állandóan sokat fáradozik a Pálosok érdekében. A multkori számunkból sajnálatos tévedés folytán kimaradt az a rész, mely a dombovári nők máriagyüdi zarándoklatával kapcsolatban az ő nagy szabású beszédét ismerteti.

Igazgatótanítói kinevezés. Virág Ferenc megyéspüspök Szulló József tekercsi kántortanítót érdemeinek elismeréseül igazgatótanítóvá nevezte ki.

Uj címzetes apátok. A Megyéspüspök Braun István mágocsi plébánost, Györkös József leánygimnáziumi igazgatót és Kelemen Andor dr. pécs-belvárosi plébánost címzetes apátokká nevezte ki.

A baptisták munkája. Panasz érkezett hozzánk, hogy a baptisták sokat kellemetlenkednek katolikus családoknál. Mindenáron rájuk akarják sózni kiadványaikat, röpirataikat és szentirásukat. Utóbbi időben különösen a vasutasokat és postásokat molesztálják. Mi meg vagyunk győződve, hogy derék vasutasaink és postásaink, akik mindig híresek voltak sziklaszilárd katolikus meggyőződésükről — nem fognak beugrani ilyen propagandának.

A Sokgyermekes Családok Szövetsége. Az idei országos katolikus nagygyülés impozáns keretek között „Krisztus és a gyermek" célkitüzés jegyében folyt le. A gyermek, mint a jövő igérete, hordozója mindenkinek szívéhez közel áll. — De csak akkor lesz a gyermek a jövő biztos záloga, ha Krisztus útján jár. A gyermek sorsa azonban elválaszthatatlan attól a családtól, amelyben él. — S így a gyermek nagy programmgondolata belekapcsolódik szervesen a család védelmébe. — Ebből az elgondolásból kiindulva merült fel az a terv, amelylyel mint kezdeményezők a budapesti egyházközségek már foglalkoztak, hogy *meg kell alakitani a Sokgyermekes Családok Szövetségét.* — A cél az, hogy a szövetség által azokat a családokat, akik Isten akarata szerint vállalják az Isten áldást a gyermekben, tömörítsük, összefogjuk, erősítjük bennük a keresztény szülői öntudatot, a helyes nevelés munkájában nekik irányítást adjunk — s nemcsak erkölcsileg, hanem *anyagilag is támogassuk őket.* Ezek a családok a magyarság igazi erőforrásai s így megérdemlik, hogy a társadalom, a nemzet, a haza, a kormány, az államhatalom segítsen rajtuk, tisztelettel tekintsen reájuk s őket védelembe vegye. Sajnos a romlott közszellem ma megfélemliti, megszégyeniti s kicsufolja azokat, akik Isten törvényei szerint vállalják a gyermeket. A gyermektelen házasok ezzel szemben sok előnyt élveznek. — *Egyik legkiáltóbb igazságtalansága ez a mai életnek.* — Ezen változtatni s a sokgyermekes családoknak jogait kivívni lesz feladata a *Sokgyermekes Családok Szövetségének.* Örömmel köszöntjük a gyakorlatilag fontos s üdvös gondolatot, csak minél előbb meg kell valósítani a tervet, elsősorban az ország fővárosában, a vidék pedig siet majd csatlakozni, hogy egységesen szervezett táborrá egyesüljenek azok a családok, amelyek a nemzet fenntartói.

A ciszterci rend pécsi Nagy Lajos gimnáziumának új épületét fényes ünnepségek között szentelték fel okt. 15.-én. — A magyar kultúra és a szeretet nagy ünnepe volt ez a nap; — annak a szeretetnek az ünnepe, amely a magyar ifjúságért lángol a nemes ciszterci rendben. A házavató ünnepségen Werner Adolf zirci apát és Hóman Bálint kultuszminiszter mondottak beszédet. A házszentelést Virág Ferenc megyéspüspök, Werner Adolf zirci apát és Bitter Illés clairveaux-i apát végezték.

A Katolikus Karitász „Kis Szent Teréz családi házának" javára október 22-én dr. Kelemen Andor, belvárosi plébános személyes tapasztalatai alapján vetített képes előadást tartott a Park-mozgóban Oroszországról. Az előadás tiszta jövedelme 272 P volt. Örömmel állapitjuk meg ezt az eredményt, mert a Karitász Központ, bár nagy feladatok előtt áll, — sajnos — a lehető legszükebb anyagi eszközökkel rendelkezik.

A Nemzeti Ujság az új gazdavédelmi rendeletekkel kapcsolatosan **állandó gazdatanácsadói irodát** tart fennt, amely a Nemzeti Ujság előfizetőinek s olvasóinak teljesen díjtalanul rendelkezésre áll. — Válasz bélyeggel ellátott levélben forduljon a Nemzeti Ujság szerkesztőségéhez (Bpest, V. Honvéd.-u. 10.), ahol ügyét legsürgősebben elintézik.

Szebény község lakossága meleg ünneplésben részesitette szeretett plébánosát, Takács Mihály püspöki tanácsost abból az alkalomból, hogy 25 éve működik mint lelkipásztor a községben. A megyés püspök üdvözlő leiratát s a kerület papságának együttérzését Perényi Pál dr. esperes tolmácsolta.

Külföld.

Rovatvezető: ESZKÁ.

Vélemények — nyilatkozatok: **Tsang-Kai-Sek** kinai tábornok, aki a nankingi kormány tulajdonképeni feje, irányítója, márciusban magához kérette a kat. és prot. missziónáriusokat. A generalissimus kifejtette előttük programmját: az európai nemzetek példájára új alapokra fektetni, fokozottabb kultúrális nívóra, erőteljesebb aktivitásra, civilizációra lendíteni a kinai birodalmat. Kérte a misszionáriusokat, hogy szóval és munkájukkal támogassák eme szándékában. Segítsenek — mondotta — főleg a kommunizmus elleni harcban és az opium szenvedély leküzdésében. Hogy feladatomat megoldhassam, szükségem van a missziók és misszionáriusok közreműködésére, mert az ő kezükben olyan erkölcsi erő központosul, melyet máshol hiába keresek. A tábornok szavaiból kicsendül az a meggyőződés, hogy a kinai birodalmat megrázkódtatásaiból és örökös forradalmaiból, melyek az elmult esztendőkben napirenden voltak, csak a ker. eszmék tudják kiszabadítani. Érdekes, a generalissimus valamikor ker. ellenes programmnak volt a zászlóhordozója. Kérlelhetetlenül harcolt az európai imperialismus és a ker. vallás ellen. Fanatikus ellensége volt a misszionáriusoknak. Abban az időben rengeteg missziós telepet fosztottak ki és sok jezsuita misszionáriust mészároltak le. A bolsevizmus úttörőjét látták benne. De mikor hatalomra került, azonnal megváltoztatta véleményét. Most tűzzel-vassal a bolsevizmus ellen fordult. És belátta, hogy ennek terjeszkedését a vallási erők igénybevétele nélkül megakadályozni nem lehet. Ezért kéri munkájához a kereszténység segítségét. A misszionáriusok természetesen biztosították legmesszebb menő támogatásukról.

P. Ducharme, Hudson Bai apostoli vikáriusa elvitt egy eszkimót, aki katolizált, Churchillbe, a vikáriátus egyetlen civilizált helyére. Az eszkimó mindent megcsodált: a fülsiketítő zajt, a pazar kirakatokat, a fényreklámokat, a vasútat, a száguldó autokat, a kifestett arcú nőket. Mikor mindezzel betelt, a természet gyermekének megdöbbentő egyszerűségével ezeket mondotta: A fehérek nagyon ügyesek. Magas házakat tudnak építeni. Az ember megszédül még mielőtt megjárta volna őket. Sőt házakat — melyek nem olyan magasak ugyan, de igen hosszuak — vasrudakon járatnak. Olyan nagy kanalaik vannak, hogy a földet és tengert is kikanalazhatják. Tüzet csinálnak, melyet nem lehet látni üvegekbe is befogják és ezzel világítanak. Sok mindent tudnak. Nagyon okosak. Sok szépet láttam, csak egyet nem. Nem láttam imádkozni az embereket. Mi Iglulikban nem tudunk annyit, mint a fehérek, de többet imádkozunk és boldogabbak vagyunk... Ez az: „Mi többet imádkozunk és boldogabbak vagyunk." Mennyire megszégyeníti ez az egyszerű lélek a modern Babilon rabszolgáit, a haladás rajongóit, civilizáció imádóit, a mammut tisztelőit. Ez a derék eszkimó mindenütt csak plebejuszi hajszát, tülekedést, tempót, gázolást, elgánosolást látott, de igazi kereszténytet keveset. Valamiképen megérezte, hogy ezek a boldogságért rohanó „civilizáltak" túlkiabálnak, túlüvöltenek valamit: a lélek béke, jóság, összeszedettség utáni vágyát...

Nemzetközi-e az Egyház? Ujságokban gyakran olvashatunk — írja a „Katolischen Kirchenblatt" — nemzetközi orvos kongresszusokról, nemzetközi sportünnepélyekről. Részletesen felsorolják a nemzeteket, melyek itt képviseltették magukat. És büszkék, ha sokan jöttek el. Ezen senki nem ütközik meg. Néha az Egyházról is azt mondják: nemzetközi. De ezt már valami olyan keserűséggel, elfintorított arccal, megvetéssel. Ezen már megütköznek. Ez már fáj nekik. Szemére vetik az Egyháznak, ha nemzetközi, mert — szerintük — nem elég magyar, nem elég német... Erre azt feleljük: az Egyház minden népé, minden nemzeté. Krisztus minden fajú emberért alapította. Az Egyház világot átölelő, universalis. Vagy ami ugyanazt fejezi ki — az Egyház katolikus.

És ebben a meghatározásban már bentfoglaltatik, hogy több mint internationalis... Nem haragszunk a napra azért, mert Oroszországban előbb kel fel, mint nálunk. Nem vetjük el az 1×1-et csak azért, mert Angliában is 2×2 = 4. Nem haragszunk a Zeppelinre, mert Délamerikába is elrepül. Be kell tehát ismerni, hogy vannak igazságok, javak, berendezések, melyeket nem lehet országhatárok közé szorítani. És ezek közé tartozik a kat. vallás. Nem lesz rosszabb ezáltal. Ellenkezőleg ebben rejlik mindeneket felülmúló nagysága, mindeneket átjáró ereje... Az Egyház egyetemes és mégis a kat. élet egészen más Sziléziában, mint a Rajna partján, más Münchenben, mint Berlinben, más Magyarországon, mint Japánban. Németországban német színezetű, Olaszországban olasz temperumentumu... Ezt jó lesz meggondolni azoknak, kik értelmetlenül beszélnek és nyilatkoznak a „nemzetközi" Egyházról.

Mundus vult decipi. A könnyen hívők úgy látszik még nem vesztek ki teljesen. Az embereket még mindig könnyen fel lehet ültetni. Még mindig sokan vannak, kik bedőlnek a szemfényvesztőknek. Lengyelországban pl. egy vállalkozó szellemű kereskedő kihasználva a világűrrakéta szenzációját, jegyet adott el a holdba. Párisban egy alkimista azt állította, hogy gyémántot tud előállítani. Egy sereg néző szemeláttára közönséges forrasztó edényben összekevert viaszt, faszenet, szódát, és más olcsó anyagot. Ezt a keveréket aztán tűzre tette. Lehülés után mindenki meggyőződhetett róla, hogy az edény alján egy csiszolatlan több karátos gyémánt csillog. És elhitték. Ó az ember sok mindent elhisz! Csak később, mikor már akadt néhány pénzes ember, ki tőkét ajánlott fel a találmány kiaknázására, sült ki, hogy a titokzatosan előállított gyémánt már előzőleg ott volt az edényben viaszréteg alatt. Rengeteget keresett az az ember is New Jersey-ben, aki palackba fojtott napfényt árúsított. A lakásban az ember egy kapcsoló segítségével kiüríthette, kiengedhette és teljesen pótolta a villanyvilágítást. Az önzetlen feltaláló eleinte mindig csak kis összeget kért, hogy hetek mulva újból napsugarat szoríthasson a palackokba. És az emberek hittek. Ó az ember sok mindent elhisz! Csak szenzáció legyen!... A csalók, szemfényvesztők lelkiismeretlenek, a csalások veszélyesek is lehetnek, ha beteg lelkek, szenvedő emberek kétségbeesését használják ki. A leggyakrabban rádiumtartalmú gyógyszerekkel szedik rá a hiszékeny közönséget. Kiszámították, hogy az amerikai publikum tizszer annyi pénzt ad ki rádiumra, mint amennyi a készlet Amerika összes kórházaiban és intézeteiben.

FONTOSABB TUDNIVALÓK.

A Katolikus Akció országos központi irodája: Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7. sz.

A Credo Egyesület megalakításánál szükséges utasításokat tartalmazó röpirat kapható a Credo Egyesületek országos központi vezetőségénél (P. Böle Kornél O. P. Budapest, VII., Szent Domonkos-u. 3. sz.)

A Pécsi Lelkigyakorlatos Otthon vezetősége: Pécs, Mátyás Flórián-utca 46. szám. Telefon: 34—34.

A Katolikus Akció ügyében az egyházmegyei igazgató (Györkös József Igimn. igazgató, Pécs) mindenkor a legszívesebben rendelkezésre áll. Telefon: 25—37.

A Katolikus Népszövetség országos központja: Budapest, IV., Veres Pálné-utca 9. sz.

„Pfarrbote" szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., Baross-u. 85.

Könyvek.

Dr. Tóth Tihamér: **Hiszem az örök életet.** Bpest. 1935. Ára: 10 P.

Öt évvel ezelőtt kezdte meg a hírneves szerző és szónok a Hiszekegyről tartott sorozatos szentbeszédeit és öt hatalmas kötetnyi prédikáció a szónál maradandóbb bizonyítéka az elhangzott beszédek sikereinek. Az örök életről, a keresztény reménység és bizakodás alapjáról és az utolsó dologról 16 beszédet mondott, míg a kötet második részében 17 szentbeszéd van a keresztény házasságról. Szinte fölösleges munkát végeznénk, ha ismételten Tóth Tihamér beszédeinek dicséretébe kezdenénk. A legszebb dicséretet azok nyújtják a szerzőnek, akik a rádión keresztül és könyveiben nemcsak a kíváncsi ember érdeklődésével, hanem a hit vigasztalásainak őszinte keresésével szívják magukba az evangélium bölcsességét. Ez a hatalmas hívő sereg legyen jutalom, dicséret és hála az ötesztendős apostoli munkáért!

Perlaky Lajos: **Emberek és ideálok.** Bpest. Egyet. Nyomda. 1935. Ára: 3 P.

Alig egy esztendővel ezelőtt jelent meg a szerzőnek *„A ma életművészete"* c. könyve és most a mai élet megkapó keresztmetszetét rajzolja meg újabb munkájában. A ma életművészetében a szebb, nemesebb, krisztusibb életre akar nevelni és míg életbátorságot csöpögtet az elfásult modern ember lelkébe, ügyes kézzel, az élet bámulatos ismeretével vezeti be olvasóját a boldogabb élet titkaiba, részleteibe. Az emberek és ideálok c. most megjelent könyvében drámai erővel szemlélteti korunk vallási és erkölcsi válságát, különösen a nők helyzetét ebben a lelki vajudásban, de életszabályokat és tanácsokat is ad, hogy a válságot szerencsés kézzel oldjuk meg, elsősorban mindnyájan a saját egyéni életünkben. Minden felnőtt katolikusnak el kellene olvasni Perlaky könyveit.

Dr. Kárpáti Pál: **Szent Vince a szeretet apostola.** Bpest. Ára: 2 P.

A cím mindent megmagyaráz. Az irgalmasnővéreket mindenki ismeri és áldásos munkájukat az egész világ tapasztalja. Illő, hogy megismerjük a nagy rendalapítónak, a szegények atyjának Szt. Vincének az életrajzát is. A 224 oldalas és több képpel illusztrált könyv nagyszerű rajzát adja szt. Vince (1576—1660.) életének és kora társadalmának.

Puskásy Pál: **Árpádházi Boldog Kinga.** Ára füzve: 60 fill. Kötve: 2 P.

Kevesen ismerik B. Kingának — IV. Béla magyar király leányának, B. Jolán és B. Margit nővérének, valamint szent Erzsébet unokahugának — életrajzát. Pedig a XIII. század sok nemes vonása, vallás-erkölcsi emelkedettsége, a szentéletű királyi család fönséges képe ragyog elénk B. Kinga életéből. A tatárok háromszoros betörése, az új honalapítónak IV. Bélának nemzetmentő szerepe szorosan összefügg B. Kingának áldozatos életével, kolostori önmegtagadásaival, aki így siet szeretett hazája mentésére.

Ujonnan megjelent könyvek:

Dr. Noszlopi L.: *Jellemlátás és jellemigézés.* Szt. István Társulat kiadása. Ára: 4 P 50 fillér.

Dr. Rusznyák Gy.: *Faluvédelem.* Szt. István Társ. kiadása. Ára: 2 P 30.

Dr. Lippay L.: *A protestantizmus.* Szt. István Társ. kiadása. Ára: 4 P 20.

A lelkiélet kis könyvei sorozatban: Avancinus M. S. J.: *A tanító és csodatevő Jézus. A megdicsőült Jézus. A szenvedő Jézus.* Ára: kötetenkint: 1 P.

Papini: *Dante.* Ára kötve: 5 P 40.

A fenti könyvek kaphatók a Szent István Társulat könyvkereskedésében és minden kat. könyvkereskedésben!

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Nov. 1. Mindszentek ünnepe. Egész nap ünnepi rend. Első péntek. Este 6 órakor szentbeszéd, utána utolsó rózsafüzéráldás, majd gyászistentisztelet a megholtakért. **Nov. 2.** Halottak napja. 9 órakor ünnepélyes rekviem. **Nov. 3.** Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. **Nov. 4.** 9 órakor rekviem az elhunyt pécsi püspökökért. **Nov. 5.** Szent Imre herceg ünnepe. 9 órakor ünnepi szentmise. **Nov. 6.** 9 órakor gyászmise az elhunyt kanonokokért. **Nov. 7.** 8 órakor votivmise a Corpus Christi-kápolnában szentséges körmenettel. 9 órakor rekviem az Egyház elhunyt jótevőiért. **Nov. 13.** 9 órakor ünnepélyes szentmise a trianoni békeszerződés ratifikálásának évfordulóján a hazáért. **Nov. 20.** II. Ottó örökös király születésnapja. 9 órakor főpapi szentmise a hazáért.

A litániák a székesegyházban nov. 2.-tól este 5 órakor lesznek.

Belváros.

Szentmisék a temetői templomban. — Halottak napján reggel 9 órakor szentmise lesz a temetői Szent Mihály templomban, a szokásos második hétfői mise pedig november 11.-én délelőtt 9 órakor lesz megtartva. — **Karácsonyi vásár a szegények felsegélyezésére.** — Tizenkettedik alkalommal rendezi az Iparos Asszonyok Kongregációja a szegények felsegélyezésére a Legényegylet nagytermében műsorral egybekötött karácsonyi vásárát. A kongregáció vezetősége ezúton is azzal a kérelemmel fordul a kongregáció jótevőihez, hogy tombolatárgyak s élelmiszerek küldésével szíveskedjenek a vásár sikerét előmozdítani. — A karácsonyi vásár és tombola december 1.-én reggel 10 órakor nyílik meg.

Elkészült a Karitász ház. — Az az akció, amelyet két évvel ezelőtt kezdett meg az egyházközség vezetősége, hogy egy szegénysorsú sokgyermekes család részére L. Kis Teréz tiszteletére egy családi házat építsen fel, befejezést nyert. A két nagy szobából és megfelelő mellékhelyiségekből álló lakás elkészült s még ebben a hónapban beköltözhető lesz. A ház építésének befejezéséhez adományokat köszönettel fogad a belvárosi egyházközség.

Budai külváros.

Nov. 1-én, pénteken, Mindszentek ünnepén ¾ 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. Gyóntatás ½ 6 órától, és előtte csütörtökön délután ½ 6 órától. Este 6 órakor gyászistentisztelet rózsafüzér ájtatossággal. **Nov. 2-án,** szombaton, halottak napján, ¾ 7 órakor gyászmise meghalt hőseinkért. ½ 8 órakor az összes meghalt hívekért. 8 órakor az iskolások csendes szt. miséje. ½ 9 és 9 órakor csendes szt. mise.

A temetői kápolnában 9 órakor csendes gyászmise. **Okt. 31-én,** csütörtökön, vigiliai böjt egyszeri jólakással, de húsfélét enni szabad. **Nov. 13-án,** szerdán, ünnepélyes szt. mise a hazáért. **Nov. 30-án,** szombaton, újhold szt. mise 6 órakor a havi kápolnában. Akik novemberben minden nap valamit felajánlanak a szegény lelkekért, és egyik napon szentségekhez járulnak, a templomban a szt. atya szándékára imádkoznak, a megholtakra is alkalmazható, teljes búcsút nyernek.

Szigeti külváros.

Nov. 1-én, Mindenszentek ünnepén első péntek. 6—8-ig Szentségimádás. A szentmisék ünnepi sorrendben lesznek megtartva. Este 6 órakor szentbeszéd, rózsafüzér és gyászszertartás plébániánk minden megholtjáért. **2-án,** Halottak napján, 7 órakor gyászmise a Ferences Missziós Szövetség megholtjaiért. 8 órakor ugyancsak gyászmise plébániánk összes megholtjaiért. **5-én,** este 8 órakor Crédógyűlés a III. rendi Otthonban. **10-én,** vasárnap, egésznapos Szentségimádás templomainkban. **17-én,** Harmadikrend előadása. **19-én,** Szent Erzsébet napján a Ferences III. rendi tagok közös szentáldozása 6 órai szentmise alatt. **Nov. első vasárnapjától kezdve a délutáni ájtatosság vasár és ünnepnapokon 5 órakor kezdődik.**

Gyárváros

Nov. 1. Mindenszentek ünnepe. Első péntek. Templomi gyűjtés Péterfillérekre. Este ½ 6 órakor rózsafüzér litánia, ájtatosság a meghalt hívekért, rövid szentbeszéddel, Liberával. **Nov. 2. Halottak napja.** ½ 8 órakor az összes meghalt hívekért, 8 órakor pedig a világháborúban elesett hősökért lesz énekes koporsós gyászmise. **Nov. 5.** Szent Imre herceg egyházi ünnepe. **Nov. 13.** A trianoni békeparancs becikkelyezésének évforduló napja. ½ 8 órakor énekes szentmise lesz a hazáért. **Nov. 19.** Magyarországi Szent Erzsébet napja. **Nov. 25.** Szent Katalin szűz és vértanú napja. **Nov. 30.** Szent András apostol egyházi ünnepe.

Szerkesztői üzenet.

Plébánia. Beremend. A kérdéssel foglalkozunk. Passiválja 4.80 P.

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.
Géczy József, Várady A.-u. 9.

Cipészek:
Quintus Konrád, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Drogéria:
„Éden" drogéria, Király-u. 18.
Dr. Vámos drogéria, Városház-épület.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:
Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fényképész:
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:
Pécs-baranyai Hangya Keresztény Szövetkezet, Jókai-tér 11., Szigeti országút 70., Aidinger János u. 3., Kossuth Lajos utca 24. és Mecsekalja.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Kalapos:
Kertész T. Király-u. 10.

Kesztyük:
Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1

Könyv- és papírkereskedők:
Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Irógép, műszerész:
Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon
Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékáru:
Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:
Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:
Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:
Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütöde:
Benkovits, Deák-u. 15.

Szövet- és bélésáruk:
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Téglagyár.
Sándor-téglagyár. Irányi D.-tér 8.

Üveg, porcellán:
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Vaskereskedő:
Hamerli József, Király-u. 9.

Vegytisztítás és kelmefestés:
Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Zongoratanítás:
Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:
Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

A Tudósító e számában közölt apróságok az 1936. évi Szent Antal Miszsziós Naptárból valók. A szórakoztató cikkek mellett még sok hasznos ismertetés és számtalan kép díszíti ezt a közkedvelt naptárt. Ára 50 fillér. Kapható a Szent Antal Bazárban is. — A „Ferences Közlöny" Kiadóhivatalában (Bpest, II., Margit-körút 23.) rendelve 20 példánynál 20 % engedmény.

Nagyittasson

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Régi fakult képről is garanciával készitünk nagyitásokat!

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.**

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Inczédy Dénes-u. 9/1.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

LEGCÉLSZERŰBB AJÁNDÉK

AJÓ KÖNYV!

Ifjusági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények, Utleirások, művészeti könyvek, ima és ájtatossági könyvek, vagy bármilyen vallásos irányu könyvek. Levélpapirok diszdobozokban, amateur albumok. Emlékkönyvek, arany töltőtollak stb ólási választékban kaphatók.

TELEFON 11-79.

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT
könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 18

Háztartásban szükséges
edények, kályhák, tüzhelyek
legolcsóbban
Hamerli József
vasnagykereskedőnél szerezhetők be
Pécs
Király-utca 9. — Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

Jó szemüveg és fényképezőgép olcsón!

Dr. VÁMOS

DROGÉRIÁBAN!

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-baranyai Hangya

Keresztény Szövetkezet

tagjainak 2% vásárlási visszatéritést és fennállása óta 5% osztalékot fizet.

Kitünő fajborok, naponta frissen pörkölt kávé valamint tea és rum különlegességek. Garantált jóminőségü női, férfi és gyermek harisnyák.

Aluminium edények!

Kossuth Lajos-u. 24. sz. alatti II. sz. üzletben TEXTIL osztály. Kék mosó 60 f. Szines mosó 72 f. Mosó delén 80 f. Mintás müselyem 98 f. Jóminőségü vászon 85 f. Ingzefir 95 f. Munkásnadrág 250 f. flanell takaró 440 f.

Iroda Tel.: 13-40. Jókai-tér 11. Főüzlet Tel.: 13-20.

I. sz. fiók Szigeti-országut 70. szám. TEL.: 13-02 sz. — II. sz. fiók Aidinger János-utca 3. sz. TEL.: 15-04 sz. — III. sz. fiók Kossuth Lajos-utca 24. sz. TEL.: 13-12. — IV. sz. fiók Mecsekalja. TEL.: 13-19.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon, mert ezzel a vásárlási VISSZATÉRITÉST NÖVELI!!

SZENT ANTAL BAZÁR

Egyházi ruhák, templomi felszerelések, rózsafüzérek, feszületek, érmek, jelvények raktára.

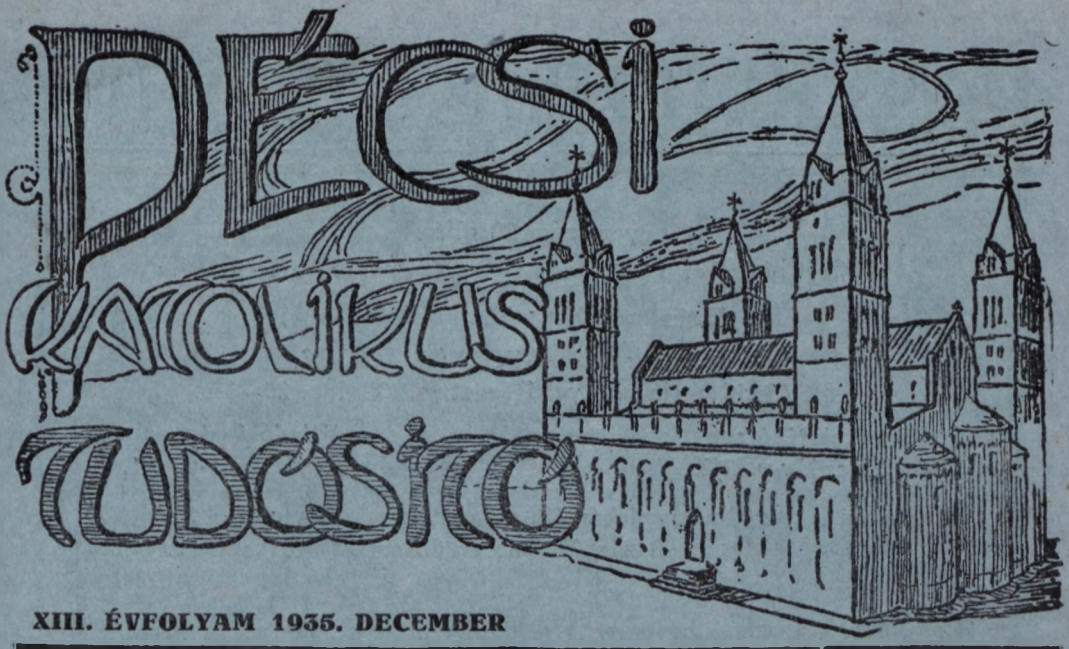
Minden e szakmába vágó munkát és javitást gyorsan, pontosan és olcsón vállalunk! :—:

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35½ sz.

Telefon: 31—99.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIII. ÉVFOLYAM 1935. DECEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Betlehem. C. Sonnenschein. — *Szent Miklóst ünnepeljük, vagy sátánkultuszt üzünk? — Mit kér a Katolikus Akció a törvényhozástól? — Gyurka első kérése a Nagyokhoz. — Katolikus Sajtóapostoloskodás.* dr. Kray István báró. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — HIREK. — KÜLFÖLD. *Kenyérirígység.* Pierre l'Ermite. — KÖNYVEK. — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1935. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Inczédy Dénes-u. 9/1.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

NINCSEN GONDJA KARÁCSONYRA!

Szent István-Társulatnál
Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11-79.

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatossági könyvek. Kegytárgyak. — Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek.

Arany töltőtollak már 4 pengőtől feljebb!

Olcsón szerezheti be AJÁNDÉKÁT!

Előjegyzési, zsebtárca és naptárak nagy választékban! Bárd-Rózsavölgyi arany karácsonyi album és Nádor-Csárdás egyesített karácsonyi albumok!

NYOMTATVÁNYOKAT,

KÖNYVKÖTÉSZETI MUNKÁKAT IZLÉSES KIVITELBEN ÉS OLCSÓ ÁRON KÉSZIT A

PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R. T.

DUNÁNTÚL

Perczel-utca 42. PÉCS Telefon: 32—22.

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész ***Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.***

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patroncsere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

Háztartásban szükséges

edények, kályhák, tüzhelyek

legolcsóbban

Rádió és villamos osztály!

Hamerli József

vasnagykereskedőnél szerezhetők be

Pécs

Király-utca 9. — Rákóczi-ut 50.

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

Kongreganistáknak árkedvezmény! Kongreganistáknak árkedvezmény!

Apáca-u. 2. Kézimunka-Otthon Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemü kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Kézimunkaanyagok nagy választékban! cégtulajdonos:

MUFICS ILONA okl. kézimunkamesternő.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

XIII. évfolyam. Pécs, 1935 december 10 szám.

Pécsi Katolikus Tudósító

Betlehem.

C. Sonnenschein.

Bethlehem! Halkan lopózik a dallam a szivbe. Akárhogy is tiltakozol ellene! Mégis megfogja a szívedet! Azt mondod: Hangulat! Romantika! Komédia! Beburkolózhatsz a legvastagabb szőrmebundádba és elbujhatsz a meleg kályha mögé, szobád sarkába. Káromkodhatsz a hagyományok ellen. Mégis megfog téged. Bethlehem jelentősége, Krisztus születésének jelentősége — világtörténelem! Elpusztíthatatlan! Legyőzhetetlen! Az ékszerekről, mézeskalácsokról és fenyőfaágakról, melyeket a polgári világ rakott a jászol köré, lehetne vitatkozni. De a jászolról nem! Ez a nagy esemény!

Legenda ez! — mondod. Nem, barátom! Ez a legbiztosabb, a legnagyobb történés! Ez remeg még ma is a világrészeken keresztül! Nincs második Krisztus, aki ezt az Elsőt kivethetné! Voltaire azt mondta egyszer: Ki fog 50 év mulva erről a Krisztusról beszélni? Voltaire 1778 óta elrothadt. És bennünket mind, akik ma élünk és lélegzünk, rég elfujt már az idő, amikor Krisztus még mindig egyforma ragyogásban áll a világtörténelemben.

Ne bántsátok ezt a „legendá"-t! Ez a „legenda" történelem! Van-e valami gigászibb a világ Olympusaiban és a népek Walhalláiban, mint ez az isteni Gyermek? Ahol a legokosabb öregek csődöt mondanak, ahol a legprimitivebb óriások megtörnek, ahol a legnagyobb bölcseség kiszárad, ott ez az ifjú Isten emelkedik a végtelenségig. Belenyul a világtörténelem küllőibe. A názáreti próféta. Nem is lehet ezt másképp kifejezni, mint így: Isten Fia! A föld fölötti lehajol a földre. Ebben a megtestesülésben benne van a világtörténelem. Ezt meg kell a világnak értenie! Nem elég csupán az emberi. A természet természetfölöttiség után kiált. Kegyelemre van szükség! Kinyilatkoztatásra! Égből eredő szóra! A csillagoknak hozzánk kell jönniük. Mert dőre álom az, hogy mi a csillagokig nőttünk. A technikusok nem nőttek. A pilóták sem. Egyetlen aluminium-propeller sem vezet bennünket magasabbrendű emberiesség felé. Jules Verne nem evangélista! Az értelem mámora bolondok háza volt! Őrület volt! Ó, hagyjátok állni a gránitoszlopokat!

És van-e a világtörténelemben csodálatosabb, fenségesebb valami, mint a Szűz Anya! Láttam egy bizánci képet, az Angyali Üdvözletet. A Szűz oly félénk rajta és oly napsugaras, oly égi! Az angyal hallgatózik az ajtónál. Kopog. És elmondja a nagy izenetet. Ennek a finom, ennek a törékeny, ennek a királyi Szűznek! Aki anyává lesz! Ez a történelmi kép a maga szépségével mindent átszárnyaló bűbáj! Micsoda mellette Venus?

Mi Niobe? Mi mellette a modern, trenirozott, divatos asszonyi fej? Ó, elsülyed mind Bethlehem világosságában!

Három férfi-típus áll a jászol körül. A nevelő-atya. A pásztorok. A mágusok. A férfi-ember három kultúrája. A vallásosé. A műveletlené. A művelté. Ez a Gyermek és Anyja a férfiúság mindegyik típusát lebilincseli. Mindegyik térdel. Férfiak a gyöngéd Szűz előtt és a kedves Gyermek előtt! Gőgjük porba kényszerült. Ajkukon az imádás énekeinek éneke! Állítsátok ezt a jászolt kávéházaink mellé! Színházaink mellé! Piacainkra! Bankjainkba! Diplomatáink asztalai mellé! Politikai párthelyiségekbe! Van-e nagyobb ellentéte a fogalmaknak? És van-e mégis hatalmasabb szellemre való nevelés? Van-e nemesebb kultúrája a családi vonatkozásoknak? És van-e szebb lovagiasság, mint ennek a képnek a dallama? Férfiak térden a Szűz előtt és a Gyermek előtt. Mi másra van szüksége inkább ennek a pogány világnak, mint ennek a kultúrának a tanítására?

A keresztények a lelkükben visznek ilyen mennyei hangulatot. Ilyen égi levegőt. Ilyen Istenközelséget.

Hagyjátok hát a megszokott ajándékokat! Az érzelgős tényeket! A gramafónok karácsonyi énekeit! Állítsátok a bethlehemi nap értelmét üzleteitekbe, hivatalaitokba, lakásaitokba és életetekbe!

Ford.: —o—á.—

Szent Miklóst ünnepeljük, vagy sátán-kultuszt űzünk?

Évek óta több oldalról hangzott el az óhajtás, hogy végre-valahára lépjünk fel erélyesen azzal a legenyhébben is ízléstelennek minősítendő ünneprontással szemben, amit Szent Miklós napjával kapcsolatban a kriszt·usi elemtől igen-igen távol álló gyárosok és kereskedők rendeznek.

Amikor az Egyház a myrai szent püspököt, mint a tapintatos és gyöngéd jótékonykodás példaképét akarja híveinek szeme elé állítani, akkor egy istentagadó társaság és a nyomukba szegődő gerinctelenek gúnyos fintorral valóságos ördög-kultuszt űznek a pokol lángjait jelképező piros kirakatokban fölhalmozott „krampusz"-okkal.

Szent Miklós napja a karitász és a gyermekek ünnepe. Már pedig nevelési szempontból igazán nem kívánatos „az ördögöt a falra festeni", vagy éppenséggel játékszerként a kicsinyek kezébe adni. Hiszen elsőrangú célunk, hogy gyermekeinket ne a büntetéstől, a pokoltól való félelem, hanem a mennyei Atya iránti bizalom és szeretet késztesse a jóságra és vallási kötelességeiknek teljesítésére.

Az ország kétharmadát kitevő katolikusok együttes föllépése bizonyára meg tudja akadályozni, hogy a szentek tiszteletének hatásos, léleknevelő eszközét piszkos anyagi haszonra spekulálók ízléstelen és ostoba találmányokkal kicsavarhassák az Egyház kezéből. Ha az orosz bezbozsnikok sátánszobrokat állítanak városaik főterére, ha mexikói szabadkőmíves-istengyűlölők Belzebub nevét adják szerencsétlen gyermekeiknek: csak tegyék! De Magyarországon, katolikusoknak mi diktáljuk a tempót!

Ezidén többfelől is mozgalom indult a „krampuszok" irgalmatlan

bojkottálása érdekében. Az A. C. országos központja természetesen szintén megmozgatja jól bevált szervezetét a nemes cél érdekében.

Felkérjük tehát az összes lelkipásztorokat, tanítókat, egyesületeket, a hitbuzgalmi és kultúrális szakosztályok vezetőit és munkatársait: hassanak oda minden befolyásukkal, hogy 1600 évvel az első „Mikulás-nap" után egyetlen katolikus szülő se vásároljon gyermekeinek ördögöt. Akkor majd elmegy a kedvük a profitra dolgozóknak az ünneprontástól!

Mit kér a Katolikus Akció a törvényhozástól?

(A Katolikus Akció Országos elnökségének memoranduma.)

Az idei országos katolikus nagygyűlés a Katolikus Akció rendezésében „Krisztus és a gyermek" vezérgondolat jegyében folyt le. Nemcsak szép beszédek hangzottak el, hanem cselekvő komoly lépés is történt annak a magasztos célnak megvalósítására, hogy a gyermeket, mint a jövő zálogát s a családot, mint a gyermek fészkét megmentsük. *A Katolikus Akció országos elnöksége memorandumot dolgozott ki és törvényjavaslatot terjesztett a kormány elé*, amely javaslatok a családalapítások megkönnyítését, a családok megerősítését, családi élet szétzüllésének megakadályozását, a házassági kötelék fölbontásának korlátozását, családon kívül jutott gyermekek és nők védelmét célozzák.

A memorandum szociális javaslatai: A házassági tanácsadás intézményes bevezetése, az anya- és csecsemővédelem országos kiépítése, a falukon az anyák segélyezése, családvédelmi alap felállítása a többgyermekes családok támogatására, a munkabéreknek kiegészítése családi pótlékkal, vagy családi biztosítási járadékkal.

A kiskorú gyermekek védelmére sürgeti a javaslat a jelenlegi gyámtörvény reformját. Nevezetesen: A gyermekek javát elhanyagoló szülő és gyám hatáskörének célszerű korlátozását, a gyermek tartása és elhelyezése tekintetében a gyermek érdekeinek biztosítását, a gyermekké fogadás intézményének bevezetését, a nők gyámságának lehetővé tételét, végül az intézeti, hivatalos gyámság törvény általi intézményes megvalósítását.

A köz- és magánalkalmazottaknál a memorandum a családi pótlék intézményének a gyermekek számához és a megélhetési viszonyokhoz mért teljes kiépítését sürgeti. Ugyanezen szempontból szükségesnek tartja a nők hivatali alkalmazásának korlátozását és a férjes nők hivatali alkalmazásának — szerzett jogok sérelme nélkül — megszüntetését.

A családi élet érdekét s javát szolgálja a memorandum a cselédkérdésre vonatkozó javaslataival, amelyek a cselédek erkölcsi és gazdasági érdekeit célozzák, de egyben a szolgálatadó családok érdekeit is.

Az egyetemi s más főiskolai ifjúság hitéleti és lelki gondozásának megszervezése, s a tandíjak és vizsgadíjaknak a család taglétszámához való arányosítása által annak szociális segélyezése a memorandum közoktatásra vonatkozó javaslatait képezik.

A gyermek jogait védik a memorandum büntetőjogi vonatkozású javaslatai: Ide tartoznak: magzatelhajtás körül elharapódzott visszaélések

kiírtása, azoknak a szülőknek, vagy gyámoknak a megbüntetése, akik kötelezettségeik elhanyagolásával a gyermeket az erkölcsi züllés veszélyének teszik ki, a házi fegyelem jogkörének új szabályozása, a leánygyermekek különös erkölcsi védelme, a szemérem elleni bűncselekményeknek hivatalból való üldözése.

A közerkölcsiség védelmében a memorandum kívánja a bírósági tárgyalások nyilvánosságának és a bűncselekményekre vonatkozó híradásoknak és képek sajtó útján való terjesztésének szigorúbb korlátozását. Ugyanezt célozza a pornografiának és szennyirodalomnak szigorú üldözése.

Ime a memorandumnak pontjai gyakorlati s égetően sürgős kérdésekben adják meg a cselekvés indítását. Hisszük, hogy a Katolikus Akció ezen nagyarányú megmozdulása, ezek az aktuális javaslatok a kormányhatalom útján hamarosan a magyar nemzeti életet felemelő és nemesítő reformokká valósulnak.

Gyurka első kérése a Nagyokhoz.

— Hogy kedves olvasó Nénik és Bácsik jól megértsetek, be kell mutatkoznom: nevem Gyurka, születtem néhány nappal ezelőtt ötödik testvérkének.

Tudom, hogy mostanában sokat beszélgettek azokról a kis magyar testvérkékről, akiktől fájó szívvel szakadtam el, és szeretnétek, ha még sokan követnének engem. Pedig higyjétek el: mi igyekszünk. Hisz milyen sokszor gyujtjuk meg szivetekben az utánunk vágyódó szeretetnek lángját! De ti igen sokszor félreértitek ezt a szent tüzet és ez csak megnehezíti a mi utunkat.

Kérlek benneteket, hallgassátok meg szerény, síró hangomat és elmondom idejöttöm élményeit. Talán használok vele a közétek vágyó kicsi magyaroknak.

Ne higyjétek, hogy az én életem akkor kezdődött, amikor a doktor bácsi megpacskolt és én sírva tiltakoztam. Már régen érzem és megosztom a ti éltetek minden gondját, baját. Hosszú hónapokon át ott szorongtam áldott anyukám szive alatt és hallgattam minden dobbanását. Az anyukák szíve pedig olyan érzékeny mikrofón, hogy az élet minden rezdülését elhozta hozzám.

Ti, nagyok is tudjátok, hogy az anyukákat óvni, kímélni kell, mert ami nekik jut, azt megosztják velünk. Meg is nőttem nagyra, hogy meg legyetek elégedve velem. De nem csak ebből áll ám az élet!

Nekünk nemcsak kicsiny szívünk, gyomrunk és sírós szánk van. Van nekünk lehelletnyi piciny lelkünk, amelynek igen sok harmatcseppjét anyukánk befelé elsírt könnyeiből gyüjtöttük össze. Ezek a mi drágagyöngyeink, a mi legszentebb élményeink zálogai. Néhányat megmutatok nektek belőle.

A legelső könnycsepp akkor harmatozott hozzám, amikor anyukám olyan ijedten, olyan furcsa mosolygással nézett apukára. Hogy szerette volna apukától hallani, hogy nem igaz, hogy nem lehet, hisz már úgy meg vagyunk viselve, hiszen már nem bírjuk az ötödiket! Hogy szorongott ez a drága anyai szív! Majdnem halálra szorított. Ugy kellett kapaszkodnom, hogy a mosolygó szemekből befelé hulló nehéz könnyek el ne sodorjanak. Azután a könnycseppek lassan párologtak, megtisztultak és most lelkem magjaként ragyog bennem egy gyémánt rögöcske.

Az első nagy sírás után sokszor, ki tudja, hányszor, fürödtem könnyzápor melegében. De ilyenkor már beszélgetett is velem aggódó anyukám. Hányszor kérdezte tőlem: hol foglak lefektetni? Hogyan foglak eltartani? Ki bírja majd veled a virrasztást? Mi lesz veled, ha megnősz? Nem is tudnám

elsorolni már, mi minden jutott anyukám eszébe. De szerencsémre én voltam anyukámhoz legközelebb és az én suttogásomat jobban meghallotta, mint bárki más szavát. Súgtam is anyukámnak, hogy jó lesz nekem Döncike kopott kocsija, kicsiny nadrágja, a Baba szoknyácskáját is össze lehet varrni alul, hogy jó legyen nekem. Biztattam anyukát: ne féljen az iparos bácsiktól és a csunya kamatoktól. Építtessenek még egy kis szobát. Még a két „öreg" bátyót is odavonzottam anyukához, hogy egyszerre lásson mindnyájunkat, és amikor látta szerető lelkében, hogy ez a sok apró kéz már most is milyen szorosan össze tud fonódni, akkor felszáradtak a könnyek és elhalkultak a sóhajok.

Sokat szorongtam akkor is, amikor arról beszélgettek anyukám körül, hogy könnyű volt a régi világban, a nagymamák idejében. Azt hiszitek, ezt el tudta hinni anyukám? Nem, csak a szívét szorongattátok, mert anyukám nagyon jól tudja, hogy a nagymama egyik évben az áldástól, a másikban a koporsótól szenvedte édes terhét. Anyukám nagyon jól emlékszik rá, hogy a nagymama még halálos ágyán is a leányairól szeretett volna gondoskodni, mert nagyon jól tudta, mi vár rájuk. Azt is tudja anyukám, hogy a Janka nagymama szívét is az anyai szenvedés törte meg oly korán. Nem, az anyai gond, az anyai fájdalom akkor sem volt könnyebb, sem kevesebb.

De tudjátok, mi nem volt meg a nagymama idejében? A nagymama cselédje nem szökött meg olyan könnyen pont akkor, amikor olyan totyogós, kövérkés lett a járása. A nagymama doktor bácsija nem beszélt arról, hogy ma már okosnak kell lenni. A nagymama barátnéja nem tudott okos tanácsokat adni. A nagymama nem tudott arra gondolni, hogy máskép is lehetne. A nagymama nem félt az utcára menni, mert az emberek nem néztek rá olyan furcsa szemekkel. A nagymamát nem dícsérték bátorságáért, de nem is vádolták könnyelműségért sem.

Ti „okos", „jótakaró" Bácsik és Nénik, nem is hiszitek, milyen súlyos és forró könnyeket indítottatok el hozzám. Hogy fájt az én kis szívem is. Néha úgy éreztem, hogy szégyene vagyok az édesanyámnak és ekkor határoztam el, hogy a legelső hangomon sírva kérlek benneteket, *szeressétek és becsüljétek az „áldott" anyákat.*

Gyurka.

APRÓSÁGOK.

STOLZ ALBAN, a mult század nagy s népszerű irója 25 éves irói jubileuma alkalmával egyik tisztelőjétől levelet kapott, a levélben egy bankjegy volt e sorok kiséretében: „Jubileuma alkalmával egy szép képet szerettem volna Önnek küldeni, de nem tudtam megfelelőt választani. Azért küldöm ezt a bankjegyet, hogy sajátkezűleg adja oda egy szegénynek s nézzen annak az arcába, annál szebb képet — úgy gondolom — nem igen lehet látni."

*

A Salzanói plébános volt pápasága előtt X. Pius. *A plébániától jó messze-eső tanyán meghalt egy férfi. A temetés napján kiment a sekrestyéssel a halottas házba, beszentelte az elhunytat. Eddig csak rendben ment minden, de mikor arra került a sor, hogy kivigyék a koporsót a temetőbe, kiderült, hogy csak két férfi van és ezek egyedül nem birják. A plébános nem sokat gondolkozott, intett a sekrestyésnek, mind a ketten beálltak halottvivőnek, és a De profundist énekelve mentek a több mint egy órányira lévő temetőbe.*

Katolikus sajtóapostolkodás.

Irta: *Dr. Kray István báró.*

A katolikus közélet legjelentősebb tényezője a katolikus sajtó. M r a szentéletű X. Pius pápa, akinek tevékenysége nyomán világszerte oly hatalmasan fellendült a katolikus hitélet, mondotta e nagyjelentőségű szavakat: *„Hiába építünk templomokat, hiába tartunk missziókat, hiába alapítunk iskolákat, ha emellett elhanyagoljuk a katolikus sajtót."* És jelenleg dicsőségesen uralkodó Szentatyánk, XI. Pius pápa is igen gyakran hangsúlyozta már, hogy milyen döntő jelentőséget tulajdonít a katolikus közéletben a katolikus sajtónak és az általa inaugurált Actio Catholica az ő intencióját követi, amikor egyik legfontosabb feladatává világszerte a katolikus sajtómozgalom hathatós felkarolását teszi. És ez természetes is. mert virágzó katolikus élet csak ott lehetséges, ahol egy erős és a katolicizmuson kívül minden más tényezőtől teljesen független katolikus sajtó őrködik a katolikus érdekek felett.

Hazánk katolikus közéletének éppen az a körülmény képezi egyik legfőbb fogyatékosságát, hogy nálunk a katolikus sajtó nem az a tényező, amelynek az ország lakosságának több mint két harmadát kitevő katolikus többség mellett lennie kellene és igen szomorú jelenségnek kell minősítenünk azt a tényt, hogy amig a hitbuzgalmi élet fejlődése terén igazán nem kell szégyenkeznünk a más országokban élő katolikus testvéreink előtt, sőt bátran elmondhatjuk, hogy e téren szép példát nyujtunk a külföldi katolikusságnak, addig a sajtó terén nálunk valóban siralmas állapotok uralkodnak. Hogy ez valóban így van, annak legfőbb bizonyítéka az a tény, hogy amig például kereken 2,000.000 holland katolikusnak nem kevesebb, mint 30 virágzó katolikus napilapja van, melyeknek példányszáma a napi félmilliót jóval meghaladja, addig Magyarország több mint 5,000.000 katolikusa közül mindössze 24.000, Budapest székesfőváros 600.000 katolikusa közül pedig mindössze 7.000 járat katolikus napilapot. Ezek a szomorú tények a katolikus öntudatnak szégyenteljes hiányáról tanuskodnak. *Hiszen Magyarországban igen nagy számban akadnak még olyan katolikusok is, akik a katolikus közéletben, az egyházközségi és egyesületi életben vezető szerepet töltenek be vagy akik katolikus hitbuzgalmi egyesületeknek tagjai és amellett szintelen vagy egyenesen katolikusellenes napilapot járatnak.*

Ha a magyar katolikus sajtó apostolai katolikus testvéreik előtt szóváteszik ezt a tarthatatlan állapotot, rendszerint *a legkülönbözőbb kifogásokkal* szoktak találkozni. Ámde nehéz azt megállapítaniok, hogy ezek között a kifogások között egyetlenegy sincs olyan, amely csak némileg is helytálló volna. A legtöbben azt hangoztatják, hogy a közönség azért nem részesíti támogatásban a katolikus napisajtót, mert a meglévő katolikus napilapok iránya nem elég é katolikus és mert azok nem képviselik bátran és a kellő eréllyel a katolikus érdekeket.

Feltéve, hogy ez igaz volna, lehet-e, szabad-e hithü és öntudatos katolikusnak ezzel indokolnia a szintelen vagy egyenesen katolikusellenes napilap járatását? Annak a katolikus közönségnek, amely eddig képtelennek bizonyult arra, hogy napisajtóját saját anyagi erejéből fenntartsa, nincs és nem is lehet egyébként sem joga a kritikához. Mert ha a katolikus

olvasóközönség nem képes sajtóját a maga erejéből fenntartani, ez a sajtó szükségszerűen kénytelen fennmaradása érdekében sokszor olyan tényezők anyagi támogatását igénybevenni, amelyek kívül állanak a katolicizmus érdekkörén. Hogy ez a körülmény azután rovására van a katolikus sajtó függetlenségének, ahhoz nem fér kétség. Minden katolikusnak, aki kritikát akar gyakorolni a katolikus sajtó iránya felett, első sorban tisztában kell lennie tehát azzal az igazsággal, hogy *a katolikus napisajtó teljesen független csak akkor lehet és a katolikus érdekekért igazán bátran csak akkor szállhat síkra, ha a fenntartásához szükséges anyagi erőt kizárólag maga az ország katolikus olvasóközönsége nyujtja neki.*

És vajjon mi kellene ahhoz, hogy a magyar katolikus napisajtó függetlensége teljes mértékben biztosítva legyen? Nem egyéb, mint hogy akadjon Magyarországon még legalább 10.000 olyan napilapot olvasó katolikus, aki tudatára ébredve a katolikus sajtó nagy jelentőségének, de egyúttal saját felelősségének is, beszünteti a színtelen vagy katolikusellenes napilap előfizetését és ehelyett ezentúl a „Nemzeti Ujság"-ot járatja. Ennek a biztosítása képezi az egész katolikus sajtópropaganda legközelebbi célját. És egészen bizonyos, hogy az ország lakosságának több mint két harmadát kitevő katolicizmusnak még a jelenlegi mostoha gazdasági viszonyok mellett is feltétlenül megvan a kellő anyagi ereje, hogy tömegeinek előfizetéseiből előteremtse azt az összeget, amely szükséges ahhoz, hogy a katolikus napisajtó minden körülmények között bátran és függetlenül szállhasson síkra a katolikus érdekek mellett. Csak arra van szükség, hogy minden ujságot olvasó magyar katolikus tisztában legyen azzal, hogy *súlyosan vét nemcsak szent hite, hanem saját legjobban felfogott érdeke ellen is, amikor a színtelen vagy egyházellenes sajtót előfizetésével támogatja, mert úgy cselekszik, mint az az anya, aki az idegen magzatot tejjel-mézzel tartja, saját édes gyermekét pedig éhezteti és mint az a katona, aki maga adja kezébe ellenségének a fegyvert, amellyel az őt elpusztítja.* Hát elképzelhető, hogy akadjon hazánkban olyan hithű katolikus, aki segít naggyá növelni az Egyház ellenségének, a sátánnak a hatalmát?! Mert az egyházellenes sajtó valóban nagy hatalom, de nem Istennek, hanem az ördögnek a hatalma és az ördög nem elégszik meg azzal, hogy állandóan aljas, hazug módon támadja az igazságot, hogy súlyosan sértse a katolikus hitet, a katolikus meggyőződést, de amikor ezt teszi, még arra is rá vetemedik, hogy pénzünket elszedje és *a mi saját anyagi erőnk segítségével megszerzett hatalmát sajátmagunk megalázására és intézményeink elpusztítására használja fel.*

Sajnos, hogy a multban akadtak, de még ma is akadnak elég nagyszámban ilyen katolikusok, akiknek bűnös nemtörődömsége, vészes pipogyasága és sokszor bizony tudatlansága is ily súlyosan vét a katolikus érdekek ellen. Ezekről mondja Prohászka Ottokár: *„Van a világon roppant sok félszeg ujságolvasó. Ezek az olvasók azt mondják: mi keresztények, mi katolikusok vagyunk, — olvasók, kik nem mondom katolikus, de keresztény lapot kézbe nem vesznek, — s annál kevésbbé fizetnek rá elő, — olvasók, kik ellenkezőleg fizetnek azért, hogy rugdalják őket s taposssák legszentebb érzelmeiket, kik közreműködnek abban, hogy a zürzavar, az elvtelenség és erkölcstelenség e lapok szárnyain mindenfelé elterjedjen."*

(Prohászka Ottokár összegyüjtött munkái. V. kötet, 272. és 273. oldal.) Lesújtó kritika, de igaz és csak méltán szégyelheti magát minden katolikus, aki még hozzá a *„vallásos"* jelzőre is igényt tart és akire azért mégis ráillenek Székesfehérvár aranyszájú püspökének ezek a szavai. Ezeknek a katolikusoknak a meggyőződése, a meghódítása képezi legfőbb feladatát a katolikus sajtóapostolkodásának.

Katolikus Testvérek! Álljatok be mindannyian, akik e sorokat olvassátok, a katolikus sajtó apostolai közé. Kiki tehetsége és körülményei szerint. Azok, akik eddig szintelen vagy katolikusellenes napilapot járattak, fizessenek ezentúl elő a „Nemzeti Ujság"-ra, akik csak olcsóbb délutánilap vételével fedezték szükségletüket, vegyék meg ezentúl az „Uj Nemzedék"-et, akik már eddig is támogatói voltak a katolikus napisajtónak, győzzék meg ujságolvasó katolikus ismerőseiket arról, hogy a katolikus napisajtó pártolása elsőrendű kötelessége minden jó katolikusnak, akiknek pedig anyagi viszonyai nem engedik meg napilap járatását vagy megvételét, azok legalább apostolkodással, propagandával legyenek segítségére a katolikus sajtónak ott, ahol és akkor, amikor csak erre alkalmuk nyilik!

Mi magyar katolikusok még ebben az esztendőben egy értékes karácsonyi ajándékkal akarunk kedveskedni a jászolban fekvő kisded Jézusnak. Lelkes és kitartó munkával el akarjuk érni, hogy karácsonyig sok ezer olyan magyar katolikus fizessen elő a „Nemzeti Ujság"-ra, aki eddig szintelen vagy éppen katolikusellenes lapot járatott. Ezzel a munkával biztosítani akarjuk katolikus napisajtónk függetlenségét, hogy ily módon a jövő esztendőben a magyar katolicizmus már rendelkezzék azzal, amit eddig saját hibájából nélkülöznie kellett: egy bátorhangú, független és mindenkor csak a katolikus érdeket szem előtt tartó napisajtóval.

Nem kételkedünk, hogy munkánkat kísérni fogja a jó Isten bőséges áldása!

FONTOSABB TUDNIVALÓK.

A Katolikus Akció országos központi irodája: Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7. sz.

A Credo Egyesület megalakításánál szükséges utasításokat tartalmazó röpirat kapható a Credo Egyesületek országos központi vezetőségénél (P. Böle Kornél O. P. Budapest, VII., Szent Domonkos-u. 3. sz.)

A Pécsi Lelkigyakorlatos Otthon vezetősége: Pécs, Mátyás Flórián-utca 46. szám. Telefon: 34—34.

A Katolikus Akció ügyében az egyházmegyei igazgató (Györkös József Igimn. igazgató, Pécs) mindenkor a legszívesebben rendelkezésre áll. Telefon: 25—37.

A Katolikus Népszövetség országos központja: Budapest, IV., Veres Pálné-utca 9. sz.

„Pfarrbote" szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., Baross-u. 85.

Figyelő.

EZ KELL A KÖZÖNSÉGNEK! A színházak vezetői évtizedek óta konok következetességgel azt hajtogatják, hogy a mai közönségnek nem kell az irodalom, nem érdeklik a komoly darabok, azért hizelegnek házassági háromszöggel, az erkölcsi érzületet sértő és kifigurázó darabokkal s a közönség ízléséhez alkalmazkodó műsorral. Amikor a hivatása magaslatán álló kritika figyelmezteti a színházat kötelességére, akkor a „kultúra templomának" vezetői fölényesen kijelentik, hogy a közönség mulatni és szórakozni akar a színházban, és nem magasabb művészetet. (Ha van némi igazság ebben a vádban, úgy ennek az a szinpadi kézműipar az oka, amely hitvány portékáival, a legalacsonyabb ösztönöket szolgáló „irodalmával" elszoktatta a közönség nemesebb felét a színháztól.)

Most aztán felel a sokszor megvádolt közönség. Nem nyilatkozattal, hanem tettel. Amikor e sorokat irjuk, talán már ötvenedik előadását éri meg egy darab a pesti színházban, amelyben nincs semmi azokból a darabokból, amelyre azt mondják: ez kell a közönségnek! Egy jezsuita darabot játszanak Pesten — Az Úr katonái — amelyről kezdetben az a vélemény alakult ki a kritikusok körében is, hogy éppen tökéletes művészi hatása és eszmei gazdagsága miatt nem lehet sikere, mert a mai publikumot annyira hozzászoktatták a szinpadi mesteremberek az alantas szinpadi produkciókhoz, a tömegösztönöket dédelgető olcsó hatásokhoz, hogy aligha fog felemelkedni arra a magaslatra, ami Az Úr katonáinak megértéséhez és átérzéséhez kell. Ma már a közönség legnagyobb része nem is vár többet a színháztól, mint szórakozást, olcsó tréfákat, kellemes hazugságokat, amik elterelik a figyelmét az élet komoly problémáiról.

*

A darab szerzetesi rendház komoly falai között játszik és szereplői egytől-egyig az Úr katonáinak egyszerű fekete köntösét viselik. Nincsen parádé, görl, erotika, egyértelmű vicc, nem szerepel bukott bankár, sikkasztó, hiányzik a megszokott házassági háromszög. A probléma a szellem nagy kérdése. S a közönség mégis rácáfolt a kritikusok véleményére, felismerte a darab értékét, mélységes problémáit. Nemcsak azt igazolja a darab, hogy tiszta eszközökkel, magasrendű művészettel is lehet óriási sikert elérni a színházban, de felemelő bizonyitéka annak, hogy a lelkek mélyén elpusztithatatlanul él a vágyódás a szebb, igazabb és tisztább gondolatok után. Ez a darab visszavezet a színház igazi hivatásához. Irók és színészek ráébrednek küldetésükre és a szinpadról eszméket, hitet és szépséget hirdetnek, mint régen . . .

*

A SZENT IMRE SZENATUS ELNÖKE, Hudyma Emil mondja:

„Jönnie kell a XX. század szociális Egyházának. Ha a hitvitázó egyházból nem lesz szociális egyház, akkor a proletár tömegek a kereszténységben csupán a vergődő lélek örök üdvösségéért való szanatóriumot látják."

Az egyháznak egy másik kiváló szolgája ezt az igazságot igy fejezte ki: „Egyoldalú és hamis volna a felfogás, mely a kereszténységet úgy állitaná be, hogy egyedül csak a túlvilági dolgokkal törődik és a földieket semmibe sem veszi." Igenis, a magyar katolicizmus feladata, hogy megmutassa, mennyi mindenben igaza van a munkásnak. Mert az éhes gyomornak, a beteg tüdőnek, a sápkóros gyermeknek nincs politikai vallása, csak egy vallást fog ismerni majd, a krisztusi vallást, ha a szenteltvizhintésen kivül mással is megvédjük testvéreinket a pusztulás és keserűség elől. Meg kell szüntetni a jogos keserűséget, amely a szociáldemokrácia táborába viszi a munkások tömegeit. Embereket és tömegeket tisztán lelki igényekkel és a lelki élet igényeinek kielégitésével vezetni nagyon nehéz akkor, amikor a legszükségesebb mindennapi kenyér feltételei hiányoznak. Az egyház sohasem tagadja meg senkitől sem a kenyeret,

nem tagadja meg a több kenyeret sem. Milliónyi magyar tömegeknek emberhez méltatlan életmódját s állandó inségét csak a lelketlen kényelemszeretet és a felelősségtől való menekvés tulajdonítja a gazdasági világválságnak...

*

Az a hatalmas organizmus, amely a középkorban az életnek minden ágazatát irányította és alakította, ma sem változott meg. Ma is ugyanazok az erők feszülnek benne, ma is érezzük ugyanezeknek az életigazító forrásoknak hatalmas áramverését és a katolicizmus most, hogy a szociális kérdések ökle döngeti a történelem kapuit, feltétlenül ott lesz a segítésben, ott van a megértésben és ott van a megoldásban...

Nyilas Péter.

Hirek.

Pécs. A Katolikus Akció Kultúrális Szakosztálya által rendezett **Világnézeti tanfolyam** előadásai kezdettől fogva nagyszámú közönséget vonzanak Pécs város katolikus társadalmából. A tanfolyam folytatólagosan dec. 12.-ig tart. A programm a továbbiakban a következő: Nov. 27.-én dr. Tóth László: A középkori álom. Dr. Vértesi Frigyes: Krisztus és kultúra. Nov. 28.-án Krisztics Sándor dr.: Társadalmi irányeszmék katolikus értelme. Dr. Hajós György: Az egyházi törvény. Dec. 4.-én dr. Ujsághy Pál: A sport története. Dr. Kocsis László: A modern magyar katolikus irodalom. Dec. 5.-én dr. Frigyér László: Az eugenika problémája orvosi megvilágításban. Dr. Hajós György: Az állami törvény. Dec. 11.-én dr. Ujsághy Pál: A sport orvosi vonatkozásai. Dr. Vértesi Frigyes: Szellemi lélek és lélekvándorlás. Dec. 12.-én dr. Tóth László: A középkori álom. Dr. Gálos László: Liszt Ferenc.

A Katolikus Legényegylet működésének újjászervezése a nov. 21-én megalakított külön leánycsoporttal indult meg azzal a reménységgel, hogy a leányifjúságnak vallásos szellemben való nevelése és egészséges szellemben való művelése és szórakozása új nekilendülést fog jelenteni az egyesület életében. Pásztor Endre, újonnan kinevezett ügyvezető elnök és Ulakity Benigunda S. M. nővér beszéltek ez alkalommal a szépszámban megjelent leányifjúsághoz.

Zadravetz István ny. tábori püspök nov. 19.-én és 20.-án a pécsi egyetemen tartott előadást Szent Erzsébetről és Szent Ferencről, nagy érdeklődés mellett.

A katolikus leányifjúság nov. 18.-án a pécsi Katolikus Kör dísztermében tartotta első nagygyülését. A gyülésen megjelent Virág Ferenc megyéspüspök úr is. Megnyitó beszédet mondott Györkös József az A. C. egyházmegyei igazgatója. Gyakorlati irányú előadást tartott Stadler Frida, a Kat. Leányok Országos Szövetségének igazgatója. Szép énekszámok és szavalókórusok élénkítették a nagygyülést. A megyéspüspök úr zárószavaiban bölcs tanácsokat adott az ifjúságnak az élet nehézségeinek, problémáinak megoldására. Végül áldását adta a leányifjúságra és vezetőire. A szépen sikerült nagygyülés a pápai himnusszal ért véget.

A Pécsegyházmegyei Papok Missziós Egyesülete október 29-én tartotta 36 közgyülését *Koch* Ede apátkanonok elnöklete alatt. A gyülésen megjelent és beszédet mondott *Virág Ferenc* megyéspüspök is. Dícsérettel emlékezett meg az egyesület működéséről, amelynek nyomában annyi lelki haszon és áldás árad. *Bencze* Ernő szigetvári plébános titkári jelentéséből kitünik, hogy az elmult évben 25 helyen tartottak pécsegyházmegyei világi missziós atyák rendszerint 8—9 napos missziót: 1934 őszén Mecsekjánosi, Bátaszék, Mecsekalja,

Lapáncsa, Bár, Baracska, Bolhó, Németmárok, Vásárosdombó, Fácánkert, Regöly és Püspökszentlászlón. — Az 1935. év tavaszán: Soltszentimre, Baranyaszentgyörgy, Nagymányok, Magyarhertelend, Kassa-Devecser, Várdomb, Fajsz, Keszü, Mecsekszabolcs és Tormáson. Ezeken kívül lelkigyakorlatokat: Beremenden és Szigetváron. — 1935. év adventjére missziót kértek máris a következő plébániák: Báta, Gödre, Kisszékely, Lánycsók és Szarvas. Az 1936. év tavaszára: Bonyhád, Baranyajenő, Gödreszentmárton, Kaposvár és Kárász. *Fejes* Károly mecsekaljai plébános az egyesület anyagi ügyeiről tett jelentést és örömmel számolt be arról a nagy sikerről, amellyel a *Hauser* Imre dr. komlói lelkész szerkesztésében megjelent új *Missziós Könyvet* a könyvpiac fogadta. A könyv még kapható a Dunántúl Pécsi Egyetemi Nyomdában.

Egyházmegyei kinevezések. A megyéspüspök *Romaisz* Ferenc prelátus kanonokat püspöki helynökké, *Hanuy* Ferenc dr. prelátus kanonok, egyetemi tanárt a püspöki szentszék elnökévé, *Komócsy* István prépost kanonokot helyettes elnökké, *Koch* Ede kanonokot a katolikus tanítók fegyelmi tanácsának elnökévé nevezte ki. — A főpásztor *Bujdosó* Tibor pécsbányatelepi segédlelkészt Paksra és *Báter* Károly paksi segédlelkészt Pécsbányatelepre helyezte át segédlelkésznek. *Czár* Gáspár a pécsi Legényegylet ügyv. elnöke az Emericanumba került tanulmányi felügyelőnek. Helyét a megyéspüspök *Pásztor* Endre hittanárral töltötte be.

A pécsi pálosok templomának nov. 3-án volt az ünnepélyes alapkőletétele. A délután 3 órakor kezdődő ünnepélyre közel kétezer főnyi közönség jött össze. Az ünnepélyt a kiváló Szeráfi Kórus énekszáma nyitotta meg *Agócsy* László karnagy vezényletével. Majd *Hajós* György dr. teológiai tanár mondott ünnepi beszédet. A nagy hatást kiváltó beszéd után felolvasta *Hajós* György dr. a pécsi kongreganista ifjúság előterjesztését a templom elnevezésére vonatkozólag. Majd a pálos rend generálisának levelét olvasta fel. Ebben a rend főnöke nagy örömmel adta beleegyezését ahhoz, hogy a pécsi pálosok templomát Szent Imréről nevezzék el. Ezután *Hanuy* Ferenc dr. prelátus, egyetemi tanár nagy segédlettel beszentelte a templom alapkövét, amelybe — az aláírások után elhelyezték a díszes alapító okmányt is. Eközben a Szeráfi Kórus Beethoven: Isten dicsőségét adta elő. A lélekemelő ünnepséget a pápai himnusz eléneklése fejezte be.

Zárt lelkigyakorlatok nők részére. A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban háromnapos zárt lelkigyakorlat kezdődik karácsony másnapján este. Részvételi díj az egész időtartamra 8 P. Ezenkívül csoportos jelentkezés esetén bármikor rendelkezésre áll a Lelkigyakorlatos Otthon. Cím: Pécs, Mátyás Flórián-u. 46. sz.

Mohácson megalakult az Akció Katolika szervezete. November 10-én tartotta az Akció Katolika alakuló gyűlését Mohácson a katolikus legényegylet helyiségében. A termet zsúfolásig megtöltötte a közönség. Budapestről az alakuló gyülésre Mohácsra érkezett *Mihalovics* Zsigmond dr., *Lafranco* János dr., Pécsről *Merényi* Ferenc hittanár. A gyülést *Tihanyi* János plébános nyitotta meg. Nagy örömmel üdvözölte a központ kiküldötteit és a város polgárságát, hogy hívó szavára ilyen szép számmal vannak jelen. Majd *Lafranco* János dr. beszélt a magyar katolicizmus hármas feladatáról. Utána *Mihalovics* Zsigmond dr. beszélt a Katolikus Akció térhódításáról az egész világban és főleg a nagy nyugaton és a nyugati államok keretei között. Tihanyi János plébános összefoglalta a beszédeket, majd pedig indítványára megválasztották az elnökséget és a szakosztály tagjait. Elnök lett Tihanyi János plébános és Margitay Lajos dr. polgármester, jegyző Bartók Lajos dr., az egyes szakosztályok vezetői: hitbuzgalmi szakosztály elnöke König Antal járásbíró, a kultúrális szakosztály elnöke Kuzmics Ferenc gimn. igazgató, a sajtó osztály elnöke Schmidt Miklós dr., a karitativ osztály elnöke Horváth Miklós főszolgabíró, a szervezési osztály elnöke Schmidt Károly.

Külföld.

Rovatvezető: ESZKÁ.

Belgrádban szept. végén Jugoszlávia orvosai kongresszust tartottak, ahol nemcsak orvosi, de a ker. erkölcs szempontjából is fontos kérdést tárgyaltak. Az abortusról volt szó. A megnyitó beszédet dr. Mijuskovic, montenegrói orvos tartotta, melyben megállapította, hogy a magzatelhajtás Szerbiában igen nagy méreteket öltött. Nemcsak a városokban, de a falvakban, az egyszerű nép körében is. A gyermektelen házasságok száma állandóan emelkedik. Úgyszintén a nem házasok száma. Nagyon ritka már az olyan család, ahol két gyermeknél több van. Azért a tudomány és a társadalom erkölcse érdekében előadó nagyon keményen kikelt az abortust tiltó törvények lanyha, enyhe alkalmazása ellen. A gyűlés többsége szembefordult Mijuskovic „rigorozus" felfogásával és hangsúlyozta, hogy az anyáknak igenis joguk van a terhességet megakadályozni, illetőleg attól magukat megszabadítani. Eme nézetnél érdekes, de egyben szomorú szerepet játszottak a női orvosok. Nem lehet kívánni a nőktől — fejtegette egyik — hogy a legnagyobb áldozatok árán mást se tegyenek, mint szaporítsák a katonák létszámát. Egy másik szerint az abortust csak orvosi szempontból lehet tárgyalni. Az erkölcsnek ehhez semmi köze. Csak egy orvos vette magának azt a bátorságot, hogy megbélyegezze a gyűlés antiszociális léhaságát, dr. Hritic. Megdöbbenésének és megbotránkozásának adott kifejezést, hogy orvosi kongresszuson ilyen beszédek és vélemények elhangozhatnak. „Talán azért lettünk orvosok, hogy bűncselekményeket kövessünk el? Már pedig az abortus mindig az. Nekünk kötelességünk a természet segítségére sietnünk, hogy a szülés mindig normális és könnyű lefolyású legyen. Nekünk ügyelni kell a népesedés fokozására. 500 évig éltünk a mohamedán járom alatt és mindig szaporák voltunk. Amit én itt hallottam, az az állam biztonsága, az állam élete elleni merénylet, ami büntetendő cselekmény." Hritic fejtegetéseit nagy lárma és elégedetlenség fogadta. Az abortus védői elnöki rendreutasítást követeltek... Idők jele...

Genfi jelentés szerint Szovjetoroszország egykori svéd követe, Kollontai asszony, tagja lett a Népszövetség ifjúságvédő szervezetének. A szovjet diplomata nő személyéről, életéről a következők ismeretesek: a bolsevista forradalom első hónapjaiban barátnője volt a vérszomjas Dybenko terroristának. Azok az orgiák és véres tömegmészárlások, melyeket ez az egymáshoz illő pár rendezett Ukrajnában, az orosz szovjet rezsim legutálatosabb, legbrutálisabb és legszégyenteljesebb fejezetei. Később már nem elégedett meg Kollontai elvtársnő azzal, hogy saját aljas, léha viselkedésével, rossz példájával rontsa a családi életet, hanem körútjain rengeteg előadást is tartott. Nagyban hibás a szovjet gyermekek elhanyagoltságáért és erkölcsi züllésért. Az a sok ezer gyermek, kik kóborlásaik közben puskacső elé kerültek, ennek az emberi mivoltából kivetkőzött asszony lelkiismeretét terhelik. Különösen jellemző Kollontai asszonyra „A szerelem útjai" c. visszataszító és cinikus könyve, melyben arcpirító, szemérmetlen módon festi meg a szovjet nő új típusát. Erkölcsi felfogására ugyancsak jellemző az a programmbeszéd, melyet mint a kommunista női szövetség irányítója tartott Moszkvában a 3. kommunista világkongresszuson. „Mi alapjában véve nem ismerünk különbséget prostituált és törvényesen megesküdött nő között. A munkások és parasztok köztársaságában közömbös dolog, hogy valamely nő egy vagy több férfinak adja el magát. A családi élet régi formái eltűntek. Nincs rájuk szükség. A kommunista társadalomnak ez elviselhetetlen. Az általunk megdöntött burzsuj világban a család állam volt az államban, független osztály a népközösségben. A kommunista államformában ilyen már nem lehetséges." Kérdezzük: hogyan kerülhetett be ez az asszony az ifjúságvédő egyesületbe? Hogy jutott be a kecske a káposztás kertbe?...

A franciaországi Blois egyházmegye felügyelő hatósága a francia katolikusok kötelességeit a jelen politikai harcokban a következőkben határozta meg:

1. Köteles ügyelni arra, hogy hitének töretlenségét és katolikus gondolkodásának sértetlenségét mindig megőrizze; szilárd meggyőződés kell, hogy legyen benne az a felismerés, hogy a természetfeletti eszközök (imádság, szentségek, karitatív tevékenység) és a mindennapi kötelességek lelkiismeretes, pontos teljesítése mindennél elsőbbrendű értékek, melyek a közjót szolgálják. 2. Szabad nekik a politika arénáján megjelenniök, sőt ajánlatos, hogy azt el ne hagyják. Ha jónak látják, hogy valamilyen politikai párthoz vagy csoporthoz csatlakozzanak, mely szerintük alkalmas a rendet fenntartani és a közjót szolgálni, akkor ügyelniök kell, hogy ezek a pártok és alakulatok programmjukban és irányukban Isten és a lelkiismeret törvényeit garantálják. 3. Az erőszak szelleme ellenkezik a ker. törvénnyel, mely a szeretet törvénye. XI. Pius pápa, még mint milánói érsek, ezeket írta híveihez: „Kérünk mindenkit, hogy a gazdasági és politikai vitáknál tartózkodjék mindig az erőszakosság és elnyomatás szellemétől. Tapasztalati tény ugyanis, hogy erőszak erőszakot kíván. És ilyen konfliktusok csak aláássák a törvény és a rend biztosítására hivatott felsőbbség tekintélyét. Privát személy ne tolja fel magát sohasem bírának. 4. A törvényes eszközök határain belül azonban nem erőszak, ellenkezőleg polgári kötelesség és ker. bátorság szembe fordulni pártokkal, melyek a rendet és a vallást támadják és elhatározottan követelni az államtól bizonyos jogok, törvények és reformok megvalósítását... Azok a katolikusok tehát, akik elkerülhetetlenül sodródnak bele politikai harcokba, kötelesek 1. az evangeliumi erényeket gyakorolni; a kat. meggyőződést, érzést és gondolkodást megőrizni; az Egyházat feltétlen engedelmességgel szolgálni. 2. A politikai tevékenységnél is intenzívebben szenteljék magukat a karitatív tevékenységnek és apostoli munkának. 3. Mindezen dolgokban olyan emberekre hagyatkozzanak, kiknek erkölcsisége és bölcsesége kipróbált.

Kenyéririgység.

Irta: Pierre L'Ermite

Szeretem a macskákat és azok is szeretnek engem.

*

Itt a nyaralóban, ebben a kis fehér házban, ahol most lakom, féltucatra való is van belőlük; mind hófehér.

A nyár elején, amikor megérkezem, szánalmasan soványak szegények. A kertész nem szereti őket és csupán kötelességből dob nekik néhanapján valami kis harapnivalót, hogy éhen ne vesszenek. Ezért legtöbbször kénytelenek maguk eleség után nézni. Ilyenkor mezei egerekkel, gyikokkal és más hasonlókkal táplálkoznak.

*

És mire szeptember végén búcsút mondok nekik, akkora már szépen kigömbölyödtek, a szőrük is selymes és vakítóan fehér. Ez az ő aranykoruk!

Egyik este a következő, nem mindennapi dolog történt... Kint szakadatlanul ömlött az eső kora délután óta. Egyszerre csak alig hallható neszre figyeltünk föl: Az ebédlő kissé nyitott ajtaján egy nagy, fekete macska sompolygott be a szobába puhán, szinte észrevétlenül. Pompásszőrű, barátságos angoramacska volt — bőrig ázva.

Ebben a rettenetes időben, amikor még a kutyáját sem engedi ki az ember, jött ez a gyönyörű állat, hogy alázatosan hajlékot kérjen és egy falatka kenyeret...

Mindenki csodálattal bámulta.

Valóban nemes példány volt, dédelgetett kincse valakinek... talán az egyik közeli kastélyból... Eltévedt a kis erdő sűrűjében s úgy került ide.

Puha törülközővel szárítgattuk s ő hagyta dorombolva, jól esett neki...

Finom tejjel kínáltuk aztán...

Festő ecsetjére kívánkozott bársonyosan fekete kis pofája a fehér tejben...

Így ujra erőrekapva, édes megelégedéssel, szerényen visszavonult. Fölugrott egy székre, elvégezte szokásos esti mosakodását és puha gombolyaggá válva rövidesen elaludt.

*

Magam is nyugovóra tértem...

De egyszerre csak az éj közepén őrületes lármára, borzalmas, éles visító hangokra riadok föl.

Berontok az ebédlőbe.

Micsoda látvány!

Egy nyitvafelejtett kis ablakon behatoltak a szobába macskáim és megtámadták a gyanútlanul alvó, fáradt vándort.

A fekete macska eleinte nem is védekezett; nem tudta megérteni ezt a hirtelen megváltozott fogadtatást.

Félénken a székek alá bujt... majd a szekrények alá... az asztal alá...

De a többiek — egy-kettőre kikényszerítették mindenhonnan.

Végre is minden erejét összeszedve — nagy és erős állat volt — fölvette ő is a harcot.

Szép kis háború!

Hat egy ellen!..

Fekete gombolyag egy nagy, fehér gombolyag közepén.

Fölborzolt szőrzet... kérdőjellé görbült hátak... égnekálló, remegő macskabajszok... kétségbeesett miákolás... karmolások... harapások...

Mit tegyek?

Hirtelen egy mentőötletem támadt! A kúthoz szaladtam és pár pillanat mulva egy vödör vízzel öntöttem nyakon a társaságot. Heten hét felé menekültek.

*

Reggelre eltünt a fekete macska, valószínűleg igen feldult állapotban.

Megértem szegényt és bocsánatot is kérek tőle: de ez a szomorú eset nem az én hibámból történt. Macskatestvéreinek köszönheti.

Oh, aztán meglattam az én macskáimat! Az én szép fehér macskáimat...

Szeme hiányzik az egyiknek, a másiknak csipkésre harapva a füle,... a harmadiknak csupa seb a pofája... az egyiknek szép bundája cafatokban... szörnyű!...

Keservesen nyivákolva panaszkodtak a sors ellen: „Így kellett járnunk!... Milyen nyugodt, békés életünk volt!.. Miért is jött ez a tolakodó, idegen közénk!?.. Azért, hogy elrabolja a békénket és a kenyerünket!.."

Akkor megszólaltam én és a következő, kis beszédet intéztem hozzájuk:

„... Tisztelt macskák... Eddig szerettem magukat, de most mély megvetésemnek adok kifejezést!... Gyalázatos eset!.. Ne panaszkodjanak... nem érdemlik meg a sajnálatot, mert maguk, egyedül maguk az okai minden baiuknak... Ma nem kapnak vacsorát!.. Távozzanak!.."

Szégyenkezve somfordáltak el mellőlem...

*

Azért meséltem el ezt a kis furcsa történetet, mert sokat elmélkedtem fölötte, amikor egyedül maradtam.

... Ha jól meggondoljuk, — morfondiroztam — ezek a szerencsétlen macskák most épugy viselkedtek, mint az emberek legnagyobb része hasonló esetben...

Mindenki maga teremtheti meg magának itt a földön a boldogságot és a jólétet.

De a helyett, hogy ezt másokkal megosztanák s ezáltal szebbé, tökéletesebbé tennék, kapzsi féltékenységgel őrzik, féltik, mint a kutya a csontdarabot.

Merjen valaki közeledni hozzá!.. ha nem is akar semmit tőlük... söt, néha még ha nem is közeledik...

Miért is akarják az emberek fölfalni egymást, mikor az élet maga is itt, a siralom völgyében eléggé emészt bennünket!?

*

Amikor lerongyolódva és kifosztottan, mint a macskáim, megjelenünk az Itélőszék előtt, hogy elsírjuk megpróbáltatásainkat, az égi Bíró így fog szólni hozzánk:

„Ezeknek a megpróbáltatásoknak, szenvedéseknek a háromnegyed részét nem én küldtem rátok.

A Gyülölet megölte bennetek a Sze-

retetet, mely még a legszerencsétlenebbet is boldoggá tette volna köztetek..."

Ez az örök titok, a nagy kérdés, melyre nem jön felelet... hogy miért nem szeretjük egymást mi emberek, amikor azért vagyunk teremtve, hogy boldogok legyünk és amikor Szeretet nélkül nincs Boldogság...

Fordította: dr. H. Cs.-né.

A Szoc. Misszió Társulat karácsonyi vására nov. 20-tól dec. 4-ig tart.

Könyvek.

Esser—Lukácsy: **Negyedóra a szószéken.** II. és III. kötet. Korda 1935. Ára kötetenkint: 2.20 P.

Esser beszédeinek az I. kötete még a mult évben jelent meg. A második kötet Szentháromság vasárnapjától adventig 24 szentbeszédet ölel föl, míg a III. kötet 25 különböző ünnepi szentbeszédet tartalmaz. Lelkipásztorok, hitbuzgalmi egyesületek vezetői igen jó hasznát veszik ezeknek a beszédeknek. A fordítás is jól sikerült.

Jánosi József S. J.: **Mária.** A Mária tisztelet dogmatikája és lélektana. A Pázmány Péter irodalmi Társaság kiadása 1935. — Molnár C. Pál 22 fametszetével. Ára: 3.60 P.

A magyar nyelven megírt Mária-irodalom értékes művel gazdagodott Jánosi könyvével. A teológus biztos kezével vezet be a Mária-tisztelet ősi templomába, hogy tanítson és neveljen a legszentebb Anya dicséretére... Karácsonyra igen alkalmas ajándék.

Jézus Szíve Kiszsolozsma. „A Szív" kiadása 1935. Ára: 50 fillér.

Nagyfalusy Lajos S. J. átdolgozásában és verselésében kedves munkát kaptak a Jézus Szive tiszteletét gyakorló kat. hivek ebben a kiszsolozsmában. Vedd és imádkozd!

Az ezerkilencszázéves szentmise. Bpest: 1934. Ára: 2.— P.

A Budapesti Növendékpapság Magyar Egyházirodalmi iskolája ismét élénk tevékenységet fejt ki és a nagyközönség számára ebben a 135 oldalas munkában tette közzé a szentmise bibliai-történeti, dogmatikai és szociális ismertetését. Értékes dolgozat. A mű végén a M. E. I. 1934. évi működéséről hoznak beszámoló jelenést.

P. K.: **Morus szent Tamás élete.** Bpest. 1935. Ára: 1 P.

XI. Pius pápa 1935. május 19-én avatta szentté Morus Tamást, akinek — valamint kortársának Fischer János biborosnak — a gőgös és erkölcseiben fékezetlen VIII. Henrik szerezte meg a vértanui pálmát. A 68 oldalas életrajz érdekesen és lebilincselően mutatja be szentünk életét, nemkülönben korának mozgalmas történetét. Ismerjük meg nagy szentjeinket!

Dr. Horváth Konstantin S. O. Ciszt.: **A Zsoltároskönyv.** (Magyarázata és fordítása.) Zirc 1935.

Régen várt könyv. A papság, de a művelt világi közönség is nagy haszonnal fogadhatja. Ismertetésére legközelebb visszatérünk.

Az élet kis művészei. Korda 1935. Ára: 1.50 P.

A férfi ifjúság számára írt rövid életrajzot kiváló, buzgó életü ifjakról. Tanulságos, nevelő-hatású könyv.

Pokorny E. dr. **A Szent Erzsébet-szerzet.** Szt. István Társulat bizománya. 1935. Ára: 5 P.

Sok képpel illusztrált könyv, amely Szt. Erzsébet szenttéavatásának 700-ik évében nagyon is aktuális, hogy megismerjük a róla elnevezett női szerzet életét.

Dietl Fedor: **Hetedhétország—Hetedhétember.** Pallas Rt. 1935. — Ára: 1.50 P.

Dietl Fedor a Nemzeti Ujság munkatársa utazásai élményeit írja le kaleidoszkopszerüen. Az ujságíró mindent meglátó szemével tekint a nagy világba és nagyszerüen ért a látottak bemutatásához. Élvezetes olvasmány minden karcolata.

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Dec. 1. Advent első vasárnapja. 6 órakor első Roráte. Egésznapos szentségimádás. **Dec. 5.** A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentséges körmenettel. **Dec. 6.** Első péntek. A Corpus Christi-kápolnában 7 órakor szentséges mise. Este 5 órakor szívőrségi ájtatosság. **Dec. 8.** Szeplőtelen Fogantatás ünnepe. ½8 órakor püspöki szentmise, alatta a pécsi kongregációk közös szentáldozása, utána a fogadalom megújítása. A 8 órai szentmise a népoltárnál elmarad. D. u. 4 órakor az altemplomban az Urinők Mária Kongregációjának tagfelvétele. **Dec. 18., 20., 21.** Kántorbőjt. **Dec. 24.** Karácsony előbőjtje. **Dec. 25.** Karácsony ünnepe. Éjfélkor főpapi szentmise. 7 órakor pásztormise a Corpus Christi-kápolnában. 9 órakor püspöki ünnepélyes nagymise, mely alatt a megyésfőpásztor szentbeszédet mond. **Dec. 26.** Szent István vt. ünnepe. Egész nap ünnepi rend. **Dec. 27.** Szent János ap. és ev. ünnepe. A Corpus Christi-kápolnában a 7 órai szentmise után borszentelés. **Dec. 31.** Szent Szilveszter napja. Este 6 órakor szentbeszéd, utána évzáró hálaadó istentisztelet, melyet a megyésfőpásztor végez.

Belváros.

A XII. Karácsonyi vásár. — December 1-én, advent első vasárnapján rendezi meg az Iparos Asszonyok Kongregációja a XII. karácsonyi vásárát a Legényegylet nagytermében. — A tombolával egybekötött vásárt délelőtt 10 órakor nyitja meg Gábriel Pál dr. a Legényegylet elnöke; este 8 órakor pedig müsoros előadás lesz, amelyen az ünnepi beszédet Vasváry Ferenc dr. egyetemi ny. r. tanár, a belvárosi egyházközség elnöke tartja. A műsoron a Karének egyesület, a Keresztény Munkásifjak cserkész csapata és a kongregáció tagjai szerepelnek. — Buffetről és cukrászdáról a kongregáció tagjai gondoskodnak.

Elkészült a „Káritász-ház." Teljesen készen áll az első „Káritász-ház" a Megyeri kertvárosban, amelybe az egyházközség egy 8 gyermekes családot költöztetett be. A Kis Szent Teréz szobor elhelyezése s a ház megáldása december 8-án déli 12 órakor lesz. Az egyházközség ezúton is hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik természetbeni, vagy készpénz adományokkal a ház felépítéséhez hozzájárultak. További adományokat hálás köszönettel fogad az egyházközség.

Requiem a temetőben. — A központi temetőben nyugvó összes elhunytak lelkiüdvéért a gyászmise december hó 9-én, reggel 9 órakor lesz.

Szentmise Kis Sz. Teréz tiszteletére. A szokásos szentmise Kis Sz. Teréz tiszteletére december 17-én, reggel 8 órakor lesz a belvárosi plébánia templomban.

Hálaadó istentisztelet. December 31-én, Szilveszter napján az évvégi hálaadó istentisztelet este 6 órakor lesz szentbeszéddel a plébánia templomban.

Budai külváros.

Dec. 1. vasárnap, kezdődik az adventi bünbánati szt. idő, mely alatt naponta vasár- és ünnepnapokon is reggel 6 órakor énekes, úgynevezett hajnali szentmise lesz. Vasár- és ünnepnapokon ezen időben

Tisztelettel kérjük lapunk előfizetőit, hogy a hátralékos előfizetési díjat szíveskedjenek sürgősen akár postán a kiadóhivatal címére megküldeni vagy nyugta ellenében a Szent István Társulatnál — Szent Antal bazárban befizetni.

¾7 órakor nincsen szentmise. Az egész adventi időben 6 órától lehet szentgyónást végezni. **Dec. 6.** pénteken, 6 órakor egyszersmind Jézus szt Szívének miséje. **Dec. 18, 20 és 21.** kántorbőjt. Szerdán és szombaton egyszeri jóllakással húsféléből is, pénteken egyszeri jóllakással húsfélék nélkül. **Dec. 24.** kedden, karácsony vigiliája; szigorúbőjt. Este sem szabad húsfélét enni. **Dec. 27.** pénteken az első szentmise előtt borszentelés. **Dec. 28.** szombaton, 6 órakor újhold szentmise a havi kápolnában. **Dec. 31.** kedden, este 6 órakor évzáró hálaadó istentisztelet.

Szigeti külváros.

December 1—23-ig, reggelenkint 6 órakor Hajnali (Roráté)) miséket tartunk, Szent Ferenc III. Rendje december 1—8-ig minden este 6 órai kezdettel tagjai részére lelkigyakorlatot tart a III. Rend otthona nagy termében. December 8-án d. u. 4 órakor a lelkigyakorlat befejezése ünnepélyes fogadalomtétellel. **December 6-án** első péntek, szentségimádás reggel 6 óráig. **December 3-án** este 8 órakor Credo-egyesület szigeti külvárosi tagjainak havi gyűlése a III. Rend otthona nagytermében. **December 20-án** kántorbőjt péntekjén a ferences missziószövetség szentmiséje reggel 6 órakor. **December 1-én** a szigeti külvárosi katolikus kör saját helyiségében tartja adventi estjét este 8 órai kezdettel. **Karácsony első és második napján** ünnepi sorrend szerint lesznek a misék: éjféli mise, 6 órai pásztormise, 8 órai plébániamise szentbeszéddel ½10 órakor gyermek-mise és 11 órakor az utolsó mise. **December 31-én** d. u. 5 órakor évvégi ájtatosság szentbeszéddel. **December 26-án, 29-én és újévnapján** este áldás után a szeráfi kollégium növendékei karácsonyi előadást rendeznek a III. Rend otthon nagytermében.

A szigeti külvárosi plébánia szeretettel kéri a katolikus testvéreket, hogy kiolvasott ujságjaikat, folyóirataikat, adják át a Szent Antal Bazárnak, a klinikai betegek részére.

Gyárváros

Hajnali miséket advent minden hétköznapján tartunk reggel 6 órakor, kivéve karácsony vigiliáját.

Dec. 4. Szent Borbála napja, a pécsvidéki bányászok védőszentje. 10 órakor szentbeszéd, utána énekes szentmise. **Dec. 6.** Első péntek. ½8 órakor énekes mise Szentség-kitétellel Jézus sz. Szíve tiszteletére. **Dec. 18., 20., 21.** Kántorbőjt. Imádkozzunk jó papokért. **Dec. 24.** Karácsony vigiliaböjtje. Szigorú böjti nap. **Dec. 25.** Karácsony ünnepe. Éjjel 12 órakor éjféli mise, reggel ¼8 órakor pásztormise, 8 órakor csendes szentmise rövid szentbeszéddel, 9 órakor csendes mise, 10 órakor prédikáció, utána három papos sz. mise. ½12 órakor csendes szentmise. **Dec. 26.** Szentmisék: ¼8, 8 és 10 órakor. **Dec. 31.** Este ½6 órakor évzáró hálaadó ájtatosság szentbeszéddel.

Szerkesztői üzenetek.

I. L. Pleb. Olasz. A terv nagyon helyes, szívesen leszünk az ügy szolgálatára. Levélben bővebben.

Sch. F. esperes, Ibafa. Az esperes-kerületi tanács szigetvári ülésének idejét kérjük jelezni. Ha csak lehet, innét Pécsről is ki fog menni valaki.

Dr. Kray István báró. Bpest. Köszönjük a szép cikket. Máskor is hálásak leszünk hasonlóért.

K. L. Pécs. Az elégtételt nem kell áldozás előtt elvégezni, lehet utána is.

Lehet gyónni anélkül, hogy az ember utána áldozni menne. Vagy megáldozhat gyónás nélkül is, ha nincs halálos bűne.

M. F. tanár. Pécs. Köszönjük a kedves irást. Kérjük, személyesen is keressen fel a szerkesztőségben.

E. L. káplán, Döbrököz. Sajnos anyagi nehézségekkel az egész vonalon küzdünk. A jelzett megoldási mód nem mutatkozik kivihetőnek. A többi dologra levélben válaszolunk.

T. M. Tolna. Keresztszülő nálunk csak katolikus vallású lehet. Érthető is, hiszen az a kötelessége, hogy a gyermek vallásos neveléséről gondoskodjék, „ha vérszerint való szülei meghalnának, vagy nevelését elhanyagolnák." Egy nem katolikus hogyan tudna gondoskodni a gyermek katolikus neveléséről?

Házassági tanu lehet nem katolikus is — de csak püspöki engedéllyel.

A katolikusok közül is a nyilvános bűnösöket és kiközösítetteket nem szabad felkérni vagy elfogadni keresztszülőknek. (Ilyenek pl. akik érvénytelen házasságban élnek.)

H. F. Mozsgó. Mi csak személyesen adhatjuk át a lapokat. Postán legyen szíves egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni: Bpest. V., Honvéd-u. 10.

Nagyittasson

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Régi fakult képről is garanciával készitünk nagyitásokat!

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok**

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

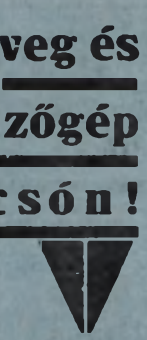
vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ

PARISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Uri-divat Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért. **Női-divat**

Jó szemüveg és fényképezőgép olcsón!

Dr. VÁMOS

DROGÉRIÁBAN!

Szövetkezve küzdjünk a drágaság ellen!

Pécs-baranyai Hangya

Keresztény Szövetkezet

tagjainak 2% vásárlási visszatérítést és fennállása óta 5% osztalékot fizet.

Kitünő fajborok, naponta frissen pörkölt kávé valamint tea és rum különlegességek. Garantált jóminőségű női, férfi és gyermek harisnyák.

Aluminium edények!

Kossuth Lajos-u. 24. sz. alatti III. sz fiókban TEXTIL osztály. Kék mosó 60 f. Szines mosó 72 f. Mosó delén 80 f. Mintás müselyem 98 f. Jóminőségü vászon 85 f. Ingzefir 95 f. Munkásnadrág 250 f. flanell takaró 440 f.

Iroda Tel.: 13-40. Jókai-tér 11. Főüzlet Tel.: 13-20.

I. sz. fiók Szigeti-országut 70. szám. TEL.: 13-02 sz. — II. sz. fiók Aidinger János-utca 3. sz. TEL.: 15-04 sz. — III. sz. fiók Kossuth Lajos-utca 24. sz. TEL.: 13-12. — IV. sz. fiók Mecsekalja. TEL.: 13-19.

Minden szövetkezeti tag a saját üzletében vásároljon, mert ezzel a vásárlási VISSZATÉRITÉST NÖVELI!!

Missziókra mindennemü kegytárgyak, missziós emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, keresztek, érmek minden nagyságban nagy választékban kaphatók.

Nagy karácsonyi és ujévi vásár! — Kicsinyek és nagyok legkedvesebb vágya és öröme a jászolos Jézuskák és Betlehemek minden nagyságban, karácsonyfa diszek, karácsonyi és ujévi levelezőlapok, mindennemü ajándéktárgyak felnőttek és gyermekek részére nagy választékban leszállitott árban.

Tekintse meg karácsonyi kirakatainkat.

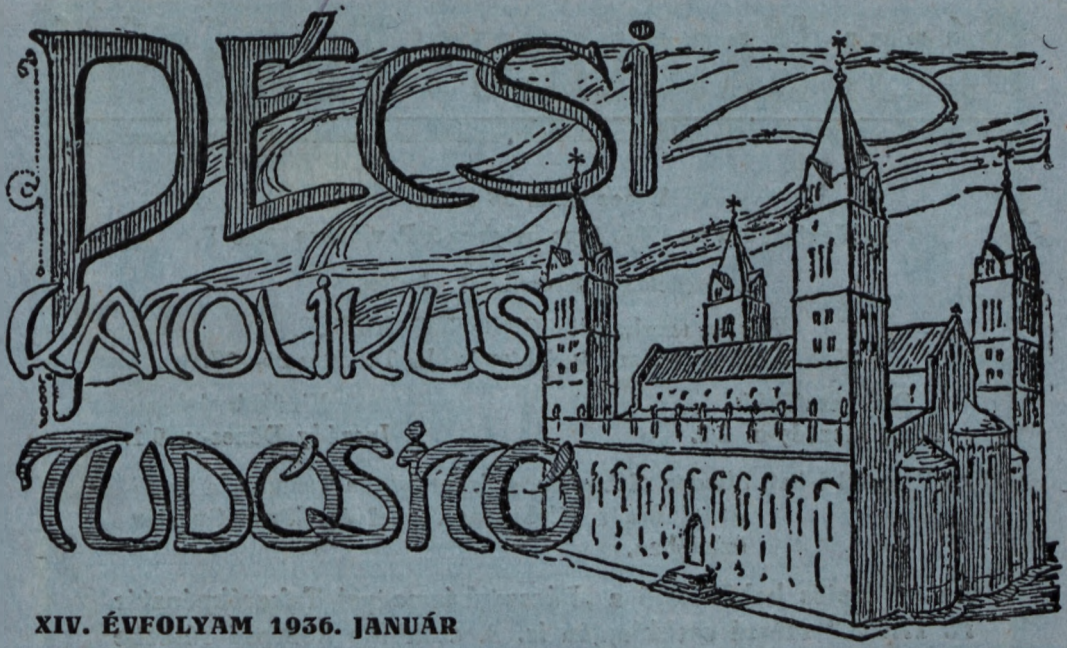
SZENT ANTAL BAZÁR

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon: 31—99.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. JANUÁR

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézus neve. dr. Gálos László. — *Miért lett Jézus emberré?* — *Mi hiányzik a mai keresztény családokban?* — *Szépirodalom és katolicizmus.* Merényi Ferenc. — KÖNNYEK. dr. Horváth Csongorné. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — *Nem szabad elfelejteni.* T. E. — HIREK. — KÖNYVEK. — Pécsi Egyházközségek hirei. — Hirdetőink szaknévsora.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.
Előfizetési ára az 1936. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.
Megjelenik havonként elsején.
Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Inczédy Dénes-u. 9/1.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

NINCSEN GONDJA

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleirások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatossági könyvek. Kegytárgyak. — Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek.

Arany töltőtollak már 4 pengőtől feljebb!

EGÉSZ ÉVEN ÁT

Szent István-Társulatnál

Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11-79.

Olcsón szerezhet be könyv-AJÁNDÉKÁT!

Előjegyzési, zsebtárca és népnaptárak nagy választékban! Bárd-Rózsavölgyi Nádor-Csárdás egyesített

a bumok!

NYOMTATVÁNYOKAT,

KÖNYVKÖTÉSZETI MUNKÁKAT IZLÉSES KIVITELBEN ÉS OLCSÓ ÁRON KÉSZIT A

PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R. T.

DUNÁNTÚL

Perczel-utca 42. PÉCS Telefon: 32—22.

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerekpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész ***Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.***

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patroncsere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

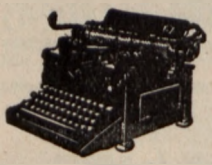
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet RUPPERT LAJOS textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ

Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uridivat

Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

Nőidivat

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. január 1 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

JÉZUS NEVE.

A mézajkú doktor: szent Bernát — akinek nem izlett semmiféle olvasmány, ha Jézus áldott nevét nem olvasta benne — himnuszának utolsó szakában így énekel:

„Ég országának népe szállj,
Ajtót, kaput elébe tárj,
Köszöntsd a győztest, harsonálj:
„Üdvözlégy Jézus nagy király!"

Az esztendő kapuja is Jézus áldott nevére nyílik és a földi nép — akárcsak az égi kórus — a legszentebb nevet köszönti elsőnek a sok névnap között. Mert keresztény voltunk nem más, mint lelkünk megpecsételése Jézus nevével, mint Jézus nevének hordozása és a szenvedésének elviselésére Jézus nevéért.

Az Úr mondja szent Pál apostolról: „Kiválasztott edényem ő, hogy hordozza nevemet a pogányok előtt, a királyok előtt és Izráel fiai előtt és én megmutatom, hogy mit kell az én nevemért szenvednie."

Akkor vagyok tehát jó keresztény, ha elsősorban hordozom Jézus áldott nevét. Ha észrevehető rajtam, mint valami drága rendjel, édes kitüntetés, ha magatartásom prédikálja, ha szavaimból nevének illata árad, ha a kísértő ellen elsuttogom, ha az életveszélyben legelőször ezt kiáltom, ha boldog perceimben ezt áldom. A nő hordozza férjének nevét, mert övé, a gyermek viseli szüleinek nevét, mert tőlük származik. A katolikus ember, akinek vezetékneve keresztény, keresztneve katolikus — hordozza Krisztus nevét — mert övé, mint jegyese, mint gyermeke, mint szolgája egyaránt. És mily szörnyű dolog a törvénytelenség, mely nem ad nevet, a kitagadás, mely megfoszt a névtől, az elválás, mely elveszi a név viselésének jogát, vagy a szégyen, mely egy névhez tapad, melyet szégyelni kell! És hányan mennyire ragaszkodnak a nemesi, címeres, történelmi nevekhez, melyeknek becsülete, súlya, mikor a vagyon már egészen elfogyott, még mindig nagy érték lehet, mert dicső elődök fénye sugárzik arra, aki viseli.

Az égi áldott szent név: Jézus mindennél több, e nevet hordozni nemesség, előkelőség, felelősség. Tehát nemcsak szégyelni nem szabad, hanem Isten családjához való tartozás tudatával büszkén kell viselni. Azonossá kell válnom e névvel, mert semmi sem annyira az enyém, mint a nevem — tehát Jézus nevét hordozni annyi, mint Jézus életét élni, vele eggyé válni. A névközösség itt a földön együttal vagyon és életközösség is, Legyen tehát nálam erényközösség, szentség- és kegyelemközösség, mely lefoglalja egyéniségemet, élethivatásomat, mely Krisztust veretezi lelkemre, hogy valóság legyen bennem is a nagy apostol szava:

már nem is én élek, hanem Krisztus, — akinek nevét hordozom — él bennem.

De e szent név hordozásán kívül van még egy kötelesség, amit az isteni szózat említ: szenvedni Jézus nevéért. Az Úr áldott szent nevétől elválaszthatatlan a kereszt, amely először hordozta nevét és testét egyszerre. Ha tehát nevét hordozom, keresztjét is vállamra kell vennem.

Mert ha e nevet hordozom, a Mester útját járom, ami pedig Kálváriát, küzdelmet, tövist, keresztet jelent, — mint Ő maga ígérte azoknak, akik őt követni akarják. Tehát a Krisztussal való névközösség és életközösség, a kereszt közösségébe is belevon: aki nem veszi fel keresztjét, nem méltó hozzám — mondta Jézus. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak — a világ pedig örülni fog. De azért mindez összefér az örömmel: egy kis idő és szomorúságtok örömre változik és mi is, mint az apostolok, örvendezve megyünk a világ színédriuma elé, mert méltók vagyunk Jézus nevéért gyalázatot szenvedni.

Ezen az úton az első lépés — mint Jézus mondja: önmagunk megtagadása — vagy mint a nagy apostol személyes tapasztalatból írja: testünk megfeszítése a vétkekkel és kívánságokkal együtt. Csak aki megtagadja önmagát — ami annyit jelent, mint a régi földi nevet letenni — méltó arra, hogy Jézus nevét viselje és érte szenvedve vele egybeforrjon, erre a névre kereszteltessék.

Tehát először itt kell kezdenem, mert különben sohasem lesz elég erőm Jézus nevét hordozni és érte szenvedni.

Mindezekhez a feladatokhoz isteni segítség is biztosítva van: elegendő neked az én kegyelmem. Csak magamtól gyenge és elégtelen lennék az Úr nevének viselésére és minduntalan kiütne régi emberi nevem, egyéniségem Krisztus fölséges neve, hivatala és munkaköre alól. De az isteni jegyes nemcsak nevet ad, hanem nemesi vért, isteni lelkületet, égi támaszt és fegyverzetet, mennyei menyegzős ruhát és isteni szent lelket is. Így lesz igaz, hogy — mint szent János apostol írja: Isten fiainak nemcsak neveztetnünk — a fölvett Krisztus neve után, — hanem valósággal azok is vagyunk — a tőle kapott átistenítő kegyelmek révén.

Így életprogrammom az újévre: Jézus nevének hordozása, érte szenvedések áldozatos elviselése és gyengeségeimben ráhagyatkozás az isteni kegyelemre.

„Oh szép Jézus! Drága szent nevedért
Kelj fel népedért!"

Dr. Gálos László.

EZ IS CSALADI BOLDOGSAG? Sok tréfát, élcet termel ki az élet, melyeknek hátterében nem egyszer szomorú tragédia húzódik meg. Így születhetett meg az alábbi vidám eset is. Egyik házas ember találkozik barátjával, aki nem régen nősült. Érdeklődik barátja sorsa iránt: „Hogy vagytok? Hogy sikerült a házasságod!" „Nagyszerüen!, K. B., minden napnak megvan a maga öröme!" „Hogy-hogy?" Hát csak úgy — tudod — hogy a feleségem mindennap valamiféle kezeügyébe eső tárgyat a fejemnek irányit! Ha eltalál, akkor ő örül, ha nem talál el — akkor én örülök." —

MIÉRT LETT JÉZUS EMBERRÉ?

Erre a kérdésre választ ad a katekizmus, mikor azt tanítja, hogy a Fiúisten megtestesült azért, hogy 1. szóval és példával tanítson, 2. értünk szenvedhessen és meghalhasson és így megváltson bennünket.

Mikor a hittel átitatott emberi értelem ezt a kinyilatkoztatott igazságot végig elmélkedi és alázatos áhítattal beléje merül, Aquinói sz. Tamás nyomán még a következő megfelelőségeket találja.

Az ember célja és boldogsága az Isten színelátása. Ámde megbéníthat bennünket az a gondolat, hogy az Isten nem lehet ismeretünknek szembeötlő tárgya, mikor még a természet is annyira elrejti arcát szemünk elől. De megtörtént a nagyobb, az emberi természetnek isteni személybe való felemelése. Mennyivel inkább lehetséges tehát a kisebb, az emberi léleknek Istennel való színelátó egyesülése.

Hogy mennyi céltévesztés történt már az ember részéről, mutatja az alkotási világnézet története. Érzéki élvezetekhez, teremtett világhoz, anyaghoz, démonhoz való végleges odatapadásban kerestek boldogságot. Ennek a tévedés láncolatnak oka az emberi természet méltóságának félreismerése. *Az ige megtestesülése rávillant az ember méltóságára* és állandóan az ottfentvalókat értékelteti és ízlelteti velünk.

Csak az tud Isten felé irányulni, aki Istent szereti. A szeretet akkor bír sodró erővel és bizakodással, ha mint viszontszeretet fakad a lélekből. A megtestesülés az Isten végtelen és megható szeretetvallomása, melyre az embernek csak válaszolnia kell a viszontszeretetben.

Miért lett Isten szegény emberré?

Aki boldognak hirdette a szegényt, akinek országa, bár a földön van, nem a földről való, annak megfelelő volt, hogy szegénynek szülessen. Milyen könnyen ámíthatná magát a gazdagság gondtalan felelőtlenséggel és milyen bizalmatlaná válhatnék a szegénység, ha ellenkezőleg történt volna.

Miért lett Isten elhagyatott, sőt üldözött emberré?

Három embertípus találta meg és ismerte meg Krisztust, az egyszerű, a bölcs és a szent ember. A pásztorok, napkelet királyai és a jeruzsálemi templom nagy várakozói. A többi mind elhagyta, kitaszította, üldözte. A megtestesült Ige jelezni akarta azt, hogy ez lesz a sorsa, az emberiség története folyamán. A gőg, a lomha értelem és önzés mindig ellenkezésben fog vele állani.

Kissé beképzelt nő gyónik és minden szavát úgy állítja be, hogy a gyóntató atya megértse, milyen nagy szenttel van dolga. A Páter türelmesen végighallgatja s aztán feladja a penitenciát.

— Tessék elmondani három rózsafüzért!

— Három rózsafüzér? — rémüldözik a gyónó. — De kérem, úgy látszik, rosszul tetszett érteni a gyónásomat? Én nem vagyok olyan nagy bűnös!

— Tudom, tudom... Éppen azért!... A szenteknek sokat kell imádkozniok!

Mi hiányzik a mai keresztény családokban, aminek meg kellene lenni?

A szent karácsony titokzatos gondolatvilága elvezet bennünket Betlehembe s ott egy rongyos istálló kiáltó szegénységében egy boldog családot találunk. S ha elmegyünk Názáret városába, és ott a város kültelkén szerényen meghuzódó kis házba benyitunk, ismét ott találjuk szegénységben és mégis boldogságban ugyanezt a kis családot. A kereszténység, Krisztus egyháza a názáreti kis ház lakóit a Szent Családot oltárra emelte s mint a katolikus családok eszményképét állítja oda a világ elé. Ma, amikor a családi élet, a boldog családi élet válságáról beszélünk, amikor a családi tűzhelyek kialusznak s rombadőlnek, keresnünk kell ennek a pusztulásnak legfőbb okait s vissza kell vezetni a családokat a boldogság forrásaihoz. Ez az út Betlehembe vezet és Názáret felé mutat. *Csak kettőt lássunk meg: Az Istent a közvetlen közelségben és az áldozatos szellemet az édesanya és a családatya lelkében.* Ebben van a Szent Család boldogságának a titka, e kettő hiányzik a mai családokban s ebben van a mai családok boldogtalanságának magyarázata.

Betlehemben és Názáretben az isteni gyermeken pihent meg a boldogságos édesanya, s a nevelő atya tekintete s a mélységes hit bearanyozta a szegényes otthont. Forog a rokka kereke, zakatol az ács fűrésze, hull a gyaluforgács s ott játszik a gyermek talán kereszteket formál a forgácsból. Szent József, az igaz ember a hitből él, az édesanyja lelkében szent titkokat rejtegetve őriz. Szegények, de boldogok, mert közöttük az Isten. Benyitok nyomortanyák viskóiba, szalmafödeles falusi kis házakba, iparosok műhelyeibe, kereskedők boltjaiba, tisztviselők hivatalaiba, bérpaloták lakosztályaiba, kastélyok termeibe s keresem Istent, keresem az Istenre szegzett tekintetet az emberek szemeiben, az Istenben való hitet és ennek gyakorlását a családi otthonokban. Valami nagy üresség dohos levegője üt meg. Nem hallom az imádságnak hangját. A mai családok nem gondolnak Istenre, nem imádkoznak. *Imádság nélkül, nem égreemelkedő, hanem földre lógatott fejjel, nem Istenben bízó, hanem a földi gondoktól terhelt lélekkel kezdik a napot.* Elnémult sok családban a régi magyar udvarházak asztali áldása. Vályuvá lett sok házban a fehér terítős ebédlőasztal. Van-e még katolikus család, ahol együtt végzik szülők és gyermekek az estéli imádságot? Hiányzik a családokban a hitnek világossága, a hitnek gyakorlása: a vallásosság. A családapák csak kenyérkeresők sokszor s nem gondolnak arra, hogy kötelességeik vannak Az iránt is, Akinek a mindennapi kenyeret mégis köszönhetik. A családanyák élete a háztartási teendőkben morzsolódik le: söpörnek, porolnak, törülgetnek, sütnek, főznek, mosogatnak, varrnak, kézimunkáznak ... hull a munka forgácsa s a forgácsok közt elvész az isteni gyermek. Szülők nevelik gyermekeiket, hogy azok szépek, egészségesek, életrevalók legyenek, az édesanya nagy gondja, hogy felnőtt leányának jó partit szerezzen, az édesatya fiának jövőjéért küzd, áldozatokat hoz, de minden munkát, minden tervet, az egész jövő kiépítését s biztosítását Isten nélkül végzi. *Talán a lélek természetes hangján mondogatják: „így lesz, úgy lesz, ha a jó Isten megsegít", de arra nem*

gondolnak, hogy ezt az isteni segítséget biztosítsák maguk számára azáltal, hogy Istennek megadják, ami Istené. Boldogtalan családok: összedőlt templomok. Nem ég bennetek az öröklámpa fénye! Nincs égfelé nyuló tornyotok. Nem hallatszik be hozzátok a szentegyházba hivó harang szava. Nincs gyertyafényes oltártok. Nem halljátok az Isten igéjének hirdetését. Terheket hordoztok lelketekben s nem tudtok magatokon könnyiteni. Romok között éltek. S mert nehéz az élet s áldozatokat kíván tőletek, s mert lehullott házatok faláról a Krisztus feszülete, a kereszt súlya alatt összerogytok s mélységesen boldogtalanok vagytok.

Ma már a családvédelem és ebben a jövő biztosítéka nemcsak prédikációknak témája, hanem államférfiaknak, szociálpolitikusoknak is nagy gondja. Fognak talán üdvös törvényeket hozni, amelyek a családok gazdasági, megélhetési nehézségein segíteni fognak. Szükségesek ilyen intézkedések is, de ezekkel még a boldogabb családi élet problémája nem lesz megoldva. Isten törvényeit, a vallás hűségét s következetes gyakorlását kell belevinni a családok életébe, s ezt kell ápolni a családi tüzhelyeken felnövekvő generációkban, a gyermekben is. Nem lesz soha boldog az a család, amelynek feje: a családapa rideg közömbösséggel s nem egyszer pöffeszkedő gőggel viseltetik vallási dolgokban. A családfő gonosz példája megfertőzi az otthon levegőjét. *Nem lesz boldog soha az a család,* amelyben az édesanya üres életörömökkel, divathóborttal, léha romantikával tölti ki életét s hiányzik belőle a keresztény édesanya életfelfogásának minden komolysága. Hamar elhervad a menyasszonyi csokor, szétfoszlik a menyasszonyi fátyol, elhervadnak a rózsák az arcon s nem segit a kozmetika művirága, üres a lélek, üressé lesz a fészek, s elrepül belőle a boldogság. Szegény gyermekek, akiknek ilyen apjuk és ilyen anyjuk van! Micsoda virágtiprás a vallástalan szülők rossz példája!

Majd *ha imádkozó, templombajáró, prédikációt hallgató, bűnbánatos s az erkölcsi törvényeket tiszteletbentartó családapáink és családanyáink lesznek, majd ha názáreti kis házzá, templommá szentelődik a családi otthon, akkor tér vissza az elűzött boldog családi élet.*

Vannak még azért ma is boldog családok, de ha benyitasz hozzájuk, beszélsz velük, szemük közé nézel, asztalukhoz ülsz, szavukat hallgatod s életüket vizsgálod észre kell venned, hogy közelükben az Isten, hogy te Názáretben jártál.

VIDÉKI ELŐFIZETŐINKET

tisztelettel kérjük, hogy — amennyiben a mult évi előfizetési díjjal hátralékban vannak — e hó folyamán okvetlenül küldjék be, mert különben a februári számot már nem kaphatják meg. Bármennyire fáj is nekünk, ha lapunk küldését be kell szüntetnünk, nem tehetünk máskép, mert a lapot csak úgy tudjuk fenntartani, ha minden előfizetőnk pontosan és idejében beküldi az összeget.

Vásároljunk a Tudósító hirdetőinél és hivatkozzunk a Tudósítóra. Igy segítsünk egymáson! Hisz a Tudósító szivvel-lélekkel a katolikusok érdekeiért küzd.

Szépirodalom és katolicizmus.

Maurice Barrés, a kiváló francia író és akadémikus szerint minden író tanít, metafizikáját viszi bele müveibe és igyekszik azt terjeszteni. *„Megegyezünk elvben:* — mondja többek között — *nincs irodalom lélek nélkül, nincs választal az irodalom és a gondolat magasabb élete közt; a tehetséges író öntudatlanul is valamely tanért dolgozik, valamely életfelfogás meghonosítására törekszik, propagandamunkát végez; s ezért mindenkinek joga van számonkérni tőle, hogyan érvényesíti tehetségét és befolyását.*" Barrés nyiltan szakít a lart pour lart hamis elvével, amely sokáig irányította a szépirodalmat és bátran kijelenti, hogy mivel az író világnézeti kérdésekkel foglalkozik és azok mellett, vagy ellen foglal állást, azért a kritikusnak is jogában áll, hogy az író világnézetét megvizsgálja.

A szépirodalom és világnézet kettős eredőjének az összekapcsolásáról csakis abban az esetben beszélhetünk, ha a két megnyilatkozás az ember értelmi és érzelmi világában szorosan együvétartozik és lelki válságot idézne elő a szépirodalom és világnézet merev és állandó szétválasztása. A probléma nem új és sok az ellenfele. Vannak, akik a szépirodalomban — regény, elbeszélés, vers, dráma stb. — tisztán múló szórakozási lehetőségeket keresnek és eltekintenek a kérdéstől, hogy az olvasásra szánt irodalmi termék visszatükrözi-e a reáliák világában megismert igazságokat, jelen esetben a teljes katolicizmust. A probléma megoldásához ismernünk kell a szépirodalom lényegét, feladatát és célját, nemkülönben a kat. világnézet örök elhatároltságát.

A nagy Newman mondotta: *„Az irodalom az emberiség számára valamelyest az, ami az önéletrajz az egyes ember részére; az irodalom az emberiség élete és emléke.*" Ezért ha bizonyos kultúrkorszak átlagemberének a lelkét akarjuk megismerni, elég az illető kor szépirodalmának vezető müveit elolvasni. A szépirodalom ugyanis az emberi élet bemutatása könnyed, szórakoztató, vagy elmélyedő, a katakllzmák örvényeit is feltáró formában. Helytelen utakon járna a szépirodalom, ha az életből éppen a legkarakterisztikusabb vonást, a világnézeti kérdést kapcsolná ki, mert mióta ember van a földön, az örök probléma is állandóan kísért a történelemben, irodalomban, társadalmi és politikai életben. Ma különösen nem annyira a nemzetiségi elkülönülés csoportosítja az embereket heterogén országokba, hanem elsősorban a vallási, tehát világnézeti hovatartozás húz igen sokszor áthidalhatatlan szakadékot ember és ember közé. Különös valami, hogy az örök cél reményteljes birtokosa, az ember, mennyire árulója tud lenni saját fajának is, ha a világnézetről van szó. Itt kezdődik és végződik minden összeütközés és harc, de csakis itt zöldülhet ki a béke olajága is.

Elméletben szépen hangzik a világnézeti kérdés érvényesítésének szükségessége — mondják sokan — de a gyakorlati életben, a szépirodalomban nem alkalmazható, mert ez a megszorítás nagyon is megkötné az író fantáziáját és tört szárnyakkal kereshetné az erdők és bércek napsugaras oldalait, hogy a vasárnapi csöndben elpihenő nyárspolgárok izlését kielégítse, míg az erdők mélye, a bércek között lerohanó gleccservizek tomboló zaja, a szédítő örvények lenyügöző világa ismeretlen valami maradna előtte. Más szóval: csak erényről, az élettel megbékélt csendes romantikáról, a költői igazságszolgáltatás maradék nélküli alkalmazásáról írhatna regényeket és elbeszéléseket, de az élet másik arcáról, a bünről és bukásról, a meghasonlásról és kétségbeesésről soha tudomást nem szerezhetne.

Végzetes elferdítése ez a katolikus szépirodalom fogalmának és önmagunkat ámítanánk, ha így határoznánk meg a kat. szépíró feladatát.

Az bizonyos, hogy a katolicizmus nem valami külső máz, divat, vagy filozófiai rendszer, amit minden további nélkül ledobhatunk magunkról, hanem egy jelentőségteljes plusz, amit el-

hagyni, vagy megtagadni egyenlő Krisztus elárulásával. „*A katolicizmus fogalma nem merül ki bizonyos törvények megtartásában; nem is áhitatgyakorlatok közössége, istentiszteleti szertartások egyezése, sőt még csak nem is a pápa főségének elismerése teszi a katolicizmust. A katolicizmus ennél sokkal több: mindent felölelő egységes világfelfogás.*" (Mihalics Vid.)

Így már azt is láthatjuk, hogy a szépirodalom és katolicizmus összekapcsolása nem valami rákényszerített gúzsbakötés, ami az író tehetségét nagy mértékben megnyirbálja, hanem életkövetelmény, ami teljessé és kizárólag tökéletessé teszi az elbeszélő és szórakoztató író Istentől nyert hivatását. A kat. szépíró is meglátja a bűnt, az emberi tragédiát és az erkölcsi felelősségét, ő is leszáll az élet infernójába, hogy az emberi élet eltévelyedéseit — amiket az életből kisemmizni nem tudunk — bemutassa olvasóinak; még a jónak sem kell minden esetben győzedelmeskednie, mert hiszen az életben, sajnos, gyakran az ellenkezője az igaz, de kell, hogy a végső következtetést az író és olvasó egyaránt megtalálja: az erkölcsi törvény fönsége fényesebb megvilágításban álljon előtte, a könyv olvasása után. „A katolikus irodalom egyetlen és csalhatatlan ismérve az, — mondja Balla Borisz — hogy Isten felé ragadja a lelket."

Mindebből következik, hogy nem az a kat. szépirodalom kritériuma, hogy termékeit válogatás nélkül bárkinek a kezébe adhatjuk, mert akkor magunk sekélyesítjük el a kat. irodalmat, hanem ez a komoly irodalom az érett és az életet ismerő embereknek szól, akiket meg akar győzni, hogy a bűn és gonoszság ellenére is szeretni kell ezt az életet és az embereket.

Merényi Ferenc.

KÖNNYEK.

Egy katonát láttam sírni egy novemberi reggelen az oltár előtt. Kemény, szigorú arcán nem görbültek meg a vonások, mint a síró gyermekéé, nem tördelte a kezét és nem vonaglott az ajka, csak a szeméből ömlöttek a könnyek, mint amikor két megáradt kicsi patakból megindul a víz. Férfi volt így is. Nem nőies, nem gyermekes, nem elágyult, csak ember. Ember, akinek szíve van. Aznap halt meg az édesanyja.

Egy kisfiút láttam sírni egy téli estén Budán. Hideg volt, bundák, hócipők, sálak, muffok jótékony melege védte a járókelőket. Csendesen sirdogált, de valami szánalmas tehetetlenség volt benne, amire fölfigyelt az ember. Miért sírsz kisfiú? — kérdeztük többen is. — Nem a szokásos „elvesztettem egy pengőt" refrénnel felelt, azt sem mondta, hogy „nem tudok hazamenni, mert nincs villamospénzem", sőt kenyérrevalót sem kért, csak egyetlen szó jött elő alighalhatóan, remegve, vacogva fogai közül: fázom... és sírt tovább...

Egy szépasszonyt láttam sírni egyszer, mert a férje nem akarta meghívni egyik udvarlóját a bridzse-partira. Eltorzult vonásai között hiába kerestem a régi, agyonápolt, síma arcot. Ideges, vadpiroskörmű ujjai bronzos haját tépték szinte önkívületben és Paton-lila, drága selyem kimonója foltos lett a könny-özöntől. Visszataszító volt.

Fehérruhás, mirtuszkoszorus menyasszonyt láttam sírni egyszer.... Ragyogó tiszta szeméből, mint tompaféjű drágagyöngyök peregtek le a könnyek, — ékszerek ékszere — és száz meleg mosoly rózsázta arcát. A boldogság könnyei voltak.

Fiatal anyát láttam sírni egyszer, amikor először pillantotta meg csipkék között az Életet, mely az ő szívéből fakadt. — Festő ecsetje nem tudná vászonra vetni ezt a könnyes-boldog arcot,... az író tolla, mely talán száz színes regényt, ezer sirást és ezer kacagást tárt az olvasó elé,... az író tolla is megáll itt és üres marad a papir, — Ez az arc fölötte volt mindennek, ami földi; túl volt mindenen, ami fájdalom; és szebb volt, minden más arcnál....

Ezeket a könnyeket térdenállva kellett volna felfogni, aranypohárba...

Dr. Horváth Csongorné.

Figyelő.

A VÁCI PÜSPÖK ÉVVÉGI KÖRLEVELÉBEN figyelmezteti papjait, hogy minden eszközt ragadjanak meg arra, hogy a sok elesettnek és szegénynek segitségére legyenek. „A szegény — irja — legjobban megérti a szegényt és a maga szegénységében nem zárkózik el attól, hogy a nála szegényebbnek segitségére jöjjön." A váci püspök mélyértelmű megállapitásának igazságait nap-nap után tapasztalhatják azok, akik a szenvedés országútján vánszorgó nincstelen és munkanélküli tömegekkel kapcsolatba kerülnek. Az emberi szolidaritás, az együvétartozás melég átérzése éppen azokban hiányzik a legjobban, akik anyagi helyzetüknél fogva tudnának segiteni éhező felebarátaikon, ha őszintén akarnának.

*

Sötét korunkban az Egyház kétezer esztendős szószéke az a hely, ahonnan legtöbb tekintéllyel és leghangosabban szólal meg időnkint az intés az emberekhez. Az intés, amely nemcsak az irgalom, a krisztusi szeretet, az emberiség nevében szólitja a gazdagokat mérsékletre szórakozásaikban és szolidaritásra inséges embertársaikkal szemben, — hanem okosságra is. Nem kell ahhoz jó szivnek, igaz kereszténynek, emberséges embernek lenni, hogy valaki belássa e meg-megújuló egyházi intelmek tragikus igazságát. Csak józan észre, csak egészséges önzésre van szükség, arra a „szent egoizmusra", amelyet korunk mindent-tagadói bálványná tettek istentelen oltáraikon és mindjárt meg kell érteniök: önérdekünk parancsolja, hogy mérséklettel éljünk és embertársainkon segitsünk! A sötét kétségbeesésben élő, embertelen sorsot szenvedő tömegek egyre népesebbek, a mélységből a pusztulás dala morajlik. Okos ember, józan ember, holnapra gondoló ember, aki szereti az életet és ragaszkodik a jóléthez, melylyel szerencséje megajándékozta, vajjon ingerelheti-e, korbácsolhatja-e, uszithatja-e a rend és önmaga ellen ezeket a szerencsétleneket? Ha a nagy vagyonok és jövedelmek urai jobb belátásra térnének és a szemétbe hajigált drágakövek, a folyóvizbe öntött pezsgőhektóliterek, a szétszabdalt exotikus prémek árából meleg ruhát adnának a didergő és mezitelen tagokra, kenyeret az éhségtől elkékült szájakba, még meg lehetne menteni világunkat — az ő világukat is — a válságtól....

*

Soha nem volt időszerűbb a komoly intelem és sohasem volt nagyobb szükség arra, hogy az intés az egyházi tekintély magasságából szóljon az eszüket vesztett emberekhez. Minél nagyobb a tömegeknek egy Dante tollára méltó nyomora, minél szélesebb néprétegek szédülnek le a sötét semmibe, a polgári életnivó széléről, ahol oly görcsösen kapaszkodtak meg idáig, — annál bántóbb, annál kihivóbb minden pazarlás, minden fényüzés és költekezés, amely a nélkülözőket lázitja és ingerli...

*

SÁNDOR PÁL, a LIBERALIZMUS ELAGGOTT BAJVIVÓJA, a közismert párbajhős, cikket irt az „Egyenlőség" cimü felekezeti lapban, amely egyben „a magyar zsidóság politikai hetilapja." A cikk cime: A vakond. Miután leirta a vakond természetrajzát, az egész cikket Wolff Károlyra alkalmazza a hazafias zsidóság elismert vezére s a többek közt azt irja: „A vakond olyan állat, mely a föld alatt keresi a táplálékot, felhányja a talajt és elpusztitja a legszebb kerteket is"... „Ilyen vakond munkát végez hosszú idő óta Wolff Károly. Az ő agitációja elékteleniti Magyarország békés, virágos kertjét"... Wolff Károly pártjának „keresztény"-elnevezése blaszfémia, hamisitás, megtévesztés. „...Ha nem is voltunk gyávák, de elég csendesen viselkedtünk 1918 óta... Hagytuk ugatni eddig a gyülölet kutyáit, sőt olykor harapni is. De most már talán elég volt..."

*

Közismert tény, hogy Wolff Károly, a háború utáni keresztény politikusok egyik legpuritánabb, legőszintébb és legkövetkezetesebb egyénisége. Ellen-

felei is megbecsülik benne a tisztakezű, becsületes harcost. A katolicizmus politikai és társadalmi vezetői sohasem kifogásolták Wolff Károly kereszténységét, sohasem állitották róla, hogy amit ő hirdet, az a kereszténység meghamisitása volna. S ime, akivel a katolicizmus vezetői meg vannak elégedve, akit hű és megbizható harcosnak tartanak, azt egy zsidó felekezeti lap vakondnak minősiti és a legbrutálisabban támadja.

*

A Sándor Pálok és a liberális zsidó lapok nem tudnak beletörődni abba, hogy az ország keresztény társadalma nem igazodik immár vakon hozzájuk, hogy kezd felébredni abból a narkótikus álomból, amelyben évtizedeken át szendergett a liberális lapok jóvoltából. Ebben az ébresztő munkában nagy része van Wolff Károlynak és társainak. Ők a gyűlölet kutyái — Sándor Pál szerint. Eddig még csak eltűrték nagy kegyesen Sándor Pálék, hogy ugassanak, de most már elég volt! Le kell számolni az ország 95 százalékát kitevő kereszténységgel, hogy ne ugassanak itt tovább jogokról, liberalizmusról, érvényesülésről ebben a szépséges virágos kertben.

*

Ha azonban azt hinné valaki, hogy Sándor Pál az egyéni véleményét fejezte ki a föntirt cikkben, azt kijózanitanák azok a gratulációk és lelkesitő levelek, amelyeket az Egyenlőség olvasóitól kapott a jeles cikkiró abból az alkalomból, hogy jól odamondogatott a gyűlölet kutyáinak. Szóval sokan igy gondolták a liberális berkekben, de nem merték ilyen bátran odavágni, mint ez a Sándor Pál. És még sokan csodálkoznak, hogy Magyarország békés virágos kertjében „létezik" antiszemitizmus....

NYILAS PÉTER.

APRÓSÁGOK.

A Propaganda Fide missziós személyzete a világon.

Missziónárius pap — —	16,050
ebből bennszülött — —	5,385
Missziónárius testvér — —	7,305
ebből bennszülött — —	2,333
Missziós nővér — — —	38,504
ebből bennszülött — —	18,144
Hitoktató (bennszülött) —	74,127
Tanító (bennszülött) — —	61,756
Az egész missziós sereg —	161,742
Ezekből bennszülött — —	197,741

*

Betegnél. *Válságos állapotban levő beteget vizsgál az orvos. Végre leesett a láz, helyreállt a rendes szivműködés.*

Megkönnyebbülten lélekzik fel.

— A jó Isten csodát művelt — mondja az orvos boldogan a beteg feleségének.

— Remélem, kedves doktor úr, ezt akkor is figyelembe veszi, ha fizetésre kerül a sor.

*

Mézeshetek után. *Ifjú asszony: Mikor elvettél feleségül azt igérted, hogy a tenyereden fogsz hordani...*

Férj: Igen, én is úgy emlékszem, hogy megigértem, és te mégis mindenáron azt követeled, hogy autón hordjalak.

*

Verseny. *Pipi dicsekedve meséli barátnőjének:*

— Képzeld, Panni, a papám a nyáron odavolt a Balaton partján és egy kést hozott, amelynek nyelébe „Siófok" van bevésve.

— Ó, az semmi, — int lekicsinylően Panni — az én apám a mult héten jött meg s hat darab alpakka kanalat hozott s mindbe az van bevésve: „Lillafüred Nagyszálló".

NEM SZABAD ELFELEJTENI ....

— *„A szereplők maradéktalanul adták mindazt, ami a darabban érték s nagyszerű lendülettel állitották háttérbe, feledtették a gyenge pontokat.“* —

Örültünk ennek a kritikának. A Nemzeti Színház „Napraforgó“ című darabjában szereplő művészeknek szólt ez a dicséret. Szóval: lehet kihangsúlyozni a jót és átsiklani a rossz felett. De úgy látszik, hogy így csak Budapesten tudnak játszani a színészek és nem nálunk Pécsett. Mert itt egyesek részéről — tisztelet a kivételnek — a legtöbbször éppen az ellenkezője történik: sietnek kiaknázni a szerzőktől nyujtott gyenge pontokat és átsiklanak a darabokban található értékek felett. Sőt! Volt rá eset, hogy a kihúzásokat pótolták és önmaguk feláldozásával hozták a deszkákra a darabok, illetve a szerzők gyenge pontjainak korcsszülötteit. Közben nem vették észre, hogy elriasztották a Pécsi Nemzeti Színház látogatásától a szórakozásában is igazi értékeket kereső közönséget. Ezt nem szabad elfelejteni!

*

— *„Korunknak szociális igazságtalanságait élénk figyelemmel kiséri az osztrák püspöki kar, mely ezen a téren is hivatása magaslatán áll.“* —

Nem azért vettük át a Korunk Szavából ezt a mondatot, mintha részünkről célzás akarna lenni a mi püspöki karunkra. Távol áll tőlünk az ilyen szándék! Hanem azért, mert szükségesnek tartjuk leszögezni, hogy a magyar püspöki kar szintén hivatása magaslatán áll. A fenti cím alatt közölt hiradás végén tehát fel kellett volna sorolni a mi püspöki karunk hasonló megnyilatkozásait még akkor is, ha a napisajtó esetről-esetre közölte is már azokat. Nem szabad elfelejteni, hogy a Katolikus Akció szempontjából pedig határozottan káros az ilyen egyoldalú beállitás. Éppen ezért kérjük a Korunk Szavát, hogy rövidesen tegye jóvá mulasztását.

*

Érdekes megállapitásokat olvastunk a pécsi életviszonyokról. Különösen helytálló a mai rosszabb életsor főokának a megjelölése. Nagyon is igaz, hogy igényeink megnövekedése és jövedelmeink csökkenése miatt nem tudunk úgy élni, mint a háború előtt. Minthogy ez valóban így van, természetesen nem szabad elfelejteni, hogy javulás egyelőre csak akkor lesz, ha mindenki addig nyújtózkodik, ameddig a takarója ér.

*

Sokszor panaszkodnak a keresztény kereskedők és kisiparosok, hogy nagyon elszaporodott azoknak a száma, akik vásárolnak és rendelnek, de fizetni nem szeretnek. Sőt még meg is sértődnek, ha felszólítják őket az adósságuk megfizetésére. Nem szabad elfelejteni, hogy az adósságok meg nem fizetése bűn. Tulajdonképpen nem más, mint lopás! Nem lelkiismeretlenség vásárolni vagy rendelni azzal a szándékkal, hogy úgysem fizetek? Nem szabad elfelejteni, hogy az ilyen könnyelmű paraziták végül is tönkre fogják tenni a keresztény kereskedőket és kisiparosokat!

*

Fájdalmasan érintett bennünket, hogy Esztergomból csapott arcunkba az aggodalom szele. Hogyan lehet ez? Már ott is felütötte fejét a szimpátiakeresés ördöge? Ugyanis oda üzente a Korunk Szava, hogy: *„A katolikum tanainak egész tisztaságban való meghirdetése kimondhatatlanul fontosabb nekünk, mint a hatalom kegye, vagy rokonszenve.“* Első olvasásra nem akartunk hinni a szemünknek. Csodálkoztunk ezen a vakmerőséggel határos őszinteségen. Önkéntelenül felszakadt belőlünk a vágy a független és bátorszavú katolikus sajtó után. És most, hogy karácsonykor az első magyar főpap éppen az említett Esztergomból bélyegezte meg a szervilizmust, reméljük, hogy elérkezett az ideje a katolikus sajtó bátor szinvallásának. Mert nem szabad elfelejteni, hogy minden veszélyben forog és még dikció sem lesz a Katolikus Akcióból, ha nem hatja át fővárosi lapjainkat törhetetlen katolikus szellem.

T. E.

Hirek.

Zichy Gyula gróf kalocsai érsek harmincéves püspöki jubileumát ünnepelte országos keretek között a kalocsai és bácsi egyházmegye. Lélekben ott volt ezen a jubiláris ünnepségen a pécsi egyházmegye is, amelynek két évtizeden át volt szeretett főpásztora a kalocsai érsek úr. Megyés püspök urunkhoz küldött választávirata pedig azt fejezte ki, hogy az ünnepség hangulatában és fényében is visszajárt hozzánk a volt főpásztor apostoli lelke: „Lélekben ma Pécsett is időzvén, áldást kérek Excellenciádra s egész megyéjére!" Hódolatos tisztelettel fogadjuk az apostoli áldást és kérjük viszont buzgó imádsággal a jó Isten sok kegyelmét Kalocsa érsek urának még hosszú életére.

Pécs. A budai külvárosi Crédó-egyesület dec. 22-én, vasárnap tartotta tagavató ünnepségét az Ágoston- templomban, amikor is mintegy száz katolikus férfiú tett vallomást s igéretet katolikus hite mellett. Este 6 órakor a budai külvárosi Katolikus Körben nagyszabású műsoros ünnepség kapcsolódott a délelőtti templomi szertartáshoz. A fényes műsor keretében dr. *Gálos* László theológiai tanár tartott értékes előadást „A Crédó és a család" címmel. A zárószót *Györkös* József, a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója mondotta.

A belvárosi egyházközség rendezésében az idén is felállították a Széchenyi téren a „Mindenki karácsonyfáját". Dec. 28-án este 7 órakor kigyulladtak a karácsonyfa égői s az összesereglett nagyszámú közönség jelenlétében dr. *Szilléry* Péter kir. közjegyző, a Kat. Akció Kultúrális Szakosztályának ügyvezetője mondott szivekhez szóló beszédet.

Az Ágoston-téri iskola Szívgárdájának zászlószentelési ünnepsége dec. 23-án volt. A szentmisét és szentbeszédet *Czernohorszky* József apátplébános mondotta. Zászlóanya volt *Zichy* Lujza grófnő, kinek képviseletében *Kokas* Ilona tanítónő, az Asszonyszövetség elnöknője kedves szavak kíséretében kötötte a szalagot a zászlóra. A zászló beszerzése *Pásztor* Endre hitoktatónak és a lelkes szivgárdistáknak érdeme.

Egyházmegyei hírek. Virág Ferenc megyés püspök úr előterjesztésére XI. Pius pápa Romaisz Ferenc prelátus, olvasó kanonokot a pécsi székeskáptalan nagyprépostjává nevezte ki. Ugyanakkor dr. Mosonyi Dénes apostoli főjegyző, éneklő kanonokot olvasó kanonokká, dr. Hanuy Ferenc prelátus, eddigi őrkanonokot éneklő kanonokká, Komócsy István, eddigi székesegyházi főesperest őrkanonokká léptette elő. Az így megüresedett mesterkanonoki széket a pápa dr. Kővágó Péter, c. prépost, tb. kanonok, bátaszéki plébánosnak adományozta. Egyidejüleg a megyéspüspök úr Koch Ede eddigi tolnai főesperest a székesegyházi főesperesség ellátásával bízta meg, a tolnai főesperesség munkakörét dr. Sipos István kanonok, szemin. rectorra ruházta, dr. Heckenberger Konrád pápai kamarás, kormányfőtanácsos, felsőházi tag, lánycsóki plébános és dr. Hajós György theológiai tanárt, tb. kanonokká nevezte ki.

Missziós vásár a pécsi zárdai tanítónő képzőben. Karácsony előtt dec. 13—15-ig a zárdai tanítóképző intézet Mária Kongregációja az idén is megrendezte missziós vásárját, amely gazdagságával, szépségével s az eladásra szánt tárgyaival méltán keltett figyelmet. A vásárt megtekintette *Virág* Ferenc megyés püspök úr, dr. *Závodszky* Levente tanker. kir. főigazgató s a zárdai tanulók szüleinek serege. Az eladott tárgyak árából tekintélyes összeg jött össze a missziók céljaira.

A Pécsi Katolikus Kör ádventi estéit ezidén is nívós programmokkal rendezte meg. Előadók voltak: Dr. Gábriel Pál (Adventi gondolatok, dr. Rihmer Béla (Családalapítás és családvédelem), Merényi Ferenc (A szépirodalom és a katolicizmus), Várkonyi János (Krisztus és a gyermek).

A Kat. Legényegylet ifjúságának az idén a szokásos 3 napos lelkigyakorlatot P. Borsányi Balázs ferencrendi házfőnök tartotta.

Prohászka Otthon. 1936. május 1-én megnyílik Pécsett egy égetően szükséges jótékonysági intézmény a *Prohászka Ottokár-otthon*. Ez az otthon a kiváló szónok, az evangéliumi ember, a nagy magyar püspök nevének akar maradandó emléket állítani s az Ő szellemében meleg otthont, nyugodt életet akar nyujtani az egyedülálló, magányos, vagy elhagyott úrinőknek. A Prohászka-Otthon a pécsi székesegyházi egyházközség bőkezűségéből Pécs legszebb helyén, pár percnyire az ősi dómtól, szép kertes épületben nyer elhelyezést. Barátságos bánásmód, napsugaras környezet, jó ellátás, meleg szeretet várja a jelentkezőket. Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Trinn Miklósné, Pécs, Irányi Dániel-tér 4. szám, vagy a pécsi Szociális Misszió társulat Pécs, Káptalan-utca 2. sz. (minden szerdán d. u. 4—5 óráig).

Adjunk kiolvasott lapokat a Szent Antal Bazárnak. Onnan szét viszik a klinikákra a betegeknek.

Sajtógyülés. A Credo és a katolikus sajtóbizottság nov. 26-án együttes ülést tartott a Legényegyletben. A szép számban megjelent közönség előtt elsőnek *P. Böle* Kornél, az országos nevű szónok, a katolikus sajtó lánglelkű apostola beszélt nagy hatással. *Saly* Dezső főszerkesztő fejtegette a sajtó és a közönség közt fennálló viszonyt, megállapítva, hogy a sajtónak akkor van meg az igazi ereje, ha a közönség táplálja. *Györkös* József c. apát, a Katolikus Akció igazgatója megköszönte a szónokok fáradozásait és felhívta a figyelmet, hogy a hallottakat vigyék ki az életbe. Az értekezleten *Szilléry* dr. kormányfőtanácsos, kir. közjegyző elnökölt.

Egerágon Czár Gáspár legényegyleti elnök tartott négynapos szociális kurzust a férfiak és ugyancsak négynapos konferenciát a felnőtt leányok számára, mindkettőt nagyszámú hallgatóság jelenlétében. Ez előadások nyomán megalakult a Credoegyesület a plebánia három községében.

Szeptember 22.-én Heckenberger János vm. számtanácsos közreműködésével nagysikerű sajtóvasárnap volt, amelynek következtében A Szív Ujság 20, az Uj Nemzedék hétköznapon 20, vasárnap 50, A Népújság 16 új előfizetőt nyert, csak magában Egerág községben.

Ugyancsak Egerágon ádventi estéket is tartottak, amelyben Petrovich Ede hittanár vetítettképes előadást tartott, Hollósy ny. máv. főfelügyelő pedig, mint az A. C. szervezési szakosztály vezetője „Ádventi Gondolatok" címmel tartott igen praktikus előadást külön a férfiaknak és külön a nőknek, összesen mintegy 250 főnyi hallgatóság jelenlétében.

Babarc. Megalakult a Szívgárda. 115 gyermek lépett be a Szent Szív táborába. Az avatást a templomban *Rausz* Alajos esperes-plébános tartotta. Este két szindarabot adtak elő a gárdisták szép sikerrel.

Minden katolikus ember asztalán ott legyen a „Magyar Kultúra" vagy „A Szív".

Mohács. A Kat. Legényegyletben a Kat. Akció keretében és a Crédo egyesület bevonásával nagyszabású előadás volt a mohácsi Katolikus kereskedők és iparosok pártolása érdekében. *Tihanyi* János plébános hatásos beszédében buzdította a város lakosságát, hogy lehetőleg katolikus iparosoknál szerezze be szükségleteit, mert csak így lehet a katolikus ipart és kereskedelmet kitermelni.

A Nemzeti Ujságot és Uj Nemzedéket vasárnaponkint vagy mindennap házhoz viszik. Tetszés szerinti időközökben fizethető. Pécsett megrendelést felvesz Balázs Jenő hírlapirodája, Rákóczi-u. 40 1., Földes Béla hírlapíró, Könyök-utca 14., Telefon: 12—85. és lapunk szerkesztősége.

Kisszékelyen az ádvent folyamán *Sperai* János és dr. *Taksonyi* János plébánosok 8 napos missziót tartottak. A misszió sok lelki haszonnal zárult. Eredményei bizonnyal később is mutatkozni fognak a plébánia életében.

Kozármisleny. A nagyböjt folyamán vasárnap esténként a helybeli intelligencia szíves közreműködésével, előadásokat tartottak: Petrovich Ede hittanár, Patacsy József, Deák István, Tandlmáyer Lipót és Darabos László. Az előadásokat állandóan mintegy 250 hallgató látogatta. Különös köszönet illeti Mozsgay János k. tanító, Acsády Pál főjegyző és Dittler Emil ny. tanító urakat a szíves együttműködésért.

Peterd községben is folynak november hó elejétől különböző vendégszónokok bevonásával katolikus esték az 1935/36-os tél folyamán.

A K. A. Szigetvári Esperes-kerületi Tanácsának gyűlése. Jól sikerült gyűlést tartott Szigetvárott K. A. szigetvári esperes-kerületi tanácsa december 10-én. A gyülést megelőzőleg a plébánia templomban szentmise volt, amely alkalommal az egész kerületből összesereglettek és a szigetvári ájtatoskodó hívek zsúfolásig megtöltötték az ősi templomot. Szentmise alatt a szigetvári Egyházközség „Szent Cecilia" templomi énekkara énekelt. Majd a Kat. Legényegylet dísztermében kezdődött meg a népes gyülés, amelyet Schlachter Ferenc ibafai plébános, ker. esperes nyitott meg lendületes szavakkal.

Az elnöki megnyitó után Hollósy Endre máv. főfelügyelő a K. A. szervezése körüli teendőkről, Györkös József apát pedig a K. A. új programtervezetének gyakorlati megvalósítását célzó legfontosabb teendőkről tartottak, mindvégig feszült figyelemmel hallgatott, értékes előadást. A hallgatóság hatalmas tapssal köszönte meg az illusztris, pécsi előadók nagy hatást kiváltó, praktikus és mélyen szántó szavait.

A tanács belületét érintő, fontos ügyek letárgyalása után Lukács István lakócsai káplán a szociális szakosztály munkájáról és a kat. sajtómozgalom szükségességéről tartott igen ügyes értekezést.

A ker. szakosztályok újjáalakítása és 5 új referens megválasztása után Schlachter Ferenc esperes indítványára a gyülés egy, a K. A. jegyében megtartandó, nagy Kat. Nap megszervezését határozta el, amelynek helye a Szigetvárhoz közel fekvő Turbéki búcsújáróhely lesz 1936. év tavaszán.

A Szigetvári Szent Erzsébet Mária Kongregáció dec. 17.-én tartotta szokásos elnöknővválasztását, amely alkalommal a lelépő, eddigi prefekta, Dr. Nicsovics Vazulné, Dr. Nicsovics Vazul ügyvéd, kir. kormányfőtanácsos neje, helyébe abszolut szótöbbséggel Jobst Kázmérnét, Jobst Kázmér gyógyszerész, templomgondnok nejét választották meg.

A szigetvári K. A. Szociális Szakosztálya az egri norma szerint bevezetett szegénygondozás előbbrevitelére hatalmas és eredményeiben máris áldásos akciót kezdett. A szegénygondozáson Szigetvárott a K. A. szoc. szakosztálya és a politikai község karöltve buzgólkodik. Minden utcának megvan a maga 5—6 gondozónője, akik a lelkes cserkészfiúkkal együtt utcáról-utcára járnak és társzekereken gyüjtik össze a felajánlott élelmiszereket, ruhanemű és egyéb szeretetadományokat, amelyekkel a legszegényebb családokon segít az akció. A szegénygondozásból nem kevesebb buzgósággal veszi ki részét a Stefánia, a Nőegyletek, Mária Kongregáció, a polgári és elemi iskola, a Vöröskereszt, a Kat. Legényegylet, a Kórház és az Egyházközség karitatív és hitbuzgalmi egyesületei. A Németh Dezső polg. isk. tanár parancsnoksága alatt működő öregcserkészek, a Hal Pál kórházi lelkész vezetése alatt álló polg. isk. cserkészek, P. Körösztös Krizosztom hitoktató leventecserkészei és Sudár Dezső káplán kiscserkészei is sok könnyet töröltek le és nyomort enyhítettek meg a szeretet ünnepe körül. Megható volt a hívek áldozatkészsége is, akik külön a plébániatemplom és a ferencrendi templom Szent Antal szobra elé kitett, üres papírzacskókat magukkal víve és a legkülönbözőbb szeretetadományokkal

szinültig megtöltve, **százszámra hordták vissza az oltár lábaihoz** szegény testvéreik részére. Az adományokat a szakosztály szép ünnepség keretében osztotta ki. Az akció sikere érdekében Dr. Szily Ádám egyházk. elnök, Radnai István főjegyző, a szoc. szakosztály világi elnöke, Szijártó Kálmánné, a szoc. szakosztály alelnöke és P Körösztös Krizosztom ferencrendi hitoktató fejtettek ki példaadó buzgóságot. — A hitbuzgalmi szakosztály Dr. Perczel Győző főszolgabíró, a kultúrális és sajtóügyek szakosztálya pedig Dr. Pálffy Gyula kir. közjegyző világi elnöke és irányítása alatt fejtenek ki áldásos működést. (A Kat. Tudósítót Szigetvárott 126 példányban olvassák, Pécs után az egyházmegyében a legtöbb példányszámban!)

Könyvek.

A katolikus magyar könyvtermelés az utóbbi években és hónapokban bámulatos eredményeket mutatott fel. Napról-napra a legkiválóbb irodalmi alkotásokkal lepi meg a nagyközönséget és a Pécsi Kat. Tudósító keretein belül jelen számtól kezdődően röviden és csak a főbb vonásaikban szeretnénk olvasóinknak minél több munkát bemutatni. Ezzel kapcsolatban az ellentétes irányú főbb munkákra is felhívjuk a figyelmet, nehogy a hangzatos címek megtévesszék olvasóinkat.

A karácsonyi könyvpiac érdekességei közül megemlítjük *P. Bangha Béla:* **Róma lelke** c. értékes könyvét. Utirajzait gyüjtötte össze eredeti fényképekkel. Minden sorából a kiváló apologéta szelleme sugárzik elő. Ára: füzve 3 P, kötve 5 P. — Értékben és szépségben kiemelkedik mellette *Kállay Miklósnak*, a Nemzeti Ujság munkatársának **„Vatikán"** c. gyönyörüen illusztrált könyve. Akik már voltak Rómában, vagy nem tudnak az örök városba eljutni, nagy élvezettel forgatják ezt a művészi munkát. Ára: 10 P. — A napokban jelent meg *Tower Vilmos:* **A pápák szerepe hazánk megmentésében és fennmaradásában** c. 368 oldalas történeti mű. A historikus hangyaszorgalmával és a hitvédő alaposságával gyüjtötte össze adatait és úgy az egyháziak, mint a világiak, nagy haszonnal olvashatják ezt a nagyon is hézagpótló alkotást.. Ára: 5 P. — Ugyancsak most jelent meg még egy pápa-könyv, *Facchinetti—Zadravecz:* **X. Pius pápa lelke** címmel. A szentség hirében elhúnyt nagy pápának érdekes, lebilincselő életrajza. A 356 oldalas nagy könyv ára csak 3 P. — A liturgia is szerepelt az új könyvek közt. Egy évvel ezelőtt jelent meg ugyan, de talán még nem nagyon ismert *P. Unghváry A.:* **A római Egyház liturgiája** c, nagy részletességgel, és eredeti fényképekkel illusztrált 356 oldalas könyve, amely alapos tudással, a részletekbe menő gondossággal vezeti be az olvasót az Egyház fönséges szertartásaiba. Ára: 5 P. — *Parsch—Klinda:* **Liturgikus szentbeszédek I. rész.** c. munkája a napokban jelent meg. A főtisztelendő papság értékes beszédanyagot kap ebben a munkában a liturgiáról. Ára: 2 P. 50 f. — A lelki élet könyvei közül nagyon ajánljuk *P. Müller Lajos:* **„Aszketika"** és **„Misztika"** c. munkáit. Az előbbi 7 P-ért, az utóbbi 9 P. 50 fillérért kapható. — Pius-kiadásban jelent meg az elmult évben boldoggá avatott B. Pignatelli József életrajza *Bouffier—Endrődy: Jézus nyomában* címmel. Ára: 3 P. 20 f. — Apologétikus irányu a *P. Lenz: Az egek hirdetik* c. müve, amely nagy tudással, érthető modorban vezeti be az olvasót a világmindenség titkaiba és a teremtés csodálatos világába. Ára: 2 P. 50 f. A nagy angol konvertita írónak *Maurice Baringnak* két regénye is jelent meg az elmúlt hetekben: **Krisztus köntöse** (Franklin kiadás) és **Léleksugárzás** (Szt. István Társulat kiadása). Az előbbi ára: füzve 4 P. 60 f., az utóbbié: 2 P. — Sokak érdeklődésére számit *Túri Béla: Külpolitika és királykérdés* c. most megjelent könyve ára: 3 P.

A rádióból és könyveiből ismert világhírű szónok és író *Tóth Tihamér* egyet. ny. r. tanár irodalmi alkotásait és szentbeszédeit adja ki 20 kötetben a Szt. István Társulat. Eddig 10 izléses és díszes kötet jelent meg. A 20 kötet előfizetési ára: 96 P., míg a könyvkereskedői ára majd 120 pengő lesz.

A Katolikus Akció kultúrális szakosztálya egy katolikus világnézetű magyar irodalomtörténet kiadását határozta el és a szerkesztéssel dr. Alszeghy Zsolt egyet. m. tanárt bízta meg. Az irodalomtörténet 6 kötetes lesz. Karácsonyra a III. kötet jelent meg *Alszeghy Zsolt: A XVII. század magyar irodalomtörténete* címmel. Ára: kötve 4 P.

A karácsonyi könyvpiacot valósággal elárasztotta *L. von Ranke: A pápák története* c. vaskos kötete. A mű eredetileg németül jelent meg 1841-ben: Die römische Päpste, ihre Kirche und ihr Staat im XVI. und XVII. Jahrhundert. Ez a német munka Indexen van és ebből készült a magyar fordítás. A mű nem adja a pápaság teljes történetét, csak a XVI. és XVII. századét. Nem katolikus munka. Részletes ismertetésére a jövő számunkban visszatérünk.

A fenti könyvek kaphatók a Szt. István Társulat könyvkereskedésében és minden kat. könyvkereskedésben.

Merényi Ferenc.

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Jan. 1. Ujév napja, 9 órakor püspöki szentmise. Ezen a napon, valamint jan. 2. és 3-án a székesegyházban szentségimádás van. Mind a három napon 7 órakor a népoltárnál ünnepélyes szentmise. 8 órakor csendes, 9 órakor a főoltárnál ünnepélyes és 11 órakor csendes szentmise. D. u. 5 órakor szentbeszéd, litánia az Oltáriszentség visszahelyezésével. **Jan. 3.** Első péntek. A 7 órai szentséges mise a népoltárnál. **Jan. 5.** D. u. 3 órakor a Corpus Christi-kápolnában vízszentelés. **Jan. 6.** Vízkereszt. Ünnepi rend. Gyüjtés az afrikai missziók javára. **Jan. 9.** A Corpus Christi kápolnában 8 órakor körmenetes, szentségkitételes votivmise. **Jan. 20.** Szt. Fábián és Sebestyén fogadott ünnepe.

Belváros.

Requiem a temetőben nyugvó elhúnytakért. A pécsi központi temetőben nyugvó összes elhunytakért a gyászmise január hó második hétfőjén, 13-án reggel 9 órakor lesz a temetői szt. Mihály templomban.

Szentmise L. Sz. Teréz tiszteletére. Január 17-én, reggel 8 órakor szentmise lesz Lisieuxi Sz. Teréz tiszteletére.

XII. Karácsonyi vásár. December 1-én, advent első vasárnapján tartotta az Iparos Asszonyok kongregációja XII. karácsonyi vásárát, amely a legteljesebb siker jegyében zajlott le. A vásár egész nap a legnagyobb látogatottságnak örvendett s tetőfokát délután 5 órakor érte el, amikor a városunkban időző Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter Virág Ferenc megyéspüspök társaságában meglátogatta a vásárt. A megnyitón Gábriel Pál dr., az esti műsoros előadáson pedig Vasváry Ferenc dr. egyetemi tanár tartotta az ünnepi beszédet. A jól sikerült esti előadáson a Karének egyesület, a Munkásifjak és mások is szerepeltek értékes műsorszámokkal. Mindazok, akik akár adományok küldésével, akár közreműködésükkel a vásár sikerét előmozdították, a kongregáció vezetősége ezúton is hálás köszönetét tolmácsolja.

Szegények karácsonyfája. A szokásos karácsonyfaünnepély december 22-én, vasárnap d. u. 3 órakor volt a Megye-utcai egyházközségi otthonban, amelyen a Leány-egyesület tagjai egy hangulatos színdarab előadásával tették az ünnepélyt még bensőségesebbé, amelyen Kelemen Andor dr. plébános intézett néhány buzdító szót az egyházközség szegényeihez, akiket ezen alkalomból megajándékoztak.

Budai külváros.

Január 3-án, pénteken 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **Január** 5-én, vasárnap, délután ½ 3 órakor vízszentelés litániával. **Délután** 5 órakor műsoros teaestély a budai külvárosi kat. körben, tisztán a szegények felsegélyezésére. Minden

hívőnket szeretettel várunk és hisszük, hogy a hívők saját egyházközségüket tömeges megjelenésükkel fogják megbecsülni. A tea ára 50 fillér. **Január 22-én,** szerdán, 9 órakor a szt. Bertalan kápolnában szokásos szt. mise. **Január 25-én,** szombaton, újhold szt. mise 6 órakor a Havi-kápolnában.

Szigeti külváros.

Első péntek január 3-án 6 és 8 órakor szentséges misék, előtte csütörtökön ½8—8-ig gyóntatás. **Január 5-én** délután (Vízkereszt vigiliáján) ½5-kor szokásos vízszentelés, utána szentbeszéd, majd litánia. **Január 6-án,** Vízkereszt napján a misék ünnepi sorrendben lesznek és ezen a napon missziókra gyüjtés. **Január 22-én** szőlősgazdák szentmisét mondatnak a Donátus kápolnában szent Vince vértanú tiszteletére. **Január 26-án,** reggel 6 órakor szentmise közös áldozás és délután a III-rendi gyűlés szokásos sorrendben.

A szigeti külvárosiak tradiciós teaestélye a szokott keretek között febr. 2-án lesz megtartva a budai külvárosi katolikus kör összes termeiben a műsort a szeráfi kórus adja. A jótékony célra való tekintettel szeretettel kérjük kedves híveinket már most előre, hogy az estély sikeréhez kegyes adományaikkal szíveskedjenek hozzájárulni.

Gyárváros

Jan. 1. Kiskarácsony. Jézus névadásának ünnepe. Az új év első napja. **Jan. 3.** A hónap első péntekje. ½8 órakor Jézus Szíve mise. **Jan. 5.** Jézus Szentséges nevének ünnepe, melynek nyolcada alatt — a szokásos feltételek mellett — teljes búcsú nyerhető. Ugyanezen nap Vízkereszt vigiliája. D. u. ½6 órakor a templomban víz-, továbbá arany, tömjén, mirrha, és kréta szentelés. Akik ezen szertartáson résztvesznek, 100 napi búcsúban részesülnek. **Jan. 6.** Vízkereszt v. Három királyok ünnepe. Templomi gyüjtés a pogány missziók javára.

Karácsonyi szegénysegélyezés a Gyárvárosban. Az egyházközségi pénztár 1000 pengős hozzájárulásából és egyes hívek adományából az iskolás- és kis részben az óvodás gyermekek részére kiosztásra került 66 pár cipő, 48 fiúöltöny, 55 leányruha teljesen új állapotban és 22 használt télikabát. Ezeken kívül a pécsi egyházi uradalmaknak a Karitász útján juttatott adományából kiosztottunk 28 m³ fát és 90 q mosott diószenet.

Új Szent Antal-szobor. A gyárvárosi templomnak eddig csak egy kicsiny, ideiglenes Szent Antal szobra volt, mely még az ideiglenes istentiszteleti helyekről került az új templomba. Egyik jámbor gyárvárosi házaspár már felajánlott ugyan egy megfelelő nagyságú szobrot, mivel azonban ennek anyaga és kivitele a templomhoz nem volt egészen megfelelő, újabb áldozatkész jótevőkre vártunk. Ilyenek jelentkeztek most Kaposnvák Ferenc és neje Müller Katalin személyében, kik magukra vállalták egy megfelelő nagyságú, fából faragott, szép kivitelű Szent Antal szobor költségeit. A tárgyalások egy ilyen szobor rendelésére a legkiválóbb magyar egyházi szobrásszal már folyamatban vannak, és így remélhető, hogy a közeljövőben ismét pótolva lesz a gyárvárosi templomnak egyik hiányzó, közkedvelt dísze: a Csodatevő Szent Antalnak szobra.

A szent Ágnes Mária kongregációjának december 15-én Páter Rafael szentferencrendi atya a pécsi missziós ügyvivő mind végig lebilincselő és nagy hatást kiváltó előadást tartott. Beszédének fő célja és témája a missziós gondolat volt.

TERJESSZÜK SZ. MÓR KULTUSZÁT. Az 1936. évben lesz 900 éves fordulója, hogy Sz. Mór elfoglalta a pécsi püspöki széket. — A 900 éves jubileumot a pécsi egyházmegye is méltó keretek között szándékozik megünnepelni. Az egyházmegye védőszentjének kultuszát legkönnyebben úgy mozdíthatjuk elő főleg a tanuló ifjúság körében, hogy beszerezzük számára a B. MÓR IMA és ÉNEKFÜZETET, amely ízléses kiadásban a szükséges imákon s közel 100, a legismertebb egyházi éneken kívül tartalmazza Szent Mór rövid életrajzát s Székely Bertalantól Szent Mór életéből vett két művészi reprodukciót. — A füzet 10 fillérért kapható a Pécs-Belvárosi plébánia hivatalban. — Inczédy Dénes utca 2/2.

Szerezzünk új előfizetőket a Tudósítónak!

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.
Géczy József, Várady A.-u. 9.

Cipészek:
Quintus Konrád, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Drogéria:
„Éden" drogéria, Király-u. 18.
Dr. Vámos drogéria, Városház-épület.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:
Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fényképész:
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:
Pécs-baranyai Hangya Keresztény Szövetkezet, Jókai-tér 11., Szigeti országút 70., Aidinger János u. 3., Kossuth Lajos utca 24. és Mecsekalja.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Kalapos:
Kertész T. Király-u. 10.

Kesztyűk:
Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1

Könyv- és papírkereskedők:
Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Irógép, műszerész:
Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon
Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékáru:
Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:
Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:
Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:
Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütőde:
Benkovits, Deák-u. 15.

Szövet- és bélésáruk:
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Vaskereskedő:
Hamerli József, Király-u. 9.

Vegytisztítás és kelmefestés:
Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Zongoratanítás:
Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:
Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Elővigyázatos feleség. — *Elment az eszed, Mariska, hogy ilyen nyugodtan odaadod a férjednek a kapukulcsot?*

— *Nem értesz te ehhez, lelkem. Először is örömet okozok neki. Másodszor pedig elhenceghet barátainak. Harmadszor pedig ez a kulcs úgysem nyitja a kaput.*

Dragila Antal

üveges és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS BLONDEL-
KERETEKBEN

Mindennemü nyomdai munkát, u. m. müveket, folyóiratokat, napi- és hetilapokat, bank- és üzleti nyomtatványok, meghivókat, névjegyeket, röpcédulákat stb. olcsón, gyorsan készit a **Dunántúl** Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R. T. Perczel-utca 42. Telefon 32-22.

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet **QUINTUS** cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

„Haladás" Nyomda r. t.
PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

MAGYAR NYELVŰ MISENAPTÁRAK. — Báró Apor Vilmos gyulai apát-plébános szerkesztésében most már harmadizben jelenik meg a magyar nyelvű mise naptár, amely az év minden napjára pontosan megjelöli, hogy melyik mise szövegét kell használni. Mindazoknak, akik a magyar missale birtokában vannak, a legmelegebben ajánlhatjuk ennek a praktikusan megszerkesztett mise naptárnak beszerzését. — Kaphatók darabonkint 50 fillérért a belvárosi plébánia sekrestyéjében és a Szent Antal bazárban.

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

Nagyittasson

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Régi fakult képről is garanciával készitünk nagyitásokat!

Háztartásban szükséges

edények, kályhák, tüzhelyek

legolcsóbban

Hamerli József

vasnagykereskedőnél szerezhetők be

Pécs

Király-utca 9. — Rákóczi-ut 50.

Rádió és villamos osztály!

Permetező szerek, kertészeti szerszámok.

Vásároljon

füszer- és csemege árukat

Zápor József füszer- és csemegeüzletében.

SZECHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemü kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü füszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

füszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.

Jó szemüveg és fényképezőgép olcsón!

Dr. VÁMOS

DROGÉRIÁBAN!

SZENT ANTAL

BAZÁR

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Rózsafűzér különlegességek nagy raktára és legolcsóbb beszerzési forrása!

Pécs, Ferenciek-u. **35.** sz.

Telefon: 31—99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9,

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérnemüit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. FEBRUÁR

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Gyertyaszentelő Boldogasszony. dr. Gálos László. — *Februári egyházi naptár.* T. E. — *Egyházközségi nővérek.* — *dr. Philosophiae levele egy tudós hölgyhöz.* — FÉNYSZÓRÓ. Budai II. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — HIREK. — *Tükör előtt.* dr. Horváth Csongorné. — *Akár tetszik — akár nem.* Tóth Emil. — KÜLFÖLD. — KÖNYVEK. — *Pécsi egyházközségek hirei.* — Szerkesztői üzenetek.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.
Előfizetési ára az 1936. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.
Megjelenik havonként elsején.
Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.
Szerkesztőség: Pécs, Inczédy-u. 2/2.
Kiadóhivatal: Inczédy Dénes-u. 9/1.
Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.
Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!
A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

NINCSEN GONDJA
EGÉSZ ÉVEN ÁT
Szent István-Társulatnál
Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11-79.
Olcsón szerezheti be könyv-AJÁNDÉKÁT!
Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleirások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatossági könyvek. Kegytárgyak. — Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek.
Arany töltőtollak már 4 pengőtől feljebb!
!!
Előjegyzési, zsebtárca és népnaptárak nagy választékban! Bárd-Rózsavölgyi Nádor-Csárdás egyesített albumok!

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. február 2 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

GYERTYASZENTELŐ BOLDOGASSZONY.

„Most bocsásd el Uram szolgádat a te igéd szerint békességben", énekli az agg Simeon.

Az életből kilépők ajkán ritkán csendül meg ilyen harmonikus végakkord, mint az agg Simeonnak — az ószövetség utolsó prófétájának, látnokának, ajkán. A legtöbb embernél az életfeladatok, ambiciók befejezetlenségének tudata, a cél előtti összeroppanás kínja, a nálunknál nagyobb erőnek: a halálnak félelmes rémülete zavarja, szakítja az élet alkonyatát. Akik meg öngyilkossággal hagyják itt az életet, utolsó szavuk talán átok, utolsó érzésük tehetetlenség és gyűlölet. És ismét hányan nem ismerik föl az idejében való visszavonulás óráját, hányan akarnak aktivek maradni, mikor az élet nagy selejtezője, az idő már régen tartalékba helyezte őket.

Csak égi ambiciókat érdemes sokáig várni. Csak Krisztussal karjainkban, szívünkben tudunk békésen búcsúzni. Csak a legbefejezhetetlenebb munkát, a tökéletesedést lehet nyugodtan abbahagyni, ha elszólít mennyei Atyánk, a legtökéletesebb. Csak az Isten ügyeiben fáradóknak van meg kellő tisztalátásuk, nyugodtságuk önmaguk és képességeik megítélésére.

Az agg Simeon himnuszában már uralkodik az újszövetségi gondolat: egy a szükséges! Miután ezt „a legjobb részt" elérte, látta, dajkálta, köszöntötte, miután érzi, hogy ez el nem vétetik tőle, nyugodtan, békésen, földi életcélja elérésének érzetében nemcsak nem fél a haláltól, de egyenesen kérni merészeli: most bocsásd el Uram a te szolgádat békességben. Tudja, hogy az igazságos békét: az örök boldogság dénárját megfogja kapni hűséges szolgálatáért.

Az agg Simeon nemcsak a maga nevében, hanem az ószövetség nevében is beszél, mely szintén elérkezett rendeltetése alkonyához, amint a kis Jézus édesanyja karján szentélyébe lépett. Emberi egyoldalúság elfogult áldozatai: zsidók és zsidózó eretnekek, az ószövetségi törvény érvényessége mellett kardoskodó ebioniták, elkesaiták, a körülmetéléshez ragaszkodó ellenségei szent Pálnak, félrevezetett galaták és szombatosok stb. próbálják ugyan az ószövetség életét tovább is megnyujtani, de ez csak olyan halottöltöztetés: a lelke elszállt és az újszövetség tökéletesített törvényébe olvadt. Mert Izrael dicsősége az újszövetségben ugyanaz, mint a pogányok megvilágosodása: az agg Simeon esti imája már összekapcsolja a kettőt Krisztusban, aki pogányok világossága és zsidóság dicsősége egyszemélyben. Eddig Izrael dicsősége a pogányok leigázásában nyilvánult — mostantól fogva fordítva van: Isten országa kiszélesül: a Megváltó nem sajátítható

ki egyoldalúan a zsidóság javára. Számukra az ő jövetele dicsőség, mert várakozásuk igazolása, jövendöléseik teljesülése, de a pogányságnak új kinyilatkoztatás, mely tovaűz minden bálványos, babonás sötétséget és az élet világosságára hív meg minden népet. A régi partikuláris szövetségnek vége: itt az egyetemes Istenországa, melyben a speciális Jahve-hit megszűnik, illetve általánossá válik, mindenkire kiterjed: zsidókra mint dicsőség, pogányokra mint égi fény, mint igaz világosság.

Krisztus a Gyertyaszentelő Boldogasszony karján most ugyanazt hirdeti, amit később mond: Tüzet jöttem hozni a földre, és mit akarok, ha nem azt, hogy felgyulladjon? Amerre megy, tüzet fognak a lelkek: az apostolok, a Magdolnák, a Zakeusok szíve; a Simeoné és Annáé csakúgy, mint a szívük gerjedezését érző emmauszi tanítványoké. A lángot tehát Ő adja: a te Istened emésztő tűz — mondja a szentírás, de a viaszt magamnak kell puhítani bennem, az olajat nekem kell készen tartani lelkem mécsesében; vállalnom kell, hogy nemcsak magamnak, hanem másoknak is világítok, hogy közben áldozatosan magam is elfogyok, — egy szóval ezt az alulról jövő, földi munkát nekem kell elvégeznem.

Hogyan?

Önmegtagadásban, folytonos fegyelmezettségben, áhitatos templomba járásban, abban a mindenemet Istennek ajánló és Istennek köszönő lelkületben, melynek centruma föltétlenül Jézus.

Gyertyaszentelő Boldogasszony végy kíséretedbe és taníts meg, hogy életünk olyan legyen, mint a tied: hordozni a fényt; halálunk pedig mint az agg Simeoné: Krisztussal karjainkban békességben.

Dr. Gálos László.

Százezer példányszámban jelent meg a „Quadragesimo Anno."

1931 május 15-én jelent meg XI. Pius pápának „Quadragesimo anno" kezdetű, szociális tárgyú körlevele. Ebben a körlevélben a pápa bírálatot mond a mai társadalmi és gazdasági rendről, valamint az újabb törekvésekről: a marxizmus különböző fajtáiról és a korporációs kisérletekről, majd megrajzolja a keresztény gazdasági és társadalmi rend alapvonalait. Az elmúlt öt esztendő alatt pro és kontra rengeteg könyv, ujságcikk íródott meg és beszéd hangzott el a „Quadragesimo anno"-ról. A „Quadragesimo anno" célja katolikus szociális közvéleményt teremteni. Ezt a célját azonban csak akkor tudja elérni, ha mindenkinek a kezébe kerül. Ez a meggondolás vezette az Actio Catholica országos központját (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.), amikor elhatározta, hogy a pápai körlevelet Dr. Közi-Horváth József feldolgozásában „Proletárok megváltása" címen, százezres példányszámban, 3 filléres áron hozza forgalomba. Az elgondolás helyesnek bizonyult. Egyházközségek, egyesületek, intézmények megértették ennek a kezdeményezésnek óriási jelentőségét, 500—1000—5.000-es példányban rendelik meg a 48 oldalas füzetet. Az érdeklődés nagyságára jellemző, hogy hamarosan sor kerül a második 100.000 nyomására. Pécsett a Szent Antal Bazárban kapható.

„Nagyon szeretem a templomokat... Úgy érzem, mintha falaikat elborítanák azok a fohászok, melyeket a fájó szívek küldenek fel az égbe."

Liszt Ferenc.

Február

2. Vízkereszt u. 4. vas. Gyertyaszentelő B. A. ünnepe. Jézus bemutatásának és a Szűzanya tisztulásának emléke. Az ünnepi szentmise előtt gyertyaszentelés és körmenet. Minthogy ez a különben eltörölt ünnep ebben az évben vasárnapra esik: kötelező a szentmisehallgatás és a munkaszünet. **3. Hétfő. Sz. Balázs püspök és vt.** Az Egyház ma egy szentelményt szolgáltat ki: az úgynevezett Balázsáldást, másnéven torokáldást. **6. Csüt. Dorottya sz. vt.** XI. Pius pápa megválasztásának tizennegyedik évfordulója. **7. Péntek. Első péntek. Sz. Romuald. 9. Hetvenedvasárnap.** XI. Pius pápa megkoronázása évfordulójának alkalmából (mely különben csak 12-én lesz) ma tartatnak a templomokban az ünnepélyes szentmisék. **11. Kedd. A Sz. Szüz megjelenése.** 1858-ban megjelent a bold. Szüz Lourdesben egy egyszerű molnárleánynak, a kis Bernadetnek. A jelenés helyén forrás támadt, mely azóta oly sok csodálatos gyógyulást eredményezett. **12. Szerda. A Szervitarend hét alapitója.** XI. Pius pápa megkoronázásának tizennegyedik évfordulója. **16. Hatvanadvasárnap. 22. Szombat. Sz. Péter székfoglalása Antiochiában.** Sziriai Antiochiában alapította meg Sz. Péter az első püspökséget. Itt hivták Jézus hiveit először keresztényeknek. **23. Ötvenedvasárnap.** (Farsangvasárnap.) Egyes templomokban ma kezdődik a háromnapos farsangi szentségimádás. **24. Hétfő. Szökő nap. 25. Hushagyókedd. Mátyás apostol.** Éjjel 12 órakor kezdetét veszi a nagyböjt. **26. Hamvazószerda.** Szigorú böjt. Az Egyház szentelt hamut hint a hivek fejére. Mától kezdve tilos a nászmisével kapcsolatos ünnepies esketés.

GYERTYASZENTELÉS.

A zsidóságból és pogányságból származó keresztények magukkal hozták régi szokásaikat. Az Egyház nem tiltotta el ezeket, ha nem voltak önmagukban erkölcstelenek, hanem átvette és keresztény tartalommal töltötte meg. Igy tett a február 1-ről 2-ára virradó éjszaka fáklyásmenetével is. Megengedte, hogy a keresztények szintén tarthatnak körmenetet égő gyertyákkal. De a keresztények megszentelt gyertyái Krisztust ábrázolták. A gyertyaszentelés keletkezése tehát nincs szoros kapcsolatban a február 2-iki Mária-ünneppel. A gyertyaszentelés szertartása öt könyörgésből áll. Utána következik a szenteltvizzel meghintett, tömjénnel megfüstölt gyertyák kiosztása és a körmenet. A szentelést és a körmenetet violaszinben végzi a pap. Az ünnepi szentmiséhez pedig a Mária-ünnepnek megfelelően fehér miseruhát ölt magára.

BALÁZSÁLDÁS.

Szent Balázs püspök és vértanú egy fiút gyógyitott meg, aki halszálkától esett a megfulladás veszélyébe. Ebből fejlődött ki a mai Balázsáldás. Torokbajok és más bajok ellen adja az Egyház. Ferdekereszt alakban összekötött két égő szentelt gyertyát tart a torokhoz a pap és közben latinul ezt imádkozza: „Szent Balázs püspök és vértanú közbenjárására szabadítson meg téged Isten a torokbajtól és minden más bajtól. Az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Amen." A Szentháromság nevének említésekor keresztet vet az áldásban részesítettre. Az egyház a Balázsáldással nem az orvosi kezelést akarja feleslegessé tenni, hanem ellenkezőleg a gyógykezelés sikerét kivánja biztositani Szent Balázs közbenjárásával elnyerhető isteni segitséggel.

BÖJTELŐ-VASÁRNAPOK.

A régi időkben nem volt mindenfelé egységes a nagyböjt ideje. Később a római szokást vezették be mindenhol, amely szerint a nagyböjtöt negyven napig tartották. De a különböző böjti időnek emléke megmaradt a a böjtelő-vasárnapok elnevezésében. Ugyanis ahol 70 napig tartották a nagyböjtöt, ott a hetvenedik naphoz legközelebb eső vasárnapot hetvenedvasárnapnak, a hatvanadik naphoz legközelebb esőt hatvanadvasárnapnak, a következőt pedig Ötvenedvasárnapnak nevezték el.

Hetvened vasárnaptól kezdve a szertartások szine lila. A szentmiséből és zsolozsmából kimarad az Alleluja, ugyancsak a szentmiséből a Gloria, a végén pedig az Ite missa est helyét a Benedicamus Domino foglalja el.

FARSANGI SZENTSÉGIMÁDÁS.

A nagyböjtöt megelőző napokat már régebben is vigabb mulatozások között töltötték az emberek. Idővel e mulatságok dorbézolássá és erkölcstelenségekké aljasodtak. Az Egyház nem türhette hiveinek ilyen kicsapongásait. Néhány kiváló szentje, köztük Néri szent Fülöp és Boromei szent Károly felléptek e tulzó farsangolás ellen és e napokban hiveik számára külön ájtatosságokat tartottak. A farsangi szentségimádást azonban 1720 körül egy Olivier Manareus nevü jezsuita atya hozta be Lorettoban. Ő ugyanis a farsang utolsó három napján kitette az Oltáriszentséget és egyik ájtatosságot a másik után tartotta. A farsangi mulatozások népe megcsappant, de helyette tele lett a templom. XIV. Benedek pápa Rómában is meghonosította ezt a szép szokást. Innét később az egész világra elterjedt és a pápák sok búcsúval látták el a farsangi szentségimádást.

HAMVAZÁS.

A hamvazás ősrégi jelképe a bünbánatnak. A nyilvános bűnösök nagyböjt első napján, a farsangvasárnapot követő szerdán megjelentek a templomban, ahol a pap bünbánatuk jeléül hamuval hintette meg a fejüket. Idővel olyanok is a nyilvános bűnösök közé álltak, akik ilyen bünbánatra nem voltak kötelezve és ezek is meghintették fejüket a bünbánatuk jeléül a megszentelt hamuval. Ez az önkéntes bünbánati cselekedet később általánossá vált. A hamu megszentelése a hamvazószerdai szentmise előtt történik. A hamvazás szertartásának kisérő szavai: „Emlékezzél meg ember, hogy por vagy és a porba térsz vissza!"

A MAI BÖJTI FEGYELEM.

A mai nagyböjtöt illetőleg nálunk a következő rendelkezések vannak érvényben: Szigorú böjt van Hamvazószerdán, Nagyböjt péntekjein és Nagyszombaton délig. E napokon tehát csak egyszer szabad jóllakni és a hustól is tartózkodni kell. A Nagyböjt többi hétköznapjain enyhitett böjt van, ami azt jelenti, hogy a főétkezésnél szabad jóllakni, de azután csak este meg reggel szabad egy kevés ételt magunkhoz venni. Husfélét a főétkezésen kivül este is szabad egy keveset enni. Zsirral minden böjti napon szabad főzni.

MULATSÁGOK KERÜLÉSE.

Az Egyház törvénye értelmében a nagyböjt tiltott idő és alatta minden nyilvános zajos mulatság tartása és az ilyeneken való részvétel tilos.

Rovatvezető: **T. E.**

„Ha meg is állapitanák, hogy a filozófia argumentumai megsemmisitették azokat a metafizikai bizonyitékokat, melyek Isten létezését hirdetik, még mindig maradna egy megcáfolhatatlan tanúságtétel az Ő létezése mellett: a mi sóhajaink, a mi nagy vágyakozásunk Hozzá s lelkeink sóvárgása az Ő szeretete után. Nekem ez elég, nem igénylek többet, hogy utolsó leheletemig hivő tudjak maradni."

Liszt Ferenc.

EGYHÁZKÖZSÉGI NŐVÉREK.

Korunk az aktivitásnak eddig nem ismert ütemével hozza létre minden téren az emberek anyagi-, szellemi-, erkölcsi-, lelki életét befolyásoló tényezőket. A küzdő Egyházon, rajtunk fordul, hogy az Egyház most is minél tökéletesebben állja a harcot a lelkekért, hogy minél fénylőbben ragyogtassa az igazságot és vonzza a boldogságra, üdvösségre a veszélybe jutott tömegeket.

Hazánkban az Egyház megújulásának lehet tekinteni, hogy a külföldhöz hasonlóan fölvirágoztatja régi kipróbált intézményeit és létbe hozza a kor szükségletének megfelelő ujakat, amelyek a katolikus aktivitásnak mintegy ellenmérgei az egészséges életet veszélyeztető kórokozókkal szemben.

Támadható felülete az Egyháznak minden egyes lélek. Ezért sürgeti az egyházi törvény, hogy a plébános és rajta keresztül a főpásztor ismerje híveit, minden egyes rábízott lelket, hogy tudja betegségeiket és védje a veszélyek ellen, amelyek fenyegetik őket.

A Katolikus Akció és a belekapcsolt országos szervezetek irányítást adnak arra, hogy az egyes egyházközségek milyen módon és milyen eszközökkel feleljenek meg annak a nagy feladatnak, amely rájuk mint a világ-egyház legkisebb sejtjeire vár.

Az irányító szervek mellett azonban hiányzik még egy olyan szervezet, amely központosító törekvések nélkül az alapvető részletmunkában álljon az egyházközségekben a lelkipásztorok szolgálatára és amely tényező segítsen a sokféle igényt és munkára kész laikus jóakaratot kielégíteni, egységes és tervszerű munkára összetartani.

Ezen hiány pótlásának céljával alakult az *Egyházközségi Nővérek Szent Péter Leányai Társasága.* Akik minden munkájukat ezen legkisebb jogi lelki közösség keretében és érdekében akarják végezni faluban és városban egyaránt. S akik Pétertől a kőszáltól várják a kegyelmet. hogy szemük és szívük mindenkor a lelkek legfőbb pásztorára Krisztusra legyen irányítva, azon hűséges szeretettel, amelyet Pétertől kívánt meg, amikor rábízta juhait és bárányait.

Akik előtt vonzó célként ragyog az első keresztény egyházközségek szelleme s akiknek lelkesítő példaképei és választott védőszentjei az apostolok női segítő társai, „. . . kiknek neve be van írva az élet könyvébe." Akik egyszer világi szabású sötétkék egyenruhában, de a szerzetesek életét utánzó közösségben, az Egyház oltalma alatt és útmutatása szerint kérnek részt az apostoli munkából s akik hivatásból az evangéliumi tanácsok követésére hármas fogadalommal kötelezik magukat. Akik intelligens és szakképzett munkatársai akarnak lenni a lekipásztoroknak a lelkek mentésében és tökéletesítésében és abban, hogy a társadalmi életet szabályozó isteni törvények, krisztusi elvek minél szélesebb rétegben érvényesüljenek és minél mélyebb gyökeret verjenek az emberek lelkében, s akik ezért csak olyanokat vesznek fel társaságukba, akik megfelelő magasabb képzettséggel bírnak ahhoz, hogy minden rendű és rangú hívőnek segítségére lehessenek a veszélyeztetett üdvösségre vezető úton.

Szabályzat szerinti feladatuk minden hivatásuknak megfelelő plébániai adminisztrációs munka: a hívek összeírása, nyilvántartása, az össze-

írások kiegészítése. Elméleti és gyakorlati képzettséggel embertársaik égi és földi boldogulását kívánó nagy szeretettel gyakorolják főleg az irgalmasság lelki szeretettel támogatva és irányítva azokat, akik halálos bűn állapotában egyházilag rendezetlen viszonyok között élnek és azokat, akik életük befejezéséhez érve, még a fölséges jó Istennek kell hogy rendezzék számadásukat. Szolgálják a hitélet elmélyítését: a hitbuzgalmi egyesületek, kongregációk, harmadrendek munkájában — és a Szentatya szándékai szerint való lithurgikus mozgalomban való részvétellel.

Az irgalmasság testi cselekedeteit azzal gyakorolják, hogy szolgálataikat felajánlják a helyi hatóságok és egyesületek jótékony munkájában, szociális intézkedések előkészítésében és végrehajtásában. Készséggel működnek együtt a lelkipásztorokkal, hatóságokkal népünk vallásos és nemzeti alapon való művelésében.

A meglévő országos központok irányítása mellett mint helyi végrehajtó szervek az egyházközség keretén belül a Szívgárdában foglalkozni akarnak a gyermekekkel és így ápolni lelkükben az Isten szeretet és ismeret első zsenge csiráit. Az iskolás évek után nevelés szempontjából vezető nélkül maradt lányokat pedig a jóságos nővér szeretetével vonják magukhoz egyesületben és egyénenként is, hogy el ne essenek a siker után, amely az életbe vezet. Hogy legyen bizalmas tanácsadójuk, biztos erőskezű támogatójuk, ki óvja, inti őket a leselkedő veszedelmek közt, mikor hazug, szép szóval csábít a gonosz lélek a kísértések, rossz példák, bűnös szokások útszéli bokraiból. Örülnek kis örömeiknek, szomorkodnak panaszaikon. Játszanak velük, dalolnak, hogy derüs legyen a lelkük és tudjanak szívből kacagni, örülni a napsütésben, mely az Isten szép egéről ragyog lelkünkbe, ha tudunk a magasba nézni. Oktató, nevelő tanfolyamokkal akarják jobbá, műveltebbé tenni egyszerű népünk leányait, akik sokszor magukra hagyatva járják a vadvirágos mezőt és nem csoda, ha el el tévednek oda, hol tövisek és bojtorjánok vannak. Ugyancsak lélekkel és a szervezettség erejével akarják támogatni a nagyvárosok fojtó, lelket és testet ölő forgatagában élő munkáslányokat.

Maguk köré gyüjtik az anyákat, a falusi asszonyokat is, akiknek sokszor oly ritkán hallott, oly idegen a műveltebb, a komoly lelkiéletet élő nő hangja. Azt akarják, hogy nővéreiket lássák bennük, akik szeretettel szórják szét köztük a több tudást, a lelki értékeket, amelyet a jó Isten adott nekik. Velük karöltve szeretnék megmenteni még megmaradt ősi szép kincseit a magyar falunak, a tulipános ládák mélyébe elbújt remek munkákat. A sokszor szégyenkezve takart szellemi értékeket, szokásokat segítenek visszaadni népünknek, hogy félredobja az idegen cicomát, hogy legyen öltözetében, nyelvében, szórakozásaiban és ezeken keresztül becsületes lelkében is a régi erkölcsös izig-vérig magyar. Velük együtt akarnak küzdeni a nemzetölő bűnök, betegségek ellen nem kizárólag elvont tudós tanítással, hanem mint az Evangélium magvetői künn a földön a nép közt élve közvetlen érintkezésben akár a város, akár a falu asszonyaival, a „gyöngyösbokréták" himes drága szemfödőjébe takart, kihalni induló népével.

Szervezetük Pécsett alakult s innét jelentkeznek munkára, mert ég lelkükben a munka és segítés vágya. Jelentkeznek, mert tudják, hogy sok a segítségre szoruló, hogy sok az aratás és kevés a munkás. Testvérlelkeket

kérnek és keresnek, hogy minél több egyházközségbe juthassanak el szegényen, tisztán és engedelmesen lelkeket menteni, kalászokat gyüjteni az aratás Urának.

(Bővebb felvilágositást ad: Egyházközségi Nővérek Társasága Pécs, Mátyás Flórián-utca 44.)

Dr. Philosophiae írja egy tudós hölgyhöz.

Mélyen tisztelt Nagysád!

Tessék megengedni, hogy ezt a kissé régies megszólitást használjam. Nem szeretném ugyanis erőltetett közvetlenséggel a tiszteletet sérteni.

Rég elvirágzott ifjú koromban, nyomban az egyetem elvégzése után az alföldi városban esett találkozásom egy huszonhét éves okos szemü, fekete hajú tanárnővel, akinek úgy mutattak be, mint filozófust. A tanárnő nyomban felderült és föltétlen fölénnyel párosult lebilincselő bájjal kérdezte tőlem: „Mit szól Hobbes államelméletéhez?' Egy kissé elpirulva válaszoltam: „Nem olvastam a Leviathan-t. Csupán másodkézből tudom, hogy valami krétai Cimias tévedéseit újitotta fel, melyek Platonnál olvashatók. Eddig csak Aristoteles és Aquinói sz. Tamás bölcseletébe hatoltam be mélyebben, azonkivül kétszer átgyürtam a Kritik der reinen Vernunftot és átfutottam Schapenhauer és von Hartmann főbb müveit. A többit csupán a filozófiatörténetből ismerem". „Hát nem elég a filozófiatörténet?' Kérdezte mosolyogva a tanárnő. „Az általános müveltséghez elég, szellemes szalontársalgáshoz is elég, de bölcseleti világnézethez, a jelenségeket elbiráló életfelfogáshoz nem elég, bármennyire is állitja Kuno Fischer, hogy a tulajdonképeni filozófia filozófiatörténet". — Ezzel társalgásunk abbamaradt és a tanárnő beleolvadt a társaságba.

Ez volt az első találkozásom főiskolát végzett hölggyel. Azóta hosszú évtizedek múltak el és az én tanárnőm talán már igazat adott Carlo Venezianinak is, aki a Hobbes-féle szellemeskedésre, hogy „homo homini lupus", „az ember embertársa számára farkas", méltatlankodva mondta: hogyan lehet igy megsérteni a farkast! Vagy talán olvasta Juvenalis 15. szatiráját, melyben az áll, hogy „parcit cognatis maculis similis fera", hogy a hasonszőrü fenevadak megkimélik egymást és igy talán az ember is megkimélte az embert, amig egy kissé közelebb állt az állati nivóhoz. Vagy talán mindezeket elfelejtve asztrológiával foglalkozik és szépségmentő aktivitásba merül, vagy talán nem csak okos, hanem jóságos szemekkel nézi csecsemő unokájának rózsaarcát. Nem tudom. Csak annyit tudok, hogy azóta százan és százan a hölgyek közül filozofálnak és birálgatnak és hozzászólnak és bölcseleti rendszereket, vallási tételeket megszólnak és rágalmaznak és kicsúfolnak.

Mélyen tisztelt Nagysád! Ne gondolja, hogy valamiféle elnyomott lelki irányulás tört magának utat bennem, vagy a „Minderwertigkeitsgefühl' szomoritott el látva és tapasztalva, hogy milyen újszerü a stilusa és a ritmusa a mai kultúrának, mellyel nem tudok már versenyre kelni. Higyje el, hogy nagyon meg akarok érteni minden éltes és fiatal felebarátot és mindennap tanulok. Ezt ajánlom önnek is!

Saját maga meggyőződhet róla, hogy legjobb napilapok a NEMZETI UJSÁG és UJ NEMZEDÉK. Csak az oktalan ember járat olyan lapot, amelyik nem az igazságért és közjóért, hanem — búsásan megfizetve — titokban és rejtve, de mindig következetesen egyesek, vagy egyes osztályok önző érdekeiért küzd.

FÉNYSZÓRÓ.

Nagy tévedés volna, ha azt gondolnánk, hogy már mindent megtettünk, amit csak tehettünk, a sajtónkkal szemben. Bár úgy látszik, hogy beszélünk és írunk a katolikus sajtóról mostanában sokat, de — ne felejtsük el — hogy eleget még sem. A sajtó annyira fontos ránk nézve, hogy nem fog ártani, ha a közönyösek felrázására **a Katolikus Szemléből** átvesszük a következő értékes és megszívlelésre méltó gondolatot: **„Ha a Gondviselés türi, hogy olyan keserü megpróbáltatások zuduljanak egyes országokban éppen a katolikusokra, azt talán nem utolsó sorban büntetésként kell felfognunk azokért a nem-cselekvési bünökért, amelyeket a sajtó terén elkövettek."**

*

A Magyar Kultúra ugyancsak foglalkozik a sajtóval és pedig a katolikus folyóiratok terjesztésének fontosságával: „Szomoru, hogy még mindig nagyon sok, egyébként **értékes értelmiségi emberünk van olyan, aki komoly katolikus folyóiratot egyáltalán nem olvas.** Vannak **derék katolikus világiak:** jogászok, orvosok, tanárok, mérnökök, tisztviselők, **akik bizonnyal örömmel szegődnének folyóiratunk olvasói közé, ha ismerik azt.** Dehát nem ismerik, mert **mi katolikusok nem vagyunk** olyan mozgékonyak és gyakorlati érzéküek, **nem propagálunk,** nem érvelünk, **nem agitálunk** saját organumaink mellett, mint mások a maguk szellemi irányitói mellett."

*

Első főpapunk, hercegprimásunk leveléből, melyet az ötvenéves **Katolikus Szemléhez** intézett, mindenki beláthatja, hogy mennyire életbevágóan fontosak a katolikus sajtóorgánumok, mert amint a biboros, esztergomi érsek írja: **„Nehéz dolog mindig az igaz úton járni és a jóban következetesen megmaradni.** De még nehezebb mindig következetesnek maradni **azokban az életbevágó kérdésekben, melyeket az emberi gyarlóság vagy gonoszság Isten akarata ellenére olyan sokszor szembeállit egymással,** mint pl. a természetfeletti és természetes javak, a hit és tudomány, az ethika és a művészet, az egyház és az állam, saját fajunk és a nemzetiségek stb. egymáshoz való viszonya. **Ezekben a súlyos kérdésekben csak azok az emberek, azok a szervezetek, azok a sajtóorganumok stb. tudnak mindig következetesek maradni, amelyek** az önös érdekek fölé emelkedve magasabb elvi szempontokból, **mintegy az Isten szemével nézik** az egymással sokszor szembeállított kérdéseket."

*

A hercegprimási levél adta nekünk azt a gondolatot, hogy úgy kezeljük ebben az új rovatban a katolikus folyóiratokat, mint fényszórókat. Ugyanis ezekből az országos sajtóorganumokból kiemelt gondolatokkal akarunk időről-időre rávilágítani olyan problémákra, amelyekben a mi olvasóinknak is feltétlenül szükséges a tisztánlátás. De még mást is akarunk. Igy adunk alkalmat a szegényeknek arra, hogy megismerhessék azokat a folyóiratokat, amelyekre előfizetni nem tudnak. Az idézett folyóiratok előfizetői pedig legalább nem felejtik el egykönnyen majd azt, amit esetleg kétszer is olvastak. Azonban azt sem tartjuk kizárt dolognak, hogy ezzel a rovattal előfizetőket szerzünk úgy magunknak, mint az ismertetett folyóiratoknak.

Rovatvezető: **Budai II.**

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy az 1935. évi előfizetési díjat most már okvetlenül küldjék be, mert különben kénytelenek leszünk a lap küldését beszüntetni.

FIGYELŐ.

EGYIK KÜLFÖLDI VÁROS POLGÁRMESTERE minden „jótékonycélú" bált és egyéb mulatozást betiltott. Pedig nem ellensége a báloknak és táncos mulatozásoknak. Nem ellensége a jótékonyságnak, a szegények segítésének sem. Csak annak az álszenteskedő jótékonyságnak akar hadat üzenni, amely bálokat, eszeiszom dáridókat rendez, „a szegények felsegélyezésére". Nálunk ezidőszerint még elképzelhetetlen az ilyen vakmerő lépés, a fejbetörés veszedelme nélkül. De reméljük, hogy éppen a „jótékony" báloknak az a szinte elviselhetetlen özöne fogja megérlelni azt a gondolatot, hogy válasszuk el a jótékonyságot a reggelig tartó fényes és előkelő cécóktól. A jószándék tettre válásához nincs szükség az élvezetek felkorbácsolására. A jószándék, amikor jót akar tenni, nem szórakozásvágyának kielégítésére törekszik, hanem áldozatot akar hozni. Az áldozatrakész jószándékú ember nem azt adja, amit maga már úgy sem birna felélvezni, hanem a maga élvezetére szánt javak egy részéről mond le, hogy embertársai javára áldozhassa. Tehát éppen az az álszenteskedés, ha valaki azt állítja: Csak azért csapok nagy eszeiszomot, hogy morzsák maradhassanak utánam az inségesek számára. Vagy: csak azért csináltatok sok cifra ruhát magamnak, hogy rongyok maradhassanak a fázó szegények számára. Aki lakomázni, dorbézolni akar, ám tegye, — ha lelkiismerete és zsebe elbirja —, de legyen kénytelen kimondani: mulatok, vagy öltözködöm, pusztán magamért, mert ez a természetem, a szegényeknek pedig csak félelemből vagy szégyenkezésből juttatok. A valóság az, hogy azoknak a „nagyszabású", jótékonycélú báloknak a jövedelméből csak fillérek jutnak a nagy hangon hirdetett célra. A jótékonyság csak afféle cégér, aminek védelme alatt bátrabban lehet pumpolni és vakmerőbben lehet követelni a „tiszteletjegyek" megváltását. Szinte elviselhetetlen már, amit a tiszteletjegyekkel s a mellékelt csekklapokkal művelnek a jótékonyság, hazafiság és más haszonértő szervezetek angyalai.

*

A PROTEKCIÓ ELLEN SZÁLLNAK SIKRA a közélet vezető emberei. A kultuszminiszter, az Itélőtábla elnöke, a Máv. igazgatója egymás után kárhoztatják a protekciózást, amely egyre sürűbben tolakodik már a birák megközelithetetlen kilincse körül is. A magyar közélet annyira beteg, annyira át és átszőtte a protekció folyondárja minden izében, hogy reménytelennek tartjuk a még oly jószándékú küzdelmet is, mindaddig, amig egy hatalmas tisztitó vihar végig nem söpör a bürokrácia oduin, amig olyan kevés Cato-i jellem ül a vezető állásokban. Az emberek tudják, saját bőrükön tapasztalják, hogy egy helyettes utcaseprő-állásért is százával jelentkeznek, magas pártfogókkal, az ajánló, kérő levelek tömegével. Tapasztalják, nap-nap után látják, hogy a tehetséget, rátermettséget, méltányosságot, igazságot miként vágják arcul. Megmérgezték ezt az országot, beleégették a közvéleménybe, hogy protekció nélkül semmire sem mehet az ember. Ezért loholnak, ezért viaskodnak. A protekció pótol érdemet, képességet, tehetséget, munkát, — mindent. Ez töri meg a leendő nemzedék lelkét, ez sorvasztja el a tiszta becsvágyat, ez oltja be cinizmussal az ifjúságot . . .

*

A MAGYAR PÉNZÜGY CIMŰ SZAKLAP adatai szerint megdöbbentő a nemzeti jövedelem eloszlása: a lakosság egy tized százalékáé, 8500 emberé a nemzeti jövedelem 43.8 százaléka. Háromtized százalék, tehát 25.000 ember annak 28.5 százalékát élvezi, a népesség egy százalékának pedig a nemzeti jövedelem 17 százaléka jut. Összesen 1.4 százalékának jut tehát a nemzeti jövedelmek 89.3 százaléka, ugyanakkor 8 millió magyar száraz morzsákon osztozik. Ezek a számok megmutatják belső, szociá-

lis bajaink igazi okát. Mutatják azt, hogy gazdasági egyenjogúságra van szükségünk és olyan szociális, gazdasági reformokra, amelyek teljesen megváltoztatják azokat a kiáltó ellentéteket, amelyek a törpe kisebbség, és a nyomorgó milliók között fennállnak. Türhetetlen és az emberi igazságérzetet vérig sérti, minden emberi érzést felkorbácsol az a dermesztő szociális érzéketlenség, amely nálunk pusztítja az emberek ezreit és tizezreit nemcsak fizikai, hanem erkölcsi, lelki értelemben. Van ugyan egy politikai pártunk, amely azzal ámítja — bizonyára jóhiszeműen — önmagát s azokat, akik még várnak tőle valamit, hogy a magyar katolicizmust képviseli, hogy az evangéliumi szocializmusnak, a társadalmi igazságosságnak a szószólója, de ez a párt zavartalanul alszik már közel két évtizede. Azt az erkölcsi és politikai tőkét, amit hajdan képviselt, régen elkótyavetyélte és a letünt 18 év nem volt neki elég arra, hogy egy nagyszabású katolikus politikai és társadalmi programmot megfogalmazzon . . .

*

NEMCSAK TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI, de pusztán erkölcsi és hitéleti szempontból is igen nagy jelentősége volna annak, ha éppen a katolicizmus ragadná magához a vezetést abban a küzdelemben, amelyet a tömegek megnyeréséért folytatnak a különböző pártok és alakulatok. A nagy tömegek vallási és hitéletét szinte lehetetlenné teszi a szociális helyzetük. Ahol az emberek ezreinek minden percét leköti a megélhetésnek sokszor rettentő gondja, ott kevés idő és kedv marad arra, hogy a lélekre és a túlvilágra gondoljon. Ahol minden órának az az eszmei tartalma, hogy mit fogok ma enni, hol fogok ma aludni, ott nem marad idő a templomjárásra, ott megfagy a lélek. Ahol üres és éhes a gyomor, ott nehezen nyílik meg a száj imára, s a tömeglakások bűzös odúiban nem igen virágzik a család és a tisztaság liliома. S ahol az ember meg van fosztva minden reménytől, ott kapható a felforgatásra, mert nézete szerint rosszabb már nem jöhet.

Kell ezen a ponton is a vallás vigasza, különösen el kell juttatni a vigaszt a nyomorban sinylődő emberekhez, mikor élete határához jutott s mikor a földi vigasz már nem segíthet. De igaz az is, hogy általában ezt a vigaszt az ember csak akkor fogadja el, ha látja, hogy anyagi nyomorával is törődnek. Csak hősies lelkek tehetik meg, hogy — mint Jób — a szemétdombon is csak Istenre gondoljanak. Az átlagember összeroppan a nyomor súlya alatt és ajka ima helyett átokra nyílik és keze áldás helyett mindennek felforgatására emelkedik.

Ezen kell segíteni a mai társadalomban és ezt követeli a katolicizmus éppen a túlvilági szempontjainál fogva. Meg kell adni minden embernek a legnagyobb nehézségek árán is a létminimumot. Minden ember köteles embertársainak, aki véginségben van, annyit adni, hogy életét fenntarthassa. Ezer és ezer ember van végső szükségben és még sokkal több legnagyobb szükségben. Ha az emberiség nem akar feleslegéből szeretetből juttatni, akkor a társadalmi igazságosság megköveteli, hogy az államhatalom teremtsen olyan rendet, amelyben minden embernek megadatik a lehetőség, hogy emberhez méltó életet élhessen. Ha vannak emberek — és vannak — akiknek havi 20,—30,—40 ezer pengő jövedelmük van, fizetésből, tantiemekből, és más címeken, akkor teljesen jogos, hogy az állam ezeknek a feleslegét felhasználja, hogy megmentsen másokat a végpusztulástól. Állami társadalmi, erkölcsi és vallási szempontból egyaránt nagy érdekek sürgetően követelik az igazságtalanságok és jogos keserűségek megszüntetését...

NYILAS PÉTER.

„Mi egyéb a mi életünk, mint praeludiuma annak az ismeretlen dalnak, amelynek első ünnepélyes hangját a halál zendíti meg."

Liszt Ferenc.

HIREK.

A Pécsi Credo Egyesület újjászervezése. A Pécsi Credo Egyesület már multjánál fogva, nemkülönben az A. C. országos vezetőségének programmja szerint is hivatva van Pécs kat. férfitársadalmának egységes összefogására. Tisztán hitbuzgalmi alapon gyüjti a Credo Egyesület táborába a férfiakat és a gyakorlati hitélet keretein belül igyekszik tagjaiban elmélyíteni a krisztusi élet szépségét, gazdagságát és evangéliumi erejét. Mindenkit táborába hív! Tanultakat és egyszerűbbeket, a szellemi és fizikai élet munkásait, ifjakat és az élet harcaiban megedzett öregeket. Havonkénti gyülésein kiváló szónokok és kat. vezető férfiak ajkain megszólaltatja a mai modern élet sok-sok vallási problémáját, katolikus célkitűzéseit, hogy egy-egy hatalmas összefogásban építse ki az igazi katolikus férfi alakját. Mindenkinek be kell lépni ebbe a nagy férfitáborba, aki még számítani akar a cselekvő katolikus férfinevére. A Szentatya szándéka, hogy a kat. férfiakat egy impozáns és minden tekintetben hitbuzgalmi alapon álló egyesületbe tömörítsék, mert csakis így lehet már csirájában együttes összefogással megakadályozni minden felforgató és Krisztus-ellenes törekvést és csakis így dolgozhatunk Isten országának eljövetelén. A Pécsi Credo Egyesület megkezdi nagy propaganda munkáját. A szervező munka során megkeresi az egyesület a város mindenegyes katolikus férfiszervezetét és kat. férfiát, hogy elébe adja az egyesület szabályait és a belépésre buzdítsa őket. A közös nagy tagavató gyűlés március 25-én délután lesz a belvárosi katolikus kör dísztermében.

Az Egyetem-utcai elemi iskola szívgárdistái jan. 12-én a Kat. Legényegyletben igen szépen sikerült színelőadást rendeztek. Nagyszámú közönség volt jelen, megjelent Virág Ferenc megyéspüspök is.

A Szoc. Misszió Társulat helyi szervezete a karácsonyi segélyezéssel kapcsolatban 294 családot részesített 3515 P értékű élelem- és ruhaajándékban.

Mohács. A Katolikus Akció szakosztályai együttes ülést tartottak, amelyen megállapították a legközelebbi feladatokat. 1. A hitbuzgalmi szakosztálynál: a vadházasok kataszterének felállítása, lelkigyakorlatok rendezése, a leventék misehallgatásának szorgalmazása. 2. A kultúrális szakosztálynál: a Cecília énekkar fejlesztése. 3. A sajtó szakosztálynál: a katolikus sajtó terjesztésére ügyes rikkancs beállítása. 4. A szervezési szakosztálynál az utcamegbízottak megszervezése. Örömmel köszöntjük a mohácsi cselekvő megmozdulást.

Ujabb akció indul meg a fogadalmi templom továbbépítésére is. A folytatólagos építési programm lenne: a kupola szigetelése és burkolása, a kupola és a kápolnák közötti rész kiépítése, a kupolának ablakokkal való ellátása s a templom mellé tervezett árkádsorok megépítése. Az építkezések folytatására 40.000 P rendelkezésre áll, azonban ca. 80.000 P-re volna szükség, hogy az építkezési programmot megvalósíthassák.

Grábóc. December hó folyamán megalakult a Szívgárda és a Rózsafüzértársulat. Február 2-án lesz a Mária Egylet alakuló gyülése felnőtt leányok részére. Ezekkel kapcsolatban Palotai János subsdiárius több gyülést és előadást rendezett, amikkel sikerült a falu lelki nívóját emelni és az érdeklődést az egyesületek iránt felkelteni.

Szentlőrinc. A r. k. elemi iskola szívgárdista növendékei Zsinkó Ernő ig. tanító, Zsinkóné Simon Erzsébet ig. tanítónő, Máthé Albert György k. tanító és Özörényi Olga tanítónő fáradságot nem ismerő önzetlen vezetése mellett 1935. dec 22-én és 1936. jan. 19-én az Iparos-Olvasókör nagytermében nagyszámú közönség előtt karácsonyi pásztorjátékot rendeztek. Az előadás tiszta

jövedelmét a szegény iskolás gyermekek karácsonyi felruházására fordították. A Kat. Akció vezetősége az iskola igazgatóságával egyetemben a nagylelkü adakozóknak ezúton is hálás köszönetet mond.

Öcsény. December 16—19-ig az öcsényi elemi és ismétlő iskolások számára lelkigyakorlat volt, dec. 19—22-ig pedig a felnőtt hívek számára. A lelkigyakorlaton 6 férfi és 26 nő vett rendszeresen részt. A hívek és vezetőjük sok lelki örömével, szép karácsonyi szent gyónás és áldozás zárta be ezt a próbálkozó lelkigyakorlatot. — Az öcsényi Szent Család napi szentségimádást megelőzően háromnapos ájtatosság volt. A hívek a decemberi lelkigyakorlat indító hatása alatt immár előadásonkint átlag 158-an jelentek meg, s utána nagy boldogan ajánlották fel családjaikat a Szent Családnak. — Érdemes ilyesmit csinálni.

TÜKÖR ELŐTT.

Cilike a nap legnagyobb részét öltözőszobájában tölti, ruhái, kalapjai, divatlapjai és szépítőszerei között.

Szegény leány! Okos, de esze haszontalan külsőségeken jár, szíve még romlatlan, de a hiábavaló, üres ábrándozások nem engedik kivirágozni benne a jóságot. — És ha még gondol is néha a jó Istenre, ez már nem a tanítvány hálás ragaszkodása Mesteréhez és nem a gyermek meleg szeretete Atyja iránt.

Lényéből valami kellemetlen hidegség árad; édesanyja, környezete megdöbbenve tapasztalja a változást.

Most is a nagy tükör előtt forgolódik, mozdulatokat próbál, szemét félig lehunyja, mosolyog, csukott ajakkal, majd szép fogát mutatva, kötekedő, kacér, durcás kifejezések váltogatják egymást az arcán.

Miért?

A szomszéd szobában apja pár csinos és előkelő férfivendéget fogad és Cilike is meg akar jelenni előttük.

Egyszerre csak szavak ütik meg a fülét — apja beszélget az egyik vendéggel — és ezek a szavak édes érzéssel töltik el. Zakatoló szívvel figyeli a hiúságát legyezgető beszédet:

— Valóban nagyon szép, ... gyönyörü! ... igazi kincs, uram!

— Nem szokásom a dicsekedés, de én is teljesen az ön véleményén vagyok, gróf úr.

— Milyen kedves és egyben büszke tekintet! Ritmusos, biztos járás! ... Arányos alak!

Képzeljék el Cilikét, amint a tükör előtt illegetve magát, mindezt beigazoltnak látja; büszkesége nőttön-nő és megrészegülten hallgatja a hízelgő szavak áradatát:

— Karcsú, formás lábai — folytatja az ismeretlen rajongó — külön meghódítottak.

Cilike önelégülten fölkacag:

— Oh, ezek a képmutató férfiak! Mikor mellettük vagyunk, hidegek, fölényesek, érzéketlenek, mintha észre sem vennék mindazokat, ami szép és hódító rajtunk. Csak amikor maguk között vannak, akkor derül ki, hogy mindent megfigyeltek, mindent megláttak, észrevettek! Képmutatók, no megálljatok!

De figyeljünk csak még egy kicsit:

— Rendben van gróf úr — hallja apja hangját Cilike — az öné lesz.

— Köszönöm. Még ma este elküldöm az ezerkétszáz frankot és ön át fogja adni az állatot a szerszámokkal együtt.

*

A többit már tudjuk.

Cilike szégyentől égve, zokogva vetette magát az egyik karosszék ölébe; mindazt **magára vette** és mindaz ráillett, amit egy szép, eladó csikóról lehet mondani ...

Szegény Cilike! ...

Franciából: **dr. H. Cs.-né.**

AKÁR TETSZIK — AKÁR NEM.

Nekünk katolikusoknak egyáltalában nincsen szükségünk holmiféle nyakatekert fejtegetésekre. Mi jól tudjuk, hogy honnan ered és hová vezet az a bizonyos frázis, hogy: a vallás magánügy. Még akkor is, ha a divatos, de ránk nézve sérelmes, „felekezet" elnevezéssel akarják bekötni a szemünket. Senkinek sem szabad elfelejteni azt — akár tetszik — akár nem — hogy Magyarországon egyszer már volt „magánügy" a vallás; ha így jobban hangzik: a „felekezet"!

*

Fantasztikus adatokat írtak a fővárosi lapok a szilveszteri szórakozásokról. Egész biztosan még fantasztikusabb adatokat közölhettek volna a szilveszteri szórakozások — erkölcsi állapotairól.

*

— **Vénasszonyok (így!) között üljek és hallgassam a beszédüket?** — méltatlankodott egy jólöltözött nagyobbacska lányka egy idősebb néni mellett. Én sétáltam. Ők velem szembejöttek. Mikor észrevett, természetesen elhallgatott. Honnan jöttek, hova mentek — azt nem tudom. De azt igen, hogy nem egyedülálló esetnek lettem véletlenül a fültanuja. Lehet, hogy jelentéktelennek látszik. Pedig nem az. Olyan tünet ez, ami fölött egyszerüen napirendre térni nem szabad!

*

Békére vágyunk. Mikor lesz béke a családokban, a társadalomban, a nemzetek közt?! Erősitsük a kereszténységet, mely egyedüli megteremtője az igazi békének. Álljunk a Katolikus Akció szolgálatába, hogy végre egyszer már élvezhessük a béke áldásait.

*

Vannak emberek, akik még mindig nem akarják meghallgatni a segitségért kiáltó szegényeket. Pedig módjukban állana enyhíteni a nyomorgókon. Hacsak az asztalukról lehulló morzsát juttatnák el az éhezők szájához, akkor is sok könnyet törölnénk le a kétségbeesett arcokról.

*

Ha valaki még nem tudná azt, hogy mennyi hivatalos utánjárásba ütközik és mennyi hivatalos kiadásba kerül a szegenyek felsegélyezésére rendezendő tisztán csak műsoros teaest, az illetőnek felvilágosításképen nem mondhatunk mást, próbáljon egyet rendezni.

*

Nem sikerült a rádiónak meghódítani a falut. — Így olvastuk. Természetesen a 10 éves Magyar rádióról. Ehhez az elmaraszta1ó véleményhez csak abban az esetben csatlakoznánk a magunk részéről, ha a rádió mindenkor megfelelt volna a kultúrművészet, szórakozás szolgálatában a keresztény világnézet szempontjából megkivánt követelményeknek. Minthogy pedig mi éppen ebben a tekintetben elég gyakran voltunk kénytelenek elmarasztalni a rádiót, most őszintén megmondjuk, — akár tetszik — akár nem — hogy jobb is: ha nem hódította meg!

Tóth Emil.

Prohászka Ottokár Otthon. Május 1-én megnyílik Pécsett egy égetően szükséges jótékonysági intézmény a Prohászka Ottokár-Otthon. Ez az Otthon a nagy magyar püspök nevének akar maradandó emléket állítani s az ő szellemében meleg otthont, nyugodt életet akar nyujtani az egyedülálló, magános úrinőknek. A Prohászka-Otthon a pécsi székesegyházi egyházközség bőkezűségéből Pécs legszebb helyén, pár percnyire az ősi dómtól, szép kertes épületben nyer elhelyezést. Barátságos bánásmód, napsugaras környezet, jó ellátás, meleg szeretet várja a jelentkezőket. Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Trinn Miklósné, Pécs, Irányi Dániel-tér 4. sz. vagy a pécsi Szociális Missziótársulat, Pécs, Káptalan-u. 2. sz. (minden szerdán délután 4—5 óráig).

KÜLFÖLD.

Fegyverkezés és házassági elválások. A kanadai szenátusban egy képviselő a következő megállapítást tette: „Ma a világon csak két intézmény virágzik: a hadiipar és válóperek irodái". Nagy és szomorú igazság! Éppen a napokban hozták az ujságok, hogy a fegyverkezés költségei az egész világon 30 milliárd Rm.-t fognak felemészteni. Ez azt jelenti, hogy ma háromszor annyit fordítanak fegyverkezésre, mint 1913 előtt. (Most vegyük figyelembe azt, hogy a statisztika nem fedi mindig az igazságot!) 1934-ben az összárukivitel az egész világon 34.5 % volt, tehát egy harmaddal kevesebb, mint 1929-ben. Hadiszerek kivitele ezzel szemben 1934-ben 63.9 %. A fegyverkivitel tehát 1929-től 1934-ig 2.1 %-ról 3.6 %-ra emelkedett. Hasonlítsuk össze ezzel a válások statisztikáját. 1913-ban a világ 16 államában 100.000 lakosra esett 24.8 elválás. Ez a szám 1932-ben 43.7-re szökött fel. Az egyes országokat külön osztályozva (1913—1934-ig): Németországban 27.9-ről 65-re. Ausztriában ugyanezen időközben 11.4-ről 93.8-re! Svájcban 41.8—73.7. Dániában 28.3—59.9. Angliában 1.6—9.7. Franciaországban 37.7—52.1. — Mindkét tünet — növekvő fegyverkezési költségek és a válások nagy száma — bizonyos összefüggésben áll egymással. A megrendült erkölcsi rend kiveródései.

Európa fenyegető aposztáziája Krisztustól és Ázsia. Európa szociális és magánélete kezd lassankint kivetkőzni a keresztény szellemiségből. A mindennapi élet szemlélete azt a benyomást kelti az emberben, mintha Európa nagy ívben lendülne el Krisztustól és a kereszténységtől. Mintha fel akarná adni küldetését. Ilyen körülmények közt megrendítő látvány, hogy Európa határain túl, messze a keresztény Nyugattól sok pogány jobban és élesebben ismeri fel Krisztus nagyságát, a kereszténység hivatását, mint sok kereszténynek megkeresztelt európai, akik úgy látszik sarokba állítják meggyőződésüket és megfeledkeznek arról, hogy keresztények. Ennek bizonyságául a „Reichspost" dec. 22-ki száma közölt egy levelet, melyet egy bengáliai pogány írt C. F. Andrews amerikai filozófushoz. „Krisztus, Te Nagy, Te Fölséges, születésed ez áldott napján meghajtjuk Előtted fejünket, mi, akik nem vagyunk keresztények. Szeretünk Téged és imádunk Téged, mi nemkeresztények, mert a vérség kötelékeinél fogva Ázsiához tartozol. Mi, egy nagy ország feketebőrű emberei a szolgaság keresztjére szegeztettünk. Telve keserűséggel, fájdalommal, elborítva sebektől, némán tekintünk fel Reád. Idegen kényurak fejünkre töviskoronát fontak. Saját kasztrendszerünk szegekkel kivert ágyra fektet... Szörnyűködve áll meg a világ Európa nyomora, országainak kiéhezettsége előtt. Az imperializmus, karjában a mammonnal, nagyokat kurjongatva vígan ropja a táncot. Háborús őrület, hatalmi túltengés, nyereségvágy, ez a három boszorkány fojtogatva karolja át Európa sivár otthonait és orgiát ül. Nincs Neked ott helyed Európában. Menj el onnét Krisztus és jöjj ide hozzánk. Lakjál Ázsiában, Buddha, Kabir és Nanak országában. Ha itt leszel, tehermentesül a mi gondterhes szívünk. Krisztus, a szeretet nagy mestere, jöjj ide hozzánk. Jöjj és térj be szíveinkbe és taníts meg minket arra, hogy megérezzük mások szenvedését és mindenre kiterjedő szeretettel tudjunk szolgálatára állni a bélpoklosoknak, a szegény páriáknak. Krisztus, hagyd ott Európát és jöjj Ázsiába!" Ezeket egy pogány írja, akinek lelke Krisztus után sír, aki szabadulást, erőt, segítséget csak Tőle vár. Európa pedig hátat akar fordítani Krisztusnak...

Mereskovszky, aki mint orosz emigráns él Franciaországban, írja a bibliáról „Az ismeretlen Krisztus" című művében: „Mindennap elolvastam a bibliát és olvasni fogom, amíg csak élek. Olvasni fogom a nap világánál és a tűzhely fényénél, napsugaras időben és sötétedő estéken, boldogságban és

boldogtalanságban, egészségben és betegségben, hívő és kétségbeesett órákban. Úgy érzem mindíg, mintha valami újat, valami eddig nem sejtettet olvasnék, valamit, amit soha nem fogok tudni a maga teljes mélységeiben felfogni, aminek soha nem fogok tudni a végére érni. Bibliám aranynyomása lekopott, a papírosa megsárgult, a bőrkötése szétmállott. Egyes lapok meglazultak benne. Újra kellett bekötni. De nem tudnék szabadulni tőle. Megriadok a gondolatra, hogy csak néhány napra is megváljak tőle. Mit adjanak velem a sírba? A bibliát. Mivel akarok feltámadni? A bibliával. Mi volt életem nagy teljesítménye? Kiolvastam a bibliát".

A szabadgondolkodók nemzetközi szervezete memorandumot intézett a Népszövetséghez, melyben felszólítja az Olaszország elleni szankciókban résztvevő államokat: ne adjanak semmiféle kölcsönt Rómában székelő pápai intézményeknek, kollégiumoknak, szemináriumoknak, mert ezek az intézmények olasz földön vannak és nem „emberbaráti intézményeknek", hanem egy vallás propaganda eszközeinek tekintendők. Ezek a felvilágosult urak úgy látszik még nem értesültek arról, hogy Rómában egy souveren Vatikán város is létezik és hogy a legtöbb pápai intézmény Rómában, ha olasz földön áll is, állampolitikailag a Vatikánhoz tartozik. Nem tudják úgy látszik azt sem, hogy a római kollégiumok nemzetközi intézmények, melyekben több a külföldi, mint az olasz. Az a különbség, melyet a szabadgondolkodók az emberbaráti és vallásos intézmények közt tesznek, nemcsak erőszakos, önkényes, hanem egyenesen gyűlölködő, rosszindulatú és világosan elárulja törekvésüket: a jelenleg uralkodó politikai helyzetben tőkét kovácsolni egyházellenes heccpolitikájukhoz.

Moszkvában a közeljövőben egy óraszerkezetet állítanak fel, mely minden órában eljátsza majd az internacionalét. Az óralapon pedig 6 és 7 között megjelennek a kormány tagjai. 7 órakor zúgó hangok közepette maga Stalin ugrik elő mint — időbemondó. Így „csinálják" a történelmet!

Egyházi átok alá esett-e Kolumbus? Draper „A tudomány és vallás közötti összeütközések története" c. művében ezeket írja: „Mikor Kolumbus felfedező útjára indult, eretneknek nyilvánították és a salamankai egyházi gyülekezet egyházi átokkal sujtotta". A valóság ezzel szemben az, hogy Salamankán soha ilyen gyűlés nem volt. A tényállás a következő: Mikor Kolumbus Isabellától és Ferdinándtól tervének kiviteléhez támogatást kért, ezek a tervet kiadták véleményezés végett egy szaktudósokból álló bizottságnak. A bizottság világiakból és papokból állott. A többség a tervet kivihetetlennek tartotta, a kisebbség síkra szállt Kolumbusért és főleg az egyházi személyek. (Hasonlatosság kedvéért megemlítjük, hogy annak idején a világi szaktudósok Zeppelin elgondolását is fantasztikusnak és kivihetetlennek tartották.) Egyházi átokról tehát szó sincs. Ellenkezőleg Kolumbus a leghatásosabb támogatást és fáradhatatlan segélynyujtást éppen egy ferences atyánál — P. Juan Perez, St. Maria de Rabida-i házfőnökél — tapasztalhatta. A barát kolostor falai közt fedezte fel a tengeri út lehetőségét. A kolostor lakói nem nevették ki, nem gúnyolták, hanem buzdították. P. Juan Perez pedig nem nyugodott mindaddig, míg Kolumbus útját nem biztosította. Ez az igazság!

Rovatvezető: **Sz. K.**

„A jazz-zene hangjai megőrjítették. Ki akartam magamat táncolni, azért akartam a gazdát megölni, hogy pénzt szerezzek." Így vallott egy fiatalember, akit gyilkosság kísérlete miatt fogtak el! Az esztelen tánc, mozi és a destruktív sajtó lélekromboló hatásáról már többször megemlékeztünk.

*

Az orosz vasútigazgatóság közel 7 millió rubellel maradt adós a vasútvonalak építésére felfogadott munkásoknak. Így fest a helyzet a vörös paradicsomban! Azért tékozolhatnak a vörös népbiztosok és követek, mert a szegény napszámosoknak még az éhbért sem fizetik meg!

KÖNYVEK.

Az elmult hónapnak is megvoltak az érdekes és nívós katolikus könyvújdonságai. A karácsonyi mozgalmas könyvvásárlás az év kezdetén meglehetősen vesztett erejéből, de a könyvtermelés most sem szünt meg és értékes müveket regisztrálhatunk mostani számunkban is.

A történelmi alkotások sorozatában *Gyenis András S. J.* szerepel két munkával is: **A Bollandisták Társasága** és **A jezsuita rend generálisai** cimmel. Az elsőben a szentek életének kritikai feldolgozásával foglalkozó jezsuiták életét irja meg, míg az utóbbiban életrajzi és rendtörténeti vázlatokat közöl a szerző. Gyenis András egyháztörténeti irásai mind nagyobb érdekességgel hatnak és hisszük, hogy még értékes munkákkal gazdagítja a kat. magyar történetirást: *Morice-Nagy* **Jézus lelke** c. könyve nem új alkotás, de érdemes a figyelmet fölhivni rá, mert papok és világiak egyaránt nagy haszonnal forgathatják ezt a müvet. Tanulmány, de sokszor inkább elmélkedés keretében ir Jézus jelleméről és a szentirás ügyes használatával mutatja meg Jézus szellemét, Szivét, akaratát és müködését. A vaskos kötet ára csak 3 P.

— Asztetikus irodalmunk is gazdagodott az elmult hónapban *Beaudenom-Gerely:* **Elmélkedések az evangéliumról** c. művével. 330 oldalon nyújt elmélyedő gondolatokat Jézus életéről és tanitásairól. Ára 5 P 50 fillér.. — Előadások tartására és lelki olvasmánynak igen alkalmas *Pakocs K.:* **Örömet akartok?** cimen kiadott nagyböjti konferencia beszédei. Ára: 1 P 60 fill. — Fiatal leánylelkek számára irt elmélkedéseket tartalmaz *Hainiss-Majsai:* **Reggeli virágszedés** c. könyve. A lelkiélet pompás eszköze az ifjúság kezében. — A skapuláré-társulatok nélkülözhetetlen segédkönyve lesz *P. Marcell:* **Mária ruhájában** cimen kiadott skapulárés szentbeszédeinek gyüjteménye. Ára: 2 P. A napokban adta ki *Madarász István dr.* hitvédelmi előadásainak III. sorozatát **Életproblémák** cimmel. A két első kötet nagy segitség az intelligencia apologetikus kiképzésében és a harmadik kötet is vetekedik az elsőkkel érdekesség szempontjából. A szerző érdekesen ir Krisztus megjelenéséről a világtörténelemben, emberi jelleméről, istenségéről, tanitásáról, a kereszténység hatásairól. A buddhizmus és kereszténység, valamint Tolsztoj Leo és az evangélium c. fejezetei ugyancsak érdekelni fogják az olvasókat. Ára: 2 P.

Pázmány kiadásában jelent meg *J. Kr.:* **Az orosz titok** c. könyve. Mély bepillantást nyújt a bolsevista Oroszország szellemi és gazdasági életébe és az ötéves terv fizikai és erkölcsi csődjét mutatja meg a kiváncsi olvasónak. Ára: 1 P. Ujdonság a **Szentháromságról nevezett Erzsébet karmelita nővér életrajza** c. munka is, amely Szombathelyen jelent meg és ára 2 P. 50 fillér. A katolikus szépirodalom sorozatában megemlítjük *Spillmann S. J.:* **A gyónási titok áldozata** c. újonnan megjelent regényét. Ára: 3. P. *Kranelijjas:* **A véres csillag** c. regénye Heródes király megrendítő küzdelmét tárja elénk a Messiással. Ára: 3 P. *Lukácsy István:* **A vihar útjában** cimmel színes elbeszéléseket fűzött csokorba. Ára: 1 P 50 fillér. Az ifjúsági irodalomban *Wagner* három munkája jelent nagy értéket: **Az élet kis művészei** (á: 1 P 50.) **A nagy király katonái** (á 1 P 60.) és a **Lángoló szivecskék** (á: 1 P 50.)

A főtisztelendő papság figyelmébe ajánljuk *Erdey Ferenc* bölcseleti művét, amely egy 8 kötetes sorozat első könyve: **Synopsis Philosophiae Scholasticae.** I. Logica cum introductione ad Philosophiam. Budapest 1934. 378 oldal. Ára: 4 P. Főiskolai és magán használatra egyaránt igen alkalmas.

Könyvvásárlásnál sziveskedjenek a Pécsi Kat. Tudósitóra hivatkozni! Az ajánlott könyvek kaphatók a Szent Szent István Társulatban és minden kat. könyvkereskedésben.

Merényi Ferenc.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Febr. 2. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. A 9 órai mise előtt gyertyaszentelés, amelyet a megyésfőpásztor végez. **Febr. 3.** A Corpus Christi-kápolnában a 7 órai mise után torokáldás. **Febr. 6.** 8 órakor a Corpus Christi-kápolnában votivmise szentségi körmenettel. **Febr. 7.** Első péntek. D. u. 5 órakor szívőrségi ájtatosság. **Febr. 9.** Őszentsége megkoronáztatásának évfordulója alkalmából 9 órakor ünnepélyes szentmise. **Febr. 26. Hamvazószerda.** A nagyböjt kezdete. A 7 és 9 órai misékkel kapcsolatban hamvazás.

Belváros.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a 3 napos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: március 9., március 21. (pécsi leánygimnázium 8. osztálya), április 5. (virágvasárnap). — Ellátási díj a 3 napra 8 P. 15-en külön időpontot kérhetnek. 8 személynél 20% vasúti kedvezmény. — Egy napos lelki magányra is szívesen nyújt alkalmat az Otthon. Ellátási díj 2 P. Üdülés napi 4 P. Érdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs, Mátyás Flórián-u. 46.

A plébánia templom búcsúja. Február 2.-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján tartja a belvárosi plébánia templom búcsú ünnepélyét, amely alkalommal a gyertyaszentelés délelőtt ¾10 órakor kezdődik, az ünnepi szentbeszédet Kühn Szaniszló ciszterci ta r. fg. igazgató tartja.

Tagfelvétel az Iparos Asszonyok kongregációjában. A szokásos évi fogadalom újítással kapcsolatban február 2-án, délután 5 órakor a belvárosi plébánia templomban lesz a kongregáció új tagjainak felvétele. A felvételt Piliván Mihály dr. pápai káplán, szem. vicerektor tartja.

Háromnapos szentségimádás. Az ősi szokás szerint farsang 3 utolsó napján egész napos szentségimádás van a belvárosi templomban, amely az idén február 23., 24. és 25.-én lesz. A szentségkitétel vasárnap reggel 6, hétfőn és kedden pedig reggel ¾7 órakor lesz. Mindhárom nap csendes szentmisék vannak reggel 8, 9 és fél 12 órakor, 10 órakor pedig ünnepélyes nagymise. — A szentségimádás délutánján a litánia előtt 5 órai kezdettel sz. beszéd lesz. Kedvező idő esetén kedden délután a Széchenyi-téren tartandó körmenet fejezi be a 3 napos szentségimádást.

Hamvazás. Február 26.-án, hamvazó szerdán a reggel ¾7, 8 és 9 órai szentmisék után hamvazzuk meg híveinket s ugyancsak hamvazunk a nagyböjt első vasárnapján, március 1.-én a plébániai szentmisék (6, 10 és ½12 órakor) után is.

Nagyböjti istentisztelet. Az egész nagyböjt folyamán minden pénteken reggel 7 órakor a Kálvária kápolnában szentmise, a plébánia templomban pedig délután 5 órakor keresztúti ájtatosság lesz.

Szentmisék a temetői templomban. A temetőben nyugvó összes elhunytak lelkiüdvéért a szokásos gyászmise február hónapban kivételesen az első hétfőn, azaz február 3.-án reggel 9 órakor lesz megtartva, február 8.-án reggel 9 órakor szentmise lesz I. b. özv. Szauter Gusztávné lelkiüdvéért.

A belvárosi templom harangjátéka. Az 1925-ben megindult akció, hogy a belvárosi templom elrekvirált harangjai helyett egy kb. 40 harangból álló harangjáték kerüljön a templom tornyába, sajnos a megváltozott gazdasági viszonyok következtében nem volt megvalósítható. Az erre a célra egybegyüjtött összeget az egyházközség a temetői Szent Mihály templom építésére kölcsön adta, az összeg kamatokkal együtt 1935. december hó 31.-én **42.841 pengő és 95 fillér.**

A belvárosi templom 250 éves jubileuma. Az idei év őszén ünnepeli Pécs szab. kir. város a török hódoltság alól való felszabadulásának 250 éves fordulóját, amely egyben a város templomnak is 250 éves jubileuma. — Az egyházközség vezetősége nagyobb szabású ünnepség keretében szándékozik a jubileumot megünnepelni s most dolgozik a programm összeállításán. Ebből az alkalomból tervbe van véve a templom 250 éves történetének a megírása is. Az egyházközség hálás köszönettel vesz a templom történetére vonatkozó bármilyen képet, ujságcikket, fotográfiát is. A részletes programmot jövő számunkban ismertetjük.

Budai külváros.

Febr. 2. Vasárnap 10 órakor gyertyaszentelés. **Febr. 3.** Hétfőn torokszentelés 7 órától kezdve. **Febr. 7.** Pénteken 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **Febr. 9.** Vasárnap. 10 órakor ünnepélyes szentmise XI. Pius pápa koronázásának évfordulója alkalmából. **Febr. 22.** Szombaton 6 órakor

újhold szt. mise a havi kápolnában. **Febr. 26.** Hamvazó szerdával kezdődik a nagybőjt, mely alatt minden pénteken délután 4 órakor szentséges bőjti ájtatosság és keresztúti ájtatosság van.

A Mindenszentek templomában

Febr. 2-án. Gyertyaszentelő B. A. ünnepén az ünnepélyes gyertyaszentelés a 9 órai szentmise előtt ½9 órakor lesz. **Febr. 3-án.** Szt. Balázs napján a torokáldás a ¼8 órai szentmise után lesz. **Febr. 16-án.** Vasárnap a templom felszentelési évfordulója napján egész nap szentségimádás van reggel 8 órától este 6 óráig. 9 órakor ünnepélyes szentmise.

Kedves híveink figyelmét felhívjuk a február 9-én a Budai Kat. Körben templomunk javára tombolával rendezendő teadélutánra. Kezdete 5 órakor. A műsort a Mindenszentek Énekegyesület tagjai adják. Teajegyek a sekrestyében és Tettye-u. 19. sz. alatt az Énekegyesület helyiségében kaphatók. Fenntartott hely 1 pengő ülőhely 50 fillér, gyermekjegy 20 fillér.

Szigeti külváros.

Febr. 2-án Gyertyaszentelő Boldogasszony napján ünnepi sorrend, ünnepélyes gyertyaszentelés és körmenet a 8 órás szentmise előtt, a szertartás alatt a Kollégium Seraphicum növendékei énekelnek. **Febr. 3-án.** Szt. Balázs napján torok áldás a szentmisék után. **Febr. 4-én** kedden este 8 órakor a Szigeti Külvárosi Crédo csoport gyűlése a III. Rendi otthonban. **Febr. 7-én** első péntek 6 és 8 órás szentmisék keretében szentségimádás előtte csütörtökön délután este 7-óráig gyóntatás. **Febr. 9-én** egésznapos szentségimádás. **Febr. 26-án** hamvazószerdán reggel 8 órakor ünnepélyes hamuszentelés. Hamvaszkodni déli 12 óráig lehet. Nagybőjti időben minden pénteken délután 6 órakor szentbeszéd és áldás, vasárnap délután 5 órakor pedig szentkeresztútjárás. **Febr. 2.-án** délután 5 órai kezdettel lesz a Budai Külvárosi Kath. Körben a Ferences Plébánia műsoros teaestje, a templom javára, a vidám műsoron a Ciszterci gimnázium zenekara és a Szeráfi Kórus működvelői szerepelnek. A rendezés munkáját a Ferences III. rendiek végzik. Mindennemű felvilágosítással a Szent Antal Bazár szolgál. **Febr. 16-án** délután 6 órai kezdettel tartja a Szeráfi Kórus közkedvelt műsoros farsangi teadélutánját a Legényegylet összes termeiben. Kacagtató műsorról az énekkar működvelői gondoskodnak.

Gyárváros

Febr. 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. 10 órakor gyertyaszentelés, utána körmenettel, ennek végeztével pedig énekes szentmise. **Febr. 3.** Szent Balázs püspök és vértanú napja. A fél 8 órai szentmise után torokáldás. **Febr. 7.** Első péntek. Fél 8 órakor énekes szentmise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. **Febr. 9.** Szentséges Atyánk, XI. Pius pápa koronázásának évfordulója alkalmából 10 órakor ünnepélyes szentmise. **Febr. 23., 24., 25.** A farsang utolsó három napján a plébániai szentmise és este ½6 órakor a litánia szentségkitétellel lesz a farsangvégi kicsapongások engesztelésére. **Febr. 26.** Hamvazószerda. Reggel 8 órakor hamuszentelés, hamvazás, utána énekes szentmise. **Nagybőjtben** minden pénteken (nagypéntek kivételével) este ½6 órakor nagybőjti litánia. **A gyárvárosi templomban az 1935. év folyamán** kereszteltünk 90 gyermeket, 18-al kevesebbet, mint az előző évben. Közülök 48 fiú és 42 leány. Ezeken kívül a klinikán született és a Ferencrendiek templomában keresztelve lett 43 gyárvárosi szülő gyermeke, 3-al kevesebb, mint az előző évben. A halottak száma 106 volt, 43-al több, mint az előző évben. Közülök 46 férfi, 60 nő volt. A templomunkban kötött házasságok száma 49 volt, 13-al kevesebb, mint az előző évben. Katolikussá lett 3 volt protestáns vallású egyén. A szentáldozások száma 14.800. A plébánia híveinek száma (kerek számban) 6500. **A gyárvárosi Credo férfiegyesület,** egyik nemrég tartott gyűlésén kimondotta, hogy minden tag egy új tagot köteles toborozni. Így a tagok száma, mely jelenleg 100 körül van, örvendetesen nagyobbodik. A havi taggyűlés minden hónap első vasárnapján d. e. 11 órakor

Szerkesztői üzenetek.

Szerk. Üzenet. P. L. Pécs. Igaza van! Szomorú s aggasztó látvány, hogy vasár- és ünnepdélutánonként utcasarkokon cselédleányok ólálkodó csoportjait lehet látni s hogy a Király-utcai esti korzón a többséget a falu leányai képviselik. Tessék azonban elhinni, hogy e miatt nemcsak a cselédleányokat kell elítélni, hanem a házi asszonyaikat is. Legalább a katolikus házi asszonynak lenne gondja arra, hogy merre jár a cselédleánya. — Isten előtt felelősséggel is tartoznak a „háznépért!"

P. I. Grábóc. Örömmel gratulálunk a szépen megindított munkához.

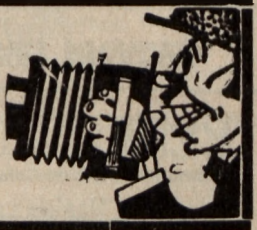

Dragila Antal

üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBEN

Nagyittasson

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Régi fakult képről is garanciával készitünk nagyitásokat!

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József füszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemü kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü füszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

füszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

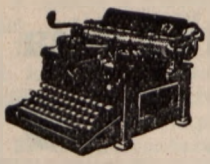
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ

Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uridivat Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért. **Nőidivat**

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi jehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patroncsere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

SZENT ANTAL BAZÁR

Missziókra mindennemü kegytárgyak, missziós emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, keresztek, érmek minden nagyságban **nagy választékban** kaphatók.

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31—99.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.**

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek
Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. **kalapos mesternél**
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.
Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben.)
AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

HIRDESSEN a Katolikus Tudósitóban, hirdetései olcsók és eredményesek! — Lépjen be előfizetőink táborába!

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. MÁRCIUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Szent József. dr. Gálos László. — *A bátai Hunyadi-emléktemplom.* — *Húsvéti lelkigyakorlatok.* — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — *Egy dolgozó egyesület.* G. Gy. — *Vasárnapi gondolatok.* — *Ami nélkülözhetetlen.* Perr Viktor. — HIREK. — *Kórházban* (vers). Horváth Csongorné. — *Fényszóró.* T. E. — KÖNYVEK. Merényi Ferenc. — *Márciusi egyházi naptár.* T. E. — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.
Előfizetési ára az 1936. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Katolikus Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Inczédy Dénes-u. 9 1.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Nincsen gondja egész éven át **Szent István Társulatnál** Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvajándékát!!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatossági könyvek. Kegytárgyak.

Arany töltőtollak már 4 pengőtől!!

Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kapható.

Utazási cikkek. bőrönd- és bőrdiszműáruk, retikülök, irattáskák, női-övek, hátizsákok, kutyafelszerelések minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban Pécs, Király-utca 42. szám. — Lyceum-épület. — **Schneider József** bőröndösnél szerezhetők be.

Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcson kaphatók.
Képkeretezést olcsón vállalok!
E lapra hivatkozók 10 százalék árengedményben részesülnek!
Mihalik Péter képkeretező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. március 3 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Szent József.

Mikor a nagyböjt passiós kapuján belépünk, örömmel köszöntjük ennek a hónapnak a szentjét, akinek a nevéhez kapcsolódik a tavasz kezdete is, a fecskék, gólyák hazatérése: szent Józsefet. Pap és családfő, mint a régi pátriárkák, szeplőtelen férfi és jogával nem élő férj, munkás védelmezője a szent Szűznek és áldott nevelője, kenyérkeresője a kis Jézusnak. Amíg ő él, nem hallani Jézus ajkán a későbbi panaszt: a rókáknak vannak lyukaik, a madaraknak fészkeik, de az ember Fiának nincs hol fejét lehajtsa.

Ami emberi — az mint a lunula a monstrantinában — eltűnik Krisztus istenségében. Keresztelő szent János mondja is, hogy neki kisebbülnie kell, a boldogságos Szűz szavát alig halljuk azóta, amióta Jézus megszületett — szent József pedig az egész Evangéliumban meg sem szólal — csak azt olvassuk róla, hogy tervez, gondolkodik és dolgozik. És mégis ez az emberi, nevelőatyai szerep az a holdacska, amely mintegy önmagát megsemmisítve ezt a napot: az Úr Jézust tartja.

Szent Józsefben egyesül először a természeti és természetfeletti életkör, názáreti kis műhelye az első civitas Dei: az első Istenországa itt a földön. Szent József az első Isten kegyelméből való uralkodó, aki fő ugyan, de aki mégis egész életével szolgál. Az Úr Jézus nem remetének, nem valami pusztai prófétának a gyermeke, nem is apácanőé — hanem egy földi hivatású embernek: szent Józsefnek lett nevelt fia, amivel azt akarta jelezni, hogy nincs egymást kizáró ellentét égi és földi teendőink között. Sőt az újszövetség valami természetfölötti arányt teremt abban a nagy szintézisben, ami munka és hit, földi élethivatás és örök üdvösség, egyház és állam között Isten akaratából fennáll. Szent József ács, iparosság kenyere, a tudománya, az élethivatása, műhely az életkerete, másoknak fárad, mások javára dolgozik — nem szentelheti minden percét lelkének, mert a gyalujára, a fejszéjére kell néznie — és mégis alkalmas Isten ítélete szerint arra, hogy környezetet nyujtson az emberré lett örök igének, aki szintén emberi testben, ruhában élethivatásban jön közénk.

Lehet tehát örök életünk kára nélkül földi hivatásban tölteni mulandó életünket. A kultúra — mikor a földért dolgozik, nem ellentétes a vallással, mely az örök életért fárad. Sőt a kettőnek előnyös szövetsége teremti meg azt a kívánatos, békés, áldott légkört, ami a szent családot jellemzi. Ez a nagy szintézis teszi egyetlen családdá az egész emberiséget, ezt hirdeti az Anyaszentegyház, mint egyetlen vallási és kultúrális műhely, melynek az élén az égi védőszent ismét csak szent József.

A földnek dolgozó műhelyben Jézus nem tulajdonos, nem mester,

csak áldott segítség. A keresztény hit és az Anyaszentegyház csak másodlagosan építik a kultúrát, elsőrangú hivatásuk az égiekben „mester"-nek lenni. De mily érdekes: ennek ellenére a keresztény kolostorok, iskolák, egyházmegyék, szentek földi értelemben is többre vitték, mint az elsődlegesen csak erre törekvő világ. Jézus inaskodása azért több, mint szent József mester volta, ez utóbbi az előbbi nélkül semmire sem tudna menni. Nem kell tehát a szent ignáci sancta indifferentia-tól félteni a kultúrát, mert az igazi kultúra az, mely önmagát veszi először művelés alá és nem az, amelyik környezetét. És minél eldugottabb valamely szerzet, annál nagyobb kultúrtényező: a názáreti házban is sokkal értékesebbek a kifinomult égi jellemek, mint a simára gyalult deszkák és gerendák. Az előzőkön egy világ épül, az utóbbiakból pedig csak egy-két viskó.

Dr. Gálos László.

Magyar testvérek, segítsetek megépíteni a „Szentvér" Hunyadi-emléktemplomát!

Közeledik a Hunyadiak fényes korszakának ötszázéves fordulója. Fel kell kutatnunk, meg kell becsülnünk, minden hazai emléket, mely Hunyadiról beszél, minden magyar földet, hol hazája érdekében fáradva járt.

Ilyen emlék helye a tolnamegyei Báta, ahol Hunyadi 1440-ben az ország belső békéje szempontjából döntő győzelmet aratott s amelynek temploma a *Krisztus vére csodájára országszerte híres búcsújáró hely volt.*

Turóczi krónikája írja, hogy Gara János, Zsigmond király hadvezére, 1415-ben fogságából szabadulván, a bátai templomba vitte nehéz rabláncát a Megváltó drága szent vérének tiszteletére. Az első nyomot soron követi 1434-ben IV. Jenő pápa levele, melyben búcsút engedélyez azoknak, kik Úrnapján gyónnak és áldoznak a bátai templomban, hol tiszteletre van kitéve Krisztusnak a szentostyából kifolyt szent vére. Ranzanus, a nápolyi király követe Hunyadi Mátyás udvarában, hazánk nevezetes helyei közt említi a kicsiny falut, Bátát, melynek — amint írja — nagy a híre a nyilvánvaló csoda miatt, hogy monostora templomában *látható a szentostyában Krisztus vére testének részecskéjével együtt,* amint ezt sokan állítják, akik látták. A zarándokok közt gyógyulást kereső betegek is vannak. Királyok látogatják a szenthelyet. Mátyás király majd két hetet tölt a monostorban. Az ország előkelő emberei miseruhákat, drágaköveket visznek a templomnak. Perényi Péter minden áron, rablással is hatalmába keríti a szentvért. Anyja, a szépemlékű nagyasszony, Kanizsay Dorottya azzal engeszteli fia vétkét, hogy drága takarót készíttet a szentvér tartójára. Báthory András, a naszádosok kapitánya a török ellen indulván, betér előbb Bátára búcsút járni. II. Lajos kétszer is itt várja hiába a seregét. Itt gyónik, áldozik utoljára. Körülötte a fekete vőlegények, a mohácsi csata vértanú csapata. Pár héttel a mohácsi vereség után Erdélyből hallatszik a hír, hogy a vajdahunyadi várnagy azért szidja a bátai szentvért, mert nem mentette meg Budát és Magyarországot. Ez ugyan nem a tisztelet hangja, de bizonyság arra, hogy messze földön ismerték, emlegették a csodás szentostyát. 1539-ben szomorú újságot ír naplójába a bécsi pápai követ. A török 10.000 embert hányt kardra, prédára Bátán és lerombolta a Krisztus Urunk csodás véréről ismert monostort... Elveszett a pusztulásban a szentvér is. A hírét halljuk még harminc év

multán is, de aztán elfelejtik ezer más keserűség és pusztulás között. 150 éven át volt tisztelet tárgya a bátai szentvér. Híre-neve régi dicsőségünk temetőjében hullott a porba...

A bátai búcsúhely virágzása egybeesik a Hunyadiak korszakával. Legnagyobb jótevői a Hunyadiak és hűséges híveik. Hunyadi János két dalmatikát, Szilágyi Erzsébet „nagy bársony" aranyos, gyöngyös miseruhát és még két aranykeresztes ruhát adott. Hunyadi László „halála órájában" fekete bársony, aranyos miseruhát küldött. Mátyás király tizenkét drága ruhát, Korvin János négy miseruhát ajándékozott. Pedig birtokuk nem volt erre, ország dolgában is ritkán fordultak meg itt... *Egyszer azonban járt Bátán nagy Hunyadi János.* Sorsdöntő, nehéz csata előtt látta meg a szentvér templomát. Akkor még nem volt világhíres hadvezér, a kereszténység védő pajzsa. De a bátai győztes csata után erdélyi vajda lesz s a török elleni harcok vezére a déli végeken. A Hunyadiak történetírója, Teleki gróf elfogadja azt a véleményt, hogy Hunyadi János e csatájával vetette meg a saját és családja jövendő nagyságának alapját... *A Hunyadiakat hűséges hála fűzte Bátához.* Ezért nőtt annyira a szívükhöz a szentvér temploma iránt való szeretet, melynek megható példáját adja Hunyadi László, mikor utolsó perceiben is erre gondol s bizonyára azért küld ide fekete miseruhát, hogy ebben mondjanak érte engesztelő szentmisét...

Nincs már kő kövön a szentvér templomából. Pár év óta azonban meg-megcsendül vasárnap délutánokon a templom helyén az ősi ének: Imádunk szent Ostya... Boldogasszony Anyánk... *Báta katolikus népe új templommal szeretné megörökíteni az elfelejtett mult szép emlékeit.*

Magyar testvéreink segítő kezét, adományait kérjük, hogy megépülhessen a bátai klastromhegyen a Megváltó szent vérének új temploma s abban Hunyadi János emléke. Hadd dobbanjon össze vallásos és nemzeti érzésünk s gyulladjon mind magasabb lángra Isten és haza iránt szeretetünk!

A Teheresianum-alap 80.000 P-vel járul hozzá az építkezéshez, amit abban az esetben folyósítanak, ha a még szükséges 30.000 P országos adakozás révén összejön.

A bizottság most küldi szét az egész országba a felhívásokat. — Igen kérjük kedves olvasóinkat, hallgassanak katolikus, jó magyar szívükre s adományaikat küldjék el a felhíváshoz mellékelt csekklapon vagy a Tudósító szerkesztőségébe. A jó Isten kamatostól fogja visszafizetni a nemes célra juttatott szíves adományt.

Az állami és egyházi élet gondozása.

Az államhivatalnokok és közigazgatási vezetőférfiak száma 100 év alatt 22-szeressére nőtt meg a régi számhoz viszonyítva. A katolikus papság száma pedig ezzel szemben aránylag felére szállott. 1822-ben ugyanis egy katolikus lelkészre 1500 hívő esett, most pedig 3610. Emellett egy református lelkészre 1680, egy evangelikusra 2056, egy zsidó rabinusra 1930 hívő esik. A nyugati művelt országokban 800—1000 hívő jut egy katolikus lelkészségre. Az állami élettel szemben az egyházi élet aránylag hanyatlott. Pedig a feladatok legalább annyira nőttek meg, mint az államéi. Mindebből az következik, hogy a világi katolikusoknak is kell apostolkodniok hitükért.

LELKIGYAKORLATOK.

A kat. hitvalló élet külső megnyilatkozásainak legfontosabb követelménye és alapja a belső meggyőződés szilárdsága. A szív mélységéből származnak a jó indítások, erények, istenes elhatározások, de sajnos a gonosz gondolatok és kívánságok is. A szív megnemesítése, a lélek harmonikus kiegyensúlyozása, a vallásos élet tartalmi és formai megalapozása a lelkigyakorlatokban megy végbe. Loyolai Szt. Ignác zsenialitása volt, hogy felismerte a lelkigyakorlatokban rejlő mérhetetlen energiákat és nemcsak Társaságának, de az egész kat. világnak ma már közkincsévé tette. Évről-évre férfiak és nők, ifjak és öregek, tanultak és egyszerűbb emberek elvonulnak a manrézák csöndjébe, ahol a világi gondok kötelékeitől felszabadulva megfürdetik lelküket az örökkévaló gondolatok és igazságok élő vizében.

Akik lelkigyakorlatokat végeztek, apostolok lesznek, hogy másoknak is megmutassák az üdvösség forrásait. Mivel azonban, sajnos, nem áll mindenkinek a módjában, hogy zárt lelkigyakorlatot végeztessen, — ami a leghelyesebb volna — azért sok esetben meg kell elégedni azokkal a lelkigyakorlatos beszédekkel, amiket néhány napon keresztül esténkint hallgathatnak. Ezeknek is óriási jelentőségük van. Pécsett már a harmadik éve vesznek részt a férfiak és nők ezeken a közös lelkigyakorlatos szentbeszédeken és a székesegyházat zsúfolásig megtöltő hívősereg a legjobb bizonyítéka, hogy szükség van az ilyen lelki erőgyüjtésekre.

A pécsi kat. férfiak remélhetőleg az idén még nagyobb számban jönnek el a székesegyházba, hiszen az A. C. keretében megindult Credo-szervezkedés a legszebb reményekre jogosítja fel a vezetőséget, hogy még több férfit sikerül megnyerni a Credo-eszmének. *Az idén, márc. 21—25-ig a székesegyházban Kovács Sándor, az A. C. országos titkára, kiváló szónok, tartja az esti órákban ezeket a lelkigyakorlatos szentbeszédeket kizárólag férfiaknak.*

A szentbeszédek este 8 órakor kezdődnek. A részletes programmot még idejében ismertetjük a helyi lapokban és hirdetések alakjában a templomajtókon.

A nők részére ugyancsak a székesegyházban P. Vid József budapesti jezsuita atya tartja a szentbeszédeket márc. 30-án este 6 órai kezdettel ápr. 3-ig bezárólag minden este 6 órakor. Részletes tájékoztató lesz a templomok bejáratánál.

Katolikus férfiak és nők! Most van az alkalmas idő, hogy lélekben megújuljunk és Istennek tetsző életet éljünk! „Ma, ha az Úr szavát halljátok, meg ne keményítsétek szíveiteket!"

Egy jótékony lélek levelet intézett a Megyéspüspök úrhoz. A levél így szól: „Kegyelmes Uram! Főpásztori kegyes elismerését mélységes hálával köszönöm. Szerény kis tőkémet úgy véltem legértékállóbban elhelyezni, ha odateszem az Úr Jézus lábaihoz, hol rozsda és moly nem emészti és tolvajok el nem lopják. S ha az Úr élni enged, további megtakarított filléreimet is gyümölcsözőleg csak a legbizhatóbb és legnagyobb kamatot hozó helyen szeretném letétbe helyezni. Névaláírás". Nem tudjuk, olvasta-e a jó lélek a „Quadragesimo Anno" bullát. Ha nem is olvasta, annak szellemében cselekedett.

FIGYELŐ.

MI TÖRTÉNT A MAGYAR RADIÓNÁL? Bizonyos elégtétellel vesszük tudomásul, hogy a Tudósitóban, a Rádió ellen hangoztatott kifogásunk, a baloldali elemek feltünő nagy számban való szerepeltetése, már a legilletékesebb körök figyelmét is magára vonta. A magyar rádió ellen világnézeti és nemzeti szempontból nem lehetett komoly kifogást emelni a legutóbbi időkig. De alig egy év óta, gyökeres változás történt a Studió irodalmi műsorában. Valóságos baloldali klikk-uralom keritette hatalmába a rádiót, amióta bizonyos Cs. Szabó László nevű ismeretlen irodalmi nagyság irányitja a szépirodalmi és kritikai műsorát. Nemcsak a keresztény világnézetü irók és ujságirók panaszkodnak a tervszerű mellőzés miatt, hanem az énekesek és zenészek is szervezkedni készülnek a rendszeres és egyre erősebb háttérbeszoritások ellen. A rádiót fontos nemzeti értéknek, a rádió ügyét közérdekünek tartjuk. Éppen azért sulyosan elitéljük, hogy egy félév alatt (1935. júl. 1-től — dec. 31-ig) 109 szereplésből a nyugatosokra jutott 46, a zsidókra (akiknek legtöbbje természetesen nyugatos is) 34, a teljesen ismeretlenekre 3. A keresztény nemzeti irodalom művelőit 23 iró képviselte. Tehát 50 százalékkal kevesebb jutott szóhoz, mint zsidó iró. A rádió műsorának fokozatos lezüllése, a szindarabok utcai, durva hangja, a pesti éjjeli mulatók számára irt jelenetek előadása — csak természetes következménye a baloldali irodalom uralmának. A rádió nem lehet egy baloldali irodalom monopóliuma s a magyar társadalmat nem lehet arra kényszeriteni — még rádión keresztül sem — hogy tovább szivja azt a mérget és ópiumot, amely évtizedeken át mételyezte a nemzet lelkét és züllesztette a magyar közszellemet . . .

*

ÉPPEN MOST VAN A MASODIK ÉVFORDULÓJA ANNAK, hogy politikai és gazdasági nagyságaink hő óhajára a magyar diplomácia összeölelkezett a szovjettel. A gazdasági érdekek parancsára, — ahogy akkor mondták. Aprólékosan bebizonyitották a képviselőházban a zseniális honatyák, hogy félelemre semmi okunk sincs, mert Litvinovék (Cohen-Kohn) eszeágában sincs, hogy más országokban is terjesszék a bolsevizmust, de egyébként sem kell félnünk, mert mi már átestünk a vörös fertőzésen. Viszont szinte felbecsülhetetlen gazdasági előnyöket jelent a szovjettel való kapcsolatunk. Az utóbbiból ugyan még semmit sem láttunk, — hacsak a budai Goldberger kegyelmes úr nem — de annál gyakoribb a kommunista összeesküvés azóta az országban. Természetesen a felvilágosodásért és demokráciáért küzdő liberális és szociálista sajtó, feltünően nemes tartózkodással ir a leleplezett bolseviki szervezkedésekről. Az „ilyesmi" nem az ő esete. Az utcai verekedések, a válóperes botrányok, a Roth Jani, a Sárga Feri, meg a Klein Pali szerelmi kalandjait oldalakon át teregetik a jámbor olvasók elé. Ha egy öreg szűcsöt boltjában halva találnak, másnap tizféle helyszinrajzi vázlat jelenik meg a holttest fekvéséről. Vörös Zsuzsi meggyilkolása heteken át izgalomban tartotta a körúti világlapokat, de egyszerre sajnálják a papirt, egyszerre diszkrétté szelidülnek, ha a világnézeti tejtestvéreik kerülnek az érdeklődés homlokterébe. Jól emlékszünk, micsoda hetekig tartó vihar volt itt, amikor néhány jobboldali keresztény fiatalembert államellenes összeesküvés cimén letartóztattak. A fiatalembereket egy-kettőre szabadon engedték, de a lapok első oldalairól véres összeesküvések borzalmai ordítottak heteken át . . .

*

Mi lehet az oka annak a mélységes és titokzatos hallgatásnak, annak a szükszavú, hideg tárgyilagosságnak, amellyel a legutóbbi kommunista összeesküvést is kezelte a baloldali sajtó?! Pedig micsoda kivételes alkalma nyilt volna a riporteri tehetség megcsillogtatásának? Oldalas tudósitásokat lehetett volna irni Weil dok-

torról, Pikler tanár úrról, Katz Piroskáról, Kis (Klein) Zsigmondról és a többi „uriemberről". Hiába leste szivszorongva szegény magyar olvasó a rejtély megoldását, hogy mi az a titokzatos ok, amiért nem szabad most neki tudni a luxuslakásokból, előkelő biztositási intézetek irodáiból, fényes orvosi rendelőből, rózsadombi villákból, jómódú kapitalista környezetből összefogdosott intellektuelek összeesküvéséről és marad ez az igazán jellemző szenzáció ma, a szovjet előretörése idején, úgy a hamú alatt. Talán csak nem felekezeti okokból?!...

*

MIÉRT UJJONGANAK és miért lelkesednek olyan nagyon a pesti liberális és radikális ujságok amiatt, hogy Spanyolországban — reméljük rövid időre — felülkerekedett a szabadkőmives, szocialista — anarchista forradalom? Miért ez a nagy lelkesedés a körutakon és sugárutakon, miért e lelkendező ömlengés a forradalmárok iránt? Ők, akik olyan gyakran szoktak hivatkozni a bécsi Freud professzorra, ezt a tudatalatti érzelmek és vágyak megnyilvánulásának mondanák, de mivel mi nem ismerjük el a csalhatatlan tudóst mesternek, hát csak úgy magunkról mondjuk: madarat tolláról, embert barátjáról, burkolt politikai törekvéseket pedig az effajta külpolitikai lelkesedésekből lehet leginkább megismerni. Akik mindenkor tagadták a forradalmiságot és akik törekvéseiket burkolni igyekeznek, ilyenkor mutatják meg igazi színüket. Ha a világpolitikában valami nagy esemény történik, akkor jönnek igazán a farbával s akkor látjuk, hogy a liberális és radikális sajtó miként önti ki szenvedélyeinek láváját a keresztény világrend ellen. Azok, akik minden világpolitikai eseményt csak a maguk burkolt céljaik és törekvéseik szempontjából néznek és akik titokban mámorosak a radikalizmustól, most nyiltan is kocinthatnak a maguk forradalmi és köztársasági ünnepén. Igy érzik ezt legalább ők és nem veszik észre, hogyan szólják el magukat s nem veszik észre, hogy a világpolitika eseményeit is a magyar állam jövője szempontjából kell minden igaz magyar embernek nézni és szemlélni. Mindenesetre érdemes hallgatni ennek a forradalmi zenebonának a muzsikáját, mert akármilyen kaotikusnak hallik, mégis csak kiérezzük belőle, hogy újból csak az őszirózsás októberi forradalom kottáját próbálják játszani. Pedig emlékezhetnének: egyszer már bőjtje volt ennek a mulatságnak...

Nyilas Péter.

Egy dolgozó egyesület.

Jelige: „Ora te labora!"
„Imádkozzál és dolgozzál!"

Tagjait ott lehet látni a hétköznapi szentmiséken, a délutáni litániákon, a körmeneteken, — mindenütt, ahol a szentségi Úr Jézus megjelenik; de a legkedvesebb, amikor a szentségimádásokon benépesítik a templomokat. Csendben jönnek, feltünés nélkül s áhitattal foglalják el megszokott helyüket: az Oltáriszentség körül. Pontosan tudják, hogy mikor melyik templomban tart audienciát az Úr; azért nem üresek a padok soha és az áldoztató rácsnál egyszeriben megsokasodik a hívek száma.

Imaórát tartanak hetenkint, ők rendezik minden évben a női lelkigyakorlatot, nyáron nagy csoportban zarándokolnak a Szűz Anya gyüdi kegyhelyére, a körmeneteken világosságot hordoznak. — De nemcsak a körmeneteken, hanem világossághordozók otthon a mindennapi életben is. Meglátszik rajtuk, hogy sokszor szoktak beszélgetni az Urral. — *„És midőn leszálla Mózes a Sinai hegyről, kezeiben tartva a bizonyság kétábláját, nem tudja vala, hogy arca fényes lőn az Urral való beszélgetés miatt".* (Móz. II. 34. 29.)

Az Úrhoz húzó áhitatos lelkület ser-

kenti munkára két dolgos kezüket és a gyakori templomlátogatás, a hiányok észrevevése, meglátása táplálja azt a buzgóságot, amelynek jótéteményei már az egész egyházmegyét elárasztották. Nem szükséges beszámolójukat ismételni, hisz minden évben újra és újra csak azt látjuk, mennyi rengeteg új egyházi ruhát varrnak, mennyit kijavítanak és mennyi szegény templomot alakítanak szinte újjá ingyenes adományaikkal.

Ilyen dicséretek után — ismerve az egyesület szellemét és stilusát — lehetetlen ide iktatnunk vezetőinek névsorát. A nevét is csak azért mondjuk meg, hogy tudják meg mindenütt:

— *Ha valahol elhanyagolt és piszkos a templom, — mikor az ember bemegy, kellemetlenül csapja meg a szellőzetlen, dohos levegő, — az oltárokról áporodott szag árad, mert vasárnap óta elpárolgott a víz s a félig megtelt vázákban ott savanyodnak a hervadt virágszálak, — az ablakokon pókhálók lógnak, — a szentképek és oltárok porosak, — az oltárterítő piszkos és rongyos már, — a miseruhák szinehagyottan, kopottan függenek, — az unalom és elhagyatottság, mint egy lompos felhő terpeszkedik az Úr házában, — a szentségházból szomorúan néz ki Jézus, mert a külsőségekben nincsen semmi, ami az Ő megbecsülését jelentené s ami megragadná, felvillanyozná a belépő lelkét,...* — mindez pillanatok alatt megváltozik, ha megalakítjuk a plébánián az Oltáregyletet, vagy valamelyik női egyesületnek az eucharisztikus szakosztályát.

Akkor majd ragyogni fog a templom a tisztaságtól és rendtől. És bármikor megyünk be, mindig lesz ott egy-két adoráló, dolgozgató asszony: a mi Bethániánk kedves Máriái és Mártái.

Vegyük még hozzá, hogy az Oltáregylet megalakítása nem is jár olyan nagy előkészülettel, mint más egyesületé. Minden községben akad egy-két jólelkű nő, akik szíves-örömest megkezdik a munkát — és ők maguk nevelnek maguk mellé munkatársakat és utánpótlást.

A Pécsi Oltáregyletnek eddig 69 fiókegyesülete van az egyházmegyében 4548 taggal. De a „jámbor asszonyoknak" még egész serege van, akik csak a hívó szót várják és — evangéliumi elődeikhez híven — készek mindenben szolgálni az Úrnak.

G. Gy.

Egyik felvidéki falu népe sehogysem akarta rendbehozni roskadozó, piszkos templomát. Hiába buzgólkodott néhány terciárius, hiába könyörgött a plébános, szavainak nem volt foganatja. Végül is nagyot gondolt a plébános. Meghivta régi barátját, az országos hirű ferences atyát, tartson náluk búcsúkor szentbeszédet.

Elérkezett a búcsú napja. Az egész falu ott szorongott a templomban, de még a szomszédos községekből is eljöttek, hogy meghallgassák a híres szónokot. A vendég felmegy a szószékre és elkezdi.

— *Kedves keresztény testvéreim, ugyebár tudjátok, hogy a ti templomotok oltárképe Szent György lovagot ábrázolja?*

— *Tudjuk, tudjuk* — bólogattak az atyafiak.

— *Bizonyára azt is tudjátok, hogy Szent György katona volt?*

— *Tudjuk, tudjuk!*

— *Nohát akkor tudjátok meg azt is, Szent György sok istállóban megfordult a lovával, de ilyen piszkos istállóban mint ez, sohasem volt. A csoda prédikál nektek!*

— *Ezzel a ferences atya ott is hagyta az elképedt hallgatóságot.*

Magyaros beszéd volt, de célt ért. A megszégyenült község egy hónap alatt úgy rendbehozatta templomát, hogy alig lehetett ráismerni.

VASÁRNAPI GONDOLATOK.

Mindnyájan szeretjük és kívánjuk, hogy vasárnapunk egy kicsit szebb, nyugodtabb és emelkedettebb legyen a robotos hétköznapoknál. Jólesik reggel pihentebben nyúlni a friss ruhához és megnyugvással hajtják le este fejünket, ha utolsó gondolatainkban egy kicsit jobban éreztük Isten közelségét.

A magamfajta íróasztalnál gubbasztó ember vasárnap szívesebben nyúl az olyan olvasnivalókhoz, amelyek segítik egy kicsit az embert felemelkedni, hogy az élet hétköznapi gondjait, bajait tisztább légkörből láthassa. Az élet sok kis piszkos foltja nem látszik a magasból.

Így került ma a kezembe az íróasztalomon heverő egyik füzetem, amelyiknek cimkéjére egyszer azt írtam: „Katolikus Akció és a Tudósító". Füzet és folyóirat egy ügyet akar szolgálni. Nézzünk benne körül vasárnapi lelkülettel. Talán használnak ezzel egymásnak és a közös ügynek.

Füzetem így kezdődik: Mint sok más dologgal a K. A.-val is úgy jártam, hogy életem valami csekélysége lelkivilágom középpontjába hozta és most szeretném magam számára tisztázni e kérdéseket.

Mi a K. A. célja?

Hogyan érheti el a célját?

Milyen viszonyban kell nekem lenni a K. A.-val?

Három piros ceruzával gondosan aláhúzott kérdés. Utánuk van néhány teleírt oldal, azután pedig sok-sok gondolatra éhes üres papir. Tehát a jólismert recept: lelkes felbuzdulás, egy kis nagyhangú nekikészülődés és csendes elhallgatás. A füzet boldog tulajdonosa pedig zavartalanul él tovább.

De talán a teleírt oldalakon találunk nyomdafestékre érdemes gondolatokat is? Hiszen kevés szóval is lehet sok bölcsességet írni! Ne bántsuk a tartalmat. Egyéni vélekedések. Akármilyenek, mindenesetre vitathatók. Ma vasárnap van, hagyjuk a vitát, a harcot. Meg kell azonban állapítanom, minél közelebb jutnak a gondolatok a harmadik kérdéshez, annál szegényesebbek lesznek. A K. A. céljáról és feladatairól csak adódik mondanivaló, de *az én tennivalóim, vagy éppen az én tetteim felsorolásánál nullává zsugorodnak a sorok.*

Egy kicsit szomorú helyzetről tanúskodik füzetem. Szeretném magamat azzal szépíteni, hogy ez nem minden, hisz elég sokat olvastam, tárgyaltam és gondolkodtam ezekről a kérdésekről. De nem kerültek tollhegyre. Már talán régen tele volna füzetem, ha ezekről is beszámoltam volna. Itt is van azonban egy kis szépséghiba. Mert, ha pl. most hamarosan pótolni szeretném a mulasztottakat, akkor be kell látnom, hogy nem is látok egészen tisztán. Talán nem is olyan könnyű ezekre a kérdésekre megnyugtatóan és határozottan válaszolni. *Az azonban bizonyos, hogy nekem a katolikusnak aktivnak kell lennem, vagyis az én életemben a katolikumnak cselekvő erejűnek kell lenni. És egészen bizonyos, hogy az én életembe a katolikumot más senki bele nem szőheti, csak én magam.* Ezt pedig addig is meg lehet csinálni, amíg a füzetem lapjai megtelnek.

Nézzük most a „Tudósító" lapjait. Úgy látom, a XIV. évfolyam indult meg az idén. Nem sok évfolyamot olvastam ugyan belőle, de azért olyan jóérzéssel nézegetem, mint a magam füzetét. Most úgy tekintem a „Tudósítót"-t, hogy ez egy olyan füzet, amelyik az összes pécsi katolikusok közös nagy íróasztalán fekszik. Ide beleírhatjuk mindnyájan nagy kérdéseinket és válaszolgathatunk ráiuk a magunk és mások okulására. Úgy érzem, hogy van valami hasonlatosság a két füzet között.

Nem volnék igazságos, ha azt mondanám, hogy ez is csak hangos nekibuzdulás, mert elevenen él és rendszeresen íródik. És mégis a boldog tulajdonos, a pécsi katolikusság nagy egésze, elég *zavartalanul és változatlanul* él tovább.

A „Tudósító" is keresi a feleletet az említett kérdésekre, és mintha itt sem

állna jobban a válaszok sorsa. A K. A. céljáról és feladatairól már elég sok gondolat talált helyet, de nem merem mondani, hogy már el is intéződtek, s mintha a harmadik kérdésre: a K. A. és Pécs viszonyára itt is kevesebb szó jutna. Itt volt pl. az évforduló és nem láttam az ó év eredményeinek beszámolóját, vagy az új év pécsi programmját. A legutolsó számban is sok szép gondolat van a kat. sajtóról, a jótékonycélú bálokról, jövedelem-eloszlásáról, társadalmi és politikai vezető szerepről stb., — úgy általánosságban. *De nem kellene-e mindezeket egy kicsit Pécsre is vonatkoztatni?*

Valahogy úgy képzelem, hogy az én füzetem is könnyebben telne, ha a „Pécsi Tudósító" a nagy általános megállapításokat egy kis pécsi tartalommal töltené ki. Mert itt is áll a bizonyosság, hogy a pécsi életnek csak mi magunk adhatunk katolikus tartalmat.

És most egy pillanatra megáll a kezemben a toll. Könnyű elképzelni a mindnyájunk közös nagy iróasztalát és annak füzetét. De ki annak az írója? Az én füzetem hiányaiért tudom, hogy kihez forduljak. De a közös füzet üres lapjai kit vádolnak? Magunkra vessünk mindnyájan? Vagy azt várjuk, hogy valaki magára vállalja mindnyájunk gondját?... Bizonyára üdvös volna mind a kettő!

Vasárnapi Seprő.

Ami nélkülözhetetlen . . .

Egyéni és családi életünk, gazdasági és erkölcsi jólétünk, földi és túlvilági boldogságunk s mindezeknek előfeltételei, kifejlődése és beteljesedése át meg át van szövődve társadalmi, gazdasági és politikai vonatkozásokkal.

Amikor gondolkozunk és tervezgetünk a magunk és családunk említett és óhajtott javairól, akkor leginkább egy-egy állásra, munkaalkalomra, előlépésre, fizetés- és bérjavításra, fiaink elhelyezkedésére, leányaink férjhezmenésére és a majdani nyugodt öregségünkre gondolunk. S a magunk munkája mellett valami rajtunk *kívülálló* tényezőre is számítunk.

Az emberek általában háromféle külső tényezőben reménykednek: 1. majd csak akad valami szerencse, protekció, 2. majd csak segít a jó Isten, 3. majd csak megváltozik az általános (gazdasági, politikai) helyzet. Ennek megfelelően vagy kilincselnek, vagy imádkoznak, vagy — többnyire szubjektív alapon — u. n. politizálgatnak.

Az általános és biztos helyzetjavítás szempontjából figyelmen kívül kell hagynunk az 1-t, mint amely egyrészt mind kevésbbé segíthet, másrészt lefelé szervilizmusra, fölfelé zsarnokságra nevel, a 2. csak a „segíts magadon, Isten is megsegít" alapján lesz gyümölcsöző; a 3. csak úgy hozza közelebb reményeinket, ha a változást nemcsak másoktól — esetleg a mostani helyzettel elégedett, velünk ellentétes érdeküektől — várjuk, hanem magunk is *tevékenyen* közreműködünk a változáson; ez azonban nem történhet *szubjektív* és *bizonytalan* alapon.

Van erre biztos alap, megfelelő recept?

Van. Csalhatatlan.

Ez eddig csak kevesek szellemi kincse volt; pedig csak akkor hathat, ha sokan, *ha milliók ismerik és — akarják.* Most 3 (három) fillérért mindenki megismerheti. Ez a 48 oldalas kis füzet sokkal, de sokkal többet nyujt, mint a címe — „Proletárok megváltása" — után sejthetnők. Ez XI.

Pius pápának „Quadragesimo anno" néven emlegetett és „A társadalmi rend reformjáról és az evangéliumi törvényhez alkalmazásáról" c. korszakalkotó körlevelének magyarázatokkal ellátott kiadása.

Hogy mennyire több, mint a címe után sejthetnők, annak illusztrálására álljon itt a tartalmából egy kis hevenyészett betűrendes tárgymutató:

államfőnség megalázása a gazdasági hatalom által,
államhatalom joga és kötelessége, „mindenhatósága",
árpolitika,
árupiac,
bankok és vezetőik,
bátorság jogaink védelmében,
család, családbér, családi élet, — lakóház, cselekvés,
diktatura,
élethez való jog,
erkölcsi rend,
erkölcsösséget nehezíti a nyomor,
férfiasság,
forradalom,
földi boldogság,
földi javak igazságtalan elosztása,
földmívesek,
földmunkások, földmíves proletárok,
gazdasági élet, gazd. elvek, gazd. kérdés, gazd. reformok, gazd. rend, gazd. vezetők,
gyermeknevelés, gyermekvédelem,
hitel és kezelői,
imperálizmus (gazdasági, nacionálista) ifjúság,
igazság, igazságosság, igazságtalanság,
individuálizmus,
ipar (kis- és nagy),
ipari proletáriátus,
isteni törvények,
jog, jog az élethez, családalapításhoz, magasabb kultúrigényekhez,
kötelesség (a felsőbbeké is),
kapitálizmus,
kartelek,
kisipar,
kommunizmus,
közgazdaságtudomány,
lakáskérdés,
lelki javak,
liberálizmus,
magántulajdon, joga és kötelessége,
megélhetés joga,
munkabér, idő,
munkanélküliség,
munkapiac,
munkás, -ifjak, -leányok, -anyák,
nacionálizmus és túlzásai,
nemzet,
nemzetgazdaság,
nemzetközi kapitálizmus,
női munka,
nyomor az erkölcsiség akadálya,
piac (árú- és munkapiac),
proletárok (ipari és mezőgazdasági),
reformok, erkölcsi, gazdasági és társadalmi, állami),
rendiség,
részvényjog, részvénytársaságok és vezetőik,
szabadság, szab. kereskedelem, szab. verseny,
szeretet,
szociáldemokrácia, szociálizmus,
szociális igazság, szoc. kérdés, szoc. reformok, szoc. szeretet,
szociálpolitika,
szovjet-barátkozás,
társadalmi kérdés, társd. osztályok, társd. reformok,
tekintély, -tisztelet,
testi javak,
természetjog, term.-törvény,
tettek, tevékenység,
totalizmus,
tőke, tőkekapitálizmus,
törvényhozók, törvényhozás,
ünnepek, vasárnapi munkaszünet,
vezető elvek,
zsarnokság,
stb. . .

Erkölcsi, gazdasági és társadalmi rend csak az itt felsorolt s az ezekkel rokon és érintkező tényezőknek a *helyes rendben való elhelyezkedése és helyesen betöltött szerepe révén válik lehetségessé.* Az eddigi gazdasági, társadalmi és politikai receptek (liberálizmus, szociálizmus, kommunizmus, fassizmus, hitlerizmus) is ezekkel a tényezőkkel dolgoznak s hogy mégis ide jutottunk, az onnan van, hogy az egyes tényezőket *nem a helyes fontossági sorrendben engedték szóhoz és vezetéshez.* Ezért legföljebb tüneti, részleges, kevesekre kiterjedő, vagy ideiglenes eredményeket érhettek és érhetnek el, vérmes reményeket kelthetnek, de *általános* és *tartós* gazdasági és társadalmi javulást nem hozhatnak.

De ki és mi garantálhatja az említett tényezők helyes sorrendi érvényesülését?

Az eddigi gazdasági és társadalmi reformtörekvéseknél — ha hoztak is részleges és időleges eredményeket — kimutatható, hogy akkor és annyiban váltak az általános és tartós helyzetjavulás szempontjából értéktelenné, amikor és amennyiben eltértek az isteni törvényektől és a természetjogtól. Ezeknek pedig egyedül illetékes magyarázata csakis az

Evangéliumra támaszkodhatik. Ezt teszi Krisztus földi helytartója a Quadragesimo anno-ban s ezt teszi közkinccsé az Actio Catholica, amidőn az encyclikát immár 300.000 példányban, szinte ingyen juttatja el a nagyközönséghez.

Ha *közvéleménnyé* tud lenni az országban s ha milliók *akaratát* meg tudja mozgatni, akkor az e sorok bevezetőjében érintett problémák közel jutnak a megoldáshoz. *Ennek előmozdítása épp oly katolikus kötelesség, mint a hitbuzgalmi cselekedetek, vagy az alamizsnálkodás.*

Perr Viktor.

A fennt ismertetett füzet 3 fillérért kapható a Szent Antal-bazárban, a Ferenciek épületében.

HIREK.

A tavaszi bérmálások sorrendje: Április 26. Pécs-gyárváros, május 3. Palotabozsok, 4. Véménd, 5. Szebény, 6. Feked, 7. Erdősmecske, 8. Püspöklak, 9. Himesháza, 10. Máriakéménd, 14. Ibafa, 15. Szentlászló, 16. Mozsgó, 17. Lakócsa, 18. Felsőszentmárton, 19. Bogdása, 24. Pécs-szigeti külv., 26. Rácváros, 27. Kővágószöllős, 31. Pécs-székesegyház, június 1. Pécs-belváros, 2. Mecsekszabolcs, 3. Püspökbogád, 7. Pécs-budai külv.

Májusra elkészül a Kármelita kolostor. A Mindenszentek temploma mellett épülő Női Sarutlan Karmelita Rend kolostora erősen közeledik a befejezés felé. Az épület belsejében szorgalmasan dolgoznak a különböző iparosok, úgyhogy előreláthatólag semmi akadálya sem lesz annak, hogy május 17-ére Kis Teréz nővérei, a kármelita apácák bevonulhassanak újonnan épült zárdájukba. A zárdának egyelőre 7 lakója lesz, de már annyian kérték felvételüket, hogy rövid időn belül az összes cellák benépesednek. A kármelita apácák szabályai szerint egy zárdának legfeljebb 22 lakója lehet.

A zárda elöljárósága azzal a kéréssel fordul a katolikus hívekhez, hogy egy cella alapítási költségeinek elvállalásával tegyék lehetővé a zárda épületének mielőbbi teljes befejezését. Egy cella alapítási költsége 1000 pengő, amely azonban részletekben is törleszthető.

A kármelita apácák az imádságon kívül első sorban ostyasütéssel foglalkoznak s közismert dolog, hogy a legszebb ostyák a kármelita apácák zárdájából kerülnek ki. A pécsi zárda is külön 3 ostyasütő és 5 kivágó gépet rendelt Németországból, amelyek villanyerőre lesznek berendezve. A zárda vezetősége ezúton is felhívja a főtisztelendő plébánia hivatalok figyelmét, hogy június 1-étől kezdődőleg elvállalja az ostyák szállítását és pedig a nagy ostyák darabja 2 fillér, két drb. kis ostya ára pedig 1 fillér. Az ostyasütésre és szállításra vonatkozólag készséggel szolgál felvilágosítással a Szombathelyi Kármelita zárda.

A pécsi zárda építési költségeinek fedezésére a Szombathelyi zárda kiadta a nemrégiben a szentség hírében elhúnyt Erzsébet nővér életrajzát „Az Isten jegyese" címén, amely szintén a Szombathelyi zárdában kapható 2 pengőrét.

Kinevezések és áthelyezések az egyházmegyében. A megyéspüspök Nagy István decsi lelkészt szászvári plébánossá nevezte ki. Adminisztrátorok lettek: Palotai János Grábócon, dr. Kovács János Felsőmindszenten és Bátai István Decsen, Szigethy László szászvári adminisztrátor ugyanott maradt káplánnak. Albert József Palotabozsokról Decsre, Budavári László pedig Nagynyárádról Palotabozsokra került segédlelkésznek. Nagynyárádi káplán Németh István lett.

Nyugdíjazás. A megyéspüspök Szommer Gyula grábóci és Kristóf József felsőmindszenti plébánosokat saját kérelmükre nyugdíjba helyezte.

A VII. Máriacelli zarándoklat. Az elmult évben az osztrák valuta megszerzésének nehézségei miatt elmaradt a VII. máriacelli zarándoklat, amely az idén június utolsó és július hó első napjaiban feltétlenül indulni fog. A zarándoklat részletes programmját és részvétveli díját rövid időn belül a „Dunántúl" napilapban s a „Kat. Tudósító" április havi számában fogjuk közölni. A vezetőség már most kéri mindazokat, hogy akik részt óhajtanak venni, szándékukat szíveskedjenek március hó végéig a vezetőségnél (Pécs, Belvárosi plébánia) bejelenteni.

Egy pécsi misszionárius Délamerikában. Szerdán négy fiatalember indult el Délamerikába odaszakadt magyar véreink lelki vezetésére. A bátor vállalkozók közt van egy pécsi is, *Molnár János*, volt bátai tanító.

A „Női Lelkigyakorlatos Otthon" hirei. Háromnapos zárt lelkigyakorlatok a következő napokon kezdődnek: március 9., március 21. (a pécsi leánygimnázium VIII. osztálya), április 5., ápr. 24. (német nyelvüek részére), május 11., június 7., június 22. Ellátási díj a három napra 8 pengő. Tizenöten külön időpontot kérhetnek, nyolc személynél 20 százalékos vasúti kedvezmény. Egy napos lelki magányra is szívesen nyujt alkalmat az otthon. Ellátási díj 2 pengő. Üdülés napi 4 pengő. Érdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs, Mátyás Flórián-utca 46.

Népmisszió Püsbökbogádon. *Szentiványi József* szálkai plébános és *Német László* dombóvári s. lelkész, a pécsegyházmegyei papok missziós egyesületének két tagja február 15-én, fejezte be a püspökbogádi nyolcnapos missziót.

Adomány. Özv. Antal Jenőné, Harkány fürdő bérlője a máriagyűdi kegyhely újjáépítésére ezer pengőt adományozott.

Szent Mór 900 éves jubileuma alkalmából terjesszük a Sz. Mór ima- és énekfüzetet, darabja 10 fillér! Kapható a belvárosi plébánia hivatalban.

Szivgárdák alakultak a babarci plépánia területén. A hitélet kimélyítésére a babarci plébánia területén *Rausz Alajos* esperes-plébános kezdeményezésére megalakultak a Szivgárdák. A szép eredményért *Szeitz Andor* káplánt, *Schubert Amália* tanítónőt és *Hering Károly* kántortanítót illeti elismerés. Kisnyárádon *Somorjai István* káplán, valamint *Mautner Ferenc* kántortanító és *Pollák Rezső* osztálytanító irányításával igen szépen működik a szivgárda. Az Akció Katolika keretében eddig Babarcon és Liptódon alakultak ifjúsági egyesületek és most van folyamatban a plébánia területén a Credo egyesületek életrehivása is.

Kórházban.

Hangtalan ülnek a betegek
a barnára festett padokon,
most óráknak tünnek a percek, . . .
én lüktető pulzusom fogom.

Szemben égretörő nyárfák
őrzik a fehér temetőt,
hogy fáj ma nekünk ez a bágyadt,
örökkétartó délelőtt!

Most kendős asszony hoz be karján
sugárzószemű gyermeket,
s a halálcsöndes várószoba
egy pillanatra fölnevet.

HORVÁTH CSONGORNÉ.

FÉNYSZÓRÓ.

Az előző számban ismertetett célkitüzésnek megfelelően a következő katolikus folyóiratokat használjuk fel: Kat. Szemle, Magyar Kultúra, Korunk Szava, Új Kor és Élet.

KATOLIKUS SZEMLE.

Az Egyház mindenkor hatással volt az emberiség fejlődésére:

— Az események világos tanubizonyságaiból kétségtelenné válik, hogy **az Egyház, mely az emberiség fejlődésének századok folyamán irányt adott, illetékességét és képességét ma sem vesztette el arra, hogy az elmék felvilágosítására, az erkölcsök nemesítése, a szenvedélyek lecsillapításának szent hivatását betöltse.**

*

Katolikus szociális program 1887-ben:

— Óhajtjuk, hogy **az állam és a társadalom** fölkarolja a szegények és elhagyottak ügyét; **tegye lehetővé, hogy a kisgazda megtarthassa birtokát, az iparos műhelyét. Óvjuk meg a zsenge kort az olyan munkától, mely lelki és testi fejlődését veszélyezteti; lehetőleg tartsuk meg a családi tűzhelynek a nőt; biztosítsuk a munkások minden osztályának jogát arra a pihenésre, melyet a természet és Isten törvénye egyaránt követel. Igy törekedjünk** elhárítani mindazt, mi az osztályok harcát előidézheti és **enyhiteni az emelkedő fényűzés mellett emelkedő nyomort.** Mindezt pedig nem csupán a közgazdasági következmények szempontjából, de **főleg azért, mert vallásunk parancsolja** és a nemzeti létfenntartás érdeke követeli.

*

A magyar katolicizmus helyzete 1867 után:

— Kétségtelen, hogy a kiegyezés után egy jó emberöltőn át a magyar katolicizmus a maga társadalmi, politikai és gazdasági birtokállományát legtöbbször nem a maga erejéből, a maga belső erőire és társadalmi szervezettségére támaszkodva védelmezte meg: **Az uralkodó mély ragaszkodása a katolicizmushoz és a katolikus hagyományokhoz mentette meg a magyar katolicizmust ebben az időben a túlzó liberalizmus kíméletlen támadásainak következményeitől.**

MAGYAR KULTÚRA.

Az ember földi, úgynevezett viszonylagos boldogsága:

— Miben áll a viszonylagos boldogság? Abban, hogy biztosítjuk magunknak és felebarátainknak a nyugodt, derüs és lelkileg gazdag élet feltételeit s a lehetőség szerint csökkentjük a bajokat, főleg azokat, amelyek nem természeti adottságokból, hanem emberi gondatlanságból, tévedésekből és bűnökből származnak. S ugyanakkor felvértezzük magunkat és embertársainkat azokkal a lelki erőkkel, amelyek az elkerülhetetlen bajok békés és fölényes elviseléséhez szükségesek. **Nem lehet eléggé hangoztatni s a közfelfogásba belevinni azt a szomorú, de kétségtelen igazságot, hogy az emberi szenvedésnek okai mi magunk vagyunk.** Szerencsétlenségeink és boldogtalanságunk túlnyomóan nagy tömege a saját érzelmetlenségünkből és hibáinkból fakad. **Mi magunk gátoljuk meg a boldogság eljövetelét, tartjuk fenn a föld siralomvölgy-jellegét.** Vagyis: a viszonylagos boldogságnak helyreállítása a földön javarészben elérhető lenne, ha mi emberek azt igazán és elszántan akarnánk.

— **A világ százszor boldogabb lehetne, mint aminő ma; az élet összhangzatosabb, megbékéltebb, emberhez méltóbb.** Nem volna okvetlenül szükséges, hogy bűn és gazság taposson sárba sok millió embert, hogy ostobaság és gondolatszegénység, szükmarkú önzés, csak a maga kényelmes emésztésével törődő érzéktelenség és felelőtlenség taszítson ezerszerü testi-lelki, szociális és morális fertőbe Istentől megváltott lelkeket.

KORUNK SZAVA.

A katolicizmus szociális hivatása 1936-ban:

— A katolicizmus szociális kiveté-

sének mérhetetlen fontossága van napjainkban. **Bizonyos, hogy a lelkek üdvözítésével párhuzamosan kell haladnia a tömegek szociális üdvözítésének. A katolicizmusnak nemcsak túlvilágtanát, de evilági küldetését is ki kell domborítania.** S nem nézhet addig az égre, amíg körülötte a mérhetetlen emberi szenvedés hasztalan kiált orvoslás után.

ÚJ KOR.

Négy hold föld és öt gyermek:

— Négy hold föld reménybeli gazdája és öt gyermek apja, fölveti a kérdést: Mi megtartjuk az egyház parancsát, eleget teszünk a fajtánkkal szemben való kötelességünknek, áldásként fogadjuk és neveljük a gyermekeket de mi lesz velük? A háború előtt egy-két gyerek itthon maradt a kis birtokon, a többiek széjjelszéledtek: ki iskolákat végzett, ki ipart tanult, ki meg elment Amerikába. Ma mindennek vége van. A kivándorlás lehetetlenség, iskoláztatni, ha tudnánk is, hiábavaló, a városban munkásnak se tudjuk elhelyezni őket. Mi lesz velük?

— **Az Actio Catholica esztendők óta sürgeti a családvédelmet. Egész tervezetet dolgozott ki és terjesztett a kormányzat elé. Az ígéreteken túl azonban ezideig sem az erkölcsi, sem a szociális vonalon nem történt feljegyzésreméltó intézkedés.**

*

Falvaink Isten-hite:

— Falvaink Isten-hite nagy krizisbe, válságba került, kiveszőfélben van. Ennek hármas oka van: **1. A világháborús tapasztalatok. 2. A világháború utáni időkben a féktelen vallásellenes agitáció. 3. A mai pogány kultúra s annak keresztény mezben élő elpogányosodott kultúrvezetői.**

ÉLET.

Az eltolódott korhatár:

— Nézz csak oda, — szóltam riadtan mellettem ülő barátnőmhöz, — hát láttál már ilyet? Hiszen ez Kelemenné.

— Az hát! — felelte barátnőm szórakozottan. — Mi van ezen csodálkozni való?

— De hiszen Kelemenné többszörös nagymama és testvérek között is megvan ötvenöt esztendős!

— Hát aztán? — csattant föl barátnőm, aki modern nő. — Miért ne mulasson ha kedve tartja? Ma nem úgy van, mint régen. Ma egy ötvenöt éves asszony nem öreg. Manapság eltolódott a korhatár.

Láttam, hogy bosszankodik, így hát gyorsan áttértem egy kellemesebb témára. „Hogy van Mariska, már oly régen láttam?" — kérdeztem érdeklődéssel.

— Ó, nagyszerűen! Tegnapelőtt mulatságon volt. Igazán édes volt rózsaszínű crepe de chine ruhájában! No de volt is sikere, a fiúk csak úgy bomlottak utána!

— Kiről beszélsz te tulajdonképpen? — kérdeztem.

— Kiről? Hát Mariskáról, az unokahugomról.

— De hiszen Mariska tizennégy esztendős kis iskolásleány? — szóltam elképedve.

Barátnőm most már komolyan megharagudott. — Igazán nevetséges vagy ezzel az ósdi felfogással — mondta sértődötten. — Vedd tudomásul végre, hogy megváltoztak az idők. Manapság a tizennégy éves leány már nem gyerek: jegyezd meg magadnak, hogy eltolódott a korhatár. — Kényelmes intézmény, mondhatom. Hol ide, hol oda tolódik, ahogyan éppen jól esik.

Rovatvezető: T. E.

NE DOBJA PAPIRKOSÁRBA azt a lelkes felhívást, amelyet a bátai Hunyadi Emléktemplom bizottsága küldött, vagy fog küldeni b. címére! — Olvassa el s azután cselekedjék jóságos katolikus és magyar szíve szerint! — A csekklapra írja rá az összeget s adja postára! — Az Úr templomának építésére adott ajándék a leggyümölcsözőbb tőke!

KÖNYVEK.

Az elmult hónap kevés könyvújdonsággal szolgált. Úgy látszik, a kiadók húsvétra készülődnek. Csak néhány érdekesebb könyvet ajánlhatunk olvasóinknak.

Cojazzi-Szemerjay Kovács D.-né: **Új ifjúság.** Rákospalota 1936. Ára: 2.80 P.

Az alig 24 éves ifjúnak Pierre Giorgio Frassatinak az életrajza kedves, vonzó színekkel megírva. Kitünő lelkiolvasmánya lesz az ifjúságnak.

Lavery—Hevesi: **Az Úr katonái.** Budapest, 1936. Ára: 1.50 P.

A jezsuitákról írt színdarab meghódította a közönséget. Budapesten már százonfelüli előadásban megy a darab és a fordító Hevesi Sándor most könyvalakban jelentette meg. Az előadást nagyon várjuk már Pécsett is, de azért a könyvnek is lesz sikere.

Huonder—Várkonyi: **A Mester lábainál.** I. kötet. A munka napjai. II. kiadás. Bpest, 1936. Ára: 4.— P.

Huonder lelki könyveit nem kell külön ajánlani. A papok és hívek egyaránt a legnagyobb lelki épüléssel elmélkedhetnek belőlük. Szükség volt erre a második kiadásra, mert az első régen elfogyott.

XI. Pius pápa apostoli körlevele **a katolikus papságról.** Budapest, 1936. Ára: 80 fill.

1935. dec. 20-án adta XI. Pius pápa ezt a nagyjelentőségü körlevelet a világ összes kat. papjainak kezébe. A papi élet krisztusi elhivatása, erényei, kötelességei, magasztos szerepe gyönyörü tanításokban és gondolatokban bontakozik ki ebből az igazán apostoli iratból. Világiaknak is meg kell ismernie ezt a körlevelet, hogy sok ferde felfogást korrigálhassanak éppen a papsággal szemben. A Szt. István Társulat ízléses könyvformában adta ki a körlevelet.

Polzovics Iván dr.: **A szentszék a nemzetközi béke szolgálatában.** Pécsi M. Kir. Erzsébet Tudományegyetem nemzetközi jogi intézetének kiadványa. Bpest 1935. Ára: 3.— P.

A könyv címe önmagát ajánlja. Éppen napjainkban, amikor a pápa békeszolgálatairól annyi szó esik, időszerü volt ennek az értékes történeti és jogtanulmánynak a megjelentetése.

Az Isten jegyese. Szentháromságról nevezett sarutlan karmelita nővér életrajza. Ára: 2.50 P.

Könyvvásárlásnál szíveskedjenek a Pécsi Kat. Tudósítóra hivatkozni. Az ajánlott könyvek kaphatók a Szt. István Társulat pécsi könyvkereskedésében és minden kat. könyvkereskedésben.

Merényi Ferenc.

PÉCSI ELŐFIZETŐINK

1936. évi nyugtáit kiadtuk a pénzbeszedőnek.

VIDÉKI ELŐFIZETŐINK

részére pedig a mai számhoz csekklapot mellékeltünk. Kérjük, szíveskedjenek az ezévi előfizetési díjat és az esetleges hátralékot haladéktalanul megfizetni, mert a késedelmes fizetés lehetetlenné teszi lapunk előállítását. Úgyhogy az áprilisi számot már csak azoknak küldhetjük, akik az előfizetési díjat befizették.

Pécsett — mivel ezentúl pénzbeszedő útján fogjuk beszedni a díjat — a különböző befizetési helyeket beszüntettük. A TUDÓSITÓ-ra a jövőben csak a Szent István Társulat könyvkereskedésében lehet előfizetni.

MÁRCIUS.

1. Nagybőjt első vasárnapja. 3. Kedd. Sz. Kunigunda. Abban az időben, mikor nálunk Sz. István királyt megkoronázták, vette őt feleségül az első magyar király feleségének, Gizellának bátyja, Bajor Henrik. Henrik és Kunigunda u. n. József — házasságra léptek, azaz testvérek módjára éltek. Férje halála után zárdába lépett. **4. Szerda. (Kántorbőjt.) Sz. Kázmér.** Lengyel-magyar királyi vérből származik és közvetlen vonatkozásban is van a magyar történelemmel. **5. Csüt. Sz. Özséb.** Az egyetlen magyareredetű szerzetnek, a pálosok rendjének alapítója. **6. Péntek. Első péntek. (Kántorbőjt.) Sz. Perpetua és Felicitas vértanuk.** Sz. Ágoston a két nőt az Egyház legnagyobb vértanui közé sorolja. Az Egyház is fölvette nevüket a szentmise kánonjába. **7. Szombat. (Kántorbőjt.) A. Sz. Tamás egyházdoktor.** XIII. Leó pápa 1879-ben Sz. Tamás arany bölcseségének követésére hívta fel a keresztény tudomány figyelmét. A nagy pápa őt tette meg a katolikus iskolák égi védőjének.

8. Nagybőjt második vasárnapja. Istenes Sz. János. Az Irgalmasrendnek (mizerikordiánusoknak) megalapítója. XIII. Leó pápa az egész keresztény világ betegeinek védőjévé nyilvánította s fölvétette nevét a haldoklók litániájába. **10. Kedd. Negyven szebasztei vértanú.** Halálra ítélték őket, mert nem mutattak be áldozatot a pogány isteneknek. Így hangzott a kegyetlen bírói ítélet: „Ruhátlanul addig állnak majd hideg vízben amíg meg nem fagynak. De akármelyik pillanatban segíthetnek magukon. Csak ott kell hagyniok a hideg tavat, a szomszédban meleg fürdő s azontúl külön császári kegy várja őket". Az ítélet végrehajtása egy kivételesen hideg éjjel történt. Egy lett közülük hűtelen. Ennek helyét a megtérő őr foglalja el. **12. Csüt. Nagy Sz. Gergely pápa egyházdoktor.** Az ókorban N. Sz. Leó mellett Sz. Péternek legkiválóbb utódja, akinek legnagyobb történeti jelentősége abban van, hogy átvezette az Egyházat a római multból a germán—román jövőbe. Nagy körültekintéssel újjászervezte az istentiszteletet s különösen megjavította az egyházi éneket (Gregorián-ének.) Ő vette fel a pápáknak mai napig használatos címét: Isten szolgáinak szolgája (servus servorum Dei.) Az Egyház Ambrus, Ágoston és Jeromos mellett negyedik nagy nyugati egyházatyának és doktornak tiszteli.

15. Nagybőjt harmadik vasárnapja. Nemzeti ünnep. Hofbauer Sz. Kelemen Mária hitvalló. Redemptorista szerzetes, aki 22 esztendőt Varsóban, 12 esztendőt pedig Bécsben töltött, hogy terjessze az Isten országát a francia forradalom előtti és utáni romlott nemzedék közepett, a legnagyobb nehézségek és üldözések ellenére. Magyarországon, a nyitramegyei búcsújáróhelyen, Sasvárott háromszor is megfordult. **17. Kedd. Sz. Patrik hitvalló.** Az irek apostola. **19. Csüt. Szent József.** Jézus Kr. nevelőatyja. A B. Sz. Mária jegyese. Ünnepeljük Őt e napon, mint a tisztaság példaképét, a kiválasztott férfiút, akire a Mindenható Isten az Ő egyszülött Fiát és a legtisztább Anyát reábízta. **20. Péntek. Boldog Csáky Mór hitvalló.** Magyar főuri család ivadéka, domonkosrendi szerzetes. **21. Szombat. Sz. Benedek apát.** Nyugaton ő a szerzetesrendek megalapítója. Rendje a mai Sz. Benedek-rend.

22. Nagyböj negyedik vasárnapja. Laetare-vasárnap. A szentmise Introitusának kezdő szaváról nevezzük így. Ezen a napon a székesegyházakban és ahol van rózsaszínű miseruhát használnak. A pápa ma áldja meg a balzsammal töltött ananyrózsát, amelyet főrangú személyeknek szokott ajándékozni. **24. Kedd. Sz. Gábor főangyal.** Krisztus Urunk megtestesülésének titkát ő adta tudtul a boldogságos Szűz Máriának. **25. Szerda. Gyümölcsoltó Boldogasszony. (Nem kötelező ünnep.)** Az Ég és föld találkozása e nap. Isten angyala megjelenik az egyszerű názáreti házban és

tudtul adja a legtisztább Szűznek, hogy Őt választotta ki az Úr Isten anyjának. **27. Péntek. Damaszkuszi Sz. János egyházdoktor.** A szentképek tiszteletét önfeláldozóan védte. **28. Szombat. Kapisztrán Sz. János hitvalló.** A nádorfehérvári diadalt Hunyadinak és neki köszönheti a világ. **29. Feketevasárnap.** A feszületeket és a szentek képeit violaszínű lepellel takarják be.

Rovatvezető: T. E.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Márc. 1. Nagyböjt első vasárnapja. Egésznapos szentségimádás. A nagyböjt minden vasárnapján d. u. 5 órakor nagyböjti szentbeszéd. **Márc. 5.** A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentséges körmenettel. **Márc. 6.** Első péntek. 7 órakor énekes mise szentségkitétellel. D. u. 5 órakor szívőrségi ájtatosság. **Márc. 15.** 9 órakor ünnepélyes nagymise a hazáért. **Márc. 19.** Szent József ünnepe. 9 órakor a Mór-kápolnában ünnepélyes nagymise. **Márc. 25.** Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe. Ünnepi rend.

Belváros.

Requiem Szilvek Lajos dr. nagyprépost lelkiüdvéért. A pécs-belvárosi egyházközség a temetői Szent Mihály templom nagy jótevőjének I. b. *Szilvek Lajos dr.* nagyprépost lelkiüdvéért halálának második évfordulóján, március 5-én, csütörtökön reggel 9 órakor a temetői Szent Mihály templomban gyászmisét mondat.

Szentmisék a temetőben. A temetői Szent Mihály templomban március 9-én, hétfőn 9 órakor gyászmise lesz a temetőben nyugvó összes hívek lelkiüdvéért, szentmise lesz még március 30-án, reggel 9 órakor is.

Nagyböjti istentiszteletek. Az egész nagyböjt folyamán minden pénteken reggel 7 órakor a Kálvária kápolnában szentmise, délután 5 órakor pedig a plébánia templomban keresztutí ájtatosság lesz. — A nagyböjti szentbeszédek minden vasárnap a reggel 6 és 10 órai szentmise alatt vannak, a szentbeszédeket *Szakály István* káplán tartja.

Hamvazás. Híveinket hamvazó szerdán a reggel ¾7, 8 és 9 órai szentmisék után hamvaztuk meg s ugyancsak hamvazunk a nagyböjt I. vasárnapján is a plébániai szentmisék (6, 10 és ½ 12) után.

A belvárosi templom 250 éves jubileuma. Amint ismeretes, Pécs városa 1686 október havában szabadult fel a török megszállás alól s így az idén ünnepli ennek a fontos eseménynek 250. évfordulóját, amely egyben jubileuma a belvárosi templomnak is, amely a török kiűzése után mindjárt a katolikus istentisztelet céljaira lett lefoglalva. Az egyházközség vezetősége nagyszabású ünnepség keretében szándékozik ezt az évfordulót megünnepelni s szándéka van a templom 250 éves történetét is megíratni. Az ünnepély részletes programmját ugyancsak jövő számunkban fogjuk közzétenni.

A temetői Sz. Mihály templom kupolaablakai. Az elmult évben a hívek nagylelkű adományaiból elkészültek a szentély és a templom díszes színes ablakai, az idén pedig a templom kupolájának 20 ablakát szeretnék elkészíteni. A 20 ablakból eddig már 15 talált adományozóra, a hátralevő 5 ablakra most keres adományozókat az egyházközség. Egy-egy ablak előállítási költsége 200 pengő. — Özv. *Jantsits R.* Milánné a Szt. Mihály templom monstranciájára 1500 pengőt adományozott, amelyért ezúton is hálás köszönetét fejezi ki az egyházközség vezetősége. Elkészült a Szent Mihály templom építési költségeinek leszámolása is. 1935. december 31-ig a bevétel 177.052 pengő, a kiadás pedig 174.751 pengő és 65 fillér volt. A Szt. Mihály templom altemplomában levő sírkamrákat eddig kedvezményes árban bocsájtotta az egyházközség a hívek rendelkezésére darabonkint 700 pengőért, ez a kedvezményes ár 1936. március 15-ével megszünik s azontúl a sírkamrák ára darabonkint 800 pengő lesz.

Budai külváros.

Nagyböjt minden vasárnapján délután 3 órakor felnőttek hitoktatása lesz a plébánia templomban. A bőjti szt. beszédek délelőtt 10 órakor. **Március 6.** pénteken, 7 órakor Jézus szent Szívének miséje. **Március 28-án,** szombaton 6 órakor újhold szentmise a Havi-kápolnában.

A Mindenszentek templomában *Hamvazó szerdán* az ünnepélyes hamuszentelés a ¼8 órai szentmise után volt. *A nagyböjt folyamán* minden vasárnap ½3 órakor litaniával kapcsolatban keresztuti ájtatosságot tartunk templomunkban.

Szigeti külváros.

6-án, első péntek 6 és 8 órás szentmisék keretében szentségimádás. Előtte csütörtökön este 7 óráig gyóntatás. **8-án,** egésznapos szentségimádás. **15-én,** nemzeti ünnepen 8 órakor ünnepélyes szentmise. **19-én,** Szent József napján d. e. 10 órakor szentbeszéd és szentmise. **25-én** Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén az Istentiszteletek ünnepi sorrendben lesznek megtartva.

A nagyböjti időben minden pénteken d. u. 6 órakor szentbeszéd és áldás.

Vasárnap d. u. 5 órakor keresztút járás.

Az elmult évekhez hasonló nagy sikerrel folyt le a Szig. külv. ferences plébánia *teadélutánja* a Bud. külv. Katolikus Körben. Hatalmas tömeg, kedélyes mulattató műsor, ízletes gazdag büffé ismét szép sikert eredményeztek, mely tekintélyes nagy összeget templomunk új padjainak beszerzésére fordítottuk.

Ezúton mond hálás köszönetet a rendezőség mindazoknak, akik megjelenésükkel, adományaikkal, szereplésükkel és közreműködésükkel ezen szép sikert elömozdították.

Gyárváros

Márc. 6. Első péntek. ½8 órakor énekes szentmise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. **Márc. 15.** Nemzeti ünnep. Az ünnepélyes szentmise a 10 órai szentbeszéd után, vagyis ½11 órakor lesz. **Márc. 19.** Szent Józsefnek, templomunk védőszentjének napja. A búcsúnapot húsvét utáni harmadik szerdán, illetve az utána következő vasárnapon tartjuk, mert akkor van Szent József főünnepe. Azonban március 19-én (Szent József halála napján) is templomunkban ünnepi rend szerint lesznek a szentmisék, vagyis ½8 és 8 órakor csendes szentmise, az utóbbi rövid szentbeszéddel, 10 órakor prédikáció, utána énekes szentmise a legméltóságosabb Oltáriszentség kitételével. Délután ½6 órakor Szent József litánia. **Márc. 25.** Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe.

Szerkesztői üzenetek.

Tudós hölgy. Pécs. Levelére itt válaszolunk. Tévedne, ha azt gondolná, hogy valami ritka egyéniség. Nem! Ön csak tipikus alakja annak a „magát agyontanult" modern nőnek, akiből sok akad ma, akik megjelennek uri szalonokban s akik magukat a szellemi stratoszférában ívelő sasoknak képzelik, pedig csak faágon üldögélő kis szajkók. Sokat olvasott, tud idézni Kant-ból, Nitzsché-ből, Schopenhauer-ből, olvasmányaiból, mint írja kialakított magának egy *harmonikus életfelfogást*, amely önnél „a vallást is pótolja", s ön ennek birtokában ítél kereszténység, evangélium, egyház, elevenek és holtak felett. El tudom képzelni, mikor ön megjelenik egy teadélutánon és megindít ilyen szellemi társalgást, hogy imponál a háztartásbeli asszonyoknak és leányoknak, hogy néznek ezek fel önre, hogy hallgatják és ön micsoda önelégültséggel távozik „diadala színhelyéről". Pedig — higyje el — nem történt más, csak egy kis szajkó trillázott, nem történt más, csak konkolyhintő járt békés családok tűzhelyén, nem történt más, mint infekció-terjesztés. Ön ma még éldeleg a „kialakított harmoniában", de el fog jönni az idő, amikor nyekeregni fog ez a harmonia és olyan disszonanciákat fog adni, hogy belefájdul a lelke, belefacsarodik a szíve s ön visszasírja gyermekkori hitét, amikor összekulcsolt kezekkel, élő hittel tudott édesanyja ölében imádkozni. *Ön ítél katolicizmus és evangélium fölött?* Hasonlatok jutnak eszembe: A vakondtúrás és a Himalája,... Grönland és kincses India..., egércincogás és Liszt-rapszodia..., kis camera obscura és augusztusi csillagos ég..., spenót és orchidea..., ön és az evangélium! Bocsásson meg, hogy kissé érdes vagyok, de ezt a hangot ön provokálta. Azt tanácsoljuk, hogy legyen szerényebb s vegyen példát attól a bizonyos búzakalásztól, amelyről írva vagyon, hogy büszkén emelődik égnek, míg üres, de ha megért, földre konyitja fejét. Azt pedig tessék jól megjegyezni, hogy a konkolyhintők felelni fognak egykor az evangéliumi Magvetőnek, Krisztusnak, a világ eljövendő Itélőbírájának.

Vasárnapi Seprő. „Vasárnapi gondolatai" — azt hiszem — ott lappanganak még jó egynéhányunk lelkében. De talán nem mertük, vagy nem tudtuk ilyen világosan és gyakorlatilag kifejezni.

Meglátásaival és buzdításaival — kérjük — legyen továbbra is segítségünkre. A cikket hálásan köszönjük.

Dr. Árvai. Ilyen írásokra van szükségünk. Köszönet. Kissé meg kellett változtatni.

K. J. Kisvejke. A Katolikus Akció c. lap megrendelhető az országos központtól. (Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7.) A másik ügyben is intézkedtünk, szerintünk a legmegfelelőbb módon.

B. E. Bakóca. Szívesen közlünk ilyen írásokat. A jövő számban már hozzuk.

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérneműek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patroncsere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

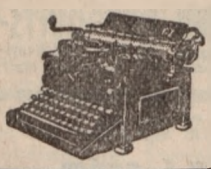
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ

Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uri-divat Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért. **Női-divat**

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT

TUDJA ÖN HOGY

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.

1 drb. 18x24-es nagyítás csak 2 pengő

3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal

üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBEN

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZECHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörkölt kávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü füszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

füszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL BAZÁR

Missziókra mindennemü kegytárgyak, misszios emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, keresztek, érmek minden nagyságban **nagy választékban** kaphatók.

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon: 31—99.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok**

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. **kalapos mesternél**

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt. (Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a **legolcsóbban** és **legszebb kivitelben**

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49. sz. alatt **szerezhet be.** Külön **mértékosztály.**

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

HIRDESSEN a Katolikus Tudósitóban, hirdetései olcsók és eredményesek! — Lépjen be előfizetőink táborába!

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. ÁPRILIS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézust keresztre szegezik. Dr. Gálos László. — *Szociális nagybőjtből — keresztény feltámadásra.* Perr Viktor. — *A jubiláló Dunántúl.* — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — *Mit mond a recept. — Katolikus Akció — Férfiak — Credo.* — *Nemzeti zarándoklás Rómába.* — HIREK. *Fényszóró* T. E. — KÜLFÖLD — KÖNYVEK — *Áprilisi egyházi naptár.* T. E. — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.
Előfizetési ára az 1936. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,
a Katolikus Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:
Inczédy Dénes-u. 9/1.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Nincsen gondja egész éven át **Szent István Társulatnál** Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — **Ima- és áhítatossági könyvek. Kegytárgyak.**

Arany töltőtollak már 4 pengőtől!!

Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. **Amatőr albumok, emlékkönyvek** legszebb kivitelben kapható.

Utazási cikkek, bőrönd- és bőrdiszműáruk, retikülök, irattáskák, női-övek, hátizsákok, kutyafelszerelések minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban **Schneider József** Pécs, Király-utca 42. szám. — Lyceum-épület. — **bőröndösnél szerezhetők be.**

Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcsón kaphatók.
Képkeretezést olcsón vállalok!
E lapra hivatkozók 10 százalék árengedményben részesülnek!
Mihalik Péter képkeretező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. április 4 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Jézust keresztre szegezik.

A célhozjutás Jézusnak a szenvedések betetőzését jelenti: hatalmas szegekkel kereszthez szegezik áldott szent testét. Megnyílnak szent sebeinek forrásai és az onnét áradó tiszta vér lemossa Ádám fejét, tisztává teszi a szűzek stóláit, ihlető itala lesz a legnagyobb szentségnek, a legszebb áldozatnak.

E vérrózsák Jézus kezein és lábain eszünkbe juttatják az utolsó kenet szentségét, amikor mi fekszünk halálos ágyon és a pap keresztet rajzol olajjal kezeinkre, lábainkra. Ezt az enyhítő olajat Jézus szent vére teszi hatályossá, e kenést a mi kezeinkre akkor eszközölte ki, amikor az ő kezét durva szegekkel átszakították. — Ami puhaság és enyhülés a mi halálos ágyunkon van , azt az ő keresztjének keménysége, sebeinek kínos mélysége esdette ki nekünk. A keresztes olajpecsétek a mi kezeinken, lábainkon lezárják a bünök hosszú sorát, mert a vérpecsétek Jézus kezein és lábain már elvették a bűn átkát és a halál fullánkját.

Jézus áldott szent kezei és lábai ácsolják, kapcsolják össze a két hatalmas gerendát. Jézus kezei a legáldottabb kezek. Ezek fogták Szűz Mária kezét, húzták a vizet, dolgoztak fürésszel a názáreti házban. E szent kezek áldására változott borrá a víz, szaporodtak meg a kenyerek, ezeknek intésére némult el a vihar, támadt fel Lázár. Mikor e szent kezek imára kulcsolódtak — tanultuk a Miatyánkot, mikor vak szemeket, süket füleket érintettek — azok megnyíltak, mikor a kenyeret megfogták, alapíttatott az Oltáriszentség. Belőlük hull a Magvető vetése, ezek fogják előttünk a nagy ekét: a keresztet. De egyúttal e szent kezek azok, amelyek kétfelé osztják az emberiséget: jobb- és balfelől az ítélet napján. Ezekről mondja a Szentírás: „Rettenetes az élő Isten kezeibe esni!" Ezek büntetni is tudnak és jaj azoknak, akikre nehezednek!

Az Úr Jézus lábai pedig: Oh mily drágák a jót, a békét hirdetők lábai! Amerre jártok — az a szentek útja, nyomait el nem mosták századok esői, sem a feledés piramisokat is eltemető pora. Áldást vittek mindenüvé, ahol az Úr Jézus csak megjelent: istállóba, műhelybe, iskolába, templomba, lakodalmas és ravatalos házhoz, hegyormokra és a tenger felszínére egyaránt. Ezek vitték Jézust fáradhatatlanúl az elvesztett bárányok után és mikor elfáradtak a Jákob kútja mellett, akkor tért meg a szamaritánus asszony.

És most örökké jót cselekvő kezei, jót kereső, jóban fáradó lábai le vannak szögezve a keresztre! E kényszerű tétlenségben a leginkább tevékenyek: a megváltói vér forrásaivá lesznek és e szent vér leszivárogva

messzebb elfolyik, mint ahová szent kezei elérhettek, vagy szent lábai vihették. Így jóváteszi azt a sok bűnt, amit emberi kezek és lábak akár cselekvés, akár mulasztás által elkövettek. Mert a gondolati vétkekért töviskoronája és véres verejtékezése, a szóbeliekért halálos ítéletére válaszoló némasága, a cselekedetbeliekért pedig szent kezeinek és lábainak leszögezése által szenved Jézus. *Dr. Gálos László.*

Szociális nagybőjtből — keresztény feltámadásra.

A nagybőjti időszak: a bűnbánatnak, a javulási, jóvátételi erősfogadások indításának és a feltámadásra előkészülésnek ideje.

A sok szép nagybőjti beszéd, a sok magasnivóju konferencia, a sok bensőséges lelkigyakorlat, a sok-sok töredelmes gyónás és áhitatos szentáldozás — mind ezt célozza. Az egyén megszentelődését.

Az évről-évre intenzivebb nagybőjti lelki-pasztorációs munkának évről-évre felemelőbb eredményeit látjuk. S ez az érem *egyik* oldala . . .

A *másikat* a hivatalos statisztika rideg számai mutatják. Például: Magyarországon 1931-hez viszonyítva 1934-ben (későbbi adatok nincsenek) a nyomor, a családi bajok és a házasulási akadályok miatti *öngyilkosok* száma 6, 10 és 14 %-kal emelkedett; a *járásbíróságok és törvényszékek* 21 %kal több embert ítéltek el; a megélhetéssel kapcsolatos bűnökért pedig 27, 33, 45, 58 és 77 %-kal többet; kiróttak krb 7—8.000 évi szabadságvesztést . . . Eddigi becslés szerint az *1935. év még sokkal szomorubb.* Tudnunk kell azt is, hogy a bíróságok elé az elkövetett bűnöknek csak kis %-a kerül . . .

Amig tehát az *egyik* oldalon él és mutatkozik a lelkek fölemelési és fölemelkedési munkája és eredménye, addig a *másik* oldalon tízezrek lezuhannak.

A felemelkedés szárnyai lelkiek és erkölcsiek, a lezuhanás sulyai anyagiak és amorálisak. A szárnyak emelnék az *egyént*, a sulyok ránehezednek a *társadalomra*, s az egyén a társadalomban élvén, kérdés, hogy *meddig lesz még képes kivonni magát a sulyok lefelé húzó hatása alól.* Az is, aki még ma emelkedik, vagy emelkedni vágyik . . .

Az ember nemcsak lélekből, hanem testből is áll; *egyéni* életével a *társadalomban él.* Azért az egyéni megszentelődés nagybőjti időszakában is gondoljunk arra, amit a Pápa mond: *„A jelenkor társadalmi és gazdasági viszonyai* az emberiség nagyrészének rendkivül *megnehezitik az öröküdvösség keresését.* A földi javak nincsenek helyesen elosztva és nem megfelelően szolgálják a különböző társadalmi osztályokat. A gazdasági élet *vezetői* letérvén a gazdasági erkölcs útjáról, a *dolgozók széles rétegei is* a romlás utjára tértek. A leggonoszabb jogtalanságok és csalások huzódhatnak meg a részvénytársasági jog, vagy valamely cég palástja mögött. A mai gazdasági helyzet ijesztő sok akadályt gördit a házasság és családi élet elé. *Ha a családoknak, különösen a sokgyermekeseknek a mindennapi szükségletek nagyon drágák, akkor nehéz számukra az Isten törvényeinek megtartása.“* (L. Quadragesimo anno, Actio Catholica-kiadás 4—6. old.)

Az utolsó 3 évben (1932. X. 1. — 1935. X. 1.) az előző 3 évhez képest Magyarországon a házasság kötések 12.000-rel, a születések 78.000-rel, a term. szaporodás 42.000-rel *csökkent.* Az egyetlen 1935. évben az 1926—30. évek átlagához képest a term. szaporodás 35 %-kal, 27.000 fővel esett vissza... Ugyanakkor bizonyos pénzintézeti és gyáripari részvényvagyonok a névértékük 50—100, sőt 2—400 %-át érték el (l. az értéktőzsde legutóbbi jegyzéseit); az *560 ezer* mezőgazdasági munkás évi keresete annyi volt, mint *4 ezer* „szolgálati viszonyban lévőnek" jövedelemadó alá eső bevallott tiszta jövedelme, azaz 75 millió P (l. pénzügyminisztérium 1933-as adóstatisztikáját); a törpebirtokos a *300 P-s* tiszta hozamából épp úgy 23 % közterhet visel, mint a „szolgálati viszonyban lévő" *186.000 P* bevallott tiszta jövedelméből jöv. adót; a *760 P-s* tisztahozamu kisbirtokos 35 % közterhet, az *513.000 P-s* bevallott tiszta jövedelmü „szolgálati viszonyban lévő" 32 % jövedelmi adót visel. (V. ö. a Szt. István Társ. kiadásában megjelent Dr. Rusznyák: Faluvédelem c. művet és az 1933-as adóstatisztikát.)

„A visszás állapotokat — írja a Qu. a. 6. old. — megszüntethette volna az államhatalom a gazdasági erkölcs szigorú fenntartásával, de ebben bizony legtöbbnyire csődöt mondott." S túlnyomórészt ebben van a magyarázata a fönnebb statisztikailag kimutatott, és ezek sokszorosát kitevő, de számszerüleg ki nem mutatható bűnöknek, *népmozgalmunk számszerü és erkölcsi hanyatlásának.*

Vajjon, ezeknek a tíz- és százezreknek lesz-e valaha husvéti feltámadásuk?

„Jól tudjuk — mondja a Pápa — nehéz feladatra kell vállalkozni; *úgy a felsőbb, mint az alsóbb osztályoknál rengeteg akadályt és ellenállást kell legyőzni.* De ne csüggedjünk, mert *keresztényi dolog* odaállni, hol leghevesebb a harc" (42). „Ha férfiasan és haladéktalanul nem vállaljuk a végrehajtást, *ne álltassuk magunkat,* hogy a társadalom megvédhető" (5).

Vállalnunk kell tehát ezt a „keresztényi dolgot", hogy sokszázezer keresztény testvérünket szintén jó husvéthoz, *anyagi és erkölcsi feltámadáshoz segitsük.* Ez keresztvállalással is jár, de ez a *Krisztus utja...*

Perr Viktor.

A vak asszony.

Ébredő kertek lágy öléből
virágillatot hoz a szél
és végigsimit a vak asszony
elfáradt, szomorú szivén.

Égretekintő, bús arcára
édes-aranylón hull a fény,
már mosolyog, s pár gyöngyszín könnycsepp
ragyog föl két árva szemén.

HORVÁTH CSONGORNÉ.

A jubiláló „Dunántúl".

Márc. 25.-én a Dunántúl lap ünnepi köntösben jelent meg, abból az alkalomból, hogy alapításának negyedszázados határkövéhez érkezett. Ezt az ünnepi számot átlapozgatva s átolvasva, aki nem is ismerné közvetlenül a jubiláló lap 25 éves multját, a lap felé kivülről áradó elismerés és értékelés szavaiból, a felidézett emlékekből itéletet formálhat magának arról az érdemes és elismerésre méltó munkáról, amit e legtekintélyesebb vidéki lap 25 év alatt végzett. Mi, akik élő tanui és közvetlen szemlélői voltunk annak a lelkes és mindenkor iránytjelző irásmunkának, amely a Dunántúl szerkesztőségében folyt s amely mindenkor az írás hatalmával állt minden jó ügy, minden gyakorlati megmozdulás, aktualitás és cselekvés mellé, hálás elismeréssel adózunk és örömmel osztozunk a jubiláló lap ünneplésében. Kedves találkozás volt az, hogy ugyanazon a napon, amikor a Dunántúl szinte csendben ünnepelt, a Katolikus Akció Pécs városában nagy férfigyűlését tartotta. Ugy gondoljuk, hogy a jövőben is mindenkor számithatunk a Dunántúl szellemi támogatására abban a nagy és sürgetően fontos munkában, amelyet a Katolikus Akció programmjának szolgálatában megindítunk és eredményesen végezni óhajtunk. Isten áldása kisérje továbbra is a lap munkásait és munkáját s vezesse mindig egyenes uton az aranyévek felé.

Györkös József
a Pécsi Katolikus Tudósító
főszerkesztője.

Mostanában történt.

Politikai szervezkedő gyülés volt egyik nagy önérzetéről hires, német anyanyelvű baranyai községben. Sok szép szó, igéret hangzott el németül, magyarul, amint ilyenkor az már szokás. Az egyik szónok, különben jó hangzású név hordozója, magyarul beszélt. Tüzes beszédét Magyarország feltámadásának kivánásával fejezi be s hogy a befejezés hatásosabb legyen, harsányan kiáltja: „Ehhez segitsen meg minket a magyarok Istene!" Azonban villámként cikkázik át a szónok agyán a gondolat: Ez most és itt a pángermánizmussal gyanúsitott német hallgatóság előtt fonák és legfőkép nem tapintatos és célirányos befejezés, azért egy pillanatnyi habozás után imigyen vágja ki magát, (de már hangjából elillant a pathosz lendülete): „No meg a svábok Istene is!" A hallgatóság egy része valósággal fulladozott, hogy a feltörő, csiklandozó, hangos nevetést magába fojtsa.

Tanulság az esetből: Nem lehet s nem szabad a minden népek és nemzetek közös Atyját, az igaz Istent kisajátitani. Nem keresztény s nem katolikus beszéd külön magyarok Istenéről beszélni, még akkor sem, ha az a rádiónak egyébként igen népszerű papbemondójának ajkáról is hangzik el. Az ilyes kiszólások csak a hangos, ékes dikciókban magát kiélező sovinizmusnak a puffogásai. Nem lett volna ott nevetés, ha a szónok igy fejezte volna be beszédét: „Ehhez segitsen meg minket a népek és nemzetek sorsát intéző s fölöttünk gondviseléssel őrködő Istenünk!"

Dr. ARVAI.

FIGYELŐ.

LAZITÓ EGYÜTTES. A fővárosi lapok hasábjain hivalkodik a hir, hogy a baranyai Ormányság után az ország legegykésebb vidékén, a Sárközben, 3 napig tartó lakodalom volt 600 vendéggel. Hogy hány ökör, borju, disznó fogyott el, arról kivételesen nem szól a lakodalmi beszámoló, csak azt emliti nagy szerényen, hogy 10 hektó bor és ezer üveg szóda fogyott el. Szinte párhuzamosan jelennek meg hasonló lakodalmi hirek azokkal a tudósitásokkal, főispáni felhivásokkal együtt, melyek az emberi képzeletet felülmuló nyomorról festenek Dante poklára emlékeztető képet egyes faluk inséges gyötrődéséről. Mintha azt akarná mondani némely magyar falu: mi sem akarunk elmaradni a fővárostól, az uraktól, s a köztük pusztitó nagy szociális feszültség más formában a faluban sem ismeretlen. A vagyon, a jólét, — ha nem szabályozza a keresztény felebaráti szeretetből folyó kötelességérzet — épúgy pöffeszkedik a faluban, mint a városi pénzarisztokrácia, a kartelvezérek az álláshalmozók, és részvénytársasági igazgatók körében ...

Mi igen nagy tisztelői vagyunk az emberi szabadságnak, a magántulajdont sem tartjuk rablásnak, mint a marxista s a vele egyhúron pendülő bolsevista, kommunista agitátorok, de az ilyen eszeveszett, a legkiegyensúlyozottabb embert is felbátoritó tények láttára sürgető parancsnak érezzük az állami beavatkozás követelését. Amikor a hatósági közegek dorgálják az egykés vidékeket nemzetpusztitó bűnük miatt, akkor gőgösen visszavágnak: „Adjanak födet!" Állandóan a földhiányt, a szegénységet jelölik meg az egyke okául, hogy elhazudják az igazi okot az erkölcsi züllöttséget. (Nem tartozik ide, de hangsúlyozzuk: igenis kell földet adni a nemzetfenntartó, sok gyermekes családoknak, de nem az egykéseknek, hogy 3 nap helyett egy hétig tartó dáridót és dorbézolást csapjanak, ha az egyetlenke férjhez megy, vagy megházasodik).

*

E HIRREL SZINTE EGYIDŐBEN OLVASOM Varga László S. J. szegedi főiskolai tanár cikkét a tiszaháti magyarok halálos vergődéséről. Amig Öcsényben 3 napos heje-huja járja, addig a tiszamenti tanyákon — persze másutt is — az éhség fojtogatja az embereket. „A nyomor poklossága eszi meg őket" — mondja Varga László jezsuita atya. „Koravén gyermekek, magukat vonszoló kis rongyhalmazok, férfiak zsineggel foltozott ruhacafatokban, asszonyaik mint holdkórosak vánszorognak ... Egy darab orosz pokol és földi kárhozat az a vidék ott a Tisza völgyében ... Gyömbér Lászlónak 7 gyermeke van, de hármat lelencházba kellett adnia, hogy otthon éhen ne vesszenek. Vigh Lászlónak 3 kis családja van, se háza, se földje, se munkája. Nobik József tüdőbajos, 5 gyermeke közül kettő szintén az és otthon nincs egy betevő falat. Téli időben egy család átlagos jövedelme hetenként 1—2 pengő. Alig lehet kibirni a fájdalomnak ezt a litániáját". A plébános számitása szerint, ha az ő nyomorultjainak családonkint 450—500 pengő évi jövedelmük volna, senkinek a feje nem fájna Szegváron". De úgylátszik ennyi sem jut nekik a mai nyomorúságos kis nemzeti jövedelemből. „Ahol azonban a keresztény igazságot az utópiák birodalmába száműzik — irja a jezsuita atya — ott az őrültség veszi át az uralmat, a papnak pedig szent hivatása ez ellen lázadni"!

*

HA A HÁBORUS KORMÁNYZAT éppen a szociális, vagy közélelmezési nehézségek és visszaélések feloldására, vagy enyhitésére életbeléptette a fejkvótát és a kenyérjegyet, ma ugyanaz a szociális és politikai lelkiismeret követeli a trianoni nyomoruság állami adminisztrációjától és társadalmától egyaránt, hogy végre-valahára teremtsen egyensúlyt és rendet azon a szörnyű piacon, ahol az existencia lesőknek végeláthatatlan tömegei kinálják napról-napra a maguk fizikai és szellemi áruját a napról-napra fogyó kereslet számára. Ha a háborús szükséglet kivédhetetlen nyomása alatt többé-ke-

vésbbé korlátozni kellett az egyéni jogot és függetlenséget, akkor a mai szociális viszonyok elviselhetetlen fülledtsége nem lehet kisebb kényszerítő erő arra, hogy senkinek se legyen módja egy szájjal több falatot harapni akkor, amikor ezrek és tizezrek óráról-órára harcolják a maguk tragikus létharcait az inség és a nélkülözés rémeivel.

Inkább süllyedjen százak életszínvonala néhány fokkal, semhogy eltűrjük azt a kegyetlen és képtelen egyoldalúságot, azt a szociális és erkölcsi szempontból öngyilkos állapotot, hogy tizezrek hajlék és kenyér nélkül bolyongjanak a reménytelenség szakadékainak peremén, amig fáradt és elkinzott életük végső állomását maguk szabják meg, vagy amig a kétségbeesés politikai és társadalmi szempontból társadalomellenes lényekké változtatja őket s a felforgatók karjaiba taszitja . . .

*

MOST MÁR AZTÁN KETSÉGBEVONHATATLANUL virrad ám Spanyolországban, ahogy azt előre megjósolták a liberális lapok. Már Kun Béla is megérkezett a szabadság és a demokrácia szinhelyére, nincs tehát aggodalomra oka sem a marxista, sem a polgári liberális sajtónak. Nem hiába jósolta a bálványozott liberális zsidó fiú Zsolt Béla az Ujságban, elvbarátai Az Estben s a többi felvilágosult lapban — a spanyol baloldali virradat lendületesen halad tovább. Március 14-re virradóra nem kevesebb, mint 7 templomot gyujtottak fel a tömegek Madridban, köztük a híres szent Ignác templomot. Megtámadták egy rendőrtisztviselő temetési menetét, egész sor autót állitottak meg, elpusztitották egy nemzeti irányú lap gépkocsiját, majd az egész szerkesztőséget felgyujtották petróleumlánggal, hogy a két szomszéd ház is porig égett. A gyilkosság, gyujtogatás, fosztogatás napirenden. Szóval: mint ahogy a pesti liberális sajtó előre megirta, a spanyol baloldal, a demokrácia csakugyan emelgeti a demokrácia, az elnyomás kriptafedelét és napról-napra jobban benne van az igazi baloldali felvilágosodásban — egyszóval virrad Spanyolországban . . .

A jól értesült liberális lapok mélyen hallgatnak a spanyol vérengzésről, mert úgy látszik, a katolikusokat nem védi az emberiesség általános törvénye. Viszont a Népszava Buchingervallású emigráns tudósitója szerint mindössze annyi történt, hogy „a spanyol nép kezébe vette sorsának intézését" . . .

NYILAS PÉTER.

Lelkigyakorlat.

Egy francia tudósitóban olvasom, hogy a nagynevű szerzetes, a kiváló szónok ismét lelkigyakorlatot fog tartani, fiatalemberek számára. Elmondja a lap, hogy százan és százan jelentkeznek, 16—18 éves ifjak, sokan köztük már azelőtt is hallgatták őt és megszerették jóságáért, szivhezszóló intelmeiért, közvetlenségéért, lebilincselő előadásáért.

Legutóbbi, ifjak számára tartott lelkigyakorlatát például a következő közvetlen szavakkal nyitotta meg:

— Fiatal barátaim, miért jöttetek ide? — milyen szerepet kivántok betölteni az emberiségben? . . .

Majd ünnepélyes szünet után:

— Az emberiség! . . . Az emberiség kedves barátaim, egy nagy nyáj, amely *birkákból, kutyákból és pásztorokból* áll.

— Ha *birkák* akartok lenni, már mehettek is: bégetni nem tanitok.

— Ha *kutyák* akartok lenni, szintén távozzatok: elég, ha ugatni és harapni tudtok.

— De ha hazátoknak és embertársaitoknak hasznára akartok válni, ha becsületes *pásztorokká*, azaz *apostolokká* akartok lenni: maradjatok és én tanitlak benneteket.

És most:

— *Alljanak föl az apostolok!*

Mindannyian felálltak.

dr. H. Cs-né.

MIT MOND A RECEPT?

„Tudósitónk mult számának 49 lapján olvasok két gondolatot. Nincsenek ugyan egymás mellett, de oly érdekesnek és tanulságosnak látszik a társitásuk, hogy a szerzők utólagos engedelmének reményében megteszem. Igy hangzanak:

„... a pécsi életnek csak mi magunk adhatunk katolikus tartalmat."

„Van erre biztos alap, megfelelő recept?"

„Van. Csalhatatlan."

Nem tudom mire gondolnak most k. olvasóim, de mintha hallanék néhány mélyről jött sóhajt: „Bár igy volna!" Vagy mosolygás is vegyül a sóhajba? Mondván: „ez csak csalafintaság." De kérem, ne bosszankodjanak; nem akarok komiszkodni. Ugy érzem, hogy ebben a véletlen gondolattársitásban benne van helyzetünk minden nehézsége, sorsunk egész tragédiája.

Az első *gondolat* azt sürgeti, hogy *a K. A. szelleme itt Pécsett*, közöttünk, mindnyájuknál életté, *vérré változzék*. A *recept* pedig a „Quadragesimo anno" magyarázatos fordítása a *„Proletárok megváltása"*. Egy kicsit talán ízléstelen, de leirom: Ugy érzem magam, mintha a gyomorsavrágásom ellen a szódabikarbóna felfedezéséről olvasnék. A baj itt ég bennem, körülöttem; a pápai szózat pedig a Föld minden népéhez szól bölcs tanácsaival. Két véglet: *az egyes ember apró bajai és a nemzetek fölé emelkedő apostoli meglátás.*

Hogyan lehet e kettőt összehozni?

Pedig kell, mert a Pm.-nak minden sora oly bölcs és olyan találóan alkalmazható a mi életünkre is, hogy benne kell lenni a mi gyógyszerünknek is. Hát akkor miért van az, hogy az egyik iró éppen csak *rámutat* a tennivalókra; a másik pedig csak *„tárgymutatót"* ad?

Legyünk azonban őszinték és tárgyilagosak. *A gyógyitás nem csak irogatás, hanem elsősorban cselekvés.* Aki pedig figyelemmel kiséri a K. A. ügyeit, annak tudnia kell azt is, hogy nemcsak annyi történik, amennyiről a „Tudósitó" beszámol. És ne gondolja senki, hogy holmi jámbor „vasárnapi sepréssel", vagy tárgymutató" felsorolással hatásossá lehet tenni az eddigi erőfeszitéseket. A mai társadalmi életet keresztény erkölccsel betölteni, vagy a munkapiacon ellenségként szembenálló pártok"[1] között megértő szeretetet hirdetni szinte meddő fáradozás. Felvehetjük a helyi harcot és ha jól meg tudunk alkudni elvekkel és helyzetekkel, sikerül néhány tilalomfát a „beérkezettek" közé csempészni. És akinek van elegendő ereje és kedve hozzá, tanulmányozhatja, hogy egyesek milyen ábrázattal igyekeznek a „tilos" mögé kerülni; mert megállitani vajmi keveset sikerül... Vagy vállaljuk a százszázalékos harcos szerepét? Teregessük ki a pécsi szennyeseket? Mi lesz a vége? Izetlen személyeskedés, amely „előbb-utóbb katasztrófához vezet". Erre a feladatra a K. A., vagy annak lapja nem vállalkozhatik.

Be kell tehát látnunk a pápai szózat helyességét: „Napjainkig még az erőszak társadalmi rendje uralkodik." „A mi korunkban valóságos zsar-

[1] A következő idézetek mind a „Proletárok megváltásá"-ból (P. m.) valók.

noki hatalom halmozódik fel egyeseknél." Ez ellen *csak egy gyógyszer van: „új gazdasági és társadalmi rend."*

Ezzel a megállapítással azonban mintha eltávolodtunk volna a felvetett kérdés megoldásától. Ugyan *hogyan lehet Pécsett új társadalmi rendet teremteni?* ...

Nem gondolok hitleri allürökre, vagy Németh—Kerényi féle „Sziget"-re. A Qu. a. ennél nehezebb feladat elé állít bennünket, mert kategorikusan mondja, hogy a K. A.-nak „tilos a szakszervezeti és politikai tevékenység." Szerencsés összetételü politikusoknak néha sikerül aránylag rövid idő alatt az erőszakot nagyobb erőszakkal letörni, de a K. A.-nak nehezebb a hivatása: *Prohászka-sors.* „Odaállani, ahol leghevesebb a harc, őrködni, tanítani, szociális közvéleményt teremteni, felrázni a lelkiismereteket és így *előkészíteni a talajt az egyes tanítások gyakorlati megvalósítása számára."*

A gyakorlati megvalósítást is megkapjuk: „más *megoldás* alig lehetséges, mint a társadalmi szervezetben olyan alakulatokat teremteni, amelyeknek az egyesek *sajátos társadalmi hivatásuk* — foglalkozásuk — alapján volnának tagjai." „E valódi és természetes társadalmi rendhez pedig két *alkotóelem* szükséges: *a tagok sokasága* és *az erős kötelék*, amely őket egységbe fűzi."

Sőt a *módszert* is készen adja a Qu. a.: „Isten áldását kérni és apostolokat nevelni. Az *első és közvetlen apostolok* a munkások között munkások legyenek; a kereskedővilág apostolai is ebből a világból nőjenek ki..."

Ezek után egész konkréten így fogalmazom meg a kérdést: *hogyan lehet Pécsett szakszervezetek és politika nélkül a K. A.-nak az új rendi társadalmat előkészíteni?* (A válaszkeresést a K. A. látószögéből nézem.)

Először is *le kell számolni a meglevő társadalmi renddel.* Ezt úgy tehetjük meg, hogy *föléje emelkedünk.* Tegyünk le végre már arról a módszerről, hogy kétes értékü megalkuvásokkal a mai rendszert megerősitjük és megmerevitjük. Ne nézzük a formát, hanem annak tartalmát: *Pécs katolikus lelkeit.* (Kb. 50.000 lélek, vagy 15.000 család.)?

Azt hiszem, egy erőteljes pécsi „tükéről" fakadt egészséges hajtás, különösebb nehézség nélkül, meg tudja mondani a természetes hasadási irányokat, vagyis azokat *az erős kötelékeket, amelyek szerint a nagy család részekre bomlik.* Ezzel ki is alakult egy *virtuális szervezet*, anélkül, hogy valakinek is tagsági díjat kellett volna fizetni.

Ezután egy kisebb, de jó szociális érzékü gárda kiszemelne néhány olyan embert *az egyes csoportokból*, akik elég megbizhatók és képzettek ahhoz, hogy sors társak ügyeit, bajait, erőit és széthuzásait ismerik. Ezek utmutatásaiból adódnak *a rendi (hivatásbeli) problémák* és a problémákhoz kereshetők, illetőleg nevelhetők *az első közvetlen apostolok.*

Isten áldásán és az így megszervezett vezetőség *egyéni kvalitásain* mulna, hogy milyen mélységig tud eljutni a megértő lélek és milyen feszitő erővel tudja szoritani a mai társadalmi rendet. Ugy képzelem, hogy élne egy olyan alakulat, amelynek létezését csak a vezetőség érzi valójában. *A tag csak azt látná, hogy* (akár névhez szóló meghivóval) *invitiljak a saját ügyeinek megbeszéléséhez.*

Tegyük fel, hogy fantáziában nem sikerül az egységes áttekintés, ak-

kor egy kis *nyilvántartó hivatal volna szükséges.* 15—20 ezer katolikus családról (vagy akár 50,000 lélekről) egy-egy személylapot készíteni és elrendezni még hitbuzgalmi munkával is meg lehet csinálni. Hogy egy ilyen személylap rendszerrel mit lehet *még* csinálni, nem tárgyalom, mert bizonyára igen sok alapvető nehézséget is látnak k. olvasóim.

Pl. mindehhez idő, hely, pénz, és ember kell. *Idő* bizony sok kell, mert nem lehet szó alkalmi alakulásról. Nem lehet megmondani, hogy mikor alakul ki az a politikai irány, amelyik ezt a lelki felkészültséget társadalmi formába önti. Pedig erre kell készülni.

Hely az könnyebben adódik. Éppen úgy el tudok képzelni a nyilvántartó számára szerény bérelt helyet, mint valamelyik Kat. Kör ivó és kártyázó szobáját. (Qu. a. mondja: „a már most fennálló szabad egyesületek minden erejükkel igyekeznek az utat egyengetni a hivatások rendiségéhez.") De lehetne a nyilvántartó a teológia szociális tanszéke körül épp úgy, mint valamelyik káptalani házban. Hisz a Szent Atya „az Urban esdve kéri kiválasztott fiait" az ügy felkarolására... *Pénz* aránylag nem sok kellene. Gondolhatunk adakozásra, egyházi adóra, vagy egyházi vagyonra.

Legnehezebb lenne bizonyára *időben, erőben és készségben olyan gazdag embereket találni, kik e kevés jutalmat igérő missziót elvállalnák.* De a megindításhoz oly kevés ember kell, hogy nem látok okot a visszariadástól. És bár adná Isten, hogy később nagy gondot okozzon a pótlás nevelése.

Végül felvetem a kérdést: *nem lenne-e a nyilvántartó és a várt hatás a valóságban, valami naiv ábránd, vagy „sóhivatal"?* Erre eszembe jut, hogy a világháború idején dolgoztam egyik fogolytábor nyilvántartó hivatalában. Ott volt ilyen „kartoték rendszerünk" kb. 100 ezer fogolyról, akik a monarchia minden részében szétszórtan dolgoztak. Az én feladatom volt a szökésekkel kapcsolatos változások és tennivalók szemmeltartása. Bizony a háború vége felé már nagy khaosz volt. Olyan gyakran és oly tömegesen szöktek a foglyok, hogy a munkaadók nem győzték a jelentgetést. Igy nem igen tudtam merre élnek muszkáim. És most a kérdésre kérdéssel válaszolok, tehetett róla a nyilvántartó, hogy a foglyok jobban kivánkoztak hazájukba, mint a fogolytábor hatáskörébe? Mert a *lényeg: az alakulat vonzó hatásában van!*

Hétköznapi seprő.

A FŐTISZTELENDŐ PAPSÁG FIGYELMÉBE!

A Directorium részére olyan — ízlésesen és célszerűen kiállított — bekötési tábla kapható, melybe az új directorium a régi helyébe minden évben újból elhelyezhető, és így több éven át használható. Megrendelhető a „Dunántúl" nyomdában, darabonként 1 P 10 fillérért, melyben a portó is bennfoglaltatik.

Szerezzünk új előfizetőket a Tudósítónak!

Katolikus Akció. — Férfiak. — Credo.

A mozgalom most indult meg. Évek óta hangoztatják a Kat. Akció célkitüzéseit, feladatait és szerepét a megujhodó kat. közéletben. A mozgalom köre jóllehet folyton tágul, de aktivitásában mindig szükebb lesz, az egyén teljes meghódítására szoritkozik. A katolikus élet első és kizárólagos követelménye lesz, hogy a Kat. Akció munkakörében ki mennyire tud és akar tevékenykedni. Nem kell félni a szótól. Ha valaki a kongregációban, Oltáregyletben, a Rózsafüzér társulatban vagy a Szívgárdában dolgozik, az is a Kat. Akcióban él és szerepel. A fontos és lényeges az, hogy a nagy katolikus egységben, központi irányitással, tervszerüen és mindig a lelkek megmentését tartva szem előtt végezze Istentől kapott munkáját és töltse be hivatását.

Összefogni az eddig nagyon is szét-hullott kat. erőket. A katolikus kollektivizmus szükséges az élet minden frontján. A papság és a világiak következetes együttmunkálkodása, a lelkileg hideg nagyközönség céltudatos meghódítása a hit és erkölcsi téren, a katolikus kultúrértékek ismertetése és kitartó hangoztatása, a szociális problémák tárgyalása a megoldás lehetőségével és akarásával, a legnagyobb hatalomnak, a sajtónak birtokbavétele és terjesztése, végezetül pedig az egységes munkaterület állandó épitése, minden tömegmegmozdulás szervezése, ez a Kat. Akció általános törekvése, amit azután évről-évre konkretizál a központ programmkitüzése és legutolsó kis plébániával való közlése.

A Katolikus Akció igazi frontharcosai a férfiak. Fejükben tudással, karjukban az erővel, szívükben kitartó lelkesedéssel, elhatározásukban a komoly következetességgel, életükben a maradék nélküli tiszta katolicizmussal lesznek csak értékes munkásai a XX. század legnagyobb és legjelentőségteljesebb kat. megmozdulásnak. Nem könnyü a feladat és éppen azért megy kezdetben nehézkesebben a munka. Azonban nem szabad elfelejteni, hogy a Kat. Akció nem egy évtizednek, vagy emberöltőnek a sajátja, hanem évről-évre szisztematikusan bövül, tökéletesedik, erősödik a Szentatya által kiadott mozgalom, hogy minden idők minden emberét az üdvösségre vezesse.

Pécsett is örvendetesen dolgozik a Kat. Akció. A köztudatba kezd lassankint átmenni ez a fogalom és a kiváncsiságból érdeklődés, az érdeklődésből komoly csatlakozás lesz és napról-napra többen leszünk, akik nem sajnáljuk az időt és fáradságot, még az áldozatot sem, hogy ebből a legistenibb munkakörből, az evangélium terjesztéséből részt kérjünk magunknak. Az érdeklődés felkeltésére rendezte meg a pécsegyházmegyei Kat. Akció igazgatósága az első pécsi Kat. Akció férfi napot, március 25-én délután, amelyről elmondhatjuk, hogy várakozáson felül sikerült. Sokan voltak ott, akiket eddig csak a templomokban láttunk, de a közéletben még nem akartak szerepelni és hisszük, hogy az evangéliumi magvetés sikerén felbuzdulva, legközelebb már ott is látjuk őket, ahol a kat. férfi cselekedni szokott hiteért. Fölösleges volna ismételni a nagygyülés lefolyását, a Dunántúl napilap részletesen beszámolt minden sikeréről. Egyet azonban meg kell állapítanunk, hogyha a Kat. Akció vezetősége elmulasztaná ezt a kedvező alkalmat jól kihasználni, akkor egyhamar ilyen megmozdulást nem tud indítani a közel jövőben. Éppen azért a vezetőség mindent elkövet és a szakosztályok intenziv bevonásával tovább épiti ezt a kedvező helyzetet és a férfiakat igyekszik még nagyobb számban összegyüjteni, hogy ne legyen Pécsett katolikus férfi, aki az Akció Katolika keretein kivül maradjon.

Ebben a nagy munkában hivatott szerve és testülete a Kat. Akciónak a Credo egyesület. Tizenegy év óta a Credo fogalom lett a pécsi férfiak lelkében, de sokan csak kívülről értékelték és most ezeket is szeretnénk a Credoba beszervezni. A szervezési munka gyönyörüen halad. Néhány hét óta a férfiak tömegesen jelentkeznek az egyesületbe és azért sem lehetett most meg-

tartani az új és régi tagok fogadalomtételét, mert a legközelebbi közgyülésen már ismét fogadalomtételt kellett volna rendezni, annyian jönnek az egyesületbe. Adja Isten, hogy a Credo egyesületek ne csak ötvenezer tagot számláljanak (az elmult év októberében ennyi tag volt!), hanem a legkisebb faluban is ez a nagy átfogó erővel biró egyesület gyüjtse táborba az intelligens és egyszerü férfiakat, hogy azután a közös megbeszélés, állásfoglalás és határozat alapján tudjunk egységesen, átütő erővel fellépni a vallás-erkölcsi élet védelmében és a támadások visszautasításában. A pécsi Credo egyesület vezetősége minden katolikus férfit meghív a táborába és igyekszik is hozzájuk eljutni a belépési nyilatkozattal. Tartsuk katolikus kötelességünknek, hogy a Credo zászlaja alatt mutassunk példát az egész világ színe előtt.

Merényi Ferenc,
a Kat. Akció egyhm. titkára.

Nemzeti zarándoklás Rómába.

Nagy ünnepséggel és országos zarándoklással üli meg a magyar katolicizmus Budavára visszafoglalásának 250 éves fordulóját.

Nagy ünnepre készül a magyar nemzet, de az egész keresztény nyugat is, mert most lesz 250 éve annak, hogy XI. Incze pápa kezdeményezésére és nagy anyagi áldozatkészségével Lotharingiai Károly herceg hosszú véres harcok után hős seregével, amelyben több mint 18 ezer vitéz magyar katona vett részt, 1686. szeptember 2.-án visszafoglalta Budavárát a török félholdtól. Emlékezetes napja ez nemcsak a magyar nemzetnek, hanem a keresztény nyugatnak is, mert hiszen Budavárának visszafoglalásával indult meg a hitetleneknek mind délebbre való visszaszoritása. A történelem egyik legnagyobb eseményének hősei ezuttal is magyarok voltak. Esterházy János gróf, Battyhányi Ádám, Petneházy és Csáky hajdui és huszárjai voltak azok, akik haláltmegvető bátorsággal mentek neki az égbenyuló falaknak és Jézus nevével az ajkukon, áldozták fel életüket a kereszténységért és Hazájukért. Letagadhatatlan történelmi igazság az, hogy egy győri magyar hajdu volt az első aki feljutott a létrákon a budai várfalra és annak egyik kiszögelésére feltüzte a Szüz Máriás magyar lobogot. Meg kell dobbania minden magyar szivének, mert régi dicsőségünk emléke vet ránk most sugarat, megmutatván az egész világnak, hogy van egy nép, amely évszázadok viharai között életét, boldogságát, vagyonát és családi tüzhelyét áldozta fel a Krisztus keresztjének a diadaláért és a nyugat fejlődésének biztosításáért. Itt az alkalom, hogy reánk háritott igzságtalanságokra felfigyeljenek. Éppen ezért fel kell használni az alkalmat most, amikor maga Magyarország Biboros-Hercegprimása vállalkozott arra, hogy az Actio Catholica Országos Elnökségének felkérésére főpásztori vezetésével elvezeti a magyarok hálazarándoklatát a keresztény világ központjába, Rómába, hogy ott a magyarokat 250 évvel ezelőtt megsegitő és a török járomtól megszabadító XI. Incze pápa nagy utódjának, XI. Pius pápának bemutassák a nemzet sohasem felejtő nagy hálaját. Meg kell mozdulni minden falunak és városnak, mert ebben a zarándoklatban ott kell lennie mindazoknak, akiket az élet az élre állitott, de nemcsak ezeknek, hanem minden katolikusnak meg kell mozdulnia, hogy résztvegyen azon a nagyszabásu zarádoklaton, amely két csoportban indul Rómába. Az első, vagyis az „A" csoport május 5.-én, a második, vagyis a „B" csoport május 8.-án. A zarándokok megjelennek ezenkivül az első katolikus Sajtóvilágkiállitáson is. A részletes programmot a jövő héten bocsájtja ki az Actio Catholica Országos Elnökségének központi irodája (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. sz.) amely már most is, levélbeli megkeresésre a legnagyobb készséggel ad felvilágositást. Magyar Katolikusok vár benneteket Róma, az Örökváros!!!

HIREK.

Május 21-én szenteli fel Virág Ferenc megyéspüspök a Karmeliták zárdáját. Az ősi Mindenszentek temploma mellett épülő Sarutlan Karmelita zárda építkezési munkálatai a befejezéshez közelednek. — Elkészült a hatalmas klauzura fal, amely a rend szabályainak megfelelően teljesen elzárja a zárda területét. — A zárda lakói május 20-án este érkeznek Szombathelyről s másnap reggel lesz az apácák ünnepélyes bevonulása a rendházba, amelyet Virág Ferenc megyéspüspök fog megáldani. — Az ünnepély programmját a májusi számunkban fogjuk közzétenni.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a 3 napos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: április 5. (virágvasárnap), április 24. (német nyelvű), május 11., május 20. (foglalt), június 7., június 22. A lelkigyakorlatok a jelzett nap délutánján kezdődnek. Részvételi díj a 3 napra 8 P. Érdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs, Mátyás Flórián-u. 46.

Zarándoklat Máriacellbe. A pécsiek VII. máriacelli zarándoklata június hó 28-án délben indul s Sopronon át este érkezik Wiener Neustadtba, Kelemen Andor dr. belvárosi plébános vezetésével, ahonnan másnap reggel indulnak tovább a Semmeringen, Mürzzuschlagon, Mürzstegen keresztül 29-én érkezés Máriacellbe. A zarándoklat 4 teljes napot tölt Máriacellben s pénteken éjjel érkezik vissza Pécsre. Az elszállásolás Máriacellben a Feichtegger-féle „Weisser Ochs" szállodában lesz. A zarándokoknak módjukban lesz nemcsak a kegyhelyet, annak világhírű kincstárát megtekinteni, hanem délutánonkint Máriacell festői környéket is beutazni kényelmes autocarokon. Utlevél, vízum a résztvevőknek nem szükséges. A részvételi díj, amelyben az útiköltség s a teljes ellátás is bennfoglaltatik, II. osztályon 90, III. osztályon pedig 70 pengő. Jelentkezni lehet 10 pengő lefizetésével április hó 30-ig a Pécs-belvárosi plébánia-hivatalban, Inczédy-utca 2/2. szám.

Sipos István kanonokot a magyar szemináriumok vizitátorává nevezték ki. Magas egyházi kitüntetés érte Sipos István kanonokot, a pécsi Szeminárium rektorát. A kiváló egyházjogászt, akinek latin egyházjogi kézikönyvét világszerte tanítják az egyházi főiskolákon, a római Szentszék a magyar Szemináriumok apostoli vizitátorává nevezte ki.

Egyházmegyei hírek. Sárváry József kajdacsi plébános lemondott a plébániájáról és Amerikába megy, hogy az ottani magyar hívek lelkigondozásában résztvegyen. A megyéspüspök helyébe adminisztrátori minőségben Melke Lajost, vajszlói káplánt helyezte. Szirt István Kővágőszöllősről Vajszlóra, Bence József Lánycsókról Ozorára, Müller József (ifj.) Beremendről Lánycsókra, Vesztergombi János Kakasdról Beremendre, Szeitz András Kocsoláról Kakasdra küldetett káplani minőségben.

A pécsi egyházmegye gyásza. Sipos Imre pécsegyházmegyei áldozópap, Alsómocsolád volt plébánosa, aki nyugalombavonulása óta Kaposváron lakott, 84 éves korában meghalt. Temetése Kaposváron volt nagy részvét mellett.

Ezüstmisés papok az egyházmegyében. 1911. márc. 11-én szentelték pappá Rómában Hajós György dr. tb. kanonokot az ősi Laterán-bazilikában. A szentelésen résztvett Serédi Justinián is. Huszonöt év óta sokat dolgozott Hajós György dr. Isten dicsőségére és a lelkek javára. Ezüstmiséjét édesanyja és a családtagjaival körülvéve, a pécsi zárdatemplomban mondotta. — Ugyancsak huszonötéves buzgó munkálkodás után édesatyja és a hívek szeretetével körülvéve mondotta el ezüstmiséjét Zanyi Ferenc hercegtöttösi plébános.

A Bártfa-utcai elemi iskola nyolcvankét növendéke ünnepélyes keretek között tette le márc. 29-én Jézus Szentséges Szívének a szívgárdista fogadalmat.

A Pécsi Szent Vince Egylet zárszámadása 1935. évről.

Bevételek:

1. Készpénzmaradvány 1935. évről	4298.35
2. A megyéspüspök úr adománya	100.—
3. A pécsi székeskáptalani uradalom	100.—
4. Egyházi személyek	199.—
5. Szentkirályi István kanonok úr adománya	60.—
6. Egyházmegyei takarék	50.—
7. Pécsi takarékpénztár	25.—
8. Baranyai Agráripar	20.—
9. Dr. Fabinyi Tihamér koszorúmegv. (Dr. Igaz B.)	25.—
10. Kisebb adományok	6.—
SZENT ANTAL PERSELY:	
a) Székesegyház	600.—
b) Belvárosi plébánia	1195.60
c) Budai külv. „	845.87
d) Pécs-gyárv. „	208.50
e) Egyetemi templom	207.—
f) Irgalmasrendi „	191.07
g) Mindenszentek „	83.24
h) Temetői kápolna	78.16
12. Házipersely	22.50
13. Kamatok	115.34
Összesen:	8430.63

Kiadások:

1. Természetben kiosztott segélyek:	
a) kenyér (6260 kg.)	1533.29
b) tej (11765 l.)	1319.17
c) tüzifa (162 q.)	509.40
2. 23 szegény gyermek nyaraltatása	305.40
3. pénzbeli segély	30.—
4. szegények ebédje Szt. Vince napj.	53.60
5. dologi kiadások	34.—
6. egyebek	23.—
7. egyenleg (pénztári) m. évi maradvány	4622.77
Összesen:	8430.63

Csernohorszky József apát-pléb., **Denkinger József** elnök, **Stirling Ödön** alelnök, **Mantuáno Jenő, Szikszay Károly, Radnai Antal** számvizsgálók.

Az egyesület saját számlájára vásárolt természetbeni segélyeken kívül kiosztott még:

1. az Actio Catolica utján kapott 15 köbméter tüzifát és 10 q szenet.

2. a CREDO (budai külv. férfi csoport) Egyesület" által gyüjtött mintegy 40 P értéket kitevő ruhanemüt,

3. A PIUS intézet növendékei által gyüjtött cca. 30 P értékü ruhanemüt,

4. Neumann Sándor cég által rendelkezésre bocsájtott 600 liter fölözött tejet.

Segélyezett szegények száma:

egyedül álló szegény 48
családok száma — 94
utóbbiakban
a gyermekeké — 182

A MISSA SOLLEMNIS PÉCSI SZABADTÉRI ELŐADÁSA.

Pécs város vezetősége elhatározta, hogy a török hódoltság alóli felszabadítás 250 éves évfordulója alkalmából szabadtéri előadásban mutatják be a pécsi Dóm-téren a Missa Sollemnist. Mint minden szabadtéri előadásnak, ennek a rendezésnek is főelve az, hogy díszletet ne állítson, hanem magának a helynek és a templomnak a hangulatát használja ki. A pécsi Dóm déli oldalán lesz a játéktér.

Az új rendezés célja, hogy monumentalitásában növelje meg a játékot, amelyet hatalmas fényszórókkal, fáklyás tömegekkel, harang-kondításokkal és felnövelt statisztéria-tömegekkel igyekeznek nagyvonalúvá tenni. Ha a széljárás megengedi, akkor a katonaság bevonásával ködfelhőket is fejlesztenek, amelyekre azután vetítenek. A Glóriában megjelenik majd a csillag, amely elkíséri a pásztorokat és a három királyokat a szent bölcsőhöz. Az árkád-sorokon és a tornyokban a kispapok tömegét helyezik el, akik a responzoriumokat mondják el majd és az előkelő statisztéria biztosítja, hogy valóban a művészi és áhítatos kórus szólal meg a pécsi Dómtéren. A fáklyások, zászlóvivők adják az új rendezés alapkeretét, amelyben a szentek, vértanuk, apostolok, pápák kara foglal helyet.

Az előadás úgy kezdődnék, hogy fénycsóva vetül az oldalt álló órára,

amely elkongatja az időt, azután lassan ízzani kezdenek a templom tornyai és megkezdődik a harangzúgás. Ezt a harangzúgást az egész város felett szétlövelő reflektorfénycsóvák teszik még érzékelhetőbbé. Ezután lassan a templom hajójában is kigyúlnak a fények és felragyognak a színes üvegablakok. Majd az Introitus hangjaira megnyílik a Dóm ajtója és megkezdődik a szentek felvonulása.

A bátai templomra szerkesztőségünkbe beküldött adományok: Romaisz Ferenc nagyprépost 100, Rostás Matild 20, Taizs Józsefné 10 pengő.

Lelkigyakorlat Szigetváron. Az Akció Katolika rendezésében háromnapos lelkigyakorlat volt Szigetváron, amelyet Gábriel Pál dr. tanítóképezdei h. igazgató tartott, kizárólag férfiak részére. Gyümölcsoltó Boldogasszony reggelén a szigetvári férfiak hatalmas tábora közösen járult a szent áldozáshoz.

Dombóvár. A Katolikus Akció kultúrestélyei az idén is nagyszerűen sikerültek. Az érdeklődő közönség minden alkalommal zsúfolásig megtöltötte az óriási termet. Előadók voltak: dr. Gálos László, Breutigam Ferenc, dr. Piliván Mihály. P. Böle Kornél és dr. Paroczay Sándor.

A Sz. Vince Szeretetegyesület beszámolója 1935. évi működéséről: Működő tag 60, pártoló tag 154. Állandóan támogatott családok 53, 144 taggal. Ideiglenesen támogatott családok 10, 30 taggal. Szegény és beteglátogatások száma 375. Közvetített 1 keresztelést, 1 házasságrendezést, 6 betegellátást. Gondozott betegek száma 10. Tejsegély 2615 liter, rendszeres ebédek 2695. Karácsonykor 53 gyermek kapott ruhát és 37 pár cipőt. Természetben kiadott élelmiszerek értéke 2754.13 P. Készpénzsegély 84 P. Bevételek tagdíjakból gyüjtésekből, teaest, kertiünnepélyből: 2254.64 P. — Kiadás 1637.02 P.

Ugy terjesszük legjobban Sz. Mór kultuszát, hogyha megvesszük a Sz. Mór énekfüzetet! Imákon s 100 éneken kivül tartalmazza a Sz. Mór püspök életrajzát s Székely Bertalantól Sz. Mór életéből vett két művészi reprodukciót. — A füzet 10 fillérért kapható a Pécs-belvárosi plébánia hivatalban. Inczédy-utca 2/2.

Magyar misenaptárak 50 fillérért kaphatók a Szent Antal bazárban és a belvárosi plébánia sekrestyéjében.

Tegyük lehetővé a szegény gyermekek nyaraltatását!

A Pécsi Karitász Központ az idén is folytatja gyermeknyaraltatását és ha lehet még fokozottabb mértékben. — Tavaly egyházmegyénkben a ft. Plébános urak megértő jóvoltából szép eredménnyel zárhattuk gyermeknyaraltatási akciónkat, melynek keretében 150 szegény pécsi gyermek jutott 3—4 heti kellemes üdüléshez jólelkű falusi családoknál. A Karitász vezetősége az idén még fokozottabban kéri a ft. Plébános urakat, hogy hassanak oda, hogy a nyári hónapokban, — júli, augusztusban, — jobb módú híveik ismét befogadhassanak egy-egy szegény gyermeket 1—2 heti üdülésre, jó levegőre.

Amennyiben szerény kérésünk visszhangra talál, kérjük, hogy a ft. Plébános urak az értesítést *Pécs, Karitász Központ,* Megye-utca 18. sz. alá szíveskedjenek küldeni.

NE DOBJA PAPIRKOSÁRBA azt a lelkes felhívást, amelyet a bátai Hunyadi Emléktemplom bizottsága küldött, vagy fog küldeni b. címére! — Olvassa el s azután cselekedjék jóságos katolikus és magyar szíve szerint! — A csekklapra írja rá az összeget s adja postára! — Az Ur templomának építésére adott ajándék a leggyümölcsözőbb tőke!

FÉNYSZÓRÓ.

A katolikus legyen mindig katolikus — mondta a biboros-hercegprimás.

— **Nem elég** tehát csupán megkeresztelkedni; nem elég csak az iskolában hittanóra alatt és **a templomban katolikusnak lenni, hanem katolikusnak kell lenni az életben is.** Katolikusnak kell lenni úgy, hogy **minden körülmények között megtartjuk az isteni, az egyházi és az ezekkel nem ellenkező világi törvényeket;** katolikusnak lenni úgy, hogy a hit, a remény és szeretet isteni erényein kívül gyakoroljuk az erkölcsi erényeket is. **Legyen tehát a katolikus ember** különösen és mindig tanulékony, **kötelességtudó és szorgalmas; legyen önzetlen, igaz, megbízható és igazságos; legyen következetes, gerinces és állhatatos.** Ezekhez az elvekhez igazodjék mind a munkás, vagy munkaadó, mind a földmíves iparos vagy kereskedő; ezeknek iparkodjék érvényt szerezni az üzemekben, a kaszárnyában, a hivatalban, a kórházban, a tudományok csarnokaiban, valamint a törvényhozásban és az igazságszolgáltatásban.

— **Nekünk nem kellenek olyan katolikusok,** akik életükkel megtagadják katolikus méltóságukat; nekünk nem kellenek olyan katolikusok sem, **akik valahogyan semleges pártiak szeretnének lenni, akik nem merik katolikus mivoltukat nyíltan megvallani, hanem óvatosan csak kereszténveknek mondják magukat.**

— Azzal zárom szavaimat, amivel kezdtem: **a katolikus legyen mindig katolikus!**

*

Régi, százszor, ezerszer megcáfolt csipkelődő ellenvetéssel akar feltűnni a helybeli keresztyén lap:

— De nem is vagyunk barátai az olyan bőjtnek sem, mely eledelek válogatásában jut kifejezésre... „Nem az fertőzteti meg az embert, ami a szájon bemegy"... A bőjtnek mi azt az értelmét fogadjuk el, mely a bűnről való lemondásban jut kifejezésre.

Kezdjük ezekkel az utolsó sorokkal. A bűnről való lemondásban megnyilvánuló bőjthöz nem elengedhetetlen bevezetés-e, a kezdő sorokban említett: eledelekben való válogatás — illetve mi szerintünk, katolikusok szerint: bizonyos ételekről való lemondás — még abban az esetben is, ha a kirántott pontyot és a paprikás csirkét állítja egymással szembe a keresztény felfogás?!

Mert: **„Aki magától valamely ételt nem akar megvonni, az bajosan fog ellenállani a bűnös kísértéseknek. A vallásos, az erkölcsös életnek föltétele az önmegtagadás, az érzéki vágyak korlátozására a táplálkozásban is az engedelmesség s erre nevel bennünket** (katolikusokat) **a bőjt."**

A Szentírásból kiszakított idézetet illetőleg megjegyezzük, hogy **a Máté 15, 11 után következő sorok, melyek az idézet magyarázatát foglalják magukban, minden különösebb fejtegetés nélkül megvilágítják Krisztus szavainak értelmét;** de úgy látszik, hogy a keresztyéneknek csak a Máté 15, 11-re van szükségük, mert nem akarnak komolyan bőjtölni.

Remélhetőleg a helybeli keresztyén lap nem ültet bennünket, **válaszunk miatt,** mint a felekezeti béke megbontóit, a vádlottak padiára, hanem szépcsendesen megelégszik ezzel a dicsőséggel, hogy észrevettük és figyeljük.

KATOLIKUS SZEMLE.

„Keresztyén" és „keresztény"

— Az Erzsébet tudományegyetem evangélikus hittudományi kar által Sopronban kiadott **Keresztyén Igazság** rendkívüli figyelemreméltó tanulmányszerű cikkben válaszol Horger Antalnak a **Katolikus Szemle** januári számában közétett értekezésére...

„E sorok írója úgy véli — olvassuk — hogy a magyar protestantizmus vezetői bölcsen cselekednének, ha **számolva a nyelvészeti kutatás eredményeivel és legyőzve a mult tapasztalataiból táplálkozó, de mégis a változott viszonyok közt indokolatlan ellenszenvet** a keresztény alak iránt, áldozat árán is el-

fogadnák a magyar nyelvközösség túlnyomó többségétől használt alakot. Sokat a keresztyén magyarság egysége érdekében ugyan nem várhatunk ettől a változástól, mert a keresztyén egység más tényezőktől függ. Azonban a Révész által is emlegetett zugpolémia kezéből egy fegyvert kiütnénk, vagy annak használatát legalább is megnehezítenők, ha nem lehetne többé elhatárolni egymástól a kereszténységet és keresztyénéket. És vajjon nem könnyítenénk-e meg az együttélést katolikus magyar testvéreinkkel saját híveinknek is, köztük különösen azoknak, akik katolikus környezetben élnek? Aki ismeri a mai helyzetet, alig felelhet erre a kérdésre nemmel. Ha az a felismerés, melyet itt kifejtettünk, helyes, úgy nyilván csak a magyar protestáns egyházak vezetőinek egységes eljárásától lehet jó eredményt várni. Azért nem lehetnek egyesek a kezdeményezők. Kívánatos volna, hogy a két protestáns egyház vezetői higgadtan, menten a multból kisértő ellenszenvtől, megfontolhassák a kérdést."

— Örömmel üdvözöljük tárgyilagos cikkünknek ezt a kedvező visszhangját. **Szeretnők, ha a két protestáns egyház vezetői eleget tennének a Keresztyén Igazság kívánságának és megszüntetnék az elnevezésbeli különállást.** A protestáns egyházak ezzel a lépéssel olyan emelkedett gondolkodásról tennének tanúságot, amely már előre kizárja, hogy elhatározásunkat bárki „Katolikus győzelemnek" állíthassa be.

Rovatvezető: T. E.

KÜLFÖLD.

Az „Action francaise" teologiai megvilágításban. A pápa annak idején megtiltotta, hogy katolikusok az „Action francaise" mozgalmaiban résztvegyenek. Ugyancsak a tiltott könyvek jegyzékére került a mozgalom vezérének, Charles Maurras-nak, több munkája és az aktio sajtóorganuma. Az illető könyveket már X. Pius pápa akarta indexre tenni, de a dolog mégis kitolódott. Azt hitték az összeütközést el lehet kerülni és az „Action francaise" mozgalmát vezérétől el lehet téríteni. Nem sikerült. Charles Maurras eszméi különösen az ifjúságra voltak káros befolyással. Az „Action francaise" elitélése a Szentszék által nem jelentette a Pápa állásfoglalását a royalismus ellen, melynek a fr. katolikusok között még sok rajongója van. Róma szeretné ugyan, ha Franciaország kat. hívei egyszer már közös fronton találkoznának és „a köztársaság vagy monarchia" kérdése nem verne éket közéjük, de azért tisztán politikai kérdésekben nem akarja a vélemény szabadságát megkötni.

Az „Action francaise" azonban nem volt tisztán politikai párt. A politikai elemek és nézetek benne a vallással és filozófiával egy egységet alkottak, melynek vonalát és irányát kizárólag Charles Maurras szabta meg. Ő pedig ateista. „A pasitivizmusból kiindulva — így magyarázzák svájci lapok tanát — csak azt fogadja el, ami a tapasztalaton nyugszik és elvet minden metafizikát. Ezt a pasitivizmust hirdeti az etikában is. Minden érzékfelettit, ami a tapasztalon túlmegy, elvet. Ismeretlen előtte. Minden csak eszköz nála a cél eléréséhez. Amikor a protestantizmus és forradalmak ellen harcol, ezt nem igazság érzetből, meggyőződésből teszi, hanem csak azért, mert szemében ezek a haza ellenségei. Politikai tanát így teljesen átjárja a pasitivizmus. Elveti a laicizmust, az egyházüldözéseket, hogy helyükbe új laicizmust állítson. Megbecsüli a katolicizmust, tisztelettel áll meg előtte, de csak mint kultúrhatalmasság előtt, melynek Franciaország történetében elévülhetetlen érdemei vannak. Azért gyülöli a kereszténységet. Következetlenség? Magyarázatát naturalismuzásában és pogány érzületében kell keresni. Az erőszak és az „übermensch" az ideálja. Hogyan is lehetne neki simpatikus Krisztus, aki itt járt közöttünk jót cselekedvén, aki Isten, aki a zsidóságot, mint ilyet, nem

vetette el, aki Egyházát nem a római szellemre, hanem minden nemzeti és kulturális érdek fölé helyezte. Gúnyolódik a „zsidó Krisztuson" és elfelejti, hogy ezzel az egész kereszténységet pellengérezi ki. A bibliában csak individualismust és anarchiát lát, mely nyugatról kiindulva szétbontani igyekszik az antik lelket. Az antik szellemről, a pogányságról dicshimnuszt énekel. Az Egyház és ennek dogmái, morálisa nem érdeklik. Csak természetes, hogy Egyház ilyen veszedelmes tant nem türhet és aktive küzd ellene. Annál is inkább, mert az „Action francaise" csápjait előszeretettel a katolikusok felé nyujtja ki. Tagjait onnét verbuválja. Sajnos, az „Action francaise" katolikus hívei között még mindig sokan vannak, akik nem vetették alá magukat a Szentszék döntésének.

Az Egyház és a socialis haladás. G. Bardy irja a „La Vie Catholique" c. francia újságban: „Minduntalan halljuk a kérdést: mit szolgál tulajdonképen az Egyház és a kereszténység?" Sokan azt hiszik, kielégítő feleletet adhatnak erre a kérdésre azzal, ha hivatkoznak azokra az érdemekre, melyeket az Egyház a multban socialis tevékenység terén szerzett. Emlékeztetnek arra, hogy a rabszolgaság megszüntetése, az emberi méltóság visszaállítása, a sociális szakadékok áthidalása, a nő és gyermek megbecsülése mind a kereszténység érdeme. Bizonyos, hogy mindez igaz és hangoztassuk is. De mindez már a multé. Olyan apologetika, mely megelégszik azzal, hogy a multba menekül argumentumért, nem lehet meggyőző. Joggal vetik nekünk ellen az Egyház ellenségei: mégsem járja, hogy az egyház szociális jelentőségét a multból kölcsönzött érvekkel támasztjuk alá. Azonfelül: Isten talán azt kivánja, hogy az Egyház védői bizonyitékaikat kizárólag a multból kölcsönözzék? Aki az Egyháznak a multban teljesített szociális munkásságát hangsúlyozza folyton, ezzel magától értetődően azt a látszatot kelti, mintha maga sem hinne az Egyház ernyedetlen socialis küldetésében. Hitvédelmünk csak akkor éri el célját és csak akkor lesz sikeres, ha az Egyház „örök fiatalságát" mozgékonyságát, korszerüségeit a socialis tevékenység terén is bizonyítani tudjuk. Ha néha nehezünkre esik az Egyház sociális tevékenysége ellen felhalmozott érvekre felelni, ez onnét van, mert benne élvén a korban, nem vesszük észre, hogy milyen fényesen teljesiti minden alkalommal socialis küldetését. Aki az Egyház életében csak valamelyest is tájékozott, az elég érvet talál annak bizonyítására, hogy minden komoly socialis mozgalom összefüggésben áll az Egyház sociális küldetésével, illetőleg az ő kezdeményezése. Gondoljunk csak a „Rerum Novarum" és a „Quadragesimo anno" kezdetü enciklikák kihatásaira, azokra az érdemekre, melyeket a 19. és 20. században a kat. sociális reformok elöharcosai kivívtak, arra a praktikus sociális munkára, melyeket a különböző kat. szervezetek produkáltak. Bardy értekezését ezzel fejezi be: „Mihelyt sikerült világosan, megdönthetetlenül bebizonyítani, hogy az Egyház ma is, küldetéséhez híven, változatlanul a sociális haladást, a sociális jólétet szolgálja, győzelmét biztosítottuk."

KÖNYVEK.

Trikál József: **Az új nemzedék lelkisége.** Szent István Társulat kiadása. 1936. Ára: 2 P.

Alig másfél évvel ezelőtt jelent meg Trikál: Uj élet a régi romjain cimü értékes munkája és most nyomon követte a továbbépités szolgálatában ez a könyve. Párbeszédes formában értekezik a régi és új bölcseletről, a test, lélek és szellem szerepéről az új bölcseletben és mindegyiket részletesen, társalgó modorban, de a mélységek eredőjébe szántva mutatja be olvasóinak. Hosszabb részt szentel az új magyar nemzedék problémáinak megvilágitására, amelynek jövőjében a vallás, erkölcs, művészet, és kultúra játsza a főszerepet... Melegen ajánljuk olvasóinknak.

Dr. P. Röss Bertalan O. M. Cap.: **Aviánói Márk** pápai követsége és a török félhold alkonya Magyarországon. Budapest, 1936. Ára: 2 P 80 fill.

Történelmünk legszomorubb korszaka a másfél évszázados török megszállás, amely egy ősi kultúrát semmisített meg és a magyar testvérek százezreit pusztitotta el. De élt az ősi vágy, hogy ez így nem maradhat és 150 év után is lehet és kell lenni feltámadásnak a rabságból. Ennek a szomoru, de a hősi kitartásnak legszebb korszakát, egy darab magyar történelmet mutat be a szerző Aviánói Márk szerepében. A könyv értékét emeli a sok forrásmunkának és gazdag történelmi irodalomnak a részletes bemutatása. Elegáns külsőben, szép illusztrációival még kedvesebb olvasmány lesz katolikus magyar közönségünk kezében.

Brentano—Kertész: **A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése** az Isten szolgálójának, Emmerich Anna Katalinnak látomásai szerint.

Szent István Társulat kiadása. 1936. Ára: füzve: 3 P 60 fill.

Emmerich Katalin látomásait sokan ismerik a német kiadásokból és most a magyar kiadás a legjobb szolgálatot teszi, amikor ezt a minden tekintetben értékes és rendkivüli könyvet hozzáférhetővé tette a nagyközönség számára. Nagyhétre kedves lelkiolvasmány lesz és Jézus szenvedésének története a legelénkebb vonásokban jelenik meg az elmélkedő lélek előtt.

ÁPRILIS

3. Pént. (Első péntek.) **Fájdalmas péntek.** Ezen a napon emlékezik meg az Egyház azokról a fájdalmas eseményekről, amelyek elviselésében a Boldogságos Szűz olyan hősiesen viselkedett.

5. Virágvasárnap. Jézus ünnepélyes bevonulása Jeruzsálembe. 9. Nagycsütörtök (Enyhitett böjti nap: délben és este szabad húst enni.) **Az Oltáriszentség alapításának napja. 10. Nagypéntek.** (Szigorú böjt: húsétel tilos. Reggel, délben, este szabad ugyan enni, de illő, hogy a szokottnál nagyobb önmegtagadást tartsunk. Azonban zsírral főzni szabad.) **Jézus kereszthalálának napja. 11. Nagyszombat.** (Délig szigorú böjt.) **Jézus sírban pihenésének napja.**

12. Husvétvasárnap. Jézus feltámadásának ünnepe. 13. Husvéthétfő. (Nem kötelező ünnep.)

19. Fehérvasárnap. 25. Szombat. Szt. Márk evangélista. Búzaszentelő.

26. Husvét u. 2. vasárnap. 29. Szerda. Szent József oltalmának ünnepe.

A nagyhét szertartásai.

Virágvasárnap.

A virágvasárnapi szertartások három részből állanak: A barkaszentelésből, a körmenetből és a nagymiséből.

1. A barkaszentelés a nagymise előtt van. Violaszinü palástban végzi a pap. Több könyörgést és szentirási szakaszt olvas fel, utána pedig szenteltvízzel hinti meg a barkákat és tömjénnel megfüstöli. Ezt követi a barkák kiosztása. A jelenlevő papságnak és a világi előkelőségeknek személyesen adja át a barkaágat a szentelő pap.

2. A barkák szentelését követi a körmenet. A nép, az énekesek, és a pap kivonulnak a templomból, kezükben a szentelt barkát tartva és énekelve megkerülik a templomot. A menet a templom főkapujához vonul vissza, amelyet időközben bezárnak. Megállnak a becsukott kapu előtt, amely a bűn által bezárt mennyországot jelképezi. A kar és a templom belsejében tartózkodó kántor fölváltva énekel. Az ének végeztével a pap háromszor megkopogtatja a kereszttel a templomajtót, mire az föltárul. Annak jelképe ez, hogy az eget Krisztus keresztje megnyitotta az emberiség számára. Végül a menet énekelve bevonul a templomba.

3. Következik az ünnepi szentmise. A rendestől eltérő szertartás, hogy **alatta éneklik Szt. Máté evangéliumából a passiót.**

Jeremiás siralmai.

Nagyszerdától kezdve a papi zso-

lozsmának első részét nyilvánosan végzi az Egyház. **Ezt a délutáni szertartást Jeremiás siralmainak nevezzük.** A zsolozsma főrészét ugyanis Jeremiás próféta iratainak az a része képezi, melyekben a pusztuló Jeruzsálem fölötti kesergését irta le.

Jelentős értelme van a szertartás külsőségeinek. Az oltár előtt közös tartón 15 gyertya áll. Minden zsoltár után eloltanak közülük egyet, az utolsót azonban égve hagyják és az oltár mögé viszik, honnét a szertartás után előhozzák. Az egymásután eloltott gyertyák a tanítványokat jelképezik, akik egymásután hagyták ott Jézust. Az égve maradó gyertya pedig az Üdvözítő szimboluma, kit a sír sem győzött le, mert élve tért vissza onnét. A gyertyatartó végén kereplővel vagy könyvekkel zajt csapnak. A természet viharának jelképe ez, amely Krisztus halálakor bekövetkezett.

Nagycsütörtök.

A szentmisében van Gloria, melynek intonálására megszólalnak a harangok és a templom csengői, valamint az orgona is. A harangok azután elnémulnak egészen a nagyszombati mise Glóriájáig és helyüket a kereplő foglalja el. Ez a gyász és megilletődés jele.

A püspöki székesegyházakban e napon szentelik a betegek olaját, a krizmát és a keresztelendők olaját.

A szentmise után a püspök megmossa 13 szegénynek a lábát, mint ahogy az Üdvözítő tette az utolsó vacsora után apostolaival.

Legvégül van az oltárfosztás. Eltávolitják az oltárok ékességeit, megemlékezvén róla, hogy Jézust is megfosztották ruháitól.

Nagypéntek.

A nagypéntek Jézus halálának szomorú napja. Bár e napon váltotta meg Jézus az emberiséget, e nap mégsem ünnep az egyházban. Azon a napon, amikor Jézus borzalmas módon szenvedett, amikor Szűz Mária, az apastolok, az első hivek mind szomorkodtak, kegyetlenség lenne, ha az Egyház ekkor örömünnepet ülne mint a prot. teszik. A megváltás felett az Egyház akkor örvendezik, amikor Jézus is, Szűz Mária is, apostolok is örvendeztek — husvét napján.

A nagypéntek szertartásainak eredete a régi jeruzsálemi zarándokok szokásaira vezethető vissza. Mikor a zarándokok a Kálvária lábához érkeztek, *földre borulva* csókolták a földet, melyen az Üdvözítő szenvedett. Majd egy odavaló ember vezetésével megnézték *Jézus kinszenvedéseinek* helyeit. Ott, ahol a kereszt állott egykor; ahol az Ur Jézus meghalt minden emberért, imára kulcsolták kezüket és *imádkoztak minden emberért:* az egyházért, a papokért, a tengeren-járókért, (kiknek veszedelmeit ők is átélték útjukon), a foglyokért, a pogányokért, zsidókért stb. Most még csak egyet kivántak látni: a keresztfát. A kereszt már nem állott kinnt a Kálvárián, hanem templomban gondosan becsomagolva őrizték. Miután a pap kibontotta lepleiből és felmutatta a *keresztet* melyen a „Világ Üdvözítője függött, a hívek áhitattal szemlélték és csókolták meg ezt.

A nagypénteki istentisztelet ma is e mozzanatokból áll: 1. Leborulás; 2. Jézus szenvedésének felolvasása; 3. Imák az összes emberekért, 4. Keresztleplezés; 5. Csonka-mise.

1. **Leborulás:** a pap néma csendben megy ki a díszeitől megfosztott oltárhoz s ott pár pillanatig földre borulva imádkozik. Az Isten irgalmáról (Azeás 6) és a húsvéti bárányról (Mózes II. K. 12.) szóló szakasz felolvasa után következik.

2. **Jézus szenvedése** történetének felolvasása. (Szt János 18—19. fejezet.) E szavaknál: s lehajtva fejét, kiadá lelkét, a pap térdreborul és csendben imádkozik.

Passiót követik az összes emberekért szóló

3. **Imák.** Az egyes imák előtt a szokásos felszólításhoz: Oremus = hozzáfüzi a pap: Flectanus genua = hajtsunk térdet, mire a kórus felel: levate = keljetek fel. A térhajtás csupán a zsidókért mondott ima előtt marad el, mert a zsidók gúnyból hajtottak térdet Jézus előtt.

4. **Hódolat a kereszt előtt.** A pap az oltár legutolsó lépcsőjénél állva lefejti a leplet a keresztről, miközben énekli:

Ecce lignum crucis in quo solus mundi pependit = Ime a kereszt fája, amelyen a világ Üdvözítője függött. A kar válasza: Venite, adoremus = jöjjetek, hódoljunk előtte. Ugyanezt ismétli a pap még két ízben, de egy-egy lépcsővel feljebb s emeltebb hangon. Majd az oltár elé fekteti a keresztet s megcsókolja a sebek helyeit. A hívek nehogy az istentisztelet sokáig tartson, délután hódolnak a kereszt előtt. Kereszt tisztelete alatt a kar énekel.

5. **Áldozás.** Nagypénteken szentmise nincs, mivel e napon maga Krisztus mutatta be a kereszt áldozatot. A pap a mellékoltártól ünnepi körmenetben áthozott Oltáriszentséggel csak megáldozik. A miatyánk — Pater noster — elmondása után felmutatja ugyan imádásra az Oltáriszentséget, de utána mindjárt magához is veszi.

Nagyszombat

E napon a következők a szertartások:

1. Tűzszentelés. Nagypénteken kioltották a templom minden világosságát, ma pedig tüzet szentel az Egyház, amellyel újra meggyújtják az örök-lámpást és a hármas gyertyát.

2. Husvéti gyertyaszentelés. A husvéti gyertya a föltámadt Krisztusnak jelképe. Üdvözítőnk öt szentsebének emlékére öt aranyozott tömjéncsomót tűznek oldalára. E gyertyának szentelése az Exultet éneklése közben történik.

3. Tizenkét profécia olvasása. Krisztus halálára vonatkozó jövendölések olvasásának régen az volt a célja, hogy a keresztelendők tudják meg, hogy mit tett Isten az ő üdvökért.

4. Keresztvízszentelés. Nagyszombaton és pünkösd szombatján keresztelték az első századokban a felnőtteket és a keresztvízszentelés ennek maradványa.

5. Mindenszentek litániája. A keresztvízszenteléstől az oltárhoz érve a pap arcraborul, a hívek pedig térdenállva elmondják a Mindenszentek litániáját.

6. Szentmise. A Mindenszentek litániájának elvégzése után az ünnepélyes szentmise fejezi be a nagyszombati délelőtti szertartásokat.

7. Feltámadási körmenet. Nagyszombaton este a feltámadási körmenetet tartja az Egyház. Régente husvét hajnalán ment ez végbe, de gyakorlati szempontokból és a visszaélések meggátlása miatt az előző estére tették át.

Rovatvezető: T. E.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Ápr. 2. A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor szentséges votivmise. **Ápr. 3.** Fájdalmas és első péntek. 7 órakor a Corpus Christi-kápolnában énekes szentmise szentségkitétellel. D. u. 5 órakor szivőrségi ájtatosság. **Ápr. 5.** Virágvasárnap. 8 órakor barkaszentelést végez a megyésfőpásztor, utána körmenet és ünnepélyes szentmise passióval. **Első vasárnap is.** A Corpus Christi-kápolnában egésznapos szentségimádás. **Ápr. 7. 8.** Nagykedd és Nagyszerda. 9 órakor a Mór-kápolnában szentmise passióval. **Ápr. 8. 9. 10.** Délután ¾ órakor gyászzsolozsma. **Ápr. 9.** Nagycsütörtök. 8 órakor püspöki szentmise, alatta olajszentelés, majd vecsernye, oltárfosztás és a lábmosás szertartása. **Ápr. 10.** Nagypéntek. A szertartásokat 8 órakor a megyéspüspök végzi. A csonkamise után az altemplomban szentbeszéd. D. u. ½3 órakor a papság körmenetileg látogatja meg a város templomainak szentsírjait. **Ápr. 11.** Nagyszombat. A szertartások 8 órakor kezdődnek. D. u. 6 órakor feltámadási körmenet. **Ápr. 12.** Húsvétvasárnap. A 9 órai szentmisét a megyésfőpásztor végzi, alatta ugyancsak ő tart szentbeszédet. **Ápr. 13.** Húsvéthétfő. Egész nap ünnepi rend. **Ápr. 17.** A keresztrefeszített Üdvözítő Társulat ájtatossága d. u. 5 órakor a Corpus Christi-kápolnában. **Ápr. 25.** Búzaszentelési körmenet indul a székesegyházból az Ágoston-téri plébániatemplomba 8 órakor. **Ápr. 26.** A Xavér-templomba 8 órakor körmenet indul. Utána a székesegyházban ünnepélyes szentmise. **Ápr. 29.** Szent József oltalma. 9 órakor szentmise a Mór-kápolnában.

Belváros.

Szentmisék a temetői templomban. — A központi temető Sz. Mihály templomában a temetőben nyugvó összes elhuny-

takért a szentmise április 6.-án, hétfőn reggel 9 órakor lesz. Szentmisék lesznek még április 16.-án és 29.-én ugyancsak reggel 9 órakor.

Keresztuti ájtatosság a Kálvárián. — Fájdalmas pénteken, április 3.-án, virágvasárnap, ápr. 5-én és nagypénteken. Ápr. 10-én, délután 4 órakor a Kálvárián keresztúti ájtatosság lesz. — Nagypénteken a keresztuti ájtatosság elvégzése után szentbeszéd lesz, amelyet Szakály István káplán tart.

Nagyheti szertartások. Virágvasárnap d. e. háromnegyed 10 órakor barkaszentelés, passio és szentmise, nagycsütörtökön d. e. 9. ó. szentmise, oltárfosztás, nagypénteken d. e. 9 ó. csonkamise, nagyszombat reggel 8 ó. tűz-, húsvéti gyertya- és keresztkut szentelés, 9 ó. szentmise, d. u. 5 órakor feltámadási körmenet. — Husvét vasárnap reggel a 6 ó. szentmise után ételek megáldása.

Májusi áldások. A régi tradicióhoz híven április 30.-ától május hónapban minden nap este fél 7 órakor a Boldogságos Szűz tiszteletére litánia lesz, szombaton, vasár- és ünnepnap szentbeszéddel.

Az Irgalmasrend templomában

a nagyheti szertartások sorrendje a következő: **Nagycsütörtökön** az ünnepélyes szentmise reggel 7 órakor kezdődik. Szentmise alatt közös áldozás, mise után oltárfosztás. **Nagypénteken** a szertartások reggel 8 órakor kezdődnek. Szentségbetétel este 7 órakor. **Nagyszombaton** a szertartás reggel 7 órakor kezdődik, délután 5 órakor feltámadás, csak a templomban. A húsvéti ünnepek alatt a háromnapos **szentségimádás** napirendje a következő: Húsvét vasárnapján és húsvét hétfőn: Reggel 6 órakor énekes szentmise, Szentségkitétellel, áldozás után hús és más ételnemüek megáldása. 8 órakor ünnepélyes nagymise, 9 órakor orgonás szentmise, ¾10 órakor a Nemzeti Hadsereg miséje. Délután ½5 órakor litánia, Szentségbetétellel. Kedden: Reggel 6 órakor énekes szentmise, Szentségkitétellel. 8 és 9 órakor orgonás szentmise. 10 órakor ünnepélyes szentmise. Délután ½5 órakor szentbeszéd, utána litánia, majd alkalmas időben körmenet a Széchenyi-téren, a Szentháromság szobrot megkerülve az Oltáriszentséggel. A rendház perjele kéri az ájtatos társulatokat és egyesületeket, hogy a szentségimádási körmeneten szíveskedjenek lámpáikkal minél nagyobb számban megjelenni és testületileg résztvenni.

Budai külváros.

Április 3-án, pénteken, 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **Április 5-én,** vasárnap, pálmaszentelés 10 órakor. **Nagycsütörtökön** és **nagypénteken** 8 órakor kezdődik az istentisztelet. Nagypénteken este 6 órakor szent beszéd és ájtatosság. **Nagyszombaton,** reggel ¾7 órakor tűz- és vízszentelés, este 5 órakor feltámadási körmenet. **Nagyszombaton,** mikor az Ur Jézus magára marad a szent sírban, a hívek szíveskedjenek ½ órai imádást vállalni és azt előjegyeztetni a sekrestyében. A sekrestyében kitett íven a nagyhét előtti héten írjuk fel pontos címmel azon gyengélkedők nevét, kik húsvéti kötelességüknek otthon tesznek eleget. — **A nagypénteki** szentbeszéd alatt ne járkáljunk a szent sírhoz, ne zavarjuk a szent beszédet. **Húsvét másodnapján** van a temető-kápolna búcsúja. Istentisztelet ¼9 órakor. **Április 25-én,** szombaton 8 órakor indul a búzaszentelő körmenet a mi templomunkba. **Április 25-én,** szombaton 6 órakor újhold szent mise a Havikápolnában. **Nagycsütörtökön,** 2 órakor kérjük a szent sír feldíszítésére felajánlott virágokat.

A Mindenszentek templomában

Virágvasárnap d. e. ½9 órakor barkaszentelés, a szentmise alatt Máté evangelista passióját adják elő az énekkar tagjai. **Nagycsütörtökön** ¼8 órakor szentmise. **Nagypénteken** ½8 órakor szentmise alatt a passió. **Nagyszombaton** reggel ½7 órakor tűzszentelés és szentmise. d. u. 4 órakor feltámadási körmenet. Nagyszombaton este 7 órakor és Husvétvasárnap reggel 7 órakor lesz a húsfélék és husvéti kalács megáldása. Husvétnapján és másodnapján ünnepi sorrend.

Szigeti külváros.

Április 3-án Fájdalmas Szűz ünnepén első péntek 6 és 8 órai misék alatt szentségimádás, előtte csütörtökön délután gyóntatás. **Április 5-én,** Virágvasárnap, körmenet, passio olvasás magyar nyelven. barkaszentelés a 8 órai mise alatt majd **A nagyheti istentiszteletek sorrendje:** Nagyhétfőn a plébánia területén lakó betegek gyóntatása és húsvéti áldozása. A lamentáció nagyszerdán, nagycsütörtökön, nagypénteken d. u. 4 órakor kezdődnek. Nagycsütörtökön csak egy szentmise lesz d. e. 8 órakor, mely alatt a hívek és a papság közösen áldoznak meg. **Nagypénteken** nincsen se gyóntatás, se áldozás — (csak a nagy betegeknek) —, d. e. 8 órakor szertartások és imák, passio, keresztteleplezés és csonkamise, utána szentbeszéd. A szentség betétele este 8 órakor. **Nagyszombaton** reggel 7 órakor szentségkitétel. Utána tüzszentelés, húsvéti gyertya megszentelése. Próféciák olvasása,

utána keresztkút szentelés és szentmise. Délben a böjti tilalom megszünik. D. u. 4 órakor feltámadási körmenet a Várady, Rákóczi és Ferenciek-utcáján keresztül. **Húsvét vasárnapján** reggel 6 órakor lesz a húsfélék és a húsvéti kalács megáldása. 8 órakor ünnepélyes szentmise szentbeszéddel. **Húsvét hétfőn** ünnepi sorrend. **Április 16-án** szent Ferenc megemlékezésének napján a rendi tagok fogadalom ujitása a 6 órai szentmise alatt. **19-én** a Makárutcai elemiiskolások Szivgárdistáinak ünnepélyes felvétele lesz ünnepéllyel egybekapcsolva. **Húsvét első és második napján** a III. Rend otthonában a Szenáfi Kollégium növendékei előadják A gyónás titok áldozata c. megható drámát. A Ferences III. Rend a Katolikus Akció Kulturális Szakosztályának kérelmére könyvtárát a szigeti külvárosi hívek részére közkinccsé óhajtja bocsátani olyformán, hogy évi 1 P tagdíj fejében szabadon használhassák a több mint 2000 kötetes választékos tartalmú könyveket. Bővebb felvilágositást nyerhetnek a III. Rend otthonában a könyvtári órák alatt minden vasárnap d. e. 10—12 óráig.

várváros

Ápr. 3. Első péntek. Szüz Mária hét fájdalmának egyházi ünnepe. ½8 órakor énekes szentmise, szentségkitétellel. **Ápr. 5. Virágvasárnap.** 10 órakor barkaszentelés, utána körmenet, ennek végeztével énekes szentmise Passio énekléssel. **Ápr. 9. Nagycsütörtök.** Csak egy szentmise lesz, mely 9 órakor kezdődik. **Ápr. 10. Nagypéntek.** A csonkamise és egyéb szertartások 9 órakor kezdődnek és szentbeszéddel végződnek. Este ½6 órakor keresztúti ájtatosság. **Ápr. 11. Nagyszombat.** Reggel 7 órakor tüz-, húsvéti gyertya-, viz- és keresztelővíz szentelés, ezek végeztével (körülbelül ½9 órakor) énekes szentmise. Este 6 órakor feltámadási szertartás és körmenet. **Ápr. 12. Husvétvasárnap.** Reggel 7 órakor hús és egyéb élelmiszerek szentelése. Szentmisék, mint más vasár- és ünnepnapokon, ¼8, 8 és 10 órakor. **Ápr. 13. Húsvéthétfő.** Szentmisék ¼8, 8 és 10 órakor. **Ápr. 24.** Szent György vértanú napja. Előtte való estétől az esti harangozás 8 órakor lesz, Szent Mihály napig. **Ápr. 29.** Szent József ünnepélyének napja. Templomunk búcsúnapja, vagyis akik e napon a szentségekhez járulnak, és templomunkat meglátogatják, a szokásos feltételek mellett teljes búcsút nyerhetnek. ½8 órakor énekes szentmise lesz szentségkitétellel. A templombúcsút ünnepélyesen a következő vasárnapon, vagyis **május 3-án tartjuk.**

Lelkigyakorlatos szentbeszédek lesznek templomunkban április 3, 4 és 5.-én, és pedig 4 órakor a nők, ½8 órakor pedig férfiak részére. A szentbeszédeket Czár Gáspár hitoktató tartja.

A bérmálás elhalasztása. Megyésfőpásztorunk a gyárvárosi templomban a bérmálást eredetileg április 26-ra tűzte ki, azonban azt a plébános szentföldi útja miatt egy újabb rendelkezéssel június 14-re halasztotta el.

Farsangi teaestélyeink tiszta jövedelme 420 P volt, mely részben még a főoltár, részben az ezen évben elkészítendő templomi szószék javára szolgál.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Az országos központ most készit egy németnyelvű röpiratot a Katolikus Akcióról. Sajnos anyagiak miatt nem tudja az összes kiadványokat német nyelven megjelentetni. Arra is gondol az országos központ, hogy Pfarrbóte c. németnyelvü lapban közölné le a szükséges tudnivalókat, amely lap az egyházmegyében eléggé közkedvelt.

Többeknek. Vetített képes előadásokhoz diapozitivek és filmsorozatok kikölcsönözhetők a „Kive"-nél (Budapest, VIII., Horánszky-u.) és az „Urániá"-nál (Budapest, V., József-tér II.).

Felhívjuk a figyelmet a Kat. Háziasszonyok Orsz. Szövetségének n ő v é d ő i n t é z m é n y e i r e, amelyek főleg a városokba kerülő falusi cseléd-leányok erkölcsi és szociális védelmét szolgálják. — A Budapestre érkező nők keressék fel a pályaudvarokon található fehér-sárga karszalagos vasúti missziós megbizottakat, akik tanácsokkal látják el őket s a fővárosban működő elhelyezők révén védelmet, hajlékot nyújtanak nekik s elhelyezésükről is gondoskodnak. A szövetség címe: Bpest, VIII., Mária-u. 7. sz.

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész ***Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.***

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patroncsere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

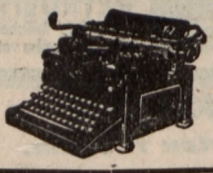
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hofimann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ

Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Uri-divat

Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

Női-divat

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚLI PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT

TUDJA ÖN HOGY
ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.
1 drb. 18x24-es nagyitás csak 2 pengő
3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal
üveges és képkeretező
PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8
Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS HOFFMANN BLONDELKERETEKBEN

Vásároljon fűszer- és csemege árukat
Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.
SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörkölt kávéja
KLOBUCSÁR
naponta friss

Apáca-u. 2. Kézimunka-Otthon Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható
Köves Gusztáv
fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.
TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL BAZÁR

Elsőáldozási emlékképek és bérmálásra alkalmas emléktárgyak nagy választékban olcsó árban kaphatók.

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31—99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálást (Dauer), **festést garantáltan és olcsón végez**
JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok**

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**

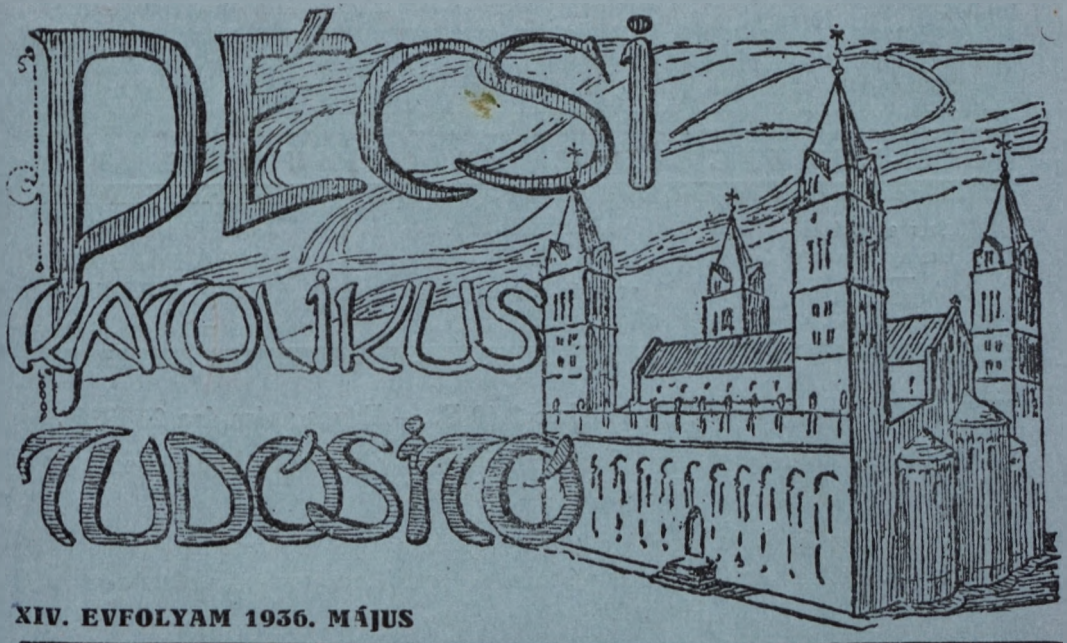
„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. MÁJUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

A Megyés Főpásztor jubileuma. Sipos István. — *A Katolikus Akció gyermeknapja.* — *Györkös József emlékezete.* M. F. — *A Missa Sollemnis Pécsett.* — *Válasz dr. Seprő Ferenc úrnak.* — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — *Fényszóró.* — HIREK. — KÜLFÖLD. — KÖNYVEK. — *Május liturgikus eseményei.* — Pécsi egyházközségek hírei.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség: Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/2.
Kiadóhivatal: Pécs, Inczédy Dénes-utca 9/1.

FŐSZERKESZTŐ: HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ: GERGYE GYŐZŐ dr.

Kiadóhivatal vezetői: VARGA NÁNDOR, WOLF JÓZSEF

Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Nincsen gondja egész éven át | Szent István Társulatnál | Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és áhítatossági könyvek. Kegytárgyak.

Arany töltőtollak már 4 pengőtől!

Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kapható.

Utazási cikkek. bőrönd- és bőrdiszmüáruk, retikülök, irattáskák, női-övek, hátizsákok, kutyafelszerelések minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban Pécs, Király-utca 42. szám. — Lyceum-épület. — **Schneider József** bőröndösnél szerezhetők be.

Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcsón kaphatók.

Képkeretezést olcsón vállalok!

E lapra hivatkozók 10 százalék árengedményben részesülnek!

Mihalik Péter képkeretező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. május 5. szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

VIRÁG FERENC
MEGYÉSPÜSPÖK

10 ÉVE
ÁLL A PÉCSI EGYHÁZMEGYE ÉLÉN

1926-1936.

Mindannyian emlékszünk a tíz év előtti május hatodikára.

Májusi napfény áradt szét a székesegyházban. Ragyogtak az arany gloriolás képek, ragyogtak az aranyos díszítések, bronzveretek, és sokszínű márványok. A püspöki trónuson a pápai nuncius foglalt helyet, az oltárnál Zichy Gyula gr. kalocsai érsek mondta a sz. misét két más püspök segédletével. Az oltár előtt pedig Virág Ferenc térdel, az új pécsi püspök, akit most szentelnek püspökké. Közülünk való, mindannyiunk által örömmel fogadott püspök került az élünkre.

Azóta tíz év múlt el. Tíz éve főpásztora Virág Ferenc sz. Mór egyházmegyéjének. Tíz éve utóda sok nagy püspöknek. És sz. Mór szellemében vezette egyházmegyéjét. A nagy elődök nagyvonalúságával kormányozta híveit.

A lelkipásztorkodásból emelte fel a Szentlélek Úristen főpásztorrá. Lelkipásztor, az egész egyházmegye főlelkipásztora maradt a püspöki székben is. A lelkipásztori búzgóság sarkalta annak a sok templomnak létesítésére, mely az elmúlt tíz év alatt épült az egyházmegyében, annak a sok új lelkipásztori állásnak szervezésére, melyek szerte az egyházmegyében mostanában keletkeztek. És mennyivel több volna a templom, az iskola, az új plébániák és káplánságok száma, ha annyit alkothatott volna, amennyit a lelkipásztori szükségletek felismerésében annyira gyakorlott szeme jónak és kívánatosnak lát.

A lelkipásztori búzgóság készteti, hogy az őtet keresők bármikor és könnyen megközelíthessék, hogy nevezetesebb alkalmakkor fáradságot és időt nem kímélve kiszálljon egyházmegyéje legtávolabbi zugába is. A lelkipásztorkodás korszerűvé tételére és irányítására székvárosa plébánosaival gyűléseket tart, az Actio Catholicát hatalmas lendületbe hozza, a jövő hónapban egyházmegyei zsinatot tart, a lelkipásztorkodásban kiérdemesült papjai számára a monumentális és nevét a nagy alkotó püspökök között megörökítő Papi Otthonban megfelelő tartózkodási helyet teremt, a gyakorlati lelkipásztori szempontokat sürgeti a jövő papságának képzésében.

Valóban sok oldalú és bő termést igérő főpásztori tevékenység. Nem kerüli el figyelmét az egyházi éneknek jelentősége az istentiszteletben és ennek révén a lelkipásztorkodásban s ezért az énekiskolát nagyszabású építkezéssel bővíti és továbbfejleszti. A lelkipásztorkodásban annyi segítséget nyújtó szerzeteseket és szerzetesnőket az egyházmegye számos helyén letelepíti, az egyházközségi nővérek modern intézményét támogatja és terjeszti, az egyesületek működését szemmel tartja és gyűléseiken, ünnepélyeiken való megjelenésével búzdítja.

Mindezek mellett jut ideje a vármegye és Pécs városa életében való részvételre s gazdaságának rendbehozatalára és mintagazdasággá való fejlesztésére.

Az egész egyházmegye örvendező lélekkel jubilál s kéri az Úr Jézust, a jó pásztort, hogy püspökét még sokáig tartsa meg ép erőben és minden tervét és munkáját áldásával és kegyelmével kísérje.

Sípos István.

MÁJUS 24. A GYERMEKÉ!

Az Actio Catholica országos elnöksége az 1935/36. évre „Krisztus és a gyermek" gondolatot vette fel programmjába és az őszi katolikus nagygyülés is ennek jegyében zajlott le. Az országos központi megmozdulást az egyházmegyék mindenütt átvették és még a tanév folyamán az egyes városokban, falvakban nagy gyermek-felajánlási ünnepségeket rendeznek. A pécsi egyházmegye is belekapcsolódik ebbe a hatalmas megmozdulásba és *f. évi máj. 24-én, vasárnap d. u. 5 órakor a székesegyház előtti téren* impozáns gyermek-felajánlási ünnepséget rendez az eucharisztikus Úr Jézusnak. A felajánlási ünnepséget 3 napos bevezető ájtatosság előzi meg, amelyet minden pécsi plébániában a délutáni órákban tartanak a szülők részére. *Az ájtatosságok célja a gyermekek nagy értékére rámutatni és lelküket a szülők révén minél közelebb juttatni az Úr Jézushoz.* A szülők gondolkodása, vallási felfogása, erkölcsi meggyőződése mindig döntő szerepet játszik a gyermekek nevelésében, akiknek nemcsak a testi egészségére, de elsősorban lelkük örök üdvösségére gondolnak és azért hoznak meg minden áldozatot.

A gyermek-felajánlási ünnepségen résztvesz Pécs város összes elemi- és középiskolájának mindkét nembeli tanulója és előreláthatólag közel 8.000 gyermek és ifjú hatalmas tömege fog majd tanuvallomást tenni Krisztusba vetett hitéről, az örök ideálokért lelkesedő felfogásáról. A gyönyörű ünnepséget harangzúgás vezeti be, mialatt a különböző iskolák növendékei felvonulnak és elhelyezkednek a székesegyház előtti téren és kezdetét veszi az ájtatosság.

Először *Virág* Ferenc megyéspüspök fog főpásztori szózatot intézni az ifjúsághoz, utána pedig kihozzák a székesegyház bejárata előtt felállított oltárra a legméltóságosabb Oltáriszentséget és a „Tantum ergo" közös eléneklése után az ifjúság elmondja felajánló imádságát. Az imádság szóló részletét egy kisfiú mondja, míg a közös részt valamennyien imádkozzák. A felajánló imádság után ismét áldás lesz az Oltáriszentséggel, majd pedig egy Jézus Szíve éneket fognak elénekelni. Ezzel az ünnepség befejeződik és az ifjúság rendben elvonul a térről.

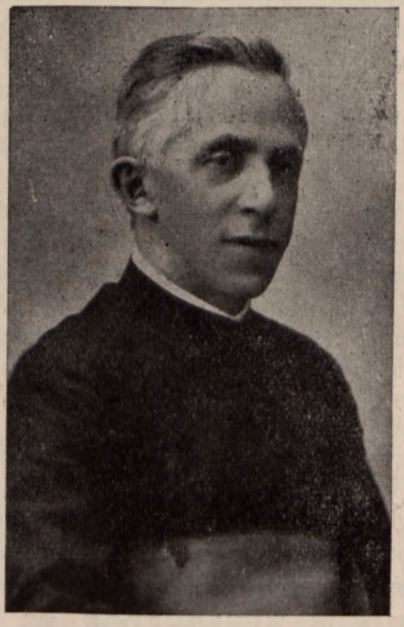
Az ünnepségen maguk a szülők is résztvesznek, de ők a tér alsó részén helyezkednek el.

Egyébként a felajánlási ünnepség részletes programmját még külön ismertetni fogjuk a templomok bejáratánál kifüggesztett plakátokon.

PÉCSI KATOLIKUS KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK névsorát szakmák szerint állandóan hozni akarjuk lapunkban és mindenképen reklámozni fogjuk őket. A Tudósító anyagi helyzete azonban nem engedi meg, hogy ezt díjmentesen megtehessük, azért csak a költségek megtérítéséért — tíz számban való megjelenésért — évi négy pengőt kérünk egy-egy személytől, amely összeg részletekben is fizethető. Jelentkezéseket felvesz a Tudósító hirdetésgyüjtője: Hirling Géza ny. Máv. előljáró, Széchenyi-tér 12. sz. alatt. Hirdetőinket természetesen ezentúl is díjmentesen tesszük be a névsorba.

GYÖRKÖS JÓZSEF

Olyan hihetetlen és valószerűtlen. Egy hónappal ezelőtt még ő irányította a Tudósító szerkesztését; maga is írt, rendelkezett, buzdított, lelkesített és most már csak emlékezünk róla, aki köztünk élt és akit szerettünk, de aki eltávozott tőlünk örökre. Ha valamikor, hát akkor a sír tátongó nyilása előtt érzi és tudja az ember, hogy a halállal nincs vége mindennek. Kell lenni egy örökkévalóságnak, ahol a nyugtalan emberi szív boldogságra talál, ahol a kutató emberi elme betelik a végtelen Igazság szemléletével, ahol minden kérdésre feleletet kap és elveszi önfeláldozó élete jutalmát.

Györkös József apát, igazgató halála mélységes gyászba borította mindazokat, akik szeretettel és hűséggel ragaszkodtak nemes szívéhez, de éppen fölemelően szép halálában láttuk a nagy igazság ragyogását: Qualis vita, talis mors, amilyen az élet, olyan a halál. Élete a Krisztus Szíve szerinti pap földi zarándoklása volt. Mintha érezte volna, hogy állandóan nagy adósságot törleszt, amikor visszavonhatatlanul feláldozza magát az oltáron, hiszen már apostoli életének kezdetén az isteni jóság és kegyelem megnyilatkozásaival találkozott, midőn súlyos betegségéből kigyógyulva elérhette szíve vágyát és óhaját: pappá szentelték. A gyönge testben azonban hatalmas lélek lakozott. Nem ismerte a nyugalom és tétlenség óráit. Rajongója volt a hivatásának és fanatikusa a munkának. Papi lelkülete hevítette a kötelességteljesítés hősies áldozataira. Áldozott anyagiakban és erkölcsiekben, csakhogy lássa a krisztusi eszmék diadalát.

Fiatalos lélekkel, törhetetlen ideálizmussal a nagy pedagógusok közé emelkedett föl. Tanult, írt, kutatott; nagy szívjóságával olvasni tudott az emberi lelkekben. Bámulatos tapintattal oktatta és nevelte a rábízott leányifjúságot és amikor értelmi világukat gazdagította ismereteivel, ugyanakkor a szívüket is nemesítette és a komoly vallásos élet ösvényein biztos kézzel vezette növendékeit. Mindig a többet, jobbat, a szentebbet kereste. Élete nyitott könyv volt tanártársai és növendékei előtt. Mindenkinek csak adni akart abból az értékes kincstárból, amit évek

hosszú során hangyaszorgalommal gyűjtött a tudás és jóság birodalmában. Ezért szerették tanártársai és növendékei, ezért féltek az elvesztésétől, ezért imádkoztak könnyes szemekkel az életéért és ezért siratták meg zokogva elhunytát.

Igaz barát volt, aki hűségesen ápolta a barátság megszentelt érzelmeit. Értékelte másokban a jót és elismerte az érdemet, ha mindjárt a tuloldalon is tapasztalta azt. Szerette a jó baráti, paptestvéri kört és akik megfordultak társaságában, a megértő és igazságszerető férfi vonásait leshették el szavaiból és viselkedéséből. Még a szótlanságában is volt valami tiszteletreméltó. Mindenki tudta, hogy hosszú évek óta súlyos betegség csiráit hordozza magában és az élet inkább a borús, mint napsugaras színeiben mutatkozott be számára. Nagy akaraterővel uralkodott betegségén és hányszor mutatott barátságos, kedélyes arcot, amikor a fogait kellett összeszorítani a fájdalomtól.

Györkös József a pécsegyházmegyei Katolikus Akció megalapítója és életrekeltője volt. Alig három évig állt az akció élén mint egyházmegyei igazgató, de csak az látja, mit dolgozott, aki betekinthet abba a hatalmas ügykezelésbe, propagandamunkába, előadás és cikksorozatba, amit ezalatt a pár év alatt végzett. Egy új eszmét, munkakört, hatalmas célkitűzést kellett ismertté, sőt kedveltté tenni az egyházmegyei papság és a világi katolikus hívők előtt, ami valóban egész, intranzigens, lelkes vezetőt és irányítót követelt. Ez volt Györkös József. A pécsegyházmegyei A. C. munkája és szervezete az elsők között áll az országban és neki köszönhető egyedül, hogy az utódok már jól kitaposott utakon haladhatnak és a jól végzett alapozó munkában már sikereket is könyvelhetnek el.

A Pécsi Katolikus Tudósító szerkesztőjét gyászolja Györkös József halálában. A tollnak is mestere volt és kicsiszolt mondatai, logikus írásai, pompás okfejtései valósággal predesztinálták a szerkesztői tisztségre. Egy új írógárdát szervezett maga köré és a havonkint tartott szerkesztői megbeszélések sok-sok érdekes és értékes gondolatot termeltek ki a legközelebbi példány számára. Ennek az eszmecserének Ő volt a lelke, irányítója, az összetartás finomkezü ápolója.

1936. április 3-án, Fájdalmas pénteken megszünt a nemes papi szív dobogni, — a kutató szemek fénye kihunyt, a fáradt kezek örökre megpihentek és a mindig tanító ajkak némán lezárultak. Györkös József legszebb férfikorában, 51 évvel megjelent Teremtője előtt, hogy számot adjon sáfárkodásáról. Nem félt a haláltól. Szinte mosolyogva köszöntötte. Készen volt és csak azt hangoztatta, hogy jó papként akar meghalni. Utolsó szavai: Jézusom szeretlek!

Könnyes szemekkel, az emlékezés és a közeli elmulás fölött érzett mélységes fájdalommal gondolunk Györkös József igazgatóra és csak egyért imádkozunk, hogy az igazságos Bíró jó harcosának adja meg az igazak koronáját.

R. i. P.! *M. F.*

Adjunk kiolvasott lapokat és folyóiratokat a SZENT ANTAL BAZÁRnak! A Katolikus Akció falusi vezetői ugyanott kaphatnak anyagot a sajtópropagandához.

Szerezzünk új előfizetőket a Tudósítónak!

A „MISSA SOLLEMNIS" pécsi szabadtéri előadása: junius 10-től 14-ig mindennap esténkint.

ÖRÖMMEL JELENTJÜK,

hogy a MISSA SOLLEMNIS pécsi előadása biztosítva van. *Hálával tartozunk* a város vezetőségének, hogy ennek a nagyszabású katolikus darabnak az előadását magára vállalta, — a város idegenforgalmi hivatalának, mely a mult tapasztalatai alapján a legügyesebb és legbuzgóbb propagandát végzi, — az énekeseknek és zenészeknek, akik nagy szorgalommal járnak a próbákra, — a szereplőknek, akik közreműködésüket megígérték — és nem utolsó helyen annak a húsz derék, gazdag pécsi polgárnak, akik az anyagi felelősség vállalásával is oda álltak a mozgalom mellé.

A fővárosi szereplőkkel a szerződéskötés már megtörtént. Készen áll a 3000 személyes tribün terve, melyet már május végén felállítanak, hogy a próbák nyugodt menetét semmi se zavarja. A vendégek elszállásolásáról gondoskodás történik. **Már most jelentsék be az idegenforgalmi hivatalban, akiknek ezekre a napokra kiadó szobáik vannak.** A vasút utazási kedvezményt ad: az ünnepi hét folyamán bárhonnan **50%-os kedvezménnyel lehet Pécsre utazni.**

Mindezek után rajtunk, katolikusokon van a sor: gondoskodjunk róla, hogy mindenki résztvehessen a szentmisének ezen a nagyszerű misztériumjátékán, s így behatoljon és mélyebbre szálljon a szentmise titkaiba!

A plébános urak szervezzék meg a csoportokat! Ezekben a napokban okvetlenül hozzák be híveiket Pécsre! Pécs Város Idegenforgalmi Hivatala az utazási igazolványok és minden más tekintetében szívesen áll az érdeklődők rendelkezésére.

A karmelita apácák kérelme. A május 21-iki zárda szenteléssel kapcsolatban a karmelita apáca rend azzal a kérelemmel fordul a pécsi hívekhez, hogy amennyiben nélkülözhető bútordarabjaik (ágy, asztal, szék, fogas, mosdó, szenteltvíztartó, feszület stb.) vagy konyhaberendezési tárgyaik lennének, úgy szíveskedjenek azokat a zárda vendégszobájának, külső társalgójának, valamint a külső nővérek lakásának berendezésére átengedni. A legkisebb tárgyat is köszönettel fogadja a zárda elöljárósága s kéri, hogy az adományokat a zárda felszenteléséig a missziós nővérek Megye utca 18. sz. alatti házába szíveskedjenek eljuttatni. Kívánatra a tárgyakat készséggel el is hozatják. Telefon: 18—78.

Még meg sem száradt a diplomája, már kinevezték tanárnőnek, viszont alig kóstolt bele a tanításba, már is öngyilkos lett. Búcsúlevelében ezt írta: „Az élet legnagyobb ajándéka, hogy bármikor elvetheti magától az ember!" Ki ne ismerné fel azt, hogy a szerencsétlen tanárnő minő légkörben szívta a tudományt? Minő szerencsétlenek voltak azok a diáklányok, akiket ilyen hitnélküli lélek tanított, aki nem tudta megtanulni, hogy az élet az Isten tulajdona, tehát csak Ő veheti el. Amit a földön könyvből meg nem tanult, azt megtanulta a felhők fölött könyv nélkül, ahol tanárnő létére is nagyon-nagyon rossz osztályzatot kaphatott!

Válasz

vasárnapi és hétköznapi Seprő Ferenc dr. úrnak legutóbbi receptjére.

Kedves Doktor Ur!

Ugy látom orvossága elég egyszerű és hatásos anyagokból készült, mégis — tekintve a páciensek sokféleségét és nagy számát — kételkednem kell sikerében. Különösen szemet szúrt az egyik szer, mely Pécs katolikusainak kartotékolásából származik. Ilyen kartoték-rendszere minden pécsi plébániának van, de ez maga nem segített a betegségen — lévén ez a „rendszer" nagy rokonságban az anyakönyvvel, mert itt is szép sorjában megvannak a katolikusok, de ezek is többnyire csak „anyakönyviek".

Én inkább azt ajánlom, **szedje össze egy csoportba minden egyházközség vezetősége azokat a férfiakat, akik minden tekintetben kifogástalanok és akikre minden körülmények között lehet számítani.** Ezeket aztán képezze ki, kapcsolja még jobban az egyházhoz, de *támogassa is őket minden igaz ügyükben.* Hiszen ilyen szempontból mennyi lehetőség van az egyház kezében! Kár, hogy többnyire minden terv nélkül és igen sokszor érdemtelenekre pazarlódik.

Hasonló szempontok szerint kellene végig *„seprőzni"* minden katolikus egyesületet — elbocsátván belőlük az oda nem való tagokat. A megmaradtakat aztán rendes munkára fogni — és évenként és városonkint — egyszer-kétszer egy-egy nivós férfigyűlésre összehozni. *Merem állitani, hogy ezeknek egy kiáltása messzebb hallatszanék, mint sok ezrek lusta dörmögése és mormogása.*

Kedves Seprő dr. Úr ajánljuk ezt a receptet és várjuk ezt az orvosságot; többek között egy Önnek halk szavú páciense is:

Szemetes László.

Május végéig lehet a Máriacelli zarándoklatra jelentkezni. A pécsiek VII. máriacelli zarándoklata K e l e m e n Andor dr. apátplébános vezetésével június 29-én délben indul s Sopronon át aznap este érkezik Wiener-Neustadtba. Innen a zarándokok kényelmes autóbuszokon folytatják útjukat a Semmering festői vidékén keresztül s Mürzzuschlag, Mürzsteg, Todtes Weib érintésével jun. 30-án délben érkeznek Máriacellbe. Az elszállásolás Máriacellben a Feichtegger-féle elsőrendű „Weisser Ochs" szállodában történik. A bazilikába az ünnepélyes bevonulás még aznap este megtörténik s mind a négy nap alatt a zarándokoknak közös szentmiséjük lesz. A zarándokok kisebb csoportokban részletesen megtekintik a kegyhely világhírű kincstárát, a délutáni órákban pedig módjukban lesz a vidék szebbnél-szebb kiránduló-helyeit (Erlauf tó, Hubertus tó, Lunzer tó, Máriavízesés stb.) megtekinteni. A zarándokok négy napot töltenek Máriacellben s szombaton, jul. 4-én éjjel érkeznek vissza. A zarándoklat résztvevőinek sem útlevél, sem vízum nem szükséges. Részvételi díj a II. osztályon 90, a III. osztályon 70 pengő. Ebben az összegben a vasuti és autóbuszjegy Pécstől Pécsig, valamint a teljes ellátás és szállás díja is bennfoglaltatik. A II. osztály résztvevői Máriacellben egy, két és háromágyas, hideg-meleg vízzel ellátott szobákban lesznek elszállásolva s ellátásukhoz reggelire kávét vagy teát vajjal, délben levest, sültet körítéssel és tésztát, este pedig sültet körítéssel és tésztát kapnak. A III. osztályon levők elszállásolása 2—4 ágyas kényelmes szobákban történik, s ellátásuk ugyanaz, mint a II. osztályon, azzal a különbséggel, hogy a reggelit vaj, az ebédet és vacsorát pedig tészta nélkül szolgálják fel. Jelentkezni lehet május hó 25-ig 10 pengő lefizetésével a pécs-belvárosi plébánia hivatalban. A részvételi díj fele jun. 1-én, a hátralevő rész pedig jun. 20-ig befizetendő. Tekintettel arra, hogy az osztrák valuta megszervezése hosszabb időt igényel, valamint arra a körülményre, hogy az autóbuszokon a résztvevők száma korlátozva van, a vezetőség kéri a mielőbbi jelentkezést. Pécs, Belvárosi plébánia hivatal.

A MAGYAR SAJTÓ ÉS A NEMZET ÉRDEKEINEK A SZOLGALATA. Hubay Kálmán szerkesztő előadást tartott a Nemzetpolitikai Társaságban A sajtóreform cimmel. A többek között azt mondta, hogy „a háború előtt a sajtó egy igen jelentős része nem óhajtotta magáévá tenni a keresztény világnézet, a nemzeti gondolat, a valláserkölcs és biztonság szempontjait. Célbavett és kigúnyolt mindent, ami a történelmi magyarság szemében szent és érinthetetlen volt".

Ezért a megállapitásáért a baloldali sajtó megneheztelt az előadóra s a Magyar Hirlap, — mely nem akar hosszszabb vitába szállni vele — csak arra emlékezteti, hogy „a magyar sajtó pártkülönbség nélkül állt és áll a nemzet nagy érdekeinek szolgálatában, minden alkalommal, amikor a nemzet és az ország vitális érdekeiről van szó". Emlékeztetőül a kormányelnök nyilatkozatára hivatkozik, amelyet Rómából visszatérve tett a pályaudvaron a magyar sajtóról, amely „félretéve pártpolitikai állásfoglalását, csak a nagy magyar ügyet szolgálta". Már most, ha a miniszterelnök igy vélekedik — okoskodik a M. Hirlap — senkinek sem lehet tárgyi alapja arra, hogy a magyar sajtó hazafiságának megitélésében Gömbös Gyula miniszterelnökkel ellentétes álláspontra helyezkedjék".

*

BARMILY ÜGYESEN IGYEKSZIK még cikkének cimében is a liberális lap a miniszterelnök nyilatkozatát maga mellett kijátszani, mi mégis megkiséreljük egy kis „emlékeztetővel", igazolni az előadó állitásának igazságát. És pedig „tárgyi alapon", egész szigorúan saját magából vett idézetekkel igazoljuk, hogy a magyar sajtó „egy igen jelentős része", vezető helyen éppen a M. H., nem állt a nemzet nagy érdekeinek a szolgálatában — különösképen a multban. Mert elsősorban erről volt szó. S a nemzetellenes multját nem tudja fehérre mosni még ezer miniszterelnöki nyilatkozat sem s reméljük, nem is óhajtja. Hogy jelenleg keresztény nemzeti szempontból nem esik súlyosabb megitélés alá a pesti liberális sajtó viselkedése, annak nem meggyőződésbeli, hanem merőben taktikai okai vannak. Mihelyt kedvezőbb szelet kapna, rögtön kimutatná igazi mivoltát, belső meggyőződését, mint ahogy az októberi forradalom idején tette. Mert a lelkülete nem változott, csak a körülmények alkalmatlanok arra, hogy szive vágyait kiöntse . . .

A liberális lapok igen jól spekulálnak, amikor vakmerően a magyar társadalom bünös feledékenységére számitanak, amikor multjukat emlegetik. Ne bántsuk októbert, ne bántsuk a mult büneit, amikor itt van Kossuth Lajos, meg a liberálizmus! . . .

*

EMLÉKEZTETŐÜL: Ismeretes, hogy a kuruckodó „Magyar Hirlap" törvényes jogelődje a „Világ" cimü lap volt. S csak amikor a Világot egy kormányrendelet betiltotta (bizonyára a nemzet nagy érdekeinek a szolgálata miatt!) s megjelenését lehetetlenné tette, akkor vették meg a Magyar H. cimét, hogy a Világ régi irányát és szellemét új cim alatt folytassák. Ismeretes, hogy a Világ teljesen szabadkőmives alapitás volt. A Comenius páholy egymaga 25.000 koronával vett részt — 1909-ben — az alapitásban, s a Világ ügyét a Kelet cimü szabadkőmives lap „az egész magyar szabadkőmivesség becsületbeli ügyének" tartotta. A Demokrácia páholy titkári beszámolója szerint „. . . minden felveendő páholytag köteles előfizetni a lapra és ez, mint erkölcsi kötelesség úgy az előfizetésre, mint az előfizetők gyüjtésére fennáll a páholytagokra nézve is".

Hogy hogyan szolgálta az önérzetében vérig sértett M. H. jogelődje a Világ, a hazafiságot és keresztény világnézetet, azt saját szavaiból itélhetjük meg a legtárgyilagosabban. 1911. jan. 15-én irja Egy aggódó anyának: . . . . gyermekei nevelésében a lehetőség határai között tartson tőlük távol minden pozitiv és dogmatikus vallást.

S minthogy elmaradt törvényeink a vallásos nevelést az iskolában előírják, igyekezzék minden erővel az iskolai vallástanitás kártékony hatását okos házi neveléssel: a természettudományok és a humanus erkölcs tanitásával ellensúlyozni. Aki ma csakugyan becsületesen a vallási morál szerint akarna élni, az pár hét alatt vagy éhen halna, vagy bolondok házába, vagy börtönbe kerülne". Nyilván a haza érdekében irta a Világ: „... a forszirozott magyar nyelvtanitásnak és himnuszénekeltetésnek csak egy eredménye lehet: „a zsönge gyermekkor szisztematikus elbutitása". Vagy ezt: „a katonák esküje is általában üresség-eket takar". Hazafias szellem sugallta nyilván azt a vezércikket is, amelyben bátran megmondja: „... a szabadkőmivességnek ma... a klerikálizmus, a feudalizmus és militarizmus ellen kell küzdenie. Ez a három tényező rákfenéje minden haladásnak".

*

CÉLBAVETT ÉS KIGÚNYOLT MINDENT a háború előtti liberális sajtó, hogy aláássa a vallásos érzést, a keresztény hithez, egyházhoz való ragaszkodást. A művelt osztályt az u. n. szabadgondolkodó, a szegényebb néposztályokat a szocialista sajtó által. A keresztény felekezeteket állandóan egymás ellen uszitotta. Az önérzetes M. H. testvérbátyja, a Világ, természetesen itt is vezet. Nem győzi ismételgetni, hogy „a vallás bilincsekbe vert gondolat", „alkohol, szellemi pálinka és veszedelmes bóditószer", amelynek „dőreség más szerepet juttatni, mint menthetetlen majdnemhullák vigasztalását". „A vallás — irja — csak ott juthat szóhoz, ahol a tudomány már tehetetlen. Itt is természetesen csak narkotikumként". „... a keresztény vallás egy menthetetlen beteg, tehát hullának számító ál-élő számára való vallás". A megtestesülés isteni titkán igy gúnyolódik a hazafias Világ: „Testet öltött az ige, szóval emberré lett maga az egyetlen isten, felöltvén saját teremtményei egyikének alakját, az emlősök és gerinceseк zsidó-osztályából".

A katolikus-ellenes fanatizmus lázában tobzódott valamennyi liberális lap, mihelyt a Mária-tiszteletnek s a Mária-kongregációnak csak a nevét is hallotta. A „Világ" patologikus örjöngéssel irta, hogy a kongregációk, mint bizonyos, nyilvános kertekben kószáló bácsik „magukhoz édesgetik a gyermekeket s parázna, sőt fertőző gerjedelmük áldozataivá teszik őket", s hogy a gyermek szellemi leigázására, eltorzitására, sőt rabláncra fűzésére törekednek. Szemérmetlen vallásgúnyolás ülte orgiáit úgyszólván minden oldalán. „Ha talán megengedhető — irja — a felnőttek között még a legbolondosabb vallásnak (t. i. a katolikusnak) a terjesztése is, türhetetlen az ilyen szabadság a gyermekek között". Majd ismét: „A gyermeki lélek megfertőzéséhez, a csuhás és csuhátlan heccкáplánok tenyésztéséhez az összes felekezetek között az egyedül idvezitő ért legjobban".

*

De legyen elég ennyi annak bizonyitására, van-e „tárgyi alapja" Hubay kijelentésének, hogy a háború előtti sajtó jelentős része milyen ádáz gyűlölettel támadta a vallást, az egyházat, a kereszténységet és elsősorban természetesen a katolicizmust. Mert a Világ nem állt egyedül a keresztény gyűlöletével. Hűséges segitőtársai voltak az összes liberális lapok, élükön az Est, Pesti Napló és mindenek fölött a hirhedt Pesti Hirlap, amely nyiltan megirta, hogy a katolicizmusra Magyarországnak nincs szüksége. Igen, idáig jutott a katolicizmus abban a liberális aranykorban, amelyet olyan sokan szeretnének visszavarázsolni...

NYILAS PÉTER.

Az esőtől síkossá lett linz-cortinai országúton rohanó hatalmas autóbusz 80 méteres szakadékba zuhan, ha a Szűzanya szobra vissza nem tartja. Vajjon az autóbusz minden utasa hálás lesz-e a Szűzanya oltalmáért?

FÉNYSZÓRÓ.

A kat. publicista. — A kat. sajtó kritizálása. — A mai szülők. — Előkészület a házasságra — Turi Béla. — Magyar zsidó. — Vita egy nagyságos asszonnyal a színházról.

— **A (katolikus) publicista...** amennyiben újságjában a napi eseményeket hozza és ismerteti, **még a szenzáció feláldozásával is,** nagy bölcseséggel és finom erkölcsi érzékkel gondosan **rostálja meg a napi híreket!** Ne türje, hogy nyilván fantasztikus, hazug, vagy otromba hírek továbbterjedjenek. Ne türje akkor sem, ha ezek, mint „megtörtént tények", talán már a világsajtót is bejárták. A publicista **ne teregesse a nagy nyilvánosság elé meghasonlott családok, szerelmesek vagy züllött emberek szennyeseit.** Ne ismertessen részletesen mindenféle csalást, lopást, betörést, rablást, sikkasztást és más gonoszságokat, hogy hasonló gaztettek elkövetésére ki ne oktassa a még könnyen hajlítható ifjúságot s a rosszra hajlandó, vagy abban megátalkodott felnötteket. Ne akarjon meg nem érdemelt részvétet kelteni az igazságosan elítélt gonosztevők iránt. **Ne hagyja szó nélkül az öngyilkosságot. Bélyegezze meg az ostoba és mint egyházi, mint világi törvényeinkkel ellenkező párbajt.** Végül... minden írásában az igazság lebegjen szeme előtt.

*

— **Katolikus sajtónkkal szemben... a kritikát gyakoroljuk igazságosan, jóakarattal és szeretettel, ne pedig azzal, hogy a katolikus sajtótól egyszerüen elpártolunk. Ha igazságosak volnánk** és a kritikának ugyanazt a mértékét és szigorát alkalmaznánk a nem katolikus sajtóra, ... mint amelyet méltán alkalmazunk katolikus sajtónkra: **akkor megmaradnánk a katolikus sajtó mellett, vagy visszatérnénk hozzá, mert a katolicizmus legalább enyyire kötelez!** (Katolikus Szemle.)

*

— **Micsoda torz nevelők sokszor a mai szülők!** Milyen felháborítóan tudatlan, ferde, elhibázott és elromlott nevelést kap a gyermekek jókora százaléka azoktól, akik őket az életbe elhívták! Mintha még a nevelés kötelességének a tudata, a nevelői felelősség s a nevelés nehéz művészetének átérzése is végleg kiveszett volna tömérdek szülő szívéből. **A gyermekek nem neveltetnek többé, hanem csak nevelkednek, mint a bokrok. Ez is összefügg a** szabadkőműves szellemü házassági törvények által ellaicizált, **szentségi méltóságától megfosztott házasság rendszerével;** hiszen ha a házasság nem szent, akkor a család s a gyermek sem az. A gyermek esetleg nyüg, esetleg játékszer, esetleg számítás dolga, de nem örök felelősségek létesítője. **Ha nemzetünket és társadalmunkat...** a belső felbomlástól egyáltalán **meg akarjuk óvni... a mai szülők** ismét akarjanak és **tanuljanak meg nevelni.**

*

— **Milyen rosszul és milyen méltatlanul készülnek a házasság szent kötelességeire azok a fiatalok, főleg fiatalemberek, akik a házaságkötés előtt törvénytelen viszonyokban szórják el testi és lelki energiáikat:** Akiket meg kell már házasítani, hogy végkép el ne zülljenek. S a zülléstől ártatlan, tiszta lányok mentsék meg őket személyiségük, talán életük és boldogságuk áldozata árán. Megdöbbentő, hogy... milyen kevés felelősségérzettel találkozunk fiataljaink körében e téren. Lovagias dolog a nőtől tiszta életet követelni a házasság előtt s a férfi ösztönét szabadjukra engedni? Nincs kettős morál itt sem, sehol sem, külön férfi-, és külön női-morál. Miért is volna? Gyengébb a férfi akaratereje, mint a nőé? Más természetü tisztesség és felelősség érzete van a férfinak, mint a nőnek?... **Az a** ma már — sajnos — nők közt is elterjedt **nézet, hogy a férfi tisztán élni egészségének és egyéniségének kára nélkül nem képes, hamis nézet** és kárhozatos s nem más, mint **a férfiúi önzés gyáva és közönséges koholmánya.** Ezt a legkomolyabb orvosok és orvostestületek mind állítják, de ha nem állítanák is, akkor is igaz volna. mert **az Isten... Nemcsak a nőnek mondotta parancsolatában: „Ne paráználkodjál", hanem a férfinak is.** (Magyar Kultúra.).

*

— **Csöndesen, szerényen ment el — Turi Béla — szinte észrevétlenül.** És halála mégis országos gyász lett, nem csupán az Egyháznak, Káptalanjának vagy pártjának magánügye. A magyar közélet, a magyar politika gyászolja őt sóvárgó veszteségérzettel, mert tudatosan vagy tudat alatt, de megsejti, hogy **aligha lesznek sokan, akik a Turi Bélák örökébe lépni hivatottak. A régi, nagymagyar közéleti harcok egyik bajnoka esett el** és ahogy ezek a régiek eltávoznak, mögöttük feltülekszik a Csonka Kismagyarország

új politikus gárdája. Mekkora is a különbség erőben, hatalomban, tekintélyben, tudásban, bölcsességben és nagyvonalúságban a Szentistváni Magyarország és szegény csonka hazánk között. (Korunk Szava.).

*

— Nekem a zsidósághoz semmi más közöm nincs — Polonyi György írja — mint, hogy az őseim zsidók voltak. De nem függ össze semmi érzelmi közösség egy másik emberrel, csak azért, mert zsidó... én magyar vagyok. És igenis hajlandó vagyok vállalni minden szenvedést és megpróbáltatást, ami a magyar közösséghez való tartozásomból rám hárul, mert magyarnak és csak magyarnak érzem magam. De nem voltam hajlandó vállalni azokat a terheket, miket azon a címen akartak rám rakni, hogy zsidó származású vagyok. Mert állítom, hogy ma 1936-ban Magyarországon nem lehet zsidónak és magyarnak lenni egyszerre. Mert **lehet valaki ugyanakkor jó katolikus és jó magyar lehet egyszemélyben meggyőződéses protestáns és magyar, de nem lehet százszázalékos magyar, amikor százszázalékos zsidó is akar lenni.** Mert zsidónak lenni — hangsúlyozom: itt Magyarországon és ma, 1936-ban — nem vallási kérdés. **A katolikus vagy protestáns magyar, ha katolicizmusát vagy protestantizmusát hangoztatja, nem kerül ellentétbe a magyar államisággal, a zsidó magyar, ha zsidó voltát hangsúlyozza, többé már nem magyar, hanem csak zsidó.** Akkor már ő az, aki a magyarság közösségéből kirekeszti magát és faji alapra helyezkedik. A zsidó magyar, ha üldözés esetén nem egyénileg oldja meg a maga asszimilációs problémáját, hanem a zsidó közösséghez menekül, akkor már nem tekinthető magyarnak... Elméletben el lehet képzelni, hogy jöhet egy kor, amelyben a zsidó vallás csupán vallás lesz és éppúgy megfér az állami gondolattal, mint a katolikus vagy protestáns. De mégegyszer mondom, ma 1936-ban nem ez a helyzet... **A zsidó számára két út van: vagy beolvad a magyarságba vagy Palesztinában éli ki faji öntudatát. De magyar zsidó: az fából vaskarika.** (Uj Kor.)

*

— Nem szabad a színpadon a művészet tetszetős eszközeivel szimpatikusnak föltüntetni a léhaságot, az üreslelkűséget, S nem szabad nevetségessé tenni az erényt **Önnek, Nagyságos Asszonyom, tiltakoznia kellene az ellen, hogy a színpadon a sokgyermekes apát komikus, szánalmas** alaknak ábrázolják; s hogy a tanár, gyermekeinknek a nevelője a színdarabok világában mindig a gyöngeség és bárgyúság prototípusa. Ellenben a hódító „nőcsábász", a házasságot lenéző, kigunyoló világfi föllépése olyan imponáló, olyan kedves és megnyerő, hogy önkéntelenül is tapsra emeli tenyerét a nézö. Az édesanya alakja háttérbe szorul az ösztönei ujjmutatását követő, felelősség nélkül szeretkező félvilági nő mellett. **A szent házasság az alsóbbrendü komikum kiapadhatatlan forrása.** S önnek még egyszer sem jutott eszébe, hogy tüntetőleg fölkeljen és kivonuljon a színházból, amikor a színpadon csúffá teszik a tiszta erkölcsöt. — Valóban nem jutott ez az eszembe; de legközelebb megteszem.

— S ha Ön megteszi, mások is megteszik. S ez lesz a tisztességes emberek forradalma. **A színház közönsége,** — tehát Ön is, nagyságos asszonyom, **felelős az előadott darabokért s a színészek viselkedéséért.** (Élet.).

Rovatvezető: T. E.

Egy Mexikóból menekült püspöktől azt kérdezték, hogyan juthatott a gonosztevők karmai közé ez a színtiszta kat. állam?

— Azért, mert nem volt katolikus sajtó!

Ehhez, kedves testvéreim, nem füzök megjegyzést, hanem arra kérek mindenkit, hogy tegye szívére a kezét: Vajjon megtette-e mindenki kötelességét a kat. sajtóval szemben?

*

Egy angol rendőr, akinek szolgálati idejének kitöltése folytán évi háromezer pengőnek megfelelő nyugdíjra lett volna igénye, közvetlen nyugdíjaztatását megelőző este — szolgálat közben — betört egy bálterembe, honnan ellopott néhány fillér értékű cigarettát és pár kisebb címletű bélyeget. Tettenérték és mit kapott a nyugdíj helyett? Börtönt! A megfeledkezés egyetlen pillanata örökre boldogtalanná tehet bennünket.

HIREK.

Pécs. Május 21-én szentelik fel a Karmelita apácák zárdáját. A Karmelita zárda építkezési munkálatai rohamosan haladnak a teljes befejezés felé úgy, hogy még május hó folyamán a zárda felszentelése is megtörténik. — A zárda legelső lakói a szombathelyi és sopron-bánfalvai kármelita kolostorokból jönnek *május hó 20.-án* délután 17 óra 57 perckor a Nagykanizsa felől érkező vonattal a pécsi főpályaudvarra, ahol az egyházmegye és a város küldöttei fogadják őket. — A nővérek az első éjszakát a Szociális Missziótársulat nővéreinek házában töltik s másnap reggel 9 órakor a budai külvárosi Szt. Ágoston plébánia templomból körmenetileg vonulnak át a Mindszentek templomába. — A megérkezés után veszi kezdetét a zárda beszentelése, amelyet *Virág* Ferenc pécsi megyéspüspök fog végezni s ugyancsak ő mondja a szentelést követő nagy misét is, míg a szentbeszédet *Hajós* György dr. tb. kanonok, theol. tanár tartja. — A szentmise végeztével a nővérek bevonulnak a zárdába. *A híveknek ezen a napon még szabad lesz a zárda belsejét megtekinteni,* mert a pápai klauzura csak este 8 órakor életbe. A Mindszentek templomában a szentelés napján este fél 8 órakor ájtatosság lesz szentségkitétellel s annak végeztével negyed óráig szólnak a templom harangjai. — A szentelést követő 3 napon, *május 22., 23. és 24-én triduum* lesz és pedig mindennap d. e. *9 órakor ünnepélyes szentmise,* este *6 órakor* pedig *litánia szentbeszéddel* és szentségkitétellel. — Az utolsó nap a litánia végeztével *P. Pöltl* Ignác kármelita tartományfőnök Te Deumot tart.

Változás a Tudósító szerkesztőségében. Május 1-től kezdve a Tudósító főszerkesztője *Hantos Béla,* felelős szerkesztője pedig dr. *Gergye Győző* lett.

Egyházmegyei hírek. Kiss Lajos szekszárd-belvárosi apátplébános felsőházi tag sok más elfoglaltságára való tekintettel lemondott a szekszárdi kerület esperesi tisztségéről. A megyés főpásztor helyébe a szekszárdi kerület esperesévé és tanfelügyelőjévé a szekszárd újvárosi plébános, Horváth Károlyt nevezte ki. Felsőmindszenti plébánossá Nunkovich Gábort, szentlőrinci kerületi esperest, bakonyai plébánost nevezték ki. Gráboci plébánosnak kegyúri bemutató alapján Faludi Ferenc diósberényi plébánost nevezte ki a megyéspüspök. Ideiglenes adminisztrátorok lettek: Bakonyán Szigethi László szászvári káplán és Diósberényben Palotai János, aki eddig a gráboci plebánián volt adminisztrátor. Szászvárra Kovács János dr. felsőmindszenti adminisztrátor került káplánnak. A megyéspüspök Gyalokai János faddi és Belány Ernő magyarkeszii s. lelkészeket kölcsönösen áthelyezte.

Uj tiszteletbeli esperesek. A megyéspüspök *Liebelt* Ferenc újpetrei és *Takács* István mecsekjánosi plébánosokat tiszteletbeli esperesekké nevezte ki. Mindkét kitüntetett kedves tagja az egyházmegyének.

Bérmálás a belvárosban. A pécsbelvárosi plébánia templomban a bérmálás szentségét Virág Ferenc megyéspüspök pünkösd hétfőjén június 1-én d. e. 9 órakor kezdődő szentmise keretében fogja a híveknek kiszolgáltatni. Előző este a templomlátogatás alkalmával ugyancsak a megyésfőpásztor végzi az utolsó májusi áldást, melynek végeztével az egyházközség tanácsa tiszteleg a főpásztor előtt.

Az Urak Mária Kongregációja, mely Szűz Mária tiszteletének ápolásában, az apostolkodásnak és önmegszentelésnek nehéz munkájában immár negyedszázadot töltött el, 1936. évi március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján a pécsi Pius-intézetben ünnepelte meg fennállásának 25. évét. E napon a reggeli diákmise alatt a kongregáció tagjai kevés hijján teljes számban, pontosan 100-an, közös szentáldozáshoz járultak a Jézus Szíve-templomban, azután a Pius-kollégium éttermében elköltött reggeli után az intézet nagytermében ünnepi közgyü-

lésre jöttek össze. Testvéries, családias együttlétüket megjelenésével tüntette ki Virág Ferenc megyéspüspök is, aki a kongregációnak megalakulása óta tiszteletbeli tagja és a kongregáció életének megindításában, s irányításában, még mint szemináriumi lelkiigazgató, vezetőszerepet vitt. A díszgyűlésen jelen voltak a pécsi egyetemi ifjak és fiú-középiskolások kongregációi is prézeseik vezetésével.

Az ünnepélyen a Pius-gimnázium ifjúsági kongregációinak nevében Római Róbert VIII. o. t. felköszöntötte a jubiláló kongreganista férfiakat. Az ünnepi beszédet Bozóky Géza dr. egyetemi tanár, prefektus mondta; a 25 év történetéről beszámolt Kaffka József titkár; a zárószavakat P. Kerling János S. J. prézes intézte az ünneplőkhöz, külön üdvözölve azt a 9 tagot, akik megalakításától fogva tagjai a jubiláló kongregációnak.

A jubiláris ünnepség napján délután a kongregáció résztvett az Actio Catholica pécsi férfi nagygyűlésén, ezzel is hangsúlyozva azt a szoros kapcsolatot, mely eddig is fennállott a katolikus megmozdulás e nagyhívatású tényezőjével.

A pécsi központi Oltáregyesület f. é. március 30-tól április 3-ikáig az összes pécsi kath. hitbuzgalmi egyesületek és kongregációk, úgyszintén a katholikus nők bevonásával nagy lelkigyakorlatot rendezett a székesegyházban. Vid József budapesti Jézustársasági atya több mint 1200 résztvevőnek szólt naponként kétszer. Magasszárnyalású beszédekben megjelölte az utat, amelyen a női világnak haladnia kell. A hallgatóság példás fegyelmezett rendben jelent meg és nagy összeszedettséggel, buzgó figyelemmel hallgatta e mélyenszántó, gyönyörű beszédeket. A rendezés nagy munkáját a pécsi Oltáregylet terjesztői látták el. A meghatóan szép közös szentáldozáson 1200-an vették magukhoz az Úr Jézus szt. Testét. Itt említjük meg, hogy ugyanazon a napon, (fájdalmas pénteken) az Oltáregyesület feljegyzése szerint az összes pécsi templomok és kápolnákban 5879 katholikus testvérünk járult a szentáldozáshoz.

Kinevezték az első magyar missziós főpásztort. Néhány nappal ezelőtt a magyar katolicizmus szempontjából nagyjelentőségű esemény színhelye volt a kínai Tamingfu székesegyháza. Ünnepélyes külsőségek között iktatták be az első magyar missziós főpásztort, Szarvas Miklós Jézustársasági atyát, a kínai magyar jezsuita misszió apostoli prefektusát. Az új apostoli prefektus 14 éve tartózkodik Kínában. Sükösdről származik, ahol atyja kántortanító volt. Vezetése alatt 21 jezsuita és 8 világi pap gondozza a mintegy 35.000 hívőt.

Tolna. A plébánia templomban öntudatos s példás magatartás mellett 400 levente végezte el 3 napos lelkigyakorlatát, Patócs József káplán vezetése mellett. Egyben húsvéti szentgyónásukat és szentáldozásukat is a legnagyobb áhitattal végezték el a fentemlített leventék. A hívek számára április 4—5—6-án Dr. Takácsi Dénes budapesti tanár és hitszónok tartott 3 napos lelkigyakorlatot. Lélekemelő volt a tolnai kath. körben tartott nagybőjti előadássorozat is, melyen Csallán J. százados, Dr. Dallmann Gusztáv körorvos és Patócs József beszéltek. Igen impozáns keretek között ünnepelték meg Szt. József napját, melyen tömött sorokban zászló alatt vonult a tolnai templomba a Róm. Kath. Olvasókör minden egyes férfi tagja, hogy a Patronus előtt mély hódolatát fejezze ki és a közös isteni tiszteleten részt vegyen. Magas szárnyalású ünnepi beszédben emlékezett meg Pittesser Antal tolnai vikárius az ünnep jelentőségéről — követendő példaképpen állítva oda Szt. Józsefet — minden egyes igaz kath. lelki szemei elé.

A bátai Hunyadi-emléktemplom. A Bátán épülő Hunyadi-emléktemplom nemcsak nemzeti ügy és feladat, hanem egyúttal egy megfelelő templomot nélkülöző katolikus egyházközség legégetőbb szükséglete. Mindössze harmincezer pengőnyi adományra van szükség és nem hisszük, hogy a katolikus magyarság érdeklődése és megmozdulása nem tudná ezt az összeget biztosítani. Az országos gyüjtés megindult és Pécs városa is belekapcsoló-

dott ebbe a szent mozgalomba. Györkös József, a pécsegyházmegyei A. C. megboldogult igazgatója szíve ügyének tekintette ezt a mozgalmat. Utolsó óráiban is erre gondolt. Halála előtt néhány órával megírta utolsó sorait: „A bátai templom ügye legyen szent!" Utódai megőrzik ezt a szent örökséget és a megindított gyüjtést tovább folytatják. Györkös József csak a zárdai iskolák révén 806 P 70 fillért gyüjtött a bátai templomra. Az összeg a következőképen oszlik meg: a leánygimnázisták 633 P 80 fillért, a tanítóképzősök 45 P 40 fillért, az elemi iskolások 127 P 50 fillért gyüjtötték. Sokan azonban egyenesen a szekszárdi bank címére továbbították adományukat és így ezekről nincs pontos ismeretünk. Hisszük, hogy a nemes és szent ügy még sokak lelkét megindítja ennek az új istenházának az építésére.

A máriakéméndi kegytemplom renoválása. Az 1700-as években épült kegytemplom hosszú idő óta súlyosan elhanyagolt állapotban volt. Most Vass Bertalan templomfestő és *Szelle-Stefán* Henrik festőművész igyekeznek a szép barokk-tilusban épült templomot az eredeti állapotba visszahozni. Szelle-Stefán Henrik mint kéméndi születésü, családja adományaként, remekbe készült színes falfestménnyel díszíti a templom szentélyét. A kegyúri hozzájárulás lehetővé teszi a külső tatarozást, míg a főoltár és a szószék renoválását a főpapság és a Kéméndén valamikor működött papság adományából fedezik. Nagyobb adományok a következők: *Zichy* Gyula gróf kalocsai érsek 100 P, *Virág* Ferenc megyéspüspök 150 P, *Mosonyi* Dénes dr. protonotárius 50 P, *Hanuy* Ferenc dr. p. praelátus 50 P. A templomhoz tartozó Kálvária renoválási költségeket a kéméndi származású *Római* Róbert pécsi kereskedő vállalta. Maga a vállalkozás az ottani plébános, Botz József, valamint káplánjának, Kolbert Bálintnak nevéhez fűződik.

KÜLFÖLD.

A vatikáni rádióállomást is felvették a Nemzetközi Rádióegyesület tagjai közé. M. Rambert, az egyesület elnöke, a vatikáni állomás igazgatójának, F. Saccorsi jezsuita atyának írt levelében kifejezte ama nézetét, hogy ez a tény nagyban hozzájárul a népek kölcsönös megértéséhez. — **Az olasz gabonaharcban** élénken résztvett a papság is. A mult évben két püspök és több plébános az olasz Korona-rend kitüntetését kapták érdemeik elismeréséül. A katolikus papság ezzel is szolidáris akar lenni a haza harcában a szankciók ellen. — **A milánói dóm** homlokzatát, amelyet a napoleoni uralom nem egészen stílusosan készített el, most 6 millió lira költséggel az eredeti terv értelmében tökéletesen átalakítják. — **Angliában az utolsó negyedszázad alatt** 250.000 ember tért vissza a kat. Egyházba, akik közül 310 anglikán lelkész volt. — **Az amerikai katolikusok** megígérték, hogy olajzárlat esetén saját költségükön fogják fedezni a Vatikánváros benzinszükségletét. Esetleges olajzárlat ugyanis súlyosan érintené a pápai udvart is, mert hiszen több mint 250 autó fut a Vatikánváros területén, amelyekhez hozzá kell számítani még a Szentszéknél működő diplomaták autóit is. — **Csehszlovákiában** Kaspar bíboros kezdeményezésére megalakult a katolikus rádióhallgatók ligája. Ez a liga szervesen kapcsolódik bele a Katolikus Akcióba és feladatául azt tűzte ki, hogy a tömegeket meggyőzi a rádió kulturális fontosságáról, majd a kat. rádióhallgatók egységes frontjának kialakulása után befolyást gyakorol az állami rádióleadók műsorának kellő összeválogatására is. A legközelebbi püspöki konferencia ilyen értelmű közös pásztorlevéllel fordul a kat. hívekhez. — **A jeruzsálemi utolsóvacsoratermet** még 1551-ben a mohamedánok elrabolták a franciskánusoktól és azóta is birtokukban van. Paiotti Alfonz minorita atya, a Szentföld toszkániai

biztosa, 1933-ban eucharisztikus szövetséget alapított az utolsóvacsoraterem visszaszerzésére. A szövetségnek ma már 50.000 tagja van, akik főkép az ima és a szentségek vételével akarják kikönyörögni Istentől, hogy a terem ismét a katolikusok birtokába kerüljön. A keresztény világra mindenesetre igen nagy szégyen, hogy a „szentélyek szentélye" még mindig idegen kézen van. — **Róma felé.** Az amerikai protestáns episcopális egyház 29 magas méltóságot viselő vezetője mozgalmat indított a római kat. egyházzal való kibékülés érdekében. Különösen Konrad bostoni protestáns püspöknek az a csatlakozó szózata tett nagy benyomást, hogy az egyesülés a leghathatósabb eszköz a kommunizmus és az istentagadás elleni küzdelemben. — **Egy híres tudós hitvallása.** A tunisi Pasteur intézet nemrég elhalt igazgatója, Charles Nicolle, a jelen idők egyik legnagyobb tudósa, mint megannyi fenkölt szellem ő előtte, megtalálta halála előtt az Egyházhoz vezető utat. Leon Daudet-hez írt egyik levelében azon óhajának ad kifejezést, hogy még egy könyvet szeretne csak írni, amelyben az emberi értelem elégtelenségét bizonyítaná be az élettani tények megmagyarázására, megfejtésére vonatkozólag. „Mivel az emberi értelem nem képes arra — írta —, hogy ezen tények megoldására egy más utat találjon, mint a hagyományos régi utat: nincs tehát más hátra, mint visszatérni az apostoli és római valláshoz. Én ezt fogom követni." — **Az egyetlenke az iskolában.** Az egyik svájci folyóirat írja: „Azok közül, akik először kerülnek az iskola padjaiba, mindjárt az iskolai év elején észreveszünk olyanokat, akik szemmelláthatólag nehezen illeszkednek bele az új közösségbe. Ha ezeknek családi helyzete után érdeklődünk, kiderül, hogy többen közülük szüleik egyetlen gyermekei, tehát egykék. Az ilyen gyermekek többnyire sok gondot okoznak a tanítónak, mert betegek, törékenyek. Nehéz őket rendre szoktatni. Sokszor hiányzik náluk a szorgalom és a kitartás, de természetesen vannak közöttük tehetségesek és tanulékonyak is. Kevés kivétellel mindannyian önzők. A tanítónak talán tesznek itt-ott önkéntes szolgálatot, de tanuló társaiknak csak nagyritkán. Ezért az egykét többnyire nem kedvelik társai és kirekesztik őt társaságukból. — **Gyermeknevelés Szovjetoroszországban.** A Pravda és Inzestia tudósításai szerint a vezetők és vezetőnők a gyermekeket véresre verik. Lenchinsky mintaiskolában Leningrad közelében történt: harminc gyermek nem bírta elviselni azt a durva bánásmódot, amelyben részesültek és azért az év elején a szomszédos erdőkbe menekültek. Nem is keresték őket. De júliusban 250 gyermek közül 140 követte az első harminc példáját. Az igazgató és a nevelő akkor a gyermekek üldözésére mentek és puskalövésekkel kergették őket. Utána hosszú ideig voltak megtelve az iskola betegszobái a megsebesült gyermekekkel. A hatóság jóváhagyta az igazgató eljárását! — Kievben egy razzia alkalmával 300 csavargó gyermeket fogtak el. Dacára, hogy 10—15 évesek, már több rablógyilkosságot követtek el. A 100 elfogott csavargó lány, akik a fertőző betegségtől eltorzultak, tettestársaik voltak a fiúknak. Így fest a szovjet nevelés!

Rovatvezető: *Szentes Károly.*

KÖNYVEK.

A mult hónap katolikus könyvtermelése hatalmas fellendülést mutatott. A husvéti ünnepek közelsége nagyon megérezteti hatását és ennek köszönhetjük, hogy igen sok értékes és praktikus könyvujdonságról számolhatunk be olvasóinknak. Az itt ismertetett könyveket igen ajánljuk olvasóink figyelmébe, a hely szűke miatt kénytelenek vagyunk csak néhány szóban közölni az ismertetést.

Kühár Flóris: **Egyetemes vallástörténet** I. Szent István könyvek sorozatában a 123—24. sz. Bpest, 1936. Ára: 4 P 80 f.

A szerző ebben az értékes és alapos kutatásra való művében az ősnépeket, azok őstörténelmét, a kihalt kul-

túrák vallási életét ismerteti részletesen és kimerítően.

Vargha Damján dr.: **A Rodostói Fejedelem.** Amatör kiadás, ára: 1 P 20 f. Az illusztris szerző II. Rákóczi Ferenc halálának 200 éves évfordulója alkalmából megkapó és eleven őszinteséggel jelenteti meg előttünk ebben a kedves kis könyvben II. Rákóczi F. őszinte, lélekből fakadó vallásosságát és áldozatos hazafiságát.

Gerely Jolán: **Ki vagyok?** Korda 1936. Ára 3 P 20 f. Gerely J. könyvei ismeretesek olvasóink előtt. Ebben az új munkájában kitűnő emberismerettel, lélekbelátó megértéssel a középiskolából kimaradt és az élet problémáival szembenálló nagyleányokat szólaltatja meg. Ügyes kézzel vezeti gondolataikat és életüket a Boldogságos Szent Szűz erényeihez és az Istenanya szépségéhez, erényeinek a megismertetésével átsegíti őket az élet sok-sok problémáján, majdnem katasztrófáján.

Parsch — Klinda: **Liturgikus szentbeszédek II—III.** Bpest, 1936. Ára kötetenként: 2 P 50 f. Parsch—Klindának a Liturgikus szentbeszédek I. kötetét már ismertettük Tudósítónkban és most a papság és az intelligens kat. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk ezt az újabb 2 kötetet. A II. kötetben a bőjti idő, a III. kötetben husvéttől Úrnapig terjedő egyházi időnek a liturgikus feldolgozását adja szentbeszédekben.

XI. Ince pápa emléke. Az A. C. Országos Központja Mihalovics Zsigmond kiadásában kézirat gyanánt értékes nyomtatványt jelentetett meg. Beszédek, történelmi értekezések, versek teszik gazdaggá és használhatóvá ezt a füzetet. Kapható 30 f-es bélyeg beküldése ellenében az A. C. Orsz. Igazgatójánál, Bpest. IV. Ferenciek-tere 7.

A fenti könyvek kaphatók a Szent István Társulatban, Fridrich könyvkereskedésben és a Szent Antal Bazárban. Vásárlásnál kérjük, hivatkozzanak lapunkra. **Merényi Ferenc.**

MÁJUS.

1. Péntek. Első Péntek. Sz. Fülöp és Sz. Jakab apostol.

3. Vas. Húsv. u. 3. vas. Sz. Kereszt feltalálása. Az emberiséget megváltó legszentebb áldozat oltárának: a keresztnek ma két ünnepe van az egyházban. Az egyik május 3.-a, a másik szept. 14.-e. A nyugati egyház ugyanis május 3.-án ünnepli a sz. keresztnek feltalálását (Sz. Ilona császárnő, N. Konstantin császár anyja, Jeruzsálemben a Kálvárián földben elásva találta meg a sz. keresztet); szept. 14.-én pedig a perzsáktól való visszaszerzését és ezzel kapcsolatos fölmagasztalását. **4. Hétfő. Sz. Flórián vt. 6. Szerda. Sz. József, a bold. Szűz Mária Jegyese, Hitvalló, az egyetemes Egyház védőszentje ünnepségének nyolcada. Olajba főtt Sz. János.** Sz. János apostol és evangélista Efezus püspöke volt. A kereszténytildözéskor Rómába hozták és itt halálra ítélték. Megvesszőzték és egy olajjal telt üstbe dobták, de sértetlen maradt. **Ma van a Nagyméltóságú Püspök Úr püspökké szentelésének 10. évfordulója. Imádkozzunk a Főpásztorért!**

10. Vas. Husv. u. 4. vas. 16. Szombat. Nepomuki Sz. János. IV. Vencel cseh király azt akarta, hogy árulja el a királyné gyónását. De ő megtagadta a parancsot és még a legnagyobb kínzások közepette sem árult el semmit. Később a király a Moldva folyóba dobatta.

17. Vas. Husv. u. 5. vas. 18. 19. 20. Hétfő, Kedd, Szerda: Keresztjáró napok. 21. Csüt. Áldozócsütörtök. Az Úr Jézus mennybemenetelének ünnepe.

30. Szombat. Pünkösd vigiliája. (Szigorú bőjt. Húsétel tilos, napi háromszori étkezés, egyszeri jóllakással.)

31. Vas. Pünkösdvasárnap. A Szentlélek eljövetelének ünnepe.

KERESZTJÁRÓ NAPOK.

Keresztjáró napoknak a húsvét után ötödik vasárnapra következő hétfőt, keddet és szerdát nevezzük. Ezeken a napokon könyörgő körmeneteket szoktunk tartani.

A keresztjáró napok eredete a következő: 469-ben Délfranciaország Vienne nevű városát rettenetes csapások kérték: a vetést és gyümölcstermést elpusztította a fagy, ami megmaradt, azt árvíz vitte el. Farkasok elhordták a nyájat, a városban pedig nagy tűzvész pusztított. Végül még a lakosságot is járványos betegségek tizedelték. A város szentéletű püspöke fogadalmat tett, hogy híveivel háromnapos bűnbánó körmenetet fog Aldozócsütörtök előtt tartani, hogy Isten enyhítse a csapásokat. A háromnapos bűnbánó körmenetet meg is tartották, a csapások megszüntek és ettől kezdve minden esztendőben megismételik azt. Lassan elterjedt ez az ájtatosság más városokban is. Az egész világra 800 körül írta elő a pápa.

A keresztjáró körmenet tehát bűnbánó körmenet, amelyhez bűnbánó szívvel kell csatlakoznunk. Célja pedig Isten irgalmának leesdése. Az Egyház ezeken a körmeneteken elsősorban a köz, a társadalom számára kéri Isten csapásainak kegyes mérséklését: a rossz időjárás, tűzvész, árvíz, járványok elmaradását.

PÜNKÖSD.

Világszerte feljajdulnak az emberek, hogy **rettenetes a nemzetek és népek sorsa. Akik a népek sorsát intézik, egyik tanácskozást a másik után tartják. Ámde** egyetlen tanácskozás sem tudott még eddig kisütni sikerre vezető eljárásmódot. **A nyomorúság mind nagyobb és nagyobb. Mi lehet ennek az oka?** Sok oka van. De azt valljuk, hogy az első és legnagyobb ok ez: ezeken a tanácskozásokon semmit sem adtak az Istenre. **Kérték a Szentlélek megvilágosító kegyelmét, hogy felismerhessék a jó utat? Kérték a Szentlélek segítségét, hogy le tudják győzni a gyűlöletet? Bizony nem! Mi, katolikusok szomorúan látjuk az országok képviselőinek ezt a mulasztását. Ha elmulasztották kérni a Szentlelket ők, hát kérjük helyettük mi!** Különösen most, a **pünkösd ünnepén,** bensőséges imával forduljunk a mindeneket megváltoztató és **a kegyelmet osztó Szentlélek** Úr Istenhez, hogy **mutassa meg nekik a helyes utat, a méltányosság, a megértés, a szeretet útját, az emberiség boldogságához vezető egyetlen, biztos utat!**

BÉRMÁLÁS.

Ma nemcsak a nyilt istentagadás támadja a Krisztus vallását, hanem a közömbösség is lanyhítja a lelkeket. Az ilyen viszonyok között nagy szükség van arra, hogy szóval is kimutassuk: **mi Krisztusnak odaadó hívei és Egyházának hűséges gyermekei vagyunk!**

Soha olyan káros és romboló hatással nem volt még a rossz példa, mint manapság. Ezzel szemben **a katolikusok tiszta és vallásos erkölcseink szerinti életére és jó példájára van szükség!**

*

Az idén az összes pécsi plébániatemplomokban lesz bérmálás. A szigeti külvárosban máj. 24-én, a székesegyházban máj. 31-én, a belvárosban jun. 1-én, a budai külvárosban jun. 7-én. A bérmálkozók tehát ne tóduljanak mind a székesegyházba, hanem **mindenki tartsa kötelességének, hogy az idén a bérmálás szentségét a saját plébániatemplomában vegye fel.**

Utolsó hét!

Pünkösdtől Szentháromság vasárnapig terjedő hét **az utolsó hét, mely alatt eleget tehetünk a húsvéti szentgyónás és áldozás kötelezettségének.**

Imádkozzunk, hogy mindazok, akik a húsvéti szentgyónást és áldozást eddig halasztották, most, ezen az utolsó héten tegyenek még eleget kötelességüknek. Rovatvezető: **Tóth Emil.**

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Máj. 1. Első péntek. 7 órakor szentséges mise a Corpus Christi-kápolnában. 9 órakor a proletárdiktatura áldozataiért szentmise. D. u. 6 órakor szívőrségi ájtatosság. **Máj. 3.** Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. **Máj. 4.** Szt. Flórián, fogadott városi ünnep. 8 órakor körmenet sz. Flórián szobrához, utána szentmise a székesegyházban. **Máj. 6.** 9 órakor ünnepélyes szentmise megyésfőpásztorunk püspökké szentelésének tizedik évfordulója alkalmából. **Máj. 18., 19., 20.** Keresztjáró napok. A körmenet 8 órakor indul és pedig hétfőn a ferencrendiekhez, kedden a belvárosi, szerdán az ágostontéri templomba. **Máj. 21.** Áldozócsütörtök. Ünnepi rend. **Máj. 21., 22., 23.** Gyermekfelajánlási triduum este 6 órakor. **Máj. 24.** A székesegyházi téren a gyermekfelajánlási ünnepség délután. **Máj. 31.** Pünkösd ünnepe. 8 órakor bérmálás a székesegyházban.

Belváros.

Szentmise a temetői templomban. A központi temető Szent Mihály templomában a temetőben nyugvó összes hívek lelkiüdvéért a gyászmise május 11-én d. e. 9 órakor lesz megtartva.

Májusi áldások minden nap este fél 7 órakor vannak, szombaton vasár- és ünnepnap szentbeszéddel. A szentbeszédeket a következő szónokok tartják: május 2-án Módly Dezső ciszt. fg. tanár, 3-án Molnár József tanítóképezd. hittanár, 9-én Wolf József hittanár, 10-én Szentes Károly karkáplán, 16-án Varga Nándor hittanár, 17-én Jurányi György dr. felsőkeresk. isk. hittanár, 30-án Gábriel Pál dr. tanítóképezdei h. igazgató.

A triduum és gyermekfelajánlási ünnepség templomunkban május 21., 22. és 23-án este fél 7 órakor lesz a májusi áldással kapcsolatban, mindhárom nap szentbeszéddel. A triduum május 24-én, a délelőtt 10 órai szentmise alatt végzendő gyermekfelajánlással nyer befejezést.

Mise a Havi-hegyen. Az Iparos Asszonyok Kongregációja május 25-én, hétfőn reggel 7 órakor szentmisét mondat a Havi-kápolnában.

Budai külváros.

Május 1., pénteken, 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje a proletár diktatura alatt hazájukért meghalt hívekért. **Május 20.,** szerdán, a keresztjáró körmenet templomunkba jön, ahol ½9 órakor szentmise és szentbeszéd lesz. **Május 21.,** áldozó csütörtökön, este 6 órakor kezdődik a háromnapos ájtatosság a gyermekfelajánlás előkészítésére. Csütörtökön, pénteken és szombaton 6 órakor szentbeszéd és ájtatosság. Vasárnap, **május 24.,** a gyermekek felajánlása a 8 órai szentmisén. **Május 30.,** szombaton, szigorúbőjt. Reggel 7 órakor keresztvízszentelés. **Ebben az évben plébániánk hívei plebánia templomban bérmálkoznak június 7-én, Szentháromság vasárnapján.**

Szigeti külváros.

Május 1.-én első péntek 6 és 8 órás miséi alatt tartjuk meg a szentségimádást, előtte csütörtökön ½8-ig gyóntatás. **10.-én** vasárnap egésznapos szentségimádás. **18., 19. és 20.-án** keresztjárónapok. 18.-án hétfőn a székesegyházból hozzánk jön a körmenet. **21-én** Áldozócsütörtökön a gyermekek első áldozása a 8 órai szentmise alatt. Utána szeretet-reggeli a rendház udvarában. **21., 22. és 23.-án** este fél 7 órakor családfelajánlás Triduum, szentbeszéddel. **24-én.** Bérmálás szentségét osztja ki a Kegyelmes Főpásztorunk. Szentmise, melyet a Főpásztor tart 9 órakor lesz, utána a bérmálás. Reggel 8 órakor a gyermekmise alkalmával gyermekek felajánlása. Délután gyermek felajánlási ünnepség a székesegyház előtt. Májusban minden este ½7 órakor májusi ájtatosság a templomban.

Gyárváros

Máj. 1. ½8. énekes szentmise a proletárdiktatura idejének hősi halottaiért. Első péntek. **Máj. 3.** Templomunk búcsújának külső ünneplése, ünnepi rend szerint. Szentmisék: ½8, 8, és 10 órakor, litánia ½6 órakor. **Máj. 4.** Szent Flóriánnak, városunk egyik védőszentjének napja. ½8 órakor énekes szentmise. **Máj. 6.** Főpásztorunk püspökké szentelésének évforduló napja. **Máj. 19.** Főpásztorunk püspöki beiktatásának évfordulónapja. Imádkozzunk érette. **Máj. 21.** Krisztus Urunk mennybemenetelének ünnepe: Áldozócsütörtök. Az iskolás gyermekek ünnepélyes első szentáldozása a 8 órai szentmise alatt. **Máj. 30.** Pünkösd vigiliája. Szigorú böjti nap. Reggel ½7 órakor víz- és keresztelővíz szentelés, utána ½8 órakor énekes szentmise. **Máj. 31.** Pünkösd vasárnap. Szentmisék ½8, 8, és 10 órakor. **Májusi litániák** templomunkban mindennap, vasárnap és ünnepnapon is, este ½6 órakor lesznek. **Búcsúnapján** tombolát nem rendezünk.

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Váradv Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

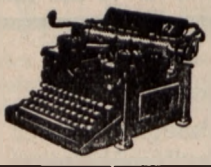
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ

PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Uri-divat Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért. **Női-divat**

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT

TUDJA ÖN HOGY
ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.
1 drb. 18x24-es nagyitás csak 2 pengő
3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal
üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8
Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBEN

Vásároljon
füszer- és csemege árukat
Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.
SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörkölt kávéja
KLOBUCSÁR
naponta friss

Apáca-u. 2. Kézimunka-Otthon Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemü kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü füszeráru a legolcsóbb napi árban kapható
Köves Gusztáv
füszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.
TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL BAZÁR

Elsőáldozási emlékképek és bérmálásra alkalmas emléktárgyak nagy választékban olcsó árban kaphatók.

kegyszer-, írószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon: 31—99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálást (Dauer), **festést garantáltan és olcsón végez**

JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok**

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. JUNIUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézus Szentséges Szíve. Gálos László dr. Katolikus nagygyűlés Pécsett. *Az Ormányságról.* Perr Viktor. Folytassuk! Seprő. *Érdekes beszélgetés. Egyházmegyénk a török hódoltság alatt.* — FIGYELŐ. — *Pécs városa a sokgyermekes családokért.* Újmiséseink. — FÉNYSZÓRÓ. — HIREK. — KÖNYVEK. Merényi Ferenc. — *Egyházi naptár.* — Pécsi egyházközségek hírei. *Hirdetőink szaknévsora.*

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség: Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/2.
Kiadóhivatal: Pécs, Inczédy Dénes-utca 9/1.

FŐSZERKESZTŐ: HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ: GERGYE GYŐZŐ dr.

Kiadóhivatal vezetői: VARGA NÁNDOR, WOLF JÓZSEF
Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Nincsen gondja egész évén át **Szent István Társulatnál** Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatossági könyvek. Kegytárgyak.

Arany töltőtollak már 4 pengőtől!!

Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kapható.

Utazási cikkek. bőrönd- és bőrdiszműáruk, retikülök, irattáskák, női-övek, hátizsákok, kutyafelszerelések minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban **Schneider József** Pécs, Király-utca 42. szám. — Lyceum-épület. — bőröndösnél szerezhetők be.

Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcsón kaphatók.

Képkeretezést olcsón vállalok!

E lapra hivatkozók 10 százalék árengedményben részesülnek!

Mihalik Péter képkeretező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. június 6. szám.

Pécsi Katolikus Tudósító

Jézus Szentséges Szive.

Mikor 1657 jún. 16-án Jézus megjelent Alacoque Szent Margitnak és feltárta előtte sugárzó szent Szívét — három dolgot említett: egy panaszt, egy kérést és egy ígéretet. Ennek felel meg részünkről a Szent Bernáttól említett három csók: az alázatosság csókja Jézus lábain, a hit csókja Jézus kezein és a szeretet csókja az ő ajkain.

Az első: *Jézus panasza.* Ugyanazt mondja, amit az Olajfák-hegyén mondott: szomorú az én szívem mindhalálig. Ott mi okozta Jézus szomorúságát? Elhagyatottsága, tanítványai szívének részvétlensége, szerető szíve iránti gyűlölet ellenségei részéről, előre látott szenvedései és főként ezeknek hiábavalósága sokakra nézve. Szomorú volt szentséges Szíve, mert a körülötte dobogó szívek nem tudtak sem virrasztani, sem imádkozni. — Ma ugyanígy van: a szívek birodalma sajnos nem Krisztusé. A szívek ma romlottak, erkölcstelenek, mulandó földi dolgok szerelmétől elbódítottak. Szíveink gonosz izgalmaktól dobognak, nagyon távol vannak attól a boldogságtól, amit Jézus a tisztaszívüeknek ígér és attól az ideáltól, amit a szelíd és alázatos szívek számára rajzol.

Az Üdvözítő szomorú Szívét a mi feladatunk örvendező szívvé tenni és panaszát a mi kötelességünk boldogító szavakká átváltoztatni. Arra vállalkozunk június havában, hogy mi naponta valamivel örömöt okozunk Jézus gyalázatokkal tetézett Szívének. Az alázat csókjával illetjük Jézus lábait és ígérjük, hogy segítjük meghódítani Krisztusnak a szívek birodalmát, melyért annyit áldozott és annyi szeretet-bért fizetett. És elsősorban önmagunkban zárjuk ki a gyűlölet és bujaság izgalmait, hogy szívünk dobogása együtthaladjon Jézus isteni Szívének ütemével.

A második: Jézus szentséges *Szívének kérése.* Kéri, hogy szeressük szentséges szívét sokan, erősen, terjesszük szent Szíve tiszteletét és legyünk sokan, akik az őt ért bántalmak láttán az engesztelés gondolatának élünk. Ő itt is a nagy ellentétek áthidalója: panaszolja, hogy szomorú az ő szíve mindhalálig és most meg azt mondja, hogy gyönyörűsége az emberek fiaival lenni. Mert ez a szív, mely az embereket annyira szerette ha viszontszeretetre talál, megnyugszik, boldog és örvendező lesz. Kéri tehát, hogy ne a világ testére hajtsuk fejünket, hanem az ő tiszta szívére, ahonnét halljuk, hogyan dobog érettünk, helyettünk, hogyan szomjazza szeretetünket, melyet ostoba pazarlással öntünk ki hitvány eszmék és gyarló mulandó ideálok elé. Ő szegektől átvert kezébe szeretné venni szívünket,

ezt a fáradt félig megfagyott madárkát és fel szeretné melengetni, életre lehelni és igaz ideálokért dobogó szívvé tenni.

E kérésre legyen válaszunk a hit csókja Jézus szent kezén. E szent kezek, melyek mindig csak adakoztak, ajándékoztak, most kérnek és az általunk ütött sebekre a hűség ígéreteinek csókját kérik. Mily szokatlan: az Isten, akié minden, kér mitőlünk! Ő szabadnak alkotta az embert, hogy ne önkénytelenül és ösztönösen, hanem öntudatosan és szabadon vállalkozzék Isten szolgálatára. Legyünk egy kissé mi is nagylelkűek Jézussal szemben és ne apró fenntartásokkal, szatócsos kicsinyeséggel, hanem nagylelkű áradó szeretettel adjuk kezébe szívünket, ajándékozzuk neki szeretetünket.

A harmadik: Jézus szent *Szívének tizenkét ígérete.* Mennyire szükség lenne ezekre! Minő bősége a kegyelemnek! Mennyi segítségre lenne szükségem állapotbeli kötelességeimben, mennyi áldásra a házban, ahol lakom, a vállalatban melyhez kezdek, a bűnösök iránt, akikkel nem tudok mit kezdeni, a halál órájára, melyről nem tudom mikor jön! Milyen jó volna, ha az én szegény kis nevem is kitörölhetetlenül be volna írva Jézus szentséges Szívébe az ő ígérete szerint!

Ezekre az ígéretekre adott válaszom a szeretet csókja Jézus ajkára. Mikor ily bőséggel kiárad ránk a szeretet aranyló jósága, akkor letérdel, megszégyenül, gyermekké válik bennünk minden keménység. Ezek az ígéretek mondják, hogy nem az Istent kutatók: a tudósok, nem is az Istent csodálók: a művészek a valóban nagyok és helyes úton járók, hanem az Istent szeretők: a szentek. Mert minden földi programm részletmunka, csak egy nem: szeretni az Istent teljes szívünkből, teljes erőnkből, teljes lelkünkből és teljes elménkből. Mikor ezt igényli részünkről Jézus, bőséges és áldott ígéretekkel bíztat ennek vállalására és szent Szívében örök példát, isteni tankönyvet is nyujt ennek a nagy szeretetnek elsajátítására. Mert szeretni ő előbb szeretett minket, a mi szeretetünk csak válasz és viszontszeretet az ő minket megelőző mérhetetlen jóságára, szeretetére.

Jézus Szentséges Szíve! légy életünk júniusának izzó érlelő napja, süss át az élet felhőin és érleld meg lelkünk aratását az örök élet csűrei számára!

Gálos László dr.

A Tudósító legközelebbi száma — a nyári szünet miatt — szeptember elsején jelenik meg.

PÉCSI KATOLIKUS KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK névsorát szakmák szerint állandóan hozni akarjuk lapunkban és mindenképen reklámozni fogjuk őket. A Tudósító anyagi helyzete azonban nem engedi meg, hogy ezt díjmentesen megtehessük, azért csak a költségek megtérítéséért — tíz számban való megjelenésért — évi négy pengőt kérünk egy-egy személytől, amely összeg részletekben is fizethető. Jelentkezéseket felvesz a Tudósító hirdetésgyüjtője: Hirling Géza ny. Máv. előljáró, Széchenyi-tér 12. sz. alatt. Hirdetőinket természetesen ezentúl is díjmentesen tesszük be a névsorba.

A Kat. Akció pécsi nagygyűlése junius 11-én.

A Missa Sollemnis pécsi dómtéri előadása Pécs felé irányította a csonka haza katolikus lakosságának a figyelmét. A plakátok tízezrei árasztják el az ország minden városát és a határokon túl is fölfigyeltek a nagy eseményre. Ezrek és ezrek fognak Pécsre jönni jún. 10. és 14. között és ezt a megmozdulást a pécsi Kat. Akció vezetősége sem hagyja kiaknázatlanul. **Június 11-én, Urnapján délután 5 órakor a pécsi ciszt. r. főgimn. udvarán nagyszabású gyűlést rendez** és azon kiváló szónokok beszélnek majd a katolicizmus szerepéről a vallás-erkölcsi, szociális és kultúrális életben. A nagygyűlés célja a pécsi és a Pécsre jövő katolikusok lelkében a vallási öntudat ápolása, a kat. tettrekészség fölkeltése és a Kat. Akció programmjainak minél intenzívebb megvalósítása. A nagygyűlés szoros és szerves kapcsolatban van az országos munkaprogrammal, de ugyanakkor a Missa Sollemnis kiválóan katolikus értékeit is hivatva lesz propagálni.

Az A. C. nagygyűlés szónokai lesznek: P. Böhle Kornél domonkosrendi atya, a Credo egyesületek országos igazgatója, dr. Közi-Horváth József, az A. C. országos titkára, Lafrankó István dr. és Ujházy György író, a Missa Sollemnis szerzője.

A „MISSA SOLLEMNIS" pécsi szabadtéri előadásai: junius 10—14-ig minden este 9 órakor kezdődnek.

Az Ormányságról.

(Adatok egy tanulmányból.)

A baranyamegyei Ormányság az u. n. egykéje révén szomorú nevezetességre tett szert s ma már mindinkább belekerült a közérdeklődésbe. Sokan keresik-kutatják az egyke okait, hogy aztán megtalálják rá az orvosságot. Sőt sokan az okok kikutatása nélkül is tudni vélik, mi lenne az orvosság. Két szélsőséges vélemény áll egymással szemben: az egyik tisztán földkérdésnek mondja, a másik az erkölcsi válságban látja az okot. Az igazság természetesen a középen van, sőt az erkölcsi szempontok felé hajlik.

E sorok azonban nem akarnak egyenlőre állást foglalni, csak néhány adatot közölni.

Ha az Ormányság területére vonatkozó vélemények közül azt fogadjuk el, amit a nép maga tart, hogy t. i. „az Ormányság addig ér, ameddig a bikla" (a régi népviselet nőiruhadarabja), akkor az Ormányság 45 községből áll, 83.683 kholdon, 22.495, több, mint 98 %-nyi magyar, 56.3 % református és 41.1 % katolikus lakossággal. Teljesen mezőgazdasági vidék. Népsűrűsége 46.7 négyzetkilométerenkint. (A 10.000-nél kevesebb lakosú községek népsűrűsége orsz. átlagban 67.4, a járásoké 71.1.)

Talán a nagybirtok az oka?

Az alábbi számoszlopokban az első tartalmazza az Ormányság adatait, a második az ország *mezőgazdasági vidékeinek* átlagát *Móricz* Miklós dr. tanulmánya alapján (M. Statisztikai Szemle 1936. 4. sz.).

Az összterületben a nagybirtok aránya	30.4, ...	30.2
az össz-szántóban a nagybirtok szántója . . .	27.9, ...	21.3
az össz-területben a szántó	49.5, ...	59.9
az össz-terület 100 kh-jára jut lélekszám . .	26.9, ...	37.4
az össz-terület „ „ „ kereső . .	13.4, ...	17.7
az össz-terület „ „ „ őstermelő kereső . .	10.6, ...	12.4
az össz-szántó „ „ „ kereső . .	27.-, ...	29.5
az össz-szántó „ „ „ őstermelő kereső . .	21.4, ...	20.8
a nem-nagybirtoki szántó 100 kh-jára jut őstermelő kereső . . .	29.8, ...	26.4
1 ősterm. keresőre a nem-nagybirtok szántójából jut	3.4 kh, ...	3.8 kh.
100 keresőre jut eltartott	100.6, ...	128.1
100 őstermelő keresőre jut eltartott	95.9, ...	121.7.

Ezek az adatok azt mutatják, hogy a nagybirtok nem nagyobb arányú, mint az ország *mezőgazdasági természetű* vidékeinek országos átlagában, valamivel nagyobb a nagybirtok szántóinak az aránya (27.9 : 21.3). Ez a különbség azonban nem indokolja a népsűrűségben való óriási eltérést (46.7 : 67.4), s így a gyermektől való irtózást, melyet az 1920—30-ra eső természetes szaporodás arányszámai mutatnak: Ormánságban ez 0.76, a *Móricz* Miklós dr. szerinti országos átlagban 12.59 %. Nem indokolja ezt az a körülmény se, hogy a nem-nagybirtoki szántóból az egy őstermelő keresőre jutó terület az Ormánságban 3.4, az országos átlagban pedig (Móricz dr.) 3.8 kh.

Mindezekből látható, hogy az Ormányság egykéje nem birtokpolitikai probléma, illetve — amennyiben ily probléma országos viszonylatban is van — az Ormánságban kevésbbé az, mint az országban általában.

Tehát az okot valami másban kell keresni. Ha erkölcsi motivumok után nézünk, elsősorban a valláserkölcsre kell gondolnunk.

Az Ormánságban van 9.246 katolikus és 12.654 református.

Lelkészség van 2 „ „ 35 református.

Nem ormánysági területen van még 4 kath. lelkészség, de ezeknek csak 2.765 hívük tartozik az Ormányságba, míg 6.907 az Ormányságon kívül van. Viszont egy ormánysági kath. lelkészségnek 3.035 híve az Ormányságon kívülre esik. Külön katolikus nevezetesség, hogy az ormánsági 9.246 katolikus hívő közül csak 1.891 lakik 4 km-en belül a lelkészséghez, a plébániához; 7.355 hívő 4 km-en túl, 4.737 hívő 6 k-men túl és 2.904 hívő 8 km-en túl egész 18 km-ig. Így bizony nehéz a valláserkölcsöt ápolni. Viszont a reformátusok a 45 ormánysági községből 35-ben tartanak lelkészséget.

Csak az adatokat óhajtottam ismertetni, a többit az olvasó elmélkedésére bíznám és — videant consules!

Perr Viktor.

Az iskolai kongregációkat nem számítva — az összes pécsi leánykongregációk, egyesületek és klubok június hetedikén zarándoklatot rendeznek Máriagyűdre. Indulás reggel fél hétkor a főpályaudvarról, visszaérkezés este háromnegyed nyolc órakor.

Szerezzünk új előfizetőket a Tudósítónak!

Folytassuk!

Szemetes László Urnak Pécs.

Kedves Kartárs Ur!

Példát mutatott a rövidségre és őszinteségre; én is megkísérlem.

1. A szépen összeállított címzésből a dr.-t — sajnos — nem fogadhatom el, mert nem vagyok semmilyen doktor. Van ugyan hajlandóságom egy kis kuruzslásra, de kész vagyok magam is bicska alá feküdni. Mert azt hiszem, hogy ebben az ön- és közveszélyes *segítő szándékban megegyezünk*, Kartársnak szólítom. Kérem, engedje meg és folytassuk.

2. Megegyezünk abban is, hogy az egyházközségnek és egyesületeknek *kifogástalan, képzett és szolgálatkész férfiakra* van szükségük.

3. Igaz és kell, hogy az egyház *ilyen papi és világi tagjai* egymást támogassák.

4. Nagyon tudnám élvezni, ha az ilyen férfi együttes *kiálló kiáltása* elhangzana.

5. Azt is el kell ismernem, hogy egy maroknyi *igaz* többet ér sok ezer, *csak anyakönyveltnél.*"

Ezek után tehát azt is el kell fogadnom, hogy *seperjünk*. Jó. Jöjjön kedves Kartárs, próbáljuk meg. Előbb azonban beszéljünk meg néhány kérdést.

1. Ki seprőzzön?

a) Mi ketten? Válaszok: fogadatlan prókátornak..., vagy: akad majd olyan, aki titeket is méltónak talál lapátjára!...

b) Az egyházközségek és egyesületek vezetőségei? De hisz ezeknek egyik legfőbb gondjuk ma is a válogatás és főformán zavartalanul választhatják magukhoz munkatársaikat. Ha még sincs jól, akkor vagy *nem tudnak*, vagy *nem akarnak*, vagy *nincs miből* jobbat válogatni.

c) Van más lehetőség is?...

2. Feltételezem, hogy Ön el tudja oszlatni képzelt nehézségeimet és a választottakat „kiképzésre és munkára lehet fogni." Kívánom: de előbb nagyon szeretném tudni, hogy *a világi férfiakat mire lehet és kell kiképezni és felhasználni?* Megvallom őszintén, nem látom tisztán, hogy az A. C. mozgalomban *milyen viszonyban kell lenni a papságnak és világiaknak*. Egy kis őszinte megbeszéléssel sok *ellentmondást* és *zavart* lehetne elintézni. Nekünk világiaknak jó volna látnunk, hogy *meddig tart a „kaptafánk"*, vagy hogy *mikor kerülünk a „megfogott török" szerepébe.*

Végül megvallom, hogy még nem adom fel a pápai szózat által kiváltott gondolataimat, de addig nem szaporítom a szót, amíg az ajánlott recept *használati utasításait is végig nem gondoltuk*. Ha jónak igérkeznek, készséggel el is fogadom.

Seprő.

A különbség. *Gazdaember beszélget a terences háztőnökkel.*

— *Van-e disznajuk, kvárgyián atya?*

— *Van.*

— *Döglik-e?*

— *Nem a'.*

— *No lássa, nincs igazság a földön! A szegény ember disznaja döglik, a barátoké meg nem! — háborog a gazda.*

— *Van benne valami, de én nem csodálom, — mondja a háztőnök hamiskás mosollyal — mi kukoricával etetjük a disznókat, maguk meg a tenével!*

Érdekes beszélgetés.

(Most kaptuk ezt az ellesett párbeszédet, Ide iktatjuk, mert némiképp feleletül szolgál az előző cikk kérdéseire. Szerk.)

— Hallom, téged is megválasztottak valaminek abba a Katolikus Akcióba! Mi az tulajdonképpen? Valami új egyesület?

— Sem nem új, sem nem egyesület!

— No hát azért, mert én amúgysem lépek be!

— Nem is kell! Benne vagy azóta, amióta katolikusnak kereszteltek. Tagja annak minden katolikus ember, akár gyerek, akár felnőtt, akár férfi, akár asszony. A neve, Katolikus Akció (latinul Actio Catholica) megmondja, hogy micsoda: a katolikusok, főképen a világi katolikusok tevékenysége, buzgólkodása a vallásunk érdekében. Magyarul: a világiak apostolkodása. Nem új dolog ez, hiszen már az ősegyházban ott látjuk a papok mellett a világiakat az egyház életében. Csak hát időközben ellanyhult a buzgóság...

— Aztán most kinek jutott megint az eszébe?

— Maga a szentséges Atya, a mostani Pápa sürgeti a dolgot. Látta, hogy az Isten országa nemhogy terjeszkednék, hanem sokfelé a hívek ezrei és tizezrei elszakadnak és új pogánysságba keverednek. Erre akart orvosságot adni a Pápa, amikor 1922. december 23-án kiadta az Ubi arcano kezdetü körlevelét.

— Mi van abban a levélben?

— Sok mindenféle! Elsőbben is megállapitja a Szentatya, hogy az idők kereke nagyot fordult s amiként az országok hadviselése is egészen más módon folyik, mint száz évvel ezelőtt, Krisztus Egyházának az ellenségei is egészen új és modern eszközökkel küzdenek az igaz hit ellen. Nekik szolgál az újság, a könyv, a szinház, a mozi, a rádió. Divaton, sporton, testápoláson, szórakozáson keresztül ezerféle kivánatos formában csempészik az emberek közé az ördög evangéliumát. Van pénzük és sok emberük, világraszóló szervezetük. Mi meg most is a kiskáténál tartunk és elvárnánk attól a magányos papunktól, hogy a szószékről egymaga verje vissza a támadásokat.

— Hát nem az ő dolga az?

— Nem csak az övé, hanem minden katolikusé! Lám, a szocialisták és kommunisták sem azt mondták, hogy „majd a párttitkár, meg a bizalmi elintézi!" Ott minden embernek mozognia és dolgoznia kell a pártért. Ismerni kell a vezetők céljait, terveit. Meg kell tudni védeniök minden tanitásukat. És társaságban, munkaközben, vagy korcsmaasztal mellett új hiveket kell toborozniok....

— Biz az úgy van! De hát nálunk katolikusoknál hogy lehessen ezt megcsinálni?

— Az Egyház ma olyan hadsereghez hasonlit, ahol nagyon kevés a vezető. 350 millió közlegény mellett csak 300,000 tiszt, azaz pap működik. Egy tisztnek tehát voltaképen egyes egyedül ezer közlegényt kellene kiképeznie. Hát ilyent ki hallott? Vagy ki látott olyan nagy üzemet, gyárat, ahol egy-egy tanult munkásra ezer napszámos esik, aki attól az egytől vár kioktatást, irányitást, mindent.

— Hát az nem megy, az biztos!

— De nem ám! Tiszteket — papokat — máról-holnapra nem adhat a Pápa. A papi hivatást különben nem lehet valakire ráparancsolni. De tiszthelyetteseket, amolyan altiszteket jócskán ki lehet válogatni a hivek közül. A tisztek elsősorban ezeket képeznék ki azokra a munkákra, amelyekhez nem kell föltétlenül fölszentelt pap. Például szeretetadományok összegyüjtésére és szétosztására, ünnepélyek, előadások megrendezésére a távolabb lakó, vagy templomba nem járó katolikusok felkeresésére, a szentségekhez való járulás szorgalmazására, satöbbi. Lám, az a gyáros is tudja, hogy a személyes rábeszélés ér a legtöbbet, azért küld a nyakunkra mindenféle vigécet és utazókat. Mostan aztán mi lennénk a jó Isten ügynökei, s a portékánk miatt igazán csak

jót mondhatnának rólunk a „vevők".

— No és a pap mit csinál ezek után?

— A papok több időt fordíthatnak a fokozottabb lelkipásztorkodásra, a tulajdonképeni munkájukra. Hiszen mihelyt valahol jobban nekilendül a lelki élet, akkor az emberek többet járnak gyónni, az egyesületekben megnő az érdeklődés, a tagok egyre többet kívánnak a vezetőjüktől. Többet kell tehát olvasnia, tanulnia annak a lelkipásztornak, és — még többet kell imádkoznia a híveiért. Mert az ördög nem alszik, különösen ha látja, hogy az Úr apostolai sem szunyókálnak. Végül pedig a Pápa parancsa szerint át kell formálnia szép lassan a híveit...

— Hát azt hogyan?

— Látod, mi katolikusok többszáz éven keresztül egyebet se tettünk, mint hogy védekeztünk a támadások ellen. Már az is nagy szó volt, ha egyáltalán ki mertük nyitni a szájunkat, mert bántottak. Ez a védekező taktika aztán igen-igen megbátorította az ellentáborban levőket s ma már azt hiszik, hogy a katolikusokat úgy üthetik, gúnyolhatják, piszkálhatják, ahogyan nekik tetszik. Sőt még tovább mennek! Magát az Úr Jézust és szent hitünk tanításait eltorzítják, kicsavarják az értelmét és ezáltal sok-sok tanulatlan és könnyen hívő embert eltántorítanak a katolikus Egyháztól. Ezekből áll aztán az a sereg, amit a mi legyőzésünkre nap-nap után harcba indítanak. Hát ezt csak nem lehet türnünk! Utóvégre minden egyes lelket szigorúan számonkér majd tőlünk az Úr, akit megmenthettünk volna egy kis utánajárással, jó szóval...

— Erre magamtól nem is gondoltam volna! No és most mit csinálunk majd máskép?

— Gyáva és kényelmes védekezés helyett nekünk kell támadni! Egy vallásnak sincs a világon ekkora tábora: Háromszázötven millió! És itt az országban is mennyien vagyunk! Az összes lakosság 67 %-a! És mi félnénk valamitől? Csakhogy...

— Hát mégis van „csakhogy"?!

— De van ám! Abból a sok katolikusból csak kevés a bátor, öntudatos és a hit igazságait ismerő ember. Sok a hideglakatos. Az anyakönyvi katolikus. A nembánom-katolikus. Ezeket kell lassú, de kitartó, alapos munkával jobb belátásra téríteni. És ha elegen leszünk Isten segítségével, akkor nekiláthatunk a nagy offenzivának.

— Az szép lesz. De most már arra volnék kíváncsi, hogy a magamfajta egyszerű ember mit csinálhat ebben a nagy munkában? Mert azt látom, hogy nem becsületes dolog összetett kézzel ülni, amikor az Úristenért kell cselekedni...

— Helyesen beszélsz! Egyelőre légy magad olyan katolikus, aki nem hoz szégyent erre a névre. Járj rendesen a templomba. Olvass katolikus újságot; napilapot és folyóiratot. Aztán tanulgass egyet-mást azokból a nekünkvaló, jó könyvekből, amik a könyvtárban csak porosodtak eddig.

— Aztán ha legközelebb találkozunk, még tovább beszélgetünk a Katolikus Akcióról.

GONDOLATOK.

Ha élvezni akarod az életet, sok élvezetről kell lemondanod.

A sok beszéd gyakran a belső hiány fedezésére szolgál.

Ha nem az önzetlenség a barátság alapköve, úgy csak érdekbarátság keletkezik, melynek szálai gyorsan elkorhadnak.

A sok földi igazságtalanság legjobban bizonyítja, hogy kell léteznie egy Örök Igazságnak, aki a károsultaknak az igazságos elégtételt megadja.

Az igazság fékez, de a szeretet hódít.

Az anyag sohasem rossz, minden a mestertől függ; egyik mester abból angyalt alkot, a másik ördögöt.

Nem a többség teremti az igazságot, hanem az igazság a többséget

A templom egyik legszebb ékessége a bűnbánó ember.

Az ember akkor a legszebb, mikor az Istennek hódol.

Lelkem üdül, ha Istenért fárad.

Ahol nincs felebaráti szeretet, ott hiány is van; ahol van felebaráti szeretet, ott feleslegesre is akadsz.

Pillanatnyi öröm képes tengernyi bánatot elnyelni.

A haláltól ne félj, mert legjobb barátod, mindig emlékeztet túlvilági örökségedre.

W. F.

Egyházmegyénk hitélete a török hódoltság idejében.

Érdekes és feltűnő, hazánknak a török uralom alól való felszabadulásának 250-ik jubileumát elsősorban a katholikus szervek sietnek megünnepelni, míg a nem-katholikus részről csak nehezen és lassan kapcsolódnak bele ebbe az örömbe. De érthető is: a török alatt a katholikus vallás szenvedett a legtöbbet, a felszabadulás ezért a katholikus lelkeknek hozott legnagyobb örömet és így a jubileum is a katholikus szívekben rezonál legerősebben.

A törökök inkább a protestantizmussal rokonszenveztek, hiszen politikai érdekeik és vallási nézeteik is több ponton találkoztak. A protestánsok ellenfelei voltak a törvényes uralkodónak épp úgy, mint a törökök; a nyugattal való szakítást sürgették épp úgy, mint a törökök; hittek a kikerülhetetlen végzetben, mint a törökök, csakhogy utóbbiak fátumnak nevezték azt, amit a protestántizmus praedestináció, előrerendelés néven hirdetett. Sőt a protestánsok akkori legjelentősebb ága hazánkban, az unitáriánizmus, éppen úgy csak az egyszemélyü Istent fogadta el, mint a török. Viszont a katholikus hívek erősebben vonzódtak az uralkodóhoz, akinek éppen az 1546—1555. években a protestáns fejedelmekkel folytatott nagy küzdelme (schmalkaldeni háború) önkénytelenül is rokonszenvet fakasztott szívükben; a török elleni küzdelmet is a katholikusok feje, a pápa sürgette legjobban; mindez szálka volt a török szemében, mely miatt velük erősebben éreztette hatalmát. Hozzájárult mindehhez: a katholikus püspökök, akiket a főkegyúri jog alapján az uralkodó nevezett ki, országnagyok is voltak egyszemélyben és vallási befolyásuk politikai befolyást is jelenthetett a megszálló hatalmak előtt; másrészt a püspökök földbirtokosok is voltak, már pedig a török a birtokokat az Izlám vallási és császári céljaira foglalta le és így az eredeti birtokosok jelenléte kellemetlenné és bonyodalmakkal teljesebbekké tette volna a birtokok elkobzását. Ez a magyarázata annak, miért nem engedte be területére a török hatalom a katholikus püspököket. *A püspökök kizárásának következményeképpen nem volt a katholikusoknak egységes vezetésük, elmaradtak a papszentelések, pap hiányában elsorvadt a hitélet és az így keletkezett ugar alkalmas talajt nyújtott a protestántizmus terjeszkedésére.*

Érthető tehát, ha katholikus írók e korból a török megszállást mindig csak fájó szívvel, panaszos ajakkal tudják megemlíteni; járomnak, tehernek, keresztnek nevezik azt. *Draskovich pécsi püspök* 1559-ben kelt pásztorlevelében ezeket írja: „tudom, nemcsak a török járom nyomja vállatokat, hanem ami még súlyosabb, a különböző eretnekségek hullámai ostromolják és aggasztják nem kevésnek közületek lelkét... és miként a szülők gyermekeik siralmas helyzete miatt nem tudnak nem szenvedni, épp úgy kinlódik a mi lelkünk is, mikor látjuk, hogy gyermekeink számtalan és az egyiptomi rabszolgaságnál is súlyosabb rabság alatt nyögnek".

Viszont a protestáns írók nem győznek hálát adni és lelkesedni, amiért a török hatalom nekik egyengeti az utat és őket segíti.

Szigeti Imre tolnai protestáns lelkész így ir 1549 aug. 3.-án egy Mátyás nevű embernek: „E városnak (Tolna) lakóit két pártra szakadva találtam. Egyik párt Krisztushoz vonzódott, a másik a pápához. Utóbbiak kézzel-lábbal védték a pápaságot. Sok és nehéz küzdelmet kellett velük megküzdenünk, de az Ur sokszor csodálatos módon megvédett minket a *török kormányzók és prefektusok által,* akik nekünk *feltűnő* (insigniter) *módon kedveztek.* Különösen a török jogtudósok akiket saját nevükön Kádi-knak neveznek". Azonnal leírja saját esetét is: A tolnai bíró Keresztelő Szent János napja körül Budára utazott a szultán prefektusához, akinek sok pénzt ajánlott fel azzal a kéréssel, hogy Szigetit vagy megölesse, vagy Tolnáról kikergesse. De kérése balul ütött ki, mert a török fejét vétette a bírónak és elrendelte, hogy a „Luther által feltalált tan" (doctrinae

per Lutherum inventae) hirdetői tanukat mindenütt szabadon terjeszthessék. Itaque jam sine ullo metu ac periculo tam Ungari, quam Slavi verbum Dei audire possunt. És így a magyarok épp úgy, mint a szlávok félelem és veszély nélkül hallgathatják az Isten igéjét."

Rejerthay János pedig így jellemzi a viszonyokat 1551-ben a reformáció egyik vezető emberéhez, Bullingerhez intézett levelében: „Az evangéliumot egész Magyarországban hirdetik, a pápista püspökök és papok nem minden ellenkezése nélkül, de a török területen annál szabadabban." Sőt annyira rózsás színben látja a helyzetet, hogy nézete szerint rövid időn belül még a török is meg fog térni. „Res admiratione non caret, quod quoties disceptatur a Christianis Pastoribus, coram juiciis et praefectis Turcarum, semper sententia fertur pro Evangelio." Nem is kell efelett csodálkozni, mert valahányszor a keresztény pásztorok vitába bocsájtkoznak a török bíróságok és prefektusok előtt, az *ítélet mindig Isten evangéliumának* (értsd: a reformációnak) *kedvez*". Állításának bizonyságára mellékeli *Sztáray Mihálynak, a baranyai reformáció vezérének* egyik levelét, mely éppenséggel áradozik a nagy boldogságtól, mondván: „Istennek legyen hála amiért a szolgaság idején szabadságot, a gyalázat idején felmagasztalást, a Krisztus ellenségeinek diadala idején a halál és pokol feletti diadalt adott... Hosszú volna elmondani kedves Miklós uram, az utolsó hét esztendőben mennyi küzdelmünk volt a pápa bálványozóival. Legyen elég annyi; őket mindenütt legyőztük és mint farkasokat messzire kergettük Krisztus aklától és egyeseket a Tiszán túli vidékre, másokat a Száván túlra menni kényszerítettünk."

Páthay Sámuel tolnai lelkész, aki 1647-ben a reformációnak első elterjedését kutatta Baranyában, az 1520—1540-es évekről kénytelen volt bevallani: „nem tudtam megállapítani, mi módon, mily körülmények között, kik voltak a megreformált vallás első terjesztői és befogadói...; de egy biztos; miután a magyarok elvesztették Budát, akkor ragyogott fel az Evangélium igazságának fénye."

Folytatjuk.

Kollégák.

Előkelő étteremben étkezik egy ur. A számla azonban még sokkal borsosabb, mint számitotta.

— Nekem csinálta ezt a számitást?

— Igen, uram.

— Tehát ön nem ismer engem?

— Nem, uram... Kicsoda ön?

— Egy kolléga, barátom... Egy kolléga!

— Óh, ha tudtam volna!... Rögtön leszámitok belőle 75 %-ot

Mikor elhagyja az éttermet, a tulajdonos hozzá csatlakozik és megkérdezi:

— Pardon, szabad tudnom, hol van az ön vendéglője?

— Nekem? Nekem nincs vendéglőm sehol.

— Hát nem azt mondta ön nekem, hogy ön egy kolléga?

— Igen. — Közel hajol a füléhez és súgja neki: — Én is tolvaj vagyok!...

*

Egyik alföldi városban történt.

— Nem jól van kvárgyián atya, — mondja az egyik módos gazda a ferences zárda házfőnökének — hat barátot tartunk, oszt még egy kis esőt sem tudnak kiimádkozni.

— Igaz, igaz — bólogat a guárdián — de gondolja meg kend, hatan vagyunk az imádkozáshoz, maguk meg negyvenkétezren a káromkodáshoz! Kire hallgasson akkor a jó Isten?

FIGYELŐ.

NEM AZ A SZÉGYEN, ha valakit erősebb ellenfele a földre teper, vagy külső sorscsapások, betegség, hasonlók nyomoritanak meg, hanem az a szégyen, ha valaki önmagát teszi tönkre, ha maga okozza pusztulását, ha maga vágja az ágat önmaga alatt. Az a szégyen, ha valaki dőreségből és könnyelmüségből maga fizeti, támogatja, izmositja ellenfeleit, ha maga hizlalja a vadállatokat, amelyek az ő elpusztitására törnek.

Ez a nagy vád, ez a szégyenletes panasz joggal illeti azokat a katolikusokat, akik jajgatnak és sopánkodnak, de nem veszik észre, hogy nyomorúságuknak maguk az okozói. Hány katolikus ember panaszkodik, hogy nem boldogul, hogy minden jobb állást mások kaparintanak el, hogy a katolikusok gyengék és szervezetlenek. Hány panaszkodik, hogy nem talál vigaszt a szenvedésben, nem talál felvilágositást kinzó problémáira. Ugyanakkor dehogy veszi észre, hogy szerencsétlenségének és az egész katolikus tábor gyengeségének ő maga is okozója az által, hogy az ellenséget erősiti maga is. Mert mindenki, aki a kereszténytelen, vagy hitközönyös sajtót olvassa, gyengiti a katolicizmust, gyengiti önmagát s támogatja ellenségeit.

*

HONNAN VESZIK A PÉNZT az ellenséges táborokban azokra a támadásokra és inzultusokra, amelyeket a hit s keresztény erkölcs ellen nap-nap után intéznek napilapokban, könyvekben, szinházakban, mozikban s egyéb mulatóhelyeken? Ki adja a legerősebb fegyvert azoknak a kezébe, akik a keresztény Magyarországot felforgatni akarják s akik mamutvagyonokat halmoznak fel a keresztény nép gazdasági megnyomoritásából. Kiknek a zsebéből gazdagodtak meg azok a sajtóhatalmasságok, amelyek minden felforgatónak, szabadrablónak s erkölcsi méreghintőnek korlátlan szabadságot követelnek, ellenben minden komoly életrezdülést, minden katolikus szervezkedést hajlandó meggyanusitani, kigúnyolni, tönkresilányitani, vagy legjobb esetben a lekicsinylés és agyonhallgatás eszközeivel megbénitani? Szégyen! A keresztények maguk támogatják a saját megnyomoritójukat! A szellemi és erkölcsi öngyilkosság, a zsarnokokat vakon szolgáló rabszolgaság bélyegét sütik ezzel a homlokukra. Hogyan lehetséges, hogy egy nép enyyire elfeledkezik magáról?

*

VAN JÁVA-SZIGETÉN egy különös poloskafaj, amely kizárólag a hangyákból él. A hangyák azonban sokkal nagyobbak és erősebbek, mint ő, ezért a poloska azzal a csellel él, hogy meghuzódik a hangyaboly közelében, kinyujtja csápjait, s azokon bódító illatú nedveket lövel ki. A hangyák a bódító illat után seregestül közelednek a poloskákhoz s nyalogatják csápjait, ettől elkábulnak s akkor a poloska beleszúr a hangyák fejébe s kiszivja vérüket. Csakhamar a hangyahullák egész kis hegyei feküsznek mellette, mire a poloska megelégülten vonszolja tovább vérrel teli testét.

Nem annak a sajtónak a képe-e ez, amely érdekes cikkeivel, szellemes stilusával, szenzációival, s egyéb csábító eszközeivel elbódítja a keresztény népet, magához csalja az olvasók tizezreit s azután megmérgezi őket, kiszivja életerejüket, hitben, erkölcsben, gazdasági függetlenségükben megnyomoritja őket?

Lehet-e reménye egy népnek a gyógyulásra, amely ennyire tehetetlen és gyáva?

Katolikus Testvérek! Mikor szabaditjátok fel magatokat az idegenszellemű sajtó bódító és mérgező hatása alól? Mikor ismeritek fel, hogy a katolikus lapok járatása és olvasása nemcsak kötelesség, hanem a létfenntartásnak is mulhatatlan feltétele? Mikor lesz bennetek annyi önállóság és öntudatosság, mint azokban, akik megrontástokon dolgoznak?

*

HIÁBA HIRDETI az egyházi és világi hatalom a családvédelmet, amig

energikus kézzel meg nem szüntetik a mai visszás állapotot, a helyzet nem fog megváltozni. Adjanak helyet az ifjúságnak, hogy megnősülhessen és családi tűzhelyet alapithasson. Amig fennáll a helyzet, hogy gyermektelen nyugalmazott tisztviselő feleségе férfinak való állást tölt be, hogy özvegy asszony nyugdijat élvez férje után és fizetést vesz fel saját állása után, hogy nyugalmazott tanerőket alkalmaznak kisegitőnek, hogy sok-sok esetben férj és feleség egyformán jól keresnek és a nő állása miatt nem ér rá az Isten áldását fogadni, — amig ezen a helyzeten a hatalom — egyházi és világi egyaránt — nem segit, addig hiába prédikálunk családvédelmet, hiába fenyegetjük a nemzetet kipusztulással. Mi lenne, ha a család eltartására elegendő keresettel biró férjek feleségét elbocsátanák állásukból? Ifjaink ezrei jutnának álláshoz. Akkor nem kellene attól félnünk, hogy amint ma a 8 és fél milliós Magyarországot körülveszi a kisantant 47 millió lakósa, 25 év mulva — ha igy marad népességünk növekedése — a 11 millió magyart egy 66 milliós ellenséges gyürü fogja körülvenni!

*

IDEJE VOLNA, hogy egyszer tisztába jöjjünk a konzervativizmus fogalmával, mert rút visszaélések történnek vele. Semmiesetre sem jelenti azt, — bármennyire szeretnék odatorzitani, hogy állandósitsuk a meglevő állapotokat. Hanem: a konzervativizmus természetes, életszerű, folyamatos fejlődést jelent. Szembenáll vele a forradalmi gondolat, az ugrásszerű, erőszakos fejlődés, amelynek persze rendesen a helytelenül magyarázott konzervativizmus és a korrupt „hazafiság" az oka. Szóval a konzervativizmus is fejlődést követel. Kiváltképen azt követeli a katolikus konzervativizmus, amelynek kétezeréves története perdöntő bizonyitéka az állandó fejlődésnek. Nem a tanitás lényegében, — amely örök és változhatatlan —, hanem ennek kibontakozásában, az uj idők, uj igények és feladatok felismerésében. Csak addig van létjogosultsága intézményeknek, szociális és gazdasági rendszereknek, uralkodó pártoknak, közéleti férfiaknak és névtelen senkiknek, amig életükből adni tudnak valami értéket a földnek, a népnek, a nemzeti feladatoknak. Mihelyt nem, azzal szolgálják a hazát és nemzetet, ha félreállnak és lépcsőül szolgálnak az újnak, a jobbnak. Különben akadályai a fejlődésnek, s okozói a bajoknak és felfordulásoknak.

*

A MAGYAR TUDOMÁNYOS és irodalmi élet vaskalapos elfogultságára nagyon jellemző a közelmultban elhúnyt Körösi Albin, kitünő tudósnak a sorsa. Nagy nyelvtudós volt, az összes román nyelveket beszélte, de különösen a spanyol irodalomban szerzett nagy nevet. Tanulmányai európai és amerikai spanyol folyóiratokban jelentek meg. Egy tucat külföldi akadémiának és tudóstársaságnak volt a tagja. Mindenütt nagy sikere volt a — külföldön. De nálunk nem tudta semmire sem vinni. Azaz mégis! A Petőfi társaságnak „kültagja" volt. A honunk nagy tudorai nem becsülték, lenézték. Talán, mert piarista szerzetes volt?!...

NYILAS PÉTER.

Szivgárdazászló szentelése Gyárvárosban. Áldozócsütörtökön szentelte fel kedves ünnepség keretében Sebestyén Károly pápai kamarás a gyárvárosi szivgárda újonnan készült szép zászlaját. A kis gyermeksereg, mely a gárdazászló mellé tömörült, lelkileg bizonyára naggyá fejlődik a zászló alatt.

A Prohászka Ottokár Otthonban június 1-én volt a házszentelés. Az intézmény célja, hogy békés, meleg otthont nyujtson magános urinőknek. A székesegyházi egyházközség Scitovszky-téri házát adta erre a nemes célra attól a vágytól indittatva, hogy maradandó emléket állitson a boldog emlékü nagy püspöknek, Prohászka Ottokárnak. Szép és régi terve valósul meg ezzel a Missziótársulat helyi szervezetének is, mely az Otthon vezetését elvállalta. Mindenféle felvilágositással készséggel szolgál az Otthon vezetősége: Scitovszky-tér 13.

Pécs városa a sokgyermekes családokért.

A nagy hangú igéretek után az államhatalom részéről nem történt igazi hathatós intézkedés sem az álláshalmozások megszüntetése, sem az ifjúság elhelyezése, sem a sok gyermekes családok megsegítése tekintetében. Ugy látszik a törvényhatóságoknak kell itt is munkába állni és megtenni mindent, amit hatáskörükben megtehetnek. Pécs városának a vezetősége valóban jó példával jár elől, midőn a dr. Kelemen Andor apát-plébános által beterjesztett indítványt a legnagyobb megértéssel, lelkesedéssel fogadta és pártolólag terjeszti a legközelebbi közgyűlés elé.

Az indítvány a következőleg hangzik:

„Azok a súlyos nehézségek és gondok, amelyekkel elsősorban a többgyermekes családtagok küzdenek, arra indítanak, hogy a sokgyermekes családok megsegítése érdekében a következő tiszteletteljes indítványomnak a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés elé való szíves beterjesztését kérjem.

Mondja ki a T. Törvényhatósági Bizottság, hogy mindazoknak a családoknak, ahol legalább négy kiskoru 18 éven aluli gyermek van, ott a város a *villanyvilágitás*-nál ugyanazt a kedvezményt adja, mint a városi tisztviselőknek, vagyis 4.5 fill. egységár helyett 2.6 fillért számít hektovatt óránként, a *vizdijnál* pedig 30 filléres ár helyett 2.6 fillért számít köbméterenként.

Mondja ki továbbá a T. T. B., hogy a városi *uszodában* 4 gyermeknél egy, 5—8 gyermeknél kettő, 9—12 gyermeknél pedig három ingyen jegyet ad a család egy, két illetőleg három gyermekének, a többi gyermek és a szülők pedig azt a kedvezményt kapják, amit a város tisztviselői, ezenkívül ugyancsak a fenti arányszámnak megfelelően a család egy, két illetőleg három gyermekét díjtalanul juttatja a fonyódi telepen 3 heti nyaraltatáshoz, az *autóbusz- és villamosvasuti* bérleteknél pedig 50 %-os kedvezményt biztosít.

Mondja ki végül a T. T. B., hogy az ilyen családok gyermekei *polgári és kereskedelmi* iskolákban amennyiben elégséges előmenetelt tanúsítanak, fél-, egyébként pedig jeles és jó előmenetel mellett egész tandíjkedvezményben részesülnek, a városi *zeneiskolában* pedig féltandíjkedvezményt kapnak, továbbá minden egyes család 25 mm. szenet és 8 ürméter fát kaphat 20 %-nyi kedvezménnyel."

Meg vagyunk győződve, hogy a város képviselőtestületének tagjai, akik szociális érzéküknek már eddig is sok tanubizonyságát adták, a Polgármester által előterjesztett indítványt a legnagyobb lelkesedéssel fogják megszavazni, hogy más városokban is példát mutassanak a magyar családok és a magyar jövő ápolásának érdekében.

Lelkigyakorlatok a Pius-Kollégiumban urak részére június 26-án kezdődnek és 30-án reggel fejeződnek be. Érdeklődni, jelentkezni lehet a Pius-Kollégiumban.

Adjunk kiolvasott lapokat és folyóiratokat a SZENT ANTAL BAZÁRnak! A Katolikus Akció falusi vezetői ugyanott kaphatnak anyagot a sajtópropagandához.

Uj miséseink.

Baranyai Ernő. Született Körmenden 1911. ápr. 7-én. Középiskoláit I—IV.-ig Bonyhádon, V—VIII.-ig a Piusban végezte. Első szt. miséjét Barcson jún. 28.-án tartja. Manuductora: Huber Gyula apát-plébános, kormányfőtanácsos, szónoka: Mayerhof Péter szajki plébános.

Barcza Tivadar. Született Budapesten 1913. febr. 13-án. A gimnázium I—IV. osztályát bpesti Werbőczy rg.-ban, az V—VIII. osztályát, a VI. osztálytól, mint papnövendék, a pécsi Pius gimnáziumban végezte. Első szentmiséjét jun. 29.-én 8 órakor mutatja be a Pius templomban. Szónoka: Dr. Gálos László teologiai tanár, manuductora: Dr. Gergye Győző pécs-belvárosi káplán lesz.

Békés Ádám. Született 1913. febr. 11-én Kisnyárádon, Baranya megyében. A középiskola 4 alsó osztályát a mohácsi állami polgári iskolában, a felső osztályokat pedig a ciszterci rend pécsi „Nagy Lajos" reálgimnáziumában végezte. A Szemináriumba 1929-ben lépett. Primiciáját Kisnyárádon tartja 1936. jun. 29-én. Manuductora: Rausz Alajos babarci esp.-plébános; szónoka Staub Ádám káplán.

Békefi János. Született Novszkán 1911. nov. 2-án. Középiskoláit I—IV.-ig a Piusban, V—VIII.-ig a ciszt r. Nagy Lajos reálgimnáziumában végezte. Első szentmiséje jun. 28-án lesz Pécsett, a Székesegyházban a népoltárnál 11 órakor. Manuductora: Barna Jácint ciszt. r. tanár, volt osztályfőnöke, szónoka: Szentes Károly székesegyházi karkáplán.

Hérincs Pál. Budapesten született 1912. ápr. 25-én. A középiskoláit a ciszt. r. budapesti Szent Imre gimnáziumban végezte. A teológia I. évfolyamát a bpesti egyetemen, mint külső hallgató végezte, a második évfolyamtól pedig a pécsi Szemináriumban. Az első szentmiséjét Budapesten tartja a lágymányosi Nagyboldogasszony plébánia-templomban, jún. 28-án. Manuductora: Dr. Kiss Albin, szónoka Farkas Alberik ciszt. r. plébános lesz.

Lehr Ignác. Született Páriban 1913. júl. 31-én. Középiskolai tanulmányait a Nagy Lajos reálg.-ban és a Pius gimn.-ban végezte. Első szentmise áldozatát jún 28-án mutatja be Páriban. Manuductora Schäfer József esp.-plébános.

Marycz Elemér. Született Perlenyiken (Zemplén m.) 1905. ápr. 11-én. Tanulmányait a szegedi kir. kat. tanítóképzőben végezte. Mint rendes tanító 5 éven át működött Csanádapácán, Csanád megyében. Első szentmiséje Csanádapácán lesz, jún. 28-án. Manuductora: Adray Cölesztin prépost, szónoka: P. Réz Márián, salgótarjáni ferences házfőnök.

Redling János Nagyesztergáron (Veszprém m.) született 1911. júl. 17-én. Középiskoláit a budai ciszterci-gimnáziumban (I—VI.) és Veszprémben a piaristáknál végezte (VII—VIII.) Első szentmiséjét Nagyesztergáron mutatja be jún. 28-án. Szónoka: Dr. Brisits Frigyes ciszterci tanár; manuductora: Herczeg Valér ciszt. r. plébános.

Reining Vendel. Született Kisnyárádon (Baranya m.) 1912. szept. 22-én. Középiskoláit részben Mohácson az állami polgári iskolában, részben a pécsi ciszt. r. Nagy Lajos reálgimnáziumban végezte. A Szemináriumba 1928 őszén lépett be. Teológiai tanulmányait, mint a Központi Papnevelde növendéke a bpesti Pázmány Péter Tudomány egyetemen végezte. Primiciáját Kisnyárádon tartja jún. 28.-án. Manuductora: Rousz Alajos babarci esp.-plébános, szónoka: Pásztor Endre hitoktató lesz.

Reisz Lajos. Született Zombán (Tolna m.) 1913. aug. 9.-én. Középiskoláit a szekszárdi áll. főgimnáziumban kezdte, majd a pécsi Nagy Lajos gimnáziumban folytatta, hová két évig, mint kispap járt. Első szent miséje jun. 23-án lesz a pécsi Miasszonyunk zárda templomában 8 órakor. Manuductora: Reisz Elemér S. J., szónoka: Várkonyi János szemináriumi spirituális.

Salekovics István. Született Berzencén (Somogy m.) 1912. márc. 13-án. Középiskoláit a csurgói Csokonai V. Mihály reálgimnáziumban végezte. Érettségi után lépett a Szemináriumba. Első szentmiséje Berzencén lesz jún. 28.-án. Manuductora: Teller Vince c. kanonok-plébános, szónoka: Bor Sándor Pécs-Gyárvárosi hitoktató lesz.

Scheich János. Fekeden született 1910. szept. 14-én. Középiskoláit a Piusban végezte. Alsós gimnazista korában az Emericanum növendéke volt, V.-re jött a Szemináriumba. Első szentmiséje Fekeden lesz jun. 29.-én. Manuductora: Arányi Géza fekedi plébános; szónoka: P. Galambos Kálmán pálos-atya.

Vida István. Született Szilágysomlyón (Szilágy m.) 1912. ápr. 5-én. Középiskoláit Szekszárdon végezte 1930-ban. Egy évi hivatalnoki működés után lépett a Szemináriumba. Első szentmiséjét Szekszárdon a belvárosi templomban mutatja be jun. 28-án. Manuductora: Kiss Lajos, apát-plébános, felsőházi tag; szónoka: Várkonyi János, szemináriumi lelkiigazgató.

FÉNYSZÓRÓ.

— **Be kell vallani — írja Marina a Razón y Fe áprilisi számában a legutóbbi választás kudarcának okairól — hogy a döntő szerepet Spanyolország súlyos szociális kérdéseinek megoldhatlansága játszotta.**

— A jobboldali pártok abban a hiszemben, hogy az 1933-ban aratott választási győzelmük örökre biztosította számukra a hatalmat, igéreteiket nem tartották meg és egymás után fejlesztették vissza a forradalomnak azokat a vivmányait, amelyek kétségkívül a közjót szolgálták. Jobboldali tényezők vetették el a földmüvelésügyi, munka- és közmunkaügyi miniszterek üdvös javaslatait, vagy hagyták, hogy ezek a javaslatok elsüllyedjenek a bürokratikus és parlamentáris intrikák között. Pedig elemi igazság, hogy a szociális igazságosság nem lehet és maradhat marxista követelmény.

— Soraiból kiérződik az az aggodalom, hogy a tömegek jóideig nem fogják megbocsátani a katolikus pártnak sem, hogy a forradalom első éveiben vallott programmját fokozatosan letompította, amikor a jobboldal uralomra jutott. (Kat. Szemle.)

*

— **A ciszterci rend a sokgyermekes családokért.** Dr. Werner Adolf zirci apát a rend gazdasági tanácsának határozatára való hivatkozással rendeletet adott ki, mellyel könnyíteni akar a rend szolgálatában álló sokgyermekes konvenciós cselédek családjainak helyzetén. A rendelet szerint olyan családoknál, ahol háromnál több gyermek van, f. évi július 1-től minden további gyermek után évi 50 kg. buzával és 50 kg. rozzsal többet kap a szülő, még pedig fiúknál a 13, leányoknál a 15 év betöltéséig, ameddig ezek a gyermekek egészen szüleik ellátására vannak utalva.

*

— **Szeretett fiaim — mondotta a Szent atya a nemzeti zarándoklás fogadásánál** — a ti biboros hercegprimástok beszéde alatt azoknak a gondolatoknak a hatása alatt állottunk, amelyek titeket, kedves fiaim, és minket is visszavezetnek a 250 év előtti nehéz időkbe, amikor a keresztény népek között széthúzás dult és egyik a másik ellenségével kötött szövetséget. A magyar népnek XI. Ince pápa munkálkodása által megadatott, hogy ettől a közös ellenségtől felszabadult állam, 250 év után is a világon ugyanez a helyzet.

— A hálát, amit előttünk siettetek kifejezni, mi egész különös szeretettel fogadjuk. **Nektek ugyanis különösen jogotok van a mi szeretetünkre, mert mi is érezzük, hogy különös szeretettel kell lenni azok iránt, akik sokat szenvednek, már pedig ha valakinek, akkor a magyar nemzetnek igazán sok jutott ki a szenvedésből.** Éppen ezért egész különös örömmel látjuk a magyarokat a Közös Házban.

*

— **A szentesi Katolikus Kör 500 pengővel hozzájárul XI. Ince pápa szobrához.**

*

— **Fel kell, hogy hivjuk a figyelmeteket — mondotta XI. Pius pápa a római sajtókiállítás megnyitásán — az első, a legfőbb és legáltalánosabb veszélyre, a kommunizmusra, annak minden formájára és fokozatára. Nyiltan vagy burkoltan fenyegeti ez a veszély az egyéni méltóságot, a családi szentséget, a társadalmi rend biztonságát, mindenekelőtt azonban a vallást különösképpen pedig a katolikus Egyházat.**

— Elmondhatjátok ezért mindenkinek, hogy a közös Atya sem szünik meg állandóan és fokozottan felhívni a figyelmet, még pedig az egész világ figyelmét felhívni arra a veszedelemre, amelyet oly sokan becsülnek le, vagy éppen nem vesznek semmibe.

— **Nagyon hibás politikát üznek azonban azok is, akik megakadályozzák azt, hogy az Egyház szabadon kifejthesse életerejét.**

— Az Egyház elismeri az állam befolyását annak saját jogkörében, sőt ezt nyiltan tanitja is. Megkivánja azonkivül minden embertől, hogy ezt a

tanítást tiszteletben is tartsa. Ám nem engedheti meg semmiképen azt, hogy bármilyen politika ártani akarjon az erkölcsnek, nem felejtheti el azonkívül isteni alapítójának parancsait sem.

*

— **A marxi szövetség veszélye.** Mindazok a francia pártok, amelyek szövetségbe léptek a szociáldemokratákkal, riadtan ébredtek rá most arra a roppant tanulságra, amelyet már előbb is tudomásul vehettek volna, ha jobban megfigyelik az európai eseményeket: nincs rá mód, hogy polgári párt világnézeti alapjainak sérelme és egyébként is súlyos károk nélkül belemehetne a baloldali marxista szövetségbe, bármilyen súlyosaknak is látszanak az erre kényszerítő helyzet körülményei. Ennek idáig még mindig az lett a vége, hogy a szélsőséges erők húztak hasznot a helyzetből.

*

— **XI. Pius pápa dr. Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspökhöz negyedszázados püspöki jubileuma alkalmából sajátkezű levelet intézett, amelyben a Szentséges Atya a többek között ezeket írja:**

... Amikor majd elkövetkezik püspökké szentelésed 25-ik évfordulója, mint örömmel hallottuk, a Téged köszöntő híveiddel együtt Istennek ünnepélyesen méltó hálát fogsz adni, mert bőséges ajándékkal halmozott el az Ur Isten Téged e nem rövid idő alatt, aki fáradhatatlanul dolgoztál a lelkek javának előmozdításán, papi munkád lendületével és ragyogó ékesszólásoddal. De főleg azért tartunk különösen dicséretre érdemesnek, mert oly sok munkát és gondoskodást áldoztál az itt vezető elnökséged alatt álló Actió Catholica érdekében, hogy felvirágozzák a világi hiveknek az a rendkivüli üdvös apostolkodása a Te nemes nemzeted körében. (Nemzeti Ujság.)

Összeállította: **Tóth Emil.**

HIREK.

Egyházmegyei zsinat Pécsett. Június 22. és 25. között fog lezajlani Pécsett az egyházmegyei zsinat, melynek előkészületei már régen folynak a különböző bizottságokban. A zsinatnak a célja az, hogy az egyházi törvénykönyv rendelkezéseit aprópénzre váltva egyházmegyei viszonylatban kisebb dolgokban is pontos utasításokat adjon a papoknak és a híveknek.

Ünnepélyes megnyitása június 22-én d. e. 10 órakor lesz a székesegyházban ősrégi szertartások között. Utána első előkészítő ülés a püspöki palotában. — 23., 24. és 25-én reggel 8 órakor lesznek a közös szentmisék és ezeket követik az együttes ülések a püspöki székházban. Délután pedig a bizottságok üléseznek.

A zsinatnak körülbelül 125 tagja van. Ezek közé tartoznak mindazok, akik az egyházmegyében magasabb hivatalt vagy tisztséget viselnek, továbbá az egyházmegye területén működő klerikális szerzetesrendek kormányzó apátjai ill. tartományi főnökei vagy ezek megbízottai, a plébánosok közül 19, a káplánok közül 14 és még körülbelül 20, a megyéspüspök által meghívott személy.

Katolikus középiskolai diákok nyaraltatása Püspöknádasdon. A hosszú vakáció, mely a diákoknak pihenést és felfrissülést, városi szülőknek nagyon sokszor csak új gondot és fejtörést okoz: hol és hogyan tudnának gyermekeiknek olcsó és megbízható nyaralási lehetőséget biztosítani. A Katholikus Akció „Krisztus és a gyermek" jelszavának szellemében járt el Megyés Főpásztorunk, amikor diákok nyaralására átadta s a Székeskáptalannal egyetemben tataroztatta a püspöknádasdi volt nyaralót és hatalmas parkját.

Július havában középiskolai diákok, augusztusban a Karitas védettjei vonulhatnak be az említett nyaralóba.

A vezetőség igyekezett összeállítani olyan programmot, mely szórakoztató jellege mellett sem feledkezett meg a nevelő tartalomról. A fiúk rendelkezésére fog állani az óriási park, kb. 800 m² tó, rádió, vetítőgép, asztali- és szabadtennisz, különböző sport. játékok. Lesz külön olvasó-, játék-, kézimunkaterem. Nyelvi készségek elsajátítására 2—2 osztrák és olasz diák részvétele van kilátásba helyezve. A környék szebb pontjait: Pécsváradot, Püspökszentlászlót, Zengőt, Márévárát egész napos kirándulás keretében szemlélhetik meg a résztvevők.

A nyaralás két turnusban fog lefolyni: jún. 30.—júl. 16-ig és júl. 16—30-ig. Jelentkezni lehet: I. turnusra jun. 15-ig, II. csoportra jun. 30-ig. Az első csoport indul Pécsről: jun. 30-án délben. Pécsváradig vonaton, onnan gyalog, de a szerelvényt kocsi szállítja. Ez a csoport jul. 16-án délben érkezik vissza Pécsre. A II. csoport hasonló uton indul Pécsről jul. 16-án, ide vissza jul. 30-án érkezik. (A nem Pécsen át utazó diákok menetrendjét külön közöljük az érdeklődőkkel.)

Részvételi díj: I. csoport: 16.70 P, II. csoport: 15.70 P. Ezen összegben benne foglaltatik: az utiköltség, napi 4-szeri élelmezés. A résztvevők csak a legszükségesebb felszerelést hozzák magukkal: 2 lepedőt, 1—2 takarót, evő és mosakodó készletet, csajkát, szalmazsákot, bár a fiúk ágyakban fognak aludni, fürdőruhát. (Az összes résztvevőket helyszínén orvos fogja megvizsgálni.) Jelentkezéseket elfogad Petrovich Ede, hittanár (Incédy D.-u. 9.) minden hétfőn, szerdán és pénteken 5—7 óra között, vagy levélben is. Hiszszük, nemcsak a pécsi diákoknak, hanem a szülőknek is örömet szerzünk, amikor ezen nemes elgondolásra az érdeklődők figyelmét szeretettel felhívjuk.

Katolikus Nyári Egyetem Esztergomban. A Pázmány Péter Tudományegyetem tanáraiból alakult bizottság az Actio Catholica Országos Elnökségével karöltve a magyar Püspöki Kar jóváhagyásával Esztergomban június 21.-től július 9.-ig bezárólag átlag napi négy órában katolikus szellemü egyetemi előadásokat tart. Az előadások látogatása ingyenes. Jelentkezési határidő június 10.-ike. Aki a Katolikus Nyári Egyetemen részt óhajt venni, jelentkezhet az Actio Catholica Országos Elnökségének központi irodájában (Budapest, IV., Ferenciek tere 7.) vagy Lepold Antal dr. prelátus-kanonoknál Esztergomban. A jelen évi előadások a szellemi tudományok körét ölelik fel, jelentős részük a theológia és a liturgikus művészetek köréből tartatik. Minden előadó 4—8 órát tart. Az előadások délelőtt tartatnak, kivéve a bemutatóelőadásokkal kapcsolatos művészettörténetieket. A részvételi jegy ára, amelyet a helyi rendezőbizottság állít ki, a pontos órarenddel és igazolvánnyal együtt 2 pengő. Elszállásolás külön férfiak és külön nők számára napi 2 pengő ellenében. Szállodákban 6 pengőtől.

Szívgárdaavatás a pécs-belvárosi állami elemi fiúiskolában. Május 10-én a belvárosi fiúiskola 165 tanulója lett Krisztus katonája. Gábriel Pál dr. tanítóképző intézeti tanár a gyermeki lelket magával ragadó beszéd után 165 fiúnak tűzte mellére a nemzeti színű szalagon függő Jézus Szíve érmet. A fogadalom tétel óta a fiúk buzgó katonái Jézus sz. Szívének.

Gyermekfelajánlás a dómtéren. Május 24-én, gyönyörü vasárnap délután 5 órakor közel nyolcezer pécsi elemi és középiskolás tanuló gyült össze a székesegyház előtti téren, hogy hüséget fogadjon Krisztus Királynak. A teret megtöltötte a hatalmas diáksereg, a szülők pedig még egyszer annyian szorongtak a felső és alsó sétatéren. 5 órakor harangzúgás között jelent meg Virág Ferenc megyéspüspök legkisebb hívei között és hatalmas szózatban figyelmeztette őket a sok vezedelemre, ami reájuk vár az életben: a gonosz lélek sokszor fogja majd őket felvezetni a „Tibi dabo" csábhegyeire, de ne felejtsék el, hogy a világ ajándéka csak füst és pára, ami gyorsan elmulik. „Aki pedig Isten akaratát cselekszi, mindörökké megmarad."

A főpásztori beszéd után a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt, a Jé-

zus Szíve litániájának elimádkozása után, a kis és nagy diákok közösen felajánlották magukat Jézus oltalmába! — *Hiszünk Tebenned! Bizunk Tebenned! Imádunk Téged Jézus és áldunk Téged* — hangzott a téren keresztül és a meghatódottságtól csillogtak a felnőttek szemei is, mikor gyermekeik hitének ezt a magasztos megnyilatkozását látták.

Felejthetetlen volt ez a nagyszerű ünnepség szentségi áldásával, püspöki szózatával, az ifjúság közös imájával és énekével, és mi bízunk abban, hogy a krisztusi áldással megbékélt gyermekszívekben a munka napjaiban is feltámad az emlékezés erre a fogadalomra, amely átsegíti ifjúságunkat az élet viharain a boldogabb és szerencsésebb jövőbe.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a zárt lelkigyakorlatok sorrendje a következő: 3 naposak: június 7., június 16. (foglalt), június 22., július 6., július 20., augusztus 3., augusztus 16., szeptember 5. — Hat napos: augusztus 24. — Kezdet mindenkor a jelzett nap délutánján. Részvételi díj 3 napra 8 P, hat napra 16 P. — Nyolc személynél 20 % vasúti kedvezmény. — 15 személy külön időpontot kérhet. Érdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs. Mátyás Flórián-u. 46.

Szent Antal-napi szeretetvendégség a ferenceseknél. A közelgő szent Antal ünnepe alkalmával felhivjuk a kedves hivek figyelmét a szokásos szeretetvendégségre. Egyben szeretettel kérjük is a szegények százai nevében, hogy tegyék lehetővé kegyes hozzájárulásaikkal június 13-án, az ünnepi ebédet.

Mindennemű ezen célra szánt adományt leghálásabb köszönettel fogadnak a szegények nevében. Úgy a természetbeni, mint a pénzadományokat kérik a szent Antal Bazárba, vagy esetleg bejelentésre érte is küldenek. Telefon: 31—99.

Egy megbízható katolikus céggel gazdagott Pécs városa. Várnagy Viktor, akit társadalmi működése révén mindenfelé ismernek, sport- és cipőszaküzletet nyitott Deák-u. 8. sz. alatt, a Főpostával szemben.

Május 21-én szentelte fel Virág Ferenc megyéspüspök a kármeliták zárdáját. Egy női szerzetesrenddel lett gazdagabb Pécs városa. A Mindenszentek templomának tőszomszédságában az áldozatkészség zárdát emelt, amelyet áldozócsütörtökön szentelt be Virág Ferenc megyéspüspök. A sarutlan karmelitarend hét tagja költözött a zárdába, kik lemondottak az élet minden látszólagos örömeről, hogy egyedül Istennek élhessenek. A beszentelés után a megyésfőpásztor szentmisét mondott, a szentbeszédet pedig Hajós György dr. tb. kanonok mondotta.

Az Akció Katolika gyülése Dombóváron. Nagy ünnepe volt Áldozócsütörtökön Dombóvár katolikusságának. A róm. kat. egyházközség rendezésében nagyszabású gyülést tartott az Akció Katolika helyi szervezete. A gyülésbe az országos központ is belekapcsolódott. Reggel tábori misét tartottak többezer főnyi közönség részvételével. Szentmise után P. Böhle Kornél Credo zászlószentelést és tagavatást tartott, majd szívekhez szóló beszédben foglalkozott a Credo céljával és fontosságával. A gyülést a zárda udvarán tartották meg, amelynek Zichy-Czikann Móric báró, Lafrankó István dr. és Kovács Sándor volt a szónoka. Este fél hét órakor körmenet volt, amelyet Virág Ferenc megyéspüspök vezetett.

Egyházmegyei hírek. XI. Pius pápa a kegyúri bemutató és a megyéspüspök előterjesztése alapján Hauser Imre dr. komlói hitoktató lelkészt bátaszéki plébánossá nevezte ki. Komlóra Gábor Károly szekszárd-belvárosi káplán került hitoktatónak. A megyéspüspök egyúttal a következő kápláni áthelyezéseket egszközölte: Püspök Pált Dunaszekcsőről Szekszárd-belvárosba és Nagy Sándort Értényből Dunaszekcsőre helyezte át. Petrovits Ede eddigi bátaszéki adminisztrátor ugyanott maradt hitoktatói minőségben.

Harangszentelés Görcsönyben és Sumonyban. Görcsöny lakosságának szép ünnepe volt máj. 17-én. Két új harangot szenteltek. A szentelést Horacsek Endre esperes-plébános végezte, majd magasszárnyalású beszédben méltatta a

harangok jelentőségét. Ugyancsak kedves harangszentelési ünnepsége volt Sumony községnek is, ahol Gedeon Sándor plébános három harangot szentelt Isten dicsőségére. A harangok beszerzése mindkét helyen a lelkipásztorok buzgóságát és a vallásos hívek áldozatkészségét hirdeti.

Orgonaszentelés Málomban. Lélekemelő ünnepsége volt máj. 3-án a kis Málom község híveinek. Alig 500 lélekből álló kis község lakossága néhány nap alatt 2400 pengőt áldozott az Istennek és gyönyörű nyolc változatú orgonát építtetett kicsi, kedves falusi templomába. Az új orgonát máj. 10-én szentelte fel Komócsy István prépostkanonok lélekemelő szavak kíséretében. A szentelés után főpapi mise volt.

Felvétel a kőszegi missziós szemináriumba. Az Isteni Ige Társasága missziós szerzetes rend, (a Szent Mihály Missziós Naptár, Világposta és Kis Hitterjesztő kiadója) kőszegi missziós szemináriumába növendékei közé felvesz a gimnázium mind a nyolc osztályára olyan jó, jól tanuló és egészséges fiúkat, akik missziós papok akarnak lenni. Érettségivel jelentkezőket azonnal a noviciátusba vesz fel. A felvétel feltételeiről bővebb felvilágosítást nyujt a Szent Imre Missziós Szeminárium rektora, Kőszeg.

KÖNYVEK.

Stadler Frieda: **Szeretnéd, ha szeretnének?** Szt. István Társulat. 1936. Ára 2 P 20 fill.

A „Valaki vár engem" c. mű szerzője most újabb munkával lepte meg a magyar katolikus leányifjúságot. A leánylélek finom ismeretével és mélyreható elemzésével kedvelteti meg olvasóival a szeretetreméltóság erényét. Minden fejlődő leánynak el kell olvasni ezt a kiváló munkát.

Megyei-Schwartz Antal: **Az isteni kegyelem Anyja.** Szt. István Társulat. 1936. Ára 2 P 40. Elmélkedések a Boldogságos Szűz Máriáról.

Wagner: **Mai lányok életstilusa.** Korda. 1936. Ára: 1 P 50.

A budapesti növendékpapok Egyházirodalmi Iskolája egymásután jelenteti meg Wagner müveit és az ifjúság kezébe ezzel igen értékes és hasznos olvasmányokat adnak, egyuttal bevezetik őket az istenes és jámbor élet gyakorlati példáinak az ismeretébe. A nagyobb lányoknak íródott ez a könyv. Hét szentéletü, mai leány életét adja ez a 116 oldalas, csinos munka és hisszük, hogy nagy élvezettel olvassák majd mindenütt a leányok.

Nyisztor Zoltán: **Magyar Góg.** Vigilia-könyvek. 1936. Ára: 2 P 50 f.

Nyisztor könyveit nem kell különösebben ismertetni, mert azok maguk beszélnek önmagukról. A világot széles horizonton ismerő és a mélységekbe is belelátó kutató és bíráló szemével mond éles kritikát korunk sok viszszásságáról. A nagy Papinit követi, de eredeti meglátásokkal, magyar lélekkel, a vérbeli író könnyedségével és mindig a magasba néző szemmel.

Horváth Jenő: **Világtörténelem.** Szent István Társulat. 1936. Ára: 3 P 90 fill.

Az idei könyvnap egyik értéke. Olyanoknak ír Horváth Jenő, akik már ismerik a történelmet és most a buvár és tudós biztonságával foglalja egybe tudásukat, miközben új szempontokat vet föl. Hazánk történetét a könyv terjedelméhez mérten elég böven hozza. Különösen figyelemreméltó a függelékben adott részletes „Források és irodalom" anyaggyűjteménye.

Alja Rachmanova: **Irodalom.** Bpest, 1936. Díszes bőrkötésben, ára: 4 P 80 f. Alja Rachmanova nemcsak müveiből, de budapesti előadásából is közelebbről ismeretes a magyar olvasóközönség előtt. Négykötetes naplója meghódította az emberek szívét és a mostani regénye mindenképen alkalmas arra, hogy a regényirás mes-

ternőjét a maga igazi tehetségével és léleklátásával bemutassa.

Blaskó Mária: **Imádságos Képeskönyve.** Szent István Társulat. 1936. Ára: 2 P. Az iskoláskoron aluli és I—II. osztályos kisgyermekeknek írta ezt a gyönyörű képekkel illusztrált és a kisgyermekek világát bájosan megszólaltató könyvecskét. Szülők és nevelők egyaránt nagy haszonnal fogják ezt a kis könyvet használni.

Gyulai — Erdődi-Harrach: **A zene hatása.** Bpest, 1936. Ára 3 P 20 f. Közönséglélektani tanulmány. Kiadja az Országos Szociálpolitikai Intézet. A zenei szükségletek irányáról, a zenei hatás intenzitásáról, és a hatás relativitásáról szól ez az értékes munka.

Rudnyánszky Gyula: **Mária dalok.** Költemények. III. kiadás. Miskolc 1936. Ára: 2 P 40 f. Városi István: **Vérzik a harangok nyelve.** „Magyar Sion" könyvek, versek. Esztergom 1936. Ára: 2 P 50 f. Klement Ilona: **Szavak, miket megtagadok.** Versek. Szent István Társulat bizománya. 1936. Árky József: **Így folytatódott.** Regény II. kötetben. Stefánia nyomda 1936. Ára: 4 P 50 f. P. Wagner: **Lángoló szivecskék.** Fordították a bpesti növendék-papok. 1936. Ára: 1 P 10 f.

XI. Pius pápa apostoli körlevele a katolikus papságról. Szent István Társulat kiadás. 1936. Ára: 80 f.

Uj „Élet-regények": George Rendl: *A messzi út.* Nagy Méda: *Hét ősz, egy tavasz.* Balásházy Péter: *A láthatatlan ellenség.* Váth János: *Szent László népe.* Egy-egy kötet ára: 96 fillér.

EGYHÁZI NAPTÁR.

JÚNIUS

1. Pünkösdhétfő. (Nem kötelező ünnep). **3. Szerda. Sz. Klotild** frank királyné. **Kántorbőjt:** napi háromszori étkezés egyszeri jóllakással, délben és este húst enni szabad. **5. Péntek. Első péntek. Kántorbőjt.** Húsétel tilos, napi háromszori étkezés egyszeri jóllakással. **6. Szombat. Sz. Norbert pk.** a premontrei szerzetrend alapítója. **Kántorbőjt úgy mint szerdán.**

7. Szenháromság vasárnap. 11. Csüt. Urnapja. Az Oltáriszentség ünnepe. (Parancsolt ünnep). **13. Szombat. Páduai sz. Antal.**

14. Pünkösd v. 2. vas. 19. Péntek. Jézus Szentséges Szívének ünnepe.

21. Pünkösd u. 3. vas. Gonzagi Sz. Alajos. 24. Szerda. Ker. Sz. János születésnapja. 27. Szombat. Sz. László magyar király.

28. Pünkösd u. 4. vas. 29. Hétfő. Sz. Péter és Pál. (Parancsolt ünnep).

JÚLIUS

1. Szerda. Jézus sz. vérének ü. 2. Csüt. Sarlós Boldogasszony. Annak emléknapja, hogy Szűz Mária meglátogatta Sz. Erzsébetet. **3. Pént. Első péntek.**

5. Pünkösd u. 5. vas. 8. Szerda. Sz. Erzsébet portugál királynő.

12. Pünkösd u. 6. vas. 16. Csüt. Karmelhegyi Boldogasszony. Sz. Mária megjelent Stok Szent Simon karmelita atyának és azzal az igérettel nyujtotta neki a skapulárét, hogy azokat, akik azt hordják, Ő a Szüzanya, haláluk óráján különösen fogja segíteni.

19. Pünkösd u. 7. vas. Paulai Sz. Vince. Az irgalmasságok szentje. A lazaristákat és az irgalmas növéreket ő alapította. A Szent Vince egyletek is az ő alapításából származnak. **22. Szerda. Sz. Mária Magdolna. 25. Szombat. Sz. Jakab apostol.**

26. Pünkösd u. 8. vas. Sz. Anna. Sz. Mária anyja volt. A családanyák védszentje. **31. Péntek. Loyolai Sz. Ignác.** A jezsuita szerzetesrend alapítója.

AUGUSZTUS

1. Szombat. Vasas Sz. Péter ü. annak emléknapja, hogy Sz. Péter apostolt Angyal szabadította ki a fogságból.

2. Pünkösd u. 9. vas. Sz. Alfonz, a redemptorista szerzetesrend alapítója. **4. Kedd. Sz. Domonkos.** Ő alapította a Domonkos szerzetes rendet és kezdeményezte a rózsafüzérájtatosságot. **5. Szerda. Havi B. A. 6. Csüt. Urunk színeváltozása. 7. Péntek. Első péntek.**

9. Pünkösd u. 10. vas. 14. Péntek. N. Bold. Assz. vigiliabőjtje: Húsétel tilos, napi háromszori étkezés egyszeri jóllakással. **15. Szombat. Nagyboldogasszony.**

16. Pünkösd u. 11. vas. 20. Csüt. Sz. István első magyar király ünnepe.

23. Pünkösd u. 12. vas. 24. Hétfő. Sz. Bertalan apostol. 27. Csüt. Kal. Sz. József a piarista tanítórend alapítója. **28. Pént. Sz. Ágoston püspök.**

30. Pünkösd u. 13. vas.

Összeállította: **Tóth Emil.**

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Június 4. A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentséges körmenettel. **Jún. 5.** Első péntek. D. u. 6 órakor szívőrségi ájtatosság ünnepélyes tagfelvétellel. **Jún. 7.** Szentháromság vasárnapja. 8 órakor körmenet a Szentháromság szoborhoz, utána az ünnepélyes szentmise. Egésznapos szentségimádás a Corpus Christi-kápolnában. **Jún. 11.** Urnapja. 9 órakor püspöki szentmise, utána szentségi körmenet. Az Urnap nyolcada alatt 9 órakor ünnepélyes szentmise, d. u. 3 órakor szentségkitétellel vecsernye. **Jún. 16., 17., 18.** Jézus Szent Szíve triduum. Naponkint d. u. 6 órakor szentbeszéd, utána litánia. **Jún. 21.** A székesegyház felszentelésének ünnepélyes főpapi miséje 9 órakor. **Jún. 29.** Sz. Péter és Pál apostolok ünnepe. A székesegyház búcsúja. 9 órakor ünnepélyes püspöki szentmise, utána szentbeszéd.

Július 2. Sarlós Boldogasszony. 8 órakor votivmise szentségi körmenettel. 9 órakor ünnepi nagymise. **Júl. 3.** Első péntek. D. u. 6 órakor szívőrségi ájtatosság. **Júl. 5.** Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás.

Augusztus 2. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. **Aug. 5.** Havi Boldogasszony. A székesegyházból reggel 6 órakor körmenet indul a Havi-hegyre. **Aug. 6.** 8 órakor a Corpus Christi kápolnában votivmise. **Aug. 7.** Első péntek. D. u. 6 órakor szívőrségi ájtatosság. **Aug. 15.** Nagyboldogasszony. Ünnepi rend. **Aug. 20.** Szent István király. 9 órakor püspöki szentmise, utána szentbeszéd.

Belváros.

A VII. máriacelli zarándoklat. — Jun. 29.-én délelőtt 11 óra 50 perckor indul *dr. Kelemen* Andor apát-plébános vezetésével a pécsiek VII. máriacelli zarándoklata, amely jun. 30.-án délben érkezik Máriacellbe, ahol 4 napot töltenek. — A zarándoklat jul. 4.-én éjjel érkezik vissza Pécsre. — Jelentkezni június 10-ig lehet a belvárosi plébánia hivatalnál. A részvételi díj II. osztályon 90, III. osztályon 70 pengő, amely június 20.-ig befizetendő. Útlevél, vízum nem szükséges. Osztrák valutáról a vezetőség gondoskodik. Kívánatra részletes programmot készséggel küld a zarándoklat vezetősége. — Pécs. Belvárosi plébánia.

Szentmisék a temetői templomban. — A központi temető Szent Mihály templomában a temetőben nyugvó összes elhunytak lelkiüdvéért a gyászmise június 8.-án, július 13.-án és augusztus 10-én reggel 9 órakor lesz.

A Szent Mihály templom kupola-ablakai. — A temetői Szent Mihály templom 20 kupola-ablaka a templom búcsúünnepére szeptember 29.-ére teljesen elkészül, miután a 20 ablak közül mindössze kettőre kell még adományozót keresni. Egy-egy ablak alapítási díja 200 pengő, amely összeg részletekben is fizethető. — *Jantsits* R. Milánné, aki már több ízben is nagy összeggel járult a temetői templom felépítéséhez s berendezéséhez, két ablakot ajánlott fel. — A templom altemplomában legújabban 12 darab vert vasból készült virágtartót szereltek fel, amelyeket egyes halottak emlékére lehet felajánlani. — Egy virágtartó ára 10 pengő.

Novéna Jézus Szentséges Szive tiszteletére. — A belvárosi plébánia templom-

ban június 12.-től június 19.-ig minden este fél 7 órakor litánia lesz Jézus Sz. Szíve tiszteletére.

A belvárosi templom 250 éves jubileuma. — Az idei év októberében a belvárosi templom 250 éves jubileumi ünnepségeket rendez, amelynek részletes programmját a szeptemberi számunkban fogjuk ismertetni.

Budai külváros.

Június 5. pénteken, 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. Este 6 órakor a bérmálkozók előkészítése. Aki nincs jelen, nem kap bérmacédulát. **Június 6.** szombaton délután 3 órától gyóntatjuk a bérmálandókat. **Június 7.** vasárnap, nálunk bérmálás. A bérmaszülők a bérmálandókkal a kézfeltétel és olajkenés után menjenek az oratoriumokba, hogy amikor a nagyharang megszólal, rögtön a templomba visszatérhessenek. Az az utáni általános áldás a szentséghez tartozik. **Június 14.** vasárnap Urnapi körmenet, mely a 7 órai szt. misével kezdődik. **Június 19.** pénteken, Jézus szt. Szívének miséje 7 órakor. **Június 20.** szombaton 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában. **Június 20.** szombaton 7 órakor indul a Máriagyüdi körmenet templomunkból. **Július 2.** csütörtökön, Sarlós Boldogasszony napján fél 6 órakor körmenet indul a Havi kápolnába, ott szt. mise **Július 3.** pénteken 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **Július 18.** szombaton, újhold szt. mise a havi kápolnában. **Augusztus 4.** kedden, 6 órakor szt. mise a Havi kápolnában, délután 6 órakor litánia. **Augusztus 5.** szerdán, a Havi kápolna búcsúja. 5 órakor szt. mise, 6 órakor indul a körmenet a székesegyházból, ahol szt. mise és szt. beszéd. 10 órakor szent mise, délután 3 és 6 órakor litánia. **Augusztus 7.** pénteken, 6 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **Augusztus 22.** szombaton, 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában. **Augusztus 23.** vasárnap, a szt. Bertalan kápolna búcsúja. A körmenet 7 órakor indul. **Augusztus 30.** vasárnap, a plébánia templom búcsúja.

Szigeti külváros.

Június 5-én első péntek a szokásos elsőpénteki ájtatosság, előtte csörtökön délután gyóntatás 4—½8-ig. **9-én** este 8 órakor a III. rendi otthonban Credo gyűlés. **11-én** Úrnapján 8 órakor csendes szentmise, utána testületileg csatlakozás a Székesegyházi körmenethez. **13-án** Páduai Szent Antal napján d. e. 10 órakor szentbeszéd és ünnepélyes szentmise. D. u. ½7 órai kezdettel gyermekek megáldása és körmenet, utána áldás. Délben a szegények megvendégelése a ferences rendház udvarán. **14-én** egésznapos Szentségimádás. **19-én** Jézus Szíve ünnepén 6 órakor ünnepélyes szentmise, mely után a ferences család felajánlása Jézus szent Szívének. **Június 3-án, 5-én és 6-án** kántorbőjt. 5-én a ferences missziószövetség szándékára szentmise és gyüjtés a missiók céljára. **Július 3-án** elsőpéntek szokásos ájtatossággal, előtte való nap gyóntatás 4—½8-ig. **4-én** a szigeti külvárosi plébánia gyalogos zarándoklata indul Máriagyűdre indulás szombaton reggel a 6 órai szentmise után; visszaérkezés vasárnap este 8 óra körül. **12-én.** Egésznapos szentségimádás. **26-án** Szent Anna napján egésznapos szentségimádás. 10 órakor szentbeszéd és utána ünnepélyes nagy mise. Este ½7-kor Szentségbetétel. **Augusztus 2-án** Porciunkula napján rendes vasárnapi rend. Este a litánia és szentbeszéd elmarad. **2-án.** Vasárnap, reggel 6 órakor különvonatos ferences zarándoklat Máriagyűdre indul. A zarándoklatra mindennemű felvilágosítást nyujt a Szent Antal Bazár. **7-én.** Elsőpéntek a szokásos ájtatossággal. Előtte való napon gyóntatás d. u. 4—½8 óráig. **9-én.** Szent Donátus kápolnánál búcsú. Szentmise és szentbeszéd 10 órakor. Délután 5 órakor litánia. Ugyanekkor a templomunkban egésznapos Szentségimádás. **14-én.** Nagyasszony előtti napon szigorú vigiliai böjt. **15-én.** Nagyasszony napján ünnepi sorrendben lesznek a szentmisék. **20-án.** Szent István napján ünnepi sorrendben lesznek a szentmisék.

Gyárváros

Jún. 1. Pünkösd vasárnap. Szentmisék ½8, 8 és 10 órakor. **Jún. 2.** Pünkösdhétfő. Szentmisék, mint Pünkösdvasárnap. **Jún. 4.** A trianoni békeparancs aláírásának napja. D. u. 4 órakor harangozás. **Jún. 5.** Első péntek. ½8 órakor énekes sz. mise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. **Jún. 7.** Szentháromság vasárnap. **Jún. 11.** Urnap, a legméltóságosabb Oltáriszentség ünneplése. Szentmisék 7, ½8 és 9 órakor. A 9 órai szentmise után úrnapi körmenet. **Jún. 14. Bérmálás.** Szentmisék valószínüleg a rendes időben: ½8, 8 és 10 órakor. Esetleges változást a „Dunántúl"-ban közöljük. **Jún. 19.** Jézus Szentséges Szívének egyházi ünnepe. ½8 órakor énekes szentmise. **Jún. 29.** Sz. Péter és Pál apostolok ünnepe.

Július 1. Jézus Sz. Vérének egyházi ünnepe. **Júl. 2.** Sarlós Boldogasszony, Szűz Mária látogatásának egyházi ünnepe. **Júl. 3.** Első péntek. **Júl. 16.** Karmelhegyi Boldogasszony napja. **Júl. 26.** Sz. Anna napja.

Augusztus 5. Havi Boldogasszony napja. **Aug. 7.** Első péntek. **Aug. 14.** Nagyboldogasszony ünnepének vigiliája.

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cegekre:

Bútorasztalos.

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Bőröndös.

Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:

Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések

Quintus Konrád, Király-u
Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogéria:

„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.

Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papírkereskedők:

Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kesztyűk:

Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1

Irógép, műszerész:

Palaits Géza. Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon

Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékáru:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.

„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:

Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:

Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütőde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szövet- és bélésáruk:

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.
Mihalik Péter, Király-u. 42.

Vegytisztítás és kelmefestés:

Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:

Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Zongoratanítás:

Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:

Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

Pécs, Deák-u. 8.
Postával szemben.

Cserkészbolt lerakata. — Sportfelszerelések. — Cipőjavítások jutányos áron.

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár V.. Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerekpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész ***Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.***

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

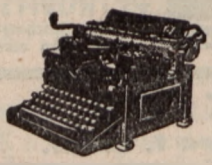
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ

PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Uridivat

Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők. Fillérekért.

Nőidivat

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚLI PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT

TUDJA ÖN HOGY

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.

1 drb. 18x24-es nagyítás csak 2 pengő

3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal

üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBEN

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörkölt kávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü füszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

füszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL BAZÁR

Vizsgai ajándéktárgyak, bérmálási emlékek nagy választékban kaphatók!! Egyházi ruhák készítését és javitását vállaljuk!

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. **35.** sz.

Telefon: 31—99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálást (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez

JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben(

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. SZEPTEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Őszi gondok, gondolatok . . . — *Gondolatokat, terveket a családvédelemhez!* Perr Viktor. — *XXVII. Máriagyűdi férfizarándoklat.* — *A családdal áll vagy dől a magyar jövő.* — FIGYELŐ. — *Egyházmegyénk hitélete a török hódoltság idejében.* — FÉNYSZÓRÓ. — HIREK. — *Egyházi naptár.* — Pécsi egyházközségek hirei. — *Milyen lapokat olvassunk?* — *Hirdetőink szaknévsora.*

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség: Pécs, Inczédy Dénes utca 2/2.
Kiadóhivatal: Pécs, Inczédy Dénes-utca 9/1.

FŐSZERKESZTŐ: HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ: GERGYE GYŐZŐ dr.

Kiadóhivatal vezetői: VARGA NÁNDOR, WOLF JÓZSEF
Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

Nincsen gondja egész éven át — Szent István Társulatnál — Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és áitatossági könyvek. Kegytárgyak.

Arany töltőtollak már 4 pengőtől!

Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kapható.

Utazási cikkek, bőrönd- és bőrdiszmüáruk, retikülök, irattáskák, női-övek, hátizsákok, kutyafelszerelések minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban Pécs, Király-utca 42. szám. — Lyceum-épület. — **Schneider József** bőröndösnál szerezhetők be

Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcsón kaphatók.

Képkeretezést olcsón vállalok!

E lapra hivatkozók 10 százalék árengedményben részesülnek!

Mihalik Péter képkeretező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. szeptember 7. szám.

Pécsi Katolikus Tudósító

Őszi Gondok, Gondolatok . . .

Kint a földeken eltűntek a rengő búzatáblák, a mezei virágok száraz magokat szórnak, a nem rég még tüzes napkorong felhőfátyol mögül kandikál elő és pacsirtadallos, szines rónaság helyett szürke, éles tarló fogadja a vándort. A télnek még híre-hamva sincs és az ember mégis úgy érzi, hogy a földeken Szilveszter van. Egy munkás, fáradságos évnek a termését learatták, betakarították és a föld — tarlósan vagy barázdásan — pihenni tér. Nem sokára „csendes lesz a puszta."

A városban ellenben felpezsdül az élet. Apró emberkék lepik el az utcákat. Mindenfelé nyüzsög, zsong az ifjúság. Minden könyvkereskedés: egy hangyaboly. Minden iskola: egy méhkas. De ezek a méhecskék nem mézet, hanem hatalmas csomagokat cipelnek s mögöttük bandukolnak a gondterhes szülők.

Milyen sok édes terv, mennyi kedves reménykedés a nagyok és kicsinyek lelkében! Mindenki sokat vár az iskolaévtől. A gyermekek mennyi munkát, a szülők mennyi pénzt és aggodalmat fektetnek bele! . . .

Ez a kezdet harsogó dala, azután jön a munka kemény üteme — és azután — igen sokszor a tragédia: sok-sok iskolaévnek a munkáját akárhányszor tönkreteszi a rossz társaság, egy romlott társ, vagy egy könnyelműen eltöltött vakáció. A gyermek lelkében összeomlik vagy omladozik a világ, amelytől a szülő boldogságát, esetleg a jövendő támogatást várja. Féreg esett a gyümölcsbe s most vele együtt fejlődik naggyá. A diplomás ifjú vagy a több nyelvet beszélő leány fanyar lélekkel járja az életet: magának boldogtalanságot, másnak örömtelenséget szerez. Hozzá járul még, hogy a közeljövőt reménytelennek látja, a messze távolba — a túlvilágba — nem ér el tekintete, elkezdi hát a pillanatok élvezeteit tépegetni.

Mily fontos, hogy az ifjúság nevelése „sub specie aeternitatis", az örökkévalóság fényében történjék! De hogy ez a fény állandóan ott ragyogjon a fejlődő gyermeklélek fölött, ahhoz a szülő vagy a szülőhelyettes munkájára is szükség van. A gyermek megvalósítva lássa otthon azt, amit az iskolában tanul: hazafiságban és vallásosságban egyaránt. Egyszerre kell őket nevelni Magyarország és a Mennyország polgáraivá. De példával! Szavakból már elég!

(g.)

Gondolatokat, terveket a családvédelemhez!

Az a katasztrófális *csökkenés*, mely a születések terén mutatkozik, a figyelmet mindinkább, de még mindig nem eléggé tereli a *családvédelem* problémája felé.

Magyarországon az utolsó 4 év alatt, az előző 4-hez viszonyítva kb. 12.000 házassággal, 100.000 születéssel és 50 ezer főnyi természetes szaporodással volt *kevesebb*. Ennek dacára még mindig *nem történt komoly lépés a helyzet javítására.*

Nekünk katolikusoknak nem szabad engedni, hogy e kérdés lanyhán kezeltessék, hanem folyton követelnünk kell a megfelelő intézkedéseket, mert *nemcsak nemzeti, hanem valláserkölcsi érdekek is* kötelességünkké teszik. A rohamos hanyatlásnak eddig még a katolikus nép állt ellent leginkább, de ennek erkölcsi ellenállását is megtöréssel fenyegetik *a gazdasági és megélhetési bajok*, melyek természetesen *a sokgyermekes családokat érintik legsúlyosabban.*

Nézzük, hogyan állunk a sokgyermekes családok tekintetében? A népszámlálás anyagának legújabb kötete a törvényes feleségek gyermekszámáról érdekes adatokat közöl.

A férjes nők közül:			Ezeknek életben lévő gyermekei:		
gyermektelen	387.361	20.6 %			
1 élő gyermekkel	424.583	22.6 „	1 gyermek	424.583	10.2 %
2 „ „	394.971	21.— „	2 „	789.942	19.1 „
3 „ „	263.013	14.— „	3 „	789.039	19.— „
4 „ „	168.853	9.— „	4 „	675.412	16.3 „
5 „ „	105.903	5.6 „	5 „	529.515	12.8 „
6 és több élő gyermek	134.842	7.2 „	6 és több gyermek	936.926	22.6 „
együtt	1.879.526	100.—%	együtt	4,145.417	100.—%

Ezekhez jönnének még a törvénytelen születésű gyermekek, akiknek születési aránya a törvényesekének kb. 10%-a. Ha figyelembe vesszük is, hogy ezeknél nagyobb a halandóság és hogy itt ritkább a sokgyermekes anya, de figyelembe kell venni azt is, hogy a gyermektelen feleségek közé az egynapos asszonyok is be vannak számítva, akkor azt mondhatjuk, hogy Csonkamagyarországon legalább is 4.5 millió gyermeknek él az édesanyja. Persze ezek a gyermekek nem mind kiskorúak már, sőt némelyek talán szintén többszörösen családapák, illetve anyák, kétségtelen azonban, hogy a gazdasági helyzet folytán mindinkább kitolódik az eltartásra szoruló gyermekek életkora s így a számuk is.

A népszámlálás időpontjában (1930) a 15 éven aluli gyermekek száma volt 2,393.270, a 19 éven aluliaké 3,227.456. Ebből *eltartásra szorulónak vehetünk legalább 3,000.000-t.* Ez a szám azóta sem változhatott jelentékenyen, mert igaz ugyan, hogy 6 évfolyam, néhány százezer fő azóta belekerült a keresőképes korba, de csak a *korba*, nem a tényleges kereső *helyzetbe*, tehát továbbra is a szülőkre maradt nagyrészük eltartása, de azonkívül azóta néhány százezerrel nőtt a számuk a természetes szaporodás révén is.

A fenti %-os arányban ebből a 3,000.000 eltartásra szoruló gyermekből kb. 70%, azaz 2,100.000 gyermek 3 és 3-nál több, eltartásra szoruló gyermekes családban él, éspedig:

190.000	családban	570.000	eltartásra	szoruló	gyermek,
120.000	„	480.000	„	„	„
72.000	„	360.000	„	„	„
100.000	„	700.000	„	„	„

Tekintettel arra, hogy a *Katolikus Akció* jövő évi programja a *„Krisztus és a falu"*, azért a fenti adatokhoz még annyit közlünk, hogy a 6 és többgyermekes férjes nők közül 66.4%, az 5 életben lévő gyermekek anyjából 64.5% az *őstermelő* foglalkozásúak felesége, de a 4 és 3 gyermekesek közül is ezek arányszámukon fölül szerepelnek.

Annyira divatos a kevéshasznú kép- és keresztrejtvények fejtése, az emberek oly szívesen törik a fejüket ilyesmin, hogy szabad talán fölvetni azt a gondolatot: nem volna-e érdemesebb azon törni a fejünket, hogy *miként jöhetnénk a sokgyermekes családok intézményes támogatására, nem karitatív, hanem gazdasági és szociális eszközökkel és módokkal?*

A „Pécsi Katolikus Tudósító" készséggel közli (névvel és név nélkül) a hozzá beküldendő komoly gondolatokat és hozzászólásokat. Hátha kialakul valami reális közvélemény, melyet megfelelő eszközökkel el tudnánk fogadtatni az illetékes tényezőkkel. Ne várjunk mindent fölülről, hanem *iparkodjunk érvényesíteni a törvényes, jogos és erkölcsös eszközökkel a helyes meggyőződésünket fölfelé!* Ez lesz az igazi hazaszeretet és a kor szükségleteinek megfelelő hatékony felebaráti szeretet.

Szeretettel várjuk olvasóink hozzászólásait. *Perr Viktor.*

XXVII. MÁRIAGYŰDI FÉRFIZARÁNDOKLAT

A pécsegyházmegyei Kat. Akció vezetősége az idén szeptember 13-án, vasárnap rendezi meg a szokásos férfizarándoklatot Pécsről Máriagyűdre. Az idei zarándoklat kegyeletes szándékát emeli az a körülmény is, hogy most ünnepeljük a török hódoltság alóli felszabadulás 250. évfordulóját. A vallásos áhitat szorosan egybeforr a hazafias érzés erejével és hisszük, hogy a hála és köszönet sok férfi lépteit irányítja majd az ősi kegyhely szentélyébe.

A zarándoklatot Virág Ferenc megyéspüspök úr vezeti és a kegytemplom előtti tábori oltárnál mond ünnepélyes szentmisét és szentbeszédet a megérkezés után. A zarándoklat programmját plakátokon teszik közzé a templomok bejáratainál. A különvonatok szept. 13-án reggel 7 óra 31 perckor indulnak a főpályaudvarról. Háromnegyed 7-kor a belv. templomtól indul a körmenet a vasutra. Visszaindulás Máriagyűdről a vasutról d. u. 5 óra 40 perckor.

Délután 2 órakor a kálvária hegyen konferencia beszédek lesznek a legaktuálisabb vallási problémákról. Az eszmecsere szónokai: Kiss György táblabíró, a Credo Egyesület vil. elnöke, Rihmer Béla dr. és Somogyváry József dr. ügyvédek, és vitéz Makray Lajos pápai kamarás, országgyűlési képviselő. Az eszmecserét Virág Ferenc megyéspüspök úr zárószavai fejezik be.

A zarándoklat részvételi jegye a vasuti jeggyel együtt: 1.10 P; a vasutasok 20 fill. részvételi jeggyel utaznak. Jegyek válthatók: Köves Gusztávnál, a Szt. Antal bazárban és a Ker. Szoc. Egyesület titkáránál József-utca 15. szám alatt.

A családdal áll, vagy dől a magyar jövő!

A Győri és győrvidéki Keresztényszociális Egyesület Dr. Közi-Horváth József indítványára már régebben elhatározta, hogy az anyagi és erkölcsi romlás szélén álló család megmentése érdekében politikamentes népmozgalmat indít. Ebből a célból magáévá tette az előadó alábbi javaslatát.

Az anyagi és erkölcsi romlás szélén álló család és rajta keresztül a nemzet megmentése érdekében feltétlenül és sürgősen szükséges:

1. A fiatalság házasságkötésének elősegítése, az álláshalmozás megszüntetésével, a mamutfizetések leszállításával, az irodákban és üzemekben egyaránt túltengő női munka erők számának korlátozásával, az agglegényadó bevezetésével, a telepítés megindításával, nősülési kölcsönnel.

2. A sokgyermekes családok hathatós védelme, adókedvezményekkel, a házhelyakció folytatásával, a családfőnek az alkalmazásnál és az előléptetésnél való előnyben részesítésével, a családipótlék növelésével és általánossá tételével, az anyának a család számára való visszaadásával, a családos embernek a „Quadragesimo Anno" szellemében való bevezetésével.

3. A tehetséges városi és falusi szegénygyermekek ingyenes taníttatása a vezető osztályok felfrissítésére, a kiválasztást végző pártatlan szakbizottságok felállításával, az ösztöndíjak egy részének erre a célra való felhasználásával,

4. A könyörtelen harc a járványa lett nemzetgyilkos egyke ellen, a magzatelhajtás és gyermekgyilkosság drákói bűntetésével, az egykés vidékek országos kipellengérezésével,

5. A krisztusi álláspontra való helyezkedés a válás kérdésében, a házasságjogi törvényeknek átalakításával, a házasság isteni intézményét destruáló sajtó, irodalom, színház és mozi megrendszabályozásával.

Itt nem politikáról van szó, hanem egy az anyagi és erkölcsi romlás szélén álló család és rajta keresztül a nemzet megmentése érdekében indított nagy népmozgalomról. Vajjon zászló alá tudjuk-e állítani a keresztény magyarságot??

Akik itthon maradtak.

Egy édesanya a lányához: „Lehet kicsinyes egy asszony élete, aki férjhezment és gyermekeket hozott a világra és szembe nézett a halállal? Mire mindezt átéli az ember, Grace, a lélek nagy útat tesz meg akkor is, ha a test egy helyben marad. Az utazás ritka gyönyörűség és én boldog vagyok, te utazhatsz. De nem mindenki szűk látókörű, aki otthon ül és nem mindenki széles látókörű, aki utazik... Azt hiszem, aki megérti az embereket, aki szereti embertársait, aki mindenkinek a helyzetébe bele tudja élni magát, az nem szűk látókörű..."

(Aldrich: „... és lámpást adott kezébe az Úr".)

A Tudósító a nyári szünet folyamán július és augusztus hónapban nem jelent meg.

FIGYELŐ.

A TERMÉSZETBARÁTOK túrista egyesületének világnézeti hovatartozandóságáról mindent megmond az a tény, hogy jubiláris gyűlésükön a pesti szociáldemokrácia exponált tagja, Mónus Illés tartott ünnepi beszédet. Mónus Illést jól ismerjük, mint hétpróbás szociáldemokratát. Ha a pécsi természetbarátok, akiknek helyi vezérkara igyekszik elhitetni, hogy semmi közük sincs a szociáldemokratákhoz, csakugyan mentesek volnának a szociáldemokratáktól, vajjon miért éppen egy közismert marxista izgatót választanak elnöknek és hivnak meg szónoknak?

*

ANGLIA ÚGY SZEREPEL a hazai liberális lapok hasábjain, mint a szabadság és demokrácia ősi hazája. De sajátságos, egyik pesti lap sem ütközik meg azon, hogy egy angol filmvállalat kivágatta Lloyd Georgenak, a liberális politikusnak a beszédéből azt a részt, amelyben elitélte az Angliában folyó németellenes agitációt, s azt találta mondani, hogy egy fasiszta Németország sokkal jobb Európa számára, mint egy kommunista Németország. Az egész világ eddig azt hitte, hogy Anglia szabad ország, amely szabad sajtóval rendelkezik, amelyben bárki szabadon nyilvánithatja véleményét. S most azt látjuk, hogy a sajtó és a véleménynyilvánitásra szolgáló szervek egy korrupt monopólium markában vannak, amely a pénz kizárólagos hatalmán nyugszik s amelynek nincs hazája. A filmvállalat, amely ilyen nyiltan megsértette a gondolat szabad közlését, történetesen lengyelzsidó igazgatás alatt áll. Talán azért nem jajdult fel a pesti felvilágosult sajtó a liberálizmus védelmében?...

*

A MAGYAR SAJTÓBAN nagy hullámokat ver az a találgatás, amely a képviselőház elnökét jelölte a miniszterelnök utódjának. Nem foglalkozunk most azzal, hogy milyen tapintatlan és izléstelen dolog egy gyengélkedő embernek idő előtt az utódját kijelölni, csak megemlitjük, hogy a felekezeti béke érdekében nagyon veszedelmes lenne egy olyan exponált luteránus embernek a kormány elnöksége, mint amilyen Stranyavszky Sándor. Jól emlékszünk még arra az időre, amikor a magyar hercegprimásnak, mielőtt még egy lépést tett volna Rómából hazafelé — azt az üzenetet küldte, hogy elvárja tőle (I. Sándor cár), hogy inkább képviseli majd Magyarországot Rómában, mint Rómát Magyarországon. Nem éppen nagy felekezeti türelemről tanúskodott két évvel ezelőtt sem, amikor fia katolikus nőt vett feleségül s beleegyezett, hogy a születendő gyermekek katolikusok legyenek. Az apa olyan rossz néven vette felnőtt fiának ezt a szabad elhatározását, hogy lemondott az evangélikus egyházkerületi felügyelői állásáról. Aki olyan sokszor bebizonyitotta a katolikusokkal szemben való türelmetlenségét és elfogultságát, nem való olyan pozicióba, amely a legmesszebb menő tárgyilagosságot kivánja a nemzet érdekében.

*

SZEGÉNY ÜLDÖZÖTTEK. A szabadkőmives „Világ" c. lap utódja, a Magyar Hirlap, állandóan hangoztatja, hogy semmi köze sincs a szabadkőmivességhez, de azért hősiesen kiáll minden alkalommal a védelmükre, valahányszor a birálat szellője érinti a hárompontos Testvéreit. Jászi Oszkár szellemi örökösei roppantul felhördultek, mert egy megyebizottsági tag támadást intézett a szabadkőmivesség ellen. „A szabadkőmivességet feloszlatták — irja — betiltották, vagyonát elvették, mindennel megrágalmazták és törvényen kivül helyezték, a szabadkőmivességen tehát támadási gyakorlatokat lehet tartani a kockázat leghalványabb árnyalata nélkül." Hogy kockázat nélkül még ma sem lehet a szabadkőmivességhez nyúlni, azt éppen a M. H. bizonyitja a legkézzelfoghatóbban, amely rögtön védelmére kel, „az ártatlanoknak" és ellentámadásba megy. Ma, amikor már világszerte annyi cáfolhatatlan leleplezés látott napvilá-

got a szabadkőmivesség földalatti forradalmi munkájáról, valóban a legnagyobb vakmerőség kell ahhoz, hogy valaki védeni merészelje ezt a sötét társaságot. „Mindennel megrágalmazták" — irja a szabadkőmives lap. Mintha bizony besúgások, légből kapott pletykák és nem tények, okmányok, hivatalos iratok és bűnjelek alapján oszlatta volna fel a magyar belügyminiszter 1920-ban a forradalmi zsidóságnak ezt a bomlasztó, gyülöletszitó szektáját...

•

ÖT PÉCSI ANYA KITÜNTETÉSE. A cél, amelyet a Magyar Anyák nemzetvédő bizottsága maga elé tüzött — a sok gyermekes anyák támogatása — nagyon rokonszenves és dicséretre méltó. De a gondolat gyakorlati megvalósitása — nézetünk szerint — annál szerencsétlenebb. Sippal, dobbal, trombitával és nádi hegedüvel közhirré teszik és tudtára adják mindazoknak, akiket illet, hogy a sokgyermekes anyákat segitik, támogatják. Parádés szónoklatokat, ünnepélyeket tartanak nemzetvédelem cimén és ami a nagy hűhó után megszületik, bizony csak szánalmas, egérke — mint a római költő mondja. Az idén Pécsről 80 olyan anya nevét terjesztették a bizottság magas szine elé, akiknek ötnél több gyermekük van. A nagy gonddal és körültekintéssel kiválasztott 80 anya közül összesen öten — mind az ötnek 9—10 gyermeke van — meg is kapták a jutalmukat: tiz pengőt fejenkint és érmet is kaptak a nemzet érdekeit olyan melegen szivükön viselő bizottságtól. Hát ez — ne haragudjék meg az őszinte szóért a mozgalom egyetlen önzetlen munkása sem, — de nem más, mint legjobb esetben önámitás, és önáltatás. (Nem akarom azt mondani, hogy cinizmus és a bajok és nyomorúságok görögtüzes megkerülése.) Hogy nincs pénze a bizottságnak? Elhisszük! De teremtse az államhatalom még a föld alól is elő, ha másképen nem, hát az adók módjára. Az egykés és semmikés gazdagok és jómódúak ne csak az élet napsütötte oldalán sütkérezzenek egy életen át, hanem vegyenek részt — legalább ilyen módon — a nemzetvédelem nehéz munkájában is. Ha nekik nincs gyermekük, ha akár a Gondviselés akarata, akár az emberi bűnös praktikák következtében nem ismerik a gyermekáldás boldogságát és súlyos terheit és gondjait, akkor könnyitsék meg sokgyermekes szülők életét, pénzbeli hozzájárulásukkal. Nem tizpengővel és éremmel, hanem komolyabb segitséggel. A gyermekek felruházása, tüzelő, adókedvezmény, munkaalkalom stb. ezer és ezer módja volna a segitésnek és nemzetvédelemnek, ha a pattogó üres szavak mögött megtalálnák a lényeget s ha csakugyan elszántan küzdenének a kitüzött célért.

Az éremmel való jutalmazást — ne kövezzenek meg a másképen gondolkodók — de megalázónak, s az anyaság szent misztériuma megcsúfolásának tartom. Az édes anya nem azért szüli világra a gyermekét, hogy azért dijjazzák és éremmel jutalmazzák, hogy egy hangos, lármás ünnepség közepette megdicsérjék és vállát veregessék, hanem lelkiismeretesen teljesiti az Isten terveit és gondolatait. Az érmet pedig tüzzék azoknak a gazdáknak a mellére, akik az állattenyésztés terén kiváló eredményeket értek el, akik az árumintavásárra felhajtott apa- és anyaállataikkal tüntek fel. Ezek a szorgalmas magyar gazdák valóban megérdemlik a dicséretet és érmet. A gondolatot úgyis az állatvédelemből csempészte valami szerencsétlen plagizátor a nemzetvédelembe...

NYILAS PÉTER.

Felvétel a papnevelői intézetbe. A július 1.-i pályázaton a következők nyertek felvételt a szemináriumba: a teologia első évfolyamára: Kaufmann Ferenc, Inhof József, Majoros István, Tarján József; VII. gimn.-ra Stiasny István; VI. gimn.-ra Balatoni Mátyás, Gauzer József, Rudasi Henrik; V. gimn.-ra Deák Ferenc, Fülöp István, Hergenröter Miklós, Hornung Mátyás, Horváth József, Maróthy Csaba és Rostás József.

Egyházmegyénk hitélete a török hódoltság idejében.

Annak a feszültségnek, mely a katolikus vallást a töröktől gyökerében elválasztotta, természetes következménye volt a hitélet lesorvadása és ennek előfeltétele, a papság lassú kipusztulása.

Ha összehasonlítjuk a török hódoltság két határoló idejéből fennmaradt plébániai összeírást, elénk tárul az a borzalmas pusztítás, melyet a török megszállás egyházunknak jelentett. Ferdinánd király által 1542-ben foganatosított összeírás az akkor még szabad területen, tehát az egyházmegye északi és nyugati részén még 70 plébániát talált, kb. ugyanannyi pappal; az 1557-i szerint ugyanott már csak 50 lelkipásztorra enged következtetni; viszont 1714-ben az egész egyházmegyében alig volt 50 pap, hiszen a zsinaton csak 27 plébánia képviseltette magát, ezek közül is 14 plébánia élén nem pap, hanem egy-egy licenciátus, világi ember állott. Sok időnek kellett elmúlnia, míg Radonay püspök vágya — 1700-ban azt írja, szeretne maga körül 363 papot látni — valóra válhatott, hiszen még 1704-ben is kanonokoknak kellett vasárnaponként kiszállniok egyes falvakba, hogy a hívek szentmisét kaphassanak.

Pécsről a papság kipusztítása a város elfoglalásával vette kezdetét, 1543 júl. 20-án. A káptalan tagjai, mint a város más lakói is, menekülni igyekeztek az ellenség elől, magukkal vivén vesztükre a templom kincseit is. Útközben ecsedi Báthory István rájuk támadt, elvette tőlük a kincseket, melyeket később ecsedi várában elégetett, nehogy — mint mondotta — ismét „bálványozásra" használják azokat. Jellemző az egyháziak sorsára a pécsi apácák esete is. Ők is menekülni akartak, de mivel sem kocsijuk, sem pénzük nem volt, templomuk értékeit ajánlották fel a fuvarosoknak. Útjukban Pekry Lőrinc és Verbőczi Imre rabló katonái kirabolták őket és akik magukat, vagy holmijukat védeni merészelték, azokat irgalmatlanul megölték, testüket a vadaknak és madaraknak koncul vetették.

A török hivatalosan nem bántotta a kat. vallást; szolgái közül is csak a műveltebbeket üldözte ki, akiknek jelenléte veszélyesebb lehetett számára. Ez az oka annak, hogy Pécsett a megszállás egész ideje alatt nem volt püspök, nem voltak itt a kanonokok, de ugyanezen oknál fogva nem találkozunk más városokban sem kat. papokkal. A vidéken élő, egyszerűbb papokat eltürte, de örökös zaklatásaival elviselhetetlenné tette számukra az életet, hiszen még a papi ruha viselését is eltiltotta nekik. Különben is a falvak leszegényedtek, papjukat eltartani nem voltak képesek, sőt nagyon sok falu teljesen ki is pusztult és így kipusztultak azok is, akiknek hivatásuk volt a hitéletet ápolni.

A lassú sorvadás az 1570-es években érte el tetőpontját. Elhalás, utánpótlás hiányában egyik plébánia a másik után árvult el, a nyáj pásztor nélkül maradt. Ezért István, az egyetlen pécsi pap megkérte a boszniai püspököt, hogy küldjön papokat az egyházmegyébe. A püspök állítólag küldött is lelkészeket a Dráva-Száva közti vidékre, de ezek működésének semmi nyoma sincs. Ezért István 1581-ben magához XIII. Gergely pápához fordult és folyamodványában, melyet kivüle még az itt levő két plébános: Mihály berkesdi és György bicsérdi plébános írt alá, arra kérte a Szentatyát, járuljon hozzá, hogy ő neveltethessen papokat. Bármennyire is szívén feküdt a pápának a hit terjesztése, ezt a kérést nem teljesíthette, hiszen ez annyit jelentett volna, hogy István Pécs püspöke legyen, ami viszont nagy diplomáciai akadályokba ütközött. Mert a főkegyúri jog alapján a magyar püspököket a király nevezte ki és ha a király hozzájárult volna a kinevezéshez, a török a magyar király által kinevezett püspököt úgysem tűrte volna meg területén. Ha pedig a pápa a király beleegyezése nélkül állított volna Pécsre püspököt, ez annyit jelentett volna, hogy a pápa a maga részéről is szentesítette volna a szomorú

megszállást és így ellenkezésbe jutott volna a magyar királlyal. István pap szívbeli óhaja csak óhaj maradt és hogy ez így történt, azt bizonyára Istvánon kivül a pápa sajnálta legjobban.

Ha a papnevelés hivatalosan nehézségekbe is ütközött, illetékesek mégis igyekeztek gondoskodni utánpótlásról. Szórványosan itt is, ott is feltünik egy-egy plébános neve. Pl. 1613-ból, mikor Bethlen Gábor Pécsett járt, tudomásunk van egy papról, akit a törökök halálra kerestek, mert ez a pap XIII. Gergely pápa által 1582-ben kiigazított naptárszámítást akarta bevezetni. A halál torkából csak Bethlen közbenjárására szabadult meg. Azonkívül tudjuk, hogy ezen időben több egyházmegyénkbeli papjelölt nevelkedett Rómában az 1584-ben alakult Kollegium Germanicum-Hungaricumban. E papjelöltek felszentelésük után bizonyára visszatértek hazájukba és lelkesen hirdették, amennyire ezt a körülmények megengedték, Krisztus igaz tanítását.

Talán éppen ezek, a pécskörnyéki ifjak hívták fel a Rómában székelő jezsuita generális figyelmét hazájuk siralmas állapotára és így szerepük lehet abban, hogy a jezsuiták az 1600-as években beszüremkedtek vidékünkre és kezükbe véve a hitnek már-már kialvó fáklyáját, azt újból magasra tartották.

A jezsuiták már az 1590-es években jöttek be egyházmegyénkbe, Pécsre 1615-ben, hiszen itt tartózkodásuk 100 éves jubileumát 1715-ben ünnepelték meg nagy pompával. Az elsők között voltak: Vásárhelyi Gergely és az 1578-ban itt született Hajnal Máté. Egy 1630-ból származó okmány szerint Pécsett ekkor 3 világi pap és 2 jezsuita tartózkodott. Horváth János, ki már 1629-ben telepedett le Püspökszenterzsébeten és ott 30 licenciátus bevonásával zsinatot is tartott, társával, Velikay Miklóssal később szintén Pécsre jött; de már a 40-es években menekülnie kellett az u. n. veterista felfogása miatt. Egykorú okmány az okok között ugyanis azt említi, hogy Horváth is híve volt az új naptárnak, mely az ünnepeket 10 nappal korábbra tette, azonban üldöztetésének igazi okai a protestáns gyülölet volt, amint azt az események bebizonyították. 1640 karácsony táján egyesek azzal a kéréssel fordultak a török hatósághoz, hogy az kergesse ki a jezsuitákat, mivel azok új naptárt vezetnek be; különben is csak pár évig tartózkodnak itt, utána a császárhoz mennek vissza és így árulói lesznek a törökségnek. A török, bizonyára jó váltságdíj reményében vállalta a vádat, azonban a kat. hívek ajándékokkal lekenyerezték a béget és a jezsuiták megszabadultak. De csak egyelőre. A következő év húsvét ünnepe újból szőnyegre hozta e kérdést, de éppen a most felhozott vádak mutatják, hogy a felbujtók nem annyira a régi naptárhoz ma is ragaszkodó görög keletiek, hanem a protestánsok voltak. A vádak ekkor a következők voltak: a jezsuiták új szertartásokat és új hitvallást vezetnek be; közlik a királlyal és a nádorral a török terveit; koldulnak; a pápa iránti engedelmességre sarkalnak; három Istent imádnak; fa és érc isteneket istentiszteletben részesítenek; az ünnepek alatt visszatartják a népet a munkától. A vádakra a bég a már előzőleg bebörtönzött jezsuitákat karóra ítélte, sőt a börtön ajtaja előtt már földbe is ásták a karókat. Öt nap mulva, bizonyára a hívek alkudozásának hatása alatt, 3000 forint bírságra változtatta át az ítéletet, de kérésre ebből is leengedett 2000 forintot. Az 1000 forintot meg kellett fizetni, mert a jezsuiták ellenfelei ennyit ajánlottak fel a bégnek, ha a vádlottakat karóra húzatja. Horváth ezután Kátolyban húzódott meg, ellenben két társának, Deskay Jánosnak és Blaskovics Miklósnak, számüzetésbe kellett menniök.

Ez az eset is igazolja, hogy a török a vallásból nem elvi, hanem tisztán anyagi kérdést csinált és csak akkor üldözte, amikor ennek kapcsán pénzt remélt kicsikarni. Viszont az üldözést beszüntette, ha ebből is pénzt tudott kihozni. Ez a magyarázata annak, hogy már 1649-ben megengedi a jezsuitáknak ingatlanok szerzését is, viszont 1658-ban Horváthnak ismét a halál elől kellett menekülnie, hiszen a török még ki is hirdette, hogy bárkinek szabadságában áll Horváthot elfogni, lelőni vagy megfojtani.

E korban a jezsuitáknak Pécsett, Kátolyban, Szenterzsébeten, Szebényben, Hosszúhetényben voltak házaik. Pécsett a Mindenszentek temploma mellett, a mai Tettye utca 18—20. számú házak környékén laktak, abban a házban, melyet az egyik rendtag, Bittevi Mihály örökölt és amelyet a társaságnak adományozott. Az e házzal szomszédos telek is birtokukba jutott Matulier Péter és neje, Mohácsi Katalin ajándéka révén. Később még két birtokuk is volt: az ürögi határban levő Mária szőlő, és a pécsi Szent József szőlő.

Bármilyen szomorú is volt a hitélet a lelkipásztorok hiánya miatt, a sokszoros üldözés és akadály nem tudta kioltani Krisztus vallásának lángját. Amikor a papság száma megfogyott, sőt sok helyen teljesen kidőlt, lelkes világi férfiak állottak sorba és az őskeresztények életére emlékeztető buzgalommal állottak őrt a romok felett. Az ilyen világi apostolok, u. n. licenciátusok munkakörét a felszabadulás utáni, 1714. zsinat határozataiból ismerhetjük meg legjobban. Joguk volt keresztelni, prédikálni, előimádkozni a közös istentiszteleten, temetni, esketni, haldoklók mellett imádkozni, a híveket, amikor arra alkalom nyilott, szentmisére vezetni, és a szentgyónásra buzdítani. Egyszóval olyan tevékenységet fejthettek ki, melyek nem lényege a papi rendnek. Hiszen nem misézhettek, nem gyóntathattak, az utolsó kenetet nem szolgálhatták ki. (Az esketésnél közreműködhettek, mert ott a felszentelt pap is csak mint hites-tanú, mint a jó Isten helyettese van jelen és a házasságot úgyis a felek kötik meg.) Számukra nézve jellemző az 1634. adat, mely 30 licenciátusról beszél, míg az 1714. zsinat már csak 14-ről emlékezik meg. Ilyen apostolok voltak ekkor: Magyarszéken, Kónyiban, Jánosiban, Szilágyon, Sumonyban, Szakályban (Abaliget mellett), Arányoson, Szentkirályon, Siklóson, Lőcsön, Izsépen, Mohácson, Tevelen, Dunaföldváron.

Az életből.

Egy apa panaszkodott, hogy 15 éves fia, ki bányamunkára jár, nem adja neki keresetét ellátás fejében, hanem egész bérét elmulatja. Azonnal észrevettem, hogy ennek a viselkedésnek oka az elhibázott nevelés.

„Szokott-e szabad idejében fiával elbeszélgetni és vele szórakozni?" kérdeztem az apát.

„Dehogyis játszom én a fiammal, van annak elég pajtása", — felelte az apa.

„Akkor értem fia viselkedését és azt is tudom, hogy maga sohasem igyekezett fiát jóra nevelni."

„Ezt csak nem tehetem, ez szégyen volna fiamra, hiszen már legény!"

Félév mulva újra panaszt emel az apa fia ellen és megkért arra, hogy csináljak rendet a fiával.

„Képzelje csak — folytatja — az utolsó bérfizetéskor felszólítottam fiamat, hogyha nem akar fizetni ellátásért, akkor nem tűröm tovább a házban Erre hirtelen karót fogott és rám támadt."

„És megütötte?" — kérdeztem.

„Nem, mert sikerült még a szobába futni és az ajtót gyorsan lezártam."

„Nézze, ha megütötte volna, nem panaszkodhatnék, ezt az ütleget megérdemelte volna azért a hanyagságért, amelyet a fia nevelése körül elkövetett. A gyermek Isten ajándéka, vele örömöt akar szerezni a szülőknek, hogy öreg korában támasza, eltartója legyen, a hanyag szülőt pedig a legfájóbb módon bünteti: saját gyermekével vereti meg."

W. F.

FÉNYSZÓRÓ.

— **A szomorú spanyol állapotoknak** elég magyarázó oka akad az elvakult jobboldali politikusok és társadalmi vezető emberek részéről is. Nagy baj az, hogy ezek a vezetők csak akkor látnak a szociális kérdésben megoldandó feladatokat, amikor a marxisták véres ökle már közelről fenyegeti az ő kastélyaik és palotáik perzsaszőnyeges nyugalmát. Egyébként felesleges rémlátásnak és oktalan izgatásnak minősítenek minden szociális követelést.

— Ebbe a hibába nem egyszer katolikus vezető emberek is beleesnek; komolyan azt hiszik, szemben a pápai körlevelekkel, hogy a szociális kérdés megoldása egyszerűen a proletárok folytonos csendreintésében és türelemrenógatásában áll.

— Ezenkívül a katolikus tábornak nagy hibája az az élhetetlenség, gyámoltalanság és félénkség, amely főleg a modern tömegbefolyásolási eszközök igénybevételénél mutatkozik. Mindenre van gondjuk, csak a tömeges népfelvilágosításra nem, a sajtó helyes kiépítésére nem. Ez nekik nem fontos. Minden apró jogi vagy szertartási kérdés lényegbevágóbb nálunk, mint ez. Az üzem, a verkli, jámbor kis ünnepélyek és végeszakadatlan aktagyártás: azt hiszik, ez minden! A többi mellékes.

— Nézzük csak meg a mi templomaink működési rendjét. Gyönyörű hitélet folyik bennük, de természetesen csak azok számára, akik a templom rendszeres látogatói. De mi lesz azokkal, sokszor háromszor, tízszer, harmincszor annyival, akik nem jönnek, akiket a templom már el nem ér? Azokkal nem törődik senki! Pedig azok a holnap törvényhozói, a jövendő forradalmak tüzérosztagai és hadoszlopai, azok a hitetlenség és erkölcsi szabadosság terjesztői, a kereszténységellenes sajtó és irodalom fenntartói. Nem győzhet a kereszténység, nem érvényesülhet komolyan a katolicizmus, egyre több teret vesztünk s egyre több ember pártol át a rombolók közé, ha ezekkel a templomon kívül maradtakkal nem gondolunk, ha nem szervezünk ezek számára külön visszahódító akciókat. Amig ez meg nem történik, addig a nagy, a hatalmas, az isteni katolicizmus mindenütt csak éppen a megtűrt szerepét fogja játszani, a nagy európai közélet irányításában legfeljebb alárendelt kis hely juthat neki. Az élet más utakra gördül, a hangosak, lármásak, követelőzők, rombolók útjára.

*

— **A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem** ideg- és elmekórtani tanszékének betöltése után a katolikus vezető körökön belül élénk eszmecsere tárgyát képezte az a tény, hogy a szegedi pályázó, akinek katolikus meggyőződése közismert, mellőztetett s a nemkatolikus debreceni pályázó neveztetett ki Hóman Bálint kultuszminiszternek a legutóbbi költségvetési vita során a püspöki kar jogfenntartó nyilatkozatára adott válasza ellenére.

— Ezzel kapcsolatban Glattfelder Gyula csanádi püspök a következőkben jelezte álláspontját:

— Mindenekelőtt óvakodni kell személyi szempontok szerint állást foglalni s szabadulni kell a gondolattól, hogy bármily jeles helyi jelölt érdekében emelünk szót. Az egyetem által első helyen ajánlott katolikus jelölt mellőzése engem elvi okból érint a legkínosabban, különösen, hogy a miniszter úr a felsőházban ünnepélyesen kijelentette, hogy kellőképp minősített katolikus jelöltek mellőzéséről a Pázmány Péter Tudományegyetemen nem lehet szó, a legelső adott alkalommal pedig az egyetem első helyi katolikus jelöltjét elejtette s másvallásút hozott javaslatba kinevezésre. Ez súlyos sérelem az egyetem katolikus alapítványi jellege szempontjából s a történtek után érthetetlen gesztus az egyetem ősi jellegét védő közjogi testület felé.

— Nem tudom, tisztáztatott-e illetékes tényezőkkel a sérelmes eset indító oka s nincs jogom mások — tehát a püspöki kar nevében sem —

szólani, melynek csak elvi deklarációja megtételére nyertem megbízást. De egyéni meggyőződésem a történtek után, hogy a katolikus jogok és érdekek kielégítő védelmét, valamint sérelmes mellőzések megakadályozását csakis a katolikus közvélemény határozottabb megmozdulásától lehet remélni.

*

— **Chesterton Gilbert Keith,** a nagy angol író vasárnap, június 14-én hirtelen meghalt. Chesterton Gilbert Keit 1874 május 29-én született Kennsingtonban, a kitűnő protestáns Szent Pál kollégiumban végezte felsőbb tanulmányait és a rajzoló művészet és az írás közt való rövid ingadozás után ujságíró lett. Mint feltűnő szellemi jelenség, hamarosan munkatársa lett a legelőkelőbb angol orgánumoknak, lapoknak, hetirevűknek és folyóiratoknak egyaránt. Hamar sodródott a harc külön útjaira, mint esszéista, de írt regényeket is. Még máig is sokat emlegetett és népszerű alkotása „Az ember, aki csütörtök volt". Benne a detektív- és kalandorregény legművészibb és legtündöklőbb szatiráját írta meg. A „harcosnak" nevezett katolicizmus szolgálatában írt esszéivel szinte egyidőben írta remek más detektívtörténeteit, amelynek egy pap, Father Brown a főhőse. Irodalmi működését nem lehet egyszerre tagolni műfajok és időbeli sorrend egybeesése szerint, mert ilyen nincs, majdnem ugyanabban az időben a legsúlyosabb történelmi és irodalomtörténeti tanulmányokat írja. A világháború alatt jelent meg verskötete, már az, amelyben már egyéni érzései is teljesen katolikus színt öltenek. Ugyancsak a világháború alatt hangoztatta, hogy Angliának nincs más választása, mint katolizálni a háború után. Ő maga hosszabb ideig csak azért maradt protestáns, hogy minél nagyobb hatással hirdethesse a katolicizmust, de 1922-ben ő maga is katolizált, amiért a világegyház önkéntelen és óriási ünneplésben részesítette. Igaz és súlyosabb főművei ezután jelentek meg (A halhatatlan ember, Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás). Műveinél sokkal nagyobb jelentősége van annak a szellemi mozgalomnak, amelynek ő volt a legnagyobb megtestesítője és amely mindenekelőtt az angol gondolkodást és az angol fogalmakat változtatta meg.

*

— **P. Csávossy Elemér Jézustársasági atya,** a kiváló hitszónok és országos hírű író, Bácsalmáson mutatta be ezüstmiséjét a legnagyobb csendben. P. Csávossyt huszonöt évvel ezelőtt szentelték áldozó pappá Innsbruckban. Ezüstmiséjét a bácsalmási zárda kápolnájában, az Iskolanővérek lelkigyakorlatával kapcsolatban mutatta be. A jubileumi misén megjelent az egyházközség és a politikai község vezetősége. Az egyszerű hír után meg kell állnunk egy pillanatra. Ezrek és ezrek gondolnak ezt a hírt olvasva P. Csávossy Elemérre. Benne a kiváló hitszónokon és az egyházi írón felül, akinek egy-egy beszéde valóságos élmény s akinek írásai, kötetei, szóljanak azok akár egy rejtett élet hősiességéről, akár a legnehezebb aszkétai és misztikai kérdésekről, nemcsak a legnagyobb élvezetet és elmélyedés lehetőségét nyujtották — a közönség tiszteli a kivételes lelkét is. Aki hallotta Csávossy Elemért, vagy abban a szerencsében részesült, hogy beszélgethetett vele, egy ilyen találkozás mindenkinek a legnagyobb lelki épülésére szolgált. Csávossy Elemér a saját életén vitte keresztül a parancsot: Cselekedeteitekről ismernek benneteket. Ő a példájával mutat irányt és nincs egyetlen sora sem, mely mögött ne éreznénk a megharcolt életet. Csávossy Elemér ma Szegeden a magyar jezsuita fiatal generáció nevelésénél egyik legfontosabb szerepet tölti be. De lettlégyen bármilyen pozícióban, akár mint egész fiatalon, Jézus Társaság magyarországi tartományfőnöke, akár mint tanár, vagy konviktusi igazgató, egyforma szellemet sugárzott. Azt, amit annyira várnak az emberek a paptól, a szerzetestől: igazi lelki vezetést, alázatos lelkületet és mégis olyan magatartást, melyből kiérezzük, hogy a lélek emberével van dolgunk.

*

— **Schuschnigg kancellár hatalmas beszéde a Pax Romana kongresszuson:**

— Örömmel jött — mondja — a Pax Romanát osztrák területen üdvözölni és pedig kettős okból. Az egyik az a

kedves emlék, amelyet lelkében hord a Pax Romana első — 12 év előtti — osztrák kongresszusáról, ahol maga is szerepelt, a másik pedig a rokon szellemüség, amelyet a Pax Romana-idea és az ő Ausztriájának történelmi hivatása között felfedez.

— Ausztria történelmi szerepe — mondja — három ponton mutatkozik. Ezer évvel ezelőtt, mint keleti bástya — innen akkori neve, Ostmarkt — alakul meg a középkori római császárság keletén. Akkor katonai szempontból, de csakhamar előtűnnek második és azóta is tartó történelmi hivatásának körvonalai: a keresztény kultúra fókusza kelet felé, ahol Ausztria a kolonizálás és misszionálás úttörő munkáját végezte századokon keresztül.

— A harmadik történelmi szerep a tegnap és ma Ausztriájának lelke: az a békés és csak vallásilag egységes, szabad államban elgondolható szellem, amellyel az osztrák-magyar monarchia idején a Dunamedence nemzetiségeit — ha talán nem mindig a legszerencsésebb módon — de mai államoknak mindenesetre mintaszerűen egy hatalmas egységben egybefogta fajiságuknak különös kára nélkül, de kimondhatatlan anyagi és kulturális előnyükre. — És a ma Ausztriája Dollfuss halálának második évfordulójára sirjára helyezte az ő szellemének és vértanúságának kivirágozását, a német birodalommal való kibékülést, ami az európai békének és egyensúlynak kimondhatatlan szolgálatot jelent.

De azért tovább is vallja Dollfuss hitét — amit ünnepélyesen kiált oda az egész világnak és elsőbben az osztrák népnek: hogy a nemzeti szocializmus és Ausztria hivatása összeférhetetlenek: csak a szabad Ausztria tudja történelmi, keresztény és német hivatását teljesíteni.

Maró gúnnyal és igazán szellemesen száll szembe azzal az üres jelszóval, hogy a ma Ausztriája a politikai katolicizmus karjaiba zuhant. Azok az államok költik ezt a mesét, ahol politikai szempontok üldözik, elnyomják a vallást. Arra rá nem bírható Ausztria, hogy politikai hatalmával az egyházat támadja, de viszont politikai alakulataiba elvből nem vesznek fel senkit a klérusból.

Ausztria, ahogy ő vezeti, kongeniális a Pax Romana eszméjével, azért tartja alkalmas fórumnak ezt a kongresszust, hogy a német béke után újból leszegezze megingathatatlan álláspontját, mely Ausztria történelmi hivatásából, Seipel és Dollfuss kancellárok szelleméből lett meggyőződésévé.

*

— **Legutóbb közzétették a Szovjet új „alkotmányát"** s a liberális és radikális Európa sajtója nem győzte hangoztatni, hogy mennyire „halad" és milyen nagy iramban „polgárosodik" a Szovjet, mert lám: mindenféle szabadságot megad, sajtószabadságot, gyülekezési szabadságot, egyéni szabadságot, posta-, levél-, távírószabadságot, szóval mindent, ami szem-szájnak ingere, de még vallásszabadságot is, megtetézve vallásellenes propagandaszabadsággal, azon az alapon, hogy ha lúd, hát legyen kövér. Mi nem nagyon adtunk hitelt ennek a nagy szabadságáradatnak s igazunk is volt, mert mai napig se nyitottak ki szovjet területen egyetlen bezárt templomot sem és nem bocsátottak szabadon börtönökből és ólombányákból egyetlen papot sem. Ki is sült aztán, hogy a szabadság csak a kommunista párt tagjait illeti, nekik is csak módjával, csekával és egyéb titkosrendőrségekkel körülövezetten. Ugyanakkor nagy hangon hirdette a baloldali Európa egész sajtója, hogy a Szovjet véget vet a nők katonáskodásának, helyreállítja a családi életet és visszavezeti a tűzhelyhez a nőket és a gyermekeket. Éltünk a gyanúperrel, hogy ebből a nagy lelkendezéssel fogadott reformból sem igaz egy szó sem. És lám: ebben is igazunk volt, mert kiderült, hogy ez a családmentés is csak porhintés a hiszékeny radikálisok szemébe, külföldi propaganda céljából. A szovjetdolgokban mindig nagyon jól informált finnek rácáfoltak a baloldali mesemondásokra a Morning Postban, amely Helsinkiből keltezett jelentésében ezt írja: A szovjet hatóságok rövidesen bevezetik az általános női hadkötelezettséget. Hárommillió nőt akarnak fegyveres szolgálatra kiképezni, kik tízmillióra egészí-

tenék ki a vörös hadsereg létszámát. A nőket 1000 főnyi zászlóaljakban fogják főként a gépfegyver és kézigránátok használatára kioktatni, mint a legalkalmasabbakat, a légi haderőbe osztják be. Ezenkívül már most is nagyon sok nőt soroznak be a cseka szolgálatába, különösen a titkos rendőri politikai megfigyelő és katonai kémszolgálatba, közülük már több magas szovjet kitüntetéseket kapott „rendkívüli szolgálatokért". Ezek szerint tehát Szovjeték újra nem mondottak igazat, helyesebben: a baloldali Európa sajtója olyasmiért dícsérte a Szovjetet, aminek éppen az ellenkezője történt meg. Mikor mond hát a Szovjet igazat? Úgy látszik, sohasem.

*

— Június 28-án Zebegényben, a szünidei gyermektelepen nagyobb társaság jött össze és megünnepelte a magyarországi szimbólikus nagypáholy alapításának 50-ik évfordulóját. Az ünnepségen megjelentek az osztrák szabadkőművesek küldöttségei is, több beszéd hangzott el.

A szabadkőművesek ezen legújabb mozgolódása egyenesen meghökkenti a keresztény társadalmat. Csodálkozva kérdezzük, hogy hol vannak a magyar hatóságok? Magyarországon 1920-ban tételes törvénnyel tiltották el a szabadkőművesség működését. Hát így tartatják be ennek a törvénynek szellemét?

*

— **Igazság az,** hogy ha vezéreink közül mindenki olyan kitartó következetességgel ragaszkodott volna a keresztény eszmékhez, mint Wolff Károly és a hatalom koncáért és egyéb földi érdekekért nem hagyta volna ott a krisztusi társadalom komolyanvételét, akkor ma jobb és boldogabb és becsületesebb világot élnénk!

— **A berlini olympiász** megnyitása alkalmával istentiszteletet tartottak. Igaz, hogy ez az istentisztelet nem volt szorosan és szervesen bekapcsolva az olimpiász programjába, de tény, hogy mégiscsak megvolt.

Külön istentisztelet volt a protestánsok részére és külön megnyitó szentmisét tartottak a katolikusoknak. Ezt az utóbbit a berlini püspöki székesegyházban, a Szent Hedvig székesegyházban maga gróf Preysing berlini püspök mondotta. Zsúfolásig megtelt mindkét istentiszteletnek temploma: a katolikusoké épp úgy, mint a protestánsoké.

A protestánsok istentiszteletén a nagyobb protestáns országok berlini követei is résztvettek. A katolikus szentmisén pedig a német kormány képviselőin kívül ott volt Franciaországnak, Olaszországnak, Lengyelországnak, Belgiumnak, Argentinának és Ausztriának a követe.

Több német ujságban átnéztük a megjelenteknek beszámolóját, de egyikben sem találtuk meg a magyar követ felemlítését.

*

— **Egyik vidéki közjegyző** levelekkel árasztja el az országot, melyekben azt kéri a címzettől, hogy a debreceni halottégetőkemence üzembehelyezését hozzá beküldött írásban kívánja.

És pedig miért?

Azért, mert Európában 250 halotthamvasztó van üzemben. Tehát mert másutt van, hát legyen nálunk is!

A helyes és rendes gondolkodás hiányának példája ez az érvelés. Nem az okok és érvek alapján igazodó, helyességet mérlegelő észmunka az ilyen, hanem az emberi értelmet levetkőző majmolás.

Nekünk magyar katolikusoknak nem imponál már az, hogy mit csinál a külföld. És pedig azért nem, mert mi a trianoni tanulságok árán megtanultunk gondolkodni és többé nem engedjük, hogy majmolásra unszoljanak bennünket!

Mi nem akarjuk és nem engedjük, hogy nálunk is a romlás szelleme legyen az úr, csak azért, mert másutt is az!

Összeállította: **T. E.**

Szerezzünk új előfizetőket a Tudósítónak!

A nagyváros kerekei.

Irta: Pierre l'Ermite.

Nyári üdülésem alkalmával végigsétálva a szigeten, elém bukkan egy arc. Én ezt az arcot ismerem! Elegáns úr, elegáns a gallérjától a vasalt nadrágjáig; de sárga, szivacsos, örömtelen lény... Egész biztosan ismerem... Ez Valentin úr lesz, minden kétséget kizáróan... Most megláttam feleségét. Most már tudom, ki. Valóban Valentin úr, egy óriási párisi áruház aligazgatója, nagyon tehetséges és nagyon gazdag ember. Igyekeztem siralmas megjelenése miatt érzett meglepetésemet eltitkolni, azért barátságosan megszólítottam:

— Ah, Ön itt? Mennyire örülök neki!

— Igen, én vagyok.

— Hogy van!

—Nézzen rám! Jól keresek. A kamatok elég magas százalékuak... De a cukrom is elég magas százalékot mutat!

Erőtlenül kezet ad.

— No, csak egy kicsit fáradtnak látszik. Persze az utazás! De ez a felséges levegő itt csodát fog Önnel művelni. Meglássa, egy hét mulva egészen más ember lesz!

Felesége egy pillanatra magához int.

— Beszéljen őszintén: milyennek találja?

—Hm, meg kell vallanom, nem éppen fényes egészségünek.

— Szegény ördög! Milyen életet kell robotolnia. Az üzlet ezt kivánja, az üzlet azt kivánja...

— Hát az, amit egy minden üzletnél nagyobb hatalom követel. hogy áll az? Arra gondolni — úgy látszik — nincs szegénynek ideje.

— Ó, Istenem, hát hogyan is volna? 7 órakor felkelés, 8-kor hivatal, 1-kor ebéd, az is telefonbeszélgetésekkel fűszerezve, 2-kor vissza az üzletbe, egyik megbeszélés a másik után, felelősségek, unalom, irigység, — esténkint mondain kötelességek... Az utolsó két héten leltározás. Ez aztán beadott! Minden a pénzért! Hát hiszen pénzünk van is elég...

— De ha rá megy?

— Hiszen éppen ez az!

Velünk szembe jön Couscouroux barátunk, aki krumplit szokott a városba szállitani és nyári lakásokat ad bérbe. Valentinék is őnála béreltek lakást. Nem éppen gazdag ember, de nyugodtan él, telefon-pergőtűz nélkül, leltározás nélkül — és cukorbaj nélkül. Öltözete egy csöppet sem elegáns. De Valentinék két óriási bőröndjét oly könnyedén emeli fel, mintha szalmakötegek volnának. Arcszine a legszebb, legegészségesbeb bronzra barnult.

Két hét mulva újból találkoztam Valentinnel. Talán nyárias öltözete tette, de úgy festett, mint olyan beteg, aki lassankint magához jön. Ő szólitott meg előbb:

— Uram, egészen más ember vagyok már! Megint tudok aludni. Tudja, mikor megállapitották, hogy 60 gramm cukrom van egy literben, hát akkor összeszedtem magamat. Nem ettem mást, mint zöldséglevest, persze répa nélkül, aztán pürét és megint csak zöldséget.

— Igazi trappista-diéta!

— Ó, de sokkal jobban vagyok már. Egészen más ember kezdek lenni. Elfelejtem az árúházat, az üzletet, a pénzt, a lármát... Hiszem, hogy szegény, elcsigázott testem megint erőre kap, a petyhüdt májam, a süllyedt gyomrom, a rossz vesém... Tudja, mintha ezek mind egy feltámadási himnuszt énekelnének ilyen szöveggel: bolond volt a gazdánk, halálig kinzott bennünket, de most megjött az esze.

Karon fogom és úgy megyünk most tovább.

— Vallja be, Uram, hogy a dolgok egészen jók úgy, ahogyan azokat a jó Isten megalkotta, és hogy ha testi és lelki egészségünket vissza akarjuk szerezni, hozzá és az ő műveihez kell visszatérnünk.

— Ó, igen. Képzelje csak: a mult vasárnap elkisértem feleségemet a kis kápolnába és ott — igazán nyugalmat,

tudja: olyan belső kipihenést és vigasztalást találtam.

— Csak így tovább! Párisban is! Minden vasárnap!

— Istenem, Párisban a vasárnap reggel az egyetlen alkalom, amikor kipihenhetem magamat... És mégis... És mégis... Ma visszautazom Párisba.

A pénz mellé, melyből már annyija van, még újabb összegeket kell raknia. Miért? Meddig? Úgy látszott, mint ha a kis sziget vissza akarta volna tartani, fényes napsugarával, fáinak ölelő ágaival... De neki elég volt már ezekből. Hívta az üzlet! A nagyváros kerekei! Azelőtt beszélni szoktak ágyútöltelékekről. Ma beszélni lehetne „nagyváros-töltelék"-ről, vagy „Mammontöltelék"-ről. Ő is sajnos, ezek közé tartozik. Ó, bár értenék meg mindnyájan, akiknek levegőjük, napfényük, tágas terük, békéjük és egészségük van — ha mindjárt kevés is a pénzük — hogy milyen nagy, nagy boldogság forrása mellett élnek!

Ford.: o. á.

A GYŐZTES.

Még a háború alatt történt meg az eset. Solymossy Gyula közvitéz a huszonhármas gyalogezred katonája jelentkezik ezredesénél, hogy szabadságot kérjen tőle. Az ezredes megnyerő modorú, kedves ember, mint hírlik, egyetlen „jó" ember a tisztikarban.

Sólymossy tiszteleg.

— Ezredes úr alássan, kétheti szabadságot kérek, a feleségem beteg, nincs, aki gondozza a három apró gyereket. Föltétlenül szükség van rám odahaza, hogy rendbeszedjem kissé otthon a házunktáját.

— Sólymossy — szólt jóakarattal az ezredes, akinek veleszületett hibája volt a szabadságolástól való irtózás — örömmel teljesíteném kérésedet, de tudd meg, hogy éppen tegnap este kaptam a feleségedtől egy levelet, amelyben kér, hogy semmi szín alatt haza ne engedjelek, ha haza akarnál menni, mert otthon úgy össze szoktál zavarni mindent, hogy hónapokra van szükség, amíg rendbe tudja hozni a házat...

— Hát úgy látszik, itt semmire se megyünk, — hümmög magában Sólymossy s vakargatja kopaszra nyírt fejét. — De azért még valami mondani valóm volna, ezredes úr.

— Csak ki vele bátran!

— De nem tetszik megharagudni érte?

— Mond csak egészen bátran, én nem szoktam haragudni!

— De most biztos dühös lesz az ezredes úr, ha megmondom.

— De ha mondom, fiam, hogy nem, akkor egészen biztos lehetsz, hogy semmi szín alatt sem fogok rád neheztelni.

Erre aztán nekibuzdulva, de azért kissé félős hangon és tekintettel beszélni kezd:

— Há-át ezredes úr alássan jelentem, tessék megtudni, hogy most itt áll szemközt Európa két legvakmerőbb hazugság bajnoka...

— Hogy-hogy? — lepődött meg az ezredes.

— Ezredes úrnak alássan jelentem, az egyik én vagyok!

— De hát mondd legalább, mért?

— Azért, jelentem alássan, mert nekem nincs is feleségem.

Kubás Iván.

HIREK.

A „Beteg falu", az „Elsodort falu" évszázados mulasztásokra ébreszt

Az Akció Katolika Országos Elnöksége most küldte ki felhívását a **XXVII. Országos Katolikus Nagygyűlésre,** amelyet október 3—4—5—6. napjain Budapesten tartanak meg. Az országos táborbaszállásra szóló felhívás bevezetőjét Mihalovics Zsigmond tb. kanonok, az Akció Katolika országos igazgatója írta, aki toborzójában rámutat arra, hogy „a lázas gyötrődés, amely az Istentől elpártolt világot rázza, tépi, már a falut is elérte. Amig a falu egészséges volt, természetes dolognak vettük és nem sokat törődtünk vele. A „beteg falu", az „elsodort falu" azonban megdöbbent és évszázados mulasztásokra ébreszt rá bennünket. **Ezért az idei jelszavunk „Krisztus és a falu!" Legyünk ott tehát sokan! Sokkal többen, mint eddig!** Hogy azután magunkkal vihessük és szerteszórhassuk a szent tüzet minden kis magyar hajlékba. Hogy Krisztus világossága derítsen fényt a magyar falu éjszakájába." A Nagygyűlés programjából megtudjuk, hogy a keresk. m. kir. minisztérium ezidén egészen kivételesen a Nagygyűlés vidéki résztvevői részére az egyéni utazásoknál 50%-os utazási kedvezményt engedélyezett. Az Akció Katolika központja ezidén is az ország egyes egyházmegyei központjaiból nagyon jól bevált ú. n. keresztesgyorsok indítását határozta el. A Nagygyűlést bevezető ünnepi szentmisére, amely október 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az Ügető-versenypályán lesz és a három nyilvános ünnepi ülésre való belépésre a Nagygyűlés jelvénye jogosít. A nagygyűlési „Ince pápa" jelvény ára 50 fillér. **Aki egyénenként óhajt felutazni a Nagygyűlésre, annak szüksége van a nagygyűlési jelvényre és a kedvezményes 50%-os utazásra jogosító zöld vasúti igazolványra, amelynek ára 1 pengő.** Kapható a központban (Bpest, IV., Ferenciek-tere 7.) A keresztes-gyorsvonatok utasainak feltétlenül szüksége van a kedvezményes utazáshoz a nagygyűlési 50 filléres jelvényre. A keresztes-gyorsokra az egyházközségeknél, plébániákon és lelkészségeken lehet jelentkezni. Azok viszont hozzájuk legközelebb működő Államvasutak menetjegyirodáinak fiókjaihoz forduljanak. Mindennemű felvilágosítást egyébként az Akció Katolika központi irodája (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. sz.) ad.

Pécs. Egyházmegyei hírek. *Komócsy* István prépost-kanonok megrendült egészségi állapotára való tekintettel már többször felmentését kérte a Megyéspüspöktől a főtanfelügyelői teendők alól. A Főpásztor — őszinte elismerésének kifejezése mellett — most helyt adott kérelmének és utódjául dr. *Jakab* Béla c. prépost, tanügyi főtanácsost, a pécsi püspöki tanítóképző intézet igazgatóját nevezte ki. Dr. *Jakab* Béla hosszú időn át kifejtett pedagógiai munkássága és az iskola ügyekben való jártassága kellő biztosítékot nyujt ennek a nagyfontosságú munkakörnek alkalmas betöltésére. A püspöki tanítóképző intézetben az igazgatói teendők részbeni ellátásával dr. *Gábriel* Pál *ottani tanárt bizta meg a Megyéspüspök és helyettes igazgatói címmel ruházta fel.*

Újmisések elhelyezése. *Baranyai* Ernő Gyulajra, *Barcza* Tivadar Kocsolára, *Hérincs* Pál Németkérre, *Lehr* Ignác Erdősmecskére, *Redling* János Gödrére, *Reining* Vendel Cikóra, *Vida* István Pincehelyre, *Solti* István Szakcsra, *Békés* Ádám Ibafára, *Scheich* János Máriakéméndre, *Reisz* Lajost a megyéspüspök ideiglenesen a püspöki irodába rendelte be.

B. Mór tiszteletének terjesztésére igen alkalmas a B. MÓR IMAFÜZET. Tartalmazza a legfontosabb imákat és az összes népszerü énekeket. Ára 10 fillér. Kapható a pécs-belvárosi plébánián.

A Pécsi Hittudományi Főiskolán a szentírástudomány tanára, *Szentkirályi* István a mult tanév végén lemondott. A Megyéspüspök elfogadta a megindokolt lemondást és gyönyörű elismerő szavak kíséretében felmentette állásától. Szentkirályi István 38 éven keresztül tanította, nevelte az ifjú papi nemzedéket a szentírás szellemében. Közben állandóan dolgozott irodalmilag is és gyüjtögette az anyagot a pécsi egyházmegye 900 éves történetéhez. Most ezt a munkát akarja befejezni. A Pécsi Hittudományi Főiskolán a Megyéspüspök a szentírástudomány előadásával ideiglenesen dr. *Gergye* Győző pécsbelvárosi káplánt bízta meg aki emellett segédlelkészi állását is megtartotta.

Újváry Géza a németbólyi kerület esperese és *Hegedüs* József, a pécsváradi kerület tanfelügyelője lemondtak tisztségükről. Előbbinek utódja *Bok* József németbólyi plébános, az utóbbié *Reinhardt* György pécsváradi plébános lett. A szentlőrinci kerület új esperese: *Bencze* László, kisasszonyfai plébános, kerületi jegyzője: *Nagy* György magyarszentiváni plébános. A németbólyi kerület új jegyzője: *Mayerhof* Péter szajki plébános. A szabadszentkirályi plébánia vezetését — mint adminisztrátor — az eddigi káplán, *Nyári* József vette át. A decsi adminisztrátor, *Bátai* István Koppányszántóra került káplánnak, Decsre dr. *Szijártó* Nándor szekszárdi hittanárt rendelték, helyére pedig *Patacsi* József pécs-gyárvárosi káplán került. *Bucz* Emilt a Megyéspüspök saját kérelmére az egyházmegyei szolgálat alól felmentette. Ő a pécsi Szent Mór Kollégiumban vállalta a prefektusi tisztséget. Kolbert Bálint tanulmányi szabadságot kapott.

Irgalmasok templomának megáldása. Az irgalmasok közkedvelt temploma alapos renoválás miatt május 1-től zárva van. Ma már annyira haladtak a munkálatokkal, hogy szeptember 8-án, Kisboldog Asszony napján, a templomot megnyitják. *Virág* Ferenc megyéspüspök úr fogja a templomot megáldani, az első szentmisét és szent beszédet is ő tartja.

Bérmálás. Szeptember hó folyamán a Megyésfőpásztor a következő helyeken osztja ki a bérmálás szentségét: 20. Vajszló, 21. Siklósbodony, 22. Görcsöny, 23. Pellérd, 24. Keszü, 25. Garé, 26. Németi.

Az egyházmegyei zsinat június 22—24. napjain zajlott le Pécsett. A zsinat határozatai kihirdetésük napján, június 24-én léptek érvénybe s mihelyt a kinyomtatás munkája elkészül, az egyházmegye minden papja kézhez fogja kapni.

Káplánáthelyezések: dr. *Taksonyi* József Pinczehelyről Pécs-gyárvárosba, *Báter* Károly Pécs-bányatelepről Kővágószőllősre, *Szeitz* András Kővágószőllősről Himesházára, *Weiszenburger* József Himesházáról Püspöknádasdra, dr. *Hargitai* János Erdősmecskéről Bakóczára, *Nagy* Béla Szakcsról Pécs-bányatelepre, dr. *Csigi* Imre Gödréről Nagynyárádra, *Arató* József Püspöknádasdról Ujpetrére, *Hegedüs* Jenő Gyulajról Szabadszentkirályra, *Gerlai* György Cikóról Nagykónyira.

Új zongoratanárnő Pécsett. A Pécsett két éve letelepedetett Egyházközségi Nővérek Társaságának tagja, Gidófalvy Ilona áll. kép. okl. zongoratanár, végzett zeneszerző, komoly pedagógiai felkészültséggel ez iskolaévben kezdi meg működését városunkban. Tizenegy éves gyakorlattal rendelkezve igen szép eredményeket mutatott fel eddig is mind kezdő, mind haladó növendékeivel. A modern zenepedagógia követelményeinek megfelelőleg, tekintetbe vette egyéni adottságaikat s így még zsengekorban a művészi szép iránti fogékonyságra, annak a maguk módja szerinti megértésére, közvetítésére és a gyermeki lélekben született zenei gondolatok kifejezésére, formába öntésére nevelte őket. „... a növendékeket nemcsak a technikai tudás dicsérendő fogásaival ismerteti meg, hanem ami ennél sokkal fontosabb a gyermekek egyéni hajlamait mindenkor tiszteletben tartva magasabb művészi szempontok vezetik az oktatást." (Szegedi Uj Nemzedék 1936. jun. 3.-i szám), „.... egyike a város legtehetségesebb zenepedagogusainak, a muzsikát beleviszi a gyermek lelkébe, értelmébe és érzésébe. Növendékein meglátszott mennyire belülről jön minden leütött hang és a kicsi etüdök valóságos zenei élményekké váltak. Rendkivül sokat foglal-

kozik a gyermek egyéniségével, növendékhangversenyein állandóan szerepelnek mint „szerzők" önálló kompozíciókkal..." (Délmagyarország 1936. jún. 3.-i szám.).

Zongorajátékával a szegedi zenepedagógusok által rendezett Liszt-emlékhangversenyen is szerepelt, melyet a rádió is közvetített.

Reméljük, hogy városunkban is megértésre talál törekvése, hol sokirányú és fejlett zenekulturáról tanuskodik a zenekedvelők s magukat ezirányban képezni akarók nagy száma.

Bővebb felvilágosítással szolgál s tanulásra való jelentkezéseket felvesz: Egyházközségi Nővérek Társasága Pécs, Kardos Kálmán-u. 8.

Spindler Olga, német és francia nyelvmesternő szeptember 1.-től Hunyadi-u. 12. sz. alatt az I. emeleten lakik. Régi tanítványait szeretettel várja. Ujakat is jutányos áron vállal.

A Korunk Szava szeptember hó 1-i száma gróf *Széchényi* György és *Katona* Jenő szerkesztésében gazdag tartalommal megjelent. A lap vezető helyen közli *Griger* Miklós könyvének: *A legitimizmus és a magyar feltámadás* című méltatását. A szám ünnepi cikke *XI. Ince pápa és Buda felszabadítása. Széchenyi* György gróf a *német-osztrák egyezmény* utáni helyzetet rajzolja meg. *Lipták* László dr.: *A béke fiatalsága* címmel a *keresztény pacifizmus* gondolata mellett tesz hitet. Megkapó részletet közöl a *Korunk Szava* Karl *Sonnenschein*-nek, Berlin egykori nagy apostolának hires nyári *sportbeszédéből*. A lapot gazdag *Idő sodrában, Könyv, Zeneművészeti-rovatok* és *Szerkesztőségi üzenetek* egészítik ki. A Korunk Szava előfizetési ára egy évre 8 pengő, félévre 4 pengő, egyes szám ára 40 fillér. Ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal. — *Szerkesztőség és kiadóhivatal:* Budapest, IV., Reáltanoda-utca 8. szám.

GONDOLATOK.

Minden világi kitüntetés és ajándék egy-egy hurok, amely könnyen ránt el Isten zsámolyától.

*

A nyomor csiszolja, a jólét eldurvitja a lelket.

*

Az emberiség boldogtalansága abból ered, hogy lelkét anyagiakkal akarja kielégíteni.

*

Sok ember történelmet csinál, de a történelem kevés embert alakít.

*

Az igazság sohasem szorul bizonyítékra; bizonyítékra csak az az ember szorul, aki az igazságot tagadja.

*

A bűn olyan mint a méreg, pillanatnyi édességre jön a hosszú és kinzó pusztulás.

*

Az ember értékének fokmérője a szeretet; minden ember csak annyit ér, amennyi szeretetet ad embertársainak.

*

Ha valamely embert kitüntetnek, úgy érzem, hogy más százzal szemben igazságtalanságot követnek el.

*

A szociáldemokraták folyton egyesülést hirdetnek és közben felbomlasztják a társadalmat.

*

Mit ér a legtökéletesebb találmány, ha nem hóditottuk meg a munkás lelkét? A munka legmegbizhatóbb hajtó ereje a jó lélek. W. F.

EGYHÁZI NAPTÁR.

SZEPTEMBER

4. Péntek. Első péntek. Szt. Róza, aki otthagyva a királyi udvart, barlangba vonult s csak az imának élt.

6. Vas. Pünkösd u. 14. vas. 7. Hétfő. Kassai vértanuk: Kőrössy Márk esztergomi kanonok, Pongrácz és Grodecz jezsuita atyák. Protestáns katonák kegyetlenségei közt halt vértanu halált a katolikus hitnek e három vértanuja. **8. Kedd. Kis. B. Asszony. Szűz Mária születése ünnepe. 9. Szerda. Kláver Szt. Péter,** a négerek nagy apostola, a néger missziók védőszentje. **12. Szombat. Szűz Mária nevenapja.**

13. vas. Pünkösd u. 15. vas. 14. Hétfő. Szent kereszt felmagasztaltatása. 15. Kedd. Szűz Mária hét fájdalma. 16. 18. 19. Szerda, Péntek, Szombat kántorbőjti nap.

20. Vas. Pünkösd u. 16. vas. 21. Hétfő. Szt. Máté, a tizenkét apostol egyike, aki evangéliumot is írt. **24. Csütörtök. Szűz Mária, mint a foglyok kiváltója. 25. Péntek. Szt. Gellért** vértanú magyar püspök.

27. Vas. Pünkösd u. 17. vas. 29. Kedd, Szent Mihály arkangyal, az Egyház védője.

Összeállította: T. E.

—— o ——

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Szept. 4. Első péntek. A Corpus Christi kápolnában 7 órakor énekes nagymise. D. u. 6 órakor szívőrségi ájtatosság. **Szept. 6.** Első vasárnap. Egész napos szentségimádás. **Szept. 8.** Kisasszony napja. Egész nap ünnepi rend. **Szept. 15.** Szűz Mária hét fájdalmának ünnepe. 9 órakor ünnepélyes nagymise. **Szept. 16. 18. 19.** Kántorbőjti napok. **Szept. 21.** Sz. Máté és apostol ünnepe. 9 órakor nagymise. **Szept. 29.** Sz. Mihály arkangyal ünnepe. 9 órakor ünnepélyes nagymise.

Belváros.

A Kálvária-kápolna búcsúja. Szeptember 14-én, hétfőn a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén van a Kálvária-kápolna búcsúja. Ezen a napon reggel 7 órakor a kápolnában szentmise lesz, a rákövetkező vasárnap pedig, szeptember 20-án, délelőtt ½10 órakor körmenet indul a plébánia templomból a Kálváriára, ahol énekes nagymise és szentbeszéd lesz, délután 5 órakor pedig áldás.

Templomunk 250 éves jubileuma. — Templomunk jubileuma egybeesik Pécs szab. kir. város felszabadulásának 250 évi jubileumával s amelyet egyházközségünk méltó keretek között szándékozik megünnepelni. A jubileummal kapcsolatban szeptember 5-én reggel *zarándoklat* indul a plébánia templomból Máriagyűdre, ahol szeptember 6-án délelőtt a templom kegyoltáránál a zarándoklatot vezető plébános hálaadó istentiszteletet tart. A tulajdonképeni jubileumi ünnepségek október hó második felében lesznek s a részletes programm összeállítása most van folyamatban, amelyet a napilapok útján fogunk híveinknek tudomására hozni.

Jézus Szíve péntekje. — Az első pénteki ájtatosságot a jubileumra való tekintettel különös buzgósággal szeretnénk megünnepelni s azért október hó első péntekétől kezdődőleg *hálaadó nagy kilencedet* tartunk. — Első pénteken a szentmisék rendje a következő: reggel fél 7 órakor énekes nagymise szentségkitétellel, 8 és 9 órakor csendes szentmise. Előtte való nap este 6 órakor áldás.

Szentmise a temetői templomban. — A központi temetőben nyugvó összes elhúnytakért a szokásos gyászmise szeptember 14-én, a hó második hétfőjén reggel 9 órakor lesz a Szent Mihály templomban.

Szentmise K. Sz. Teréz tiszteletére. — Szeptember 17-én, reggel 8 órakor a Mária oltárnál szentmise van Lisieuxi Sz. Teréz tiszteletére.

A Szent Mihály templom búcsúja. — Szeptember 29-én negyedik alkalommal tartja a temetői Szent Mihály templom búcsúünnepét. Az első búcsú alkalmával 1934-ben a templom orgonája, tavaly pedig a templom főoltára s a három nagy színes ablak készült el az évfordulóra. Az idén a templom 20 kupola ablaka nyer elhelyezést a hívek megértő áldozatkészsége folytán. Az egyes adakozóknak az egyházközség vezetősége ezúton is hálás köszönetét fejezi ki.

A temetői templommal kapcsolatban legközelebb a *„Hősök kápolnája"* fog befejezést nyerni. Nemrégiben készült el a

kápolnát elzáró művészi kivitelű vasajtó *Weichinger* Károly építész tervei szerint, amelyet *Bizse* János pécsi műlakatosmester készített el a tőle megszokott lelkiismeretességgel. Munkája — amely a Pécsi Ipari kiállításon is látható volt, — méltán részesült mindenki által a legnagyobb elismerésben. A „Hősi kápolná"-val kapcsolatban hátra volna még a *hősök neveinek megörökítése*. Az egyházközség elgondolása szerint az összes pécsi katolikus hősi halottak nevei egy díszes albumba kerülnének, amelynek minden egyes lapján egy-egy hősi halott személyi adatai és esetleg fényképe lenne. Ez az album állandóan ott lenne a hősök kápolnájának oltárán s ezenkívül még a kápolna falán is meglennének örökítve a hősi halottak nevei. Az egyházközségnek eddig szorgos kutatás után is csak mindössze *242 pécsi katolikus hősi halottnak* nevét és adatait sikerült megszerezni; ezek most ideiglenesen kartontáblákra irva vannak a kápolna falán elhelyezve. Kérjük mindazokat, akiknek tudomásuk volna olyan pécsi katolikus hősi halottakról, akiknek neve még hiányzik a táblákról, szíveskedjenek az illető hősi halott adatait vagy a temetői templom sekrestyésének, vagy a belvárosi plébánia hivatalban átadni.

A temetői templom búcsúnapján, szeptember 29-én, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise lesz.

Budai külváros.

Szeptember 4-én, pénteken 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **19-én,** szombaton, 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában. **20-án,** vasárnapon plébániatemplomunkban Szentségimádás, háromnegyed 7 órakor Szentségkitétel szt. misével és szt. beszéddel. Betétel este 6 órakor. Kérjük a hiveket, hogy egy-egy félórát vállaljanak és azt jegyezzék elő a sekrestyében kitett iven. Az **októberi** ájtatosság október 1-én, csütörtökön este 6 órakor kezdődik. **Felhivjuk a hivek figyelmét,** hogy a szt. lecke oldalán, tehát jobbról a főoltár mellett, az emeleti oratorium teljesen rendben és székekkel ellátva várja a híveket. Akik a templom hajójában nem találnak ülőhelyet, ott megtalálják. Igy el is kerüljük a zsufoltságot a templom bejáratánál.

Szigeti külváros.

Szeptember 4-én első péntek, (előtte való nap délután 4 órától gyóntatás) 6 és 8 órakor ünnepélyes szentmise szentségkitétellel. **8-án,** Kisasszony napján a szentmisék a szokásos vasárnapi rendben. **13-án** Egésznapos szentségimádás. **17-én** Szent Ferenc sebhelyeinek ünnepét, templomunk búcsúnapját reggeli 6 órás ünnepi szentmisével ünnepeljük. **Szeptember 16-18-19.** kántorbőjt. 18-án, pénteken a ferences missziószövetség reggel 6 órakor énekes misét mondat. Egész héten a templomban gyüjtés a ferences missziók javára.

Augusztus 2-án az idén is megtartottuk immár 13-szor a terciáriusok évi máriagyüdi zarándoklatát az eddigieknél sokkal nagyobb számmal és lelkesedéssel. Két vonat vitte a 2500 zarándokot. Mind testi, mind lelki felügyeletről gondoskodtunk. Az idő gyönyörü volt a szokásos délutáni konferenciák megtartására.

Szerkesztői üzenetek.

W. F. Mecsekszabolcs. A küldött irásokat köszönjük. Máskor is kérünk hasonlóakat. S amelyiknél lehetséges, kérjük a nevet is aláirni, hogy közölhessük.

BUZSÁKY:

KIS LELKI KINCSTÁR

c. imakönyve leszállitott áron 1.50 pengő.

Buzsáky: Gyakorlati Hitelemzések I. ára 5.50 pengő.

Buzsáky: Hitoktatási Vezérkönyv I., II. ára 5.50 pengő.

A pénz előzetes beküldése esetén bérmentve szállitja a

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R. T. Pécs, Lyceum-utca 4. szám.

Nem mindegy, hogy mit olvasunk!

A legjobb lapokat olvassuk!

Napilapok:

Kitünően szerkesztett, magas színvonalú napilap a **NEMZETI UJSÁG.** Egy hóra 4 P. — A Tudósító szerkesztőségében rendelve új előfizetők részére nagy árengedmény. — Mindenről gyorsan és olcsón tájékoztat a 4 filléres **ÚJ NEMZEDÉK.** — Népies irányú az **ÚJ LAP.** Egy hóra 1.40 P. — Hazánk legelterjedtebb vidéki napilapja a **DUNÁNTÚL.** Egy hóra 2.50 P.

Folyóiratok:

A katolikus értelmiség tudományos és irodalmi kincstára a **MAGYAR KULTURA.** Megjelenik havonta kétszer. Negyedévre 3 P. — Az aktiv katolicizmus bátorszavú folyóirata a **KORUNK SZAVA.** Megjelenik kéthetenkint. Félévre csak 3 P. — Irodalmával is elsőrangú a **KÉPES KRÓNIKA.** Rádió, színház, film, divat és kézimunka rovat. Heti lap. Negyedévre 2.40 P. — Tudományos folyóirat kiváló irodalmi szemlével a **KATOLIKUS SZEMLE.** Havilap. Egy évre 10 P. — Kiállításban, szerkesztésben, tartalomban megújult az **ÉLET.** Hetenkint jelenik meg és mégis csak egy pengő egy hóra. — Az összes hitbuzgalmi lapok között a legjobban van szerkesztve a **MÁRIAKONGREGÁCIÓ.** Megjelenik havonkint. Egész évre 3.20 P. — A **MUNKÁSIFJÚ** annyira érdekes, hogy nemcsak a tanoncok, hanem mindenki érdeklődéssel olvassa végig. Havilap. Egy évre 2.40 P. — A magyar falu kedvenc vasárnapi olvasmánya a **NÉPUJSÁG** és a németnyelvű **PFARRBOTE.** — Minden katolikus hetilapja **A SZÍV.** — A konstruktiv magyar szellem terjesztője és bátor harcosa a **FIATAL MAGYARSÁG.** Havonta jelenik meg. Évi előfizetése 2.40 P. — **ASSZONYOK-LÁNYOK** a katolikus nők folyóirata. Minden modern kérdésről havonkint tájékoztat. Egy évre 2 P. — **Lányoknak: NAGYASSZONYUNK.** Egész évre 5 P. — **Fiúknak: ZÁSZLÓNK.** Egy évre 5 P. — **Gyermekeknek: TÜNDÉRVÁSÁR.** Negyedévre 1.30 P.

Az igaz katolikus — katolikus lapot olvas.

Az összes katolikus lapok megrendelhetők: Katolikus Hölgyek Országos Sajtóegyesülete, Budapest, VIII. Horánszky-u. 20. sz. és Pécsett Inczédy Dénes-u. 2/2. sz.

Igaz katolikus vagy?

Nem vagy igaz katolikus,

ha megtüröd házadban a nemkatolikus lapot.

Melyek a nemkatolikus és részben katolikus ellenes lapok?

AZ EST, PESTI NAPLÓ, MAGYARORSZÁG (az úgynevezett Est-lapok) katolikus szempontból súlyos kifogás alá eső és a forradalomban kompromittált **zsidó** lapok. — **UJSÁG.** A harcos **zsidóság** lapja, kereszténységellenes célzattal. — **MAGYAR HIRLAP.** A **zsidó** szabadkőművesség szócsöve, a betiltott **VILÁG** utódja. — **ESTI KURIR.** A radikális **zsidóság** délutáni lapja. — **MAI NAP. Ugyanaz** délben. — **FRISS UJSÁG.** Selejtes apróhirdetési néplap **zsidó** szerkesztésben. — **PESTI HIRLAP.** A liberálizmus és a támadó **protenstáns** irányzat napilapja. — **BUDAPESTI HIRLAP** és **8 ÓRAI UJSÁG.** Gyakran támadó színezetű **protenstáns** lapok. — **NÉPSZAVA.** A vörösök izgató lapja. — **PESTER LOYD.** Látszólag színtelen, valójában katolikus ellenes. — **MAGYARSÁG, UJ MAGYARSÁG,** közömbös. — **A REGGEL, REGGELI UJSÁG, HÉTFŐI NAPLÓ, MAGYAR HÉTFŐ, NEMZETI FIGYELŐ.** Egyik sem katolikus. — **SZINHÁZI ÉLET, DÉLIBÁB**-ról csak ennyit: nem **katolikus** kézbe való.

Katolikus Testvér! Ha a katolikus ellenes lapot filléreiddel támogatod, — Krisztus ellenségét segíted! Minden idők közömböseihez szól az Úr szava: „Aki nincs velem, az ellenem van és aki nem gyüjt velem, az szétszór".

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Bőröndös.

Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:

Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések

Quintus Konrád, Király-u. 1.
Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogéria:

„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.

Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papírkereskedők:

Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kesztyűk:

Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1.

Irógép, műszerész:

Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon

Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékáru:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.

„Haladás" Nyomda rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:

Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:

Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütőde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szövet- és bélésáruk:

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.
Mihalik Péter, Király-u. 42.

Vegytisztítás és kelmefestés:

Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:

Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Zongoratanítás:

Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:

Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

Pécs, Deák-u. 8.
Postával szemben.

Cserkészbolt lerakata. — Sportfelszerelések. — Cipőjavítások jutányos áron.

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Flóküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patroncsere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

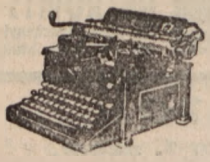
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében **vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassütményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza

spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ

PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Uridivat Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért. **Nőidivat**

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT

TUDJA ÖN HOGY
ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.
1 drb. 18x24-es nagyitás csak 2 pengő
3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal
Üveges és képkeretező
PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8
Nagy választék SZENTKÉPEKBEN ÉS HOFFMANN BLONDELKERETEKBEN

Vásároljon füszer- és csemege árukat
Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.
SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörkölt kávéja
KLOBUCSÁR
naponta friss

Apáca-u. 2. Kézimunka-Otthon Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü füszeráru a legolcsóbb napi árban kapható
Köves Gusztáv
füszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.
TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL BAZÁR

A szülők, iskolák és intézetek figyelmét felhivjuk iskolai cikkekkel dúsan felszerelt raktárunkra. Füzetek, iró- és rajzszerek, festék és körzőkészletek, tinták tussok, radirgummik, ragasztók és irónok raktára, Tölltötoll és csavarirón különlegességek speciális lerakata. Névjegykártyák, képes levelezőlapok, levélpapirok legnagyobb választékban kaphatók.

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35½ sz.
Telefon: 31—99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálást (Dauer), **festést garantáltan és olcsón végez**
JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek
Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.
Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)
AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.**

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt **szerezhet be.** Külön **mértékosztály.**

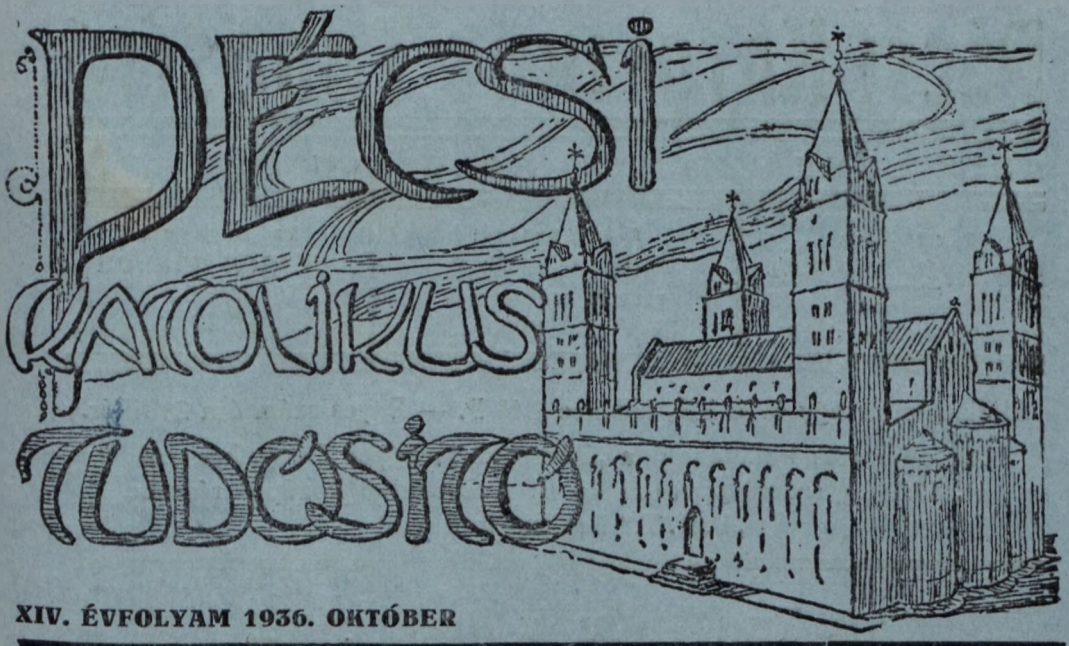
„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. OKTÓBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Szent Mór püspök jubileumára. Vargha Damján dr. — *Pécs felszabadulása.* — *Őrangyalok,* Gálos László dr. — *Családvédelem.* Perr Viktor — *Hozzászólás.* — FIGYELŐ. — *Pécs katolikus férfilakossága tiltakozott a bolsevizmus ellen.* — *Legszebb eredmény.* — HIREK. — FÉNYSZÓRÓ. *Nem szabad elfelejteni.* KÜLFÖLD. — KÖNYVEK. — EGYHÁZI NAPTÁR — *Pécsi egyházközségek hirei.* — *Szerkesztői üzenetek.*

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/2.

Kiadóhivatal:
Pécs, Inczédy Dénes-utca 9/1.

FŐSZERKESZTŐ:
HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ:
GERGYE GYŐZŐ dr.

Kiadóhivatal vezetői:
VARGA NÁNDOR
WOLF JÓZSEF
Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

A Tudósítónak az a célja,

hogy a Katolikus Akció programmját, gondolatait aprópénzre váltva bevigye a köztudatba és agitáljon a megvalósításuk mellett. Ebben a munkájában **Pécs városát és a pécsi egyházmegyét** mindig különösen szem előtt tartja. Legyünk rajta, hogy havonkint felharsanó hangja ne pusztában elhangzó szó legyen, hanem eszméit visszhangozzák Baranya és Tolna hívő lelkei.

A világnézetek harcát sokfelé már véres fegyverekkel vívják. Nálunk még csak az előcsatározások folynak: — szellemi téren harcolunk. **De itt fog eldölni, ki mennyi harcost tud állítani zászlaja alá.**

Miért csak a gonoszság legyen szervezett és erős? Miért nem teszünk mi semmit az összefogás terén?

Hiszen, ha a mi szociális reformjainkat keresztül visszük, megmentjük a hazát a külső és belső ellenségek ellen. Az önző hatalmasságok ereje azonban nem kártyavár, — sziklavár. **Mint a régi rablólovagvárak** az országutakat, úgy szállták meg ezek a nemzet vérkeringésének csomópontjait; ott szívják az erejét, gazdagságát, életét.

A jerikói csoda nem fog megismétlődni: ezek az erősségek puszta kiabálásra nem omlanak össze. Különben — ezt olyan jól értjük — már régen leomlottak volna. Még a kifosztottak, nyomorultak sok sóhajtása, fogcsikorgatása sem árt nekik. Csak szervezett csapatok tudják kifüstölni őket.

Ne várjuk meg, hogy ezt a munkát a baloldaliak végezzék el, mert akkor a gonoszok házával együtt pusztul a haza is. S nem lesz jobb az orvosság, mint a betegség volt.

És ha mégis a nemzet tunyaságában ennyire menne, akkor megérdemelné, hogy a spanyolok sorsára jusson.

A Tudósítónak ez is rendeltetése, hogy megkondítsa a vészharangot és segítsen a már-már elharapózó tűzet oltani. Értékeljük munkáját! Szeressük és terjesszük a Tudósítót!

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. október 8. szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Szent Mór püspök jubileumára.

Nagy a pécsi egyházmegye lelki öröme, mert ez évben ünnepli Szent Mór püspökségének 900-ik évfordulóját. A katolikus Anyaszentegyház tanítása szerint a szentek egyességéből erő fakad a földön küzdő egyház tagjai számára, ha a szentekhez fordulnak égi pártfogásért.

Szent Mór, az 1009-ben Szent Istvántól alapított pécsi egyházmegye második Védőszentje hathatósan segíti most is onnan felülről egyházmegyéje hívőit, ha a lelkek kapcsolata és az egyház tanítása alapján hozzá fordulnak. Lelke ugyan az Égben van, földi munkásságának áldásai azonban itt maradtak. Ma is Sz. Mór püspökünk nyomdokaiban járunk. Ő volt az első magyar születésű püspökünk, akinek életszentségét ma is érezzük.

Szent Mór, mint a Szent Márton tiszteletére alapított pannonhalmi bencés monostor szerzetese, 1030-tól apátja, a Regula szabályai szerint berendezett, tökéletességre törekvő, erényekben gazdag életet élt. Mint szerzetes, követte az evangélium tanácsait, fogadalmat tett, és a monostor áhítatos levegőjében Isten és ember előtt kedves, ma is értékes és mindenkorra példaadó életet élt.

Amikor 1029 táján Szent István, Imre fia társaságában imádság céljából, a Szenthegyre ment, a tisztalelkű herceg felismerte Mór életének értékeit és hétszeres testvéri öleléssel és ugyanannyi csókkal köszöntötte. Szent István király figyelmét ez a hét csók az eddig talán előtte ismeretlen ifjú szerzetesre irányította. Megismervén, megszerette és apostol munkatársának választotta. Az 1030-ban megüresedett apáti széket a szerzetesek választása alapján Szent Imre barátja, Mór szerzetes foglalta el. Hat évig ült az apáti székben, és ettől kezdve egyéni szolgálataival eredményesen belekapcsolódott a keresztény vallás terjesztésének apostoli munkájába.

A pécsi püspöki szék 1036-ban Bonipertus, az első püspök távozásával — megüresedett. A Szentlélek Úr Isten kegyelméből és az apostolkirály akaratából Maurus foglalta el azt és 1070-ig kormányozta, példát adván életével, hirdetvén a pogány magyarok között az örök igazságokat és jót cselekedvén hívői között.

Áldottnak, lelkiekben eredményesnek, mondhatjuk Szent Mór püspöknek több, mint 30 évre terjedő működését. A szerzetes erényeit

magával hozta, és mint pécsi püspök is hiven gyakorolta, még akkor is, amikor egyházmegyéje gondozása megsokasította gondjait.

Mint Szent István királyunk apostol igehirdető munkatársa, később is teljesen és osztatlanul képviselte a nagy király eszméit, még az ingatag és a szent Koronához méltatlan királyok alatt is. Rendületlenül hive volt a keresztény igazságoknak, a független magyarság eszméjének, a keresztény művelődés okos terjesztésének, a mindenkor áldott jótékonyságnak. Szerető atyja volt hivőinek, jó Pásztora egyházmegyéjének.

Ha keveset tudunk is Szent Mór püspöki életéből, azért mégis van annyi ismeretünk, a történelem és irodalom mezején összegyüjtve, hogy az egyházmegye mostani jubileumi évét — Püspök-Atyánk rendelkezései szerint — méltón megülhetjük.

Mint az Egyház Szentje, erényeiben példát adott nekünk; mint egyházmegyénk Püspöke, hirdette és élte a Krisztus tanításának örök igazságait; mint a keresztény művelődés terjesztője, eredményesen munkálkodott, hogy az ázsiai magyar az európai nemzetek szellemvilágához méltó lehessen; — és mint iró, reánk hagyományozta két nyitravidéki bencés remete társának, Zoerard Andrásnak és Benedeknek életrajzát.

A pécsi székesegyház Szent Mór-kápolnájának művészi ihletettsége, de még ennél is sokszorta inkább Mór püspökünk lelkisége, meleg hatással van lelkünkre. Érezzük, hogy Maurus lelke szépségével ott van és hogy teljesen a keresztény egyházé, a magyarságé: a mienk, és hogy erényeinek illata ma is betölti a kápolnát, a székesegyházat és egyházmegyéjét. A Corpus Christi kápolna után a legszebb, legelragadóbb és művészetileg is a legnagyobb értékü a Mór kápolna, Sz. Mór püspöknek otthona.

Vargha Damján S. O. C.

Az életből.

Vadászat után egy falun át vitt az utam. Egyik ház előtt a padon fiatal asszony ül három apró gyermekével, előtte áll egy nálánál erősebb asszony pólyásbabával. Megszólítom az álló asszonyt:

„Adja nekem ezt a kis babát".

„Nem adom" — volt a válasz.

„Csak ez az egy babája van?" — kérdeztem.

„Nem is kell több" — felel ő hetykén.

Pillanatnyi gondolkodás után a következőt kérdeztem tőle:

„Ha kotlóst ültet, hány tojást rak alája?"

„Tizenhetet", — felelte ő.

„És ha a 17 tojásból csak egy csibét költ ki, mit csinál vele?"

„Össze-vissza verem a büdös bestiát!"

„No lássa" — folytattam én — „az a szegény tyúk tizenhét csibét szeretne kiköltení, de csak egyet tud, maga még tizenhét gyermeket tudna világra hozni, de nem akar. Hát ki itt a büdös bestia?"

A háromgyermekes anya hangosan felkacagott, az egygyermekes pedig dühösen meresztette rám a szemeit; én pedig nyugodtan ballagtam hazafelé.

Wáger Ferenc.

PÉCS FELSZABADULÁSA.

Pécs, az őskereszténység városa, 1936. október 21-én ünnepre virrad: a 150 éves pogányuralom alóli felszabadulásnak jubileumi ünnepére.

Itt csak e nap eseményeinek rövid leírására szorítkozhatunk, aminek ismerete minden pécsi polgár lelki kellékéhez tartozik.

1686. október 21. napja a 143 éves török megszállás utolsó dátuma volt, egyben az európai új keresztes háború egyik szép epizódjáé is, amikor az Európa számára megalkuvást nem engedő Ázsiának jelvényei lekerültek Pécs falairól. A 143 éves pécsi török világ a magas középkori kultúrával bíró városban csak a visszafejlődést állandósította s egyetlen rendeltetésében, — a katonain — kívül csupán a vegetáló városok sorsát élte, amit csak vallási villongások, adóbehajtások, és idegen betörések tettek változatossá.

Pécs várának utolsó ostroma 1686. október 17-én kezdődött, amikor a Bádeni őrgróf parancsnoksága alatt összegyült keresztény hadak ásni kezdték a várfalakhoz vezető futó árkokat. Másnap már a tűzérség is beavatkozott a harcba s a várfalakat annyira megrongálták, hogy a támadt falréseken rohamra akartak indulni. Buonviri nuncius leírása szerint egy várból kiszökött keresztény menekülő elárulta, hogy a vár ivóvízkészletét nem a falakon belüli forrásból, vagy kutakból nyerik, hanem egy külső, a mai Petrezselyem-utcai forrásból, ami egy beboltívezett és föld alá rejtett csatornán futott le a várba. E rejtett vízvezetéknek egy részét felfedezték, ahová aztán tűzérségi akciót összpontosítottak. A vízvezetéknek ilyformán való elpusztítása aztán szükségtelenné tette az emberéletet követelő rohamot, mert a török sereg ivóvíz hiányában kapitulációra kényszerült. Nem csekély tömeg volt bent a várban, mert még az ostrom előtt a váron kívül fekvő városból is több ezer főnyi idegen nemzetiségű lakósság ide menekült be.

A víz nélkül maradt vár sorsa megpecsételődött. A bombák által felgyújtott házakat vízhiányában nem tudták oltani, a törökök; az ágyúharc, valamint a tűz és szomjúságtól demoralizált lakósság magatartása is reménytelenné tette a további török ellenállást, mire kitűzték az önkéntes megadást jelentő színes zászlókat.

A keresztény sereg bevonult a várba, ahol nem sok zsákmány akadt. Néhányszáz keresztény foglyot kiszabadították, az idegen népeket pedig a tovább, délfelé vonuló sereg kitoloncolás végett magával vitte.

A pécsi vár felszabadulása megindította Baranya felszabadítását is, ahol a közel másfélévszázados idegen uralom a régi magyar életnek még emlékeit is minden vonatkozásban (kultúrális, gazdasági, közigazgatási stb.) kiirtotta.

Az 1686. október 21. napja jubileumi dátum, nyitánya a mai Pécscsé való emelkedés harmadfélévszázados építő korszaknak.

Adja Isten, hogy a százezres lakósság felé tartó, fejlődő Pécs a felszabadulás háromszázéves jubileumát is a dunántúli városok egyeduralmának megerősödött helyzetében ünnepelhesse! —*v.* —*m.*

ŐRANGYALOK. (Okt. 2.)

ÍRTA: DR. GÁLOS LÁSZLÓ

Óh, én édes őrangyalkám
Szépen kérlek vigyázz reám!
Légy vezérem, hogy mig élek
Mindig jó és jámbor legyek.
Holtom után vezess be
Jézushoz a mennyekbe.

Gyermekajkunk első imája, kis szivünk első áhitata, édes zavartalan hite cseng vissza ebből a versikéből, melyet még nem könyvből, hanem édes jó anyánk ajkáról tanultunk, mikor fehér ágyacskánk szélére ült és édes szeretettel ajkunkra csókolta, lelkünkbe imádkozta. Istennek égi jóságos követe vigyázott lépteinkre, álmainkra, fogta kezünket az utcán, éjjel elkergette a gyermeklelkünket annyira aggasztó sötét gyászruhás rémeket. Nem mertünk rosszat tenni, mert ő látott és minden jó ügyben lépésünk nyomán tudtuk, hogy ő számolja össze mögöttünk.

Felnőtt korunkban elmaradt ajkunkról a kis gyermekkori ima és őrzőangyalunk közelségének tudata, kultusza egyaránt. Hibás ebben egyházi művészetünk is, mely csak gyermekek mellé rajzolja a védő, oltalmazó égi követ szárnyas alakját. Mintha a felnőtteket fenyegető nagyobb veszedelmek nem igényelnének ép úgy védelmet, mint kis gyermekek kisebb értékeit veszélyeztető szerencsétlen lehetőségek.

Pedig őrzőangyalunk nem maradt el mellőlünk akkor, mikor elhagytuk a gyerekszobát, kinőttük a rövid ruhát és padlásra tettük a játékokat, a meséskönyveket. Ő velünk jön és vigyáz reánk, oltalmaz bennünket tovább.

Őrangyalunk hite éppen az, mely bennünket felnőtteket is segit gyermeknek, kicsinynek megmaradni. Az Úr Jézus felnőtteknek: apostolainak mondta: „Ha nem lesztek mint a kisdedek, nem mentek be a mennyek országába". A kisdedlelkületben az ártatlanság mellett főként a segitségreszorulás érzete, önmagunk elégtelenségének tudata, egyszóval az élet alázatossága az, ami annyira tetszett az Úrnak. Ez a beszédes hit, ez az alázatos keresése mások biztosan vezető kezének, ez a rosszakaratról mitsem sejtő tiszta szem oly szép, hogy még az Istennek Fia is gyönyörködéssel nézte. Ez a kisdedlelkület teszi oly vonzóvá és minden rendkivüliség hijján mégis valóban természetfelettivé lisieuxi kis szent Teréz alakját is, aki az égbevezető utak közül mint legbiztosabbat ezt a kisded utat választotta.

E kisdedlelkület különös ápolója és oltalmazója bennünk őrzőangyalunk. Az a tény, hogy hiszünk benne, hogy imádkozunk hozzá, hogy segitségével számolunk, hogy esténkint, reggelenkint elismételgetjük az első versikés imádságot, mindez segit kisdednek maradni. Amint a Szent Szűz tisztelete is gyermekké tesz, mert addig vagyunk gyermekek, amig anyánk van, úgy őrzőangyalunk áhitatos barátságában is annyi hit, annyi természetfeletti segitség szüksége és igénye van, hogy ez szükségképen önmagunk elégtelenségének, kicsinyvoltának tudatát jelenti és eszközli. Olyan jó az általános törvényt: az időt így ellensúlyozni: felnőtt létünkre gyermeknek maradni!

Legyünk tehát felnőtt korunkban is őrzőangyalunk tisztelői. Óbenne hinni, segitséget kérni nem mesterkélt irodalmi naivitás, még kevésbbé a komoly felnőtt lelkület megtagadása, hanem a Krisztustól hirdetett kisdedlelkület, mely ott cseng-bong karácsony örökszép fehér titkában, szüzies költészetében. Ebben az őrangyali őrizetben lépett először jogaiba a hit: itt hittük először a láthatatlan világ valóságát nem törpéknek, óriásoknak, tündéreknek kijáró babonás zavarral és félelemmel, kuszált sejtésekkel, hanem megnyugtató valóságelismeréssel. Érezzük segitségét ma is, számitsunk reá és ne eresszük el kezét sohasem.

Családvédelem.

ÍRTA: PERR VIKTOR.

A Pécsi Katolikus Tudósító szeptemberi füzetében az 1930-as népszámlálás adataira épített *átlag*-számításunk és következtetésünk alapján írtuk, hogy Magyarországon kb. 3.000.000 a száma azoknak a 19 éven aluli gyermekeknek, akik még szüleik eltartására vannak utalva.

Ezekből kb. 1.000.000 az *egy- és kétgyermekes családokban él*, 2.000.000 pedig a *három- és többgyermekes családokban*. E 2.000.000-ból fele az *első és második*, fele pedig a *harmadik és következő* gyermekekre esik. Ez utóbbi csoport aztán kb. így oszlik meg:

a 3-ik gyermekek száma	480.000,
a 4-ik gyermekek száma	290.000,
az 5-ik gyermekek száma	170.000,
a 6-ik és többi, átlag 7-ik gyermekek száma	100.000.

*

Az egyes országokban más-más alapelvek és intézkedések útján jönnek a gyermekes családok segítségére. Néhol már az *első*, máshol csak a *második*, vagy *harmadik*, vagy épp a *negyedik* gyermektől kezdve, éspedig egyik helyen a születéstől, másikon csak a betöltött első, vagy második évtől adnak segélyt, vagy bizonyos teherkönnyítéseket, eltekintve a terhességi, szülési és szoptatási támogatásoktól. Általános felfogás szerint a házasok csak a *harmadik* gyermekkel tesznek eleget a haza iránti kötelességüknek, mert csak ez jelent plust, sőt, mivel kockázat is van, csak a *negyedikkel*. (Az egyházi felfogás természetesen nem ismer ily korlátozást.)

*

Magyarországon, ahol — az erkölcsi okok mellett — a gazdasági és szociális viszonyok miatt is katasztrófálissá vált a születések és a természetes szaporodás csökkenése, indokoltnak látszanék bizonyos vagyoni és kereseti kategórián alul már az első gyermek születésétől a szüléssel kapcsolatos segélyen túlmenő támogatás. Ez azonban — amint látni fogjuk — épp az ország anyagi helyzete miatt általános nem lehet. Nálunk ez — a tisztviselői és egyéb ú. n. szerzett jog épsége mellett — a *harmadik gyermektől lehetne, de kellene is.*

*

Tekintettel a Katolikus Akciónak *„Krisztus és a falu"* problémájára, továbbá a helyszűkére, ez alkalommal csak az agrárnépességünk családsegélyezéséről ejthetünk néhány szót.

Ha az agrárnépességnél — a külföldi ipari kiegyenlítő pénztárak mintájára a gyermekek számával fokozatosan emelkedő segélyt tervezünk (pl. a 3-iknál havi 8, a 4-iknél 10, az 5-iknél 12, a 6-iknál és a többinél 14 P-t s így 3 élő és eltartásra szoruló 19 éven aluli gyermek

után 8, 4-nél 18, 5-nél 30, 6-nál 44, 7-nél 58 P-t), akkor az agrárnépességnek kb.:

288 ezer 3-ik gyermek után	27.6 millió P,
180 ezer 4-ik gyermek után	21.6 millió „
110 ezer 5-ik gyermek után	15.8 millió „
66 ezer 6-ik, átlag 7-ik gy. után	22-2 millió „
Összesen:	87.2 millió P.

évi segély járna, illetve, ha mindeniket havi 2 P-vel csökkentenők, akkor évi 70.2 millió P.

A gyermekek számát itt maximálisra vettük: az agrárnépesség 15 éven felüli gyermekeinek túlnyomó része u. i., sőt előbb is már, *segítő* családtag — ha van munkaalkalom, — tehát csak részben lehet igényjogosult. A 3-ik gyermekek jórészt már benne vannak e korban s így — és egyebeket is számításba véve — a fenti összegnél kb. 30—40 millió P-vel kevesebbel kellene számolnunk, tehát szükség lenne 30—40 millió Pengőre.

Ez az összeg az állam (üzemek nélküli) bevételének kb. 4—5 %-a. Vajjon, nélkülözheti-e ezt az állam, *akár* adókedvezmények, *akár* kifizetett segély formájában? Ha nem, akkor új bevételi forrásokról kellene gondoskodni, ez pedig adódnék pl:

1. a 35 éven felüli kb. 100.000 nőtlen férfi,
2. a 200.000 két éven túl is gyermektelen házasság és
3. a 200.000 öt éven túl is egykés házasság ily célú különadójából, (természetesen a vagyon és jövedelem arányában emelkedő különadóval),
4. a karteladó felemeléséből,
5. a vagyon- és
6. a jövedelemadó erősebb progresszivitásából,
7. a részvénytársaságok adójának igazságos rendezéséből,
8. a valóban lukszuscikkek erősebb megadóztatásából.

S talán lehetne még ily forrásokat találni, amelyek esetleg 10 %-nál is jobban emelnék az állam bevételeit, tehát fedeznék a 30—40 millió többletkiadást.

*

Nem szabad feledni, hogy ez a 30—40 millió P nem kidobott pénz, mert

1. a magyarság számát és biológiai értékét növelné,
2. az állam *sokat megtakarítana* a) a betegápolási költségeken, b) az inségsegélyeken,
3. ez az egész összeg azonnal belekerülne a gazdasági élet vérkeringésébe, *növelné a fogyasztóképességet s így a munkaalkalmakat, csökkentené exportgondjainkat*, stb.

*

Volna a segítésnek más módja is. Mikor *a magyar cukrot az itthoni 130 filléres árral szemben 9—12 fillérért exportáljuk* idegeneknek, akkor talán nem lenne méltánytalan az a kívánság, hogy a nincstelen, sokgyermekes munkás, cseléd, napszámos és a legalsóbb kategóriájú törpebirtokos családoknak *kontingentált* mennyiségben legalább az export-ár háromszorosáért adják. Az állam megtakarítaná az export után a gyáraknak fizetett refakciát, fuvarvisszatérítést és egyéb kedvezményeket, növe-

kednék az itthoni cukorfogyasztás, jobban fejlődnének a magyar gyermekek és megszűnnék egy égbekiáltó antiszociális, nemzetgyilkos helyzet. (A valutaszerzés? Ismerős ellenvetés, de ha *nélkülözhettük* ezt a valutamennyiséget akkor, amikor még e dömpingáron se kellett a cukrunk külföldön, akkor nélkülözhetjük a gyermekeink egészségéért is, s ha emelhetjük a termelési kvótát az exportért, akkor az export elhanyagolása nélkül emeljük a saját fiainkért is, csak a gyárak elégedjenek meg kisebb haszonkulccsal!) Különben is az átlag 1.5 millió q cukortermelésünknek alig 4—5 %-áról lenne szó.

*

Lehetne folytatni, lehetne más megoldási alapot is találni. Fontos, hogy ne várjunk mindent a felülről késő intézkedésektől, hanem a *közvélemény* törvényes, jogos és erkölcs eszközökkel és módokon *nyomatékosan* adjon hangot követelésének. Nem elég csak az *elveket* hangoztatni, hanem a *gyakorlati* megvalósítás útjára kell lépni! A statisztikában is találhatni szép meditációs anyagot, de a meditációnak legyen fructusa, *gyümölcse* is!

Hozzászólás

a „Gondolatokat, terveket a családvédelemhez!" című szeptemberi cikkhez

Adjunk lehetőséget a nősülésre!

1. Az **álláshalmozások megszűntetésével** kereseti lehetőséget s így alkalmat adni a fiatalságnak, hogy családot alapíthasson. Igen sok szavalás és ígéret történt ezen a téren, de intézkedés vajmi kevés: még mindig mennyi, évi százezres jövedelem van és egy-egy kézben — Pécsett is — annyi állás, hogy hárman-négyen vígan megélnének belőle. (Persze ezt a törvényt nem fogják meghozni olyan képviselők, akik több zsíros vállalatban bent ülnek, mint igazgatósági tagok. Legelőször ott — az összeférhetetlenség terén — kellene rendet csinálni.) Itt Pécsett pedig az álláshalmozók főnökeinek!!!

2. Ahol a **férj jövedelme** bizonyos havi összeget meghalad, ott a feleség állásától fosztassék meg. Ezt az intézkedést a gyermekek számától kellene függővé tenni.

3. Országos viszonylatban **rendezni** a **munkabéreket úgy, hogy a** legegyszerűbb munkásember is családot alapíthasson; pl. Ausztriában a közszállításokból kizárták azokat az üzemeket, ahol — bár megtehették volna — a munkások szociális ellátása nem volt megfelelő.

Védjük a meglevő családokat!

1. Az állam ne pár pengős jutalmat és érmeket osztogasson — ami nevetséges és lealázó — hanem **adjon tisztességes családi pótlékot az** alkalmazottainak!

3. Francia mintára a munkásoknál és egyéb alkalmazottaknál csinálják meg a **családot segítő közös pénztárt,** amelynek jövedelme abból

jön, hogy mindenkinek a fizetéséből havonkint levonnak egy kisebb összeget és ebből a családokat pótlékban részesítik.

3. **Kinevezéseknél, előléptetéseknél** ugyanazon képesítés és minősítés esetén a gyermekek száma bizonyos szolgálati időnek tudassék be, úgyhogy a többgyermekü előléptetése törvényesen biztosítva legyen még abban az esetben is, ha szolgálati ideje viszonylag kevesebb.

4. Adóztassák meg a **nagyjövedelmü agglegényeket** és ebből nyujtsanak tanulmányi, nyaralási kedvezményeket a sokgyermekes családoknak.

5. A **városok** villany, villanyos, víz és uszoda kedvezményekben részesítsék a többgyermekes családokat.

Nem elég csak szidni azokat a háziurakat, akik nem akarják nagy családoknak adni a lakást, hanem **adjanak adókedvezményt** az olyan háziuraknak, akik nagy családoknak adják bérbe házukat, mert a nagyobb család több vizet fogyaszt, jobban rongálja az épületet stb.; ezt tehát az állam térítse meg.

7. **Sajtótörvény** készíttessék, hogy ilyen hirdetést ne közölhessenek az ujságok: „gyermektelen házaspár felvétetik", vagy ilyen állást keres. Ne engedjék, hogy regényekben az „egyetlenke" fényes jómódja a legragyogóbb színben és kívánatosan festessék. A valóság ugyis az, hogy ilyen gyermekekből lesznek a legszerencsétlenebb emberek.

Tervekben, kipróbált módszerekben nincs hiány. Csak egyszer már kezdjék el az illetékesek és arra hivatottak a magyar családok védelmét!

A **nagybirtokosok és üzemek már régen mindenkitől függetlenül megkezdhették volna.** Nevetségessé válunk, ha csak hirdetjük a családvédelmet, de a saját hatáskörünkben nem teszünk semmit sem. Nincs szociális érzés a tehetősekben. Azért fognak ők is — és elsősorban ők — megbünhődni. Az Isten néha bottal is ver! A megrázó és borzalmas spanyol események sok tekintetben a szociális meg nem értésnek és bárnyu tunyaságnak a következményei. Az Isten őrizzen meg ettől is, attól is minden népet — elsősorban a mi drága magyar népünket.

Pécs, 1936. szept. 17.

Tisztelettel:
K. A.

GONDOLATOK.

Az Isten a lelket a test bilincseibe verte, ha ezeket szét tudja törni, örökké örül, ha nem, örökké szenved.

*

Az anyakönyvi katolikus hasonlit az üres tojáshoz, csak a héjja van meg, a tartalom hiányzik belőle.

*

A fájdalom az Isten csókja, amely felébreszti az alvó lelket.

*

Ha az ember annyira törekednék tetszeni Istennek, mint embertársainak, az ördög örömét kétségbeesés váltaná fel.

*

A bánat könnye lelkünk üditő harmatja.

*

Az élvezet öregit, a lemondás megifjit.

*

A legértékesebb gyümölcsfa — a keresztfa.

Wáger Ferenc.

FIGYELŐ.

AZ ORSZÁG KERESZTÉNY NEMZETI TÁRSADALMA mélységes felháborodással tiltakozik a szociáldemokraták egyre vakmerőbb megnyilatkozásai ellen. Különösen nagy megütközést keltett az az üdvözlet, amelyet a párt a madridi gyilkosoknak küldött s amelyben rokonszenvükről és szeretetükről biztositja az anarchista és kommunista vérengzőket. Akinek szeme van, láthatja a naponkint ismétlődő eseményekből, hogy a vér tizenhét esztendő alatt sem válhat vizzé. A bolsevizmus és az anarchia rémségei, a legkegyetlenebb módon kivégzett gyermekek, nők, betegápoló apácák legyilkolása alig titkolt örömmel tölti el a pesti vörösöket. Szemükben „hősies küzdelem, szabadságért vivott harc" az, ami Spanyolországban történik. Az utcagyerekek prédája lett az Oltáriszentség, a részeg csőcselék a kelyhekből iszik, és a vörös ujság olyan hangon köszönti ezt a „virradatot", mintha már Budapest utcáin tombolna a „szabadságharc."

*

A MARXISTA TERROR megint kiütötte egy munkás szájából a kenyeret. De ez nem is ujság nálunk! A „keresztény-nemzeti Magyarország még mindig, a mult kiáltó tanulságai után sem jutott odáig, hogy a munka szabadságát törvényben biztositotta volna és a vörös ököl csapásaitól egyszersmindenkorra megszabaditotta volna a magyar dolgozó társadalomnak azokat a tisztes elemeit, akik szivük szerint nem akarnak vad imádói lenni a rég elavult marxista látványoknak, nem akarják megtagadni bérharcaik közepette sem Istent és a magyar hazát. Ausztriában már évekkel ezelőtt megalkották az „Anti-terror"-törvényt, nálunk még mindig szabadon dühöng a vörös szakszervezeti terror, és derék magyar és keresztényérzésü munkások ezrei kénytelenek tűrni a szakszervezetek igáját: valósággal államilag kényszeritik őket olyan rabságba, amelyet ők sem kivánnak s amely a legelemibb szociális követelményeknek is vérlázitó arculcsapása. Mert a munkaszabadsága s ezzel a lelkiismereti szabadság a legelemibb joga a munkásembernek. Vajjon mi lehet az oka annak, hogy nálunk még sincs igy, éppen abban az országban, ahol a vörös népbolondítók demagógiája szerint reakciós uralom dühöng, diktatura tombol és a szociáldemokrácia „el van nyomva"? Éppen abban az országban, amelyet a vörös terror taszitott legnagyobb történelmi katasztrófájába? Mindenképen szomoru mulasztás ez. De ha valamikor, napjainkban érezhetjük: milyen végzetessé válhat az állam rendjére és biztonságára. Egyre sötétebb jelek mutatkoznak a vörös forradalmi front szándékai felől. Vajjon meddig és mire várunk még most is, annyi tanulság után?! . . .

Nyilas Péter.

Nagyon örülnénk

ha előfizetőinknek mindig olyan lapot tudnánk küldeni, melynek cikkei mindenkinek a tetszésével találkoznak. Éppen ezért kérjük, hogy ha valakinek a tartalom, szerkesztés vagy külső forma tekintetében óhajai vannak, sziveskedjék azt egy levelezőlapon a szerkesztőséggel közölni.

*

Katolikusok! A vasárnapi szüretelés az Ur napjának megszentségtelenítése, súlyos bűn az Isten harmadik parancsolata ellen. Ne éljetek vissza Isten jótéteményével, vasárnap ne szüreteljetek!

Pécs katolikus férfilakossága
TILTAKOZOTT A BOLSEVIZMUS ELLEN.

Az Akció Katolika hívására szeptember 27-én szorongásig megtelt férfiakkal a Pécsi Katolikus Kör nagyterme. A gyűlésen Pécs katolikus férfilakossága felemelte tiltakozó szavát a magyar szociáldemokrata vezérek és Esztergályos János lapjának, a Népszavának katolikus és egyházellenes magatartása miatt. Impozáns és lefolyásában méltóságteljes volt ez a tiltakozás, mert a város katolikus férfitársadalma ezzel az állásfoglalásával nemcsak hagyományaihoz maradt hű, hanem eleget tett a pápa mindenkit csatasorba hívó riadójának is. Törvényes intézkedést sürgetett a gyűlés minden felforgató törekvéssel szemben azzal, hogy minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel végrehajtott rendszabályok során a belügyminiszter maga mögött fogja találni az ország többségét kitevő egész katolikusságot. A tiltakozás mellett szeretettel és együttérzéssel emlékezett meg a gyűlés azokról a spanyol testvérekről, akik a mártiromságig menő elszántsággal harcolnak a bolsevizmus minden emberi érzésből kivetközött hordái ellen.

A gyűlés szónoka Bozóky Géza dr. egyetemi tanár volt, aki beszédében elsőnek a spanyolországi borzalmakról említett fel egy-két megrázó esetet. Azután meleg hangon emlékezett meg a spanyol nemzetiekről, akik az egész világot bámulatba ejtik vértanuságot is vállaló hősiességükkel. Majd bejelentette, hogy a hozandó határozatban törvényes intézkedést kérnek a belügyminisztertől. Ezután Somogyváry József dr. ügyvéd felolvasta a határozatot, amelyet a gyűlés lelkes éljenzéssel elfogadott.

A határozat kiemeli, hogy tendenciája **nem irányul a — marxista vezetőkkel különben sem azonos — munkásosztály ellen, de épúgy nem irányul a jelenleg fennálló társadalmi és gazdasági rendszer hibáinak és igazságtalanságainak védelmére sem.**

A nagygyűlés át van hatva azoktól az igazságoktól, amelyeket a Rerum Novarum és a Quadragesimo Anno a munkásosztály és általában a dolgozók érdekében s a jelen társadalmi rendszer kritikájaként megállapít.

A felolvasott és egyhangúlag elfogadott határozathoz elsőnek Kiss György táblabíró jelentette be csatlakozását a Credo férfiegyesület nevében. A keresztényszociálista szakszervezetek csatlakozását Bank József tolmácsolta. Auth Keresztély kereskedő a legényegyletben tömörült iparosok és kereskedők, Rihmer Béla dr. ügyvéd az Emericana és Kraffka József titkár az Urak kongregációja nevében csatlakozott a határozathoz. Valamennyien lelkeshangú beszéddel fejezték ki együttérzésüket a határozattal.

A gyűlés vége felé érkezett meg a frontharcosok küldöttsége. Vitéz Maróthy Géza ny. ezredes, vezető tiszt lelkes hangulatban felolvasta azt a határozatot, amelyet a frontharcos gyűlés a délelőtt folyamán fogadott el egyhangúlag a bolsevizmus ellen.

A gyűlésből kifolyólag végül üdvözlő táviratot küldtek a pápának és Virág Ferenc megyéspüspöknek. Az impozáns, méltóságteljes tiltakozó gyűlést a Himnusz nyitotta meg és a pápai himnusz fejezte be.

B. Mór tiszteletének terjesztésére igen alkalmas a B. MÓR IMAFÜZET. Tartalmazza a legfontosabb imákat és az összes népszerű énekeket. Ára 10 fillér. Kapható a pécs-belvárosi plébánián.

Legszebb eredmény.

A pécs-belvárosi Egyházközség lelki és karitász munkájának homlokzatára Szt. Pál erőt és szeretetet sugárzó programmját állította: *„Mindenkinek mindene leszek, hogy mindeneket Krisztushoz vezethessek"*. Mindenkinek mindene: a szegényeknek gyámolítást, a betegnek orvosságot, elhagyott öregnek lakbért, a rendezetlen családi életbe a szentség által békét, a csüggedőknek a szeretet vigaszát adja napról-napra a szervezeti egyházközségi karitász. Mégis, talán első helyen szívébe zárta Krisztus kedvenceinek, a szegény gyermekeknek sorsát. Ki szegényebb, mint az elhagyott s az élet ridegségével oly korán megismerkedő gyermek.

Az egyházközségünk nagy lelki családjának feje: Apát Urunk, valamint több Egyházközség nemeslelkű vezetői lehetővé tették, hogy az elmult 1936. év nyarán immár hatodszor mehettek a fizikailag igen leromlott gyermekek lelki, testi erőt hozó vakációra. Kora tavasszal több kérő levelet intézett Apát Urunk vidéki plébános urakhoz, hogy szervezzék meg falujukban a gyermek üdültetést. A lehetőség szerint fel is karolták ezt a kérést, az eredmény 58 gyermek 4 hetes kitünő vakációja volt. A kicsinyek úgy éltek nevelő szüleiknél, mint édes gyermekek minden jóval ellátva, úgy, hogy igen szépen erősödött a legtöbb gyermek. Talán a fizikai súlygyarapodásnál is értékesebb *az a lelkikapcsolat, mely a város szegény gyermeke és a falu tehetősebb jólelkű családjai között kifejlődött.* A falu, mely néha talán irigykedve gondol a városiakra, a szegény gyermekek útján némi bepillantást nyer a városi nincstelenek szörnyű életküzdelmébe, a városi pedig megtanulja becsülni a falu harcát, verejtékező küzdelmét az anyafölddel — a kenyérért.

Boldog zsivaj verte fel a *püspöknádasdi kastély* méltóságos csendjét, amelyet a Megyéspüspök Úr volt kegyes a nyaraló gyermekeknek átengedni. Hosszú egészséges alvás után reggeli ima vezette be a napot, majd reggeli, a nagyobbaknál kevés, de rendszeres házimunka a konyha körül, sok játék, kedélyes kirándulások, házigyermekszínház tette kedvessé és felejthetetlenné ezeket a napokat. Közben, lehetőleg feltünés nélkül, szerető következetességgel pótoljuk a kicsinyeknél az otthon meg nem kapott, vagy elhanyagolt nevelést. Igy ezek a nyári vakációk nemcsak a testnek, de még inkább a léleknek valóságos átformáló, nevelő iskolájává lesznek.

Az eredmény mindkét vonalon (lelki és fizikai) igen kielégítő. Nyaralás végén gyermekeink sokkal szerényebbek, engedelmesebbek, kedvesebbek, mint amikor átvesszük őket. A testi súlygyarapodás átlag 3 kg. volt a három hét alatt, de volt olyan az éhségtől elcsigázott gyermek is, aki a 3 hét alatt 7 kg.-t hízott. Az idén nyaraltatott 58 gyermek gyarapodásának összsúlya 138 kg., nyaraltatásra fordított összeg 817.53 P.

A gyermekek nyaraltatásához hozzájárultak: Székesegyház 7 gyermek 140 P, Belváros 10 gyermek 200 P, Szent Vince Egylet 7 gyermek 140 P, Szent Agnes Kongregáció 2 gyermek 40 P, Iparos Asszonyok Kongregációja 30 P, Zichy Lujza grófnő 20 P, Klobucsár József 20 P, Belvárosi Katolikus Kör 20 P, Kisebb adományokból 120 P. Összesen: 730 P. Kis Dorog község vállalt 14 gyermeket, Mocsolád 4 gyermeket.

Jelentésemet azzal a jóérzéssel zárom, hogy igyekeztünk mindene lenni a gyermekeknek az apostol tanácsa szerint és hála Istennek sikerült kicsiny lelküket Krisztushoz közelebb vinnünk: ez az 1936-as nyári vakáció legszebb eredménye.

Kollár Orsolya S. M. nővér.

„Krisztus és a falu" témakörből kérünk cikket a falusi intelligenciától.

HIREK.

250 éves jubileumát üli a belvárosi templom. Ez év októberében ünnepli Pécs szab. kir. város a török hódoltság alóli felszabadulásának 250 éves fordulóját s ugyancsak 250 éves fennállását ünnepli a jelenlegi pécs-belvárosi plébánia templom, amelyet a felszabadító hadsereg bevonulása után a jezsuita páterek csakhamar katolikus templommá alakítottak át.

A nevezetes évfordulót az egyházközség oly módon akarja emlékezetessé tenni, hogy *40 órás szentségimádás* keretében óhajtja háláját leróni az isteni Gondviseléssel szemben. A 40 órás szentségimádás október 19-én, hétfőn reggel 6 órakor kezdődik és 20-án, kedden este 10 órakor a Széchenyi-téren tartandó körmenettel ér véget. Miután a 250 esztendő folyamán 1686-tól 1773-ig a *jezsuita rend tagjai* látták el az istentiszteletet s 1816-tól kezdődőleg pedig egész a mai napig *a ciszterci rend* tagjai is állandóan a belvárosi templomban végzik egyházi ténykedéseiket, a 40 órás szentségimádásban az egyházközség felkérésére mind a két rend is testületileg vesz részt és pedig október 19-én, hétfőn a jezsuita rend, október 20-án pedig a ciszterci rendház tagjai a gimnázium ifjúságával együtt.

Pécs szab. kir. város közönsége a hálaadó istentiszteletet október 21-én, délelőtt 10 órakor tartja ugyancsak a belvárosi plébánia templomban. A szentségimádás és a jubileum részletes programmját a napi lapokban teszik közzé.

Férfizarándoklat. *Virág Ferenc* megyéspüspök vezetésével ezerötszázan vettek részt a máriagyűdi férfizarándoklaton. Szeptember 13-án huszonhetedszer indult útnak Pécsről a Credo férfizarándoklat, hogy elvigye hódolatát Máriagyűdre a magyarok Nagyasszonyához. Az ünnepélyes hálaadó szentmisét *Virág* Ferenc megyéspüspök celebrálta és evangélium után magas szárnyalású és gondolatokban gazdag szentbeszédet intézett a hívekhez. A szentmise mélységes áhitatban, a közösen elvégzett szentáldozás után ¼12 órakor ért véget.

Délután fél 3-kor eszmecserére jöttek össze a zarándokok a kálvária dombon. Az értekezletet *Kis* György ítélőtáblai bíró nyitotta meg rövid lelkeshangú beszéddel. Utána *Somogyváry* József dr. ügyvéd tartott értékes előadást katolikus politika címmel. Majd *Rihmer* Béla dr. ügyvéd beszélt a katolikus családvédelemről. Az értékes előadás után vitéz *Makray* Lajos tolnai plébános, országgyűlési képviselő beszélt mindenkit magával ragadó ékesszólással a magyarság hivatásáról a Duna mellett és a katolicizmus erejéről. Az eszmecserét *Virág* Ferenc megyéspüspök zárta be. A zarándokok délután 5 órakor búcsúztak a kegyhelytől és 8 órakor gyertyás körmenettel vonultak fel a pályaudvarról a Székesegyházba. A gyönyörű látványt nyujtó gyertyás körmenet a legmélyebb hatást váltotta ki a lelkekből.

Egyházmegyénk gyásza. Szeptember 13. Szomorúságot és gyászt hozott az egyházmegyei papságnak. Mohácson nyugdíjas napjait élő *Dobos* Henrik, volt felsőszentmártoni, majd bári plébános rövid szenvedés után 77 éves korában az Úr akaratában megnyugodva eltávozott az élők sorából. Csaknem ötven esztendőn át gondozta a

legnagyobb lelkipásztori buzgósággal a reá bízott híveket. Az aranyos jó szívű lelkipásztort mindenki szerette. Ugyanazon a napon halt meg Pécsett, ahol gyógyulást keresett *Navracsics* Ferenc keszüi plébános 48 éves korában. Meleg szívű, jó lelkipásztor volt, ki híveinek és egyházának élt és ájtatos lélekkel munkálkodott az Úr szőlőjében. Halála érzékeny vesztesége az egyházmegyének. Az Úr jutalmazza meg a jó lelkipásztorokat a legnagyobb jutalommal, az örök boldogsággal.

Egyházmegyénk új plébánosai. A megyés Főpásztor a szabadszentkirályi plébániát dr. *Gere* Gábornak, a bakonyai plébániát *Nyári* Józsefnek adományozta. A megüresedett keszüi plébániára *Vutskits* Imre Mohács-belvárosi káplánt küldte adminisztrátori minőségben. Diósberénybe *Vaszary* Kálmán került mint adminisztrátor, a vasasi lelkészséggel *Molnár* József pécsi tanítóképzői hittanárt bízta meg a Főpásztor, helyébe hittanárnak *Szigethy* Béla tamási káplánt nevezte ki.

Egyházmegyei kitüntetések: A megyés Főpásztor érdemeik elismeréséül *dr. Gábriel* Pál püspöki tanítóképző intézeti h. igazgatónak, vitéz dr. *Horváth* Lajos pellérdi és *Bräutigam* Ferenc högyészi plébánosoknak a püspöki tanácsosi címet, *Németh* Pál garéi plébánosnak a c. esperesi címet adományozta, *Erdélyi* Gyula dr. szentszéki jegyzőt violaszínű öv viselésére jogosította fel.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a 3 napos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: október 5., okt. 19., november 2., december 26.- Kezdet mindenkor a jelzett nap délutánján.- Részvételi díj az egész időtartamra 8 P.- 15 személy külön időpontot kérhet. Érdeklődni, jelentkezni lehet: Mátyás Flórián-utca 46.-

Utazás- és részvételi jegyek a Katolikus Nagygyülésre. A XXVII. Országos Katolikus Nagygyülés október 3-tól 6-ig tartja tanácskozásait és ezzel kapcsolatos ünnepségeit Budapesten. Az ünnepségeken és a három nyilvános ülésen való részvételre állóhelyre érvényes a Katolikus Nagygyülés XI. Ince pápa jelvénye, amelynek ára 50 fillér. Pécsett a Szent Antal Bazárban kapható. Az összes hajó- és vasútvonalakon az egyéni utasoknak 50%-os menetdíjkedvezmény van. Igénybevehető a jelvény és a zöld igazolvány ellenében, amelynek ára szintén 50 fillér.

MEGJELENT A MAGYAR KULTÚRA szeptember 20-i száma. A lap vezető helyen közli a jeles szociologusnak Varga László S. J. főiskolai tanárnak **„Győzhet-e a „REx"** című cikkét, melyben a belga vallon katolikus pártot leromboló Rex-mozgalom hallatlan sikerének okaival foglalkozva, Léon Degrelle pártvezér, a tehetséges politikai szédelgőről és pártjáról ad éles megvilágításban érdekes ismertetést. KULTÚRA és ÉLET c. rovatában Slatinay Ernő „A diák-munkatábor"-ról, erről az erőltetett, komoly kitartást és erőfeszítést nélkülöző újszerű intézményről mond tárgyilagos és megszívlelésreméltó bírálatot. Ijjas Antal: **A magyar kálvinizmus lélektanához"** címmel foglalkozik érdekes tanulmányban s nagy témakörrel. Forgács Károly: **Rákok a falu testén** címmel mutat rá a magyar falunak néhány rákfenéjére. Dr. Pintér István: **Népességünk száma és természetes szaporodása** címmel vallási számarányban közöl a népmozgalom legújabb alakulásáról statisztikát. Molnár Lajos érdekes filmtanulmánya. Nagy Méda sikerült tárcája és a közkedveltségnek örvendő **Távlatok**-on kívül az érdekes **Irodalmi, Zeneművészeti, és Színházi szemlék, film és könyvbírálatok** egészítik ki a roppant tartalmas számot. — A MAGYAR KULTÚRA előfizetési ára egy évre 12.— P, negyedévre 3.— P, egyes szám ára 50 fillér. Kívánatra mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII., Mária-u. 23.

HEGEDŰOKTATÁST

vállal **Szendrődy István** hegedűtanár. Szakszerű és lelkiismeretes oktatás akadémiai tanterv alapján. Tehetséges szegénysorsu növendékeknek tandíjkedvezmény. — Jelentkezés naponta 5-6 óra közt, Anna-utca 10. sz.

FÉNYSZÓRÓ.

— **A pápa rádióbeszéde a bolsevizmus ellen:** A ti jelenlétetek, kedves gyermekeim, akik Spanyolországból, a nekünk és nektek olyan kedves és ma annyira megkínzott országból menekültetek, a mi szívünkben olyan érzéseket kelt, hogy teljesen lehetetlen azoknak megfelelő kifejezést adni... **Sátáni módon gyujtották fel Spanyolországban annak a gyülöletnek és vad üldözésnek lángját, amelyet kimondottan a katolikus egyháznak és vallásnak tartanak fenn, mint egyetlen igazi akadálynak...** Mit tehet a katolikus Egyház mást, mint sajnálkozik, tiltakozik és imádkozik, amikor igen sok helyen megakadályozzák közeledését a család, az ifjúság és a nép felé.

*

— Előre lehetetlen látni — mondotta **Ernszt Sándor** a spanyolországi véres eseményekkel kapcsolatban — hogy mi fog történni, hogy az erőszakos baloldali uralom milyen következményeket hoz. Ha az események folytatódnak, a bolsevizmus minden ellensége összefog a veszedelemmel szemben. **Magyarország természetes hivatása, különösen szomorú tapasztalataink után, hogy a belpolitikában a bolseviki törekvéseknek ellensúlyozására és letörésére a keresztény és nemzeti irányzatot megerősítse.**

*

— **Ugy a Rerum novarum, mint pedig a Quadragesimo anno utal az állam szociális kötelességeire, ezt azonban nem úgy érti, hogy tessék-lássék reformokat létesítsen, hanem hogy egy rendszeres munkaalkotmányban biztosítsa a dolgozók jogait a túlhatalmas tőkével szemben. A „dolgozók" jogait mondjuk, mert dolgozók alatt természetszerüleg mindazokat értjük, akik produktív szellemi, vagy fizikai munkával (akár ipari, akár földmivelésben) végeznek valamely szolgálatot annak az állami, vagy társadalmi közösségnek, amelyben maguk is élnek.**

*

Az önmagába süppedő hit, a mozdulatlanságba merülő meggyőződés ideje lejárt! — harsogják az enciklikák. Mivé lenne az Egyház, ha minden szolgája csak saját lelkiüdvösségére gondolna s remete barlangba vonulna? **Mivé lenne a munkástársadalom, ha minden munkás csupán imával töltené napjait és a családja s munkástestvérei jövőjét kialakító szociális tevékenységet nem folytatná... Ha XI. Pius csupán ezt akarná** s egyedül a munkás lelki épülésére gondolt volna, akkor a Quadragesimóban nem parancsolja meg, hogy a vallásos munkást a szociális tevékenységbe is bele kell állítani. **Akkor egyedül hitbuzgalmi szervezetekről beszélne s nem az „Új időkről"... nem szociális szervezetekről. Azt mondta volna a Quadragesimóban, tartsátok jól a munkást a túlvilági hittel és tartsunk a Rerum, illetve XIII. Leó emlékére egy nagyszerü jubileumot, Te Deummal, szónoklatokkal s aztán menjen minden a régi kerékvágásban...**

Nem így, hanem úgy, amint azt értette, cselekedni kell a krisztusi szociális eszmék parancsa szerint! **Izgatóan sürgető parancsot adott ki a proletárok megváltására!** Csakhogy nem ezt mondja: ne papoljatok arról, amit nem cselekedtek, hanem azonnal fogjatok munkához, építsétek fel azt, amit a joggal kárhoztatott korszellem lerombolt: az Isten fia embertestvéreinek földi boldogulását...

Összeállította: T. E.

„A mai történések legmélyebb oka az, hogy az európai emberiségben a kereszténység meglogyatkozása révén óriási ürességek támadtak, s most ezekbe az ürességekbe zuhan alá minden."

(Rozanow Vaszilij † 1918.)

NEM SZABAD ELFELEJTENI . . .

— **Az egész világ jóérzésű része elszörnyüködik azon a borzalmas pusztításon, ami most Spanyolországban folyik.** Az anarchisták, a bolsevisták és vörös szociáldemokraták összefogtak és olyan gyilkolást viszneik végihez, amihez foghatót nem szült a művelt XX. század. **Egy nép, egy nemzet kettészakadt és annak börtöntölteléke katonailag felfegyverezve öldösi halomra azokat, akiket sorsuk az úgynevezett polgári társadalomhoz kötött.** A születés, a jólét, a műveltség, a békeszeretet, a vallásosság, nemzeti érzelem már elég, hogy az elvetemült gyilkosok halomra öldössék az embereket.

Ezt a gyilkos bandát a közelmultban a Magyarországon még megtűrt kommunista maradékok, a szociáldemokraták egy táviratban üdvözölték. A magyar munkásság nevében fogalmazták meg a hazug táviratot és név nélkül jegyeztek. Ezt az aljas együttérzést észrevette a jóérzésű nagyközönség is és **legelőször Fejér megye közgyülése fejezte ki a legmélyebb felháborodását és utálatát azért, hogy a pesti szociáldemokraták biztató, bátorító, üdvözlő sürgönyt küldtek a madridi kormánynak.** Az egyik bizottsági tag azt indítványozta, hogy a szabadkőművesek vakondmunkájának elfojtása után, a szociáldemokrata pártot, amelyik együtt cimborál a spanyol kommunistákkal vagy szüntessék be, vagy pedig tanítsák meg becsületre.

Ezen érthető tiltakozások még alig hangzottak el, Pest vármegye közgyülésén, felállt Propper Sándor zsidó szociáldemokrata képviselő és hihetetlen vakmerőséggel megismétli, ami a Népszavában megjelent, hogy ők igen is, csak azért is üdvözlik a madridi spanyol kormányt és vele szimpatizálnak.

Ez a rút vörös érzelem magyar nyelven, egy ősi vármegye törvényházában adott kifejezést akkor, amikor a vörös veszedelem az egész világot fel akarja gyujtani.

Pest vármegye közgyülése is felháborodott ezen vakmerőségen, háborogtak is az indulatok, de egyéb nem történt.

Lejegyezzük ezt a magyar keresztény társadalom okulására. Lám, még mindig itt vannak köztünk azok, akiknek bár jó kenyeret ad a magyar nyomorúság, békés nyugalmat, a mi lefojtott szenvedésünk, mégsem velünk éreznek, nem velünk siratják a Kun Béla és Szamuelly több száz ártatlan áldozatát, hanem a gyilkosok felé nyujtják kezüket és azt szorongatják, amelyről a kivégzett gyerekek, anyák és ártatlanul legyilkolt polgárok vére csorog. **Magyarországon már egyszer végiggázolt a bestia. Itt már megszedte áldozati vérét. Ez még mind nem elég?!** Az aljas bosszú ott liheg a förtelmes lelkük mélyén és alig várják a pillanatot, hogy a rohamkést ismét markolatig döfhessék a keresztény ártatlanok szívébe. A magyar keresztény társadalomnak ezt látni kell és nem szabad figyelemre nem méltatni. Mert amint beton pincével és gázmaszkkal kell védekeznünk a gyilkos gázokkal szemben, úgy a bolsevizmus bacilushordozói ellen is védekezzünk kellő időben. Mert ha ismét ránk gyujtják a házat, akkor innen nincs menekvés. Mutatja a spanyol példa, amely elég tanuságot szolgáltat egy egész életre.

Rv.: T. E.

„Ha a békekötések alkalmával Te Deumot szokás énekelni, nem kellene-e a háborúk megkezdésekor Te Diabolumot (Téged Ördög . . .) énekelni?"

(Lichtenberg 1742—99.)

*

„A szabadság az emberek háromnegyed részére nézve azt a szabadságot jelenti, hogy éhen halhatnak." **Linguet.**

KÜLFÖLD.

Ma mindenütt — ujságban, rádióban, társaságban, a SPANYOL ESEMÉNYEK állnak az érdeklődés első vonalában. Természetesen felvetődik mindig a kérdés is: mi idézte elő ezt a borzalmas, bomlasztó, sajnálatos polgárháborut. És miközben az okot kutatják, különös húrokat pengetnek meg. Vannak, akik a jobboldal hibás politikáját okolják. Jobboldal alatt persze a kereszténységet kell érteni. A Milánóban megjelenő „l'Italia" c. napilapban *egy előkelő spanyol politikus* nyilatkozott a kérdésről és a zürzavar szerinte a szabadkőművesség munkája. A szabadkőművesség először Primo de Rivera diktaturája idején ért el nagyobb jelentőséget. Azelőtt csak 7 páholy volt. Minthogy Primo de Rivera nem ismerte fel a szabadkőművesség veszélyét, szabadon garázdálkodtak és lassankint sikerült nekik a diktaturával elégedetlen, forradalmi és antiklerikális elemeket tömöríteni, megszervezni. 1930-ban a diktaturát a szabadkőművesség buktatta meg. Megnyerte magának a néptanítókat és megtömte őket szellemével, hittagadó elveivel, egyházgyűlöletével. Ezt a célt szolgálták a továbbképző kurzusok és felsőbbfokú népiskolák is, amelyek sokáig az állam támogatását is élvezték. A szervezés oly ügyesen folyt, hogy a kormány a sötét, alvilági tervekből mit sem sejtett. A diktatura bukása után a szabadkőművesség népfelvilágositó mozgalma tovább üzte a hamis játékot és nagyban hozzájárult 1931-ben a monarchia bukásához. Igy tornázta fel magát lassankint nagyhatalommá, míg végül a bolsevista forradalom uszályhordozója és a vandal pusztítások úttörője lett. Tény, hogy mindez csak azért történhetett meg, mert a szociális állapotok radikális rendezést követeltek. A spanyol polgárság, mely a legutóbbi időkig biztos nyugodt gazdasági viszonyok közt élt, a munkásság nyomorával szemben érzéketlen volt. Még kat. oldalon is *kevés érdeklődést mutattak a szociális problémák iránt.* A pápa szociális utmutatásait nem sok figyelemre méltatták. Csak nagyon kis körben foglalkoztak vele komolyan. Mig igy egyik oldalon a katolikusok megrekedtek, a másik oldalon nagy tempóval folytatódott az ateista előnyomulás. Szétzüllesztették a családi életet. A válások száma ijesztően felszökött. Amióta *megkönnyitették a válást,* magában Madridban 12,000 házasság bomlott fel. Ezzel a polgárság sokat vesztett erkölcsi ellenálló képességéből. A szocialistáknak, akik állandó összeköttetésben álltak a moszkvai központtal, igy könnyü dolguk volt. A szociálistákkal is nagyon elszámította magát Primo de Rivera. Nem ismerte fel kétszinü taktikájukat. Caballero-t, a szociálisták vezérét nagyon is őszintének tartotta. Az ő segitségével akarta a szociálista pártot együttműködésre birni. A valóságban Caballero Moszkva ágense, szélsőséges forradalmár volt, aki a mai állapotokért nagyban felelős. *Spanyolországban két front áll egymással szemben.* A bolsevisták, kik nem akartak tudni sem „Istenről, sem urakról" és a jobboldali, nemzeti pártok, akik Isten, a haza és a tekintély eszméiért, diadaláért harcolnak. Európa sorsa függ attól, hogy kik kerülnek ki győztesen a küzdelemből.

A berlini „Katholische Kirchenblatt" A KATOLIKUSOK SZOCIÁLIS KÖTELESSÉGEIRŐL ad figyelemreméltó, megszívlelendő gondolatokat. *Az Egyházat aszerint fogják majd megitélni, hogy mit tanitott és főleg mit tett szociális téren.* Ez talán szokatlan, egészen újszerű apologetikus érvnek tünik fel. De nagyon is megfontolandó tény. Régen olyan problémákról, mint állam, magántulajdon, munkásszervezetek, nemzetközi kapcsolatok, úgy gondolkoztak az emberek, mintha mindezeknek a kérdéseknek a hithez csak lényegtelen, mellékes viszonyuk volna. *Ma az Egyház morális tekintélye a szociális problémák megoldásától függ elsősorban.* A katolikusok közül sajnos még mindig csak kevés százalék akarja ezt a tényt felismerni. Még mindig sokan vannak — vezetőhelyen is — akik abban a téves hitben ringatják

magukat, hogy a vallásos élet főproblémája: a vasárnapi szentmiséken zsúfolásig megtölteni a templomokat, beiratkozni minél több vallásos egyesületbe, minél gyakrabban megjelenni és lehetőleg minél többet beszélni gyüléseken. Kétségtelen, hogy a keresztény élet központja, fókusza a szentmise áldozat. De a miseáldozat Krisztus áldozata és Krisztus áldozata a szeretet áldozata. Ahol azonban nem dolgozik az emberekben az a komoly kívánság és törtetés, hogy sikeres segítőeszközöket nyujtson és találjon a nyomorgó nincstelenek vérző sebeire, ott nincs igazi szeretet. Megtölteni a templomokat, amikor oda járni kötelesség és ugyanakkor kitérni bizonyos életkérdések megvitatása és megoldása elől, melyekről sok katolikusnak egészen hamis fogalmai vannak, ezzel közvetlenül meg lehet sokszorosítani a templombajárók számát, de ugyanakkor nagy rést lehet ütni az Egyház tekintélyén, mert elhidegíti tőle az embereket, a tömegeket. A szociális problémák ma egy nevezőre kerültek az igazságosság és keresztény szeretet problémáival. Ha tehát mi ezen a téren langyos, kényelmes opportunisba sáncoljuk magunkat, ha félve-aggódva kikerülünk minden kérdést, ami az agyakat, lelkeket nyugtalanítja, ha megszállva előítéletekkel és megvetendő, egoista érdekekkel, léleknyugalommal járunk tovább templomokba, hallgatunk egyesületekben teoretikus előadásokat, vajjon a hitigazságot éljük-e, az igazak útját járjuk-e?

Szentes Károly.

KÖNYVEK.

Ez év október havában fogja ünnepelni Pécs és Pannonhalma SZENT MÓR PÜSPÖKSÉGÉNEK 900-IK ÉVFORDULÓJÁT. A pécsi egyházmegye kegyeletes hódolatát főként *két ünnepi kiadvány* fogja megtestesíteni.

Egy díszes kiállítású, ünnepi *EMLÉK-KÖNYV* és egy kisebb, mely a szent püspök kultuszát a nép között lesz hivatva terjeszteni. Mindkét mű gróf Zichy Gyula kalocsai érsek és Virág Ferenc pécsi püspök közreműködése mellett jelenik meg Vargha Damján ciszterci rendi áldozópap és pécsi egyetemi tanár szerkesztésében.

Az emlék-könyvben a legkiválóbb szakférfiak egész sorának tanulmányai világítják meg a nagy egyházkormányzónak, államférfiunak, első magyar írónak: szent MÓRNAK alakját, életét és munkálkodását; bemutatják az egész kor történetének mindazon területeit, amelyek kapcsolatba hozhatók a szent Püspök életével.

A Szerkesztőn kívül Kühár Flóris, Angyal Pál, Szentkirályi István, Szőnyi Ottó, Erdélyi László, Balogh Albin, Loschert Kázmér, Gálos László, Harsányi Lajos, Tordai Ányos: a misztika, az egyháztörténelem, a jog- és irodalomtudomány, a történelem, a hagiographia és műtörténet, stb. legújabb eredményeinek a világánál hatolnak be a Szent életének és korának problematikus mélységeibe. Igy a kegyelet szolgálata mellett a legmagasabb tudományt is számos új értékkel fogja gyarapítani ez a mű, — a díszes kiállítást és gazdag kép-anyagot nem is említve.

A népszerű kiadványban főleg a pécsi egyházmegye papsága végzett derekas munkát; szentbeszédmintákkal, történeti, költői és elbeszélő, drámai és zenei feldolgozású művekkel; de szóhoz jutott mellettük a bencés és ciszterci rend nem egy tudós tagja, költője, — sőt a világi férfiak is szép számmal szerepelnek, nemkülönben az egyetemi ifjúság írógárdájából néhányan.

Mindkét kiadvány október havában jelenik meg és kétségen kívül maradandó emléket fog állítani a szent Istváni országépítő nemzedék e nagy egyéniségének; egyúttal tanubizonysága lesz a mai tudományos, irodalmi és zenei életünk eleven szellemének, emelkedett tudós színvonalának.

A dísz Szent Mór-jubileumi emlékkönyv ára 10. —pengő, a kisebb népies kiadásé 2.50. Megrendelhető Maurinum Pécs címen.

*

Az őszi könyvtermelés lassan indul. Az iskolai tankönyvek vásárlásának az ideje nemcsak a szépirodalmi müvek megjelenését, hanem még a vallásos irodalmat is háttérbe szorította. Rövidesen majd áttérünk a szépirodalmi müvek ismertetésére is és a Pécsi Kat. Tudósító hasábjain kis tükörképét adjuk a mai magyar, modern szépirodalomnak.

Az idei jubiláris esztendő teszi különösen érdekessé Meszlényi Antal: *Buda felszabadítása 1686.* c. művét és a szerző komoly történeti munkássága értékes könyvvel ajándékozta meg a kat. magyarságot.

A magyar misszionáriusok élete, neve, hősies küzdelme a pogányság megszüntetésében mind erőteljesebb vonásokban jelenik meg előttünk. A régieket felidézi, az újakat és most élőket ismerteti Miklósi László: *Magyar hősök öt világrészen* c munkája. — Korda 1936. Ára: 2.60 P.

A mexikói vértanukat sem szabad elfelejteni. Krisztus Király zászlaja alatt csodálatos bátorsággal haltak meg hitükért ezrek és tizezrek. A. Dragon S. J.: *Tüzvonalban* c. könyve eleven színekben írja le a fiatal jezsuitának P. Pro-nak küzdelmes életét és vértanu halálát. A képekkel díszített könyv a Manréza kiadását dicséri. Ára: 1.50 P.

A fáradhatatlan magyar sajtóapostol P. Bangha Béla ismét egy új művével gazdagította apologetikus irodalmunkat. A Magyar Kultúra könyvei sorozatában jelent meg a közel multban *Magyar jezsuiták Pombal börtöneiben.* Egy érdekes és tanulságos fejezet a magyar Jézustársaság multjából. Ára: 1.20 P.

Dr. Erdélyi László bencés, egyet. tanár: *A magyar történelem* c. 2 kötetes munkája a müvelt magyar közönségnek készült. A középkor és újkor történetét mutatja be a historikus biztos és tudományos felkészültségével; különösen a művelődés — és államtörténet szempontjából. Ára: 9.60 P.

Lelki olvasmányul ajánljuk Chautard: *Az apostolkodás lelke* c. művét azoknak, akik a külső apostolkodásban elsősorban a tevékenység alapját, önlelkük kiformálását keresik. Szalézi müvek kiadása. Ára 3 P.

Második kiadásban jelent meg Sik Sándor: *Zsoltáros Könyve* a Szt. István Társulatnál. Ára 2.80 P.

A fenti könyvek kaphatók a Szt. István Társulat pécsi könyvkereskedésében. Vásárlásnál — kérjük — hivatkozzanak a Pécsi Kat. Tudósítóra.

EGYHÁZI NAPTÁR.

Október

1. Csüt. Szt. Remig püspök hitvalló. Világtörténeti tette Klodvig frank király megtérése volt 496-ban. **2. Pént. Szt. Őrzőangyalok ü. Első péntek. 3. Szomb. Lisieuxi (Kis) Szt. Teréz.** (A kisded Jézusról nevezett Szt. Teréz szűz.)

4. Pünk. u. 18. vas. Assisi Szt. Ferenc hitv. Gazdag olasz ifjú volt, de otthagyott mindent és az Úr Jézus iránti szeretetből teljesen szegényen csak annak élt, hogy apostoli utat járva, megtérítse az embereket. Társakat toborzott és megalapította a ferencrendi szerzetesrendet, továbbá a ferencrendi apácákat és világiak számára a harmadrendet. **Püspök Urunk népnapja. Imádkozzunk érte! 6. Kedd. Szt. Brunó hitv.** Megalapítója a szigorú karthauzi szerzetrendnek. **7. Szerd. Olvasós Boldogasszony.** (A lepantoi győzelem emlékére: Győzelmes Boldogasszony.) **8. Csüt. Magyarok Nagyasszonya.** XIII. Leó pápa 1896-ban engedélyezte ezt az ünnepet, mikor a magyarság ezer éves fönnállását ünne-

pelte s már közel 900 éve Mária országának vallotta magát, amióta Szt. István az ő országát a Szűzanya oltalmába ajánlotta. **10. Szomb. Borgia Szt. Ferenc hitv.** Mikor Granalában hivatalból fölnyittatta Izabella császárné koporsóját, hogy a hatóság előtt tanuságot tegyen a halottnak azonosságáról, látta, hogy az enyészet mennyire kikezdte a császárné hajdan világhíres szép arcát, szentül feltette magában, hogy mihelyt csak teheti, teljesen szakít e romlandó világgal.

11. Pünk. u. 19. vas. A. B. Szűz Mária anyaságának ü. 15. Csüt. (Nagy) Szt. Terézia szűz. Karmelita apáca volt, nagy tudós és író. Spanyolország Szt. Jakab apostol mellett védőszentjét tiszteli benne. **17. Szomb. Alacoque Szt. Margit szűz.**

18. Pünk. u. 20. vas. Szt. Lukács evangelista. 19. Hétfő. Alcantaria Szt. Péter hitv. Szigorú vezeklő életet élt. **20. Kedd. Szt. Vendel hitv.** A pásztorok védőszentje, a földmíves és pásztornép különösen állatvészben hívja segítségül. **21. Szerd. Szit. Orsolya és társai szűz vértanúk.** Tiszteletére alakult meg az Orsolya-rendi apácaszerzet. **24. Szomb. Szt. Ráfael arkangyal.** Az utasok védőszentje.

25. Pünk. u. 21. vas. Krisztus királyságának ün. Szent Mór pécsi püspök. 28. Szerd. Szt. Simon és Júdás apostolok. 31. Szomb. Szt. Farkas (Wolfgang) püspök hitvalló. Minden magyar katolikusnak hálával és szeretettel illik rágondolnia, nemcsak azért, mert elsőnek ő gyujtotta meg nálunk az evangélium világosságát, hanem azért is, mert ő nevelte számunkra az első magyar királyasszonyt, Boldog Gizellát, a liliomos Szt. Imre herceg édesanyját.

Összeállította: T. E.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Október 1-től nov. 1-ig bezárólag minden nap este 6 órakor rózsafüzéráldás az Oltáriszentség kitételével. **Okt. 1.** A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentséges körmenettel. **Okt. 2.** Első péntek. 7 órakor a Corpus Christi-kápolnában énekes szentmise szentségkitétellel. **Okt. 4.** Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. **Okt. 11.** Magyarok Nagyasszonyának vasárnapja. Gyűjtés a kat sajtó céljaira. **Okt. 18.** Sz. Lukács evangélista ünnepe. **Okt. 24. A Mór áldások kezdete.** Tartanak a hónap végéig, az esti rózsafüzér-ájtatosságokkal kapcsolatban. **Okt. 25. Krisztus** királyságának ünnepe. **Okt. 26.** Sz. Mór püspök ünnepe. A 900 éves jubileumi szentmise 9 órakor lesz.

Belváros.

Requiem a temetőben nyugvó elhunytakért. A központi temető Szent Mihály **templomában a temetőben nyugvó** összes elhunytakért október 12-én reggel 9 órakor gyászmise lesz.

Mindenszentek ünnepe a temetőben. Az ünnepet megelőző három napon át délután fél 5 órakor a temetői Szent Mihály templomban rózsafüzér ájtatosság és könyörgés lesz a tisztító tűzben szenvedő lelkekért. A halottak emlékére felajánlandó gyertyákat kérjük a sekrestyében leadni, mert *a templomban, Hősi Kápolnában, és kriptában gyertyákat gyujtani szigoruan tilos.* Mindenszentek napján délelőtt 9 és fél 11 órakor szentmise, délután fél 5 órakor pedig szentbeszéd és gyászistentisztelet lesz az elhunytakért.

Szentmise Lisieuxi Sz. Teréz tiszteletére. Október hó 3-án és 17-én reggel 8 órakor a Mária-oltárnál szentmise lesz Kis Sz. Teréz tiszteletére.

Jézus Szívének nagy kilencede. A pécsbelvárosi plébánia templom fennállásának 250 éves jubileuma alkalmából a 40 órás szentségimádáson kívül még úgy is le akarja róni háláját, hogy október hónaptól kezdve Jézus sz. Szíve tiszteletére nagy kilencedet tart. Ezért minden hónap első csütörtökén este 6 órakor Jézus sz. Szíve tiszteletére áldás, első pénteken pedig reggel fél 7, 8 és 9 órakor szentmisék lesznek. A csütörtöki áldás előtt minden egyes alkalommal d. u. 6 órakor dr. Hajós György teol. tanár szentbeszédet mond.

Budai külváros.

Október 1-én kezdődik az októberi rózsafüzér ájtatosság minden este 6 órakor. **Október 2-án** 7 órakor Jézus szent Szívének miséje. **Október 11-én** „Kath.

Sajtó" céljaira gyűjtünk. Mindenki hozzon magával filléreket. **Október 17-én** 6 órakor Ujhold szt. mise a havi kápolnában **Október 18-án** a missziók számára gyűjtünk. Minden kat. hívő kötelességének tartsa, hogy vallása iránti szeretetből mennél nagyobb áldozatot hozzon. **Október 25-én** Krisztus Királyságának ünnepe. A 10 órai Istentisztelettel kapcsolatban felajánljuk magunkat Jézus szt. Szívének. **Október 27-én** kedden, este fél 6 órakor körmenet a székesegyházba a szt. Mór ünnepség keretében.

Mindenszentek temploma.

Októberi **rózsafüzérájtatosság** minden nap este 5 órakor.

3-án lisieuxi kis Szt. Teréz ünnepe.

15-én Szeráfi Szt. Teréz ünnepe. Hogy a karmelita rend eme két kimagasló szentjét kis templomunkban minél többen tisztelhessük, a tiszteletükre tartandó templomi ájtatosságok a reá következő vasárnap lesznek. És pedig **4-én** ½8-kor énekes mise. A 9 órai ünnepélyes misét dr. Kelemen Andor apátplébános, a d. u. 5 órai szentbeszédet dr. Hajós György c. kanonok, teol. tanár tartja. **18-án** reggel ½8-tól este 6 óráig szentségimádás; ½8-kor énekes mise; 9 órakor ünnepélyes misét mond dr. Kelemen Andor apátplébános; d. u. 5 órakor szentbeszéd, melyet dr. Hajós György, c kanonok, teol. tanár tart.

A templom lelkészsége tisztelettel kér mindenkit, hogy a templommal kapcsolatban épült női karmelita rendházat a kezdet anyagi nehézségeiben szíveskedjenek támogatni. Talán fog akadni a jólelkü adakozók között gazdagabb is, aki egy cella alapítási költségét vállalja (egyezer pengő; részletekben is fizethető) s ezzel biztosítja magának azt, hogy valaki — a cella lakója — mindig fog imádkozni és önmegtagadásokat végezni érette. Lesz talán olyan is, akinek eszébe jut, hogy a téli havas szélnek kitett zárdában meleget adó kályhák is kellenének. Bizony, nagyon is kellenének! De honnan vegyük őket?! Másoknak talán ebéd közben jön a gondolat: vajjon mit ehetnek a karmeliták? A lelkész megsúgja a feleletet erre a kérdésre: a karmeliták kertjében nem terem búza, csak gyümölcs és kevés főzelék. De hát miből élnek? Vannak még jószívüek!... Reméljük, lesznek is. Aztán adjunk munkát is a nővéreknek. Mert akarnak és szeretnek is dolgozni. Oh, olyan szívesen készítenek és javítanak egyházi ruhákat, művészieseket és egyszerüeket is. Csak rendeljünk náluk! Ostyákat is sütnek, olyan szépeket, hogy öröm nézni. Nem is drága. A nagyostya másfél fillér, két kisostya egy fillér. Csak rendeljünk náluk! Skapulárét is készítenek (26 és 36 fillér); imakönyveket, kegytárgyakat is beszereznek a rendi központból. Csak rendeljük nálunk! **A főtisztelendő papság** azonkívül még miseintentiók vállalásával is segíthet rajtuk.

A legkisebb segély sem marad viszonzás nélkül. A naponta 7 órát imádkozó nővérek sok-sok kegyelmet fognak leesdeni az adakozókra.

Dr. Dőry László.

Szigeti külváros.

Október hó 2-án első péntek szentséges mise reggel 6 órakor. Előtte való nap délután gyóntatás. **1, 2, 3-án délután** fél 4 órakor szent Ferenc Atyánk tiszteletére Triduum lesz. Szent beszédet mond Várkonyi János spirituális. **4-én:** Szent Ferenc napján rendes vasárnapi sorrend este fél 7 órakor a Rózsafüzér ájtatossággal kapcsolatban szent Ferenc halálának emlékezete. Október havában naponkint este fél 7 órai kezdettel, (minden vasárnap szentbeszéddel) rózsafüzérájtatosságot tartunk. Szent Mór emlékezetére az ünnepséget a püspöki rendelet szerint fogjuk megtartani. Szent Antal missziós naptár már kapható a Szent Antal bazárban. Ára 50 fillér a Ferences Misszió javára. Kiolvasott ujságokat és lapokat kérünk a klinikák betegei részére, a Szent Antal Bazárba.

Gyárváros.

Okt. 2. Első péntek. Fél 8 órakor énekes sz. mise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. **Okt. 3.** Lisieuxi Sz. Teréz napja, kinek tiszteletére fél 8 órakor énekes sz. mise lesz. **Okt. 4.** Rózsafüzér ünnep, templomunk felszentelésének 7-ik évforduló napja. E napon van az évi szokásos egész napi szentségimádás az alább külön cim alatt közölt rend szerint. **Okt 11.** Magyarok Nagyasszonya vasárnapja. Templomi gyüjtés a kat. sajtóra. **Okt. 18.**

Templomi gyűjtés a pogány missziók javára. **Okt. 25.** Jézus Krisztus Király ünnepe. Az egész emberiség felajánlása Jézus Szentséges Szívének. **Okt 31.** Mindenszentek vigiliája, bőjti nap, de a húsféle meg van engedve.

Rózsafüzér-ájtatosság a gyárvárosi templomban mindennap d. u. fél 6 órakor van (vasárnapokon is), október 1-től nov. 1-ig bezárólag.

Szentségimádás, egész napon át, mint ez minden templomban szokás, a Gyárvárosban október első vasárnapján, templomunk felszentelésének évforduló napján, ezévben október 4-én van. Szentség kitétel reggel 7 órakor, utána csendes szentmise. 8 órakor csendes szentmise, alatta rövid szentbeszéddel, 10 órakor szentbeszéd, utána — fél 11 órakor — ünnepélyes énekes szentmisével. Szentség visszatétel este fél 6 órakor a szokásos litániával kapcsolatban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. S. Pécs. Pápai rendelkezés értelmében a hittudományi főiskolán csak azt szabad a szentírástudomány rendes tanárának kinevezni, aki a római Bibliai Intézet 2 éves tanfolyamát elvégezte. Ilyen pap jelenleg a pécsi egyházmegyében nincs. Van azonban egy, aki most végzi. Addig tehát míg ebben az ügyben végleges döntés történik, ezt a tanszéket ideiglenesen Gergye Győző dr. pécsbelvárosi káplán látja el.

H. K. Pécs. *Vértesi* Frigyes dr. a prefektusi állásról lemondott és a Papi Otthonba költözött át; onnan jár be a szemináriumba tanítani. A teologiai tanárok közül most már csak azok laknak bent a szemináriumban, akik egyúttal elöljárók is. A teologusok prefektusa *Gálos* László dr. lett, a gimnázisták fölött pedig *Piliván* Mihály dr. vicerektor gyakorolja a felügyeletet. *Gálos* László dr. az idei tanévtől kezdve az egyháztörténelmen és exegézisen kívül az egyházjogot is tanítja — házasságjog kivételével, amelyet továbbra is *Sipos* István dr. kanonok-rektor ad elő az V. éven.

A. J. Pécs. Tessék figyelemmel kísérni cikkeink tónusát és hasonló modorban írja meg Ön is mondanivalóját. Az általánosságban mozgó elmélkedésekből csak éppen ízelítőnek közlünk egy keveset. Olvasóink legjobban szeretik az életből ellesett apró jeleneteket, megtörtént eseteket. Ilyeneket kérünk.

Dr. S. András. Pécs. Levelével teljesen egyetértünk. A felhozott adatokat még szaporitani is tudnánk. Valóban ezt a fajt még olyan helyen is állandóan pártfogolják, ahol igazán nem várná az ember. Levelét mégsem tesszük közzé, mert sokakban, akik még erre nem gondolnak, felszítaná az elégedetlenséget és elkeseredést — annélkül, hogy használni tudnának az ügynek. Akinek pedig inge, — — talán éppen az nem venné magára. A levelet eljuttattuk illetékes helyre, ahol épüléssel olvashatják.

Pécsi katolikus iparosok, kereskedők!

A Tudósító nem haszonra dolgozik. Munkatársai nem kapnak egy fillért sem. Ezért hirdetéseit is oly olcsóra szabta, hogy csak kész kiadásai térülnek meg. Ha mégis valakinek nem volna módjában még ezt sem megfizetni, — jutányos áron, évi négy pengőért (mely részletekben is fizethető) bekerülhet a minden számban közlendő katolikus cégek névsorába. Jelentkezéseket felvesz a szerkesztőség és Hirling Géza ny. MÁV előljáró, Pécs, Széchenyi-tér 14.

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

Pécs, Deák-u. 8.
Postával szemben.

Cserkészbolt lerakata, — Sportfelszerelések. — Cipőjavitások jutányos áron.

HIRDETŐINK SZAKNÉVSORA.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhivjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.
Géczy József, Várady A.-u. 9.

Bőröndös.
Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések
Quintus Konrád, Király-u. 1.
Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogéria:
„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:
Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király-u.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.
Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Hegedűoktatás:
Szendrődy István, Anna-u. 10.

Kalapos:
Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papírkereskedők:
Szent Antal bazár.
Szent István Társulat.

Kesztyűk:
Hamerli J. Széchenyi-tér 1.

Irógép, műszerész:
Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon
Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékáru:
Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:
Dunántúl, Perczel-u. 42.
„Haladás", Szt. Mór-u.

Órás és ékszerész:
Benczenleitner, Irgalm.-u. 1.

Rádió:
Petrovits Jenő, Széchenyi-t. 14.

Sütőde:
Benkovits, Deák-u. 15.

Szabók:
Fáy I., Irgalmasok-u. 1.

Szövet- és bélésáruk:
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.
Mihalik Péter, Király-u. 42.

Vegytisztítás és kelmefestés:
Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Zongoratanítás:
Hormos Kálmán, Kaposvári-u. 6.

Nincsen gondja egész éven át **Szent István Társulatnál** Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleirások, művészeti könyvek. — **Ima- és áitatossági könyvek. Kegytárgyak.**

Arany töltőtollak már 4 pengőtől!!

Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. **Amatőr albumok, emlékkönyvek** legszebb kivitelben kaphatók

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikket

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Szinház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

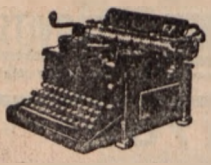
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütöde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassütemenyeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek,törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet* RUPPERT LAJOS *textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ

PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Uri-divat Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért. **Női-divat**

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

TUDJA ÖN HOGY
ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.
1 drb. 18x24-es nagyitás csak 2 pengő
3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal
üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8
Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBEN

Vásároljon füszer- és csemege árukat
Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.
SZECHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja
KLOBUCSÁR
naponta friss

Apáca-u. 2. Kézimunka-Otthon Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü füszeráru a legolcsóbb napi árban kapható
Köves Gusztáv
füszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.
TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL BAZÁR

Rózsafüzérek és mindennemü kegytárgyak, iskolai és irodai cikkek nagy választékban és olcsó árban kapható. — Szent Antal missziós naptár már kapható. Ára 50 f. a misszió javára.

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35½ sz.
Telefon: 31—99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálást (Dauer), **festést garantáltan és olcsón végez**
JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérnemüit** és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok**

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál**, Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**

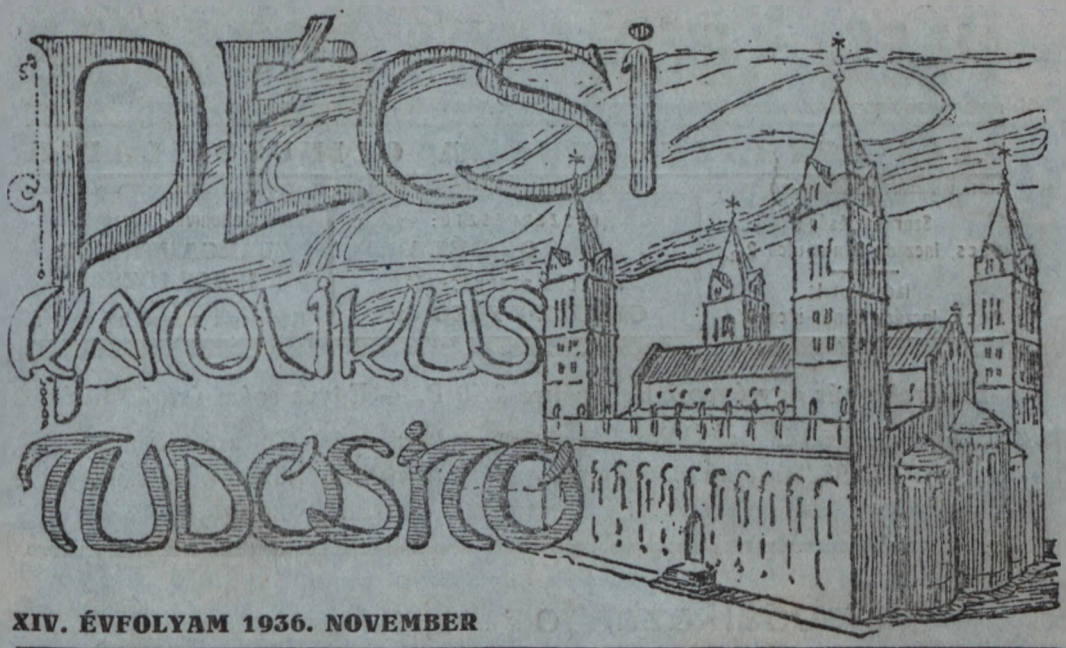
„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. NOVEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

A mulandóság orvossága. Dr. Gálos László. — *Krisztus és a falu.* Perr Viktor. — *Mit akar az Emericana?* Schumann László. — FIGYELŐ. — Falusi hangok a városban. — Zárójelben. — Morzsákat kérünk. — HIREK. — Szerkesztői üzenetek. — A hirhedt író. — *Fényszóró.* — KÖNYVEK. — Pécsi egyházközségek hírei. — Milyen lapokat olvassunk? — Hirdetőink szaknévsora.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség: Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/a.
Kiadóhivatal: Pécs, Inczédy Dénes-utca 9/1.

FŐSZERKESZTŐ: HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ: GERGYE GYŐZŐ dr.

Kiadóhivatal vezetői: VARGA NÁNDOR, WOLF JÓZSEF

Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

Csodálkozni fog rajta

és mégis ide írjuk: a **Tudósító nem hitbuzgalmi lap** — olyan értelemben, hogy pótolni akarja a Rózsafüzér Királynéját, a Máriakongregációt, a Credot, vagy valamelyiket a hasonló lapok közül. Nem! A Tudósító — a legideálisabb elgondolásban — összekötő kapocs a plébános és a hívei között. A lelkiatya szeretné híveit minél gyakrabban felkeresni, sok mondani valója van hozzájuk; de személyesen csak kevesekhez jut el, elküldi tehát az írását minden hónapban. Azért **a Tudósítónak minden katolikus családban ott van a helye.**

A lelkipásztorok programmja — a Katolikus Akció révén — ma már egységesítve van. Ezért könnyű a Tudósítót egy egész város vagy egy egész egyházmegye részére szerkeszteni. Cikkei mögött ott ízzik a pásztorok szeretete és buzgósága, amellyel Krisztus báránykáinak lelkébe — esetről-esetre — a modern krisztusi élet programmját igyekeznek belopni, becsepegtetni.

A Tudósító tehát **nem csendes jámbor olvasmány** — ebéd utáni szórakozásnak, hanem harci riadó Annak szellemében, Aki így szólt: *„Ne véljétek, hogy békét jöttem hozni a földre; nem jöttem békét hozni, hanem kardot. Mert elválasztani jöttem az embert atyjától, a leányt anyjától és a menyet napától ... Aki atyját vagy anyját jobban szereti, mint engem, nem méltó énhozzám; és aki fiát vagy leányát jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám"*. (Máté 10, 34.)

A Tudósító nem jámbor „olvasmány". Nem! A Tudósító mozgalmat akar csinálni, hogy a modern krisztusi élet programmját a Szentséges Atya utasításai szerint a Katolikus Akció szellemében **a legnagyobb áldozatok árán is** valósítsuk meg.

A pécsi Oltáregyesület munkavezetőnőjének betegsége miatt a Főtisztelendő urak megrendeléseiket nem Káptalan-u. 2., hanem a Notre-Dame zárda iskolaportájánál szíveskedjenek eszközölni. Irásbeli megrendeléseket ezután is Zichy Lujza grófnő Elnöknőnél, Scitovszky-tér 7.

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. november 9. szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

A mulandóság orvossága.

Most novemberben nem érdekelhet más, csak a túlvilág és a temető. Bedőlt sírok, elkorhadt keresztek, elfelejtett halottak, ismeretlen szenvedők. A természet is elutasít magától: hervadásról, elmúlásról beszél. A madárkák elköltöztek, az állatok föld alá aludni tértek, a lombok rügyekbe húzódtak vissza, a nap is ködből szőtt szemfedőt magának. Mire Szent Márton ünnepe beköszönt, megjelennek, mint a koldusnak adott köpenyegének foszlányai — az első hópihék. Kis gyertyák gyúlnak ki a sírokon és apró mécsesek világítanak este a szobában. Fényük mellett látjuk: mekkora árnyék egész életünk.

Mibe kapaszkodjék élniakarásunk? Van-e a legnagyobb földi hatalmasságnak: az elmúlásnak, az enyészetnek, a halálnak valahol orvossága, ellenszere? Az örök élet hitét belénkoltó Jézus Krisztus megadta-e számunkra az örök élet eszközét is?

*

A legméltóságosabb Oltáriszentség különösképen az örök élet szentsége. Mikor ajkunkra teszi édesanyánk: az Anyaszentegyház ezt mondja: „A mi Urunk Jézus Krisztus teste őrizze meg lelkedet *az örök életre.*" Ebben azt mondja, hogy az örök életre Krisztus akaratából különösen ez a szentség képesít, mert ízelítő abból a csodálatos átistenítő egyesülésből, mely az örök életben állandó és megszakítatlan lesz közöttünk és az Isten között.

Milyen mozzanatok utalnak az Eucharisztiában lelkünk örök életére?

Az Oltáriszentséget — mint Boussuet szépen mondja — alkonyatkor alapította Jézus. Azért, hogy rámutasson ennek a legfölségesebb szentségnek arra a hatására, mely szembeszállást jelent az élet alkonyatával: az elmúlással. Halála előestéjén rendelte, mintegy annak a kételynek megelőzésére, hogy teste megfeszítésével, vére kiontásával, egész emberi természetének feláldozásával őt is utoléri az enyészet hervasztó keze. Ezért éppen akkor tette örökletessé köztünkmaradását a kenyér színe alatt, mikor emberi természetében ez megszűnni és bevégződni látszott.

Nyiltan megmondotta: *az én testem élő kenyér a világ életéért. Aki eszi az én testemet halált nem lát mindörökké.* Éppen ez különbözteti meg az Eucharistiát a mannától: a valóságot az előképtől — hogy míg akik a mannát ették meghaltak, addig az, aki az Eucharistiát veszi örökké él. És amint a Krisztus: Isten Fia az Atya által él — éppúgy Isten fiai viszont a Krisztusból az Eucharistia által élnek. Mert múlandó világunk itt egyesülhet Isten örök végtelenségével: *aki eszi az én testemet énbennem marad és én őbenne.*

*

Egyik szentség sem utal tehát oly mélyen és sokszorosan az örök életre, mint a legméltóságosabb Oltáriszentség. A többi kegyelmet közöl, de ez minden kegyelmek kútfejét: Jézust az idők Urát és Istenét hozza lelkünkbe. Ezért nevezi már antiochiai Szent Ignác az agg vértanú püspök kivégeztetése előtt „a halhatatlanság orvossága", „az enyészet ellenszere" nevekkel, ezért teszi anyánk az Anyaszentegyház haldoklók ajkára mint az örök élet obulusát és ezért irányítja rá a figyelmet hamvazószerda előtti farsangi szentségimádásban, hogy ne féljünk a múlandóság hamuját homlokunkra venni, ha előbb az örök élet kenyerét, feltámadásunk zálogát és halhatatlanságunk orvosságát ajkainkra vettük.

Az Eucharistia étel, külseje és jellege is erre az örök életre utal. Minden táplálkozás élethosszabbítás: pótlása a munka, az idő által elhasznált életenergiáknak, a meglevő erők frissítése, gazdagítása, a betegségek porofylaktikus ellenszere, a növekedés, erősödés szükséges feltételeinek előteremtése és biztosítása. Már pedig lelkünk több életerőt: malasztot veszteget az élet során, mint a test; többször van halálos veszedelemben, jobban legyengül a kísértés fertőző hatása ellen és inkább fenyegeti örök halál, mint a testet. Ezért kell a léleknek is az a bőségesebb élet, melyet Krisztus hozott nekünk. Ezért a legszorosabb értelemben vett „élők" szentsége, mert állandóan gyarapítja bennünk a lélek életerejét, a megszentelő malasztot, mely több lelkünknek, mint testünknek a vér.

*

De ez a lélek örök életre történő nevelése a lélek természetének megfelelően nem akaratunk nélküli mechanikus hatás, hanem öntudattal feldolgozott *élő aktivitás.* Mikor a lelkem jászolába lépett Istenembert dajkálom, dédelgetem, mikor énekelek neki és imádkozom hozzá, mikor kéréseim, gondjaim batyuját előtte megoldom — akkor töltekezem az örökkévalóság számára isteni erőkkel, eszmékkel, mindig jobban elvonatkozom a múlandó világtól és belemélyülök Istenbe, aki örökkévaló.

A harmadik napján a teremtésnek Isten elválasztotta a vizet és a szárazt, a föld pedig azóta minden tavasszal újra pihenés nélkül termi a

virágokat, füveket és gyümölcsöző fákat. — Isten a harmadik szentségben: a legméltóságosabb Oltáriszentségben a test és lélek különválása esetére: a halál idejére örök halhatatlanságot biztosító orvosságot nyujt nekünk, melytől az örök üdvösség tavasza árad, megtermékenyítve lelkünket erényekkel, jócselekedetekkel, érdemekkel, melyek mind időfeletti örök javak és ezért minket a túlvilágra is elkísérnek. Ezek a mi lelkünknek — ennek a jó fának hervadást nem ismerő virágai, rothadást nem ismerő gyümölcsei. Ezek birtokában éljük Isten életét, viseljük az Eucharisztikus lelkek glorioláját és az égi szent test által — mely égből szállott hozzánk —emeltetik majd égbe a mi testünk is, hogy megossza a lélek sorsát a boldogságban, amint itt megosztotta azt a küzdésben.

Ezért adja a szentmise Canonja ezt a mélyértelmű nevet az Eucharistiának: *„az örök élet kenyere és az örök üdvösség kelyhe."*

Dr. Gálos László.

Az életből.

A bánya közelében két munkás dolgozott, az egyik bokorra akasztotta a kabátját, amelyből fehér papir látszott ki. Megnéztem, vörös ujság volt.

„Kié ez az ujság?" — kérdeztem.

„Az enyém" — jelentkezett az egyik munkás.

„Hát jobb ujságot nem talált?" — kérdeztem tovább.

„Miért? Ez is ujság, az is ujság!"

Rövid gondolkodás után újra megszólítottam:

„Szereti maga a tojásrántottát?"

„Hogyne!" válaszolta ő.

„Hát akkor megmondom a feleségének, hogy készitsen magának ma vacsorára tojásrántottát — záptojásból!"

„Miért?" — kérdezte ő.

„Ez is tojás, az is tojás!"

A munkás érezte a vágást és rövid gondolkodás után igy védekezett:

„Én előbbi szavaimmal csak azt akartam mondani, hogy nem vagyok válogatós, mindent olvasok úgy, ahogy jön".

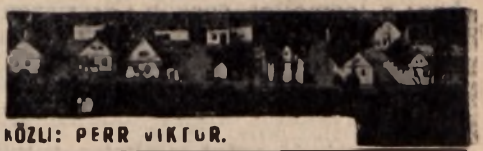
„Akkor menjen ki a legelőre és figyelje meg az állatot. Az állatnak csak ösztöne van, de nagyon is megválogatja a növényt, mert érzi, hogyha mérges növény kerül a gyomrába, elpusztul. Maga meg eszes lénynek tartja magát, de észnélkül beszed mindenféle szellemi mérget és nem gondol arra, hogy a lelke elpusztul?"

Wáger Ferenc.

Pécsi katolikus iparosok, kereskedők!

A Tudósító nem haszonra dolgozik. Munkatársai nem kapnak egy fillért sem. Ezért hirdetéseit is oly olcsóra szabta, hogy csak kész kiadásai térülnek meg. Ha mégis valakinek nem volna módjában még ezt sem megfizetni, — jutányos áron, évi négy pengőért (mely részletekben is fizethető) bekerülhet a minden számban közlendő katolikus cégek névsorába. Jelentkezéseket felvesz a szerkesztőség és Hirling Géza ny. MÁV előljáró, Pécs, Széchenyi-tér 14.

Krisztus és a falu

KÖZLI: PERR VIKTOR.

Az idei Kath. Nagygyűlés — tekintve, hogy jövőre nem tartanak nagygyűlést — *két évre* adott programmot. Krisztus földi helytartója követének, a püspöki karnak, a kormánynak, a hatóságoknak, egyetemeknek, stb.-nek a Nagygyűlésen való megjelenése eléggé hangsúlyozzák a *hivatalos* szónokok által elmondottakat és a *programmnak* fontosságát.

Sajnos, a sajtó nem adott elegendő teret az elhangzottaknak, pedig szükséges volna, hogy eljussanak *falura-városra, vezetőhöz és vezetettekhez.*

A Pécsi Kath. Tudósító megkísérli a *Nemzeti Ujság*ban megjelent tudósítások alapján összefoglalni és áttekinthetővé tenni a fontosabb megállapításokat és teendőket.

A három közleményre tervezett ismertetésünket a következőkép osztjuk fel:

1. A falu jelentősége (ennek megnyilvánulásai és forrásai).
2. A falu jelentőségének akadályai (vallási, társadalmi, gazdasági, stb.),
3. A falu jelentőségének helyreállítása és fokozása.

A közlendők mind a Kath. Nagygyűlés *hivatalos szónokainak szavai*, legföljebb az eredeti értelmet nem zavaró, összekapcsoló szavakat szurunk itt-ott közbe.

A falu jelentősége.

A falvaknak és földműveseknek *gondviselésszerű küldetésük* van.[1] A falunak a *természet által kijelölt történelmi szerepe van.* A falu évezredeken keresztül volt az emberiség minden szent érdekének hordozója.[2]

A falu az *alap*, melyen az élet fölépül, fönnmarad.[2] A falu a nemzet életfájának *gyökere.*[3] A falu az a *forrás*, melynek erejéből a nemzettest évezredeken át megújul; az a *gyökér*, ahonnan a nemzettörzs évezredeken át táplálkozik. A falu teste a magyar nép, a falu lelke a nép vallásossága; *a falu teste a nemzet teste, a falu lelke a nemzet lelke, a falu veszte a nemzet veszte.*[4]

A falu és a tanya népe közmondásosan *nemzetfenntartó* elem. Ma mindenki érzi a falu *nemzetfenntaró* szerepét.[4]

A *legnagyobb nemzeti érték* a gazda és a paraszt. A magyar paraszt messze *kiemelkedik* a környező népek parasztja fölé.[5]

A falu jelentőségének megnyilatkozásai.

A magyar nemzet keresztény *hagyományainak mindig hűséges őre* a falu.[1] Az ősi erényeket, hagyományokat és *szokásokat leghivebben őrzi* a gazdaosztály.[2]

A falun eleven *az ősi hagyományok és szokások* hatalma. A folklorisztikus kutatások ma már bizonyossá tették a régi falusi — társadalmi és vallásos — szokások értékét, még abban az esetben is, ha e szokások már csak a tradiciók üres, holt vázainak látszanának is. A szokások jelentőségét abban kell látnunk, mint a folyók mentén épült gátakét: *megóvják a társadalmi és vallási élet értékeit, emlékeit* az elillanástól, elszivárgástól. Ha pedig még lélek is van, vagy lesz a szokások és hagyományok mögött, akkor a népnek hagyományokkal megszentelt multja az az *örök forrás, melyből megújulhat a jövő.*[4] A hagyomá-

[1] Angelo *Rotta* pápai nuncius.
[2] *Glattfelder* Gyula csanádi megyéspüspök.
[3] *Szendy* Károly Budapest polgármestere.
[4] *Tóth* Tihamér egyetemi tanár, prelátus.
[5] *Ney* Géza vármegyei főjegyző, kormányfőtanácsos.

nyok és szokások értékei közé sorozhatjuk az annyiszor és méltán megsiratott népviseletet, népdalt és általában a népkultúrát.[6]

A vallásos szokások gyakorlásából és átérzéséből származó természetfölötti ihlet az *erőt* fokozza, a *türelmet* megsokszorozza, hogy a veritékhez *áldás* is szegődjék.[2] A falu egészséges hite és vallásossága elsöpri a *vörös* szörnyeteget is.[7]

A csanádi megyéspüspök a falusi néppel kapcsolatban a következő jelzőket használja: hívő, szerény, türelmes, patriarchiális erkölcsű, lelki ellenállóképességű, lelki egyensúlyú, magábaszálló, szabad lelkű, edzett önbizalmú, stb. s legtöbbször használja, mint *meglévő és fejlesztendő* jellemvonást, az *emberi méltóságot*.[2]

Egy egészséges nemzetállamnak alapja az *egészséges falu* a maga őserejével, eredetiségével, romlatlanságával, hagyományaival, a vérbeli rokonság tudatával. A falu az igazi és *örök rezervoárja, erőtartaléka az egészséges államéletnek, a nemzeti erőknek;* falu nélkül *nincs* város; ha van: gyökértelen fa, mely hamarosan *elpusztul*. A városi élet, mely a maga hajszájában sietséggel használja el az emberi életerőket, hamarosan elsorvadna a faluról kapott *utánpótlás* nélkül.[3]

Háború-dúlta hazánkat a birtokos — és itt hangsúlyozom: *a kisbirtokos* — tudta csak talpra állítani. Csak úgy maradhattunk meg a népek versenyében önálló nemzetnek, hogy többet és jobbat termelt, mint azelőtt. A legnagyobb erőpróba a kommün volt.[5]

A falvakban a földművesek a vallásosságukkal, tiszta erkölcsükkel, nehéz, csöndes és valóban hasznos munkájukkal az *Egyház erkölcsi javainak* legerősebb támaszai és *a Haza anyagi javainak* hatalmas előmozdítói.[1]

A falu jelentőségének forrásai.

A falusi ember lelke *három* ősi erő *vonzása* alatt áll: a *Teremtő*, a *föld*, és az *embertársak;* vagy amint Goethe mondja: *tisztelet* azzal szemben, ami *fölöttünk, alattunk és mellettünk* van. Amíg e hármas vonzás, hármas tisztelet háborítatlanul érvényesül, addig rendezett a falu élete, megvan a falu lelkének harmóniája.[4]

Ami az elsőt illeti: a falu lelkének *természetfölötti orientációja* mindig legbiztosabb záloga a *rendezett* egyéni, családi, gazdasági, társadalmi és *közéletnek*.[4]

A földre vonatkozóan pedig: országokat foglalhatott a hódító kard, de nemzetek és államok csak akkor keletkeztek, mikor *a nép barátai és nevelői ekét és kaszát adtak a kezébe*, hogy ne nomádként hajszolja a zsákmányt, életét kockáztatva, hanem *egybenőjjön a földdel*, mely bölcsője és sírja, munkával megszolgált *kenyere biztosítója* és *családi boldogságának hordozója*. A kereszténység is tulajdonképp végleg akkor vert gyökeret, mikor az embert a föld művelésére és szeretetébe megtanította; akkor kezdett a magyar házat építeni s a mindennapi munka terhében és örömében az *emberhez méltó műveltség és haladás* feltételeit biztosítani. S amikor a sátor helyett állandó *kőház* épült, ugyanakkor emelkedett az *Úr oltára* is, hogy egybefűzzön — jobban bármi hatalmi szónál — millió gondolatot és akaratot s nemzetté avassa a földjén úrrá lett ember szétszórt tömegeit.[2]

A földdel való küzdelem termelte ki a legnagyobb emberi értéket: a szabadságért rajongó, keménnyé edzett, dacos embert s ennek Isten előtti meghódolását.[5] Nincs még egy embercsoport, amely annyira *természetszerüen* hordaná és érezné lelkében az istenközelség gondolatát, mint a falusi ember, mert egész életét a Teremtő kezében érzi, vetése, termése, egész megélhetése szemmellátható lag az Istentől függ.[4]

[6] *Nyisztor* Zoltán pápai kamarás, szerkesztő.

A falu műveltségének egyik főforrása a *földművelő kultúrával adott életforma,* mely által a nép belekapcsolódik a földnek és égnek örök törvényekkel összhangba hozott ritmusába, mely kialakítja a maga szokásait és ünnepeit. A falusi művelődés alapvonása a *mindennapi kenyér biztosítása.*[8] Azt mondják a régiek: beszélj a földdel s az megtanít mindenre.[7]

A falusi műveltség másik főforrása a nép fiaiban rejlő teremtő *tehetség,* mely a néplélek színes virágait és édes gyümölcseit termi.[8] Mindig a mélyből, a parasztból robbant elő a magyar zseni. A magyar paraszt messze kiemelkedik a környező népek parasztja fölé.[5] Az ősi erényeknek és a kereszténység történeti élményének házassága jelenti tulajdonképp a magyar kultúrát. Ebben az összefüggésben a magyar kultúrát falusi kultúrának foghatjuk föl: oly szellemi képződmény, melynek *anyja és táplálója, ereje és létjogosultsága* a magyar föld és népe.[5]

A faluműveltség harmadik forrását a német tudomány „gesunkenes Kulturgut"-nak, alászállott kultúrértéknek nevezi. A falu vesz át kultúrelemeket a kastélyok, uriházak, kolostorok, városok életéből. *Gondoskodjunk e források tisztaságáról,*[8] hogy e befolyások okos érvényesülése mellett is a megszentelt ősi hagyományok védelme alatt éljen a társadalom ősi sejtje, a falusi család.[4]

A falu erősítésére mindenkit kötelez a közérdek és a hála.

A falu jelenlegi mélyreható válsága és bajai *nem* szigetelhetők többé a közvetlenül érdekelt társadalmi osztályra, mert természetszerüen kihatnak a többi társadalmi osztályra is.[4]

Az Egyház, mely a magyar népet letelepítette és a polgári életbe bevezette: elsősorban hivatott rámutatni azokra az erőforrásokra, melyek a fenyegető *veszélyeket* elháríthatják és az *emelkedést* biztosíthatják.[2]

A magyar faluproblémának egyik legfontosabb kulcsa a *helyes faluvezetés;* a jó és egészséges vezetésnek és fejlődésnek elengedhetetlen föltétele a tekintély hierarchiája, melynél az *egymásrautaltság* érzése és a testvéri, sőt *atyafiságos szellem* az uralkodó.[6]

A falu lakói a *közjónak* szerény, de serény munkásai iránti *hálás* szívvel mindenkinek — *főképp,* aki a falu népét közelebbről, vagy távolabbról *vezeti — minden erőt* arra *kell* irányítania, hogy Krisztus világossága minél fényesebben felragyogjon a falvakban. Ez annyit jelent, mint *biztosítani* a falu népének azokat a gazdag *jótetteket és eredményeket,* melyek a *keresztény élet gyakorlásából, kiváltképp az igazságosság és szeretet törvényeinek megtartásából* folynak; alkalmazni és *bőven* elterjeszteni azokat az eszközöket, melyeket a társadalmi, gazdasági és művelődési haladás rendelkezésünkre bocsájt; a falu lakóinak *elméjét* megvilágítani, *lelkét* magasabbra emelni, *életviszonyait* megjavítani és őket *megerősíteni,* hogy *bátran küzdhessenek* a cselvetésekkel, erőszakkal és tévedésekkel szemben.[1]

Pogányság — kereszténység.

Olvastam a zs. ujságban: „Gyermektelen házaspár részére 2 szoba konyhás lakás kiadó. Cim 765 sz. alatt a kiadóban". — „Előkelő családnál fiatal házaspár kaphat házmesteri, ill. bejárónői állást. Ajánlatokat „Gyermektelen vagyok" jeligével a kiadóba kérek".

Egy levélben pedig ezt: „.....az én Édesanyám ugyanis csak olyanokat alkalmazott, akiknek legalább 5—6 gyerekük volt..." Pogányság — kereszténység!

Subás László.

[7] *Mayer János* ny. miniszter.
[8] *Kühár* Flóris egyetemi rk. tanár, bencés szerzetes.

MIT AKAR AZ EMERICANA?

Néhány kiragadott gondolattal szeretnék belevilágítani a Foederatio Emericana munkás életébe. Nem akarom dicsérni magunkat, hisz tele vagyunk hibákkal; nem akarok védekezni a bennünket jogosan, vagy jogtalanul ért támadásokkal, vádakkal szemben sem; csak segítségül hívok mindenkit, aki őszintén és becsületesen akarja azt, amit mi akarunk.

Mi azt akarjuk, hogy legyen bennünk nagyobb a katolikus öntudat, de ez ne elemista érzelmeken épüljön fel, hanem legyen valóban tudatos; a „hitéletünk" ne irányuljon a más vallásuak ellen, hanem tökéletesen teljesítsük saját vallásunk parancsait. Ne hangos szó és mellveregetés tegyen bennünket katolikussá, hanem az életünk, melynek minden mozzanata imádság számba menjen.

Hazaszeretetünk se irredenta frázisokból induljon ki, hanem legyen tevékeny. Ne higyjük, hogy elég elmenni egy-egy hazafias ünnepélyre és ott a többé-kevésbbé sikerült frázisos szónoklatok után dörgő éljent kiabálni; vagy, hogy elég néhány revíziós levelező lapot venni, ami aztán otthon a fiók alján porosodik. Nem ezt, vagy ilyent kíván tőlünk a Csonkaország, hanem kötelességtudást, becsületességet, hitet. Különb emberek akarunk lenni. Különbek a szakmánkban, az erkölcseinkben, a mindennapi munkánkban, és áhitatosabbak a hazáért mondott imáinkban.

Tudjuk, hogy biztos irányvonalat, gondolatokat kell kitermelnünk, melyeknek segítségével kitudunk majd lábolni az eszmeáramlatok borzalmas kaoszából, de nem akarunk napi politikával foglalkozni, pártemberek lenni. Magas erkölcsi nívóval, teljes tudással készülni akarunk, hogy akkor, amikor mienk lesz a vetetés, teljes értékű munkát végezhessünk. Mert mi vezetni fogunk — mint az ország tanult eleme — vagy két inast, vagy tízezreket. Tehát bennünket felelősség terhel. Felelősség magunkkal, családunkkal, hazánkkal és a jó Istennel szemben.

Schumann László.

GONDOLATOK.

Sok emberről csak akkor tudjuk meg, hogy katolikus, amikor — temetik.

Aki folyton más társaságát keresi, üres lélek.

A féltékenység máglya, melynek tüzét magad gyujtod meg és tüzében el is pusztulhatsz.

A fiatal egyenesen jár földreszegzett szemmel, az öreg megtört testtel ég felé szálló lélekkel.

A pénz kavics, amelyet az ördög szór el az élet útján, hogy gyorsabban bukjál el rajta.

A bánat irgalmas tűz, amely lemarja lelked rozsdáját és beleégeti abba Isten képmását.

A világ zaja földhöz köti a lelket, de a magány csendjében égig emelkedik.

A testi egészség iránt való tudakozódás — udvariasság, A lélek állapota iránt támadt érdeklődés — tapintatlanság?

Wáger Ferenc.

FIGYELŐ.

LITVINOV ÉS A SZABADKŐMIVESEK. A spanyolországi véres borzalmak, tömegmészárlások és gyujtogatások, francia és angol kommunista tüntetések végre azok szemét is nyitogatják, akik kormányoznak, tehát akiknek hivatalból kellene előre látniok. Mint az álmából felriadt ember, csodálkozva és meglepődve néznek körül, hogy a szovjet pontosan az ellenkezőjét cselekszi annak, amit nyiltan hirdet. El akarták hitetni az európai közvéleménnyel, hogy Moszkva megelégszik az orosz nép fölött gyakorolt vérengzésével és nem akar beavatkozni a nyugateurópai nemzetek belső ügyeibe. Ma már láthatják, hogy a sztrájkok, véres utcai zavargások mögött mindíg megtalálható a szovjet keze Madridban csak úgy, mint Párisban, vagy Londonban. Moszkva tervszerű konoksággal szítja világszerte a forradalmat, hogy igájába kényszerítse az emberiséget.

*

A SZOVJET SZÁLLÁSCSINÁLÓI mindenütt a szemforgató szabadkőmívesség és ennek előőrsei a szociáldemokraták. Titulescu, Benes, Herriot, Barthou, Blum voltak a szovjet barátkozás előharcosai Európában, és ők egyengették a titkos katonai szerződések útját. Mind a négy hirhedt és közismert szabadkőmíves. Ők hozták Európa nyakára a vörös pestist, ők avatták lovaggá Genfben Litvinovot és rajta keresztül a tömeggyilkosokat. Mind diplomaták és megbizottak szerepelnek az európai diplomáciában azok, akik azelőtt csak mint utazó ügynökök, kártyaszélhámosok, szellemi utonállók, röpiratgyárosok, hulladékértelmiségü elemek alakjában bukkantak fel minden kulturterületen. Esküdt és ösztönös ellenségei minden rendszernek, minden társadalomnak, minden államrendnek. Szembenállnak mindenkor és mindig minden régi eszmekörrel, ideállal és hagyománnyal, magukkal hurcolják a gettó-csőcselék gyülöletvilágát és fanatizmusát, átviszik a társadalmi és politikai küzdelmek vonalára. Ők a lappangó ellentétek szítói, az elkeseredés tüzének fujtatói. Egyéniségükből hiányzik a férfivonások minden alapeleme, sohasem személyesen, hanem mindig másokon keresztül valósítják meg terveiket. Ők a keserűség és gyülölet szervezői és elméletbefoglalói s a megvalósulás pillanatától kezdve a rendszer élvezői és korlátlan urai. A gyáva lappangó, a patkányfolyosók surranója az orosz népkeserűségen keresztül napfényre tört és egyszerre kibontakozik elfojtott énje: a magát mindig fedező agitátor és bujtogatóból kitört a vérivó vadállat. A pókhasú, zsiros, puffadt, vörhenyes forradalmár, a hatalom birtokában elképzelhetetlen szívtelenséggel is gyilkol és pusztít. A puhány ügynöktipus forradalmi beérkezettségében leveti álarcát, kitör belőle a vadállat és keresztül gázolva életeken és sorsokon, értékesíti pöffeteg lényét, Litvinovokká, Lunacsarszkijokká és GPU főnökökké duzzadva többet pusztítottak, mint amennyit évszázadok építő ereje össze tud hordani. Ez a tipus uralkodik 170 millió emberen, maga alá görnyesztve egy egész nemzetet, megsemmisít osztályokat, felrúg történelmi hagyományokat, de görcsösen tartja a hatalmat, nem mozdul helyéről, mert nincs, aki letaszítsa.

*

AZ AGYONGYÖTÖRT EURÓPÁNAK „felvilágosult", szabadkőmíves vezérkara örökké felelős a történelem ítélőszéke előtt, hogy a vörös gyilkosokat szalonképessé tette, s egyenrangú félként kezeli a népek tanácsában s ezzel feladta a bolsevizmus ellen való tiltakozás jogát. A tiltakozás üres szó, még annyit sem ér, amennyi nyomdafesték súlyban rápazarlódik. A szavaknak és mondatoknak nyomatékát elveszi az a tény, hogy az orosz vérebek szervezetének egyik vezéralakja odaülhet az európai népek közösségébe és a közszellem nemcsak nem tiltakozott ellene, hanem formulát kezdett, hogy szobatisztává tegye és elsikkassza alakjáról a vérfoltokat. A szabadkőmíves Népszövetség Litvinovék elismerésével,

állandósította Európában a forradalmat.....

*

CSÁVOSY ELEMÉR jezsuita atya, akinek — fájdalom — olyan ritkán halljuk újabban az evangélium tüzétől ihletett szavait, — írja az alábbi sorokat:

A szociális intézkedéseknek elsősorban magát a népet kell érinteniök. Végre valahára be kell látnunk, hogy a nép bizonyos rétegének éhezése kell, hogy megszünjék. Egészen hiábavaló és kilátástalan a küzdelem a bolsevista megfertőzés ellen, ha pozitiv szociális reformok nem vonják el a talajt az agitátorok lábai alól. Az éhes gyomor mindig a bolsevizmus felé fog hajtani. Szuronnyal és represszáliákkal nem lehet a szociális kérdést megoldani. Ne csak szörnyüködjünk a spanyolországi eseményeken, hanem előzzük meg azokat. Hihetetlen, e tekintetben a könnyelmüségünk, olyan, mint a vizözön előtti emberek vaksága a katasztrófával szemben. Spanyolország is így gondolkodott még pár évvel ezelőtt, ma keserüen bánja....."

*

A MAGYAR POLITIKA, amely keresztény jelszavak cégére alatt a kommunizmus bukása óta is liberális gazdasági érdekek szerint igazodik, igen nagy mulasztást követett el azzal, hogy a marxista demokraciától és marxista diktaturától megcsömörlött tömegeknek nem tudott más vezetést és más kereteket adni. Azt hangoztatták ugyan, hogy minden „magyar testvérnek" egy táborban a helye, de komoly, elhatározó lépés nem történt abban az irányban, hogy a magyar munkásság anyagi érdekeiért radikálisan kiálltak volna. A kormányhatalom nem tudott, vagy nem akart igazán tömegpolitikát csinálni se programban, se a szervezés módszereiben s így ezek a tömegek újra feltarthatlanul visszahullottak a régi szociálista vezetés alá. Nem a magunk erejéből, de idegen segítséggel szabadultunk meg a marxista diktaturától s azt hittük, elegendők tisztára kormányhatalmi eszközök a végleges győzelemhez. Hogy a szoc. demokrácia Kun Béláék és Kunfiék uralma után tizenhét esztendővel nyiltan tünetni mer a spanyol vörös kéjgyilkosok felé, hogy a Népszava hasábokon át lelkesedik nap-nap után a vörös forradalomért, ez az államhatalom és magyar társadalom vakságának és bünös pipotyaságának kiáltó jele!....

*

SZÁZEZREKET A NÉLKÜLÖZÉS, inség és nyomor gyötör, a Karitász roppant erőfeszítéseket tesz, hogy a kétségbeesés önkívületéből megszabaditsa az elesett és hajótörött családokat, de alig mulik el hét, hogy a kártyások, uzsorások, valutások s más „élelmes" üzletemberek százezres „keresetéről" ne olvasnánk. Egy minden erkölcsi gátlástól ment alvilági söpredék úgy szállott rá a gazdasági katasztrófa éveiben egy elgyengült társadalom vérvesztett testére, mint a mérges legyek a hullára. Közveszélyes munkakerülők, más kárából élősködő szmokingos, monoklis jampecok, akiknek krőzusi tőkéje az elvetemültség, jövedelme a megszéditett kisemberek havi fizetése, tápláléka a nyomorgó családok szájától elorzott falat kenyér. Mindenütt láthatók, ahol pazarolni, csillogni, páváskodni lehet, de senki sem tudja róluk: honnan telik nekik? A becsületes emberek társadalma azt követeli a hatalomtól, hogy legyen irgalmatlan e parazitákkal szemben, akik aranyat csinálnak a mások véréből, akik fejedelmi vagyonokat tudnak elherdálni, mialatt becsületes, józan tömegek nyomorúságtól sorvadnak el. Ha a törvény hiányos arra, hogy végezzen velük, ha ezeknek az elszánt parazitáknak az ügyessége kígyómódra siklik át a törvény résein, akkor készitsünk új törvény szakaszt és végezzen a társadalom ellenségeivel a bíró, végezzen velük a börtön!. . .

NYILAS PÉTER.

Az ember földi és túlvilági élete közt olyan a viszony, mint a növény gyökere és annak szára közt. A gyökér a sötétségben küzd, mig szára e küzdelem árán a világosságban fürdik.

*

A fajiság nem képes kiegyenliteni a lelki ellentétet, de a lelki egység képes sok különféle fajt egy táborba egyesiteni. W. F.

FALUSI HANGOK A VÁROSBAN.

Pécs városa felett szakadt az eső. A közlekedési uton hömpölygött a víz. A járókelők behúzódnak a házak eresze alá. Mindenki védekezik a teljes elázástól. A piaci árusok összehúzódva lepedőkkel védekeznek az eső ellen. Akik nem tudnak elbujni, dacolnak a hullámzó sáros, kavicsos hömpölygő vízzel.

Magam is a Hamerli-féle vaskereskedés bejárata előtti terraszon huzódtam meg. A nagy eső három arató munkást is ideszorított.

Aminthogy védett helyen érezték magukat, megszólal az egyik: „Gyönyörűek voltak a búzák. A szem oly kemény, mint az acél. A nagy szelektől és esőtől a búza lerogyott, összekeveredett, mégegyszer annyi munkába kerül a betakarítása."

Megszólal a második: „Mi lesz azzal a nyolc holddal, amit már levágtunk, keresztekbe raktuk és a szél széjjel szórta. Elég lesz két nap megszárítani és összerakni, ki fizeti ezt meg minekünk."

Lehajtott fővel hallgatta végig a harmadik, a legidősebb a két előtteszóló beszédét, aki imígy folytatja: „Jól van ez így. Tudja az Isten, mit csinál. Mult vasárnap minden faluban kidobolták, hogy szabad vasárnap is dolgozni, érte büntetve nem lesz. *És látjátok, azóta mindig esik az eső.* Hej barátim nem jó az Istennel ujjat húzni, mondja tovább. Az apám, az öreg apám is arató munkás volt. Én is az vagyok. A hat nap munkaidő unos-untig elég. Reggel három órától este tizenegy- féltizenkettőig talpon. Alig várta az ember azt a vasárnapot, hogy a heti port, szurkot, izzadtságot lemossa és kicsit kipihenhesse magát. Asszonyaink legalább vasárnap jobb melegételt tehetnek elénk. Ime a törvény még az egy vasárnapunkat is elvette, mert vannak lelketlen gazdák, akik erre fel vasárnap is dolgoztatnak velünk. Nem törődve azzal, hogy a piszok megesz bennünket és a gyomrunk összelapul, mint a gyúródeszka.

A másik kettő csak a fejét rázta, majd megszólalnak: „Igaza van kendnek. Tudja Isten, mit csinál."

Az eső szünni kezdett. A három munkás vállára vette kaszáját, szomorúan elballagtak.

Ezelőtt harminckilenc évvel nagy szárazság volt. Már csaknem minden elfonnyadt. Elhatároztuk, hogy Pünkösd utáni szerdán körmenettel elmegyünk a Havi hegyre a boldogságos Szüz pártfogását kerni, hogy esdjen le hasznos esőt. A körmenet megtörtént. Fennt szentmisét hallgattunk és rövid pihenő után hazafelé indultunk. Alig erünk a siklósi vámhoz, egy kis felhő kerekedett felettünk s akkora eső lett, hogy mi bőrig áztunk, de a határunk is.

Ebben az Isten végtelen kegyelmét látva, megfogadta a község, hogy minden év pünkösd utáni szerdán körmenettel megy a Havihoz.

Néhány évvel ezelőtt nagy körmenettel jöttünk haza a Haviról. Az Alsómalom-utcában egy faraktárban sok ember dolgozott, hatalmas fatömbök összerakásával. Mi szép Mária éneket énekelve haladtunk el a munkáscsoport mellett.

Az emberek gúnyosan nevettek felénk, majd kiabálni kezdtek: „Szerencsétlen bálványimádók, buta parasztok. Jobban tettétek volna, ha otthon munkátokat végeztétek volna, mint itt a város kedélyét szamárságtokkal felizgatjátok.

Erre egy asszony szembefordul a csoporttal és a következőket mondta: „Igen mi el voltunk a boldogságos szüz Anyánkhoz és ott térdenállva könyörögtünk, hogy kérje szent Fiát, adjon áldást munkákra, hogy az ilyen bitangoknak, istentelen hazaárulóknak is legyen kenyerük.

A munkások behúzódtak szégyenükben, mi pedig buzgón énekeltünk tovább:

„Egek királynéja, Mária segíts."

Málomi

A tétlenségben úgy fejlődik a rossz gondolat, mint a posványban a betegség csirája.

— **Az angol rádió imakönyvébe új imát iktattak be. (A magyar rádiónak nincsen imakönyve.** Igaz — vasárnap és ünnepnap műsorszámnak közvetít istentiszteleteket, egyházi zenét és szentbeszédet, de hétköznapokon legfeljebb a tornatanár fohászkodik, **a bemondó csak jó reggelt kíván.** Úgy látszik, nálunk csak így kerülhető el a felekezeti versengés, mert **valóban nehéz volna eldönteni, hogy mely napokon mondjon a bemondó katolikus és mely napokon keresztyén imát.** Vagy pedig úgy oldaná meg a rádió is az ima kérdését, mint ahogy — **nagyon bölcsen — megoldatott az iskolák részére: katolikus keresztvetés a keresztyén ima előtt és után. Szóval még jobb, ha nincsen imakönyve a magyar rádiónak!?)**

*

— **Az angol rádió imája így hangzik:** Mindenható Isten, aki lelkeddel megszenteled az élet közönséges dolgait: ruházz fel bennünket és mindazokat, akik az utadon járnak, a szelídség és jóakarat, a gondosság és önuralom szellemével, hogy másokért való gondoskodásunk jutalmaképpen mi is megmeneküljünk a veszedelemtől és a hirtelen haláltól s élhessünk, hogy elindulásunkkor és megérkezésünkkor a Te nevedet dicsőítsük. **(Nekünk magyaroknak mindezekre: a szelídség és jóakarat, a gondosság és önuralom szellemére, a veszedelemtől és hirtelen haláltól való megmenekülésre, Isten dicsőítésére — nincsen szükségünk?!)**

*

— **Harminc másodperc.** (Hogy mit mondott a férfi a nőnek a gyermek fülehallatára, harminc másodperc alatt, az utcasarkon, azt nem írhatjuk le. De meg kell említenünk ezt az esetet, mert **a harminc másodperces párbeszéd olyan felfogást árult el gyermekről, nőről, szülőről, amely gondolkodóba ejtett volna bárkit is. Krisztus és a család... Krisztus és a gyermek... és harminc másodperc elég arra, hogy füstbe menjen minden... egy férfi, egy nő és egy gyermek lelkében!?)**

*

— **Magyarország a nyugalom és béke országa.** (Lássuk csak! Valaki, a rádión közvetített szentbeszéd után így nyilatkozott: **„Csak engem zárnának egy szobába Banghával, majd elharapnám a torkát!"** — **Miért?** — kérdezték tőle. — Azért — felelte — mert azt mondta, hogy buta munkás. — Szegény ember! Elhitte Bangha Páterről, hogy így nyilatkozott. — Más: **„Mondd meg a hitoktatódnak, hogy várjon még két évig, akkor majd felakasztjuk a szent olvasóra!"** Arról volt szó, hogy a gyerekek hozzanak magukkal, ha van otthon, szent olvasót az iskolába. — **Mindenesetre: szép nyugalom és szép béke van nálunk — csak az a baj — hogy kevesen tudják!?)**

*

— **Napokon keresztül dísztelenkedett az egyik kirakatban a Havihegyen álló kereszt tövében megörökített mozdulatművésznők csoportképe. (A katolikusok nagyobb dicsőségére!** Azonban elmondhatjuk, hogy ennek a nagyon épületes látványosságnak a sok szemlélője között — hála Istennek — mégis csak akadt **egy katolikus és egy református úriember, akik** megbotránkozva hozták tudomásunkra az esetet. Mire a megfelelő formában tiltakozhattunk volna a **kissé merész és bántó reklám** ellen, akkorra a fénykép eltűnt. Lehet, hogy észbekaptak, de az is lehet, hogy valahol kevésbbé feltűnő helyen — még mindig gyönyörködteti a járókelő közönség egy részét. A legérdekesebb az egész dologban az, hogy **ilyen és hasonló felvételek még véletlenül sem készülnek a zsinagóga közelében, vagy a buzogányos torony alatt. Tudjuk mi azt jól, hogy ezek közelébe sem való a vallásosságot bántó ízlés-**

telenség. De úgy látszik, hogy egyedül csak rólunk, katolikusokról tételezik fel azt, hogy mi úgysem merünk szólni. Próbálják meg még egyszer!)

*

—A napokban pap nélkül temettek. (Állítólag azért, mert az illetőnek ez volt az utolsó akarata. Lehet. De a vörös virágokból mindenki megérthette, hogy miért akarta így.)

Morzsákat kérünk.

Öreg foliánsban olvasom: „Ha Istennek tetsző dolgot akarsz végezni adj egy fillért életedben a szegénynek, tetszőbb dolgot teszesz vele, mintha halálod után nagy fillérrakást hagysz hátra jó célra." Vajjon gondoltak-e erre azok a jóságos szívű emberek, akik a mostani ruhagyüjtéssel kapcsolatban a kevésből is adtak náluk még szegényebbeknek... és gondoltak-e rá azok a jómódúak, akiknek még ma is szépen van, de sajnos nem nagyon adakoztak. Áldozatos kongregációs asszonyok végig járták a kath. testvéreket... és Isten nevében ruhafélét, cipőt, ágy és ruhaneműt kértek, de sok helyen bármilyen szépen kértek is zárva maradtak az ajtók,... a szívek. A tél pedig rohamosan közeledik és Missziósházunk ajtaján egyre többen zörgetnek... „csak egy darabruhát, csak egy pár viseltes cipőt, csak egy avult takarót adjanak..." „Az Egyház sorsa a Karitász" mondotta egy német püspök. Nyugodtan tovább füzhetjük ezt a gondolatot: a haza sorsa... az én családom békéje és jövője talán éppen a jól megszervezett Karitászon fordul... (Gondoljunk Spanyolország elhanyagolt néprétegeire!)

Egyházközségi Karitászunk fáradtságot és áldozatot nem kímél, hogy minél több embertestvéren segíteni lehessen... állandó harcot folytatunk szegénységgel, munkanélküliséggel, de hogyan harcolhassunk munició nélkül...? **Muníciónk, a hívek kegyes adományai...** azért nagyon kérjük, aki még nem adakozott volna a mostani gyüjtéshez, pótolja azt! Adjanak, de necsak most, hanem ha van felesleges régi ruha, edény, bútor, ágynemű, fehérnemű, juttassák azt el hozzánk évközben is. Egy időben adott avult, jó melegruhán, egy öreg, de rendbe hozott cipőn, viseltes kabáton talán embersorsok fordulnak meg, ökölbeszorult kezek símulnak ki... vörös nyugtalanságok csitulnak el. Higyjük ezt el... sok minden fordul az alkalmas időben adott segítségen. Adjatok, hogy a Karitász is adhasson! Telefon: 18-78. Híváshoz házhoz is elmegyünk.

Ch. n.

PÉCSI KATOLIKUS KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK névsorát szakmák szerint állandóan hozni akarjuk lapunkban és mindenképen reklámozni fogjuk őket. A Tudósító anyagi helyzete azonban nem engedi meg, hogy ezt díjmentesen megtehessük, azért csak a költségek megtérítéséért — tíz számban való megjelenésért — évi négy pengőt kérünk egy-egy személytől, amely összeg részletekben is fizethető. Jelentkezéseket felvesz a Tudósító hirdetésgyüjtője: Hirling Géza ny. Máv. előljáró, Széchenyi-tér 12. sz. alatt. Hirdetőinket természetesen ezentúl is díjmentesen tesszük be a névsorba.

Tíz családi ház épül

SOKGYERMEKES CSALÁDOK RÉSZÉRE!

A belvárosi római katolikus egyházközség szociális alkotásokkal ünnepli meg a templom 250 éves jubileumát!

Kétszázötven éve annak, hogy Magyarországot a másfélszázados török rabság után újra megváltotta Krisztus keresztje. Ez a győzedelmes Kereszt odakerült a törökvilágból itt maradt dsámi égre néző félholdja fölé itt is, Pécs város kellős közepén.

Méltó ünneplést készített elő az egyházközségi tanács ez alkalommal. Olyant, amely az Isten dicsérésnek és felebaráti szeretetnek, az imádságnak, de a gyakorlati katholicizmusnak szinte páratlanul modern példája.

A 40 órás szentségimádás és kilenc havi első pénteki hálaadó ájtatosságain kívül, **10 olyan családi ház felépítésére indít akciót, amelyekben sokgyermekes, szegénysorsú családok kapnak tágas, egészséges családi fészket.**

Mialatt az agyonhirdetett családvédelem éveiben a városban beteges tünetté fajult, hogy tisztességes, fizetni tudó családok kizárólag gyermekeik miatt nem kapnak bebocsájtást, azalatt **egy ismeretlen jótevő 20.000 pengőt ajánlott fel a sokgyermekes családok házaira az egyházközségnek** a 250 éves fennállás emlékezetére.

A Kis Szent Teréz-ház boldog lakói.

Ez nemcsak példájában, de összegében is impozáns adomány lesz az alapja annak a nagyszerű építkezésnek, amely a megyeri kertvárosban már álló, Kis Szent Teréz nevét viselő karitász ház mellett újból a sok szónál beszédesebben bizonyítja, hogy a katolikus gondolat minden időké. Sereget tudott állítani a török veszedelem megrontására, de megértést és megoldást tud mutatni a szociális problémák mai nem kevésbbé veszedelmes tömkelegében is. A megyeri kertváros karitász házában egy éve már, hogy egy nyolc gyermekes szegény család talált zaklatás mentes otthonra. Az ismeretlen jótevő és a pécsbelvárosi egyházközség új nagyszabású jubileumi akciója oda-

sorakoztat melléje még másik tíz ilyen családi otthont, — erre igazán elmondhatni, — Isten dicsőségére és az emberek okulására!

Mivel 20.000 P maga kevés a 10 ház felépítéséhez, az **egyházközség szeretettel kéri és várja a további adományokat;** hisz a Kis Teréz-házát is ilyen apró adománytéglákból építették fel. Bármily kis összeget szívesen fogadnak. Aki teheti, igérjen rendes havi hozzájárulást vagy adjon kamatmentes kölcsönt, aminek visszafizetését záros határidőn belül az egyházközség garantálja. Egyes iparosok, sőt szegény munkások is jelentkezhetnek bizonyos munkák ingyenes elvégzésére. Szaporítsuk ezeknek a számát! Tehetségéhez mérten mindenki járuljon hozzá, hogy a felebaráti szeretetnek ez a korszerű műve minél előbb megvalósuljon!

HIREK.

Szent Mór Pécs második püspökének kilencszázéves jubileuma. 900 évvel ezelőtt élethalál harcát vívta a magyar pogányság a már mindenütt diadalmaskodó kereszténységgel. *Szent István* leghűségesebb munkatársa *Mór* Pécs püspöke volt. Az elhivatottság szent lázában égve járta a falvakat, prédikált, harcolt, vigasztalt s a féktelen, de természetében jóindulatú igazságszerető népet sikerrel vezette a kereszténység felé. Püspökségének 900 éves jubileumán nyolc napos ünnepséget rendezett Pécs, az ősi püspöki székhely. De ünnepi megemlékezést tartott az egész egyházmegye. A pécsi ünnepségek október 24-én kezdődtek és 31-én fejeződtek be. Az ünnepségek központja a Székesegyház volt. Minden este 6 órakor Szent Mór áldás volt sz. beszéddel. Ezekre a litániákra a többi plébániák hívei és az ifjúság lelkipásztoraik vezetésével körkörmenetileg vonultak fel és ezen lelkipásztorok mondották a sz. beszédeket.

A belvárosi templom jubileuma. A jubileummal kapcsolatos 40 órás szentségimádás a híveknek nagy buzgóságáról tett tanuságot. A templom állandóan tömve volt. Amikor a legkevesebben voltak — hajnali 3 és 4 óra között — akkor is 95 ájtatos imádkozó térdelt az eucharisztikus Úr Jézus előtt. Megható volt, hogy a legkülönbözőbb társadalmi osztályokhoz tartozó emberek milyen nagy áhitattal ünnepelték ezt a hála-napot; és igen szép példaadás volt 14 katonatisztnek a közös imaórája is. A befejező fáklyás körmenet pedig — amelyben Pécs városának vezető katolikus férfiai is impozáns számban vettek részt — felejthetetlen élmény marad minden résztvevőnek a lelkében.

Az Akció Katolika pécsegyházmegyei új igazgatója. Virág Ferenc megyéspüspök az Akcio Katolika pécsegyházmegyei igazgatójává *Hajós György dr.* tb. kanonok, theologiai tanárt, a jeles egyházi szónokot nevezte ki. A Györkös József halálával árván maradt igazgatói szék *dr. Hajós György* tb. kanonok kinevezésével a legméltóbban nyert betöltést. Az ő lelkisége, emberi és papi erényei, tudása és gondolatgazdagsága méltóvá és alkalmassá teszik erre a fontos munkakörre.

Egyházmegyénk gyásza. Ismét gyász érte a pécsi egyházmegyét. Október elsején meghalt P r o k s c h Ferenc ny. püspökszenterzsébeti plébános. A 83 éves plébános 1923-ban vonult nyugalomba s azóta Pécsett élt. Elhalálozása az egyházmegye papsága és volt hívei között nagy részvétet keltett.

Egyházmegyei kitüntetések: A pécsi egyházmegyének két kiváló papját tüntette ki Virág Ferenc megyéspüspök. A főpásztor *Gaál* János paksi plébánosnak a Szentséges Üdvözítőről nevezett szekszárdi címzetes apátságot, vitéz *Makray* Lajos tolnai plébánosnak az ireghi címzetes prépostságot adományozta. A kitüntetés általános

örömmel találkozik a pécsi egyházmegyében, mert mindkét kitüntetett osztatlan szeretetnek örvend s amellett kiváló lelkipásztori és közéleti munkásságukkal egyházi szempontból is jelentős érdemeket szereztek.

A **Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban** a 3 napos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: november 2 és december 26. Kezdet mindenkor a jelzett nap délutánján. Részvételi díj az egész időtartamra 8 pengő. 15 személynél külön időpontot lehet kérni s utazási kedvezményben is részesülhetnek. Érdeklődni s jelentkezni lehet a Lelkigyakorlatos Otthon vezetőségénél, Pécs, Mátyás Flórián-utca 46. Telefon: 34-34.

A budai külvárosi katolikus körben örvendetesen javul az élet. Nemcsak a tagok létszáma emelkedett, hanem a tagok is mindig többen és többen látogatják a kört. A közelmultban rendezett és jól sikerült társasvacsorák pedig a régóta kívánatos családias összejövetelek meghitt, barátságos hangulatát hozták vissza a kör életébe. Jóllehet a kör anyagi helyzete még elég gondot ad a vezetőségnek, azért a vezetőség mégis kifestette a társalgót, a külső termet átjavíttatta és rendbehozatja a dísztermet is, amelyet aztán előnyös feltételek mellett szívesen enged át más egyesületek által rendezendő kultúrális vagy szórakoztató összejövetelekre. Minden erejével arra törekszik, hogy a tagok jól érezzék magukat a körben. Gondoskodik hasznos és kellemes összejövetelekről, figyelmes és olcsó kiszolgálásról.

Az asszonyszövetség teadélutánja. November 8-án, délután 5 órai kezdettel rendezi a budai külvárosi Asszonyszövetség jótékonycélú műsoros teadélutánját a budai katolikus körben. A befolyó jövedelmet teljes egészében a leginkább rászoruló, szegénysorsú iskolás gyermekek téli felruházására fordítjuk. A színvonalas műsoron szerepel *Kocsis László*, aki a legújabb verseivel gyönyörködteti a hallgatóságot. *Merényi Ferenc* hittanár: Utazás a Dunántúlon címmel mozgóképekkel bemutatja a leánygimnázium tavaszi kirándulását. *Bátory József* magyar dalokat ad elő *Molnár Margit* zongora kísérete mellett. Az élő szobor című egyfelvonásos vígjátékot előadja a Szent Katalin Kongregáció. A Mindenszentek templomának kiváló énekkara *Radnai Antal* karnagy vezényletével énekszámokat ad elő, a műsor elején és végén. Beszédet tart *Hantos Béla* az Asszonyszövetség egyházi tanácsadója. Az 50 filléres teajegyek árusítását már megkezdték. Külön meghívókat nem bocsátanak ki, hanem a vezetőség ezúton hív meg minden érdeklődőt.

Tolna. November 1-én: Gyászünnepség a temetőben, melyen az ünnepi beszédet Pittesser Antal vikárius tartja. Az ünnepségen részt vesz a községi elöljáróság — egyesületek és a tolnai katonaság. November 28-tól 8 napon át mindennap missziós szentbeszéd lesz, azaz **„Nagy misszió"**, melyet a budapesti Domonkos atyák fognak tartani.

Szerkesztői üzenetek.

Egy nagyobb katolikus társaság. Szíveskedjenek elolvasni mult számunkban az S. András dr. úrnak írt üzenetet. Önöknek is csak ezt írhatjuk. Bármily nagy fájdalommal látjuk a nem-keresztények pártfogását még vezető katolikus körökben is — sajnos — n e k ü n k nem áll módunkban ezen segíteni. A jövőben legalkalmasabb lesz soraikat egyenesen illetékes helyekre intézni.

Benedek Rózsi

angol francia n ő i s z a b ó

Szakszerű precíz munka. Szolid árak.

Készít legizlésesebb kivitelben

női kabátokat, kosztümöket, ruhákat estélyi toiletteket, továbbá intézeti és gyermekruhákat.

Uj lakcim: Kisfiórián-utca 4. szám.

A HIRHEDT IRÓ

ÍRTA: PIERRE L'ERMITE

Iró volt... „híres író!" A legnagyobb szalonokban is csak így emlegették: a nagyszerű, a kiváló...

Megkapó formába öntötte mindíg a mondanivalóját. Különös, érdekes íze volt mindennek, ami a tollát elhagyta. A kiadók versenyeztek érte... Vacsorákra hívták...

És a csemegénél, a gyöngyöző pezsgő és a kékfelhős szőke szivar között ravaszul duruzsolták a fülébe:

— Mondja mester... nem volna véletlenül egy kis kézirata a számunkra?... Nagy szükségünk volna rá...

Bámulatos gyorsan keltek el ügyesen illusztrált könyvei. Divat volt őt olvasni.

Ujságárusok... az állomások bódéi feltünő helyen mutogatták a műveit.

A kórházakba is bekerültek, hogy megnevettessék a haldoklókat.

A határon túl megismertették a tömeggel a fordítók.

Gőzhajók, mozdonyok, repülőgépek szállították mindenfelé.

Az egész világon mocskolták a lelkeket.

És az idegen botránkozva s némi kárörömmel sóhajtott fel, amikor letette a könyvet: „Ejnye, ejnye, ezek a franciák!..."

*

A divatos író ölébe hullott a pénz.

Előkelő szálló Párisban... Villa a tengerparton... Pompás yacht... Sütkérezés a Riviérán... Siker... Hódolat... Meghívások... Amikor megjelent valahol, szalonokban... lóversenyeken... a férfiak meghatottan suttogták: ez Ő!...

A nők majd elnyelték a szemükkel...

A fiatal lányok névaláírásáért esedeztek lépten-nyomon...

*

A híres író nemcsak pénzt szerzett az évek múlásával, hanem — reumát is.

A mája rendetlenkedik. Vichyben tisztíttatja...

Veséi miatt Vittelbe utazik...

Rakoncátlankodó beleit Plombiéresben próbálja jobb belátásra bírni...

Üdül... pihen... sétál... Gondolkozik... Szembenéz önmagával...

És mit lát?... Hiszen ez a hanyatlás!... alkonyodik...

Hova megy?... Merre?... Mennyi időre?...

Nem tudja... De valami közeleg... A gépezet lassít...

Borotválkozásnál fölfedezi arcán a csúnya ráncokat, melyeket a szakácsnője — elég tapintatlanul — „temetővirágok"-nak nevez...

A jó Isten akaratából egy szegény, beteg pap kerül az útjába, egy ember, aki még nem olvasta a „híres" író műveit és aki egy csöndes este minden kertelés és filozofálás nélkül így szól hozzá:

— Azt hiszem, készülődnünk kell mindkettőnknek, hogy megjelenhessünk a jó Isten előtt...

— Mindkettőnknek!? — kiált föl ijedten.

— Természetesen!... Én is benéztem ma reggel a tükörbe. Majdnem olyan rossz bőrben vagyok, mint Ön...

— Én... én... annyira betegnek látszom?

— ...!!

A mondat megtette a hatását... Ez a végzetes, logikus mondat, az egész emberi élet konkluziója: „Készülnünk kell, hogy megjelenhessünk Isten előtt".

Teljes bizonyosságával dolgozik ez a gondolat... Megbolygatja a híres, a gazdag ember lelkét.

Híres?... Gazdag?... Micsoda irónia a Halál előtt!

Mi tette híressé? Gazdaggá?

Lassan-lassan valami megbánás-féle ébred föl benne.

Amit sohasem értett meg, most megérti...

Megrémül... de annyira, hogy egy szép napon megjelenik az öreg pap egyszerü szobájában:

— Mit kell tennem?...

— De hisz' ez világos, mint a tiszta víz! Meg kell gyónnia...

— Igen.

— És mindenekelőtt, mindent jóvátenni!...

*

Gyónni még volt ideje, de jóvátenni már nem... Mert nagyon rövid idő múlva meghalt.

És megjelent az Úr előtt. Megjelent a gazdag ember az ő nagy nyomorúságában.

Mentségére semmit sem hozhatott föl.

Megértette mindjárt, hogy lelke ebben az elhanyagolt állapotban, a csúf, sötét bűnök nyomaival nem léphet be abba a ragyogó fényességbe, amely megvilágítja a lelkiismeretnek még a legparányibb titkos foltját is.

Tehát elindult, hogy kitöltse büntetését.

Különös módon bűnhődik.

*

Oh, ha megakadályozhatná a munkái terjedését!

De látnia kell, hogy sokszorozzák meg a kapós kiadásokat az élelmes kiadók.

A könyvgyüjtők számára külön díszes példányok készülnek.

HEGEDŰOKTATÁST

vállal **Szendrődy István** hegedűtanár. Szakszerü és lelkiismeretes oktatás akadémiai tanterv alapján. Tehetséges szegénysorsu növendékeknek tandíjkedvezmény. — Jelentkezés naponta 5-6 óra közt, Anna-utca 10. sz.

És ennek a sok trágárságnak a fínom japán papír csak meghosszabbítja az életét: már csak azért is őrizni, becsülni fogják, a „könyvtár dísze" lesz...

Fájdalma tetőfokra hág.

— Meddig kell még ittmaradnom? — kérdezi sokszor, kétségbeesetten.

— Addig a napig, amikor utolsó könyved legutolsó lapja is megsemmisül és nem árthat többé senki lelkének a földön...

Franciából: H. Cs.-né.

FÉNYSZÓRÓ.

— **Mi, katolikusok a proletariátus megváltását sürgetjük...**

*

— Abban az erős meggyőződésben, hogy a nép ösztönösen megérzi az igazságot, igyekezzünk kellő időben megtalálni és kialakítani az annak megfelelő életformát, **nehogy** a nemzeti élet nemritkán előforduló megrázkódtatásainak idején **a nép,** ösztöneitől indíttatva, **maga értelmezze a szociális igazságosság hiányának okát, mert különben a nép lesz vádló, bíró és hóhér ugyanabban a személyi összetételben.**

*

— **Az állam** — amíg nem késő — valósítson meg olyan társadalmi reformot, amely áthidalja a jelen valósága és a szociális igazságosság követelménye között tátongó szakadékot.

*

— **Az Egyház** a közjó szolgálatára rendelt vagyonát a társadalom előtt olyan formában jelenítse meg, hogy az Egyház vagyontárgyaiban mindenki félreértést kizáró módon felismerhesse ezeknek kizárólagosan közérdekű rendeltetését.

— **Az inségmunka és az inségbér az irgalmasság dolga. Ha az egyik nagyobb a másiknál, akkor csak az inségbér lehet több az inségmunkánál, mert a fordítottja felkiált az égre.** (Kat. Sz.)

*

— **A Katolikus Akció nem politizál, de mindenegyes katolikusnak joga, sőt kötelessége politizálni. Éppen eleget hirdette már a magyar katolicizmus az evangélium szociális igazságait. Ezek**

az igazságok mikor jelentkeznek s mikor törnek a hatalom felé mint politikai és közéleti elvek?!

*

— **A Katolikus Akciónak** a mai különösen nehéz viszonyok között elsősorban **a munkásosztály** segítségére kell sietnie és **nemcsak lelki, hanem anyagi érdekeit is teljes erővel kell fölkarolnia.** (M. Kult.)

*

— **A nagyemlékű Prohászka** soksok évvel ezelőtt már hallani vélte a **vészharangot,** mely az európai kultúra fölött megkondult és **amely a teljes pusztulásnak,** a kő-kövön nem maradásnak **volt a jövendölője; hacsak** magába nem száll, meg nem jobbul, **helyesebb utakra nem tér az emberiség. S ez a vészharang,** mely évtizedekkel ezelőtt csak lángeszek előrelátó lelkében csendült fel figyelmeztetően, **ma már az eltompultak, a nehézkesek, a csak a maguk jólétével törődő közömbösök fülébe is süketítő erővel zúg.** A világháború közvetlen befejezésekor keletfelől harsogott föl, a két világrészen elnyúló **Oroszbirodalomból.** Mostanában épp az ellenkező irányból, Nyugateurópa legtávolabbi országainak egyikéből, **Spanyolországból** hangzik. (Élet.)

*

— **A katolikus politikának vannak nagymultú** kitünőségei, akiknek tiszta szándékát nem vonja kétségbe senki. **Csak nincsenek fiataljai,** akik csinálni tudnák a politikát, nemcsak nézni és ellenőrizni, akiknek joguk volna az érvényesülésre. Nem tudott kinevelődni ebből a több mint negyven éves katolikus politikából olyan tartalék, amely minden pillanatban készen állna arra, hogy átvegye az ország kormányzását.

*

— **Tessék** vállalkozni, mozogni, élni, lelkesedni, színt vallani és főleg **érintkezést találni azokkal a tömegekkel, amelyeknek nincs sok idejük a szórakozásra és martalékul esnek a felforgatásnak, ha nem lesz aktiv katolikus politika.**

— **A legnagyobb baj** a keresztény pártok szervezési munkájában, **hogy nincsenek olyan vezetőemberek, akik közvetlenül a munkássággal érintkeznének** — mondja a volt szociáldemokrata agitátor. — Hiányzanak a munkásvezérek, **akik egész nap,** a munkaórák alatt és a déli pihenéskor, **valamint este,** a napi munka befejezése után **is együtt vannak embereikkel. Necsak gyűléseken buzdítsák őket** az ellenállásra és a bolsevista agitáció leküzdésére, **hanem amikor kell, álljanak mellejük és védjék meg őket** a másik oldalról érkező ellenséges, agresszív támadásoktól.

— **Jelszavak és világnézet a munkások között a megélhetés kérdéseire redukálódnak.**

*

— Nem tagadjuk — **írja Muckermann** — hogy Spanyolországban és másutt, söt egyházi körökben is vannak sokan, akiknek nincs világos pillantásuk abban, aminek szociális téren történnie kellett volna.

*

— **Spanyolországban** erjednek ma mindazok a romboló erők, amelyek Európát és a világot fenyegetik, de ugyanakkor **felszínre vetették az események azt az egyetlen erőt is, amely a világot forradalmasító mesterkedésekkel szemben erős belső ellenállásra kész: ez az erő a kereszténység, Spanyolország felébredt katolikus szelleme.**

*

— **Nem azért jöttünk, hogy megvédjük bárkinek is bárminő előjogait — mondta Franco tábornok.** — A mi mozgalmunk elsősorban népmozgalom. A szegényeket akarjuk megvédeni. A munkások nem szükölködnek majd munka nélkül. **A népért és a középosztályért emeltünk fegyvert.** Teljes mértékben tiszteletben tartjuk a vallásszabadságot, de **Spanyolországot mélyen katolikus szellemben akarjuk kormányozni.** Az embernek hinnie kell Istenben és a hazában, mert különben nem méltó az emberi névre. (Uj Kor.)

Összeállította: **T. E.**

KÖNYVEK.

Budavár visszavételéről: *„Kereszttel a félhold ellen"* címmel most jelent meg a Máriakongregáció kiadásában (Bp., VIII., Mária-u. 23.) *Tóth* Nándor pályanyertes színműve, 5 képben, *műkedvelő színpadok* számára.

Ragyogó korfestés, meleg beleélés a kor történeti levegőjébe, a mult szereplő nagyjainak (XI. Ince pápa, Buonvisi bíboros, Marco d'Aviane, Eszterházy nádor, Apafi és Teleki, Károly és Savoyai Jenő herceg, Abdi basa stb.) pompás és jellemző megfestése, lüktető dikció és döbbenetes drámai egymásután emelik ezt a pályanyertes munkát ezirányú irodalmunk legnagyobb értékei közé. Budavár visszavételének jubileumi esztendejében szinte hazafias és katolikus kötelességünknek kell tekintenünk, hogy ezt a remek történeti színjátékot lehetőleg *minden nagyobb egyesület és ifjúsági szinpad* még ez év folyamán színrehozza.

Az előadási jogot a kiadónál 20 példány megvásárlásával lehet megszerezni. Egy példány ára 60 fillér.

Katona jenő: **Magyar hitleristákról.** Az őszi könyvpiac politikai szenzációja *Katona Jenőnek* most megjelent könyve a *Magyar hitleristákról.* Tizennégy arckép az „új világ"-ból, nyers rajzai *egy torz reformkorszak legtöbbet szereplő figurának.* Az olvasóközönség nem csupán, *Marton, Mecsér, Festetics, Antal, Bornemisza, Béldi stb.,* hanem mások figuráira is rá fog ismerni e *ragyogó tollal, a meggyőződés hevével és a maró irónia* eszközeivel megírt munkában. A 100 oldalas könyv *Cserépfalvi kiadásában* rendkívül elegáns kiállításban jelent meg. Ára *egy pengő.* Mindenütt kapható.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Nov. 1. Mindenszentek ünnepe. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Este 6 órakor szentbeszéd, utána az utolsó rózsafűzéráldás, majd gyászistentisztelet a halottakért. **Nov. 2.** Halottak napja. 9 órakor ünnepélyes requiem. **Nov. 3.** A pécsi püspökökért 9 órakor gyászmise. **Nov. 4.** Az elhunyt kanonokokért 9 órakor requiem. **Nov. 5.** Szent Imre herceg ünnepe. 8 órakor a Corpus Christi-kápolnában votivmise szentséges körmenettel. 9 órakor ünnepi szentmise. **Nov. 6.** Első péntek. 7 órakor szentséges mise a Corpus Christi-kápolnában. 9 órakor gyászmise az egyház elhunyt jótevőiért. D. u. 5 órakor Szívőrségi ájtatosság. **Nov. 13.** A trianoni békeszerződés ratifikálásának évfordulója. 9 órakor ünnepélyes szentmise a hazáért. **Nov. 20.** II. Ottó örökös király születésnapja. 9 órakor főpapi nagymise. **Nov. 29.** Advent első vasárnapja. 6 órakor első Roráté. **Nov. 30.** Szent András apostol ünnepe. 9 órakor ünnepélyes szentmise — **A litániák** a székesegyházban nov. 5-től este 5 órakor lesznek.

Belváros.

A Jézus Szíve nagy kilenced a belvárosban. A belvárosi templom fennállásának 250 éves jubileuma alkalmából a plébánia hívei hálaadásul Jézus Sz. Szíve tiszteletére nagy kilencedet végeznek. Ebből az alkalomból minden hónap első csütörtökjén délután 6 órakor a belvárosi plébánia-templomban Hajós György dr. tb. kanonok, theológiai tanár szentbeszédet tart. November hóban a szentbeszéd 5-én lesz, ezt követőleg pedig litánia és áldás. Első pénteken szentmisék vannak reggel fél 7, 8 és 9 órakor.

Halottak napja a temetőben. Halottak napján a temetői Sz. Mihály templomban reggel 8 és 9 órakor szentmisék lesznek, a rendes gyászmise pedig november 9-én reggel 9 órakor lesz.

Karácsonyi vásár. Az Iparos Asszonyok kongregációja december hó 6-án tartja a Legényegylet dísztermében a XIII. karácsonyi vásárát. A vezetőség kéri a kongregáció ismerőseit és jóakaróit, hogy az idei évben is gondoljanak a szegényekre, akiknek a javára és felsegélyezésére lesz a karácsonyi vásár egész jövedelme fordítva.

Budai külváros.

Mindenszentek ünnepén, vasárnap, **nov. 1-én** Péterfillér-gyüjtés. Este 6 órakor szt. beszéd és gyászistentisztelet.

November 2-án, halottak napján 7 órakor gyászmise meghalt hőseinkért, ½8 órakor az összes meghalt hívekért, 8 órakor az iskolások csendes szt. miséje a Spanyolországban elesett testvéreinkért. ½9 és 9 órakor csendes gyászmisék.

November 6-án, pénteken, 7 órakor Jézus sz. Szívének miséje.

November 6-án, pénteken, ½8 órakor szt. mise hazánkért.

November 7-én, szombaton, 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában.

November 29-én, vasárnap, Advent első vasárnapjával kezdődik az adventi bűnbánati szt. idő. Minden reggel 6 órakor énekes hajnali szt. mise és gyóntatás. Vasár- és ünnepnapokon tehát ¼7 órakor nincs szt. mise, de délután 3 órakor mindig hitelemzési szt. beszéd. Adventben ünnepélyes esküvőt vagy zajos lakodalmat tartani nem szabad.

A sírok díszítése miatt ne mulasszuk el a szigorúan előírt szt. mise hallgatást. A szt. mise hallgatásával többet használunk elhunytainknak.

Mindenszentek temploma.

Nov. 1. A templom védőszentjének ünnepe. Szentmisék ¼8 és 9 órakor. A 9 órai nagymise alatt szentbeszéd. D. u. 5 órakor szentbeszéd, utána rózsafüzéráitatosság és gyász-szertartás az összes elhúnyt hívekért. **Nov. 2.**, halottak napján koporsós gyászmise az elhúnytakért ¼8-kor.

Nov. 24-én a nagy karmelita szentnek, Keresztes Szent Jánosnak ünnepe. A róla való megemlékezés előtte való vasárnapon, **nov. 22-én** lesz. Mindazok, akik az ünneppel kapcsolatban gyónnak és áldoznak és nov. 24-én a karmelita zárdával kapcsolatos Mindenszentek templomot meglátogatván, ott a pápa szándékára imádkoznak, teljes búcsút nyerhetnek.

A pécsi karmelita zárda kiadványai: 1. **Az Isten jegyese** (Erzsébet nővér életrajza). Ára 2.50 P. 2. Rozman: **Boldogok a békességesek** (novellák). Ára 3 P. 3. Rozman: **Keresztes hősök** (versek). Ára 2 P. Ezeken kívül kaphatók a zárdában: **Kármel ékessége** (imakönyv, kötve). Ára 6 P. **A Karmelita-skapuláré kézikönyve.** Ára 0.20 P. Dirckinck Dezső: **A tökéletesség hármas útja.** Vászonkötésben 2 P, bőrkötésben 3 P. Szebb ajándékot, mint jó könyvet, nem adhatunk. Ha magunknak vagy másoknak szép ajándékot akarunk adni, szerezzük be ezeket a könyveket.

Szigeti külváros.

November 1-én: Mindenszentek ünnepén a szent misék vasárnapi sorrendben. Este 6 órakor szent beszéd, Rózsafűzér, gyászszertartás a plébániánk minden megholtjáért. **2-án:** Halottak napján 6 órakor gyászmise a ferences missziószövetség megholt tagjaiért. 8 órakor ugyancsak gyászmise a plébániánk megholtjaiért. **6-án:** Elsőpéntek reggel 6 órakor szentséges nagymise, Szentségimádás 8 óráig. Előtte való csütörtökön délután gyóntatás. **8-án:** Egész napos Szentségimádás. **8-ától** kezdve a vasár- és ünnepnapi délutáni ájtatosság 5 órakor lesz.

Felhívjuk híveink figyelmét, hogy P. Grácián kínai missziónárius nov. 11-től 18.-áig városunkban tartózkodik, mely idő alatt missziós előadásokat fog tartani a kínai ferences missziók életéből.

Gyárváros.

Nov. 1. Mindszentek ünnepe. Templomi gyüjtés Péterfillérekre. Este ½6 órakor rózsafüzéres litániával kapcsolatban ájtatosság az összes megholt hívekért rövid szentbeszéddel, Liberával. **Nov. 2.** Halottak napja. ½8 órakor az összes megholtakért, 8 órakor a világháborúban elesett hősökért lesz énekes, koporsósgyászmise. **Nov. 5.** Szent Imre herceg egyházi ünnepe. **Nov. 6.** Első péntek. ½8 órakor Jézus Szíve szentmise. **Nov. 13.** A trianoni békeparancs becikkelyezésének évforduló napja. ½8 órakor énekes szentmise lesz a hazáért. **Nov. 19.** Magyarországi Szent Erzsébet napja. **Nov. 25.** Szent Katalin szűz és vértanú napja. **Nov. 29.** Advent első vasárnapja. **Nov. 30.** Szent András apostol egyházi ünnepe.

Hajnali misék adventben november 30-tól kezdve december 23-ig bezárólag minden **hétköznapon** reggel 6 órakor lesznek templomunkból.

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

Pécs, Deák-u. 8.
Postával szemben.

Cserkészbolt lerakata. — Sportfelszerelések. — Cipőjavitások jutányos áron.

Nem mindegy, hogy mit olvasunk!

A legjobb lapokat olvassuk!

Napilapok:

Kitűnően szerkesztett, magas színvonalú napilap a **NEMZETI UJSÁG.** Egy hóra 4 P. — A Tudósító szerkesztőségében rendelve új előfizetők részére nagy árengedmény. — Mindenről gyorsan és olcsón tájékoztat a 4 filléres **ÚJ NEMZEDÉK.** — Népies irányú az **ÚJ LAP.** Egy hóra 1.40 P. — Hazánk legelterjedtebb vidéki napilapja a **DUNÁNTÚL.** Egy hóra 2.50 P.

Folyóiratok:

A katolikus értelmiség tudományos és irodalmi kincstára a **MAGYAR KULTURA.** Megjelenik havonta kétszer. Negyedévre 3 P. — Az aktiv katolicizmus bátorszavú folyóirata a **KORUNK SZAVA.** Megjelenik kéthetenkint. Félévre csak 3 P. — Irodalmával is elsőrangú a **KÉPES KRÓNIKA.** Rádió, színház, film, divat és kézimunka rovat. Heti lap. Negyedévre 2.40 P. — Tudományos folyóirat kiváló irodalmi szemlével a **KATOLIKUS SZEMLE.** Havilap. Egy évre 10 P. — Kiállításban, szerkesztésben, tartalomban megújult az **ÉLET.** Hetenkint jelenik meg és mégis csak egy pengő egy hóra. — Az összes hitbuzgalmi lapok között a legjobban van szerkesztve a **MÁRIAKONGREGÁCIÓ.** Megjelenik havonkint. Egész évre 3.20 P. — A **MUNKÁSIFJÚ** annyira érdekes, hogy nemcsak a tanoncok, hanem mindenki érdeklődéssel olvassa végig. Havilap. Egy évre 2.40 P. — A magyar falu kedvenc vasárnapi olvasmánya a **NÉPUJSÁG** és a németnyelvű **PFARRBOTE.** — Minden katolikus hetilapja **A SZÍV.** Havi folyóirat férfiaknak: **CREDO.** Egy évre 3 P. Nőknek: **RÓZSAFÜZÉR KIRÁLYNÉJA.** Évi előfizetés a szép naptárral együtt 4.50 pengő. — — A konstruktiv magyar szellem terjesztője és bátor harcosa a **FIATAL MAGYARSÁG.** Havonta jelenik meg. Évi előfizetése 2.40 P. — **ASSZONYOK-LÁNYOK** a katolikus nők folyóirata. Minden modern kérdésről havonkint tájékoztat. Egy évre 2 P. — **Lányoknak: NAGYASSZONYUNK.** Egész évre 5 P. — **Fiúknak: ZÁSZLÓNK.** Egy évre 5 P. — **Gyermekeknek: TÜNDÉRVÁSÁR.** Negyedévre 1.30 P.

Az igaz katolikus — katolikus lapot olvas.

Az összes katolikus lapok megrendelhetők: Katolikus Hölgyek Országos Sajtóegyesülete, Budapest, VIII. Horánszky-u. 20. sz. és Pécsett Inczédy Dénes-u. 2/2. sz.

Igaz katolikus vagy?

Nem vagy igaz katolikus,

ha megtűröd házadban a nemkatolikus lapot.

Melyek a nemkatolikus és részben katolikus ellenes lapok?

AZ EST, PESTI NAPLÓ, MAGYARORSZÁG (az úgynevezett Est-lapok) katolikus szempontból súlyos kifogás alá eső és a forradalomban kompromittált **zsidó** lapok. — **UJSÁG.** A harcos **zsidóság** lapja, kereszténységellenes célzattal. — **MAGYAR HIRLAP.** A **zsidó** szabadkőművesség szócsöve, a betiltott **VILÁG** utódja. — **ESTI KURIR.** A radikális **zsidóság** délutáni lapja. — **MAI NAP. Ugyanaz** délben. — **FRISS UJSÁG.** Selejtes apróhirdetési néplap **zsidó** szerkesztésben. — **PESTI HIRLAP.** A liberálizmus és a támadó **protestáns** irányzat napilapja. — **BUDAPESTI HIRLAP** és **8 ÓRAI UJSÁG.** Gyakran támadó színezetű **protestáns** lapok. — **NÉPSZAVA.** A vörösök izgató lapja. — **PESTER LOYD.** Látszólag színtelen, valójában katolikus ellenes. — **MAGYARSÁG, UJ MAGYARSÁG,** közömbös. — **A REGGEL, REGGELI UJSÁG, HÉTFŐI NAPLÓ, MAGYAR HÉTFŐ, NEMZETI FIGYELŐ.** Egyik sem katolikus. — **SZINHÁZI ÉLET, DÉLIBÁB**-ról csak ennyit: nem **katolikus** kézbe való.

Katolikus Testvér! Ha a katolikus ellenes lapot filléreiddel támogatod, — Krisztus ellenségét segited! Minden idők közömböseihez szól az Úr szava: „Aki nincs velem, az ellenem van és aki nem gyüjt velem, az szétszór".

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.
Géczy József, Várady A.-u. 9.

Bőröndös.
Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések
Quintus Konrád, Király-u. 1.
Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogéria:
„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:
Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király-u.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.
Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Hegedűoktatás:
Szendrődy István, Anna-u. 10.

Kalapos:
Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papírkereskedők:
Szent Antal bazár.
Szent István Társulat.

Kesztyűk:
Hamerli J. Széchenyi-tér 1.

Irógép, műszerész:
Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon
Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékáru:
Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:
Dunántúl, Perczel-u. 42.
„Haladás", Szt. Mór-u.

Órás és ékszerész:
Benczenleitner, Irgalm.-u. 1.

Rádió:
Petrovits Jenő, Széchenyi-t. 14.

Sütőde:
Benkovits, Deák-u. 15.

Szabók:
Benedek R. Kisflórián-u. 4.
Fáy I., Irgalmasok-u. 1.

Szövet- és bélésáruk:
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.
Mihalik Péter, Király-u. 42.

Vegytisztítás és kelmefestés:
Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Zongoratanítás:
Hormos Kálmán, Kaposvári-u. 6.

Nincsen gondja egész éven át **Szent István Társulatnál** Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — **Ima- és áitatossági könyvek. Kegytárgyak.**

Arany töltőtollak már 4 pengőtől!

Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. **Amatőr albumok, emlékkönyvek** legszebb kivitelben kaphatók

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

sportcikket cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patroncsere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház melletl, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

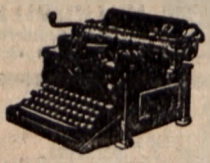
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütőde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassütemények eit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet RUPPERT LAJOS textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ

Király-utca és Kazinczy utca sarok

Uri-divat

Kötött szövött áruk. **Külön cipő osztály.** Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők. Fillérekért.

Női-divat

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

Megnyilt APOLLÓ fotólaboratorium

Mindennemű
amatőr munkák szakszerű kidolgozása.
Fényképnagyítás úgy amatőr, mint régi fényképekről. „Bizalom"-tag.

PÉCS
Boltívköz

Dragila Antal
üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8
Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBEN

Vásároljon **füszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.
SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü füszeráru a legolcsóbb napi árban kapható
Köves Gusztáv
füszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.
TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL BAZÁR

Missziók alkalmára mindennemű kegytárgyak, érmek, feszületek, szentképek nagy választékban kaphatók — Szent Antal missziós naptár már kapható. Ára 50 fillér a kínai ferences misszió javára.

kegyszer-, írószer-, könyv-, papírkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35½ sz.
Telefon: 31—99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálás (Dauer), **festést garantálian és olcsón végez**
JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok**

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**

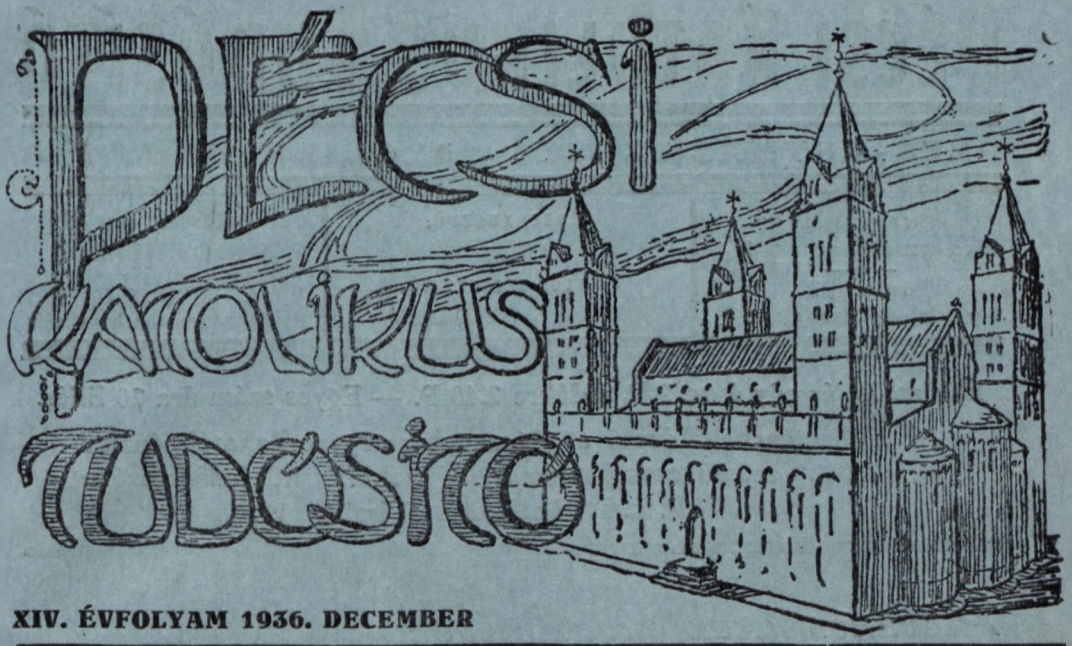
„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. DECEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Advent *Dr. Gálos László.* — Mit kell tennünk? — Segítsetek építeni. — Nem szabad elfelejteni. — Sztranyavszky egykor — és ma. — FIGYELŐ. *Nyilas Péter.* — Az életből. *Wáger Ferenc.* — HIREK. — KÜLFÖLD. *Szentes Károly* — KÖNYVEK *Merényi Ferenc.* — Pécsi egyházközségek hírei. — Posta. — Szerkesztői üzenetek

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség: Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/2.
Kiadóhivatal: Pécs, Inczédy Dénes-utca 9/1.

FŐSZERKESZTŐ: HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ: GERGYE GYŐZŐ dr.

Kiadóhivatal vezetői: VARGA NÁNDOR, WOLF JÓZSEF

Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Az előfizetés beküldhető a „Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598." számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T." betűket kell írni!

Plébános urak figyelmébe!

Kaufmann Antal

műaranyozó ***Dunántúl első*** oltárépítő, aranyozó és speciál képkeretező szaküzlete.

Vállalja: ***oltárok, szószékek építését, tervezését, aranyozását, festését és szobrok színezését.***

Ugyanitt művészies képkeretek készítése. ***Keretlécek*** nagy választékban.

Pécs, Majorossy Imre-utca 10.

EZT ELMONDHATJUK MI IS

„A pármai hercegnőnek még van valamelyes épkézláb szövege és valami vérszegény muzsikája, de a Csavargólánynál silányabb és üresebb fércmunka az újabb időben nem látott napvilágot. *Azon, hogy Pesten százszor adták, nem csodálkozunk. Az onnan lekerült operettek után mindig megnyugvással áll módunkban megállapitani, hogy szinházi izlésünk még egészséges és romlatlan. Hála Istennek...*" (HIRNÖK 1936. okt. 15.)

XIV. évfolyam. Pécs, 1936. december 10. szám.

Pécsi Katolikus Tudósító

Ádvent.

Megint itt van hajnali fázós rorátéival, bánatos énekeivel, lila áhitatával, kihalt fehérbe burkolózó téli titokzatosságával Jézus jöttének várása: az Ádvent. Ugy vagyunk, mint az Úr születése előtt az emberiség, mindenki megindul egy hely felé, kit csillag vezet, kit álombeli intés, kit angyali szó, de mindannyian megyünk, felsorakozunk, számbavétetünk most egy isteni Kisded, általában pedig az örök Biró jövetelére. Ebben a haladásban sok régi pátriarkával, prófétával, előképpel és jövendöléssel, ószövetségi pappal és királlyal találkozunk. Bálaám csillaga, Jessze és Áron vesszeje, Ádám koponyája, Melkizedek kelyhe, Éva gyümölcse, Dávid koronája, kardja, hárfája, Izaiás Emmanuelje, keresztelő szent János daróca, prédikációja, a boldogságos Szent Szűz szeplőtelensége: ezek lesznek Ádvent négy hetén át a mi társaságunk.

Az ószövetség eme újjáélése beszédesen érezteti azt a sok hiányt, ami a megváltást nélkülöző emberiség lelkéből ásitott.

Az ószövetség homályos derengés. Hiányzik a világ világossága: Krisztus. A hit napja helyett egyedül a remény kis csillaga, a megváltói jövendölések ködön átnéző homályossága mutat bizonytalan körvonalakat Isten jövendő országáról és a túlvilágról. Még a próféták utolsója: keresztelő szent János sem világosság, csak bizonyság a jövendő virradatról, csak fáklya, mely előre hirdeti a napot, csak pusztában kiáltó szó, mely megelőzi és jelzi az igazi Igét. Sőt még az ószövetség végén a boldogságos Asszony is csak téli hajnal, melyben megfakad az éj sötétje és elömlik égi és földi látóhatárunkon az ő kegyelmi ragyogása. Olyan az ószövetség, mint Jákob első felesége: Lia, rossz a szeme, még jegyesét sem látja tisztán; vagy mint az agg Izsák, aki gyermekeit is csak tapogatás által tudja megkülönböztetni. Ezért néz az ószövetség és vele együtt Ádvent is az Eljövendő felé, mint Oriens felé és találóan nevezi damiani szent Péter a boldogságos Szüzet Oriens Orienstis-nek: a napkelet keltének, mint az agg Simeon Jézust a világ világosságának.

Az ószövetség öreg korhadó fa. Azt mondja róla keresztelő szent János, hogy a fejsze már gyökerére tétetett, kivágatása el van határozva. Hiába jön feléje új tavasz, nem zsendül élet ágain, lombtalan, árnyéktalan, gyümölcstelen. Belső életerői: a hit, az erény régen kiszikkadtak, csak öreg repedezett kérge: a jog maradt meg. Fölaprózni és feldolgozni való csak az isteni ácsnak: Jézusnak názáreti műhelyébe. Az újszövetség nem ebből hajt ki közvetlenül, hanem a kis mustármagból kel, amit csak most fog majd elvetni a születendő isteni Magvető. De ebből nagyobb minden világrészre kiterjedő életerős fa lesz, melynek ágain népek, családok fészkelnek, mely árnyékába hivja még azokat is, akik makacsul kitartanak a régi ösztövér csontváz mellett.

Az ószövetség rabság: egyiptomi, asszir-babyloniai, szeleucida, idumeai vagy római iga. Deportáció idegenbe és idegen hatalom zsarnokoskodása itthon. Ez az idegen fennhatóság megszünteti Isten uralmát: a theokráciát, behatol a

szentélyig, sőt a lelkiismeretig, Egyiptomban megfojtja az újszülötteket, Babylonban meg nem engedi eltemetni a halottakat. Adót vet ki és katonát állit. A lelkeket pedig a bűn tartja rabságban, bilincsben, a jókat a pokoltornáca őrzi hosszadalmas várakozásban. — Az újszövetség felszabadit: először a lelki rabságból, azután közvetve a földi szolgaságból. Mélységes bölcseséggel irja aquinói szent Tamás, hogy Jézus azért született a rabszolgaság korában, a népösszeirás idején, mikor az egész világ adószedés és katonaállitás céljára felsorakozik, hogy ő maga is beleállva ebbe a szolgasorba szabaditónk lehessen, mint ahogyan halandó testünket is azért vette magára, hogy bennünket az életnek visszaadhasson. Krisztus rab lesz a mi szabadságunkért a Szűzanya méhében, az emberi testben, a börtönben, a sirban, a pokoltornácában és igy kivált minket az érzékiség, a test, a nyomor, a halál, a gonoszság és a túlvilág rabságából.

Igy lehetne folytatni az ó- és újszövetség különbségeinek sorát még soká. Jó nekünk az újszövetségben élnünk. De nem szabad felednünk, hogy új örök Adventben állunk, várjuk Jézus második eljövetelét. És a mennyországhoz képest mostani állapotunk ugyanaz, mint az újszövetséghez képest az ószövetség. Bizony félelem, homály, korhadás, rabság, betegség, harc a mi életünk ma is. Az igazi béke-hon és boldogság-ország a túlvilágnak van fenntartva, ahol „nincs sem halál, sem fájdalom, sem jajgatás többé, mert mindezek már elmúltak".

Dr. Gálos László.

Mit kell tennünk?

Az A. C. 1936/37. évi programmjának címe: *Krisztus és a falu.* Ennek megfelelően a beköszöntő adventi és karácsonyi szentidőre a következő tevékenységet ajánlja az egyházmegyei központ.

1. *A HITBUZGALMI ÉS ERKÖLCSVÉDELMI SZAKOSZTÁLY SZÁMÁRA:*

a) Az országos központtól is tervbe vett *missziók* előkészítése.

b) Törekedjék a szakosztály arra, hogy minden községben legalább néhány család karácsonyfája alatt legyen **kis jászoly vagy Betlehem** (hacsak papírból is), hogy igy a karácsony ünnepének vallásos jellege minnél inkább kidomborodjék.

c) Tudja meg, hogy hány *fonó* (Spinnstube) van a községben és hányan jelennek meg, ott a fiatalság köréből? Minő a szülői felügyelet és az ifjúság viselkedése? **Törekedjék ezeket az összejöveteleket valami módon megnemesiteni és az erkölcsi veszedelemnek ellenbiztositékot alkalmazni** (felügyelet, éneklés, felolvasás, kellő időben való hazatérés).

2. *A KULTÚRÁLIS SZAKOSZTÁLY SZÁMÁRA:*

a) Az országos központtól is ajánlott *ifjúsági ünnepélyek* tartása és a kézhez vett előadási anyag feldolgozása.

b) Gyűjtse össze a kultúrális szakosztály a községben szokásos adventi és vizkereszti betlehemjárás, valamint a házi karácsonyfaünnepély (Christkindl) **magyar és német szövegeit** és szíveskedjék azokat az egyházmegyei központnak beküldeni.

3. *A SAJTÓSZAKOSZTÁLY SZÁMÁRA:*

a) A *Nemzeti Ujság* és *Uj Nemzedék* egy-egy tartalmasabb, világnézeti eligazítást jelentő cikkének **kézről-kézre adása által** lehet a figyelmet ezekre a napilapokra felhívni.

b) *Ugyanazon dolgokra vonatkozó* ellentétes állásfoglalásból és értékeléséből kifolyólag rá kell mutatni a nem katolikus sajtó esetleges igaztalanságaira. Ezen célból kiváló segítséget nyujt a Budapesten időszakonkint megjelenő *Sajtószemle.*

4. *A SZOCIÁLIS-KARITATIV SZAKOSZTÁLY SZÁMÁRA:*

a) A már eddig is gyakorlatban lévő karácsonyi adományozások alkalmával **ki kell egészíteni a szegénykatasztert.**

b) Legyen gondja a szakosztálynak az elhagyatott vagy bár nem is teljesen gondozatlan, de hosszabb idő óta ágyhoz és szobához kötött **betegekre és öregekre.** Karácsony vigiliáján ők is kapjanak valami szeretetadományt.

c) Ügyesen és feltűnés nélkül vizsgálat tárgyává kell tenni a falusi házakban alkalmazott **szolgák és cselédek** helyzetét a *munka, ellátás, bér és lelki ügyeikkel való törődés* szempontjából. Az összegyüjtött adatokat az egyházmegyei központ is kéri.

5. *A SZERVEZÉSI SZAKOSZTÁLY SZÁMÁRA:*

a) Az A. C. szakosztályainak munkába állítása. Ha egy szakosztály több munkakört is ellát, nem szükséges külön szakosztályok megszervezése a már ellátott munkakörre.

b) Ha valamely egyesület az A. C. egy vagy több szakosztályának munkáját eredményesen végzi, elég, ha az illető legbuzgóbb munkaerők, mint az A. C. helyi szervezetének exponensei működnek.

c) Az egyházmegyei központ tisztelettel kéri a szervezési szakosztály tagjait, hogy vidéki kiszállás alkalmával a gyülés előkészítésének munkáját szívesen vállalják.

Pécs, 1936. nov. 25.

Egyházmegyei igazgató.

Előttünk fekszik a kolozsvári **HIRNÖK** 33. évfolyamának 10-ik száma és büszkeség tölti el lelkünket, hogy az agyonsanyargatott és megtiport erdélyi magyarság ilyen nívós és szép irodalmi csemegével tudja megajándékozni minden hónapban még a hon maradt testvéreket is. Harmincháromesztendő egy egész emberöltő ezekben a nehéz időkben. Könnyen végigkisérhetjük, hogy ez a folyóirat milyen napokat élt át, amelyek azonban nem törték meg, hanem még jobban megedzették, megizmosították és olyan naggyá tették, hogy itthon is alig találjuk párját. Sokáig tartana, ha a 30 oldalas lapnak tartalmát részletezni akarnók. Legnagyobb része elsőrangú szépirodalom, de van benne népszerű tudomány, könyvkritika és társadalmi rovat is. Az aktuális eseményekről és személyekről képekben számol be. Ne gondoljuk tehát, tartalma csak a megszállott területi magyarságot érdekelheti. Sőt! Irodalmi igényeinket épp úgy kielégíti, mint a hazai folyóiratok és emellett még a megszállt terület magyarságáról is érdekes képet kapunk. A derék kolozsvári ferencesek munkája minden elismerést és támogatást megérdemel. A **HIRNÖK**-ből mutatványszámot is szívesen küld a TURUL sajtóiroda, Budapest, VIII. Reviczky-u. 7. A **HIRNÖK** évi előfizetése 8 pengő. Megjelenik havonkint.

SEGÍTSETEK ÉPITENI!

Kis Szent Teréz-ház

Kis Szent Teréz-ház

A Katolikus Karitász Kis Szent Teréz házát, (már egy nyolc gyermekes szegény család meleg családi otthonát) Pécs város katolikus társadalma építette fel.

Hogyan Miből lett a kétszobás,-konyhás, fürdőszobás, kertes családi ház ?

A HÍVEK ÁLDOZATKÉSZSÉGÉBŐL,

De megállhatunk az út kezdetének kezdetén?
Kire és mire várunk?

A belvárosi katolikus egyházközség a városnak a török rabság alól történt felszabadulásának 250 éves emlékére

10 családi ház felépítését határozta el a sokgyermekes szegénycsaládok részére!

A családvédelem Krisztusi és nemzeti kötelezettségei példát és áldozatkészséget várnak.

Tölem is, Töled is!...

CSATLAKOZZ!

Az élő katolicizmus igazi kifejező ereje sohasem a szó, hanem az áldozatos cselekedet volt!

A bajok felpanaszolása, a másra várakozás helyett

SEGÍTS ÉPITENI!

Mivel? Pénzadománnyal, **kamatmentes kölcsönnel,** amelyet 10 év alatt visszafizet az egyházközség egyenlő részletekben, fuvar, építkezési anyag, ipari munka felajánlással, — **egyszóval áldozattal!!!** Cím: **Belvárosi Plébánia, Pécs, Inczédy-u. 2/2.**

NEM SZABAD ELFELEJTENI . . .

A nincstelenek megsegítésének és megváltásának legnagyobb és legmélyebb indítéka az együttérzés és a részvét. Ezért mindenkinek át kellene mennie testileg is és lelkileg is, de legalább lélekben, az emberi nyomor és szenvedés bizonyos fokain. *Nálunk az a baj, hogy a hatalmon állók nem ismerik, mert soha meg nem próbálták, a nyomort.* Aki napról-napra már szinte unottan az étlapon, a fogas, őzgerinc vagy angol bélszín között válogathat, nem értheti meg, mi a sóshering és a szárazkenyér. De még kevésbbé értheti meg, mi az, amikor egy egész család ajtaján kopog csontos öklével a kínos és kérlelhetetlen éhség.

A háború utáni Európa nem egy országában máskép fordult a sors kereke s talán a szociális haladás útja is azért lett könnyebb és gyorsabb ütemü, mert a szó szoros értelmében „a mélyből jött emberek" kerültek vezető pozicióba, vagy az ország kormányzására. Emberek, akik valamikor fiatalon menhelyeken, fészerekben, pinceodukban vagy híd alatt háltak, napokhosszat éheztek s a mindennapi kenyér megbecsülése épp ezért egyet jelent náluk a más kenyerének a megszerzésével. Ezek az emberek forradalmi temperamentumukkal vagy politikai meglepetéseikkel okoztak ugyan zavart Európának, de fájdalmas életútjuk nemes gyöngyeként mégis csak kenyeret tudtak szelni a nincstelennek is.

A magyar közélet faktorai éljék át lélekben a munkanélküliség, az ifjúi kilátástalanság minden állomását és minden keservét, akkor szívük is, agyuk is, kezük is hamarabb és biztosabban fog rátévedni a megsegítésre. (N. Ujs.)

*

Az eddigi ellenőrzés nélkül széthulló nemzeti jövedelmet igazságosabban kell felosztani, amelyből sem birtok, sem hatalom, sem tehetség címén ne vihessenek el egyesek annyit, hogy a többinek semmi se jusson.

*

Nincsen ága a magyar közgazdaságnak, amely úgy meg lenne védve, mint *az erdőbirtok.* A fatermelők szinte kizáróan közületek és nagybirtokosok — a tüzifafogyasztók tömegei viszont kisemberek.

*

Hadat kell üzenni minden szociális igazságtalanságnak, amely ma Magyarországon grasszál s *a magasabb álláshalmozásban* és jövedelemhalmozásban jut legpregnánsabban kifejezésre.

*

Egy kiváló magyar katolikus közéleti férfi mondotta: Ugy vagyunk az itthoni problémákkal és a magyar katolikus üggyel is, mint a Tisza szabályozással. Egy darabig kotorták ugyan a Tisza medrét, azután csak a gátakat kezdték emelni. A gátak nőnek és a hordalék is növekszik! (Uj K.)

*

Nem mondott-e már csődöt a kereszténység? Nem mutatkozott-e az orosz egyház tehetetlennek és ájultnak a bolsevizmus erőszakuralmával szemben? Nem volt-e a Mussolini előtti Olaszország a bolsevista romlás szélén, jóllehet egészen katolikus ország? S vajjon az a Spanyolország, melyet mostan olyan borzalmasan rombol szét a bolsevizmus, nem a közmondásban is „legkatolikusabbnak" mondott ország?

Ezt mondják és ezt kérdik az Egyház ellenfelei és ezt a kérdést vetik fel gyakran a katolicizmus különben jóindulatú tagjai is.

A cári Oroszország, a fasizmus előtti Olaszország és a 19. század Spanyolországa nem voltak — mint tévesen feltételezték — katolikus, illetve keresztény államok. *Ezen országok vezető körei* évszázadokon keresztül minden erővel arra törekedtek, hogy a kereszténység befolyását a nyilvános életből kikapcsolják s az Egyházat a tehetetlen és ájult árnyéklétbe taszítsák. Sőt sokszor véres üldözésekkel is a katakombákba szorították vissza. *A vezető rétegek és a hangadó*

pártok ezekben az országokban minden voltak, csak nem katolikusok, illetve keresztények. Rá kell végre mutatnunk arra, hogy Spanyolország 130 esztendeje kimondottan egyházellenes uralom alatt állott.

*

De mégis és mindezek mellett is támadólag kell a kérdést felvetnünk: *hogyan történhetett meg ez, hogy egy túlnyomórészt katolikus országban a katolicizmus ilyen jelentéktelenségig lesüllyedhetett?* Mi volt annak az oka, hogy nagyrészt az Egyház ellenségei szállták meg a hatalom székeit és a kereszténységet a katakombákba szorították vissza? Kétség sem férhet hozzá, hogy itt valóban valami csődöl állunk szemben. Ez a csőd azonban nem a kereszténység alapelveinek esetleges elégtelenségéből ered. Nem Krisztus tanítása mondott csődöt, hanem ennek a tannak a képviselői, maguk a keresztények. *Az emberek mondtak itt csődöt, akik a kereszténységet nem elég meggyőződéssel és nem eléggé hajlithatatlan erővel képviselték.* Azok az emberek mondtak itt csődöt, akik túlkevés apostoli buzgalommal léptek fel Krisztus igazsága mellett, akik túlkevéssé élték át a kereszténységet és nem vették elég komolyan Krisztus hegyi beszédének végleges megvalósítását.

A spanyol püspökök által meghirdetett kereszteshadjárat az Egyház szociális tanításainak a megismertetésére és elterjesztésére, úgy látszik, már későn jött, semhogy a tehetősek kereszténytelen egoizmusát az Egyházon belül és kívül idejében megfékezhette volna.

Az égő Spanyolország valóban lángoló felszólítás a nyugati kereszténységhez: vegyétek végre komolyan a hegyi beszéd gyakorlati megvalósitását! (M. Kult.)

*

Tisztességes és okos emberekkel bolsevizmust csinálni nem lehet, tehát az emberekből előbb ki kell irtani a tisztességnek s a józan gondolkozásnak minden legcsekélyebb csíráját. Ez a jelszó. De hát hogyan teszik ezt?

A bolsevizmus taktikája kettős: egyfelől a félrevezetés, fanatizálás, felforgató propaganda, izgatás és nagyszólamú igérgetés s másfelől: módszeres harc minden vallás, lelkiismeret, egyházak, erkölcs, család, haza ellen. Minden normális megkötöttség ellen. Főleg és legelsősorban a vallás ellen. Addig nincs proletárforradalom, amíg a nép az Istenben hisz: A bolsevista vezérek ezerszer ismételgetik: „Egyetlen lépést sem tehetünk addig, amíg a vallást ki nem irtjuk a népből", „az istenhit a társadalmi forradalom legfőbb akadálya", „a vallás a leggyalázatosabb dolog, ami a világon van" (Jaroszlavszky-Gubbelmann), „az atheizmus az osztályharc lényegéhez tartozik", „szocializmus nincs vallásellenes harc nélkül", „önmagát köpi le, aki Istenben hisz" (Lenin), stb.

A bolsevizmus tehát szerves egységgé nőtt az atheizmussal. Bolsevizmus nincs atheizmus nélkül és harcos atheizmus nincs a lelkek bolsevizálása nélkül, legalább, ahol a proletárelkeseredés erre előkészíti a talajt. Emellett nagyszerű adottság dolgozni a vörös agitáció mellett: a nép műveletlensége és elégedetlensége. Ezt a két félelmetesen hatékony tényezőt nem nehéz befogni a fanatizáló, izgató, minden megoldást egy véres forradalomtól váró agitáció szekere elé. *Ha emellett az alsóbb néposztályokban s az ifjúságban a vallásos érzületet s az istenhitet meglazitani sikerül, s szabad a pálya a vörös forradalmi szervezkedés, a rombolás és pusztítás tébolya és lelkiismeretlensége felé.*

*

Semmi sem idegeníti el úgy az értelmiségi osztályt a széles néprétegektől, mint a vallási élet kettőssége. *Hogy útjaik elváltak s urak és parasztok ellenségek lettek, annak legnagyobb oka, hogy megszüntek ugyanazon oltáron áldozni.* Az a torz lelki beállítottság, mely a vallást védte és fenntartani kivánta — mások számára, míg maga a hitetlenség vagy szkepszis útján járt fütyörészve és dőzsölve, idézte fel tulajdonkép ezt a nagy idegenséget, melyben a fölül- és alantállók egymást többé meg nem ismerik. *Mindannyian Isten gyermekei vagyunk s ha milliók ennek tudatát megőrzik, vezetőik pedig karikatúrát mutatnak*

nekik, akkor törés áll elő, melyet frázisokkal és vezércikkekkel nem lehet áthidalni, hanem csak az ősi Istenkép helyreállításával.

Azért a refrain nem lehet más, mint *vissza Krisztushoz* és a kereszténységhez, mert ebben van csak egység, hűség, következetesség és erő. *Erre az útra először is a nép vezetőinek kell rátérni.* Nem tüntetve és szónokolva, hanem élettel, jósággal és felelősséggel. Ebből a szellemből kell hősiességet meríteni a hazai történelem nagy pillanatában. Ennek önzetlenségétől kell bátorságot tanulni a feltétlenül szükséges szociális intézkedések megtételére. Ennek ihletével kell a magán- és közélet hazugságainak megszüntetéséhez s az igazság és erény érvényesítéséhez a szentesítést biztosítani, valamint minden más reform előfeltételét jelentő lelki felemelkedést megvalósítani. (N. Ujs.)

Rv.: T. E.

Sztranyavszky egykor — és ma.

Az Esztergomban megjelenő „Magyar Sion" 1934 szept. 23-i számában olvassuk:

A Dunáninneni evang. egyházkerület Balassagyarmaton tartott közgyűlésén az egyházkerületi felügyelő megnyitó beszédében mondotta: „... keressük összefogásra magyar testvéreink becsületes kezét, azt a kezet, amely a másik ellen nem gyilkot, vagy lassan, de biztosan ható mérget szorongat, hanem szemforgatás nélkül, nyilt, egyenes tekintettel nyúl a feléje tárt, önzetlen magyar összefogásra kész tiszta kéz után". Mivel a felügyelő úr kétségtelenül hozzánk — katolikusokhoz — intézte e felszólitást, kissé furcsának tartjuk, hogy a felszólításban máris gyanusitással él, amikor „gyilokról" és „biztosan ható méregről" beszél és „szemforgatást" emleget. Ez nem valami szivélyes invitálás az összefogásra, felügyelő úr!

Ez a meg nem nevezett felügyelő úr: *Sztranyavszky Sándor.* Megállapíthatjuk tehát, hogy nem változott. Egykor — és ma ugyanaz.

Hű maradt önmagához. Sohasem volt a katolicizmus barátja. Hogy mi tűrtük és eltűrtük a legkülönbözőbb magas állásokban, az — szépen kifejezve — csak a mi birkatürelmünknek tulajdonítható. Azonban mindennek van határa. Most már nem akarjuk, hogy tovább ficánkoljon azon a lovon, melyet mi adtunk alája. *Sürgősen szálljon le és tűnjék el!* Szomorú süllyedés lenne, ha már a képviselőház elnöki emelvényén sem ülne olyan ember, aki oda való; aki pártatlanságát a legparázsabb viták között is meg tudja őrizni, nem hogy még csendes időkben ő maga gyujtogassa a tüzet.

Megszoktuk már, hogy a legmagasabb állások betöltésénél nem a rátermettség, hanem a politikai érdem dönt. Meg kellett érnünk, hogy a katolikusok közül többnyire csak azokat emelték országos állásokba, akik viselkedésükkel (pl. törvényes házastársuk sutbadobásával) arcul verték az egyházat.

De tévednek, ha azt hiszik, hogy a húrt még tovább lehet feszíteni. Ez a semmibevett magyar katolicizmus majd megtalálja a módját, hogy akaratát a jövőben keresztül vigye. Majd félre állítjuk azokat a vezéreket, akik az örökös alkudozásokkal állandóan csak alattunk vágják a fát. És a választásoknál majd mindenesetre gondolni fogunk a képviselőház összetételére is; hogy ne üljenek ott olyanok, akik Sztranyavszky úr elnöklését egy szó nélkül türik, pedig mindig mily szellemesen tudtak — „közbeszólni".

Adakozzunk az őcsényi Szent Mór templomra! Bármily kis adományt is szívesen nyugtáz és továbbit a Tudósító szerkesztősége.

SZABADKŐMIVESSÉG ÉS HAZAFISÁG. Érthető örömet és büszkeséget váltott ki a magyarországi liberális-radikális és marxista sajtóból egyik román politikusnak ez az eltévedt megjegyzése: „a magyar revizió szabadkőmives találmány!" Üstökön ragadták ezt a kijelentést és a Magyar Hirlap azt mondja: „A magyar szabadkőmivesek (akik tudvalevőleg nincsenek!?) büszkébbek lehetnek erre a vádra, mint valamennyi piszkolódásra, rágalomra, ami az egyoldalú vádaskodás révén érte őket". Nagy szerényen elháritják maguktól a „vádat", hiszen nem tettek többet a vakoló testvérek, mint ami kötelessége minden jó magyarnak. Igy mondják ők, nem csekély hivalkodással ...

Szabadkőmivesek ugyan nincsenek — a legilletékesebb lap megállapitása szerint, — de mivel egyre gyakrabban nyilatkozik meg a politikai és társadalmi életben a páholyok szelleme, nézzük csak meg közelebbről a sokat dicsőitett szabadkőmives hazafiságot!...

*

Még a háború előtt jelent meg egy füzet (A szabadkőmivesség, irta Mentor), amely szerint: „a szabadkőmives hű fia hazájának, mert a hűség lelkéhez nőtt; a szabadkőmives apostola a hazafiságnak" ... Ez azonban csak megtévesztése a „profán" világnak. Mert aki komolyan vette ezt a szemforgató hazafiaskodást, azt ugyancsak kioktatták a páholyon belül. A hivatalos Progressio (1911. II. 1.) 2-ik számában türelmetlenül kérdi: „Nem lesz vége a páholy hazafiságnak, ennek a minden nagyobb szabadkőmivesi akciót hiú féltékenységből megölő bolondságnak?" A budapesti páholyok együttes ülésén a hirhedt Jászi Oszkár főmester szerint a Társadalom Tudományi Társaság „munkája következményeként a fiatal nemzedék arra ébredt, hogy a fejlődést nem a hazafiaskodó történészek frázisai határozzák meg ..." (1910. okt. 15.) A Hungária páholy bizonyára nem ok nélkül irta a nagy páholynak 1910. évi körlevelére válaszképen, hogy: ... „elhibázottnak tartjuk ... az ifjúságnak ... a nemzeti iránnyal ellenkező izgatását".

A Dél cimü szabadkőmives hetilap 5-ik száma (1911. III. 15.) külön cikkben foglalkozik a „hazafias érzelmü" Nemzeti páholy támadásával, amellyel ez, a „hazafiatlan radikális szabadkőmivességet" illette. Ebből a cikkből kitűnik, hogy a szabadkőmives mesterkedésekről jól informált „Nemzeti páholy" odavágta a magyarországi nemzetköziségnek, hogy „elvakultsággal viseltetik minden iránt, ami magyar". A Dél maga mondja erről a támadásról, hogy a Nemzeti páholy tagjai „... a hazafiatlanság, a nemzetárulás vádjával állitják pellengérre testvéreiket", tudniillik: a túlnyomó többségben levő nemzetközi, radikális irányú páholyokat.

*

A KELET CÍMŰ szaklap is (1911. márc. 25.) a nemzetre nézve károsnak itéli a radikális páholyok működését ... Somogyi Béla tanár szerint: „már a mai iskolába is be kell vinni az ... embergyilkoló hazafiyság (igy!) ideologiájával szemben a reális ... hazafiság elvét". A „Világ" cimü szabadkőmives napilap — a Magyar Hirlap betiltott édes testvérje — azt irja, hogy (1910. okt. 1.) ezt a mai társadalmat még nevelni kell és nevelését elülről kell kezdeni. Ennek nemcsak újak a mi eszméink, de idegenek is, sokban homlokegyenest ellenkező azzal, amit a haza és szeretet ... erkölcs és igazságról hallott és megszeretett". Igen jól tudják hát a Jásziék, Fényes Samuék, Szterényi báróék, hogy a hazáról, szeretetről, erkölcsről vallott eszméik „merőben ellenkeznek" azokkal az eszmékkel, amelyeket a keresztény magyar társadalom a hazáról, erkölcsről magáénak vall. Jól tudják a szabadkőmivesek, hogy legszentebb érzésünk köt a hazához, az igazsághoz. Jól tudják és egymás közt szemérmetlenül be is vallják, hogy az ő eszméik amelyeket a hazáról, erkölcsről, a szeretetről, az igazságról vallanak, „megbotránkoztatóak", ha nem „óvatosan"

mérgezik meg velük a magyar társadalmat. Az egész szabadkőmives torz erkölcs, a hazug szabadkőmives hazaszeretet tükröződik vissza a fönti szemérmetlen önvallomásból.

*

A „Világ" azt merte irni a boldog liberális, szabadkőmives korban: „... a forszirozott magyar nyelvtanitásnak és himnuszénekeltetésnek csak egy eredménye lehet... Ez az eredmény: a zsönge gyermekkor szisztematikus elbutitása".

Ilyen nagy szabadságot élvezett a szabadkőmivesség a békebeli Magyarországban! A magyar nyelvet, a magyar nyelven való tanitást „szisztematikus elbutitás" eszközének nevezte az a radikális zsidó szabadkőmivesség, amely alig pár évtizeddel ezelőtt még polgárjoggal sem rendelkezett.

Mindaz, amit fentebb elmondottunk, csak akkor lenne „piszkolódás és vád", ha nem a saját titkos lapjaikból idéztük volna a hazához való viszonyukat megvilágitó mondatokat. A szabadkőmivesség hazafiatlan, forradalmi és vallásgyülölő földalatti szervezet, ha még úgy az ellenkezőjét hirdetik is a bujkáló néhai páholytagok kifelé.

*

MUSSOLINI és a fasizmus győzelme után az olasz szabadkőmivesség, amely megérezte, hogy ezzel a férfiúval és ezzel az iránnyal nem lesz tanácsos ujjat húzni, nagy hizelgések között igyekezett magát Mussolininak és a fasizmusnak felkinálni. De teljes kudarcot vallott, mert Mussolini sem tudott benne felfedezni semmilyen hazafias vonást. Ellenkezőleg: mihelyt uralmát megszilárditotta, a marxista szakszervezetekkel együtt a szabadkőmives páholyokat is eltörölte a föld színéről...

Nyilas Péter.

Az életből.

Föld alatt találkoztam egyik fiatal bányásszal, aki akkor fiatal házas volt.

Dicsértem előtte a családi élet szépségét és boldogságát. A sok kis gyermek valóságos angyal, aki a családi otthont mennyországgá változtatja át.

A bányász figyelemmel hallgatta beszédemet és a végén azt válaszolta:

„Gyermek nélkül is boldog lehet az ember".

„Nem barátom! Isten azért alapitotta a házasságot, hogy gyermek legyen. Aki Isten rendelése ellen cselekszik, meg is issza annak levét. A gyermek aranykapocs és minél több ilyen aranyfejes kapocs van, annál nehezebben válik meg egymástól a két szülő. Ha magának nem kell gyermek, szép felesége majd mással éli világát.

Bányászom nagyot bámul és végül azt kérdezte:

„Hát gyermek nélkül nem élhet meg az ember?"

Kérdésre kérdéssel feleltem:

„Mit tart maga az olyan emberről, akinek szép darab földje van, azt évenkint felszántja, de abba sohasem vet?"

„Az nagy szamár" — volt a válasz.

„És miért nagy szamár"? — kérdeztem én.

„Hát ha valaki felszántja a földjét, akkor vessen is, különben nem lesz termése, termés nélkül pedig télen akár éhen is pusztulhat".

„No lássa, most saját maga fölött mondta ki az itéletet. A feleség is szép föld — férje számára. És ha magának nem kell termés, nem kell gyermek, hogyan fogja áthúzni élete telét, öregkorát, amikor már nem lesz munkaképes és kinzó betegség köti az ágyhoz?"

Bányászom gondolkodóba esett és — világosság támadt a lelkében.

Wáger Ferenc.

HIREK.

Jakab Béla dr. kitüntetése. A Megyéspüspök Jakab Béla dr. tanügyi főtanácsost, a Pécsi Püspöki Tanítóképző Intézet és a Képzői Internátus igazgatóját, a jelenlegi egyházmegyei főtanfelügyelőt székesegyházi kanonokká nevezte ki. A fent jelzett munkakörök példás betöltése, továbbá azok az érdemek, amelyeket Jakab Béla dr. az elméleti és gyakorlati pedagógia területén, azután a Tanítóképző és Leánygimnázium felállítása körül szerzett, valóban méltóvá teszik a magas kitüntetésre. Különösen ki kell emelnünk példás és a legnagyobb áldozatoktól is vissza nem riadó kötelességteljesítését. Amennyire destruáló és bosszantó az olyan kitüntetés, amelyet valaki kötelességének elmulasztásával az idegen területeken való „működéssel" szerez, ép annyira megnyugtató és felemelő, mikor a valódi érdem talál jutalmazásra. Jakab Béla dr. kitüntetése ilyen; azért talált osztatlan örömre mindenfelé.

Az őcsényi Szent Mór-templom ügye. Nem lehetetlen, hogy Szent Mór püspök 34 évig tartó főpásztori működése alatt időközben Őcsényben letelepedett pogány besenyők katolikussá tételében személyesen is részt vett. 1061-ben I. Béla király megalapította a szekszárdi bencés apátságot s ennek birtoka volt Őcsény is. Ha ott találjuk 1051-ben a *tihanyi* apátság alapításánál, valószínű, hogy egyházmegyéje területén alapított apátság kodifikálása s a királylátogatás szép ünnepségéről sem maradt el.

A katolicizmus emlékeit a törökdúlás a föld színéről, a kálvinizmus pedig a lelkek mélyéből kitörölte s tette e tájat kat. szemmel nézve sivárrá annyira, hogy több, mint 350 évig még egy útszéli kereszt sem jelezte, hogy Őcsényben valamikor virágzó katolikus hitélet volt.

Ezelőtt 60—65 éve jelent meg Őcsényben az első véglegesen letelepülő kat. család. Ma már 2.200 (60%) katolikus van Őcsényben.

Ez a kat. nép, mely 60 év leforgása alatt ily hatalmas erővé duzzadt számarányban, az elnyomottságból, — melyet éppen templomtalansága miatt visel — ki akar emelkedni azzal, hogy a Szent nagy Barátjának, Szent István királynak halála 900 éves fordulóján szép templommal akarja díszíteni Őcsényt, gazdagítani az egyházmegyét, emelni Isten dicsőségét és megtisztelni szent Mór püspököt.

Ezen szép terv keresztülviteléhez azonban anyagi erők is kellenek.

Azért a község lelkésze, Pulay János azzal az alázatos, szerény kéréssel kopogtat a nagy eszme megvalósításáért lelkesülő pécsegyházmegyei kat. intézmények és a lelkek ajtaján, hogy egyéni adományaikkal, gyüjtéssel, zárdák, kat. körök, egyletek, iskolák színi és egyéb előadásaik tiszta jövedelmének e célra való fordításával tegyék lehetővé, hogy 1938 október 25. szent Mór napján, az egyházmegye szent Mór tiszteletére épült egyetlen templomában megtarthassák az első szent Mór-búcsút.

Az őcsényi Szent Mór templomra eddig az alábbi adományok érkeztek: Zichy Gyula gróf, kalocsai érsek téglaégetésre 1000 kéve rőzse 50%-os árkedvezménnyel, Tóth József őcsényi lakos 30 P. A mecsekaljai plébánia gyüjtése 10 P. Helyi gyüjtésekből 68.08 pengő.

Ferences Missióshét Pécsett 1936 nov. 12—18. *„Uram, hivtál és én megyek!"* Ezzel, a krisztusi gondolattal hagyta el P. Grácián a művelt Európát és Ferences otthonát, hogy kényelmét, szabadságát és egész valóját feláldozza a messze keleten élő, bálványimádás sötét éjjében szenvedő kínaiakért. Ugy véltük, hogy örökre mondunk búcsút neki s majd csak ott látjuk viszont, ahol nincs különbség gazdag és szegény, gyámoltalan és árva, kínai és európai között. De a Gondviselés másképpen határozott: egy időre visszaküldte hazájába.

Grácián atya most fog ismét Kínába menni, de nem egyedül; akadt egy újabb munkás a nagy aratásra P. Adjunktus személyében.

P. Grácián a magával hozott kínai tárgyakból kiállítást rendezett. A kiállítást szorgalmasan látogatta Pécs város közönsége és egymásután nyíltak meg a jószívű adakozók erszényei a kínai ruhába öltözött gyermekek perselye előtt.

P. Grácián vetítettképes előadást is tartott a Legényegyletben és a városháza közgyűlési termében. A lelkesedők soraiból nem maradt ki az ifjúság sem. A missziós atya — többek között — a zárda növendékeinek és (a Mór-kollégiumban) az egyetemi ifjúságnak is tartott előadást.

Grábóc. Közös erővel, pártfogók által megsegítve, a község elérte vágyának beteljesülését: *Zécsevics* András bajai mester kézügyessége folytán, egyszerűségében is felemelő, vonzó templomban dicsérheti az Urat. A templom tetőzete és a plébánia ház, a Kath. Tanulmányi Alap, mint kegyúr áldozatkészségéből renoválva lett. A hitélet fejlődését jelzi a leányegylet és az anyák körének megalakulása, míg a férfi ifjúság részére tartandó előadások a lelki élet kimélyülését fogják szolgálni.

KÜLFÖLD.

XI. PIUS PÁPA a napokban fogadta az olasz A. K. ifjúsági szervezetét és beszédet intézett hozzájuk a ker. élet méltóságáról és a világi apostolkodásról. Beszélt elsősorban a katekizmusról, mely a Szentírás után bizonyos értelemben a világ legnagyobb irodalmi munkája, mert az emberiség *minden égető problémájára tud egy megoldást.* A nagy tanítómesterek, akik az egyháztörténet folyamán felléptek, alapjában nem tettek mást, mint a katekizmust tanulmányozták és azt magyarázták. Igazságait magukba szedték és aztán továbbadták. *A mai fiatalság* kövesse példájukat. *Raktározza el magában a ker. igazság fényét* és melegét, legyen ez bennük élő, eleven valóság. Ezzel telítve aztán menjenek a világba mint fényszórók és apostoli buzgósággal sugároztassák szét ezt a meleget és fényt. *Hisz az az A. K célja, feladata, hogy az ember alaposan kiképzi magát a ker. igazságokban,* hogy másoknak segítségére lehessen, az ember igyekszik mindig jobb, tökéletesebb lenni, hogy ezáltal másokat is jobbakká tehessen.

PACELLI ÁLLAMTITKÁRT, a Pápa képviselőjét az Egyesült Államokban nagy diadallal és személyiségének kijáró pompával fogadták. A leggyorsabb közlekedési eszközöket bocsájtották rendelkezésére, úgyhogy az államtitkár a legrövidebb időn belül *személyes betekintést nyerhetett* Amerika katolikus életének minden ágazatába. Hat repülőgépen *15000 kilométert tett meg* a bíboros-államtitkár. A katolikus egyetemek díszdoktorrá avatták. Roosewelt elnököt újra megválasztása után rögtön meglátogatta. A megbeszélések sokáig tartottak és nagyon szívélyesek, közvetlenek voltak. A bíboros-államtitkár ezenkívül még 72 püspökkel tárgyalt.

FELELŐS-E AZ EGYHÁZ A SPANYOL ÁLLAPOTOKÉRT? Erre vonatkozólag Tortosa püspöke, Msgr. Bilbao, aki jelenleg Rómában tartózkodik, a következőket mondja: nincs igazuk azoknak, aki a mostani borzalmas állapotokért az Egyházat teszik felelőssé. *Az utóbbi években* — a köztársaság bevezetése óta — *vallási és karitatív téren fokozott erővel, nagy*

A pécsi Oltáregylet munkavezetőjének betegsége miatt a megrendelések ezentúl nem Káptalan-u. 2. sz. alatt, hanem a Miasszonyunk zárda iskolaportájánál eszközlendők. Az írásbeli rendeléseket a jövőben is Zichy Lujza grófnő elnöknőhöz kell intézni.

lendülettel indult meg a munka. Különösen az iskola és népművelés terén fejtett ki áldásos munkát az Egyház. *A szociális kérdések megoldására biztató kezdeményezések indultak meg. Spanyolország tragikuma az volt, hogy politikai téren a katolikusok nem tudtak egy egységes, céltudatos akcióban találkozni.* Tátongó szakadék ásitott közöttük. Ez megmutatkozott már akkor, amikor a katonai felkelés kezdetét vette. *Gil Robles elitélte a lázadást* és ezzel csak azt érte el, hogy pártjában a fiatalság elfordult tőle és a felkelő, nemzeti csapatokhoz pártolt. Ma ezekben a nagy többségben a katolikusok dominálnak. A háború a tömeg felfogása szerint szent ügy lett és a vezetők tudatában vannak annak, hogy *Spanyolország újjáépitésében nagy szerep vár az Egyházra.* De a spanyol Egyház a pápai utasításoknak megfelelően távol tartja magát a politikától. Ezt az elvet vallotta 1931 óta a köztársasággal szemben is, nem foglalt állást ellene. Lojális magatartásáért a baloldal — szokás szerint — rosszul fizetett.

SZOVJETMOZAIK. Tadschikistanban nagy mennyiségű életnagyságú Krisztus, — szent Miklós, — Mózes, — Mohamed, — Pápa, — Luther szobrokat rendeltek. A legtöbb munkásnak halvány sejtelme sincs arról, hogy milyen szerepet játszottak e személyek a világtörténelemben. *A szobrok céltáblául fognak szolgálni a lőgyakorlatoknál!* — Az istentelenek központi tanácsának legújabb statisztikája szerint 1935-ben 18000 csatlakozott a mozgalomhoz. Az új tagok kora 18 és 48 év között váltakozik. *Idősebb emberek ellenállnak az ateista toborzásnak.* Érdekes, hogy az új tagoknak csak 28 %-a földmíves, a többi a munkás osztály, a katonaság és a tanuló ifjúság között oszlik meg. — Nevezett központi tanács egy vallásellenes paktum tervezetét terjesztette a szovjet kormány elé, melyhez csatlakozna minden állam, ahol a szabadgondolkodó szellem már megerősödött és az Egyház és állam szétválasztását már keresztülvitték. Ezideig csak *Mexikó és a spanyol vörös kormány csatlakozott a paktumhoz.* — A leningrádi istentelenek szervezete megkereséssel fordult a szovjet kormányhoz, melyben kérik: engedje meg, hogy *a város összes harangjait* beolvaszthassák. A harangok ugyanis — így szól az indokolás — értékes ércből készültek, már pedig ezt *a hadiiparban sokkal hasznosabb célra is fordithatják!*

BERLIN KÖZPONTJÁBAN kiállítást rendeztek „A bolsevizmus" címmel. *Felvonul itt a bolsevizmus minden borzalma és szennye.* Az első teremben lerántják róla az álarcot és bemutatják a szovjet harcát Isten és a vallás ellen, ujságokból, folyóiratokból, plakátokból készült eredeti fényképfelvételekkel. Láthatók itt templomfosztogatások, Krisztus-képek, melyek az Üdvözítőt, mint rémalakot ábrázolják, aki az emberiséget a szakadék széléhez vonszolja, hogy onnét aztán a moloch (a tőke) halálos-ölelésü karjaiba taszítsa. Egy másik képen Krisztus pénzesládán ül. A kép alatt reprodukálhatatlan, szidalmazó szavak mint a kapitálizmus védelmezőjét állítják a nézőközönség elé. Másik kép: egy kapitalista munkásemberek hulláin tipródik, miközben egy orosz pópa és egy katolikus püspök áldólag terjeszti föléje kezét. — II. számú teremben a Komintern forradalmasító munkáját szemléltetik. A terem közepén egy hatalmas világtérkép, amelyen — német, angol, francia nyelvü hanglemezek kíséretében — magyarázzák a bolsevizmus tervszerü előretörését az egész világon 1917-től.

Szentes Károly.

A Katolikus Akció programmját komolyan kell venni és pontról-pontra meg kell valósítani — azt is, amely ebben a számunkban jelent meg!

A vakok is lássanak végre! Vegyék észre, hogy a tizenkettedik órában vagyunk! Vagy mi teremtünk egy új, egy jobb világot, vagy mások — nélkülünk és ellenünk.

De akkor a hanyagok, a tespedők a mindent derüsen látók már e világban el fogják nyerni méltó büntetésüket.

KÖNYVEK.

Rudloff-Kolos: *Rövid dogmatika* világiak számára. Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1936. Ára: 2 P 40 f.

A világi intelligens hívők régóta nélkülöznek egy rövid, de mégis világos és a komoly tudományossággal megírt dogmatikát. Kolos Bertold németből átültetett dogmatikája jó szolgálatot tesz ennek a célnak, habár bizonyításai olykor rövidek és néha a világosság rovására vannak. Így például a hit forrásainál szívesen láttuk volna, ha a szentírásról és főleg az inspirációról bővebben szólt volna, mert így a bizonyítékai nem teljesek és kielégítők. A könyv végén közölt rövid összefoglalás értékes rész a komolyabb kutatóknak. Igen ajánljuk olvasóinknak.

Csávossy S. J.: *Kereszt és feltámadás.* Korda, 1936. Ára 6 P 50 f.

P. Csávossynak ez a negyedik kötet elmélkedése Jézus életéről. Az első három kötetet szervesen kiegészíti ez a müve és a lelkigyakorlatot végzőknek és adóknak egyaránt nélkülözhetetlen kézikönyv. A szentírásnak, az aszketikának és a pszichológiának alapos összhangját adja a szerző és mindig értékes marad, mert szoros kapcsolatban áll a gyakorlati élettel.

Mahunka Imre: *Te Deum laudamus.* Szerző kiadása. Hort. 1936. Ára 4 P 50 f.

Ez a minden tekintetben érdekes és értékes munka kitünő tájékoztatót nyujt az aratási, termésbetakarítási hálaájtatosság eszméiről és rendezéséről. A szerző maga is megindítója és terjesztője ennek a kedves és állandóan népszerübb ájtatosságnak és úttörő munkájában gyakorlati gyüjteményt közöl az alkalmas zsoltárokból, egyházi énekekből és költeményekből. Lelkipásztoroknak különösen ajánljuk.

Dr. Szivós Donát: *A ma diákja.* Szt. István Társulat 1936. Ára: 3 P 20 f.

Szivós Donát középiskolás fiúknak irta a könyvét. A diáklélek kitünő ismerője nagyszerü meglátásaiban szinte játszik a reábízott ifjú lelkek értelmi és érzelmi világában, mikor mesteri kézzel igyekszik őket a jóról meggyőzni és a tökéletes életre serkenteni. A középiskolai hittanárok nagy hasznát veszik ennek a beszédgyüjteménynek, de jó ajándékul szolgál a diákoknak is.

Dr. Proity Márton: *Isten, szentek, bálványok.* Bpest, 1936. Ára: 2 P 20 f.

A szentek igaz tiszteletéről és a szent életre való helyes törekvésről szóló értékes könyv.

Parsch—Klinda: *Liturgikus szentbeszédek:* Szoc. Missz. Társulat Bpest, 1936. Ára: 2 P 50 f.

Ebben a IV. kötetben a szerző a pünkösd utáni idő szentmiséit dolgozza fel liturgikus vonatkozásban. Lelkipásztoroknak ajánljuk.

*

Fenti könyvek kaphatók a Szent István Társulat pécsi könyvkereskedésében. Vásárlásnál — kérjük — hivatkozzanak a Pécsi Kat. Tudósítóra.

Merényi Ferenc.

„Katolikus intézmények és vezetők ne támogassanak nem keresztény cégeket! Hisz a felforgatás vezérei mindig és mindenütt ezek közül kerülnek ki. És akkor ki fogja a katolikus vezéreket megvédeni? Akkor majd gondolni fognak ránk is, úgye?

(Egy, a Tudósítóhoz intézett levélből.)

*

Minden községben legyen egy megszervezett kis csapat, amelyikre mindig lehet számítani, hogy minden ügyben — választásokon, gyüléseken is — katolikus elvek szerint fog dönteni.

Aki nem tud maga mellé szervezni egy ilyen kis sereget, az nem méltó arra, hogy a nép vezére legyen. Minél előbb adja át a helyét másnak!

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Dec. 3. A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentséges körmenettel. **Dec. 4.** Elsőpéntek. D. u. 5 órakor szívőrségi ájtatosság. **Dec. 6.** Egésznapos szentségimádás. **Dec. 8.** Szeplőtelen Fogantatás ünnepe. ½8 órakor püspöki csendes szentmise. Alatta a pécsi Mária Kongregációk közös szentáldozása. **Dec. 16., 18., 19.** Kántorböjt. **Dec. 24.** Karácsony előböjtje, szigorú böjt. **Dec. 25.** Karácsony. Éjfélkor főpapi szentmise. 7 órakor a Corpus Christi-kápolnában pásztormise. 9 órakor a főoltárnál püspöki ünnepélyes nagymise és szentbeszéd. **Dec. 26.** Szent István vértanú ünnepe. Egész nap ünnepi rend. **Dec. 31.** Szent Szilveszter napja. Este 6 órakor szentbeszéd, utána évzáró hálaadó istentisztelet, végzi a megyés főpásztor.

Belváros.

Jézus Szíve tisztelet a belvárosban. A 250 éves jubileum alkalmából a belvárosi plébánia hívei nagy kilencedet végeznek Jézus Sz. Szíve tiszteletére. — Ebből az alkalomból december 3-án, csütörtökön délután 6 órakor Hajós György dr. tb. kanonok ,theol. tanár szentbeszédet mond. Pénteken szentmisék sorrendje a következő: reggel 6, negyed 8, 8 és 9 óra.

Mikulás délután. A belvárosi egyházközségnépmüvelő bizottsága december 4-én a Sz. Erzsébet-kongregáció lelkes tagjainak közreműködésével d. u. fél 4 órakor a Kat. Legényegylet nagytermében Mikulás-délutánt rendez plébániánk legkisebb hívei, 250 szegény gyermek számára.

XIII. Karácsonyi vásár. Az Iparos Asszonyok kongregációja december 6-án rendezi a Legényegylet nagytermében XIII. karácsonyi vásárát, amelynek jövedelme teljes egészében a szegények felsegélyezésére lesz fordítva. — A karácsonyi vásárral kapcsolatban este 8 órai kezdettel műsoros előadás lesz, melyen az ünnepi beszédet Vértesi Frigyes dr. theol. tanár tartja. A részletes programmot a napilapok utján közöljük.

Szentmise a temetőben. — A központi temetőben nyugvó összes elhunytak lelkiüdvéért a gyászmise december 14-én reggel 9 órakor lesz a temetői Szent Mihály templomban.

Budai külváros.

December 4., pénteken, 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **19.,** szombaton, 6 órakor újhold szt. mise a havi kápolnában. **24.,** csütörtökön, 7 és ½8 órakor szt. mise. Szigorú vigiliai böjt egyszeri jóllakással. Este sem szabad húsfélét enni. Ez kötelezi a gyári-, bányamunkásokat és katonákat is. **16.,** szerdán, és **19.,** szombaton, kántorböjt egyszeri jóllakással húsféléből is, dec. 18-án, pénteken húsfélék nélkül. Minthogy karácsony ünnepe az idén péntekre esik, ezen napon nincsen böjt, húsfélét enni szabad. **27.,** vasárnap, az első szt. mise előtt borszentelés. **31.,** csütörtökön, este 6 órakor szt. beszéd és évzáró hálaadó istentisztelet.

Szigeti külváros.

November 30-tól december 23-ig reggelenkint 6 órakor hajnali (Roráté) miséket tartunk. **December 1-től 8-ig** minden este 6 órai kezdettel a ferences III. rend. lelkigyakorlatot tart a templomban. A lelkigyakorlatokat P. Borsányi Balázs szigetvári házfőnök, a Ferences Közlöny volt szerkesztője tartja. A lelkigyakorlatokon nemcsak III. rendiek vehetnek részt, hanem mások is. December **8-án** délután 4 órakor ünnepélyes beöltözés és fogadalomtétel lesz. **December 4-én,** Elsőpéntek reggel 6-tól 8 óráig szentségimádás. **8-án** este 6 órakor nagy férfi-gyűlés a ciszterci gimnázium nagytermében. (Ez egyben a plébániai Credo-gyülés is.) **16—18—19-én** kántorböjt. **18-án** kántorböjt péntekjén a ferences misszió-szövetség szentmiséje reggel 6 órakor. **25-én és 26-án,** Karácsony első és második napján a szentmisék ünnepi sorrendben. Éjféli szentmise, 6 órai pásztormise, 8 órakor plébánia-mise szentbeszéddel. ½10 órakor diákmise és 11 órakor az utolsó szentmise. **31-én** d. u. 5 órakor évvégi ájtatosság szentbeszéddel.

December hó 6-án d. e. 9 órakor a III. rendi otthonban a **leventéknek,** 8-án este 6 órakor **férfiaknak** (ez esetben a ciszterci gimnáziumban), **nőknek** 15-én 5 órakor a III. rendiek othonában, **leányoknak** 17-én este ½7 órakor a III. rendiek otthontermében tart a szigeti külvárosi Akció Katolika kulturális szakosztálya előadást.

A betegség Isten fékje, amellyel visszatartja az embert a veszélyes lejtőn való lerohanástól. W. F. —

Gyárváros.

Hajnali misét advent minden hétköznapján tartunk reggel 6 órakor december 23-ig bezárólag.

Dec. 4. Szent Borbála napja, a pécsvidéki bányászok védőszentje, s ezért 10 órakor szentbeszéd, utána pedig énekes sz. mise lesz. **Dec. 6.** Első péntek. 6 órakor Jézus Szíve társulati énekes szentmise. **Dec. 8.** Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatásának ünnepe. **Dec. 16, 18, 19.** Kántorböjt. Imádkozzunk és böjtöljünk jó papokért. **Dec. 24.** Karácsony vigiliaböjtje. Szigorú böjti nap, este is! **Dec. 25.** Karácsony ünnepe. Éjjel 12 órakor éjféli mise, reggel ¼8 órakor pásztormise, 8 órakor csendes szentmise rövid szentbeszéddel, 9 órakor csendes mise, 10 órakor prédikáció, utána három papos sz. mise; ½12 órakor csendes mise. **Dec. 26.** Szentmisék ¼8, 8 és 10 órakor. **Dec. 31.** Este ½6 órakor évzáró hálaadó ájtatosság szentbeszéddel.

A pécsi gyárvárosi templom belső berendezésének újabb gyarapodása.

Szent Józsefnek, az anyaszentegyház főpártfogójának, a pécsgyárvárosi templom, plébánia és egyházközség védőszentjének gondoskodása a mostani nehéz időkben is szerez újabb és újabb jótevőket az ő pécsi szentélyének felékesítésére. A múlt évben készült el a Szent Család Gondviselőjének tiszteletére *a templom főoltára* 15.000 P költséggel; az ezen célra szánt és befolyt adományokból és egyéb forrásokból maradt összegből pedig most *a végleges szószék* is, melyet eddig egy ideiglenes helyettesített. A kissé modern, illetve inkább egyszerű stílusban készült szószéket a legkiválóbb magyar akusztikai szakértő: Dr. ing. *Möller* Károly budapesti mérnök tervezte. Az akusztika javítására szolgáló nagy hangvető közepét a Szentlelket galambalakban ábrázoló üvegfestmény, a mellvédet pedig a négy evangélistának domborművü jelvénye: a sas, oroszlán, szárnyas ember és halak alakok díszítik. A szószék a főhajónak evangéliumi oldalán levő első pillérére van függesztve és tölgyfából készült, természetes színben. Az asztalos munka *Schönberger* Ferenc régi jónevű pécsi iparosnak nemcsak szakértelmét, gondosságát és finom ízlését, hanem nagylelkűségét is dícséri, mert annak készítését önköltségi áron alul vállalta, s így volt lehetséges, hogy a hatalmas és szép alkotás, a tetemes tervezési és egyéb összes költségekkel együtt, csak 1100 P-be került.

Jövő év szeptember 1-én lesz a pécsgyárvárosi plébánia fennállásának *10 éves évfordulója*. Ezt a templom még hiányzó három mellékoltárának felállításával óhajtjuk megünnepelni. A templom kereszthajójában elhelyezendő mellékoltárok Jézus Szíve és Szeplőtelen Fogantatás, a szentsír kápolnába szánt oltár pedig Jézus szenvedése tiszteletére készül, márványszobrokkal és tervezésük már folyamatban van. Bár eddig a szükséges költségeknek csak egy részére sikerült fedezetet találni, ezúttal is *bízunk abban, hogy égi Pártfogónk most is küld majd a Jézus Szíve, a Szűzanya és a Szenvedő Jézus ájtatos tisztelői közül áldozatkész lelkeket, kik Pécs város legszűkösebb anyagi körülmények között levő templomát évszázadokra szóló berendezésében és feldíszítésében segíteni fogják.*

A pécs-gyárvárosi Kath. Leányegylet tagavató ünnepélye. Negyedik éve áll fenn a Szociális Misszió Társulat szervezetébe tartozó Kath. Leányegylet a Gyárvárosban, és november hó 22-én tartotta az egy évi próbaidőt kitöltött jelöltekkel a harmadik tagavatást, mely alkalommal kilenc új tag tette le az egyleti fogadalmat. Az ünnepség a délelőtt folyamán közös szentáldozással kezdődött, d. u. 3 órakor a templomban tartott tagavató szertartás és a jelvények feltűzése után az óvoda nagytermében rendezett műsoros ünnepéllyel folytatódott, melyen Witterle Anna elnök üdvözölte a vendégeket és az új tagokat, kiknek nevében Czéh Margit válaszolt. A Szociális Misszió Társulat részéről Ulakity Benigna nővér, a Szervezet nevében pedig özv. Gyarmathy Miklósné elnöknő intézett megható beszédet a leányokhoz, kik a műsor többi pontjaiban szavalat és énekszámokkal gyönyörködtették a hallgatóságot. Este 7 órakor két rövid két felvonásos színdarabot adtak elő az egylet műkedvelői a zsúfolásig megtelt teremben, és teával és saját-kezüleg készített süteményekkel vendégelték meg a megjelenteket. Az egylet tagjainak száma 49.

A férj keresztje a nő, mert csak általa juthat családi boldogsághoz.

*

A nő rózsató és minél több rózsabimbó fakad belőle, annál értékesebb.
— W. F. —

POSTA.

(Ebben a rovatban továbbítjuk illetékes helyre azokat a leveleket, amelyek hozzánk jönnek, de nem nekünk szólnak.)

Tekintetes Szerkesztőség!

Ismételten feltör lelkem mélyéből egy régi fájdalom, ami megcáfolhatatlanul oka a katolikus széthúzásnak. *Az a fölényes, tátongó űr, ami elválasztja az egyik katolikust a másiktól.* Hiányzik a megértés, az egyetértés és ami a legfontosabb az igazi Krisztus-i szeretet, — a felebaráti szeretet.

Hogy katolikus széthúzás van és szervezkedésünk még mindig nem elég erős, — azt a Tudósító utolsó számából is megállapíthatjuk. Magyarország katolikusai nem tudnak kitermelni megfelelő politikai vezérférfiakat. Ezt olvassuk. De miért nem tudnak? Nem azért, mert nincsenek ilyenek, hanem azért, mert egyrészt szervezkedésünk gyenge, másrészt, mert *nem engedik érvényesülni a rátermetteket.* — Itt, ha feltünne is egy Mussolini, egy egyszerű származású hozzáértő, rátermett katolikus férfiú, — azt elgáncsolnák, irigyelnék, lehetetlenné tennék. Itt a baj uraim nálunk!

Egy, elismerten jó, — pécsi katolikustól hallottam, hogy a Katolikus Nagygyülést „Krisztus és a falu" jegyében megtartották, — a falu nélkül. A falu, anyagi és más egyéb okokból kimaradt.

Az Actio Catholica hatalmas, szép szónoki beszédekkel telitett nagygyülést tartott. A Credoba sok százan beléptek. — Történt-e azóta valami az igazi megszervezés, kioktatás és ezzel kapcsolatos teendők és tudnivalók érdekében? — A katolikus megmozdulás nálunk hatalmas láng, tüneményes ünnepség, — de nincsen magva. Egyes esetekre szól. Ugyanígy vagyunk az adakozással, a szegényüggyel. Nem állandó jellegü. — A lelkem sírt, mikor Pécsre jöttem és meghallottam, hogy az egyik pécsi országgyülési képviselő szociáldemokrata. — Kérdem, nem a szervezetlenség az oka ennek? Nincsen Pécsett egy katolikus ember, aki rátermett és a 85%-ban katolikus választók bizalmát birja? Mi ennek az oka? A szervezetlenség, a széthúzás, a nemtörődömség.

Ezért ne bántsuk egymást, ha egymásra találni nem tudunk. — Azt is mondják, hogy egy fecske nem csinál nyarat. Pedig ez a közmondás megbukott, mert Mussolini egy maga megcsinálta az olasz nyarat.

Maradok a Tek. Szerkesztőségnek mindenkor tisztelő híve *A. J.*

Szerkesztői üzenetek.

S. F. Gyömrő. Az előfizetést megkaptuk. Az adományt továbbítottuk a temetőkápolnának. A templom rektora köszönetét küldi érte.

A. J. Pécs. — Egy temperamentumos kislány kilencedet tart Szent Józsefhez, hogy szerezzen neki vőlegényt. Már a kilencedik nap is alkonyodik, mikor rádöbben, hogy a jövendőbeli nem jelentkezett s mérgében a szent szobrát kidobja az ablakon. Erre nagy sikoltás hallatszik és egy előkelő külföldi ifjút találnak az utca porában vérző fejjel. A fiatalembert a lány veszi ápolás alá... — Igy kezdődik egy regény.

Valami hasonló történt az Ön esetében is: egymásután küldte be cikkeit a Tudósítónak, amelyek a mi lapunknak nem feleltek meg. Erre haragjában tollat ragad, alaposan lehord minket — és ez nagyszerüen sikerült. Közöljük is. Talán nem veszi rossz néven, hogy a ránk vonatkozó részeket kihagytuk belőle. De azok csak nekünk szóltak, úgye?

„Milyen fölséges század ez! — mikor egyik ember azt mondja a másiknak: Legyünk testvérek, vagy pedig felkoncollak!"

(Lebrun, francia költő a forradalom idején)

P. I. Pécs. Az a mondás, hogy a nem keresztény kereskedő ugyanazt az árut olcsóbban adja, mint a keresztény — sajnos — lassan szállóigévé lesz, de nagy tévedés. Nem egyet megcáfoltunk már, aki hirtelen sarokba szorítva ezzel próbált mentegetőzni. Be kellett látnia, hogy nemcsak olcsóbbat kapott, hanem silányabbat is. Rendes fogásuk egyes lelkiismeretlen cégeknek, hogy pl. versenytárgyalásoknál áron aluli ajánlatot tesznek, de aztán nem szállítják azt a minőséget, amelyik ki van kötve. Persze ezt a „jámbor" és tájékozatlan rendelő legtöbbször nem vette észre. De most már a mi cégeink is utána néznek ezeknek a dolgoknak. Nem régen derült ki egy ilyen csalás egy egyházi építkezésnél. Az intézmény az olcsóbb árral tehát nem nyert semmit, mi ellenben elvesztettük egy csomó derék keresztény iparos jóindulatát.

Szemünkre hányják, hogy a katolikus szervezkedéssel nem megyünk semmire. Azt ajánljuk, hogy akiknek hatalmuk van ilyen anyagi ügyekben dönteni, tegyenek egy kis tanulmányutat az alsóbb, munkát és keresetet váró rétegek között. Akkor majd ők is hallani fogják, nemcsak mi: „Mindig csak kérnek tőlünk, de adni nem adnak akkor sem, amikor lehetne". Csodálkozással fogják látni, mennyire megfigyelik, hogy ki milyen üzletben vásárol. Sőt fényképekkel is fognak találkozni, melyek egyébként „nagyon öntudatos" katolikusokat ábrázolnak — nem keresztény üzlet ajtajában. Sapienti sat.

T. J. dr. Pécs. A levélben említett ügygyel kapcsolatban Önnek elárulhatok egy érdekes dolgot. Az illető urnak a fia katolikus leányt vett feleségül és annak a javára reverzálist adott. Persze nagy volt a papa felháborodása, aki vezérlő egyéniség egy protestáns gyülekezetben, de nagy volt a szerelem is és így semmi „lelki kényszer" nem használt. De a fiatal asszonynak nem hagytak addig békét, míg át nem tért az evangélikus vallásra. Most persze a papának is látni kell, hogy szegény fiatal teremtés mennyit szenved a kiközösítés miatt és böszen ostorozza a katolikus egyházat, „a rossz anyát", aki ilyen helyzetbe hozza gyermekeit. Azt persze nem látja, hogy milyen a helyzet a reverzális nélküli vegyes házasságokban, ahol nemcsak a szülők, hanem a gyermekek is állandóan szembe állnak egymással.

Egyébként az egész dolog politikai bombának volt szánva. Mindenesetre nagyot pukkant, de hogy milyen lesz a hatása, az csak később válik el. Csunya dolog volt politikai célok elérésére vallási gyalázkodást felhasználni. De akinek minden eszköz jó céljának elérésére, az előtt a mások vallása sem szent. Csak az a szomorú, hogy ilyen emberek a magyar politikai életben érvényesülni tudnak.

Nem gondolja, hogy jó volna már ezen a helyzeten változtatni?

A gyűlölet a földiek szeretetéből fakad, a szeretet a földiek gyűlöletéből.

*

Boldog az a gazdag, kinek lelkét a szegény imája támogatja Isten előtt. — W. F. —

Benedek Rózsi

angol francia női szabó

Szakszerű precíz munka. Szolid árak.

Készít legizlésesebb kivitelben

női kabátokat, kosztümöket, ruhákat estélyi toiletteket, továbbá intézeti és gyermekruhákat

Uj lakcim: Kisfiórián-utca 4. szám.

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

Pécs, Deák-u. 8.
Postával szemben.

Cserkészbolt lerakata. — Sportfelszerelések. — Cipőjavítások jutányos áron.

HIRDETŐINK SZAKNÉVSORA.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhivjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.
Géczy József, Várady A.-u. 9.

Bőröndös.
Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések
Quintus Konrád, Király-u. 1.
Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogéria:
„Éden" drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatáru kereskedők:
Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király-u.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.
Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Hegedűoktatás:
Szendrödy István, Anna-u. 10.

Kalapos:
Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papírkereskedők:
Szent Antal bazár.
Szent István Társulat.

Kesztyűk:
Hamerli J. Széchenyi-tér 1.

Irógép, műszerész:
Palaits Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon
Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékáru:
Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:
Dunántúl, Lyceum-u. 4.
„Haladás", Szt. Mór-u.

Oltárépítő és aranyozó.
Kaufmann, Majorossy-u. 10.

Órás és ékszerész:
Benczenleitner, Irgalm.-u. 1.

Rádió:
Petrovits Jenő, Széchenyi-t. 14.

Sütőde:
Benkovits, Deák-u. 15.

Szabók:
Benedek R. Kisflórián-u. 4.
Fáy I., Irgalmasok-u. 1.

Szövet- és bélésáruk:
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.
Mihalik Péter, Király-u. 42.

Vegytisztítás és kelmefestés:
Schwarcz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Zongoratanítás:
Hormos Kálmán, Kaposvári-u. 6.

Nincsen gondja egész éven át **Szent István Társulatnál** **Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11—79.**

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleirások, művészeti könyvek. — **Ima- és áitatossági könyvek. Kegytárgyak.**

Arany töltőtollak már 4 pengőtől!!

Levélpapirok díszdobozokban. Asztali tentatartók, irómappák, irókészletek. **Amatőr albumok, emlékkönyvek** legszebb kivitelben kaphatók

CIPŐT legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

sportcikket cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapittatott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágynemüek, női és férfi fehérnemüek, függönyök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyszerelések **10 HAVI RÉSZLETRE**

PETROVITS- nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész ***Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.***

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendü javitóműhely. Szolid és szakszerü kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patroncsere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemü szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

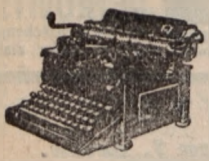
Vagyont takarit meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT üzletében vásárol.** Irgalmasok-u. 1. Telefon: **22-08.**

BENKOVITS sütőde

Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalnemüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsineg- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemü üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. ***Kárpitos cikkek! Szőnyegek!***

Palaits Géza
spec. irógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavitás, karbantartás, irógépszalag. Irógép kellékek. Mindenfajta irógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet *RUPPERT LAJOS* textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbizhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. ***TELEFON: 12-61.***

Zongoratanitást

vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ

PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Uri-divat Kötött szövött áruk. Külön cipő osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők. Fillérekért. **Női-divat**

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

Megnyilt APOLLÓ fotólaboratorium

Mindennemü
amatőr munkák szakszerű kidolgozása.
Fényképnagyitás úgy amatőr, mint régi fényképekről. „Bizalom"-tag.

PÉCS
Bolttúköz

Dragila Antal

Üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBEN

Vásároljon **fűszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2. TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemü kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemü fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható
Köves Gusztáv
fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.
TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL

Missziókra mindennemü kegytárgyak, missziós emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, keresztek, érmek minden nagyságban nagy választékban kaphatók

Nagy karácsonyi és ujévi vásár!
Kicsinyek és nagyok legkedvesebb vágya és öröme a jászolos Jezuskák és Betlehemek minden nagyságban, karácsonyfa díszek, karácsonyi és ujévi levelezőlapok mindennemü ajándéktárgyak felnőttek és gyermekek részére nagy választékban olcsó árakon. Tekintse meg karácsonyi kirakatainkat!

BAZÁR

kegyszer-, irószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31—99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztitó mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálás (Dauer), **festést garantáltan és olcsón végez**
JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien" kalapok

Kertész T. kalapos mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-**fehérneműit** és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. **Raktáron saját-készitésü férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.**

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben **Lang Andornál,** Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön **mértékosztály.**

„HITEL OTTHON" KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás" Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.